Sven Wimnell. 15 december 2019: Klimat, rasism och klasshat, utrikes politik, inrikespolitik. Aktörer: EU, riksdagen, regeringen, myndigheter, kommuner, företag m m och Verksamheter som styr utvecklingen.

http://wimnell.com/omr36-39zzzzzp.pdf

Sven Wimnell. 15 december 2019:
Klimat, rasism och klasshat, utrikes politik, inrikespolitik. Aktörer: EU, riksdagen, regeringen, myndigheter, kommuner, företag m m och Verksamheter som styr utvecklingen.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzzp.pdf

Innehåll:

Sida

3 **Kapitel 1: Om världen och optimister och pessimister om världen, Agenda 2030 och klimatet**

71 **Kapitel 2: Om Sverigedemokraterna och deras rasism och om klasser och klasshat.**

104 **Kapitel 3: Något litet om utrikes förhållanden**

175 **Kapitel 4: Om inrikes förhållanden och inrikespolitik**.

236 **Kapitel 5: Aktörer i svenska politiken**

406 **Kapitel 6: Människornas levnadsförhållanden och**
-446 **utvecklingens krafter.**

Kapitel 1: Om världen och optimister och pessimister om världen, Agenda 2030 och klimatet.

Det är ett elände i världen och det har det alltid varit.

Utredningen Sven Wimnell 1 maj 2019, Människornas verksamheter och grunderna för planering av framtiden för världen och Sverige.
http://wimnell.com/omr40zp.pdf
är en sammanfattning av studier sedan 50 år av Sveriges och världens utveckling.

Hur har det blivit som det är? Man kan gå tillbaka till 1800-talet och säga att vi har det som vi har det därför att 1800-talet var så dåligt.

Men hur blev 1800-talet så dåligt? Man får gå till 1500-talet, men det räcker inte. I Sverige måste man gå till vikingatiden, men vi var efter vår tid och man måste gå till världshistorien och finner att eländet var ännu värre långt tillbaka.

Hur blev vi människor? Hur var det på jordklotet innan det fanns människor? När bildades jorden och solen och hela universum? Man hamnar i början med big bang, den stora smällen, för nära 13,8 miljarder år sedan.

Det börjar där och sedan får man följa utvecklingen hela vägen till januariöverenskommelsen, klimatproblemen, populisterna som vill skrota demokratin, Brexit och EU, Trump och Putin, Mellanöstern. Kina och Korea o s v.

Man kan imponeras av universom och dess svarta hål, grund-ämnena som håller allt igång, cellerna, djuren och växterna som vet vad de ska göra och lyckas fortplanta sig genom alla miljoner år. Men människorna som släpper ut plast i haven så att de dör.

Människorna har blivit människor, hur det nu gått till. Lärt sig prata och skriva och kriga och slåss.

Tidigt skaffade man sig gudar och företagssamma männisor blev furstar. kungar och kejsare och kapitalister. Några få blev filosofer och grubblat över hur det är. I början hängde man fast vid gudarna, men såsmåningom blev det klart för en del att de inte finns.

Men människor har svårt att släppa gamla traditioner och trots alla nya kunskaper som vartefter kommit till i världsbefolkningen är det fortfarande gamla myter som lever kvar.

För 2500 år sedan började greker fundera ut saker om världen som sedan fick gälla. Sedan kom kristendomen med påvar som bestämde att jorden är universums cntrum, något som för 500 år sedan visade sig vara fel.

Furstarna och kungarna blev mäktiga med hjälp av religioner och andra opponerade sig mot det. Det ledde till att de såsmåningom på det hela taget avskaffades och vanligt folk fick makten genom demokrati.

Teknisk utveckling under 1800-talet och 1900-talet har förbättrat för världbefolkningen. Men det är långt kvar till en acceptabel situation för alla. Så är det.

Sedan 100 år är det demokratins princip som gäller, men det är en primitiv demokrati som mest bara bygger på allmän rösträtt. Det finns diktatorer, men de tror eller låtsas att de är demokratiska.

Det räcker inte med allmän rösträtt, de som röstar måste också veta vad de röstar på, och i det finns stora brister.

Filosofernas teorier om tänkandet och religionernas dogmer gäller inte som förr, det är nu FN. Förenta Nationerna och EU som en del av FN som sätter upp regler om hur demokratierna ska skötas.

USA är en del av europoeisk politik, men Trump vill vara diktator. något som kongressen ogillar. Putin vill vara demokrat, men har ärvt mycket av gamla Rysslands och tsarernas traditioner. I Kina har de blivit kapitalistiska kommunister. Mellanöstern har kvar Muhammeds läror från 600-talet och passar inte alls in i den moderna världen.

De första problemen nu är klimatet och tillståndet på jordklotet, mänskliga rättigheter och jämlikhet. Att få ordning på det är att få makthavare och röstande att få de kunskaper som behövs.

Skolor, universitet och informationsverksamheter av alla slag måste förbättras. Det gäller tidningar. radio, TV, filmer, sociala medier, romaner, teatrar, underhållningsverksamheter, reklam o s v.

Och politiska partier, organisationer, myndigheter och regeringar måste bli bättre på att utreda och informera.

Det viktigaste är att få ut behövlig kunskap. Men sedan är det viktigt att få acceptabla materiella levnadsförhållanden för all världens människor. mat, husrum och alla tillbehör till det.

Och service utanför hemmen, skolor. sjukvård, omsorg, transportmedel, butiker och möjlighet att arbeta och tjäna pengar till sin försörjning.
Till servicen hör polisverkamheter som sköter brottsligheten. Och bra fördelning av skatter som ger bra jämlikhet.

Det finns sådana som har det bra och sådana som har det mindre bra och dåligt. De som har det bra vill ofta ha det ännu bättre och vill inte avstå något för att förbättre för dem som har det sämre. De politiska partierna i Sverige kan ordnas efter det.
Det är så det är.

Projektet om samhällsplaneringens problem. Hur ska man förbåttra världen? har pågått sedan 1960-talet. Ett system för människornas verksamheter utarbetades på 1970-talet och har använts sedan dess för att få de svenska partierna och regeringarna att förbättra världen.

Till en början måste påverkningarna ske med hjälp av vanliga brev på posten. Sedan användes fax och den 29 april 1998 lades projektet in på en hemsida på Internet: Samhällsplaneringens prblem. Hur ska man kunna förbättra världen?

Sedan några år sker påverkningarna mest genom särskilda utredningar i PDF-format.

Min hemsida på internet " Samhällsplaneringen sproblem. Hur ska man kunna förbättra världen" wimnell.com, lades in där den 29 april 1998 och har alltså funnits 20 år.

Men forskningarna om samhällsplaneringens problem började redan på 1960-talet när Allmänna skatteberedningen lämnade ett förslag om ändring av skattesystemet. Det var ett dåligt förslag och efter ytterligare dåliga statliga utredningar tog Gunnar Sträng själv hand om skatteproblemen och drev igenom 1970 års skattereform. Jag lämnade synpunkter till honom som han följde. Det är en lång historia.

De allmänna diskussionerna om skattepolitiken gick då som nu mycket ut på maginalskatter. Gunnar Sträng förbjöd sina medarbeare att uttala något om marginalskatter, han menade att det viktiga är skatterna, inte marginalskatterna.

Sabuni, den nya liberala ledaren, som vill tala om för socialdemokraterna vad de ska tycka, menar att marginalskatterna för dem som får värnskatt är för stora och katastrofala 60%.

Inkomsskatten är cirka 34 % av inkomsten vid inkomst 60 000 kr i månaden= 720 000 kr per år. Värnkatten börjar vid inkomst cirka 57 000 kr per månad. För den som tjänar 720 000 kr per år är värnskatten cirka 1500 kr, vilket inte kan antagas hindra vederbörande från att arbeta, som Sabuni säger.

Skattesystemet är konstruerat med ett lågt grundavdrag som ligger långt under rimliga levnadskostnader enligt konsumentverket. Det gör att de som har inkomster som räcker lagom till levnadskostnaderna måste betala mycket hög skatt som väsenligt inskränker levnadsför-

hållandena. Trots att en del politiker menar att man bör betala skatt efter "förmåga".

Det går inte att sänka skatterna för låga inkomster så att man får bort dessa missförhållanden som följer av skattesystemets konstruktion. Förbättringar för de lägsta inkomsterna kan ske med hjälp av bostadsbidrag. Men varken politikerna i regeringen eller oppositionen vill sätta sig in i förhållandena för dem med låga inkomster.

För ungdomar under 29 år finns ungdomsbostadsbidrag vid låga inkomster. Det systemet kan enkelt med komplement införas också för dem som är äldre upp till pensionsåldern.

Bostadstilläggen för pensionärer är vansinnigt konstruerade och för dem gäller samma: varken politikerna i regeringen eller oppositionen vill sätta sig in i förhållandena för dem med låga inkomster.

Det är många som talar om att det behövs ett nytt skattesystem och det nämns då att man bör införa skatt på taxeringsvärden, Man vill införa skatt på inkomster som inte finns, och det kommer att innebära katastrof för många med låga inkomster, medan de med höga inkomster klarar det utan stora besvär.

Sådana som kallar sig ekonomer vill förbättra för dem med låga inkomster genom att tvinga dem att betala extra amorteringar för att de har låga inkomster.

Sedan 1960-talet har jag följt politiken och skrivit till bla regeringen och oppositiospartierna om skatter och andra samhällsplaneringsproblem.

I samband men doktorsutbildning om samhällsplanering vid Nordiska Institutet för Samhällsplanering, Nordplan, utredde jag och konstruerade ett system för mänskliga verksamheter, som är det enda fullständiga system som finns. Det finns beskrivet på bibliotek. Det har funnits på min hemsida sedan början och innehållet där har redovisats bla för regeringen nu under 20 år.

Det som har hänt sedan antiken är att vi nu i världen på det hela taget tycker att demokrati är viktigt. För att demokrati ska funger bra måste alla ha kunskaper om förändringskrafterna i samhällena.

På min hemsida på internet har jag med hjälp av systemet för mänskliga verksamheter försökt visa vilka problem som finns och hur man med hjälp av forskning och undervisning och infrmationsflöden kan förbättra demokratin och världen.

Det kommer vartefter till nya problem och nya kunskaper och det är i första hand forskarna som ska ha koll på det. Men intresset för forskning är för litet hos politikerna. Jag har under alla år försökt få makthavarna att göra upp en förteckning över Sveriges professorer/professurer som kan vara till nytta för politiker och allmänheten i demokratin. Men det har inte kommit till en sådan förteckning, som jag därför i all enkelhet gjort och som finns på hemsidan.

Om demokratin ska fungera bra måste alla i skolan få veta sådant som behövs för att väljarna i de allmänna valen ska kunna välja bra personer till representanter.

För att lärarna i skolorna ska kunna lära alla elever, måste de i sina utbilningar till lärare vid universiteten och högskolorna få bra kunskaper från professorerna.

Därför måste man ha koll på professorerna och åtminstone veta vilka som finns och också veta vad de gör och kommer fram till.

Främst ansvariga för denna kedja är utbildningsministrarna, och om de inte intresserar sig hela regeringen. Och riksdagen har ansvar för regeringen och folket har ansvar för riksdagen.

De politiska partierna och regeringen har ansvar för att folket har de kunskaper som behövs för att demokratin ska fungera och ge den välfärdsfördelning som behövs för att världen ska fungera och mänskligheten överleva.

En hjälp är FNs 17 mål, där klimatet är ett av de viktigaste målen.

Optimister och pessimister :

" Julshoppa smart och rädda klimatet

DN TORSDAG 5 DECEMBER 2019

Två sidor av saken. Klimatfrågan som diskuteras under det pågående FN-mötet i Madrid väcker både uppgivna och förhoppningsfulla reaktioner hos DN:s läsare.

OPTIMISTEN

Möjligheten att rösta vart fjärde år kan vara viktig, men det är nog så viktigt att ta kontroll över vad man lägger sina pengar på, varje dag. Företag och industrier är ansvariga för en stor del av de utsläppen som uppkommer globalt, men enbart för att deras produkter efterfrågas och konsumeras. Om vi vill att samhället ska ställa om måste vi använda vår makt som konsumenter att se till att de produkter vi köper produceras på ett riktigt sätt.

Vi har stora möjligheter att förbättra världen genom hur vi väljer att konsumera och leva. Huruvida vi som konsumenter väljer att köpa en elbil i stället för fossilbil, eller ser till att andra produkter vi köper har låga utsläpp när vi använder dem. Men framför allt också vara tidiga användare av nischprodukter som gör positiv skillnad så att dessa kan utvecklas till attraktiva produkter för massmarknaden.

Det vi gör har dessutom snöbollseffekter. Exempelvis innebar Tysklands tidiga lokala utbyggnad av solenergi att forskning och

storskalighet drev ner priset till hållbara nivåer, så att vi i dag kan bygga ut solenergi globalt utan aktivt stöd i stora delar av världen. På samma vis kan vi börja välja fossilfri cement och stål till våra byggnader, två byggmaterial som i dag globalt står för mer än åtta gånger så stora utsläpp som hela världens flygtrafik.

Vi kan som konsumenter kräva att våra kläder, som i dag står för 10 procent av de globala klimatutsläppen, har en lägre klimatpåverkan, samt att grödorna vi äter hjälper till att binda kol i jorden i stället för att släppa ut den till atmosfären. Plasten till våra förpackningar ska bort, eller vara nedbrytnings- och förnybar.

Vi lever just nu i en fantastisk tid av köpmöjligheter och klimatvilja. Låt oss ta till vara på den tillsammans och shoppa klimatklokt inför julen!

Fredrik Andrén-Sandberg, Flyingeby "

" Jag är 17 år och saknar hopp om framtiden

DN TORSDAG 5 DECEMBER 2019

PESSIMISTEN

Vad tar man sig till när man vet att planeten man lever på är dömd till kaos och naturkatastrofer om inget görs nu? Det där nuet var dessutom för många år sedan.

Kulturchefen Björn Wiman skriver i Dagens Nyheter (23/11) om Washington Posts undersökning kring amerikanska ungdomars känslor gentemot klimatkrisen.

57 procent känner sig rädda. Jag tillhör de 57 procenten.
43 procent känner sig hjälplösa. Jag tillhör de 43 procenten.
52 procent känner sig arga. Jag tillhör de 52 procenten.

Jag är ursinnig in i benmärgen över den hopplöshet jag känner. Ilskan tar överhanden när jag tänker längre än 30 sekunder på hur förnufts-vidrigt det är – för jag förstår inte.

Jag är inte ett barn längre och förstår att politikerna inte är mina beskyddare blott därför att de är politiker.

Värst är emellertid att min ilska är alldeles avmattad – jag känner knappt någonting längre. Hopplösheten inför mitt, enligt mig, förutsägbara öde har blivit större än ilskan. Mer handlar det om en

förbittring och sedan: ingenting alls. Är det ett accepterande? Och i så fall: Hur sorgligt är inte det?

Trots att, enligt min livssyn, ingenting spelar någon roll – eftersom vi alla kommer att leva duckandes den ena naturkatastrofen efter den andra och därmed leva obetydliga liv där ingenting förutom bärgandet av vår planet kan eftersträvas – fortsätter jag gå på mina basketträningar och plugga latinska verb. Mina jämnåriga fortsätter att vilja bli simhoppare och allt vad de vill bli trots våra dystra framtidsutsikter.

Jag kan inte tala för alla jämnåriga. Några tillhör de 29 procenten som enligt undersökningen känner optimism. Uppenbarligen gör inte jag eller resterande 71 procenten det.

Föreställ dig inte det, utan förstå! Vi vill inte upprepa oss.

Anna Stam, gymnasieelev, Stockholm "

Agenda 2030 och klimatet:

Museer. myndigheter, skolor m m ska ha tydlig information om framtidsproblemen

Det största problemen i världen nu är klimatkrisen och problemen bakom FNs 17 mål för framtiden, Därför bör museer. myndigheter, skolor m m ha tydlig information om de problemen.

I Museilagen står att "Ett museum ska utifrån sitt ämnesområde bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. "

Jag har den 16 augusti 2013 gjort ett förslag om hur det kan ske.

Jag har gjort en text med fyra rubriker:
Förenta nationernas mål i Agenda 2030
Klimatförändringen och miljöerna
Hav och marina resurser
Ekosystem och biologisk mångfald

Jag föreslår att det läggs på första sidan på hemsidan hos alla museer och myndigheter, högskolor, universitet och skolor o d enligt mitt förslag.

Texten är hämtad från Regeringens hemsida på Internet. Och slutar med:

För mer om detta se regeringens hemsida på internet
https://www.regeringen.se/sveriges-regering/

Det börjar med FNs alla 17 mål som innehåller alla problem i världen och Sverige och jag har ordnat så att man enkelt kan klicka fram delmål. Därefter kommer texter om klimatkrisen, hav och biologisk mångfald (mål 13,14 och 15). Det angår alla museer och myndigheter o d. Varje museum eller myndighet kan sedan anknyta till de FN-mål och delmål som de tycker passar dem.

Demokrati- och kulturministern bör se till att alla museer och myndigheter, skolor o d inför dessa texter i början på sina hemsidor

Förenta nationernas mål i Agenda 2030

Mars 2019

Mål 1 är att avskaffa all form av fattigdom överallt.

- **Ingen fattigdom**

Mål 2 är att avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning, uppnå en bättre kosthållning och främja ett hållbart jordbruk.

- **Ingen hunger**

Mål 3 är att säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar.

- **Hälsa och välbefinnande**

Mål 4 är att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

- **God utbildning för alla**

Mål 5 är att uppnå jämställdhet, och alla kvinnors och flickors egenmakt.

- **Jämställdhet**

Mål 6 är att säkerställa tillgång till och hållbar vatten- och sanitetsförvaltning för alla.

- **Rent vatten och sanitet**

Mål 7 är att säkerställa att alla har tillgång till tillförlitlig, hållbar och modern energi till en överkomlig kostnad.

- **Hållbar energi för alla**

Mål 8 är att verka för en inkluderande och långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

- **Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt**

Mål 9 är att bygga upp en motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering och främja innovation.

- **Hållbar industri, innovationer och infrastruktur**

Mål 10 är att minska ojämlikheten inom och mellan länder.

- **Minskad ojämlikhet**

Mål 11 är att städer och bosättningar ska vara inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

- **Hållbara städer och samhällen**

Mål 12 är att främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

- **Hållbar konsumtion och produktion**

Mål 13 är att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

- **Bekämpa klimatförändringen**

Mål 14 är att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt i syfte att uppnå en hållbar utveckling.

- **Hav och marina resurser**

Mål 15 är att skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

- **Ekosystem och biologisk mångfald**

Mål 16 är att främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, se till att alla har tillgång till rättvisa samt bygga upp effektiva och ansvarsskyldiga och inkluderande institutioner på alla nivåer.

- **Fredliga och inkluderande samhällen**

Mål 17 är att stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling.

- **Genomförande och globalt partnerskap**

Klimatförändringen och miljöerna

Enligt den nya museilagen 2017 ska ett museum bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning.

Förentaa nationens 17 mål gäller för hela världen och också för Sverige.

Som de viktigaste problemen nu kan ses FNs mål om klimat. hav och marina resurser och ekosystem och biologisk mångfald.

Här från regeringens skrivelse till riksdagen: **Politiken för global utveckling i genomförandet av Agenda 2030, skr. 2015/16:182 (pdf 782 kB) :**

Klimatavtalet från Paris från december 2015 är en milstolpe i klimatarbetet. För första gången har världen ett globalt klimatavtal där alla länder åtar sig att bidra med allt ambitiösare åtaganden. Avtalet skapar förutsättningar för ökat stöd till utvecklingsländer, både för att begränsa utsläppen och för att anpassa sig till klimatförändringarna.

Fattiga och sårbara länder som inte har resurser att anpassa sig samt kvinnor, män, flickor och pojkar som lever i fattigdom och utsatthet drabbas särskilt hårt av klimatförändringar. Åtnjutandet av de mänskliga rättigheterna kan påverkas av miljöförstöring och klimatförändringar, inklusive ursprungsbefolkningars rättigheter.

Fattigdomsbekämpningen riskerar att avstanna eller gå om intet om inte klimatförändringarna hejdas. Detta på grund av klimatförändringarnas effekter som t ex. extremare väder som torka, skyfall och

stormar, vilket i sin tur också påverkar bl.a. vattentillgång och livsmedelsproduktion, men också stabilitet och säkerhet samt migrationsflöden. Arbeten som syftar till att reducera riskerna för, och minska konsekvenserna av, olyckor och katastrofer är också viktiga för anpassningen till ett förändrat klimat.

Sverige ska gå före i klimatfrågan som är vår tids ödesfråga. Alla länder måste ställa om till ett hållbart samhälle med låga utsläpp och hög motståndskraft mot klimatförändringarnas effekter. Det kräver ett sammanhållet globalt och nationellt klimatarbete samt att klimatarbetet, såväl utsläppsminskningar som anpassning, integreras på ett samstämmigt sätt i alla politikområden.

Sverige ska fortsatt vara en pådrivande part för genomförandet av klimatavtalet från Paris, inte minst i förhållande till utvecklingsländer. OECD-länder som Sverige har ett särskilt ansvar för att gå före genom ambitiösa utsläppsmål. Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Sverige driver på inom EU för en ambitiös klimatpolitik samt arbetar aktivt med andra länder och aktörer för att stärka allianser och samarbeten.

Sverige bidrar substantiellt till ett flertal globala klimatfonder. Sverige bidrar även till att främja kapacitetsuppbyggnad, teknikutveckling och innovativa lösningar för minskade utsläpp och klimatanpassning inte minst i utvecklingsländer. Sverige ska också bidra till att stödja utvecklingsländernas genomförande av de nationella klimatplanerna.

Kopplingarna mellan utvecklingsstrategier och klimatplanerna bör därmed också stärkas. Det är dock viktigt att även utvecklingsländerna har åtaganden under det nya avtalet och att fler länder uppmuntras att bidra till klimatfinansiering.

Hav och marina resurser

Sammanfattat handlar det om att förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförsel av näringsämnen, samt om att hållbart förvalta, skydda och återställa marina och kustnära ekosystem. Havsförsurningens konsekvenser ska minimeras och åtgärdas. Effektiv fångstreglering ska införas. Överfiske, olagligt, orapporterat och oreglerat fiske liksom destruktiva fiskemetoder ska stoppas.

Vetenskapligt baserade förvaltningsplaner ska genomföras i syfte att återställa fiskbestånden på kortast möjliga tid till minst de nivåer som kan ge maximal hållbar avkastning. Minst 10 procent av kust- och havsområdena ska skyddas. Fiskesubventioner som bidrar till överkapacitet, överfiske eller olagligt, orapporterat och oreglerat fiske bör avskaffas och nya sådana ska förhindras.

Utvecklingsländers och de minst utvecklade ländernas behov bör integreras i WTO-förhandlingarna om fiskesubventioner. Den ekonomiska nyttan av ett hållbart nyttjande av marina resurser bör öka för små önationer under utveckling och de minst utvecklade länderna, bl.a. genom en hållbar förvaltning av fiske, vattenbruk och turism.

Vetenskaplig kunskap, forskningskapacitet och havsteknik ska utvecklas, med hänsyn till Oceanografiska kommissionens kriterier och riktlinjer, med fokus på små önationer under utveckling och de minst utvecklade länderna. Tillträde för småskaliga icke-industriella fiskare till marina resurser och marknader ska säkerställas. Bevarandet

och hållbart nyttjande av haven och havsresurserna ska stärkas, bl.a. genom att genomföra FN:s havsrättskonvention.

Havens resurser bidrar till global livsmedelstrygghet och kan bidra till en hållbar tillväxt. Detta är viktigt för många fattiga länder och människor som är beroende av kustnära fiske. Det är också av betydelse för utveckling av hållbar turism där attraktiva miljöer med friska kustvatten och korallrev är viktiga.

Tillståndet för kustvatten och haven är mycket allvarligt. Ekosystemen och därmed havets ekosystemtjänster påverkas negativt av bl.a. klimatförändringar, havsförsurning, utvinning av mineral och bottentrålning, marin nedskräpning och miljögifter. Havens motståndskraft och förmågan att uppta och bryta ner näringsämnen och gifter, reglering av klimat m.m. försämras. Många fiskebestånd minskar kraftigt och arter dör ut.

Arbete mot ohållbara fiskesubventioner och överfiske är centralt. Att utveckla och genomföra vetenskapligt baserade förvaltningsplaner i syfte att återställa fiskbestånden till minst de nivåer som kan ge maximal hållbar avkastning är nödvändigt för att säkra livsmedelsresursen i utvecklingsländer och bidra till en hållbar ekonomisk utveckling.

För att bidra till arbetet med hållbara hav behövs samarbete över landgränser och samstämmiga åtgärder mellan flera politikområden som t.ex. miljö-, jordbruks-, fiske-, närings- utbildnings- och utrikespolitik.

Ekosystem och biologisk mångfald

Sammanfattat handlar det om att bevara, återställa och hållbart använda ekosystem på land och i vattendrag och deras ekosystemtjänster, särskilt skogar, våtmarker, berg och torra områden, i enlighet med de skyldigheter som anges i internationella överenskommelser.

Hållbart brukande av alla typer av skogar ska främjas, avskogning stoppas, utarmade skogar återställas och ny- och återbeskogningen kraftigt ökas i hela världen. Ökenspridning ska bekämpas och förstörd mark och jord ska återställas. Bergsekosystemen ska bevaras.

Omedelbara åtgärder ska vidtas för att minska förstörelsen av naturliga livsmiljöer, hejda förlusten av biologisk mångfald och skydda utrotningshotade arter. En rimlig och rättvis fördelning av den nytta som uppstår vid användning av genetiska resurser ska främjas samt lämpligt tillträde till sådana resurser, i enlighet med internationella avtal.

Omedelbara åtgärder ska vidtas för att stoppa tjuvjakt på och handel med skyddade djur- och växtarter. Åtgärder ska införas för att förhindra införseln av invasiva främmande arter samt kontrollera eller utrota prioriterade arter. Ekosystemens och den biologiska mångfaldens värden ska integreras i nationella och lokala planerings- och utvecklingsprocesser, strategier för fattigdomsminskning samt räkenskaper.

Finansiella resurser för biologisk mångfald, ekosystem och hållbart brukande av skogar ska öka och utvecklingsländer ska ges lämpliga incitament att utveckla ett sådant bruk, inklusive bevarande och återbeskogning. Globalt stöd mot tjuvjakt och illegal handel med skyddade arter ska öka, bl.a. genom ökade möjligheterna till hållbar försörjning i lokalsamhällen.

Fungerande ekosystem och biologisk mångfald är grunden för de processer som förser oss med mat, vatten, energi, kläder etc. Skydd, bevarande av och hållbart nyttjande och restaurering av ekosystem och naturresurser samt bevarande av biologisk mångfald är därför nödvändigt.

De viktiga sambanden mellan ekonomisk utveckling och behovet av att skydda och bevara ekosystem, inklusive biologisk mångfald behöver tydliggöras.

Den pågående utarmningen av den biologiska mångfalden drabbar i särskilt hög grad människor som lever i fattigdom vilka ofta livnär sig på naturresurser. Många av dessa är kvinnor. Arbetet i konventionen om biologisk mångfald och de s.k. Aichimålen är väsentligt för att nå flera av de globala målen.

Hållbart brukande av skogsresurser, inklusive minskning av avskogning, är viktigt bl.a. vad gäller klimatpåverkan, hållbar energi, tryggad livsmedelsförsörjning, ekonomisk tillväxt och fattigdoms-bekämpning.

Olagliga avverkningar och handel med associerade trävaror ger negativa effekter på skogar och på människorna som lever av och i dessa skogar. Utvecklingsländer har särskilda behov av tekniskt och vetenskapligt kunnande, liksom av resurser, för att utveckla, bevara och hållbart bruka skogsekosystem, inklusive återbeskogning.

Arbete med skog och hållbar utveckling kräver samstämmiga åtgärder mellan olika politikområden som närings-, jordbruks, miljö-, klimat- och utrikespolitik.

För mer om detta se regeringens hemsida på internet
https://www.regeringen.se/sveriges-regering/

" Är det jätteviktigt att det finns människor och i så fall varför?

DN TISDAG 10 DECEMBER 2019

Att försvara människans existens kan låta banalt, men kommer att bli mindre självklart under detta århundrade. Har du dina argument i ordning?

I kommentarsfälten under det sjätte massutdöendet skymtar emellanåt åsikten att jorden skulle vara en bättre plats utan människan. Särskilt kring artiklar om drivande öar av sopor. Finns det någon död sjöfågel med magsäcken full av plast på bilden händer det till och med att någon ser fram emot vår stundande undergång. Det brukar inte bli något omedelbart tumult kring den sortens stickrepliker för de sorteras till den hemvävda civilisationskritikens självklarheter. Klart att resten av naturen skulle må bättre utan oss.

Men det finns en fråga med begynnande relevans där, en fråga som av flera skäl kommer att skärpas under detta århundrade: är det jätteviktigt att det finns människor?

Jag tycker ju det. Jag är förstås obotligt jävig i frågan men jag tycker att det är viktigt. Det är väl ingen rivig åsikt, den delas av de flesta (människor) och den identitetspolitiska tendensen är så stark att få ens betraktar frågan som en fråga. Det intressanta händer väl först bortom följdfrågan varför. Varför är det viktigt att det finns människor?

Frågan var kanske enklare att besvara när vi betraktade vår egen art som den enda med känslor, moral och kultur men nu vet vi ju att det

inte är så. Det har gått 150 år sedan Darwin noterade att det inte finns några täta skott mellan oss och de andra djuren, bara grader, och även om den unga civilisationens myter om vår gudomliga märkvärdighet fortfarande släpar efter (det är svårt att frigöra sig från det behändiga) kräver frågan åtminstone en saklig argumentation i dag. Och kanske lite improvisation. I ett poänglöst universum får även den upplysta improvisera för någonstans måste samtalet handla om mening, också när alla begriper att den är påhittad.

Så. Om 99,9 procent av alla arter som någonsin levt på jorden redan är utdöda, varför är det så viktigt att just vår art klamrar sig kvar här? Om jag fick en utandning på mig skulle jag säga att människan skänker universum mening och sedan hoppas på följdfrågor så att jag fick prata om hur kritiskt poänglöst ett universum blir utan någon som betraktar, beskriver och försöker förstå det. Och framför allt: någon som kan berätta historien om vad som hände.

I ett universum där alla strukturer envisas med att upplösas, där allt bara dör hela tiden, måste väl historien vara det närmaste vi kommer en poäng? Historien är ju det enda som entropin inte rår på, det enda som kan överleva ett universum, och människan är det enda djuret här som behärskar historieämnet. Vi har så att säga redan upptäckt odödligheten. Snabba var vi också!

Dinosaurierna gick på jorden i ungefär 180 miljoner år, det är 600 gånger längre än den moderna människans hela existens, och även om dagarna var lite kortare på den tiden (jordens rotation saktar ju ständigt in) hade de gott om tid att betrakta världen. De kanske till och med tittade upp ibland under de lite kortare nätterna och undrade över stjärnorna men förmodligen inte. Människan är nästan alldeles säkert den första varelsen på den här planeten som tittat upp och undrat om varje prick på natthimlen är en soluppgång någon annanstans. Och alldeles säkert den enda som tagit reda på att det faktiskt är så. Men det vackraste hon gjorde var att gräva upp de döda och berätta om dem.

Ett universum utan nyfikenhet är poänglöst. Ett universum som försöker förstå sig självt och berätta sin historia däremot. Det har något. Kanske till och med mening.

Dinosaurierna är trädet som faller i skogen när ingen hör. Varje dag i 180 miljoner år föll trädet i skogen innan stenen föll från himlen och sedan var de borta. Deras existens var meningslös tills vi avtäckte den och började berätta och berättelsen blir alltmer detaljerad.

Vi vet inte om någon dinosaurie tittade upp mot himlen just då men vi har lärt oss tillräckligt om universum för att begripa hur det måste sett ut. När en 16 kilometer bred sten träffar vår planet i 70 000 kilometer i timmen pressas atmosfären undan ett ögonblick och bakom stenen öppnas ett fönster mot rymden. Mitt i en blå himmel: ett svart hål med den stjärnklaraste natt du kan tänka dig. Och vi har hittat glaskulorna.

Ballistiken har lärt oss att när en sten träffar jorden i den hastigheten slår en plym av förångade bergarter ut i rymden för att snabbt kylas av och regna tillbaka över jorden som många miljarder små kulor av glas. De som inte såg stenen såg i alla fall glasregnet som hettade upp atmosfären och färgade himlen röd. Vi vet att deras undergång var snabb, ohygglig och vacker. Och dagen efter glömd. Poänglös tills vi ställde frågorna och började berätta deras historia. Tills universum började minnas sig självt.

Det duger som ett svar. Om man leker med tanken på människan som universums medvetande är det lättare att förlåta henne som invasiv art. En annan (svårt) lekfull tanke är den om att ett universum kan fortplanta sig. Att vi är ett steg på vägen mot en intelligens så kraftfull att den kan hantera energin som krävs för att skapa ett nytt universum när det gamla dör. Så där som universum gör eftersom allting dör. Att detta universum så att säga börjat odla sina äggstockar här för att säkra en fortsättning. Befängt? Mycket! Varför? För att ett universum inte har något medvetande! Vad är i så fall du?

Andrev Walden. journalist och fristående kolumnist på DN:s ledarsida. "

" Tillbaka i Europa – nu kliver Greta in i rampljuset igen

DN MÅNDAG 9 DECEMBER 2019

Nu går FN:s klimatmöte in på andra veckan, i närvaro av ansvariga politiker från hela världen. Kraven på handling blir alltmer högljudda, inte minst från den växande unga klimatrörelsen. På onsdag talar rörelsens ofrivilliga ledare Greta Thunberg på mötet. – Det blir inget känslomässigt tal som ger en massa klick. Det blir fakta, säger hon i en exklusiv intervju med DN.

Hon har korsat Atlanten två gånger för att vara här. Greta Thunberg har nått Madrid och står i klimatmötets absoluta centrum. Men hennes förhoppningar på mötet är låga. ”Politikerna kommer förmodligen att vara jättestolta när det är slut”, säger hon. ”Men det kommer inte att leda till någonting.”

○ ○ ○

Det gungar inte längre för Greta Thunberg. Sjöbenen är lite rangliga om hon går upp på natten men att promenera runt på dagen i Lissabon är inga problem. När vi gör det tillsammans är det två dagar sedan hon kom i land i staden, över tre veckor sedan hon lämnade USA:s östkust. Det är några timmar tills hon ska åka nattåg till klimatmötet i Madrid. Hon är glad att vara här.

– Hur välkomnad jag än blev i Nordamerika och hur roligt det än var, så fanns det en konstant känsla av osäkerhet. Jag visste inte hur och när jag skulle komma hem, säger hon.

Två möten i Amerika fick henne att i somras korsa Atlanten i en tävlingssegelbåt. Talet på det första mötet, det i FN-högkvarteret i New York den 23 september, gav svallvågor över världen.

Uppmärksamheten blev enorm. Var hon än befann sig för att fredagsstrejka under månaderna i Nordamerika, blev uppslutningen stor. New York: Uppskattningsvis 250 000 personer. Montreal: 500 000. Dit hon kom, kom också folk. Hon ledde rörelsen.

– Det var intensivt i september, i slutet kände jag mig nedstämd. När man är introvert så vill man inte vara så mycket i fokus. Om man hamnar där, måste man spela en version av sig själv för att inte ta in för mycket intryck, säger Greta Thunberg.

– Så efter långa, intensiva perioder med mycket medieuppmärksamhet, så blir man så trött. Inte på medierna utan man börjar få något slags förakt mot sig själv, för att man känner sig falsk på något sätt.

Hon tog en paus ifrån rampljuset. Tackade nej till nästan alla förfrågningar från tidningar, tv och radio. För sin skull men också för att ge andra aktivister utrymme att höras. Och så reste hon och pappan Svante Thunberg runt med elbil i Nordamerika. Sakta reste de på väg mot FN:s ordinarie klimatmöte COP25 i Santiago, Chile. De hade hunnit till Los Angeles när beskedet kom: Mötet är flyttat, från Chile till Spanien.

Greta Thunberg skulle hem till Europa och fick skjuts på en katamaran, känd från Youtube. Den brittiska skepparen Nikki Henderson ryckte in och hjälpte till att ta båten genom åskoväder och hårda stormar. Från sin ledande roll ombord kunde Henderson se hur Thunberg de första dagarna kunde släppa tyngden från sina axlar. Gick från sin offentliga roll, till Greta.

– Jag såg hur hon slappnade av och släppte allt det som det innebär att vara ledare. Jag känner igen det från mig själv. När jag kliver av en båt jag har varit ansvarig för och sätter mig i kollektivtrafiken, så somnar jag alltid direkt.

○ ○ ○

Det är fredag och märklig stämning på pressträffen i Madrids kulturhus. Den första arbetsveckan på COP25 ska krönas med en stor klimatstrejk och medieintresset för Greta Thunberg är enormt, osannolikt. Samma morgon eskorterades hon från tåget av polis, omringad av ett femtiotal filmkameror. Och skrev sedan på Twitter: ”I morse lyckades jag smita in i Madrid... Jag tror inte någon såg mig.”

Ändå är det bara några enstaka reportrar som tar chansen, när presskonferensen den här fredagen övergår i frågestund. Det är som att Beatles har återuppstått, journalisterna i lokalen tycks paralyserade av den 16-åriga aktivistens stjärnglans. Men kanske har de fått det de vill ha, en bild på Greta Thunberg. Något citat. Flera tar selfies med henne i bakgrunden.

De få frågor som ändå kommer, riktas uteslutande mot den svenska 16-åringen. Efter ett tag uppmanar hon journalisterna att inkludera också de andra aktivisterna – Vanessa Nakate från Uganda, Alejandro Martinez och Shari Crespi från Spanien. Och när nästa fråga ändå ställs till Greta Thunberg besvarar hon den, tittar på sina medaktivister på scen. Och avslutar svaret med:

– Vad tycker ni andra om det?

Vanessa Nakate tar chansen. Hon talar om de afrikanska länder som redan i dag möter följderna av klimatkrisen som mänskliga utsläpp har skapat.

– Det finns länder som Uganda och Kenya som de senaste två månaderna har haft galna översvämningar. Människor har dött, människor har blivit hemlösa. Barn har blivit föräldralösa, säger hon.
– Människor dör redan som ett resultat av den här krisen. Det är inte en fråga om framtiden, det är en fråga om i dag.

○ ○ ○
Ödesmättade rapporter om läget för jordens klimat har avlöst varandra under de senaste veckorna: Vårt decennium blir sannolikt det varmaste som har uppmätts, gapet mellan utsläppen och de mål världens länder själva har satt upp i Parisavtalet är mycket stort. Och så ökar utsläppen, fortfarande.

2019 har beskrivits som ett mellanår i klimatförhandlingarna, COP25 som ett möte ämnat för teknikaliteter snarare än omvälvande förslag. Vi har inte tid med det, menar Greta Thunberg. Men hon vågar inte hoppas för mycket inför den andra, och politiskt tyngsta, veckan.

– Jag tror att mötet kommer bli ungefär som förra året. Att man håller på med förhandlingar som ingen riktigt vet vad de handlar om. Och så kommer politikerna förmodligen att vara jättestolta när det är slut, säga att de har uträttat mästerverk. Sen kommer det inte leda till någonting.

Vad förväntar du dig av politikerna?
– Ledarna måste förstå nödläget och kommunicera nödläget. Först när de gör det kan också andra förstå hur allvarlig situationen är.
Förstår de inte allvaret, menar du?
– När jag träffar världsledare så märker jag att de inte är medvetna om hur allvarlig krisen egentligen är. Det känns som att de bara umgås med personer ur näringslivet, som försäkrar dem om att ”vi kommer att lösa det här”.

Är det inte bra att lyssna på näringslivet?
– Jo, men i en fråga som är så vetenskaplig, så måste man främst lyssna på vetenskapen och forskarna. Och det gör inte folk just nu. Vi har ju fakta. Det finns ju forskning. Man har bara misslyckats med att kommunicera den. Det är något slags informationskrig som pågår: Den som har starkast röst, är den som hörs. Och det är självklart att det är de som har pengar som hörs mest.

Hur vill du att förändringen ska ske?
– Hoppet finns i att människor inte vet vad som pågår. Om vi blir medvetna så kan förändring ske. Demokratin är allt. Den pågår hela tiden, inte bara på valdagen. De här förändringarna kommer inte att komma från nuvarande parlament eller regeringar eller i första hand från vanliga val. De kommer att komma från extrainsatta val för att människor får nog. Det är min övertygelse, i alla fall.

Kan du se det hända?
– Om till exempel Sveriges befolkning just nu skulle säga att ”vi har fått nog!” och börja protestera, då skulle regeringen falla väldigt lätt. Eller tvingas acceptera folkets vilja och förändra sin politik i grunden.
Och det gäller inte bara Sverige?
– Nej, självklart inte.

Hur skulle det fungera i Kina?
– Kina är ju ingen demokrati. Det är därför det är så svårt att påverka Kina. Men vad vi kan göra är ju att påverka våra samhällen som vi

lever i, då skulle Kina till slut tvingas att följa efter. För ekonomiskt är Kina beroende av resten av världen.

○ ○ ○

Vi har tagit oss högt upp i staden, förbi mosaikbeklädda fasader i strålande solljus och Lissabons små plingande spårvagnar. På torget här uppe är utsikten hisnande.

– Oj, där är jag, säger Greta Thunberg och pekar på ett stort fotografi, som sitter uppsatt på muren bakom en gatuförsäljare.

Vad tycker du om uppmärksamheten?
– Om jag själv fick välja så skulle jag bara vara normal, en normal tonåring och gå i skolan och så. Men det här är ingen normal situation och vi måste alla göra saker vi kanske inte hela tiden anser vara bekväma.

Du hade ju kunnat fly från allt det här. Är det en uppoffring för dig att fortsätta?

– Det är ingen uppoffring. Jag har ju själv satt mig in i den här situationen. Jag är väldigt privilegierad. Och jag roas av att situationen är så absurd. Man måste kunna skratta åt den, annars får man en självbild som inte är hälsosam.

Hur menar du?
– När folk hela tiden säger att ”du är hoppet” och ” tack för allt du gör, vi är evigt tacksamma”. Man kan ju inte lyssna på det för då… Man kan ju inte se sig själv på ett sånt sätt.

Är det något du tänker aktivt på?

– Det är naturligt. Den här uppmärksamheten kommer ju att försvinna ganska snart. Och då kommer folk glömma bort vem jag är. Det kan nog vara väldigt påfrestande att ha sett sig själv på ett visst sätt och sen bara försvinner det.

Vi blir avbrutna av en kvinna. Det är inte första gången under vårt samtal som någon ber att få prata med Greta Thunberg men det är första gången i dag som någon gråter.

– *I am very sorry to disturb you*, säger hon. *Thank you for everything*. Hon gör pauser flera gånger under samma mening, det är svårt att höra vad hon säger när rösten stockar sig.

– Fortsätt, snälla fortsätt och lyssna inte på dåliga människor som kritiserar dig. Du är fantastisk.

Greta Thunberg säger tack. När vi är ensamma igen fortsätter hon.
– Som sådär till exempel. Det kan man inte ta in.

○ ○ ○

I januari i år var Greta Thunberg i Globen i Stockholm för att dela ut pris till Årets ledare på Idrottsgalan. I talet gav hon sin syn på det goda ledarskapet. Kärnan: En ledare ska våga vara obekväm, fatta beslut med blicken på framtiden. Och ge plats åt andra. Då var hennes rörelse bara några månader gammal – nu står hon längst fram i världens ungdomars målmedvetna marsch mot en framtid fri från fossila bränslen.

Är du en ledare som skapar nya ledare?
– Jag ser mig inte själv som en ledare. Även om många andra gör det, säger hon från utsiktsplatsen i Lissabon.

Vad ser du dig som?
– En del av en väldigt stor rörelse. Fast jag förstår att många andra ser mig som en ledare och då försöker jag använda den plattformen till att skapa nya ledare, bland annat.

Vi rör oss vidare, är snart tillbaka vid Greta Thunbergs och pappan Svantes boende. Natttåget mot Madrid är några timmar bort. På onsdag talar hon inför världsledarna igen.

Har du skrivit talet än?
– Nej. Men jag vet ungefär hur det ska vara.

Hur resonerar du?
– Uppenbarligen är jag ganska dålig på att hålla tal. För det enda folk tar upp från talet i New York är att jag sitter och säger *”How dare you? You have stolen my dreams and my childhood”* och det är inte det jag vill kommunicera. Jag vill ju kommunicera fakta. Och om man utelämnar det resten av talet handlar om, om man bara tar ut tre meningar, så framstår jag ju som en idiot.

Vad tänker du säga?
– Jag håller inte tal för att på något sätt magiskt kunna övertala världsledarna om att jag har rätt och de har fel. Mitt långsiktiga mål är att gapet mellan vad forskningen säger och vad som faktiskt görs blir så tydligt, att det inte går att ignorera längre. Så nu tänker jag inte komma med några känslosamma grejer. Utan nu får de någonting som faktiskt har innehåll.

Alexandra Urisman Otto
alexandra.urisman@dn.se "

" Fakta. Toppmötet

Under den 2–13 december pågår FN:s klimattoppmöte COP25 i Madrid, som hastigt fick ta över värdskapet när Santiago i Chile backade ur på grund av oroligheter i landet.

25 000
deltagare från nästan 200 länder deltar i mötet. Under den första veckan är det främst tjänstemän som förhandlar, under andra veckan anländer ministrar och andra tunga politiker. Från Sverige deltar klimat- och miljöminister Isabella Lövin (MP) (1) och biståndsminister Peter Eriksson (MP) (2). Sverige förhandlar inte som enskilt land, utan genom EU.

Den formella agendan handlar mycket om hur Parisavtalet ska implementeras. Regler för utsläppshandeln mellan länder ska beslutas (artikel 6) och en översyn ska göras av hur skador och förluster till följd av klimatförändringen hanteras.

Andra frågor som lyfts fram är havsfrågor och jämställdhet. Dessutom pågår mängder av möten utanför förhandlingsrummen där klimatorganisationer, näringsliv och forskare deltar.

Regeringen, COP25"

" Många knäckfrågor kvar att lösa inför sista veckan i Madrid

DN MÅNDAG 9 DECEMBER 2019

För långsamt. Så kan förhandlingarna under första veckan av klimatmötet i Madrid summeras. Denna vecka då ländernas ansvariga ministrar är på plats kan ambitioner bli en huvudfråga.

På de affischer och banderoller för FN:s klimatmöte, COP25, som trängs med den bländande julbelysningen på Madrids gator står det ”Tiempe de actuar” och ”Time for action” – Dags att agera.

Att det är bråttom och världens länder måste öka sina ambitioner är en huvudfråga för FN:s generalsekreterare António Guterres. Det var också huvudbudskapet i hans tal när mötet öppnades för en vecka sedan.

Men med bara en vecka kvar återstår mycket att lösa i de stora knäckfrågorna.

– Jag hade hoppats att vi skulle ha kommit längre än vi har gjort, säger Martin Frumerie, Sveriges chefsförhandlare.

– De frågor som vi redan innan mötet förutsåg skulle bli knepiga visade sig att vi hade rätt i, tyvärr. De frågorna kräver fortsatt arbete. I dag, måndag, inleds andra halvlek då ländernas ansvariga ministrar kommer på plats, för Sveriges del är det klimat- och miljöminister Isabella Lövin (MP) som kommer att leda de fortsatta förhandlingarna.

– Det är som det brukar, att den första veckan inte löser upp några politiska låsningar. Däremot har en hel del processuella frågor kunnat överbryggas vilket är ett positivt tecken. Vi ministrar får ta tag i de kontroversiella frågorna, som bland annat gäller finansiering och transparent redovisning, säger hon.

– Det viktigaste är att komma ut med budskapet att ett samhälle oberoende av kol, olja och gas inte är en uppoffring, det är vår räddning. Vi har redan teknologierna och pengarna, vi måste bara sluta investera i fel saker. Varje ny investering i fossilt gör omställningen svårare och dyrare.

Oftast är det under den andra veckan under dessa möten som det bränner till och börjar hända saker.

– Ambitioner kommer absolut att vara en stor fråga att diskutera nästa vecka. Jag tror att den kommer att växa ju närmare slutet av mötet vi kommer, säger Mattias Frumerie.

– Det som vi och andra ser i diskussionerna är att det finns olika syn på hur ambitioner ska tydliggöras i sluttexterna från mötet.

EU kan komma att påverka mötet. Under veckan ska EU ta beslut som rör klimatet, dels kan en europeisk grön giv antas. Den innehåller bland annat en omställningsfond som kan bidra med finansiering för en övergång från en fossil ekonomi till en grön ekonomi, till exempel ersätta jobb i kolindustrin som försvinner.

I slutet av veckan kan EU:s toppmöte besluta om ett klimatneutralt EU till 2050. Några länder stretar emot, så det kan bli platt fall.

– Av de som har stora klimatpåverkande utsläpp är det EU som har de mest ambitiösa målen. Samtidigt är inte ens de tillräckliga om vi ska klara av målet att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader. Det hade varit bra om Europeiska rådet kunde enas om att vara nettonollut-

släppare till 2050. Det skulle utan tvekan skicka en positiv signal, säger Isabella Lövin.

Två andra frågor är särskilt knepiga att lösa.
Artikel 6 i Parisavtalet som bland annat ska reglera hur länder ska kunna handla med varandra när det gäller överskott av utsläppsminskningar. Farhågor finns för att utsläppsminskningar dubbelräknas, att de räknas hem i båda länderna. Under förra årets möte i Katowice kom inte länderna överens så frågan sköts upp till årets möte.

– Vi står fortfarande långt ifrån varandra. Fördelen är att jag tycker vi har kommit det blir ett förtydligande av de positioner som finns. Det underlättar på sätt och vis, då kan man angripa de skiljelinjerna på ett mer fokuserat sätt, säger Mattias Frumerie.

Andra frågan handlar om hur skador och förluster som uppstår på grund av klimatförändringar ska ersättas. Där är också positionerna låsta. Fattiga länder, som oftast också drabbas värst, är oroliga och vill att ett nytt system inrättas som enbart sysslar med finansiering av klimatrelaterade skador. Rikare länder, däribland EU och Sverige, anser att de system som redan finns inom bland annat FN är tillräckliga.

I fredags upplevde Madrid sin hittills största klimatdemonstration. Greta Thunberg ska tala under mötet den kommande veckan. De ungas frustration över brist på aktiva åtgärder växer och de vill se resultat.
– Jag hoppas fortfarande på att de signaler vi får från ungdomsrörelsen ska smitta av sig på förhandlingarna och förhandlingsarbetet. Deras budskap är mycket närvarande i många samtal, sedan gäller det att ta nästa steg. Mötets beslut tas i slutet av veckan och det är då det sätts på prov, säger Mattias Frumerie.

Jannike Kihlberg
jannike.kihlberg@dn.se "

" Klimatforskare frustrerad över bristen på framsteg

DN TISDAG 10 DECEMBER 2019

USA:s utträde ur Parisavtalet börjar märkas av i klimatförhandlingarna, enligt Isabella Lövin (MP). Frustrationen över bristen på resultat var tydlig i Madrid på måndagen, inte bara hos ungdomar utan också hos forskare.

Madrid.
”Jag är chockad över gapet mellan nödvändigheten att göra framsteg i klimatåtgärder och det som händer under klimatförhandlingarna”, twittrade klimatforskaren Richard Klein från FN:s klimatmöte COP25 i helgen.

Som klimatforskare vid Stockholm Environment institute följer han förhandlingarna på nära håll och beskrev frustrerat att förhandlare lade ner mängder med tid och energi på att diskutera administrativa detaljer i stället för att konstruktivt driva arbetet framåt.

– Jag är mycket besviken. Vi har länge pratat om bristen på framsteg under FN:s klimatmöten så på det viset är det inte förvånande, men det kommer ändå som en överraskning, säger Richard Klein när vi träffas i det stora komplex av hangarliknande byggnader i utkanten av Madrid där mötet hålls. Han har stor erfarenhet av klimatförhandlingar och var 1999 på sitt första COP-möte 2005 och har varit på de flesta sedan dess.

– Behovet av snabba åtgärder har aldrig varit tydligare. Jag har full förståelse för ilskan hos ungdomsrörelsen Fridays for future. Det är inte bara ilska över brist på ambition, det är också en brist på vilja att röra sig framåt för att skapa den globala politiska strukturen som skulle göra det mjöligt att hantera klimatförändringen.

Som exempel berättar han att under första veckan har åtminstone fyra punkter på agendan inte fått någon lösning. De som förhandlar har inte ens lyckats enas om att skriva att de ska prata vidare utan diskussionerna har bara slutat i kommentaren ”utan resultat”. Punkterna i sig är inte avgörande men de bidrar till att sinka klimatarbetet eftersom de automatiskt skjuts upp till nästa möte.

– Det innebär att det blir mycket svårare att hinna med de punkter som enligt schemat skulle diskuteras då, så det här äventyrar tidsplanen i Parisavtalet och gör att målen hamnar än mer utom räckhåll, säger Richard Klein.

Är du förvånad över trögheten?
– Jag är förvånad över omfattningen. Förhandlingar är alltid svåra det vet vi, varje land försöker få de bästa resultaten men varje land förstår också att vi måste samarbeta för att lösa den här globala frågan. Men nu finns en tydlig motvilja mot att göra framsteg och det är verkligen oroande, säger Richard Klein.

Som DN tidigare skrivit går förhandlingarna långsammare än förväntat. Det bekräftades när miljö- och klimatminister Isabella Lövin på måndagen gav en uppdatering av läget.

– USA:s frånträde börjar märkas alltmer allt mer i förhandlingarna, även om vi måste komma ihåg att en majoritet av den amerikanska ekonomin fortfarande är kvar, sa hon.

En stor oro gäller finansiering för klimatskador. USA har strypt sin finansiering till gröna klimatfonden. Det finns undringar om vad som kommer att hända vid nästa års möte då länderna ska meddela hur de ska öka ambitionerna i sina åtaganden.

– Bara några dagar före nästa års möte är det presidentval i USA. Det skapar oro och en sak som börjar märkas är att många länder i stället för att hänvisa till Parisavtalet börjar tala om klimatkonventionen där USA fortfarande är med. Vi behöver öka pressen den här veckan. Det är enormt viktigt att vi kommer framåt i olika frågor, sa Isabella Lövin.

Jannike Kihlberg
jannike.kihlberg@dn.se "

” Vi behöver ta till oss ursprungsfolkens kunskaper”

DN TISDAG 10 DECEMBER 2019

Greta Thunberg höll på måndagen en presskonferens tillsammans med andra unga klimataktivister i Madrid. Ett budskap var att vi måste lyssna på världens ursprungsbefolkningar. – De har ovärderliga kunskaper vi behöver ta till oss, sade Thunberg.

– Jag och Luisa (Neubauer, presskonferensens moderator) ska inte tala i dag, i stället ska vi låta andra tala, sade Greta Thunberg när hon fick ordet kort efter presskonferensens inledning.

– Vi är privilegierade, våra berättelser har lyssnats på många gånger. I stället är det personer från det globala syd och representanter för urfolk som framför allt behöver bli lyssnade på.

– Det är inte så att klimatförändringarna är något som händer i framtiden, folk drabbas redan i dag.

Ordet gick vidare till Carlon Zackhras från Marshallöarna, en ögrupp i Stilla havet.

– Vi upplever översvämningar, och vi har drabbats av denguefeber. Och på Samoa har de ett mässlingsutbrott, sade han.

– Det här är sjukdomar som blir värre av klimatförändringarna. Vi måste anpassa oss till det eller migrera.

Zackhras berättade att hans hem bara ligger två meter över havsytan och att de havsnivåhöjningar det varnas för hotar att radera hans kultur.

Kisha Erah Muaña från Filippinerna tog vid:
– 47 procent av befolkningen i mitt land lever i områden som är starkt utsatta för klimatrisker.

Arsjak Makitjyan från Ryssland:
– Jag visste inget om klimatförändringarna för ett år sedan. Nu ägnar jag all min tid åt det.

Därefter gick ordet till Rose Whipple, representant för en urbefolkningsgrupp i norra USA. Hon berättade hur hennes folk kämpar mot en ny rörledning för olja som dras från Kanada ner genom USA.

– Koloniala institutioner prioriterar fortfarande storbolag framför urbefolkning. Klimatkampen handlar inte bara om att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader. Det är dags för oss alla att återknyta till Moder jord, sa Whipple.

Efter talen ställde publiken frågor. En gällde varför det är viktigt att lyssna på ursprungsbefolkningarna.

– De har levt i balans med naturen i hundratals år. Vi måste lyssna på dem eftersom de har ovärderliga kunskaper vi behöver ta till oss, svarade Greta Thunberg.

Anders Bolling
anders.bolling@dn.se "

”Nya lösningar krävs om vi ska klara klimatkrisen och fortsätta leva gott”

DN MÅNDAG 9 DECEMBER 2019

Om vi ska klara klimatomställningen måste vi förändra sättet vi lever på – men inte nödvändigtvis till det sämre. Det menar närings- och innovationsminister Ibrahim Baylan (S).

Hur kan en vanlig arbetsdag se ut för dig?
– Alla dagar är såklart väldigt olika. En dag kan bestå av avstämningar med min stab följt av arbete på departementet, tal på konferenser, möten med ministerkollegor, företags- och arbetsplatsbesök, som besöket häromveckan på Coca-Cola i Jordbro där de meddelade att de ska börja med 100 procent återvunna PET-flaskor.

Du är relativt ny som innovationsminister – vad lockade dig med uppdraget?

– Att vi lever i en värld med ganska stora problem och utmaningar, där lösningen många gånger är just innovationer. Ta klimatomställningen som exempel, vi vet att vårt gamla sätt att bygga våra välfärdssamhällen har varit mycket framgångsrikt, vi lever friare och mycket bättre än vad vi har gjort historiskt. Men samtidigt har det fört med sig en klimatkris. I dag kan vi ta fram stål utan kol, batterier istället för förbränningsmotorer, elbilar med mera: Så kan vi bidra till en historisk omställning och det är oerhört lockande.

Vad vill du helst genomföra under mandatperioden?
– Jag vill framför allt ta armkrok med näringslivet och se till att - Sverige befinner sig längst fram när det gäller digitalisering. Vi vill visa att det är fullt möjligt att leva ett gott liv utan att förstöra miljön och naturen. Jag tror att det kanske är Sveriges viktigaste bidrag till omställningen – men vi får inte glömma att vi måste ha med oss människor, så vi inte ser den utveckling som vi sett i exempelvis Storbritannien och USA.

Vilken typ av innovation brinner du själv för?
– Det är framför allt att som politiker och beslutsfattare hitta nya vägar framåt. Vi lever i en tid där vi behöver förändra vårt sätt att göra saker och ting. Vi lever demokratiskt sett i en fragmenterad tid där det är oroligt både i våra parlament och i våra val och då är det viktigt att få vara med och bidra till nya sätt att landa i svåra frågor.

Vad är det mest innovativa du själv har gjort?
– Jag skulle säga att det är inom politiken. Kanske just det att hitta nya vägar att lösa till exempel energifrågan, där jag tillsammans med företrädare för fyra andra partier var med och förhandlade fram en energipolitisk överenskommelse (om målsättningen att hela elproduktionen ska vara förnybar 2040, reds anm.)

Inom vilka områden ser du störst behov av nya lösningar?
– Vi behöver hitta flera nya lösningar på hur vi säkerställer att människor kan leva ett fritt och gott liv men utan att behöva använda fossil energi. Inom det området är det många lovande projekt som pågår men vi behöver göra ännu mer. Mina prioriteringar under mandatperioden är klimatomställning, digitalisering, hälsa och life science vilket också ställer nya krav på kompetens. Jag välkomnar även nya lösningar inom cirkulär ekonomi och återvinning.
Vad skulle du vilja innovera i din egen vardag?
– Det skulle väl vara att hitta ett sätt att få mer tid. Att hitta den 25:e timmen.

Hur ser du på social innovation?
– Jag vill vara öppen för kompletterande lösningar på samhällets allra svåraste utmaningar. Om sociala innovationer kan bidra till att testa och utveckla nya modeller för att stärka vårt samhälle är det ett välkommet komplement.

Vilken betydelse har sociala entreprenörer för att lösa exempelvis integrationsfrågan?
– Jag ser med stort intresse på de sociala utfallskontrakten i Örnsköldsvik och Botkyrka. Där handlar det om att minska sjukfrånvaron. Faller de här försöken väl ut är det klart att man kan se till hur social innovation kan komplettera verksamheten på andra områden så som exempelvis integrationen.

Vilken roll spelar innovation för att lösa klimathotet?
– Den är i mångt och mycket helt avgörande. Inte för att lösa själva klimathotet utan för att göra det samtidigt som man förbättrar livet för människor. Att lösa klimathotet kan vi göra bland annat genom att sluta använda fossil energi, men om tanken är att vi ska fortsätta leva ett gott liv med frihet, ja då är det viktigt att hitta nya lösningar. Det kan man antingen göra genom att använda teknologi som funnits på andra områden och applicera på nya områden eller genom helt ny teknologi, nya innovationer och affärsmodeller. Här har Sverige sin absolut viktigaste roll. Om vi kan hitta innovationer inom det här området kommer de att efterfrågas i hela världen.

Vad ska Sverige satsa på i omställningen?
– Trots att vi bara är 10 miljoner invånare så kan vi genom samverkan mellan företag, organisationer, akademi och det offentliga, hitta lösningar på framtidens problem. Just klimatomställning, digitalisering och hälsa och life science är prioriterat. För klimatomställningen så har nya lösningar naturligtvis effekt på utsläppen i Sverige men kan vi exportera dem så kan vi också påverka det globala klimatavtrycket.
Tycker du att ni i regeringen gör tillräckligt?

– Vi gör väldigt mycket men vi måste göra ytterligare och öka takten.
Kan vi lösa klimathotet utan att behöva ändra hur vi lever?

– Jag tror att vi kommer behöva ändra hur vi lever men det behöver naturligtvis inte leda till ett försämrat liv, tvärtom så tror jag att det kan leda till förbättringar. Jag menar att det i grund och botten handlar om att vi måste ställa om vårt sätt att resa, att ställa om vårt sätt att producera varor och tjänster av olika slag samt att förändra vårt sätt att bo på. Går det att göra? Absolut. Om vi ser bakåt i tiden så har vi genomfört några stora strukturförändringar. För 25–30 år sedan utgick all vår uppvärmning från olja, i dag är den nästintill helt fossilfri. Har det inneburit förändring? Ja, det är ju väldigt få av oss som har oljepannor hemma i dag men det är också väldigt få som saknar dem.

Fotnot: Ett socialt utfallskontrakt är ett kontrakt mellan en huvudman och en extern finansiär, som bekostar en riktad insats för en målgrupp i syfte att uppnå ett mätbart resultat. Om det lyckas får finansiären betalt av huvudmannen.

Annika Wilhelmson
annika.wilhelmson@dn.se "

"Fakta. Ibrahim Baylan
Ålder: 47 år.
Gör: Näringsminister med ansvar för innovationsfrågor.

Utbildning: Har läst Pol. mag med huvudämne nationalekonomi vid Umeå universitet.
Familj: Frun Anna, två barn 12 och 9 år.
Bor: Huddinge, Stockholm.
Intressen: Jag tycker om att springa
Bok som inspirerat: ”Liv 3.0” av Max Tegmark.

" Oklart vem som får betala när vattennivån höjs

DN MÅNDAG 9 DECEMBER 2019

Fastighetsägaren Jessica Sterner hade tre översvämningar i källaren på en månad. Nu kommer räddningstjänsten inte längre när hon ringer. Klimatförändringarna riskerar att bli dyra för det lilla samhället Henån på Orust. Vem som ska betala är inte bestämt.

Henån.
Asfalten är sprucken. Vägen intill huslängan i Henåns centrum sluttar brant ner mot ån som gett samhället sitt namn. Jessica Sterner går före på den smala vägen mellan husen och vattnet. Hon tar raska steg, trots halkan.

– På det här sättet skulle man aldrig få bygga här i dag, säger hon.
När vattnet står som högst når det husens bottenvåning. Samtidigt som havsnivån stiger sjunker marken ihop. Staketet till en av verandorna har formats som en hängmatta, med den lägsta punkten i mitten.

Delar av byggnaden på Norra strandvägen i Henån ligger lägre än marknivån. För ett par år sedan översvämmades fastigheten tre gånger på en månad. Sedan dess får Jessica Sterner inte längre hjälp av räddningstjänsten när vattnet kommer. Pizzerian, frisörsalongen och butiken som ligger i bottenvåningen har en lägre hyresnivå än den normala, på grund av risken för vattenskador.

Marken närmast ån ägs av kommunen, säger Jessica Sterner.
– Det är inte min mark, men jag får betala för effekterna.

Huslängan i Henån byggdes på 80-talet. Då trodde kommunen att landhöjningen skulle minska risken för översvämningar. I stället har problemen förvärrats. När glaciärer och isar smälter stiger havsnivån och risken för stormar och extrema översvämningar blir större. För att säkra Jessica Sterners fastighet och andra utsatta delar av centrumområdet krävs åtgärder som enligt en ny studie beräknas kosta omkring 100 miljoner kronor. En stor summa för en liten kommun som Orust, enligt planchef Rickard Karlsson.

– Ska kommunen stå för alla kostnader för översvämningssäkring får vi problem med finansiering av sådant som skola och omsorg. Det får inte ske, säger han.

Rickard Karlsson vill se att staten, kommunen och privata fastighetsägare delar på summan. Hur fördelningen ska se ut måste staten avgöra, säger planchefen.

– Annars blir förhandlingsläget mellan kommuner och fastighetsägare oklart i hela landet, säger han.

För fyra år sedan beställde regeringen en särskild utredning för att klarlägga var ansvaret för klimatanpassning i landets kommuner ligger. Resultatet som presenterades två år senare var en besvikelse, säger Rickard Karlsson.

– Det är snömos. Vi hade hoppats att man skulle presentera en tydlig fördelning av kostnaderna mellan stat, kommun och fastighetsägare, säger han.

I stället beskrivs en komplex ansvarsfördelning. Kommunerna har, enligt utredningen, till uppgift att utreda om mark som bebyggs är

lämplig. Det ansvaret preskriberas dock efter tio år. Kommunen är inte skyldig att klimatanpassa befintliga byggnader.

Privata fastighetsägare är inte heller skyldiga att klimatanpassa sin egendom, men får ta konsekvenserna om den skadas. I praktiken är det framför allt försäkringsbolagen som betalar. Enligt utredningen kan det i framtiden bli svårt att få försäkra fastigheter som översvämmas gång på gång.

Statens ansvar för ny och befintlig bebyggelse är vagt, enligt utredningen. ”Det finns någon form av övergripande ansvar, men det saknas möjlighet för fastighetsägare att utkräva detta ansvar”, lyder slutsatsen.

Framtiden för den vita huslängan på Norra strandvägen är osäker. Jessica Sterner funderar på att bygga om, men då krävs en plan för hur området ska översvämningssäkras. Orusts kommuns planenhet har sammanställt ett förslag. Investeringen på 100 miljoner kronor beräknas säkra centrumområdet under de kommande hundra åren.
– Men skulle havsnivåerna börja stiga snabbare räcker det inte, säger Rickard Karlsson.

Är det rimligt att försöka rädda Henåns centrum?
– Sett ur ett hundraårsperspektiv – absolut. Längre in i framtiden kanske vissa delar av centrum får flytta längre upp på land, säger Rickard Karlsson.

Lovisa Herold
lovisa.herold@dn.se 2

"Fakta. Stigande vattennivåer i Henån

Samhället Henån är centralort i Orusts kommun i Västra Götalands län. Hamnområdet i centrum drabbas årligen av översvämningar, ett problem som riskerar att bli värre i takt med att havsnivån stiger.

Enligt en rapport från FN:s klimatpanel IPCC kan nivån stiga mellan 30 och 60 centimeter fram till år 2100, om den globala uppvärmningen hålls under två grader. Orust kommun samverkar med flera andra kustkommuner för att hitta hållbara sätt att hantera de stigande vattennivåerna. "

" Jannike Kihlberg: Ny teknik kan bidra men är bara en del av lösningen

DN TISDAG 10 DECEMBER 2019

Ska klimatmålen nås räcker det inte bara med kraftigt minskade utsläpp. Koldioxid måste även tas bort ur atmosfären enligt alla scenarier. Ny teknik kan bidra men är bara en del av lösningen. Land och hav tar upp hälften av utsläppen.

Intresset för att fånga in koldioxid har åkt berg- och dalbana. För ett tjugotal år sedan var förhoppningarna stora, inte minst hos politiker och fossilindustrin. Men efter ett antal avbrutna projekt avtog entusiasmen. På senare år har dock intresset vaknat på nytt.

Anledningen är Parisavtalets ambitiösa mål att sikta på att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader. IPCC konstaterade i sin rapport för ett drygt år sedan att om målet ska nås måste koldioxid på något sätt tas bort ur atmosfären. Detsamma gäller för Sveriges klimatmål: att bli koldioxidneutralt 2045 för att senare uppnå negativa utsläpp.

Klimatförändringen som redan märks och de ambitiösa målen har blivit startskott och draghjälp för nya och pågående projekt för tekniker att fånga in koldioxid.

Men som IPCC också konstaterade är borttagning i en så stor skala, som skulle krävas, rent tekniskt ett oprövat och osäkert kort. Det är också dyrt och de tekniker som används är mycket energikrävande. Skulle all koldioxid i en skorsten fångas in blir energiåtgången högre än vinsten av infångningen.

Tekniska metoder för att fånga in koldioxid kan vara bra, men det krävs mycket mer. Inte minst är det viktigt att komma ihåg att de enklaste sätten att få bort koldioxid är att plantera träd eller att binda den i mark och hav. Av den extra koldioxid som tillförs atmosfären har ungefär en fjärdedel tagits upp av land och lika mycket går in i haven. Att bromsa avskogning, värna om våra hav och till exempel se till att sjögräsängar mår bra är både effektiva sätt att ta bort koldioxid och att dessutom värna den biologiska mångfalden.

När det gäller att mekaniskt fånga in koldioxid siktar Norge på att ta täten. De storsatsar på en affärsidé för att både fånga in koldioxid och lagra den. Paradoxalt nog vill norrmännen använda sin kunskap från oljeutvinning för att lagra koldioxiden i flytande form något tusental meter ner i berggrunden under Nordsjön. Lagringsutrymmet som planeras är så stort att det kan rymma koldioxid från hela Europas utsläpp.

En del i projektet är att rökgaser fångas in i ett värmeverk i utkanten av Oslo med samma mål som Stockholm Exergi har med sin testanläggning.

I Norge, precis som i Stockholm, är finansiering en nyckelfråga för att gå vidare. Projektet beräknas kosta mellan 10 till 20 miljarder norska kronor. Kostnaderna måste delas men staten måste troligen stå för en stor del eftersom företagen ska verka på en konkurrensutsatt marknad. Ett slutgiltigt beslut ska tas i stortinget nästa år och affärsidén för att få politikerna med på tåget är att locka andra länder och aktörer att vara med.

Svenska myndigheter har varit på flera studiebesök och om infångning kommer att ske i Sverige är en lagring i havet utanför Norge den lösning som på kort sikt ligger närmast till hands.

I slutet på januari är regeringens utredning om hur förutsättningarna för koldioxidlagring i Sverige ser ut klar. Då kan det komma svar på vad som kan ske i framtiden.

Jannike Kihlberg jannike.kihlberg@dn.se "

" Kraftverket stängs – kolet fasas ut två år tidigare än planerat

DN MÅNDAG 9 DECEMBER 2019

Den sista kolpannan i kolkraftsvärmeverket stängs i Värtahamnen i Stockholm. Det innebär att kolet kommer att fasas ut helt ur Stockholm stads uppvärmningssystem 2020 – två år tidigare än planerat.

Det lokala energibolaget Stockholm Exergis styrelse har fattat beslut om att stänga den sista kolpannan i kolkraftsvärmeverket i Värtahamnen. Planen har varit att helt fasa ut kolet senast 2022. Men nu sker förändringen två år tidigare.

Miljöpartiet i Stockholm har drivit på frågan och klimatborgarrådet Katarina Luhr (MP) menar att beslutet är ett viktigt steg för Stockholms klimatarbete.

– Kolkraftvärmeverket i Värtan är Stockholms enskilt största utsläppskälla och släppte under 2018 ut en halv miljon ton koldioxid. Med detta beslut tar Stockholm ytterligare ett stort kliv framåt mot målet om en fossilbränslefri stad, säger hon.

Målet är att Stockholm ska vara en helt fossilfri stad senast 2040. Efter vintern 2020 kommer kolpannan att helt avvecklas.

Enligt Katarina Luhr finns det tre alternativ som nu kommer att ersätta det fossila kolet för att värma upp hushållen i Stockholm.

– Vi har ju en panna som eldar biobränsle, en annan som eldar avfall och en tredje som eldar bioolja. Tanken är att man ska gå in och stötta upp med bioolja i början nu, för att sedan kunna styra om och använda vår elanvändning på ett mer effektivt sätt.

Avfallet som bränns för att hålla stockholmarna varma om vintern kommer från vanliga hushållssopor. I dem slängs en del plast, som släpper ut koldioxid vid förbränning.

Katarina Luhr säger att en sorteringsanläggning för hushållsopor planeras. Den ska vara färdig senast 2022.

Miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP) tar emot nyheten om nedläggningen med ett jublande inlägg på Twitter:

”Fantastiskt! Nu händer det!”, skriver hon om nedläggningen.

Alexandra Carlsson Tenitskaja
alexandra.carlsson.tenitskaja@dn.se "

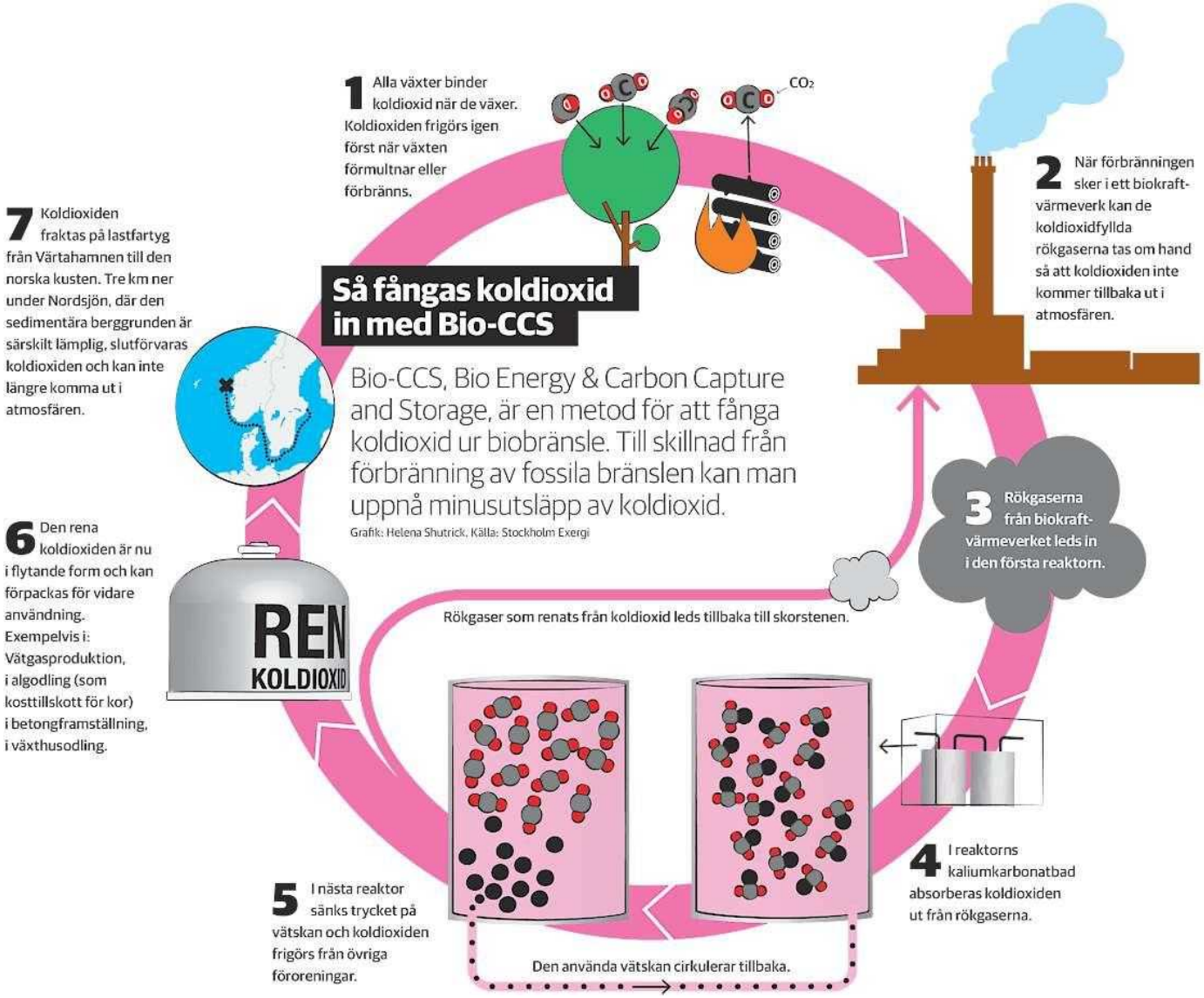
Så fångas koldioxid in med Bio-CCS
Bio-CCS, Bio Energy & Carbon Capture and Storage, är en metod för att fånga koldioxid ur biobränsle. Till skillnad från förbränning av fossila bränslen kan man uppnå minusutsläpp av koldioxid.
Grafik: Helena Shutrick. Källa: Stockholm Exergi
1 Alla växter binder koldioxid när de växer. Koldioxiden frigörs igen först när växten förmultnar eller förbränns.
CO2
2 När förbränningen sker i ett biokraft-värmeverk kan de koldioxidfyllda rökgaserna tas om hand så att koldioxiden inte kommer tillbaka ut i atmosfären.
3 Rökgaserna från biokraft-värmeverket leds in i den första reaktorn.
Rökgaser som renats från koldioxid leds tillbaka till skorstenen.
4 I reaktorns kaliumkarbonatbad absorberas koldioxiden ut från rökgaserna.
Den använda vätskan cirkulerar tillbaka.
5 I nästa reaktor sänks trycket på vätskan och koldioxiden frigörs från övriga föroreningar.
6 Den rena koldioxiden är nu i flytande form och kan förpackas för vidare användning. Exempelvis i: Vätgasproduktion, i algodling (som kosttillskott för kor) i betongframställning, i växthusodling.
REN KOLDIOXID
7 Koldioxiden fraktas på lastfartyg från Värtahamnen till den norska kusten. Tre km ner under Nordsjön, där den sedimentära berggrunden är särskilt lämplig, slutförvaras koldioxiden och kan inte längre komma ut i atmosfären.

"Här fångas koldioxid in från Värtaverkets skorsten

DN TISDAG 10 DECEMBER 2019

Nu börjar Stockholm Exergi att fånga in koldioxid från Värtaverket. Senast 2025 ska Bio-CCS-tekniken ha kapacitet att fånga in 800 000 ton koldioxid per år. – Det räcker inte att minska utsläppen, vi måste samla in koldioxiden också, säger miljö- och klimatborgarråd Katarina Luhr (MP).

Nedanför Värtaverkets högsta skorsten står en blå container som ska tvätta röken från biokraftvärmeverket på koldioxid. Bioenergy and carbon capture and storage, Bio-CCS, kallas tekniken som fullt utvecklad ska fånga in 800 000 ton koldioxid årligen. Det motsvarar ett års utsläpp från dagens Stockholmstrafik.

– Vi vill vara koldioxidnegativa till 2025. Med fossil energi kan man bara minska sina egna utsläpp. Med Bio-CCS kan man motverka utsläpp som har skett på annan plats. På det sättet skapar vi en kolsänka med negativa utsläpp, säger Erik Dahlén, chef för forskning och utveckling på Stockholm Exergi.

På måndagen invigdes anläggningen som Stockholm Exergi hoppas ska fungera i full skala 2025. Bolaget har redan skrivit avtal med ett företag om att slutlagra den infångade koldioxiden tre kilometer ned under havsbotten i Nordsjön utanför Bergen i Norge.

Stockholm Exergi delägs av Stockholms stad och enligt finansborgarrådet Anna König Jerlmyr (M) är infångningen av koldioxid en förutsättning för att Stockholm ska nå sina högt satta klimatmål.

– Vi vill visa världen att det finns metoder att fånga upp koldioxiden och binda den. Stockholm ska vara klimatpositivt till 2040 och det här är en av de viktigaste teknikerna som kan hjälpa oss att nå dit, säger Anna König Jerlmyr.

Bara i Sverige finns 27 tunga utsläppspunkter från industrier, bland annat cement-, stål- och pappersfabriker, där tekniken skulle kunna användas effektivt.

– Vi vet att det inte räcker att bara minska utsläppen. Vi har för mycket koldioxid i atmosfären och måste börja samla in det på ett eller annat sätt. Stockholm Exergi har en enormt viktig roll i detta och med sin biokolsanläggning. Jag hoppas att det här blir en teknik som vi kan visa upp för resten av världen, säger miljö- och klimatborgarråd Katarina Luhr (MP).

Med på invigningen vid Värtaverket fanns även en av medförfattarna till IPCC-rapporten, professor Oliver Geden, vid Stiftung Wissenschaft und Politik i Berlin. Han varnade för att utvecklingen går åt fel håll.
– Koldioxidutsläppen fortsätter tyvärr att öka även 2019. Vi måste bryta den trenden men det räcker inte med att minska utsläppen. För att nå Parisavtalet måste vi ha negativa utsläpp och hitta sätt att ta bort koldioxid ur atmosfären, säger Oliver Geden.

Sverige var först i Europa med målet om nettonollutsläpp av koldioxid till 2045. I slutet av veckan eller senast efter nyår väntas hela EU följa efter med ett gemensamt nettonollutsläppsmål.

– Därför är den här testanläggningen mer än bara en lokal och svensk fråga. CCS-teknologin spelar en allt större roll i IPCC:s utsläppsscenarier. Vi vet inte om det är tekniskt eller ekonomiskt hållbart. Men vi hoppas att ni får det att fungera och därmed sätter en standard för oss andra, säger Oliver Geden.

I dag satsar regeringen 200 miljoner kronor på investeringar för att nå negativa utsläpp, bland annat på koldioxidinfångningen på Värtaverket.

– Jag tror att vi behöver satsa mer. Men vi ska se till att tekniken kommer i gång. Sedan ska tekniken vara marknadsdriven. Då måste priset på koldioxid vara så högt att det är lönsamt att avskilja och lagra eller använda koldioxiden, säger Anders Ygeman, energi- och digitaliseringsminister som klippte bandet till containern.

För att göra klimatsmart energi till en lönsam affär måste den som smutsar ned luften med koldioxid betala och den som städar upp få betalt.

– Det kostar ungefär 1 000 kronor per ton infångad koldioxid. Vi hoppas att regering och riksdag efter nyår fattar beslut om styrmedel för att stötta utvecklingen av kolsänkor, säger Kåre Gustafsson, som jobbar med forskning och utveckling på Stockholm Exergi.
De stora kostnaderna för projektet i Värtan är infångningen, transporterna och lagringen av koldioxiden. Vem som ska betala för lufttvätten är fortfarande oklart, en del av kostnaden kommer troligen att belasta fjärrvärmekunderna i Stockholm.

– Det är det stora frågetecknet. Hur vi hittar ekonomiska modeller för vem som ska betala. Det är ganska dyrt att rena utsläppen, det kostar ungefär 1 000 kronor per ton. Men jämfört med andra åtgärder skulle det kunna vara ekonomiskt hållbart. Men framför allt måste vi fortsätta att jobba med att minska utsläppen. Vi har ett nollmål till 2040, säger Katarina Luhr.

Klimatpositiv fjärrvärme har dock redan visat sig vara kommersiellt gångbar i Stockholm.

– Vi har börjat försäljningen av fjärrvärme med minusutsläpp. Nu har vi fem kunder som köper fjärrvärme som tar bort koldioxidutsläpp netto från atmosfären genom biokolsanläggningen. Det är början till att bygga en affärsmodell för minusutsläpp, säger Kåre Gustafsson.

Stockholm Exergi har sedan tidigare en biokolsanläggning vid Högdalen där stockholmarnas trägårdsavfall blir biokol. Biokolen används i planteringar och blir samtidigt blir en kolsänka som binder koldioxid från atmosfären.

– Vi hoppas kunna skala upp biokolsanläggningen 20 gånger ungefär, men när är ännu inte beslutat. Biokol har globalt lika stor potential som Bio-CCS-tekniken om man tittar på hela världen. Vi måste använda alla tekniker som finns för att fixa klimatmålen. säger Kåre Gustafsson.

En konkurrensmässig fördel med röken från Värtaverket är att den redan är relativt ren. Under årtiondena har man tvättat utsläppen från både svavel och kväveoxider. Stockholm Exergi har till och med fångat koldioxid tidigare.

– På 70-talet fångade vi in koldioxid ur stadsgasen här i Stockholm för att vi skulle kunna använda den till hushållsspisar. Den koldioxiden gick tyvärr bara ut i en annan skorsten bredvid. I fredags fattade vi beslut om att stänga vår sista kolpanna och i dag inviger vi testanläggningen för Bio-CCS. Det visar att vi som företag menar allvar med vår omställning och att motverka klimatförändringarna, säger Anders Egelrud, vd för Stockholm Exergi.

Jessica Ritzén
jessica.ritzen@dn.se "

”Behålla kärnkraften viktigt i förnyelse av S klimatpolitik”

DN MÅNDAG 9 DECEMBER 2019

"DN. DEBATT 20191209
Januariavtalets klimatinsatser kommer inte att räcka. Socialdemokraterna måste nu prioritera klimatomställningen och fatta modiga beslut om investeringar och omprövningar. Och se till att omställningen inte drabbar låginkomsttagare hårt. Det är utgångspunkten för vårt förslag till en förnyad socialdemokratisk klimatpolitik, skriver företrädare för Tankesmedjan Tiden.

Socialdemokratins uppdrag är att rusta människor för förändring. Det gäller inte minst den klimatomställning som nu dels är akut, dels riskerar att genomföras på ett djupt orättvist sätt. För att lyckas med det behöver varenda sten vändas på och vissa ställningstaganden omprövas.

Tankesmedjan Tiden presenterar i dag boken ”Tiden rinner ut”, med cirka 100 klimatpolitiska idéer och förslag som Torsten Kjellgren, Emilia Bjuggren (klimatinvesteringar), Kajsa Borgnäs (industriell omställning) samt Emil Bustos och Elis Örjes (energiförsörjning) har bidragit med. Men det är också en anklagelseakt mot högerpolitiker som aktivt motverkar en effektiv, hållbar och rättvis

klimatomställning. De tre högerpartierna – SD, M och KD – har alla lägre ambitioner och mål för klimatinsatserna än övriga partier, och röstar aktivt nej till såväl klimatinvesteringar som höjda klimatskatter.

Det är helt verklighetsfrämmande om vi i Sverige ska bidra till att klara denna ödesfråga.

Januariavtalets ambitiösa klimatinsatser kommer inte att räcka. Socialdemokraterna behöver nu prioritera klimatomställningen och fatta modiga beslut om investeringar och omprövningar:
1 Kraftigt ökade klimatinvesteringar.

Bygg ut tunnelbana och spårvagnar i storstäderna, och snabbusslinjer (BRT) i alla medelstora städer.

Öka stödet till laddbara bilpooler och laddstationer.
Utgå från att fordonsflottan i sin helhet behöver minska.
Bygg höghastighetsjärnvägarna hela vägen in till städerna.
Driv på för internationella överenskommelser om flyg- och fartygsbränsleskatt.

Ersätt inrikesflyget på sträckor där tåget tar mindre än 3 timmar.
Stärk energieffektiviseringen av bostadsområden.

Dessa omfattande klimatinvesteringar kan finansieras genom slopat överskottsmål, höjd skattekvot samt eventuellt en viss höjning av skuldankaret.

2 Klimatomställningen förutsätter en elektrifiering. Det är därför nödvändigt med en stabil leverans av el.

De fossila energikällorna behöver snabbare än i dag ersättas med andra energikällor.

Utbyggnaden av vindkraft är viktig, men saknar planerbarhet. Om den svenska fordonsflottan ska elektrifieras så kommer vindkraft inte att räcka.

Vattenkraften är planerbar men behöver byggas ut för att klara klimatomställningen. De redan exploaterade älvarna bör kunna byggas ut ytterligare. Däremot kan nationalälvarna förbli orörda – tills vidare. Kärnkraften är koldioxidneutral och planerbar.

Att som högerpartierna ensidigt och okritiskt fokusera sin klimatpolitik på kärnkraft är lika ohållbart som att de facto avfärda den som en viktig del också i en framtida energiförsörjning.

Men det ökade behovet av planerbar el gör att energiöverenskommelsens förbud mot nya offentliga investeringar i svensk kärnkraft behöver ersättas med en uttrycklig möjlighet till statlig finansiering, ägande och drift av kärnkraft:
Behåll befintliga kärnkraftverk.

Låt staten ta över ägandet när deras ekonomiska livslängd är slut. Efter den tekniska livslängdens slut bör statliga nyinvesteringar kunna göras i någon eller några nya kärnkraftsreaktorer på dessa platser – för att upprätthålla effekten långsiktigt.

Det innebär att kärnkraften i dagsläget inte behöver byggas ut. Däremot behöver nuvarande omfattning och kapacitet förlängas – inte läggas ned.

3 Förstärk, ompröva och förnya socialdemokratins hittillsvarande svar på klimatkrisen.

Gör hållbarhet till ett centralt kärnvärde i den socialdemokratiska idégrunden – tillsammans med frihet, jämlikhet och rättvisa. De förutsätter varandra.

Stärk det internationella stödet för klimatomställning i andra länder. Använd gärna ekonomiska styrmedel – men freda låginkomsttagare och utsatta grupper. Det är de rika – länderna, företagen och grupperna – som bör betala mest för klimatomställningen.

Se till att det finns hållbara alternativ för människor som vill kunna göra rätt i vardagen, också utanför storstäderna.

Komplettera bnp med ett bredare mått på välstånd, som inkluderar miljö, hälsa och socioekonomisk rättvisa. Ekonomisk tillväxt har varit en förutsättning för välståndsökning, arbetstillfällen, reallöneökningar och omfördelning i samhället. Samtidigt är det högst tveksamt om ett ohämmat, starkt konsumtionsdrivet och råvaruförbrukande tillväxtperspektiv går att förena med en hållbar klimatomställning.

Ett hållbart och rättvist svenskt samhälle är möjligt utan en ohållbar tillväxt i framtiden. En cirkulär ekonomi i en utbyggd välfärdsstat, med återanvändning, återvinning och extremt lite avfall kan bli en direkt fortsättning på Göran Perssons 25 år gamla vision. Ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart folkhem kan bli socialdemokratins stora politiska projekt för 2020-talet.

4 En hållbar industripolitik. Sverige behöver kraftfulla stödprogram för att utveckla och implementera ett antal teknologier som kan göra industrin koldioxidneutral: klimatvänlig el, förnybar vätgas, ökad batteriteknologisk kapacitet, kolsänkor, nanoteknologi i industriproduktion och fossilfritt stål.

För att klara av detta behövs flera viktiga politiska och industriella beslut:

Omställnings-roadmaps samt en sektoröverskridande plan för vilka investeringar och innovationer som behövs.

Långsiktigt innovationsstöd och industriellt investeringsstöd.

Stärkt omställningsskydd och aktiv arbetsmarknadspolitik för att skapa trygghet i förändring. En rejäl nivåhöjning av såväl arbetslöshetsförsäkringen som utbildningsplatser som leder till jobb skulle bidra till en mer rättvis omställning.

Klimattoppmötet i Madrid är viktigt. Men till syvende och sist hänger omställningen på hur vi själva och alla andra agerar nationellt och lokalt. För 47 år sedan stod Olof Palme värd för FN:s första globala klimatkonferens i Stockholm. Det är hög tid för socialdemokratin att återta ledartröjan för en effektiv och rättvis klimatomställning.

Daniel Färm, chef, Tankesmedjan Tiden
Torsten Kjellgren, författare och utredare, Tankesmedjan Tiden
Marika Lindgren Åsbrink, analyschef, Tankesmedjan Tiden "

”Med rätt stöd kan 8 av 10 bilar vara laddbara år 2030”

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

"DN. DEBATT 20191210
80 procent av alla nya bilar kan vara laddbara 2030. Men det förutsätter att laddinfrastrukturen byggs ut, att vi får rätt styrmedel på plats och att de skattesubventionerade laddbilarna inte exporteras. Fordonsindustrin i Sverige presenterar i dag en färdplan för fossilfri konkurrenskraft med fokus på personbilar, skriver Svante Axelsson och Mattias Bergman.

På fredag avslutas FN:s klimatmöte i Madrid. FN:s generalsekreterare António Guterres förhoppning om höjda ambitioner från flera länder har tyvärr inte infriats.

Bristen på politiskt ledarskap i den globala klimatdebatten syns med all oönskad tydlighet. En ljuspunkt är dock att EU nu verkar vilja ta på sig ledartröjan i detta politiska vakuum. EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen vill att Europa ska bli den första klimatneutrala kontinenten år 2050 och lovar stora klimatinvesteringar det kommande årtiondet i en ”European green deal” med fokus på att innovation och teknikskifte ska skapa ökat välstånd och konkurrenskraft genom fossilfrihet. Sverige har redan anammat detta synsätt i de 13 färdplaner som hittills tagit fram inom Fossilfritt Sverige i ett steg mot att genomföra regeringens vision om att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland.

Fordonsindustrin i Sverige är positiv till den höga ambitionsnivån och presenterar i dag, inom ramen för Fossilfritt Sverige, en färdplan för fossilfri konkurrenskraft med fokus på personbilar.

Fordonsindustrin vill med hjälp av färdplanen utveckla en process för ökad samverkan i hela värdekedjan och sträcka ut en hand till riksdag och regering för ökat samarbete så att Sverige uppnår det nationella klimatmålet om 70 procents minskning av koldioxidutsläpp från inrikes transporter till år 2030 jämfört med 2010.

För tekniken och lösningarna finns redan. I dag är drygt 20 procent av alla drivmedel som tankas på våra drivmedelsstationer runt om i landet fossilfria. Och i takt med att reduktionsplikten, som med lag tvingar in ökad mängd biodrivmedel, skärps kommer utsläppen att minska samtidigt som det ger starka incitament att investera i bioraffinaderier med inhemska råvaror från jordbruket och sidoströmmar från skogsindustrin.

Samtidigt är EU:s reglering av person- och lastbilars koldioxidutsläpp per kilometer ett helt avgörande styrmedel för att minska utsläppen inom trafiken med hjälp av energieffektivare lösningar. I Sverige har koldioxidutsläppen från nya bilar minskat med 19 procent per kilometer jämfört med 2010. Med nu beslutade EU-krav ska de minska med ytterligare 37,5 procent till 2030. Dessa höga ambitioner förutsätter en omfattande elektrifiering av fordonen.

Elektrifiering är en stark global trend och huvudstrategin för fordonstillverkarna för att nå det långsiktiga målet om en helt fossilfri fordonsflotta.

De flesta stora biltillverkare satsar i dag stora resurser på att utveckla laddbara bilar. Redan 2020 kommer 200 nya modeller på marknaden samtidigt som priserna sjunker och räckvidden ökar. Laddhybrider kommer att vara populärast den närmaste tiden men cirka 2025 kommer den rena elbilen att köra om. Produktion och försäljning av laddhybrider ses mer som en övergångslösning för att klara EU:s fordonskrav till 2021 och framför allt till 2025, men att sälja bilar med två drivlinor är i längden för dyrt både när det gäller inköp och underhåll jämfört med en helt elektrifierad bil.

Elektrifieringen är huvudspåret för nya bilar men det är långt ifrån det enda som händer. Allt fler dieselbilar som redan rullar på vägarna godkänns nu också för att tanka med ren biodiesel (HVO100) och även biogas, vätgas och etanol är bränslen som bidrar till att minska koldioxidutsläppen. Reduktionsplikten säkerställer också att biobränslen blandas in i alla drivmedel.

Enligt Bil Swedens analys kan effektivisering av förbrännings-motorerna och en kraftigt ökad andel laddbara bilar i bästa fall minska personbilarnas utsläpp med hela 59 procent till 2030. Bil Sweden räknar då med att 80 procent av alla nya bilar är laddbara 2030. Det förutsätter att laddinfrastrukturen byggs ut, att vi får styrmedel på plats som främjar utvecklingen samt att de skattesubventionerade laddbilar som säljs i Sverige inte, vilket är vanligt i dag, exporteras utan stannar i landet.

Om reduktionsplikten skruvas upp på det sätt Energimyndigheten föreslår kan det tillsammans med teknikskiftet hos personbilarna skapa goda förutsättningar för att nå klimatmålet för inrikes transporter till 2030. Men denna ekvation går bara ihop om de politiska förutsätt-ningarna är på plats.

Vår uppmaning till den svenska regeringen är att genomföra följande åtgärder för att underlätta fordonsbranschens bidrag till att uppnå trafikens klimatmål:

1 Infrastruktur. Bygg ut vägel, kapacitet och effekt i takt med utrullning av fordonen och ge Energimyndigheten i uppdrag att samordna utbyggnaden av privat och publik laddning. Stöd i form av Klimatklivet och Ladda hemma-stöd är fortsatt viktiga för att hålla tempot uppe.

2 Regeringen bör påverka EU så att ökad andel biodrivmedel får räknas in när personbilstillverkarna ska uppnå EU:s krav på minskade koldioxid-utsläpp per kilometer. I dag ger användning av biodrivmedel inget bidrag till att uppnå EU:s skärpta krav.

3 Styrmedel vid köp och drift. Förhindra export av klimatbonusbilar till andra länder genom att bonusen måste återbetalas om bilen exporteras till annat land. Lär av Norge och ge styrmedel för att nyttja de renaste fordonen. Inför miljödifferentierade trängselskatter och bro- och parkeringsavgifter för klimatbonusbilar.

4 Skattereform för vägtrafik. Växla på sikt över de skatter och avgifter vi har i dag på fordonen till en smart kilometerskatt som kan variera med tid, plats och fordonets miljöegenskaper, vilket är ett mer träffsäkert system där till exempel landsbygden och skogsbilvägar kan få en lägre total skatt jämfört med i dag

Fordonsindustrin självt kommer att arbeta för att fordon finns för att möta den snabba ökningstakten i efterfrågan. Vidare kommer branschen att utveckla energismartmärkning på personbilar i likhet med den energimärkning som till exempel finns på vitvaror. Branschen kommer också att arbeta för en massiv utbildningsinsats för att säkerställa den kompetens inom elektriska drivlinor som behövs för att klara omställningen. Förutom att bidra med lösningar för fossilfria transporter behöver branschen även se över det egna produktions-systemet och materialförsörjning ur ett livscykelperspektiv. Det är en gigantisk utmaning men rätt hanterad kan EU bli ledande i att ställa om bilindustrin till att producera elfordon med alltmer hållbara batterier. Sverige har unika möjligheter att stötta EU:s strategi med hjälp av våra fordonsföretag och snart storskalig batteriproduktion.

Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland och en permanent världsutställning för klimatsmart teknik. Det är Sveriges chans att påverka de globala utsläppen.

Svante Axelsson, nationell samordnare, Fossilfritt Sverige
Mattias Bergman, vd, Bil Sweden "

" Ygeman varnar för osäker energimarknad efter avhopp

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

Moderaterna och Kristdemokraterna väljer att lämna energiöverenskommelsen. Energiminister Anders Ygeman (S) varnar för ökad osäkerhet på marknaden.

– Jag hade högre förväntningar på Moderaterna, säger ministern.
De upprepade kraven från M och KD på ett omtag i energipolitiken har inte hörsammats av regeringen. Så motiverar de två partierna att de på tisdagen hoppade av den överenskommelse som slöts 2016 mellan S, MP, C, M och KD.

Oenigheten med regeringen handlar framför allt om tre saker, enligt Moderaternas talesperson i energipolitiken Lars Hjälmered. M och KD vill att samtliga åtta riksdagspartier inkluderas i förhandlingarna. De vill ha ett nytt långsiktigt mål om att elproduktionen ska vara helt fossilfri, istället för förnybar som dagens formulering lyder. Dessutom vill de förlänga driften i kärnkraftsverket Ringhals och se satsningar på forskning om nästa generation kärnkraft.

– Kombinationen av allt detta gör att vi i stället kommer att söka stöd i riksdagen för en ny energipolitisk inriktning för Sverige, säger Lars Hjälmered.
Både energiminister Anders Ygeman (S) och språkröret Per Bolund (MP), som också är biträdande finansminister, varnar för att M och KD äventyrar stabiliteten på den svenska energimarknaden.

– Nu måste alla fråga sig vem som är beredd att göra upp med partier som inte står för sitt ord. Energiöverenskommelsen tog sikte på år 2040, nu hoppar de av 2019. Det gör det svårt att se Moderaterna som ett regeringsfähigt parti, säger Anders Ygeman.

Moderaternas Lars Hjälmered medger att beskedet från M och KD kan skapa ”en viss osäkerhet”.

– Men vi menar att det finns redan stora osäkerheter. Överenskommelsen från 2016 är nu i stort sett genomförd och där finns ingenting som adresserar de stora problem som vi ser framåt med effektbehovet och leverenskapacitet i elnäten.

Moderaterna kommer i första hand att söka stöd i riksdagen för en alternativ energipolitik hos KD, L och SD. Lars Hjälmered pekar på motioner som både hans eget och andra partier har lagt och som kommer upp till beslut efter årsskiftet. Det handlar bland annat om framtiden för Ringhals 1 och 2, långsiktiga energimål och inriktningen för energiforskningen.

Energiministern bedömer ändå att regeringen fortsatt kan få stöd för sin energipolitik.

– Jag ser inga andra majoriteter i riksdagen, säga Anders Ygeman. Grunden för 2016 års uppgörelse om energin lades redan 2009 då de borgerliga partierna i Alliansregeringen övervann sin historiska splittring rörande kärnkraften. För Centern var det ett stort steg att gå med på att nya reaktorer kan få byggas, låt vara utan statligt stöd. I gengäld inrättades stödsystem för framför allt vindkraft.

Nu är de borgerliga återigen splittrade i energifrågan. Det beklagar Rickard Nordin, Centerpartiets energipolitiske talesperson, som menar att dagens besked från M och KD framför allt är negativt för svensk industri.

– Jag upplever inte att man gör det här av omsorg om Sverige. Det handlar om politiskt spel, säger han.

Bland de tre riksdagspartier som stått utanför överenskommelsen är Vänsterpartiet motståndare till framtida kärnkraft, medan Liberalerna och Sverigedemokraterna vill se tydliga satsningar på denna energikälla.

Hans Rosén
hans.rosen@dn.se "

"Fakta. Energipolitiken
S, MP, C, M och KD enades 2016 om långsiktiga spelregler. Ett mål som sattes upp var att svensk elproduktion år 2040 ska vara helt förnybar. Det var en kompromiss som innebär en ambition att avveckla kärnkraften, men samtidigt ingen absolut tidsgräns.

En annan kompromiss, där M och MP tydligt stod på olika sidor, var att effektskatten på kärnkraft togs bort samtidigt som havsbaserad vindkraft fick gynnsamma förutsättningar. "

"Jannike Kihlberg: Ungdomar tar allt större plats på klimatscenen

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Madrid. Ungdomar tar och får allt större plats på klimatmöten. Kraven på rättvisa, mer handling och mindre snack hörs tydligare. Paradoxalt nog bidrar det till att avståndet mellan dem och förhandlingarna känns större.

Med några få dagar kvar av FN:s stora klimatmöte, COP25 i Madrid, var Greta Thunberg en av flera som höll anförande i den stora plenisalen på onsdagsmorgonen. Temat för sessionen var vikten av snabbt agerande när det gäller klimatfrågan. Den här gången var Gretas tal inte lika känslosamt som under mötet i New York för några månader sedan. Nu var det fakta som gällde och hon radade upp en mängd sakuppgifter ur de många vetenskapliga rapporter som samtliga har konstaterat att läget är kritiskt och att det är bråttom, bråttom, bråttom.

Avrundningen var en retorisk fråga. ”Hur kan ni höra dessa siffror utan att känna åtminstone något slags panik?”

När det gällde det pågående mötet sa hon att COP borde handla om att hitta lösningar ”men att det verkar handla mer om att länder vill hitta kryphål för att fortsätta med utsläpp”.

Meningen formulerar väl den frustration som bubblar hos många i korridorerna. Förhandlingarna går segt, stora utsläppsländer som

Brasilien, Saudiarabien, Kina och Indien anses streta emot, peta i detaljer och protestera mot ordval.

Plenisalen var fullsatt, påfallande många i publiken var unga. Deras närvaro har vuxit betydligt de senaste åren, mycket tack vare Greta, och de ges också en allt större plats. Det var tydligt redan under det extra klimatmötet i New York där ungdomar fick ett eget möte under en dag.

Flera punkter under mötesdagarna här i Madrid ägnas åt de ungas engagemang. Och de har blivit alltmer högljudda i sina krav på att världens länder måste agera, inte bara kraftfullt mot

klimatförändringen utan också mot orättvisor. Det gäller såväl sociala orättvisor som klimatorättvisor, där många utvecklingsländer som har bidragit minst till klimatförändringen nu drabbas värst.

Ilskan mot rika utsläppsländer som stretar emot är stor. De anklagas med allt högre röster för att inte ta ansvar, vare sig när det gäller att minska utsläppen eller för att hjälpa till att betala för de skador som klimatförändringen innebär.

Även om Greta Thunberg fick många applåder och är en megastjärna i klimatrörelsen så gick i dag de största, längsta och varmaste applåderna till Hilda Flavia Nakabuye, Ugandas representant för Fridays for future.

Hon hade själv svårt att hålla känslorna i schack när hon inledde med orden ”samtidigt som jag sitter här och talar dör människor i extremväder i mitt hemland”. Hon kritiserade också medier för att inte tillräckligt uppmärksamma de skyfall och lerskred som de senaste dagarna har dödat många ugandier. Hilda Flavia Nakabuye ifrågasatte också varför de mest berörda länderna är minst representerade på mötena.

Att hennes vittnesbörd om att människor dör i extremväder, och att klimatförändringen slår olika, fick långa stående ovationer är ett tecken på att läget har vässats. Medan ungdomarna blir allt argare, verkar den positiva energin som var så påtaglig i Paris för fyra år sedan ha dunstat bort och årets förhandlingar omges inte av vilja att agera. Och det frustrerar inte bara ungdomar utan även forskare, förhandlare från ambitiösa länder och miljöorganisationer.

”Gapet mellan vad som händer här inne på mötet och vad som händer på utsidan har aldrig varit större under de 25 år som jag har följt dessa COP-möten”, sa Jennifer Morgan, chef för Greenpeace, som talade före Greta.

Hon sa att hon fortfarande hyste hopp men avslutade varnande: ”Hjärtat från Parismötet slår fortfarande, men nätt och jämnt”, säger Morgan.

Jannike Kihlberg
jannike.kihlberg@dn.se "

" Greta Thunberg utsedd till Årets person

DNTORSDAG 12 DECEMBER 2019

Madrid. Efter sitt tal på FN:s klimatmöte COP25 på onsdagen lämnade Greta Thunberg Madrid för att resa hem mot Sverige. När hon vid lunchtid nåddes av beskedet att hon utsetts till Årets person av Time Magazine, var DN med. – Det är egentligen hela rörelsen som ska få utmärkelsen, inte bara jag, säger hon.

Få utmärkelser är så prestigefyllda som Time Magazines ”Person of the year”. Första gången tidningen listade årets mest inflytelserika personer toppades listan av den svenskättade Charles Lindberg, som ensam flugit över Atlanten på våren 1927. När Greta Thunberg nu syns på tidningens förstasida, är det efter att hon två gånger på bara några månader har tagit sig över samma hav – i en segelbåt.

– Det är egentligen ganska ofattbart när man tänker på det. Att det har gått så fort, säger hon när DN som första mediebolag gratulerar henne till utmärkelsen.

Vad betyder det här för dig?
– Det betyder självklart väldigt mycket. Jag är väldigt tacksam och hedrad över utmärkelsen Jag hoppas att det kan vara till nytta för rörelsen, för Fridays for future-rörelsen. Det är alla vi som ska vara Årets person, inte bara jag.

Vad kan den komma att innebära rent konkret?
– Kanske att vi får mer uppmärksamhet. Att fler uppmärksammar kampen för klimatet.

Barack Obama, Angela Merkel, Donald Trump, George W Bush, Bill Clinton, Ronald Reagan, Martin Luther King jr, Adolf Hitler, Josef Stalin och Storbritanniens drottning Elizabeth II är några av de personer som tidigare har blivit Årets person. Bara omkring 10 européer finns på listan, före Greta Thunberg fanns ingen svensk.

Inte bara enskilda personer kan bli Årets person. Förra året fick journalisten Jamal Khashoggi utmärkelsen postumt. Han delade den med ett flertal utsatta, attackerade eller dödade journalister. Året dessförinnan, 2017, gick utmärkelsen till ledarna för metoorörelsen. Antalet kvinnor som fått utmärkelsen har i övrigt varit få. Och ungdomarna lyser med sin frånvaro – Greta Thunberg är den yngsta personen någonsin.

Vilken var då motiveringen?
”Klimataktivisten Greta Thunberg har lyckats förvandla vaga oroskänslor för planeten till en världsomspännande rörelse som kämpar för global förändring.”

När hon den 20 augusti förra året slog sig ner utanför Sveriges riksdag för att strejka satte hon i gång en rörelse som nu rusar fram över världen. Också hennes eget liv har förändrats. I en intervju i somras sa hon till DN:

– Innan jag började strejka var jag väldigt blyg. Jag pratade inte med folk som jag inte absolut behövde prata med. I skolan var jag helt tyst. Jag var väldigt nördig, satt själv och läste böcker, artiklar och studier. Om man hade träffat mig för några år sedan skulle man nog ha uppfattat mig som väldigt konstig, säger hon.

Och nu då?
– Jag är samma person fast jag har mognat lite. Och jag har blivit världsvan.

Greta Thunberg har lämnat Madrid. På fredag väntas hon, som vanligt, strejka för klimatet. Det sker då i Turin i Italien, där hon ska göra ett stopp på vägen mot Sverige.

Alexandra Urisman Otto
alexandra.urisman@dn.se "

"Fakta. Årets person
Utmärkelsen har delats ut sedan 1927, och har bland annat gått till Adolf Hitler, Martin Luther King och Winston Churchill.
Det här är årets person de senaste 25 åren:
2019: Greta Thunberg
2018: ”Sanningens väktare” – flera journalister, bland annat Jamal Khashoggi
2017: ”De som bröt tystnaden” (under metoo-rörelsen)
2016: Donald Trump
2015: Angela Merkel
2014: ”Bekämparna av ebola”: Jerry Brown, Kent Brantly, Ella Watson-Stryker, Foday Gollah och Salome Karwah
2013: Påve Franciskus
2012: Barack Obama
2011: ”Demonstranten”
2010: Mark Zuckerberg
2009: Ben Bernanke
2008: Barack Obama
2007: Vladimir Putin
2006: ”Du”– symbol för den som kontrollerar informationsåldern
2005: Bono, Bill Gates och Melinda Gates
2004: George W Bush
2003: ”Den amerikanska soldaten”
2002: ”Visselblåsarna”: Cynthia Cooper, Coleen Rowley och Sherron Watkins
2001: Rudolph Giuliani
2000: George W Bush
1999: Jeff Bezos
1998: Bill Clinton/ Kenneth Starr
1997: Andrew Grove
1996: David Ho
1995: Newt Gingrich
Källor: Time Magazine, CBS News

Löfven: Det är jättestort
Statsminister Stefan Löfven (S) gratulerar Greta Thunberg till utmärkelsen ”Årets person”.

– Det är ett stort erkännande till Greta Thunberg och hennes engagemang och arbete för en viktig fråga. Frågan i sig ökar i betydelse i och med att en person som driver frågan så engagerat blir årets person. Så det är stort, säger Stefan Löfven.

Den tidigare presidentkandidaten Hillary Clinton skriver på Twitter: ”Jag är tacksam för allt hon har gjort för att öka medvetenheten kring klimatkrisen och för hennes vilja att lägga fram hårda och motiverade sanningar.” **DN-TT**"

”Grön giv” ska göra EU klimatneutralt

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Bryssel. Fler laddningsstationer för elbilar, utbyggt järnvägsnät, fler träd planterade. Och skärpta klimatmål för 2030 och 2050. EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen har lanserat sin europeiska gröna giv. Men redan hörs kritiken.

Lagförslagen avlöser varandra i en färdplan som Ursula von der Leyen lagt fram för att Europa ska bli världens första klimatneutrala kontinent. En europeisk grön giv kallas åtgärdspaketet.

Det börjar i mars nästa år. Då räknar hon med att lägga fram lagstiftning om att EU ska vara klimatneutralt 2050.

Under sommaren kommer skärpta utsläppsmål för 2030. Dagens mål, att utsläppen av växthusgaser till 2030 ska ha gått ned med 40 procent (från nivåerna 1990), ska skärpas till en neddragning med 50 procent, med sikte på 55 procent.

Till det kommer en ny industristrategi((mars 2020), lagstiftning om batterier och cirkulär ekonomi (2020), strategi för biologisk mångfald (mars 2020) med mera.

Konkret finns förslag om att med allmänna medel stödja att det finns en miljon laddningsstationer för elbilar 2025, att införa gröna hamnar dit de mest smutsiga fartygen inte har tillträde, att inleda en massrenovering av fastigheter runt om i EU som i dag läcker värme, plantera fler träd och att bygga ut järnvägen så att folk inte måste flyga.

Allt detta kostar förstås pengar. En hisklig mängd pengar.

EU-kommissionen vill mobilisera 100 miljarder euro, över 1 000 miljarder svenska kronor med dagens valutakurs, för 2021–2027.

Pengarna ska investeras i de regioner som påverkas mest ekonomiskt och socialt av omställningen. Ett ofta använt exempel är polska kolgruvearbetare och samhällen som är helt beroende av dem. Finansieringen är tänkt att vara en blandning av pengar från EU-budgeten, lån från Europeiska investeringsbanken, privata långivare och från medlemsstaterna själva.

Förslaget möter redan kritik, främst från Europaparlamentets vänsterledamöter och gröna gruppen.

– Det viktiga är inte att sätta ett mål för 2050, utan att vi skärper målen för 2030, säger Philippe Lamberts, ledamot för belgiska Ecolo. Enligt honom krävs minst 65–70 procents utsläppsminskning för att EU ska kunna leva upp till Parisavtalet.

Jytte Guteland (S) skriver i ett mejl från klimatmötet i Madrid att hon är glad att EU-kommissionen tar ett brett anslag. Men hon oroas bland annat över att kemikaliepolitiken i den gröna given fokuserar på fel saker.

Guteland anser att ”fokus borde i stället vara på att skydda konsumenter från gifter”, inte på innovation som branschen fixar själv.

Pia Gripenberg "

" Eldrivet flygplan har fått luft under vingarna

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Världens första kommersiella eldrivna flygplan har lyft. Bolaget bakom e-planet hoppas nu kunna bygga om alla sina flygplan så att de drivs av batterier.

Piloten och entreprenören Greg McDougall satte sig bakom spakarna, satte i gång motorn och gjorde en jungfrufärd runt vattnen utanför Vancouver. Något mindre än en kvart senare kunde han säkert landa planet, en ombyggd DHC-2 de Havilland Beaver.

– För mig var det bara som att flyga en vanlig Beaver, men en Beaver på elektriska steroider. Jag var till och med tvungen att hålla tillbaka krafterna, säger McDougall till nyhetsbyrån AFP om flygningen.

Planet är 62 år gammalt men ombyggt med en elektrisk motor. Det tillhör flygbolaget Harbour Air, som drivs av premiärpiloten själv.

– Vårt mål är att elektrifiera hela vår flotta. Det finns ingen anledning att inte göra det, säger han.

Fördelarna är inte bara minskade bränslekostnader, enligt McDougall är elektriska flygplan mycket billigare i underhåll än bensindrivna motorer.

Hur entusiastiska de än är på Harbour Air får de hålla sig åtminstone två år innan de kan börja bygga om alla sina 40 sjöflygplan. E-planet måste testas ytterligare innan det kan klassas som säkert och pålitligt av myndigheterna.
TT"

" Djävulen sitter i detaljerna

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

På onsdagen presenterade EU-kommissionens nya ordförande Ursula von der Leyen sin utlovade ”Green deal”. Det är ett rätt tunt dokument, endast 24 A4-sidor, där det mest konkreta är en rad nya mål: Till 2030 ska EU ha minskat sina utsläpp med 50 procent jämfört med 1990. 2050 ska unionen vara klimatneutral.

När det gäller medlen är det desto luddigare. Flera hundra miljarder euro ska mobiliseras för att ställa om energisystem, transporter och produktion. Men vilken typ av teknik pengarna ska satsas på, eller hur det ska bestämmas, är oklart. Likaså var de ska tas ifrån.

En ”första färdplan” benämns dokumentet. Ska målet nås måste dock resan inledas snart.

Två punkter är särskilt välkomna. För det första: systemet med utsläppsrätter ska även fortsättningsvis vara unionens viktigaste verktyg för att tvinga fram en omställning.

Det är utmärkt. Att prissätta koldioxid och låta den som förorenar betala är det bästa sättet att pressa utsläppen och tvinga fram innovationer på ett resurseffektivt sätt.

För det andra: Kommissionen föreslår att EU ska införa klimattullar. Sådana är förvisso inte riskfria – även tariffer med gott syfte har en tendens att kapas av inhemska producenter som vill undgå utländsk konkurrens.

Men faktum är att om industrin i Europa tvingas att betala för den koldioxid den släpper ut men den i Kina och Indien slipper riskerar produktionen att flytta dit. Dessutom: om den asiatiska produktionen är mindre klimatvänlig än den europeiska kan den perversa konsekvensen bli att utsläppen stiger mer där än vad de sjunker i Europa.

Precis som när det gäller unionens satsningar på teknik och infrastruktur sitter djävulen i detaljerna när klimattullarna ska utformas.

Men för att utsläppsrättssystemet ska fungera som det är tänkt bör det kompletteras av handelspolitiken.

Martin Liby Troein
martin.liby-troein@dn.se "

"Jannike Kihlberg: Osäkert om förhandlarna hinner bli klara i tid

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Fredagen är enligt schemat sista dagen för klimatmötet i Madrid. Men många frågor återstår att lösa, så mötet kan dra ut på tiden. Förhandlarna jobbar nu så gott som dygnet runt.

Madrid.
FN:s klimatmöte har gått in på upploppet. Formellt är fredagen sista mötesdagen, men ofta drar dessa möten ut på tiden. Så kan det bli även i år trots att dagordningen var långt ifrån lika späckad som under förra årets möte i Katowice. Rykten surrar redan om att det kan komma att fortsätta till lördag eller till och med söndag. Men det är omöjligt att gissa.

– Tyvärr verkar det finnas en taktik från många parter att man har någon slags kompromissförslag liggande i bakhuvudet som man lägger fram först på fredag eftermiddag, säger Isabella Lövin, miljö- och klimatminister (MP).

På torsdagseftermiddagen återstod fortfarande många knutar att lösa i huvudfrågorna. Mötets ordförande har utsett ett antal ministrar från olika länder som parvis har i uppgift att försöka medla och hitta lösningar i de mest knepiga frågorna för att komma vidare.

Det handlar dels om artikel 6 i Parisavtalet som bland annat ska reglera hur länder ska handla med varandra när det gäller överskott av utsläppsminskningar och hur det ska bokföras. Länderna står fortfarande långt ifrån varandra, men några steg framåt har tagits.

En strid står kring mänskliga rättigheter, det finns risk för att de kränks exempelvis när människor tvångsförflyttas för att ge plats för skogsplantering eller andra projekt.

Sverige och EU värnar om detta, medan bland annat Brasilien inte vill ha sådana skrivningar.

Frågan om hur skador och förluster som orsakats av klimatförändringen ska ersättas fortsätter att vara problematisk, men även där har det gjorts framsteg.

Sent på torsdagskvällen var bland annat frågor om finansiering och jämställdhet uppe på dagordningen. Redan tidigare har förhandlingarna fortsatt till långt in på natten och från torsdagen lär de pågå i princip dygnet runt fram till mötets slut.

Målet är att få till ett slutdokument som har tagit klimatarbetet framåt. Helst ska det innehålla någon skrivning om att det finns vilja att höja ambitionerna.

FN-chefen António Guterres har uppmanat länderna att höja sina ambitioner, eller åtminstone att ge löften om det, även om det inte är på dagordningen för det här mötet. Det är först till nästa års möte som länderna formellt måste göra det. Så här långt har 84 länder lovat att skärpa sina nationella klimatplaner.

– Vi måste höja ambitionen, det är vad omvärlden vänta sig. Det är otroligt viktigt att världssamfundet kan leverera så att den här processen inte förlorar sin legitimitet. Vi har sett stora framgångar men processerna klarar sig inte utan den politiska viljan, säger Isabella Lövin.

Jannike Kihlberg
jannike.kihlberg@dn.se "

" Svenska experten: Vi kan tala om ett nödläge nu

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Tiden håller på att rinna ut om klimatförändring ska kunna bromsas. Det säger klimatexperten Johan Rockström som tror att vi bara har sett början på ungdomsrörelsens aktioner.

Madrid.
– Jag, och forskare runt om i världen, känner oro för att vi har så otroligt mycket vetenskapliga belägg för att vi står inför en global klimatkris. Vi har så otroligt lite tid på oss att vi kan tala om ett nödläge, säger Johan Rockström, chef för Potsdaminstitutet för klimatforskning.

På klimatmötet i Madrid har han hållit anförande om de vetenskapliga bevisen för att klimatförändringen går snabbt, snabbare än väntat. Han har delat scenen med bland andra Greta Thunberg och andra som är påtagligt frustrerade över att de upplever att förhandlingsarbetet går trögt. Och Johan Rockström skulle också vilja se ett snabbare tempo.

– Nödläget består av att tiden håller på att rinna ut. Att fönstret börjar stängas för oss. Vi har bara tio år på oss att halvera de globala utsläppen. Ska vi ha en chans att fixa det här – som ger en bra ekonomisk utveckling, en bra rättvisa i världen – så måste vi förstå att det är ett nödläge. Förhandlingsspelet här förstår inte det, säger han.

– Förhandlarna vill väl. De kämpar med otroligt komplexa frågor och jag har stor respekt för det. Men samtidigt måste de kliva ur sitt

tekniska arbete och förstå att nästa år måste de globala utsläppen börja minska och vi måste ha ett moratorium på kol i världen. Vi måste få stora systemförändrande beslut på plats och det är det vi saknar.
Vad betyder ungdomsrörelsen?

– Den betyder jättemycket. Jag har undrat varför det är så tyst runt om i världen, jag menar varför hände inte det här för tio år sedan? Vi har ju vetat det här så länge, bevisen har funnits där för den som vill se dem. Nu äntligen sker det. Jag tycker snarare att bättre sent än aldrig.

Under intervjun som görs i klimatmötets stora plenisal har en grupp ungdomar ockuperat podiet som talarna nyss har lämnat. Det är unga från Fridays for future och representanter för olika grupper av urbefolkningar. Med lyfta nävar skanderar de slagord som ”We want climate justice”, ”You can’t drink oil – keep it in the soil”, direktöversatt ungefär ”Vi vill ha klimaträttvisa” och ”Du kan inte dricka olja – låt den stanna i marken”.

– Jag säger än en gång: det här är bara början. Vi vet statistiskt att 70 procent av medborgarna i världen är djupt oroade av klimatförändringar. De litar på forskningen, de vill se förändringar. Allra högst är procenttalen bland ungdomar och bland dem är det allra högst bland tjejer. Vi har så mycket belägg för att det här bara är början, så här kommer det att se ut, säger Johan Rockström och pekar mot ungdomarna.

Han förutsägelse kommer redan samma dag att bekräftas ytterligare en gång. Några timmar senare blir det en infekterad konflikt mellan frivilligorganisationer och FN-systemet efter en otillåten demonstration.

Unga och frivilligorganisationer verkar allt oftare lyfta frågan om rättvisa i klimatarbetet. Har du noterat det?

– Ja, absolut. Det kanske är mera tydligt eller mer på agendan, men rättvisefrågorna har alltid funnits på bordet. Det har varit enorma bataljer om det, och när jag var chef på Stockholm environment institute tog vi fram en hel metodik för hur man skulle ha en mer rättvis fördelning när det gäller fattiga och rika länder. Så det där har vi hållit på med jättelänge, men nu kommer det mer till ytan, säger Johan Rockström.

Det finns en frustration över att COP-processen är så långsam, vissa börjar ifrågasätta den. Kan du förstå det?

– Jag skulle inte vilja ifrågasätta processen, det finns viktiga knutar som måste tas upp. Men jag sa redan i Paris att nu har vi förhandlat klart, nu kan COP-möten fokusera mer på vilka som är de stora lösningarna.

– Men det har gått fem år och fortfarande tuggas detaljer i avtalet. Det är viktigt, avtalet måste i hamn. Vi kan inte ha en situation där man dubbelrapporterar utsläpp exempelvis, det är jätteviktigt. Men vi måste lyfta oss i håret, resa oss upp och säga att nu är det dags att peka ut vägen ordentligt och det är det vi inte ser ännu, säger Johan Rockström.

Jannike Kihlberg
jannike.kihlberg@dn.se "

"Fakta. COP25
FN:s klimatmöte COP25 i Madrid har pågått sedan den 2 december och ska enligt planerna avslutas i dag, fredag.

COP är en förkortning av Conference of the parties, parternas konferens, och syftar på parterna i FN:s klimatkonvention. Parterna möts varje år och siffran 25 står för att detta är det tjugofemte mötet i ordningen.

Delegater från närmare 200 länder är på plats. Dessutom är det stor uppslutning från det civila samhället; representanter för urbefolkningar, organisationer, företag, städer, regioner med mera.

Sveriges delegation omfattar omkring 20 personer som representerar olika expertis. Under klimatmötet företräds Sverige av EU. "

”2020 det avgörande året för klimatet”

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Som fransk utrikesminister ledde han förhandlingarna om Parisavtalet 2015. I dag är Laurent Fabius mycket oroad över hur lite som gjorts för att uppnå målen som skulle rädda planeten.
– Det är en kamp mot klockan. 2020 blir det avgörande året, säger Laurent Fabius under ett besök i Stockholm.

Laurent Fabius är en veteran i fransk politik. Han har varit rekordung premiärminister på 1980-talet , talman i nationalförsamlingen och partiledare för det franska socialistpartiet. Numera leder han Författningsrådet, Frankrikes konstitutionsdomstol.

Men det är som mannen bakom Parisavtalet han förmodligen kommer att gå till historien. 2015 var han Frankrikes utrikesminister och fick då leda FN:s klimatförhandlingar i Paris. Fabius lyckades med konststycket att få 195 länder att enas om mål som skulle hejda klimatförändringarna.

Ögonblicket då han slog ordförandeklubben i bordet är fortfarande ett starkt minne, berättar han, när vi möter honom under ett besök i Stockholm.

– Jag är inte särskilt känslosam. När man har varit premiärminister och utrikesminister så glömmer man känslorna lite. Men då var jag mycket rörd. Framför mig fanns ministrar och förhandlare som väntat på detta ögonblick i kanske 30 år, berättar Fabius.

– När man är i politiken är det mycket sällsynt att känna att det man gör verkligen är nyttigt, också för kommande generationer. Jag har sparat ordförandeklubban, där jag, Ban Ki-Moon (FN:s tidigare generalsekreterare) och François Hollande (Frankrikes tidigare president) har skrivit våra namn, säger Fabius.

I dag är den jublande entusiasmen från Paris utplånad. Fabius har nyligen besökt de pågående klimatförhandlingarna i Madrid.

Förändringen i stämningen är slående, berättar han. Symbolvärdet i att USA nyligen har lämnat Parisavtalet är stort.

– Det ger andra länder ett slags tillåtelse att inte respektera sina åtaganden, säger Fabius.

Är det fortfarande möjligt att nå Parisavtalets mål?

– Det kommer att bli mycket svårt. Det är en kamp mot klockan. Den koldioxid vi släpper ut i dag i atmosfären kommer ju att finnas kvar under många år. Om hundratals miljoner människor som bor i utsatta områden ska kunna leva under anständiga omständigheter, så måste man återvända till Parisavtalets mål. Nästa år, 2020, kommer att bli avgörande. Kurvorna måste vända.

Det verkar hopplöst.

– Hopplöshet är inte ett ord som finns i min vokabulär. Jag brukar citera Einstein: ”Undvik negativa människor, för de har ett problem till varje lösning.” Men det är sant att läget är mycket oroande, säger Fabius.

Vad behöver göras?
– Vi behöver använda alla verktyg. Skapa ett opinionstryck. Använda finansiella verktyg, tekniska verktyg, rättsliga verktyg.

Han pekar på den positiva utveckling som faktiskt finns: städer och regioner som tar klimatfrågan på allvar och en ny medvetenhet i näringslivet. Liksom den stora proteströrelse som växt fram bland unga människor, anförda av Greta Thunberg. En rörelse han kallar ”imponerande och positiv”.

– Man hör folk säga ”en så liten flicka, hon måste vara manipulerad”. Jag håller inte alls med. Den här mobiliseringen är anmärkningsvärd. De unga sätter också sina föräldrar och farföräldrar i rörelse. I tidigare generationer var det föräldrar som lärde ut saker till sina barn, här är det en omvänd rörelse.

Fabius berättar att han var på plats när Greta Thunberg höll sitt uppmärksammade tal i FN:s generalförsamling i New York i höstas, då hon uppmanade världens ledare att skämmas. Han satt bredvid USA:s tidigare vicepresident Al Gore.

– Greta Thunberg talade i ganska ... livliga termer, för att använda ett diplomatiskt ord. Al Gore och jag reste oss för att applådera, men vi var lite ensamma.

Greta Thunberg har inte mycket förtroende för politiker. Hon menar att ni pratar, men att inget förändras. Har hon rätt?

Fabius svarar med en etymologisk utläggning.
– Hon har rätt i att regeringarna har ett betydande ansvar. Vad betyder ordet ansvar? Etymologiskt är det den som bär på svaren, och i ett

samhälle är politikerna valda för att göra det. Målen har satts i Paris, men resultaten är inte i linje med målen – då behöver man vända sig till de ansvariga, alltså regeringarna. Ansvarsutkrävandet är grundläggande.

Laurent Fabius tillhör det krisande Socialistpartiet, som fortfarande slickar såren efter det katastrofala valet 2017.

Han undviker vant frågor om dagspolitiken, men pratar gärna om socialdemokratins allmänna kris i Europa.

– Under lång tid såg inte socialdemokratin hur viktig miljöfrågan var. Rörelsen föddes ju som ett försvar för arbetarnas rättigheter mot kapitalet. Det handlade om arbetsvillkor och löner, naturen hade ingen plats där. Man utgick från filosofen Descartes idéer om människan som herre över och ägare av naturen. Den tanken är falsk.

Socialdemokratin har också varit senfärdig med att förstå kraften i globaliseringen och i de teknologiska förändringarna, menar han.

– Socialdemokratin behöver uppdatera sin programvara, för att anpassa sig till det som folk oroar sig över i dag, säger Fabius.

Om Socialistpartiet skulle fråga om ni vill bli deras kandidat i presidentvalet 2022 – vad skulle ni svara?

– Till att börja med är de fortfarande förnuftiga människor – så frågan skulle inte ställas.

– Men jag har haft enorm tur. Jag har haft den exekutiva makten, jag har haft den lagstiftande makten och nu leder jag Författningsrådet. Man kan ha ett meningsfullt liv utan att ha varit Frankrikes president.

Johar Bendjelloul
johar.bendjelloul@dn.se "

"Fakta. Laurent Fabius
Född: 20 augusti 1946 i Paris.
Karriär: Blev rekordung premiärminister 1984, då François Mitterand var president. Har varit finansminister, budgetminister, industriminister och utrikesminister i olika socialistiska regeringar.

Var Socialistpartiets partiledare 1992–1993. Är numera ordförande i Författningsrådet, Frankrikes konstitutionsdomstol.
Som Frankrikes utrikesminister ledde han förhandlingarna om Parisavtalet 2015. "

" Greenpeace sätter fyr på EU-toppmötet

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Aktivister från Greenpeace kapade fasaden på byggnaden där EU:s ledare inledde sitt toppmöte på torsdagseftermiddagen. Organisationen kräver snabbare klimatåtgärder. Inför mötet bromsade fortfarande tre medlemsstater att EU ska vara klimatneutralt 2050.

Greenpeace satte bildligt talat fyr på EU-toppmötet på torsdagsmorgonen. 61 aktivister deltog i aktionen där flera klättrade upp på fasaden på Europabyggnaden – samma hus där 27 stats- och regeringschefer möttes senare på dagen. Där spände aktivisterna upp en stor banderoll och utlyste klimatnödläge mot en eldflammande bakgrund.

Under förmiddagen tände de sedan bengaler för att ytterligare understryka att klimatet är en brinnande fråga som omedelbart måste åtgärdas.

Vid lunchtid var aktionen över och toppmötet kunde inledas som planerat.

Just klimatet blir förmodligen den hetaste frågan. 25 medlemsstater (Storbritannien trycker också på) vill att toppmötet beslutar att EU ska vara klimatneutralt 2050.

Tre länder höll vid denna upplagas pressläggning fortfarande emot: Polen, Tjeckien och Ungern.

Europeiska rådets nya ordförande Charles Michel har de senaste dygnen haft flera möten med motståndslägret.

– Klimatförändringen är högsta prioritet under mötet. Jag hoppas att vi når en överenskommelse, sade Charles Michel när han anlände till toppmötet vid 15-tiden på torsdagseftermiddagen.

De tre länderna vill ha ekonomiska garantier att de kan få EU-stöd för sin omställning till en grön ekonomi.

Och då handlar det inte om småpengar, utan om hundratals miljarder euro.

Övriga medlemsstater är redo att ge utfästelser om att EU-medel ska gå till regioner som är särskilt utsatta i klimatomställningen. Men denna majoritet av länder vill inte föregripa förhandlingarna om den kommande EU-budgeten för 2021–2027, som också ska diskuteras på toppmötet som avslutas på fredagen.

Det blir därför Charles Michels svåra uppgift att försöka nå en kompromiss.

Statsminister Stefan Löfven sade på väg in till mötet att han inser att de länder som har en högre andel kolkraft har längre väg att gå, men att det inte blir tal om att diskutera konkreta summor.

Tror du att ni kan bli överens om klimatneutralitet?

– Jag hoppas verkligen det. Vi ska jobba hårt att visa att EU vill ligga i framkant. Situationen är mycket, mycket allvarlig. Vetenskapen talar om att vi går åt fel håll och riskerar en uppvärmning på tre fyra grader, vilket vore förödande, sade Stefan Löfven.

Parisavtalet sätter en gräns på två grader. Helst ned mot en och en halv grad.

– Vi behöver nog höja ambitionerna redan till 2030 för att nå klimat-neutralitet 2050. Jag utgår från att alla förstår allvaret i detta.
Vad säger du till alla unga klimataktivister som hoppas att ni politiker tar de viktiga besluten?

– Vi ska utgå från att vi blir överens. Vi förstår också att en del länder har en längre väg att gå. Då måste vi försöka hjälpas åt att hantera det, men någon annan signal än vi ska uppnå detta till 2050 vore mycket illa.

En av dem som bromsar hårdast är Tjeckiens premiärminister Andrej Babiš. När han anlände till toppmötet framhöll han att kärnkraften måste byggas ut för att EU ska kunna ha ambitiösa klimatmål.

Han gav en rejäl känga åt Österrike, som hårdast motsätter sig att kärnkraften förs in i klimatdiskussionen och därmed kan bli berättigad till EU-stöd. Babiš hänvisade till att denna torsdagsmorgon köpte Österrike 25 procent av sin el från tjeckiska kärnkraftverk.

– Det är mycket lustigt att de protesterar mot att vi producerar energi åt dem. Vi måste ha den här diskussionen för kärnkraft är den rena energin, utan utsläpp.

Mötet ska besluta om ett antal slutsatser om klimatet. I ett tidigare utkast till slutsatser nämndes kärnkraft, men i den senaste versionen står att stats- och regeringscheferna respekterar medlemsstaternas rätt att själva bestämma sin energimix.

Klockan 15 inleddes toppmötet. Klimatdiskussionen ligger först på dagordningen och var vid denna upplagas pressläggning ännu ej avslutad.

Pia Gripenberg "

" Naturvårdsverket: Ställ hårdare krav på industrin

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Den svenska industrin står för en tredjedel av utsläppen. Nu krävs hårdare tag från politiskt håll för att saker ska hända, framgår i en ny rapport från Naturvårdsverket.

År 2045 ska Sveriges nettoutsläpp vara noll. För att nå dit krävs en kraftig omställning inom industrin.

– För att den teknik som utvecklas ska börja användas i stor skala krävs ytterligare politisk styrning, säger Daniel Engström Stenson, klimatanalytiker på Naturvårdsverket.

Med politisk styrning syftar han på att priserna på utsläppsrätter ska bli högre och att industrin ska betala priserna. Det ska alltså vara dyrare att producera saker som släpper ut mycket koldioxid.

– De har fått och får fri tilldelning, men på sikt behöver den tas bort, säger Daniel Engström Stenson.

Ett exempel på ny teknik är det gemensamma projektet Hybrit som SSAB, LKAB och Vattenfall driver. Projektet går ut på att byta kol mot vätgas för att tillverka stål. Ett annat exempel är att avskiljning och lagring av koldioxid, framför allt riktat mot cementindustrin.

– Kemiska reaktioner som uppstår när man gör cement skapar koldioxid. Tekniken går ut på att koldioxiden fångas upp vid

skorstenen och sedan lagras under mark. Metoden är dyr och med dagens utsläppsrätter lönar det sig inte, säger Daniel Engström Stenson.

Järn, stål, cement och raffinaderier tillhör de industrier som släpper ut mest, där företag som SSAB, Cementa och Preem är några exempel på aktörer inom dessa områden.

Ett annat politiskt styrmedel som nämns i Naturvårdsverkets rapport är att införa en begränsning för hur mycket koldioxid som får användas i produkter som används vid offentliga upphandlingar.

– På sikt kan det också införas en standard för hur mycket koldioxid som produkter på marknaden får innehålla, säger Engström Stenson. En tredjedel av den cement som produceras i Sverige upphandlas med krav som ställs av Trafikverket. Om myndigheten ställde krav på att cementen producerats med utsläpp skulle det påverka en betydande del av cementproduktionen.

– Då skulle producenterna veta att det blir gynnsamt att satsa på en teknik som kan komma ut på marknaden, säger Engström Stenson. Det blir också viktigt att utveckla cirkulära modeller som exempelvis återanvändning av stål eller att hitta sätt att använda mindre material när man bygger bostäder för att klara utsläppsmålen.

– Det finns redan stort stöd för utvecklingen av teknik i form av forskningsprogram som svenska industrier kan söka. Men när det ska ut på marknaden behövs fler politiska incitament, som att skärpa utsläppsrätterna, säger Daniel Engström Stenson.

Ida Yttergren ida.yttergren@dn.se "

"Skärpt tonläge på Madridmötet

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Under klimatmötet COP25 har förhandlingarna gått framåt, samtidigt som motsättningar vässats. Australien, Brasilien och USA pekades ut som bromsklossar i en av huvudfrågorna. Det är extremt ovanligt att länder namnges. EU fick beröm för sitt nya klimatmål.

Fredagen skulle enligt schemat vara den sista dagen för klimatmötet COP25. Men fortfarande på kvällen såg lösningen på åtminstone en av huvudfrågorna ut att vara långt bort. Redan på förmiddagen var det tydligt att det hade hettat till.

Under större delen av natten före pågick ett intensivt förhandlingsarbete. Förslag på skrivningar i åtminstone ett par av huvudfrågorna levererades och under dagen även förslag på ett slutdokument från mötet. Frågan om jämställdhet fick en skrivning som uppmärksammar att kvinnor delar av världen drabbas hårt av klimatförändringar och flickors rätt till utbildning.

Samtidigt var det klart att motsättningarna när det gäller artikel 6 som ska reglera hur stater ska handla med varandra när det gäller överskott av utsläppsminskningar hade skärpts och ställts på sin spets.

Den stora oenigheten handlar om ifall det ska finnas med skrivningar om mänskliga rättigheter, vilket de flesta länder anser är viktigt, att utsläppsminskningar inte bokförs dubbelt och om utsläppsminskningar som gjorts under villkoren från Kyotoavtalet ska få leva vidare trots att det är Parisavtalet som är konstruerat på ett annat sätt som nu gäller.

Vid ett pressmöte med ”Koalitionen för höga ambitioner”, en grupp med cirka 70 länder som samarbetar för att driva på klimatarbetet där Sverige ingår, pekades Australien, Brasilien och USA ut för att vara de länder som hindrar en lösning. Det är extremt ovanligt att enskilda länder namnges, och det måste ses som ett tecken på att konflikten är allvarlig.

Koalitionen samlade representanter för cirka tjugo länder för att möta press och observatörer och understryka allvaret i budskapet att de vill se högre ambitioner från mötet. De förklarade bland annat att det förslag till slutdokument från klimatmötet som lagts fram inte dög, skrivningar om ambitionsnivåer var ”otillfredsställande”.

– Vi kommer inte att åka härifrån utan att länder utlovar kraftigt höjda ambitioner, sa Tina Eonemto Stege, representant för Marshallöarna. Hon sa också att för dem handlar inte klimatförändringen om framtida problem, det är i högsta grad verklighet redan nu. Ungefär samtidigt som klimatmötet inleddes för snart två veckor sedan sköljde flera meter höga dyningar in över öriket och orsakade stora skador.

– Vi vet vad som måste göras men det är några få röster som dikterar agendan för många. Det här handlar om att människors liv och levebröd är akut hotad, sa Simon Stiell, miljöminister från Grenada. Beslutet från toppmötet i EU att unionen ska vara klimatneutralt till år 2050 fick beröm av koalitionen och kallades ”historiskt”. EU-kommissionens vice ordförande Frans Timmermans deltog i träffen:
– Vi måste vara ambitiösa om vi ska nå de långsiktiga målen.

Toppmötet gav oss stöd för vår plan att göra EU klimatneutralt 2050 vilket jag hoppas att fler följer efter. Men vi kan bara komma dit om vi startar nu, sa Frans Timmermans.

– Vi kan omöjligt acceptera en kompromiss som är ett hot mot åtgärder som förbättrar miljön. Det kommer att bli svårt att nå målen men också extremt spännande att försöka göra det. Men det kommer bara att hända om vi tar ett gemensamt ansvar här i dag i Madrid. Vi måste visa världen att COP menar allvar.

Det förslag som under fredagen lades fram angående artikel 6 hade inte löst någon av knäckfrågorna och antogs inte. Sent på fredagseftermiddagen beslutades att det skulle bli nya ministermöten ledda av ministrar från Sydafrika och Nya Zeeland.

Artikel 6 ansågs vara den största frågan inför mötet. Att förslaget som var så långt ifrån färdigt fick i gång spekulationerna om att mötet inte kommer att bli klart under fredagen. Samtidigt anser många länder, däribland Sverige, att det är bättre att det inte blir klart än att det blir en otillfredsställande lösning som riskerar att innehålla kryphål.

När det gäller övriga huvudfrågor gick det framåt när det gäller punkten skador och förluster som orsakats av klimatförändringen. Det gäller finansiering och här var skillnaden mellan ländernas ståndpunkter mycket stor i utgångsläget.

Frågan är känslig och extremt viktig för bland annat de små önationerna och fattiga länder. Det är ofta de som drabbas värst av klimatförändringen och många har redan påverkats kraftigt av höjda havsnivåer och extrema väderhändelser.

En förhandlingsgrupp ledd av Norges miljö- och klimatminister Ola Elvestuen och hans kollega Simon Stiell från Grenada har haft särskilt uppdrag från det chilenska ordförandeskapet att leda arbetet med att hitta ett förslag som länderna kan enas om.

– Vi har lagt fram en text som vi tror kan vara någon slags medelväg och som vi tror kan hålla. Men alla parter måste fokusera på att vi tillsammans behöver ta ett steg framåt i stället för att bara fokusera på sin egen position, sa Ola Elvestuen.

Jannike Kihlberg
jannike.kihlberg@dn.se "

"Fakta. Mötet handlar om hur Parisavtalet ska förverkligas
I två veckor har FN:s klimattoppmöte COP25 pågått i Madrid.
Runt 25 000 deltagare från nästan 200 länder deltar. Sverige förhandlar inte som enskilt land, utan genom EU.

Den formella agendan handlar mycket om hur Parisavtalet ska implementeras. Regler för ut- släppshandeln mellan länder ska beslutas (artikel 6) och en översyn ska göras av hur skador och förluster till följd av klimatförändringen hanteras.

Kärnan i Parisavtalet är att minska utsläppen av växthusgaser, samt att stödja de som drabbas av klimatförändringarnas effekter.

Länderna har förbundit sig att vart femte år skärpa sina nationella planer för att minska utsläppen. 2020 ska alla länder lägga fram nationellt bestämda klimatplaner (NDC).

Till Parisavtalet, som ratificerades 2016, hör den så kallade regelboken, som är ett gemensamt regelverk för hur länderna praktiskt ska uppfylla avtalets mål.

TT "

" Regeringen stoppar exportkrediter till fossila verksamheter

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Senast 2022 blir det stopp för exportkrediter som går till utvinning och prospektering av fossila bränslen, har regeringen beslutat. Under 2017 utfärdades tre miljarder kronor till sådana projekt.

Madrid.
För att gynna den svenska exportnäringen erbjuds företag exportkrediter som är garantier eller lån med förmånliga villkor. Myndigheten Exportkreditnämnden och bolaget Svensk Exportkredit AB hanterar systemet som totalt handlar om mångmiljardbelopp varje år. Hittills har reglerna tillåtit att krediter ges till fossila verksamheter. Men nu har regeringen beslutat att sätta stopp för det i framtiden.

– Om vi investerar för att minska utsläppen i Sverige så är det inte rimligt att vi ger svenska exportkrediter till investeringar som till exempel prospektering och utvinning av fossila bränslen, säger miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP).

Regeringen ger Exportkreditnämnden och Svensk exportkredit AB i uppdrag att se över hur exportkrediterna ska kunna bidra till kraftigt minskade utsläpp av växthusgaser. Allra senast 2022 ska alla investeringar till utvinning och prospektering av fossila bränslen upphöra.

I uppdraget sägs att kreditgivningen ska anpassas för att passa ihop med Parisavtalet och den får inte heller skapa inlåsningar i fossiloberoende.

Beslutet är i linje med Parisavtalet där det ingår att finansiella flöden ska göras förenliga med en väg mot låga utsläpp av växthusgaser. Att ta fram en ny exportstrategi med fokus på social och miljömässig hållbarhet var också en av punkterna i januariavtalet.

– Om vi tittar i backspegeln kan vi konstatera att Exportkreditnämnden totalt har utfärdat exportkreditgarantier till utvinning och prospektering av fossila bränslen under 2017 för drygt tre miljarder kronor där gasutvinning i Jamalhalvön i Sibirien utgjorde en stor del, säger Isabella Lövin.

Garantierna till den sibiriska gasutvinningen uppmärksammades i flera medier i våras efter att TV4:s ”Kalla Fakta” granskat projektet som hade fått stöd av exportkrediter. Verksamheten uppges leda till utsläpp på 5,3 miljoner ton växthusgaser, ungefär en tiondel av hela Sveriges utsläpp.

Med de nya reglerna skulle exportkrediter krediter till sådana projekt stoppas.

I uppdraget till Exportkreditnämnden och Svensk exportkredit ingår också att de ska titta på hur det internationella exportfinansieringssystemet ska bidra till en omställning. Sverige kommer också att driva på inom europeiska och internationella regelverk för offentlig handelsfinansiering bidrar till hållbar utveckling och att uppfylla Parisavtalet.

Svenska exportkrediter ska enligt beslutet också bli mer transparenta, i dag är informationen om projekt som stöttas via exportkrediter begränsad.

– Klimatkrisen är akut och vi har absolut inte råd att investera offentliga medel i att göra det svårt för andra länder att ta sig ur ett fossilberoende, säger Isabella Lövin.

– Tvärtom så ska vi bidra till grön och hållbar teknik och stödja export av produkter från Sverige som bidrar till hållbar utveckling. Sverige har spjutspetsföretag med sådan inriktning så nu blir det väldigt tydligt att de företagen har bättre förutsättningar att också få hjälp via exportkrediterna.

Jannike Kihlberg
jannike.kihlberg@dn.se "

" Polen hindrar EU från att enas om nollutsläpp

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Efter långa överläggningar blev det natten till fredagen klart – EU:s stats- och regeringschefer är, med undantag för Polen, överens om att unionen ska vara klimatneutral till 2050. Kärnkraften var en av stora stötestenarna. Polen får chans att ansluta sig i juni nästa år.

Bryssel
Ett och ett halvt dygn efter att EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen lanserat sin gröna giv – åtgärdspaketet som ska göra Europa till världens första klimatneutrala kontinent – fick hon ett slags erkännande av stats- och regeringscheferna. På sitt toppmöte enades alla ledare, förutom en, om att EU ska vara klimatneutralt 2050.

– Det är viktigt att vi i Europa visar våra ambitioner, men en medlemsstat behöver ha mer tid och därför ska vi komma tillbaka till detta i juni 2020, säger Europeiska rådets ordförande Charles Michel. Landet det handlar om är Polen, som tidigare ha velat ha år 2070 som sin gräns.

Polen var ett av tre länder som inför mötet var motsträviga. De andra var Tjeckien och Ungern. De tre krävde ekonomiska garantier för att ha råd att ställa om till en grön ekonomi. Övriga medlemsstater är redo att bidra till särkilt utsatta regioner, men ville på mötet inte binda sig vid några belopp.

De tre länderna, tillsammans med bland annat Frankrike, framhöll också att kärnkraft måste vara en del av klimatlösningen. Det skulle kunna underlätta för dem att få pengar från Europeiska investeringsbanken.

För Österrike, Tyskland och Luxemburg är kärnkraft en känslig fråga. Slutsatserna från toppmötet blev att varje land fortsatt ska bestämma sin egen energimix. Tillägget blev att en del medlemsstater anger att kärnkraft är en del av den mixen.

”Detta är ett positivt steg på vägen, även om Polen inte är med. Snart kan vi förhoppningsvis lämna diskussionen om EU ska ställa om eller inte. Nästa steg är att få till rejäla mål i närtid, annars spelar inte 2050-målet så stor roll. Vi måste agera nu”, skriver EU-parlamentarikern Pär Holmgren (MP) i ett mejl till DN.

Statsminister Stefan Löfven (S) sade på väg in till mötet att han vill skärpa målet för 2030 om utsläpp av växthusgaser. I dag är målet att utsläppen ska minska med 40 procent från nivån 1990. I Ursula von der Leyen europeiska gröna giv ska utsläppen minska med 50–55 procent.

Pia Gripenberg "

”Renar är bra för klimatet”

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Renar är viktiga för klimatet visar forskning från Göteborgs universitet, rapporterar P4 Dalarna.

Det blir alltmer växtlighet och buskar i fjällvärlden och i Arktis, något som är negativt för klimatet, enligt forskaren Robert Björk som står bakom forskningen.

– Den solinstrålning som sker i fjällen absorberas lite mer så att man får en lokal temperaturhöjning. Det är därför det överlag är så mycket varmare i Arktis i dag, säger han till radion.

Samtidigt är buskar de växter som renar betar mest. Genom deras betande ändras även konkurrenssituationen för olika växter.
– Överlag så är det positiva effekter av renbete, säger Björk.
– Renen är viktig dels för fjällvärlden som ett naturfenomen, men också som en ekonomi i de lokala områdena.

TT "

" Björn af Kleen: Pikarna mot Greta Thunberg visar Trumps världsbild

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Washington. Dagen efter att klimataktivisten Greta Thunberg utsetts till världens mest inflytelserika person av tidskriften Time hånades hon av USA:s president Donald Trump i ett Twitterinlägg. DN:s Washingtonkorrespondent svarar på tre frågor om vad angreppet säger om Trumps världsbild.

1. **Varför stör sig Donald Trump på Greta Thunberg?**
– Något i Thunbergs stränga livsföring tycks provocera presidenten, som lever på betydligt större fot än klimataktivisten. På Twitter skriver Trump att Greta borde gå på bio med en god vän för att muntra upp sig. Tidigare har Trump beskrivit henne som en solig tonåring, i ett slags förhoppning om att Greta ska tona ned sin nattsvarta retorik.

Pikarna mot Greta säger något om Trumps nostalgiska världsbild: unga kvinnor ska inte bekymra sig över världsproblemen. Om de nödvändigtvis måste lämna hemmet är biografen en lämplig plats för dem att fördriva tid på.

2. **Varför provocerar unga människors aktivism USA:s president?**
– Trumps föreställning om maktutövning är väldigt annorlunda än Thunbergs. Greta uppmuntrar massorna till eget engagemang. Donalds modell är mer hierarkisk och patriarkal – han romantiserar ständigt diktatorer och starka män (som hans adept i Brasilien, Jair Bolsonaro, som häromdagen reducerade Thunberg till en ”snorunge”).
– Trump tycks dessutom ha svårt för idealism (även om han ofta säger att han inte tar ut någon lön som president). I veckan tvingade en åklagare i New York Trump att betala tillbaka motsvarande 20 miljoner kronor som han tagit från sin stiftelse för att betala för

porträtt av honom själv och lösa förlikningsuppgörelser i hans företag. Pengarna var donationer som hade skänkts till stiftelsen.

3. **Thunberg refererar ofta till ”vetenskapen”. Vad är Trumps förhållande till den?**
– Minst sagt dubiös. Trump säger ibland att han har en ”naturlig instinkt” för vetenskap, även klimatet, eftersom hans fars bror John Trump var professor vid det framstående universitetet Massachusetts Institute of Technology. Men John Trump var expert på kärnenergi, inte klimatfrågor.

– Trump säger ofta att klimatet är vid bättre skick än någonsin eftersom vattnet är rent, och luften likaså, i hans föreställning. I praktiken försöker hans regering försvåra för vetenskapliga studier som skulle kunna göra vattnet och luften mindre förorenad. I november rapportade amerikanska medier att regeringen förbereder en lag som skulle kräva att forskare på miljömyndigheten EPA avslöjar all rådata innan man presenterar vetenskapliga slutsatser. Det skulle göra det betydligt svårare att anta nya regleringar eftersom många studier som försöker länka utsläpp och föroreningar med sjukdomar bygger på individers medicinska journaler som skyddas av sekretess. Den nya lagen ska gälla retroaktivt, alltså riskera att riva upp regleringar som redan tillämpas.

Björn af Kleen
bjorn.afkleen@dn.se "

Det skrev Donald Trump
”Så löjligt. Greta måste ta tag i sina aggressionsproblem, och sedan gå och se en bra gammal film med en vän! Slappna av Greta, slappna av!”

" Peter Wolodarski: Jubel när Gretas stad började värmas med kol.

DN SÖNDAG 15 DECEMBER 2019

Sverige vädjar till världen om att ta klimatfrågan på allvar. Det är inte länge sedan Stockholms politiker jämförde koleldning med tandkräm.

Eldning med bland annat ryskt stenkol för att förse stadsbor med värme och el. Ett fossilbaserat kraftverk mitt i huvudstaden, ett stenkast från bostäder, skola och en fotbollsplan. En av landets mest klimatstörande anläggningar, som släpper ut mer koldioxid än produktionen i den stora gruvan.

Låter det som en beskrivning av miljöfarlig aktivitet i Polen? Eller kanske någon av Vattenfalls tidigare ökända verksamheter i Tyskland? Om någon tror att vi svenskar inte är kapabla att orsaka klimathaverier i tätbebyggelse är det hög tid att tänka om. Ovanstående beskrivning handlar nämligen inte om värme- och elproduktion långt borta. Vi talar i stället om kraftvärmeverket i Värtahamnen, tätt intill stadsdelen Hjorthagen i Stockholm.

Produktionen i Värtan orsakar ungefär 500 000 ton i årliga koldioxid-utsläpp. För att förstå hur mycket det är kan man tänka allt inrikesflyg under ett år (exklusive höghöjdseffekt), eller mer än dubbelt så mycket som alla busstransporter i Sverige.

Värtaverket släpper på grund av sin koleldning till och med ut mer koldioxid än LKAB:s gruvdrift i Kiruna.

Hur många stockholmare är medvetna om att deras fjärrvärme bland annat produceras på detta sätt? Någon som satt utsläppen i relation till sin egen sopsortering eller försök att minska på bilkörandet?

Häromveckan beslutade det lokala energibolaget Stockholm Exergis att stänga den sista kolpannan redan nästa år. Planen har varit att helt fasa ut kolet senast 2022. Men nu sker förändringen två år tidigare. Det är en historisk händelse, som förtjänar att uppmärksammas. I huvudstaden styr de borgerliga ihop med Miljöpartiet. ”Med detta beslut tar Stockholm ytterligare ett stort kliv framåt mot målet om en fossilbränslefri stad”, sade klimatborgarrådet Katarina Luhr (MP) till DN.

Så borde det bli, förutsatt att koleldningen inte ersätts med annan fossilbaserad värme- och elproduktion.

Men minst lika intressant som att uppmärksamma det historiska beslutet är att ställa frågan: Hur kunde det bli så här galet? Hur tänkte politikerna i Stockholm när de satsade på ett kolkraftverk mitt i huvudstaden?

Man skulle kunna tro att koleldningen i Värtan är en rest från åren efter andra världskriget, långt innan någon började oroa sig för klimatet. Då gällde det att bygga, planera och producera i stor skala för en snabbt växande medelklass. Det blev startskottet för en ekonomisk guldålder, till en början med låg miljöhänsyn.

Men sanningen är att kolkraftverket uppfördes långt senare. ”Klart för kolkraft i Värtan” lyder rubriken på DN Stockholms förstasida. Datumet? Den 12 december 1986. På bilden syns industriborgarrådet Carl Cederschiöld (M), som håller upp sin högra arm och gör en segergest, som en annan Churchill.

I Stockholm rådde på den tiden samlingsstyre, socialdemokrater och moderater regerade ihop. Det fanns en politisk enighet mellan de stora partierna om det rätta i att satsa på kol, hur konstigt det än kan låta i dag.

DN:s reportageteam ville fotografera Carl Cederschiöld intill en säck med kol, men det skulle inte ge rätt bild av vad det handlar om, förklarade han.

”Det påminner mera om tandkräm, ett slags kolpasta som görs i ordning i en anläggning vid kajen och sedan skickas i väg i rör upp till kolpannan på andra sidan Lidingövägen. Om fem år kommer ingen människa att ha en aning om att det är kol vi använder, det syns nämligen inte.”

Cederschiöld och de andra politikerna trodde förmodligen på tandkrämsteorierna. De var helt fokuserade på de lokala utsläppen från koleldningen, som med dåtidens teknik kunde hållas under kontroll. Huvudsaken var att utsläppen var ”osynliga”. Kolkraften framställdes som ren. Så länge röken inte var svart kändes allt bra. En ohelig allians mellan politik, industri och lobbygrupper som var emot kärnkraft och olja banade väg för en av de största klimatstörande verksamheterna de senaste 30 åren.

Poängen med att ta upp detta nu är inte att fördöma utan att försöka förstå. Hur kunde Stockholm gå i en sådan fälla?

Klimatfrågan tog ingen plats i DN:s rapportering om Värtaverket 1986, men det betyder inte att kunskap saknades. Vår nuvarande vetenskapsredaktör Maria Gunther, som doktorerat vid Cern, berättar att fysikern Charles David Keeling började mäta halten koldioxid i luften 1958 på Mauna Loa på Hawaii. Oron fanns redan då, och vetenskapen har en obruten mätserie sedan dess. På 1970-talet var majoriteten av forskarna övertygade om att våra utsläpp av koldioxid värmer upp klimatet.

Under slutet av 1980-talet gick det inte att säga – ”vi visste inget”. I det amerikanska presidentvalet 1988 lovade den republikanska kandidaten George Bush den äldre att bekämpa växthuseffekten.
Så varför satsade Stockholm ändå på kol? Dels skulle Sverige efter oljekriserna på 1970-talet befrias från oljan, dels hade svenskarna folkomröstat om kärnkraft och beslutat sig för en avveckling till 2010, något som lyckligtvis aldrig blev av.

I DN:s första nyhetsartiklar från 1979 om kolkraftsplanerna, hittar jag efter ett tips från DN-läsaren Olle Järnefors förslag om att fjärrvärmen i Stockholm skulle drivas med spillvärme från kärnkraftverket i Forsmark.

Det var ett såväl miljömässigt som ekonomiskt mycket intressant alternativ. Men idén förkastades – kärnkraften skulle ju bort.
I veckan blev Greta Thunberg utsedd av Time magazine till Årets person, för sin världsunika kampanj för klimatet.

Svenskar har anledning att känna särskild stolthet. Greta Thunberg hade inte gjort mer nytta om hon stannat kvar i skolan. Men när det gäller klimatet bör vi också se oss själva i spegeln och göra upp med ett antal historiska felbeslut, som fortfarande påverkar oss.

Det är utmärkt att fler och fler väljer tåg framför inrikesflyg. Men glöm inte kolkraftverket i Värtan, som är en klimatbov i den högre straffskalan. Ett historiskt misstag i mitten av 1980-talet resulterade i en anläggning som 2018 släppte ut lika mycket koldioxid som alla flygtransporter inom landet.

Äntligen ska den bort. Om Sverige haft en mer kunskapsbaserad syn på energiförsörjningen hade vi aldrig kommit på tanken att förväxla kol med tandkräm.

Peter Wolodarski
peter.wolodarski@dn.se "

"Frustration och ilska präglade slutfasen av mötet i Madrid

DN SÖNDAG 15 DECEMBER 2019

Slutfasen av klimatmötet i Madrid präglades av ilska. Efter hård kritik mot att ambitionerna var alltför låga i slutdokumentet tog ordförandelandet Chile i slutfasen nya tag och skärpte skrivningarna.

Frustration över långsamma förhandlingar har präglat stor del av klimatmötet i Madrid. När mötet fortsatte på övertid på lördagen växte den till ilska. Trots att förhandlingarna pågått i drygt två veckor, och de senaste dagarna dygnet runt, hade få framsteg gjorts i de stora huvudfrågorna.

För en vecka sedan, i halvtid av mötet, var klimatforskaren Richard Klein vid Stockholm environment Institute både överraskad och frustrerad över hur långsamt arbetet gick framåt. Han beskrev hur vissa förhandlare lade ner mängder med tid och energi på att diskutera administrativa detaljer i stället för att konstruktivt driva arbetet framåt.

Redan innan mötet var det tydligt att även om förhandlingarna hade gått bra skulle resultatet inte bli något som strejkande skolungdomar skulle jubla över. Huvudpunkterna på dagordning var till stora delar tekniska, viktiga för Parisavtalet och det globala klimatarbetet men inte de spektakulära åtgärderna som många vill se.

Arbetstempot har inte ökat och risken finns att mötet kommer att kännas som ett misslyckande, att världens länder inte förmår leverera trots att vetenskapen har bevis på att det krävs snabba åtgärder.

Många länder vill höja ambitionerna och takten i klimatarbetet men har under mötet motarbetats av flera stora utsläppsländer. Resultatet blir att klimatförhandlingarna som bygger på konsensus står och stampar. Det skapar ett stort glapp, ett möte som har sänkt takten i klimatambitionerna sedan Paris för fyra år sedan hamnar helt i otakt med den rekordstora ungdomsrörelse för klimatet som har vuxit fram kring Greta Thunberg och kräver ökad takt i arbetet.

– Jag har varit deltagit I de här klimatförhandlingarna sedan de startade 1991. Men jag har aldrig sett ett så I det närmaste totalt glapp mellan vad förhandlingarna här i Madrid levererar och vad vetenskapen säger är nödvändigt och människor runtom I världen kräver, sa Alden Meyer, chef för forskarorganisationen Union of concerned scientists på lördagen.

– Det gäller såväl när det gäller att länderna ska höja sina ambitioner och minska utsläppen som när det gäller att öka stödet till de mest utsatta länderna som riskerar att utsättas för de mest katastrofala effekterna av klimatförändringen.

Både länder och frivilligorganisationer var mycket kritiska till formuleringar i ett nytt förslag till slutdokument för mötet som presenterades under förmiddagen. I slutdokumentet har det hela tiden pratats om att det ska finnas tydliga skrivningar om höjda ambitioner i klimatarbetet. Ambitiolner har varit tema för hela mötet och något som många, såväl FN-chefen António Guterres som strejkande skolungdomar, har förväntat sig och uppmanat länderna att göra.

Tidigare formuleringar som presenterats hade kritiserats för att ambitionsdelen var alltför svag. I den nya texten blev skrivningarna blev ännu svagare. Bland annat stod det att länder ”inviteras att kommunicera” sina långsiktiga klimatplaner, ord som ”uppdatera” eller ”förstärka” finns inte där.

Vid mötet på morgonen där de nästan tvåhundra länderna skulle komma med synpunkter kritiserade många bristen på ambitioner. EU, den grupp där Sverige ingår, förklarade att det var omöjligt att godkänna ett dokument som inte innehöll ett starkt uttalande om höjda ambitioner och behovet av att länderna uppdaterar och skärper sina nationella åtaganden till nästa år.

Norges miljöminister Ola Elvestuen höll ett anförande och sa att mötet måste ha ett tydligt mål om att öka ambitioner i ländernas nationella åtaganden och varnade för att ett svagt slutdokument inte kommer att förstås av världen.

– Det här mötet måste visa att vi är redo att göra det som är nödvändigt, och att vi kommer att komma till klimatmötet i Glasgow nästa år och vara redo att höja ambitioner, sa Ola Elvestuen och fick varma applåder.

Organisationer med observatörsstatus var både kritiska och arga.
– Textförslaget är helt oacceptabelt och vore ett svek mot människor i världen som lider av effekterna av klimatförändringen och de som vill se handling. Ordförandelandet Chile hade ett jobb – att värna integriteten Parisavtalet och inte låta det slitas sönder av cynism och girighet och just nu misslyckas de, sa Jennifer Morgan, chef för Greenpeace International.

Dagen innan kom likartad kritik mot det dåvarande förslaget från ”Koalitionen för höga ambitioner”, en grupp med cirka 70 länder som samarbetar för att driva på klimatarbetet där Sverige ingår. Då pekades Australien, Brasilien och USA ut för att vara de länder som hindrar en lösning.

Efter kritiken tog ordförandelandet Chile nya tag och startade en ny omgång för att få in formuleringar om skärpta ambitioner i slutdokumentet. Någon ny formulering hade inte presenterats vid denna upplagas pressläggning.

Ett annat textförslag gällde artikel 6 som handlar om hur stater ska kunna handla med utsläppsminskningar. Det fick också hård kritik från frivilligorganisationerna som sågade det helt. Knäckfrågorna när det gäller artikel 6 handlar om ifall det ska finnas med skrivningar om mänskliga rättigheter, vilket de flesta länder anser är viktigt. Dessutom regler som hindrar att utsläppsminskningar bokförs dubbelt och om utsläppsminskningar som gjorts under villkoren från Kyotoavtalet ska få leva vidare trots att det är Parisavtalet som är konstruerat på ett annat sätt som nu gäller.

Det nya textförlaget hade inte med delar av de frågorna och frivilligorganisationerna uppmanade särskilt EU att säga nej till förslaget. Flera länder, däribland EU och Sverige, har haft inställningen att hellre inget avtal om artikel 6 än ett dåligt.

Som läget är nu, att länderna står så långt ifrån varandra är möjligheten stor att frågan skjuts upp till nästa års möte i Glasgow. Redan innan mötet sa den svenska delegationen att länderna stod så långt ifrån varandra att det var möjligt att frågan inte skulle lösas under mötet.

Det är inte heller nödvändigt att lösa frågan i år. Att de reglerna inte finns hindrar inte länderna att arbeta för att minska sina utsläpp inom Parisavtalet.

Allt arbete försenades och plenarmöte som ska avsluta förhandlingarna sköts upp flera gånger. Vid denna upplagas pressläggning hade det fortfarande inte skett.

Jannike Kihlberg
jannike.kihlberg@dn.se "

"Fakta. Artikel 6
Artikel 6 är en del av Paristavtalet och innehåller regler för kolmarknader och andra frivilliga internationella samarbeten om klimatförändringar.

Den består av tre olika mekanismer för ”frivilligt samarbete” mot klimatmål: två baserade på marknaden och en tredje baserad utanför marknaden:

1 Den första mekanismen skulle göra det möjligt för ett land som nått upp till löftet med Parisavtalet att sälja överskott till ett land som inte har uppnått sitt eget mål, till exempel utsläppsminskningar.

2 Den andra mekanismen skulle innebära att en ny internationell kolmarknad skapas, styrd av ett FN-organ, för handel med utsläppsminskningar som har blivit till var som helst i världen av antingen den offentliga eller den privata sektorn.

3 Den tredje mekanismen är svårare att definiera, men skulle kunna ge en formell ram för klimatsamarbetet mellan länder där ingen handel är inblandad, till exempel utvecklingsbistånd.

Parisavtalet godkändes i slutet av 2018 men beslutet om Artikel 6 är inte taget. **Källa: Carbon Brief,** www.carbonbrief.org "

" Den viktigaste frågan sköts upp till nästa år

DN MÅNDAG 16 DECEMBER 2019

Madrid. Klimatmötet i Madrid blev det hittills längsta som ägt rum. Trots det misslyckades deltagarna med att lösa många viktiga frågor som nu skjuts fram och belastar nästa års möte i Glasgow. I sista stund räddades skrivningar om att ambitioner ska höjas framöver.

Årets klimatmöte COP25 satte rekord i hur mycket övertid som behövdes för att komma till ett avslut.

Mötets viktigaste frågor som handlade om regler för handel med utsläppsminskningar mellan stater och hur förluster och skador ska ersättas sköts upp till nästa års möte. Det innebär ännu mera jobb för mötet i Glasgow nästa år som redan har en rejäl dagordning eftersom det är då som ambitionerna officiellt ska höjas.

Frågan som inför mötet pekades ut som den mest prioriterade, den om Parisavtalets artikel 6, löstes inte även om förhandlingarna kom en bit på väg.

– Tyvärr, efter allt arbete som ni alla har lagt ner, så kunde vi inte nå en överenskommelse när det gäller artikel 6 i Parisavtalet, sade Carolina Schmidt, Chiles ordförande för mötet.

Frågan har redan skjutits upp en gång – den låg kvar sedan förra årets möte i Katowice eftersom länderna stod så långt ifrån varandra.

De största knäckfrågorna när det gäller artikel 6 handlar om ifall det ska finnas med skrivningar om mänskliga rättigheter, samt regler som hindrar att utsläppsminskningar bokförs dubbelt och frågan om villkor från Kyotoavtalet kontra Parisavtalet.

På det avslutande plenarmötet blev vikten av frågan tydlig. En lång rad länder gjorde inlägg, de flesta poängterade att det lagts ner väldigt mycket arbete och många betonade värdet av att det inte blir dubbel bokföring.

Brasilien är det land som har stretat emot tydligast; de vill bokföra utsläppsminskningar på ett sätt som andra länder anser vara en dubbelräkning.

– Vi investerade en massa energi i det här och finner det mycket frustrerande att vi inte kunde nå en överenskommelse. Men vi upplever att det rörde sig framåt, säger Brasiliens representant.
– Jag tror vi kan säga att glaset är halvfullt. Vi är redo att fortsätta diskutera denna mycket viktiga fråga nästa år.

Flera länder, däribland EU och Sverige, har haft inställningen att hellre inget avtal om artikel 6 än ett dåligt, eftersom det skulle riskera att underminera hela Parisavtalet.

– Vi tillhör de som är mest besvikna över att vi inte kunde hitta lösningar. Vi har lagt ner en enorm mängd arbete och det har berikat vår kunskap och vår förståelse av artikel 6. Det kommer att vara värdefullt för framtida fortsatta förhandlingar, sa representanten för EU.
Två ljusglimtar under mötet kom från EU. Den gröna giv som EU-kommissionen presenterade för några dagar sedan möttes av stor uppskattning. Beskedet från EU:s toppmöte att unionen ska sikta på att vara klimatneutral till 2050 applåderades också, och kallades ”historiskt” av representanter för den grupp på cirka 70 länder som utgör koalitionen för höga ambitioner.

Björn-Ola Linnér, professor vid Centrum för klimatpolitisk forskning vid Linköping, tycker inte heller att allt är nattsvart.

– Det är klart att det är långt från vad vi skulle behöva. Det hade varit väldigt roligt med mycket tydligare signaler, inte minst från de som varit mest motsträviga. Men vi visste att det skulle vara svårt, så de som nu börjar prata om att skippa FN-processen och bilda andra klimatklubbar, jag tycker att de överdramatiserar.

– Jag var mer orolig för att man skulle urholka Parisavtalet, att EU skulle gå med på en försvagning av exempelvis handel med utsläppsrätter. Det är också positivt att man skriver in att ambitionerna för ländernas klimatbidrag måste skalas upp. Vi hade behövt ta minst ett jättekliv, men det är i alla fall ett halvt steg framåt och inte, som någon sade, ett förlorat år.

Jannike Kihlberg
jannike.kihlberg@dn.se
Ossi Carp
ossi.carp@dn.se "

"Dåligt förarbete bakom ett svagt resultat

DN MÅNDAG 16 DECEMBER 2019

Ökade avstånd blev tydliga på årets klimatmöte i Madrid. Avstånd mellan vad ungdomsrörelse och forskare vill se och vad förhandlingarna levererade. Men också avstånd mellan stater som vill öka takten och de som vill bromsa.

Madrid.
Den goda stämningen från Parismötet var helt bortblåst i Madrid. Den beslutsamhet som världens länder visade i Paris när de krokade arm och enades om ett ambitiöst avtal för att bromsa klimatförändringen var helt bortblåst i Madrid. I stället för enighet och samarbete blev det misstroende och avstånd som kom att prägla årets möte.

En polarisering har legat i luften sedan en tid. Den ökar i takt med att engagemanget bland både unga och vuxna har vuxit. Samtidigt har stora utsläppsländer som Brasilien och USA fått nya ledare sedan Paris och sänker sina ambitioner i klimatarbetet kraftigt, till och med motarbetar i vissa fall.

Att klimatmötet i Madrid inte skulle bli något att jubla över för ungdomar i klimatrörelsen och andra som vill se kraftfulla åtgärder var väntat.

Sveriges chefsförhandlare Mattias Frumerie tillhörde de som var tydlig med det innan mötet började. Det var ett mellanår för FN:s stora årliga klimatmöten. Inga spektakulära avgörande beslut skulle fattas. Dagordningen bestod av frågor som på många sätt handlar om tekniska detaljer. Sådant som måste finnas på plats för att Parisavtalet ska fungera och resultat kunna mätas, men som inte signalerar åtgärder för att göra de stora utsläppsminskningar som krävs och som många förväntar sig.

Men att det skulle bli så få framsteg som det blev och i vissa fall snudd på tillbakagång var inte väntat. Och att dessutom pratet om höjda ambitioner nådde en acceptabel nivå först på övertid måste ses som något av ett misslyckande.

Mötet i Madrid hade en ganska mager dagordning jämfört med många tidigare COP-möten. Det borde ha funnits tid att hitta fler lösningar än vad som nu blev fallet. Och att det behövdes nytt rekord i tidsåtgång med hela två dagar på övertid är långt ifrån godkänt.

En stor del av ansvaret ligger självklart på de nationer som har lagt ner stor energi på att hindra framsteg i förhandlingarna. Men en del av ansvaret ligger också på ordförandelandet Chile.

De problem som har funnits under veckorna i Madrid var kända redan innan mötet. Vilka länder som brukar obstruera är också känt. Rimligtvis borde ett ordförandeland ha planerat sitt arbete och lagt upp strategin utifrån detta.

Stora möten som COP är inte något som delegationer kommer till en gång om året. De förbereds hela året, med stora förberedande möten och täta kontakter mellan förhandlingsdelegationer. Det är där grunden läggs och utan att veta säkert så är känslan efter dagarna i Madrid att det inte fanns en stark pådrivande ordförandekraft för att driva arbetet framåt. Frankrikes ordförandeskap i Paris och den noggranna planeringen och strategin inför mötet där 2015 anses vara en stor anledning till att Parisavtalet blev så ambitiöst. Att mötet med kort varsel

tvingades flytta från Chile till Spanien kan förklara en del, men inte allt.

Kraven på kraftfulla åtgärder mot klimatförändringen är i dagsläget de största som har upplevts sedan frågan dök upp. Vetenskapen har sedan länge tagit fram bevis på att det krävs åtgärder och deras rapporter har blivit än mer alarmerande under de fyra år som har gått sedan Paris. Den kanske största ungdomsrörelse som har setts kräver att världens länder levererar.

Att FN:s klimatmöte år 2019 med det stödet inte lyckas åstadkomma mer än vad som blev fallet föder så klart en stor besvikelse hos dessa grupper. På sikt riskerar det att utarma förtroendet för processen.

Processer som kan verka långsamma och tradiga behövs för att lösa ett globalt problem på ett demokratiskt sätt. Och man ska inte glömma att utan den här tröga processen hade inte Parisavtalet funnits.

Förhoppningsvis var 2019 bara ett mellanår.

Om det ska lyckas att bromsa klimatförändringen behövs såväl vetenskap som engagerade privatpersoner, företag och ett globalt samarbete mellan länder.

Jannike Kihlberg
jannike.kihlberg@dn.se "

"Fakta. Det kom man överens om – och inte
Några frågor som länderna enades om under klimatmötet COP25 i Madrid:
Att varje land löpande ska skärpa sina klimatlöften i enlighet med bästa tillgängliga vetenskap.

Att utvecklingsländer ska få ersättning för skador och förluster som orsakas av klimatförändringar.

Att jämställdhetsplanen skärptes och uppdaterades; att klimatåtgärder inte får gå ut över kvinnor, barn och ursprungsbefolkningar.
Att sluttexten innehåller referenser till forskningsrapporter om havens och markområdens betydelse för klimatet.

Några av de frågor som fick skjutas upp på grund av oenighet mellan länderna:
Artikel 6, som ska reglera internationell handel med utsläppsminskningar.

Sista pusselbiten i det så kallade transparensramverket, där länderna ska rapportera sina utsläppsminskningar på ett enhetligt och öppet sätt.
Långsiktig klimatfinansiering till fattiga länder.

Registerhållning för ländernas respektive klimatlöften inom Parisavtalet.

UNFCCC "

" Lövin: ”Jag är oerhört besviken och irriterad”

DN MÅNDAG 16 DECEMBER 2019

Efter avslutningen på klimatmötet sammanfattar miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP) sina känslor och konstaterar att hon är ”oerhört besviken och irriterad”.

– Vi behöver öka takten för vår egen överlevnads skull och se till att vi samarbetar och minskar utsläppen, säger Isabella Lövin.

Klimatmötet avslutades utan att Sverige, EU och övriga länder kunnat enas om regler för hur de ska kunna samarbeta internationellt. Artikel 6 är den stora stötestenen, framför allt frågan om att nuvarande regler medger dubbel bokföring av utsläppsminskningar.

– Det är enormt oroande. För det här är också en möjlighet för världen att jobba snabbare om vi kan jobba tillsammans, men nu skjuts frågan upp ett år. De här helt självklara reglerna måste vara färdiga då, för om vi ska kunna öka takten så behöver vi jobba tillsammans, säger Isabella Lövin, som beskriver bokföringsfrågan som kompromisslöst svart eller vit.

I de avslutande anförandena sade många länders representanter att de, trots bristande enighet, såg en del positiva inslag. Exempelvis betonade många, även sådana som står nära Sverige, att de lärt sig mycket om varandras ståndpunkter och att det är något som är bra inför nästa års klimatmöte i Glasgow.

– Det handlar om att vi måste ta med oss diskussionerna och allt vi kom fram till så att vi inte måste börja från scratch. Det vore väldigt illa om allt arbete skulle vara förgäves och det ligger ju ett förslag på bordet som EU och Sverige var beredda att godta, men Brasilien ställde inte upp på det, säger Isabella Lövin.

Just Brasilien är det land som tillsammans med Australien och Saudi-arabien mest spjärnar emot vissa formuleringar i artikel 6 och andra delar av det historiska Parisavtalet från december 2015. Denna informella allians har försvagat EU:s förhandlingsposition rejält efter USA:s president Donald Trumps beslut att lämna Parisavtalet.

– Det som har orsakat misstämningen och stor misstänksamhet är framför allt USA. Hade de fortsatt jobba i tandem med EU, på det sätt de gjorde inför Parisavtalet, hade det här mötet sett helt annorlunda ut. USA:s fokus är nu mycket uttalat från president Trump, ”America first”, men extrema skogsbränder och orkaner drabbar även USA, säger Isabella Lövin.

– Alla länder delar samma atmosfär, det går inte att bygga murar mot klimatförändringarna. Ingen kommer att tjäna på att Parisavtalet inte uppfylls. Vi måste jobba tillsammans och det är ytterst beklagligt att USA inte deltar på ett bra sätt i det som är i allas intresse.

Hur ska EU, Sverige med flera kunna få över länder på sin sida?
– Med USA fanns klara påtryckningsmöjligheter mot andra länder att komma med i arbetet, men nu är det EU som är den stora ekonomiska kraften i världen som jobbar för höjda ambitioner. Andra stora utvecklingsländer som Kina och Indien drar sig nu tillbaka och kan lugnt fokusera på att prata om historisk skuld och kompensation.

Mötet i Glasgow äger rum i november 2020, en knapp vecka efter det amerikanska presidentvalet, men Isabella Lövin vill inte kommentera något om vad utgången i valet skulle spela för roll för klimatarbetet. Klart är dock att alla potentiella demokratiska rivaler till Trump är för Parisavtalet, så den påtryckningskraft ministern talar om skulle i teorin kunna återskapas redan efter presidentinstallationen den 20 januari.

– Det här är en fråga som det amerikanska folket måste ta ställning till och jag hoppas att de ser allvaret i det. Ser man det positivt kan man nämna att 70 procent av USA:s ekonomi har sagt att man tänker leva upp till Parisavtalet, alltså delstater, storstäder och företag som har sin representation på de här mötena, men inte på förhandlingarna, säger Isabella Lövin.

Även om ministern uttrycker skarpt missnöje med hur klimatmötet slutade anser hon inte att allt är nattsvart.

– Jag tror inte att vi ska tappa modet bara för att det här mötet inte kom så långt som vi hade hoppats. Det är trots allt inte mötena som är de allra viktigaste, utan det faktum att Världsbanken, IMF, EU och stora företag har förstått allvaret och kommer att arbeta för att få bort de fossila utsläppen. Det finns hopp någonstans.

Ossi Carp
ossi.carp@dn.se "

Kapitel 2: Om Sverigedemokraterna och deras rasism och om klasser och klasshat.

I demokratin ska man inte ha rasism och klasshat.

Skollag (2010:800)

t.o.m. SFS 2019:410

SFS nr: 2010:800
Departement/myndighet: Utbildningsdepartementet
Utfärdad: 2010-06-23
Ändrad: t.o.m. SFS 2019:410
Ändringsregister: SFSR (Regeringskansliet)
Källa: Fulltext (Regeringskansliet)

Innehåll:

- 1 kap. Inledande bestämmelser
- 2 kap. Huvudmän och ansvarsfördelning
- 3 kap. Barns och elevers utveckling mot målen
- 4 kap. Kvalitet och inflytande
- 5 kap. Trygghet och studiero
- 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling
- 7 kap. Skolplikt och rätt till utbildning
- 8 kap. Förskolan
- 9 kap. Förskoleklassen
- 10 kap. Grundskolan
- 11 kap. Grundsärskolan
- 12 kap. Specialskolan
- 13 kap. Sameskolan
- 14 kap. Fritidshemmet
- 15 kap. Allmänna bestämmelser om gymnasieskolan
- 16 kap. Utbildning på nationella program i gymnasieskolan
- 17 kap. Utbildning på introduktionsprogram i gymnasieskolan
- 17 a kap. Vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år

- 18 kap. Allmänna bestämmelser om gymnasiesärskolan
- 19 kap. Utbildning på program i gymnasiesärskolan
- 20 kap. Kommunal vuxenutbildning
- 21 kap. Särskild utbildning för vuxna
- 22 kap. Har upphävts genom lag (2015:482).
- 23 kap. Entreprenad och samverkan
- 24 kap. Särskilda utbildningsformer
- 25 kap. Annan pedagogisk verksamhet
- 26 kap. Tillsyn, statlig kvalitetsgranskning och nationell uppföljning och utvärdering
- 26 a kap. Behandling av personuppgifter
- 27 kap. Skolväsendets överklagandenämnd och Lärarnas ansvarsnämnd
- 28 kap. Överklagande
- 29 kap. Övriga bestämmelser
- Övergångsbestämmelser

1 kap. Inledande bestämmelser

Skolväsendet

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om skolväsendet. Utbildning inom skolväsendet anordnas av det allmänna och av enskilda enligt 2 kap. 2-6 §§.

Skolväsendet omfattar skolformerna
- förskola,
- förskoleklass,
- grundskola,
- grundsärskola,
- specialskola,
- sameskola,
- gymnasieskola,
- gymnasiesärskola,
- kommunal vuxenutbildning, och
- särskild utbildning för vuxna.

I skolväsendet ingår också fritidshem som kompletterar utbildningen i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan och vissa särskilda utbildningsformer. *Lag (2015:482)*.

Vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet

2 § I denna lag finns även bestämmelser om vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet som bedrivs i stället för utbildning inom skolväsendet. För sådan verksamhet gäller gemensamma bestämmelser i denna lag endast om det anges särskilt.

Definitioner

3 § I denna lag avses med

- elev: den som deltar i utbildning enligt denna lag med undantag för barn i förskolan,

- fjärrundervisning: interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid,

- fristående fritidshem: sådant fritidshem som bedrivs av en enskild och som avses i 2 kap. 7 § andra stycket,

- fristående förskola: förskoleenhet vid vilken en enskild bedriver utbildning i form av förskola,

- fristående skola: skolenhet vid vilken en enskild bedriver utbildning inom skolväsendet i form av förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola eller sådant fritidshem som avses i 2 kap. 7 § första stycket,

- förskoleenhet: av huvudman för förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera förskolebyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon förskolebyggnad,

- lovskola: undervisning inom grundskolan som anordnas enligt denna lag under lov under en termin eller utanför terminstid och som inte är obligatorisk för elever,

- skolenhet: av huvudman för annan skolform än förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad,

- undervisning: sådana målstyrda processer som under ledning av lärare eller förskollärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden, och

- utbildning: den verksamhet inom vilken undervisning sker utifrån bestämda mål. *Lag (2017:570)*.

Syftet med utbildningen inom skolväsendet

4 § Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.

Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Utformningen av utbildningen

5 § Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

5 a § Rektorn beslutar om politiska partier ska bjudas in för att medverka i utbildningen. Om politiska partier bjuds in får antalet begränsas till samtliga de partier som är representerade i antingen riksdagen, vald församling i en eller flera kommuner eller i Europaparlamentet.

Rektorn får även bjuda in politiska partier utifrån ett annat urval än som anges i första stycket, om urvalet sker på en annan objektiv grund.

Om ett begränsat antal politiska partier har bjudits in till en skola enligt första eller andra stycket behöver inte andra politiska partier som har anmält intresse för att medverka i utbildningen ges en sådan möjlighet. Rektorn får dock besluta att eleverna som ett led i utbildningen ska ges möjlighet att på lämpligt sätt ta del av information också från dessa andra politiska partier. *Lag (2017:1112).*

6 § Utbildningen vid en skolenhet eller förskoleenhet med offentlig huvudman ska vara icke-konfessionell.

7 § Undervisningen vid fristående skolor, fristående förskolor och fristående fritidshem ska vara icke- konfessionell.

Utbildningen i övrigt vid fristående skolor, fristående förskolor och fristående fritidshem får ha en konfessionell inriktning. Deltagandet i konfessionella inslag ska vara frivilligt.

Lika tillgång till utbildning

8 § Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet om inte annat följer av särskilda bestämmelser i denna lag.

I diskrimineringslagen (2008:567) finns bestämmelser som har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter inom utbildningsområdet oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. *Lag (2014:960).*

Likvärdig utbildning

9 § Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

Särskild hänsyn till barnets bästa

10 § I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år.

Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas.
Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Läroplan
11 § För varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag.

Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om läroplaner.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får för en viss skolform eller för fritidshemmet meddela föreskrifter om utbildningens värdegrund och uppdrag samt om mål och riktlinjer för utbildningen på annat sätt än genom en läroplan.

" SD vill stoppa ”kvasidebatt” om svensk identitet

DN LÖRDAG 23 NOVEMBER 2019

Örebro. Efter hård debatt om SD:s syn på vem som kan ha en svensk identitet har partiet beslutat att ändra principprogrammet. Den judiske debattören Willy Silberstein kallar ändringen ”kosmetisk”. – Sverigedemokraterna gör en uppdelning av människor som inte stärker sammanhållningen i Sverige, säger han.

På fredagen debatterades principprogrammet, SD:s grundläggande ideologiska dokument, på landsdagarna som pågår i Örebro.

Partistyrelsen föreslog flera ändringar som ombuden också röstade ja till.

Ändringarna gäller bland annat partiets syn på nationella minoriteter och begreppet ”svensk identitet”. Mattias Karlsson, SD:s ledande ideolog, anser att partiet medvetet har missförståtts av politiska motståndare.

– Nation och stat är olika saker. När man blir medborgare i den svenska staten så betyder inte det att man per automatik är svensk. Men för att undvika kvasidebatter gör vi ett förtydligande när det handlar om vår syn på minoriteter, stat och nation, sade han från talarstolen på landsmötet.

SD:s uppfattning har debatterats intensivt ända sedan den ledande sverigedemokraten Björn Söder gav sin syn på saken i en DN-intervju 2014. Debatten blossade upp med ny kraft förra hösten när det blev strid i riksdagen om Björn Söders kandidatur till en post som vice talman.

Särskilt ett citat från Björn Söder uppmärksammades, bland annat klassades det av Simon Wiesenthal-centret, en internationell människorättsorganisation, som ett av 2014 års värsta antisemitiska uttalanden. Det berörde de fem folkgrupper som har en särställning i svensk lag som nationella minoriteter (judar, samer, romer, sverige-finnar och tornedalingar).

– Jag tror att de flesta med judiskt ursprung som blivit svenskar lämnar sin judiska identitet. Men gör de inte det behöver inte det vara ett problem. Man måste skilja på medborgarskap och nationstillhörighet. De kan fortfarande vara svenska medborgare och leva i Sverige. Samer och judar har levt i Sverige under lång tid, sade Björn Söder i intervjun.

Den nya formuleringen som ska läggas till i principprogrammet lyder så här (det nya kursiverat):

”*Även om den som tillhör en nationell minoritet kan ha en svensk identitet, ska de som grupper* undantas från allmänna assimilerings-strävanden och ges långtgående kulturell autonomi.”

Mattias Karlsson bekräftar att omformuleringen har med debatten om Björn Söders uttalanden i DN-intervjun att göra. Enligt honom innebär det inte att partiet har bytt ståndpunkt.

– Vi tycker att människor som kommer hit från andra länder har en plikt att anpassa sig till vårt land, vårt språk, vår kultur. Men det ska inte gälla nationella minoriteter, i kraft av deras juridiska särställning. Det är komplexa frågor så därför försöker vi förtydliga vad vi menar, säger Mattias Karlsson.

Fortfarande kräver SD av andra minoriteter med ursprung i andra länder att de ska växla sin tidigare identitet mot en svensk. Varför kan man enligt SD inte ha både exempelvis en irakisk och en svensk identitet?

– Det är det säkert många som har men målsättningen ska vara assimilering. Vi kräver av en person som har invandrat att om det uppstår lojalitetskonflikter så ska det svenska perspektivet och kulturen stå i första rummet. Om du har en tradition som förbjuder dig att ta i hand, då är det svenska normer som gäller, säger Mattias Karlsson.

Det som gör att SD inte kräver assimilering av de nationella minoriteterna är enligt Mattias Karlsson deras ”hemortsrätt”. Det är en fråga om tid och historia.

– De har hemortsrätt i kraft av att de har funnits i landet så pass länge. Deras kultur har formats här.

Finns det inte en fara i att sortera människor efter vem som är svensk eller inte, som ni gör?

– Jag tror att det är farligt att överge nationalitetsprincipen och inte förstå betydelsen av nationell identitet. Det är grunden för vårt

samhälle, vår stat, vår fördelningspolitik, vår demokrati, att vi har en nationell identitet som håller oss samman, säger Mattias Karlsson.

Journalisten Willy Silberstein är medlem i den judiska församlingen i Stockholm och var tidigare ordförande i Svenska kommittén mot antisemitism. Han är en av dem som tidigare har debatterat frågan om nationella minoriteter och svensk identitet med sverigedemokrater.

– Jag tror att det har varit väldigt jobbigt för SD att ta en debatt om oss judar. Nu försöker de med kosmetika förändra hur de framstår i den här frågan men jag litar inte på deras omsvängning, säger Willy Silberstein.

Han vänder sig emot att politiker över huvud taget ska ha någon uppfattning om i vilken grad han – som vuxit upp i Norrköping, gjort värnplikten, arbetat och betalat skatt, röstat i svenska val – kan ha en svensk identitet.

– Jag förstår inte den här fixeringen vid svenskhet. Vi lever i en tid där antisemitismen är ett växande problem. Då är det väldigt onödigt att fixera sig vid den här icke-frågan och politisera den.

SD vurmar för nationell sammanhållning men Willy Silberstein anser att deras politik verkar i motsatt riktning.

– Jag ser inte att sammanhållningen blir sämre i Sverige för att jag firar en judisk högtid i stället för jul. Jag tycker däremot att SD själva gör en uppdelning som inte stärker sammanhållningen i Sverige. De pekar i stället ut andra som annorlunda. Problemet är SD.

Hans Rosén hans.rosen@dn.se "

"Fakta. SD:s principprogram

SD:s landsdagar, partiets högsta beslutande organ, pågår i Örebro till och med i morgon, söndag. Där beslutades på fredagen om ändringar i principprogrammet.

Adoption: Partiet är inte längre motståndare till att samkönade par kan adoptera.

Dubbla medborgarskap: Det har partiet tidigare varit emot, men vill nu tillåta.

Nedärvd essens: Begreppet har varit omdebatterat och ibland tolkats som ett uttryck för rasbiologi. Nu används i stället ”biologiskt arv” för att beskriva det hos en individ som inte är en konsekvens av miljön.
Svensk identitet: Det förtydligas att personer som tillhör någon av de nationella minoriteterna (judar, romer, samer, sverigefinnar och torne-dalingar) också kan ha en svensk identitet. "

Sverigedemokraternas syn på vad som är svenskt är kompliccerad. Vissa personer i Sverige skulle kunna ses som icke-svenskar men kan anses vara svenskar på grund av "hemortsrätt", de har vait här länge. Men Sverigedemokraternas huvudprincip är att det finns sådana som inte är svenskar och ska behandlas på ett sämre sätt, d vs ett rasistiskt synsätt, de är rasister. **SD syn strider mot skollagen**

Sverigedemokraternas värderingar är olämpliga och bör bekämpas.
Det är oroande att KD och M vill samarbeta med SD.
SD, KD och M är därför olämpliga som styrande i Sverige

" Toppnotering för SD – bottenrekord för S

DN ONSDAG 4 DECEMBER 2019

Sverigedemokraterna når en toppnotering i SCB:s stora opinionsmätning med 22,6 procent av väljarstödet. Socialdemokraterna får 26,3 procent och förblir största parti trots sitt lägsta stöd hittills.

Sverigedemokraternas uppgång på 5,1 procentenheter sedan valet och 5,5 jämfört med förra SCB-mätningen i maj är statistiskt säkerställd. Det är även tillbakagången för S sedan maj (–1,3) och valet (–2,0). För Socialdemokraterna är 26,3 procent den lägsta noteringen sedan 1972 i mätserien.

Enligt partisekreterare Lena Rådström Baastad (S) bekräftar mätningen vad hon menar är ett nytt politiskt landskap.

– Vi har befunnit oss i ett politiskt samarbete där vi har fått betala ett politiskt pris. Januariavtalet är bra för Sverige, men det har också genomförts en del beslut som inte varit så populära. Jag tolkar den här mätningen som att väljarna skickar en signal till oss om att de vill se mer socialdemokratisk politik, säger Lena Rådström Baastad.

SD har framför allt plockat väljare från KD (2,2 procent av väljarkåren sedan majmätningen) och M (1,3). Även S har gjort förluster till SD, om än mindre. Sedan valet 2018 är S nettoförlust till SD större, 1,8 procent av väljarkåren.

Störst tapp till SD sedan september 2018 har M haft, 2,3 procent. Tappet har fortsatt under 2019 men sammantaget noterar M en uppgång under året hos SCB, från 16,0 till 18,3 (vilket ändå är under valresultatet). M är därmed bara tredje största parti.

SD:s väljarkår är fortfarande mansdominerad men sedan i maj har partiet vuxit nästan lika mycket bland kvinnor (1,1 procentenheter) som män (1,3). 18,7 procent av de kvinnliga väljarna skulle rösta på SD om det var val i dag och 26,5 procent av männen. Därmed är SD största parti bland män och näst störst bland kvinnor.

SD:s vice ordförande Henrik Vinge är nöjd:
– Vi är helt övertygade om att vår politik delas av en stor mängd svenskar, långt fler än 22 procent. Vi vågar lyfta de samhällsproblem som finns och de kopplingar som finns mellan en stor asylinvandring och kriminalitet. Asylinvandring kostar pengar, och det är därför vi i dag har en kris i vården och kommunerna. Nu är det allt fler som vågar säga detta, säger Henrik Vinge.

Skåne och Blekinge är fortsatt SD:s starkaste fästen. Noterbart är dock att om man undantar Stockholms kommun så skulle nästan var femte väljare i huvudstadslänet rösta på SD om det var val i dag.

Kristdemokraterna backar kraftigt jämfört med SCB:s förra mätning i maj 2019, hela minus 6,4 procentenheter. Största tappet har gjorts till SD. Förändringen skedde dock redan i juni, när partiet kritiserades hårt i abortfrågan inför EU-valet. I förhållande till valresultatet 2018 är förändringarna försumbara. I dag ligger KD enligt SCB på 6,6 procent av väljarstödet.

Liberalerna kravlar sig precis över riksdagens fyraprocentspärr men uppgången från 3,7 till 4,1 procent är inte statistiskt säkerställd.

Centerpartiet har gått bakåt sedan valet 2018 men med 7,3 procent av väljarstödet i den nya mätningen är skillnaden mot skattningen i maj inom felmarginalen.

Vänsterpartiet ligger också relativt stabilt i opinionen. 8,1 procent är i nivå med valresultatet 2018 och något under resultatet i SCB:s majmätning.

Miljöpartiet får 5,1 procent vilket är en liten men statistiskt säkerställd minskning sedan i maj, enligt SCB, dock fortfarande över valresultatet.

SCB:s undersökning är den största opinionsmätningen som görs i Sverige. Antalet svarande är fler och bortfallet mindre än i andra undersökningar. Jämfört med andra mätningar, som DN/Ipsos, är mätperioden längre, omkring en månad, vilket gör att den senaste tidens förändringar i opinionen får mindre genomslag hos SCB.

Flera mätningar, däribland DN/Ipsos, har under november visat på ett mindre avstånd mellan SD och S. I en mätning från Demoskop var SD till och med största parti. Sett till felmarginalerna i mätningen slår SCB fast att S fortfarande har förstaplatsen.

Hans Rosén
hans.rosen@dn.se
Hugo Ewald
hugo.ewald@dn.se "

"SCB:s partisympatiundersökning nov 2019

Andel i procent. Föregående mätning inom parentes.

26,3 * (27,6). (S)

22,6 * (17,1) (SD)

18,3 * (16). (M)

8,1 * (8,7) **(V)**

7,3 (6,9). (C)

6,6 * (13). (KD)

5,1 * (5,6). (MP)

4,1 (3,7). ((L)

1,6 (1,3)

- Källa: SCB Grafik: Alexander Rindö
- *Förändringen är statistiskt säkerställd "

" M har ryckt SD-plåstret – och fått ett regeringsalternativ

DN TORSDAG 5 DECEMBER 2019

I somras bjöd Kristdemokraternas partiledare Ebba Busch Thor SD:s Jimmie Åkesson på arbetslunch. På onsdagen var det M-ledarens tur att bjuda in Åkesson på politiska överläggningar. Därmed är dörrarna öppna för ett nytt regeringsalternativ.

”Jag känner att jag fick mer uträttat i dag än jag fått att under alla mina år i riksdagen”, summerade Jimmie Åkesson. Onsda-gen blev Sverigedemokraternas slutliga genombrott som politisk kraft, tillfället när Moderaterna fullbordade sin omsvängning.

”Jag tänker inte samtala eller förhandla eller kompromissa med Sverigedemokraterna”, sade M-ledaren när han var nyvald. Han upprepade samma sak inför riksdagsvalet förra året, och lovade Centern och Liberalerna att inte ge makt åt det parti som de borgerliga många gånger tidigare kritiserat för dess människo-syn och ideologi.

Nu har Kristersson alltså gjort helt om, och diskuterat migration, kriminalpolitik och energipolitik med Jimmie Åkesson i syfte att driva fram nya politiska beslut.

Förändringen var inte oväntad. Moderaterna har förändrat sin migrationspolitik och skärpt kriminalpolitiken. Partiet står sakligt sett mycket närmare SD än tidigare. Det var länge sedan någon ledande moderat diskuterade SD:s människosyn i kritiska termer. Det som upprör Moderaterna mest numera är om SD stängs ute. Ulf Kristersson

motiverade sin omsvängning med att ”topplocket gått” när SD inte fick vara med i överläggningarna om gängvåldet med regeringen.

Moderata riksdagsledamöter har redan börjat överlägga med sverige-demokratiska motsvarigheter, och väljarkåren har blivit mer positiv till ett samarbete. Det var en tidsfråga innan partiledaren själv skulle följa i Kristdemokraternas Ebba Busch Thors spår och bjuda in SD-ledaren. Det är nämligen vad som krävs för att åter kunna ta makten, så länge M inte föredrar att istället försöka samarbeta med Centern, Liberalerna och S i någon form.

Jimmie Åkesson var beredd att släppa fram M-ledaren Ulf Kristersson som statsminister förra vintern. Men det är osannolikt att SD – med sina 22,6 procent i den senaste opinionsmätningen – skulle stödja en M+KD-regering i längden utan att få något tillbaka. I så fall sviker ju SD sina väljare.

M behöver SD för att kunna få genomslag för sin politik. När Kristersson berättar om sitt möte med SD-ledaren på Facebook skriver han att det är dags att gå från ord till handling i svensk politik. Det gäller till exempel att driva fram eller rent av gå runt regeringen och stifta nya hårdare lagar mot brott från riksdagen. Framför allt behöver Moderaterna Jimmie Åkessons parti för att kunna nå regeringsmakten. Vi ser ett regeringsalternativ formeras framför våra ögon när Sverigedemokraternas politiska isolering i rikspolitiken har upphört.

Ett regeringsunderlag som innehåller M, KD och SD betyder inte nödvändigtvis att partierna är på väg in i en ny allians och regerings-samarbete. Men är de beredda att samarbeta i sakfrågor som migration, kriminalpolitik och energi är steget inte astronomiskt till ett budget-samarbete. Det gör det möjligt med en regering Kristersson med M och KD, som budgetsamarbetar i riksdagen med SD. Det är förstås också möjligt att alla tre partierna ingår i regeringen. Det betyder inte att Jimmie Åkesson blir statsminister, även om han leder det största partiet. Det har hänt förut att regeringspartiet längst ut på kanten är störst, men att statsministern hämtas från ett parti längre in mot mitten (regeringen Fälldin efter valet 1979).

Ulf Kristerssons symboliska möte med Jimmie Åkesson kommer att försvåra möjligheterna att återupprätta ett borgerligt samarbete.

Centerpartiet har stått nästan helt enat bakom motståndet att ge SD makt och fjärmar sig nu ännu mer från M. Liberalerna valde också att hellre släppa fram socialdemokraten Stefan Löfven som statsminister än att riskera att ge SD inflytande med en Kristerssonregering. Sedan valde L Nyamko Sabuni som partiledare – som ändå gärna hade sett Kristersson som statsminister. Partiet är splittrat och motsägelsefullt och hamnar nu under ytterligare press.

Jimmie Åkesson är inte den ende partiledaren som gläder sig i dag. Stefan Löfven har ända sedan 2013 velat knyta mittenpartierna till sig för att S ska kunna fortsätta att regera. Nu ökar sannolikheten för nya politiska block med C och M på varsin sida om blockgränsen.

Ewa Stenberg
ewa.stenberg@dn.se "

" Moderaternas väljare positiva till samarbete

DN TORSDAG 5 DECEMBER 2019

Ulf Kristersson har starkt stöd bland sina egna väljare för sitt inledda samarbete med Jimmie Åkesson. Omkring sex av tio M-väljare svarade att de både ville se förhandlingar och överens-kommelser med SD, i en undersökning från DN/Ipsos tidigare i höstas.

Ledarna för Moderaterna och Sverigedemokraterna möttes på onsdagen i Ulf Kristerssons arbetsrum i riksdagen. Äntligen, lär rätt många moderater utbrista.

När DN/Ipsos undersökte saken i augusti i år svarade 63 procent av M-väljarna att de ville se förhandlingar mellan partierna. Andelen hade ökat med 18 procentenheter sedan samma fråga ställdes i februari. Nästan lika många, 57 procent, ville i augusti se direkta överens-kommelser mellan M och SD.

Det är en tydlig omsvängning som skett sedan förra M-ledaren Anna Kinberg Batra försökte göra något liknande som Ulf Kristersson gör nu. Då i januari 2017 gick hon inte ens så långt som att träffa Jimmie Åkesson, hon bara öppnade för samtal. Det utlöste en dramatisk väljarflykt framför allt till Centerpartiet. I maj var M nere i 15 procent av väljarstödet i DN/Ipsos och tre månader senare var Anna Kinberg Batra avsatt.

Hans Rosén hans.rosen@dn.se "

”Allt har förändrats i svensk politik”

DN TORSDAG 5 DECEMBER 2019

" Moderaterna inleder ett samarbete med Sverigedemokraterna för att öka oppositionens tryck på regeringen. För Jimmie Åkesson var mötet med Ulf Kristersson en politisk milstolpe.
– Jag känner att jag fick mer uträttat i dag än jag fått under alla mina år i riksdagen, säger SD-ledaren.

De två partiledarna för M och SD satte sig för första gången ned tillsammans och diskuterade sakpolitiska frågor och möjligheten att samarbeta kring dem. Migration, kriminalpolitik och energifrågor var några av de ämnen som luftades på Ulf Kristerssons arbetsrum i riksdagen under onsdagen.

Moderatledaren, liksom hela den forna Alliansen, har tidigare tagit avstånd från samarbete med SD. Ulf Kristersson motiverar sin omsvängning så här:

– Allt har förändrats i svensk politik. Vi har en regering som ingen kunde föreställa sig för bara ett år sedan. Vi har en dysfunktionell regering, då måste riksdagen visa att vi kan fatta beslut.

Kristersson uppger att en avgörande händelse var när regeringen inte bjöd in SD till de blocköverskridande samtalen om brottsbekämp-ningen.

– Då gick topplocket för mig, säger M-ledaren som drog slutsatsen att det var dags att närma sig Jimmie Åkesson.

– Jag tycker att det är hög tid att vi talas vid om de konkreta sakfrågor där jag uppfattar att vi har ungefär samma ståndpunkt och där regeringen inte har fått något gjort. Då vill jag kunna erbjuda ett alternativ och genomföra skarp politik i riksdagen, säger Ulf Kristersson.

Jimmie Åkesson hymlar inte med betydelsen av att han nu för första gången suttit ned i ett personligt möte med M-ledaren.

– Jag känner att jag fick mer uträttat i dag än jag fått att under alla mina år i riksdagen. Vi är många steg närmare en samlad opposition som kan utmana regeringen och den vänsterliberala majoriteten. Det finns det en samsyn kring, säger SD-ledaren.

Mötet mellan de två partiledarna kommer i ett skede där SD vuxit rejält i opinionen och kan vara på väg att passera S som största parti. Vad betyder det att ni är störst av de här tre partierna nu när M, KD och SD närmar sig varandra?

– För oss betyder det att ju större vi blir desto rimligare är det att vi ställer högre krav på att vi får igenom vår politik om vi ska ingå i någon form av regeringssamarbete, som stödparti eller del av en regering eller i ett budgetsamarbete, säger Jimmie Åkesson.

Frågan om relationen till SD sprängde den borgerliga alliansen i vintras och klyftan blev än djupare efter onsdagens besked om mötet mellan Kristersson och Åkesson.

Moderaternas närmande till SD välkomnas av Kristdemokraternas Ebba Busch Thor som redan i somras åt en arbetslunch med Jimmie Åkesson. Då diskuterades eventuella samarbeten inom migration, energi samt sjukvård.

De forna allianskollegerna i Centerpartiet ser helt annorlunda på saken.

”Vi noterar att ytterligare en partiledare bryter sitt löfte om att inte samarbeta med Sverigedemokraterna. Det är mycket oroväckande”, skriver Centerns gruppledare i riksdagen Anders W Jonsson till DN. Liberalerna däremot har inga principiella invändningar mot Moderaternas kursändring. Johan Pehrson är partiets gruppledare i riksdagen:

– Jag har noterat att både Kristdemokraterna och Moderaterna har träffat Jimmie Åkesson. Antingen äter de köttbullar eller så dricker de kaffe, det är ett fritt land och det tycker jag är bra.

Statsminister Stefan Löfven (S) befann sig på onsdagen i Kiev för möte med Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj. Han skriver i en kommentar till DN att ”samarbetet med de brunblå har fördjupats” och hänvisar till SCB:s opinionsmätning som kom på tisdagen:
”Dagen efter att Moderaterna petats ner som Sveriges tredje största parti lämnar alltså moderatledaren definitivt över taktpinnen i oppositionen till Jimmie Åkesson.”

Hans Olsson
hans.olsson@dn.se
Alexandra Carlsson Tenitskaja
alexandra.carlsson.tenitskaja@dn.se
Hans Rosén
hans.rosen@dn.se "

" Ledare: Ett universitet får inte vara ett SD-säkert rum

DN TORSDAG 5 DECEMBER 2019

Att hålla dörren till Rosenbad stängd för Sverigedemokraterna är en självklarhet från liberala utgångspunkter. Därför var det oklokt, rent omdömeslöst, att M-ledaren Ulf Kristersson på onsdagen satte sig i politiska samtal med Jimmie Åkesson. I synnerhet som han tidigare lovat att ”inte samarbeta, samtala, samverka, samregera med SD”.

Vad som skett i Göteborg är något annat. Under torsdagen föreläser SD:s partisekreterare, Richard Jomshof, på Institutionen för journalistik, medier och kommunikation vid universitetet i staden. Föreläsningen ingår i en serie på temat ”Så tänker en partistrateg”. Representanter för samtliga riksdagspartier får berätta om hur de lägger upp sin kommunikation utåt. Föreläsningarna är också öppna för allmänheten.

Men det finns de som motsätter sig dem. Eller snarare: som motsätter sig att SD ska få komma till tals.

”Att bjuda in Sverigedemokraterna som gäster till universitetet är ett medvetet beslut att låta dem utbilda studenter. Det legitimerar deras idéer officiellt – i en tid då många av oss kämpar mot den farliga normaliseringen av extremhögerdiskursen”, heter det i ett upprop som samlat bortåt hundra underskrifter från akademiker.

Det är anmärkningsvärt. I grunden blir det ju inte SD utan det fria kunskapssökandet, den fria debatten, den fria forskningen och det kritiska tänkandet de protesterar emot. Det går stick i stäv mot universitetets och det akademiska livets grundvalar.

En sal på universitetet ska (åtminstone bildligt talat) ha högt i tak, stora panoramafönster och öppna dörrar. Det kan, och ska, inte göras till ett ”tryggt rum” där man inte riskerar att möta dem eller det man ogillar.

Protesterna i Göteborg kan ses som ett symtom på en oroväckande trend i samtiden, enligt många vittnesmål särskilt markant på amerikanska universitet och i studentgrupper som identifierar sig som vänster. Kopplat till så kallad identitetspolitik florerar föreställningar om det riskabla i att utsätta sig själv, eller tillåta att andra utsätts, för idéer eller begrepp eller skildringar eller åsikter som kan upplevas som ”jobbiga” eller motbjudande.

Det talas om triggervarningar, varningar för att en text eller en bild skulle kunna trigga i gång obehag hos betraktaren. Sådana kan ha sitt berättigande när de riktas till barn. Vuxna är vuxna. Även på ett universitet.

Sverigedemokraterna är inte ett parti som andra. Det är en rörelse med rötter i nazismen. Partiet växer sig nu stort i väljaropinionen, men befinner sig ideologiskt fortfarande i marginalen.

Där bedriver det krypskytte mot den liberala demokratimodellens bärande idéer och värderingar: värnandet av kritiska medier, den fria konsten, kulturens mångfald och en politikförståelse byggd på

övertygelsen att demokratins uppgift inte är att göra konflikter omöjliga eller onödiga.

Demokratin är i stället en metod för att hantera ofrånkomliga konflikter och med hjälp av kompromisser göra dem konstruktiva. Majoriteten har aldrig slutgiltigt rätt, inte ens om den kallar sig ”folket”. Den kan framför allt inte göra anspråk på att vara ensam om rätten till en röst och en åsikt. Det är just därför Richard Jomshof självklart ska få framträda på Göteborgs universitet, precis som de andra riksdagspartiernas ”strateger”.

Att hålla dörren till den akademiska seminarie- och föreläsningssalen låst för SD:s företrädare är något helt annat än att stänga den för samtal på partiledarnivå. På universitetet är det en given liberal hållning att agera låssmed och öppna dörren för korsdrag.

DN 5/12 2019 "

”Göteborgs universitet är inte skyldigt bjuda in SD att föreläsa”

DN SÖNDAG 8 DECEMBER 2019

"DN. DEBATT 20191208
I debatten efter Richard Jomshofs (SD) föreläsning på Göteborgs universitet har det hänvisats till vikten av att det är högt i tak på universitetet, att det är en förutsättning för akademisk verksamhet. Men betyder det att kreationister ska föreläsa i evolutionslära? Ska historiestudenter undervisas av Förintelseförnekare? Finns det några gränser? skriver 205 forskare.

Under de senaste dagarna har en debatt pågått i medierna om SD:s närvaro på universitet. Bakgrunden är en föreläsningsserie i strategisk politisk kommunikation arrangerad av Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG) vid Göteborgs universitet (GU), dit företrädare för alla riksdagspartier har bjudits in, så även Sverigedemokraterna och partisekreteraren Richard Jomshof.

I respons till inbjudan initierade studenter vid JMG en protestlista för att de ansåg det vara problematiskt att en företrädare för SD föreläser vid universitetet, med hänsyn tagen till att SD är ett parti med rötter i nazismen, vars politik går emot mänskliga rättigheter och människors lika värde, liksom mot GU:s egen värdegrund.

Forskare som stödjer studenterna och som har skrivit under protestlistan har anklagats i medierna och av andra akademiker för att vilja begränsa möjligheterna till ett universitet där det ska vara ”högt i tak”.

Därmed uppfattas de också hota universitetet som plats för fritt kunskapssökande.

Vi som har undertecknat denna debattartikel anser att inbjudan av Jomshof väcker frågor om universitetets roll som kunskapsproducerande institution samt dess samhälleliga uppdrag i dag. Inbjudan väcker också djupt komplexa frågor om akademikers ansvar. Det är långt mer komplicerat än ett ställningstagande för eller emot akademisk frihet. Det berör såväl vetenskapliga frågor som frågor av politisk och etisk karaktär.

Vi befinner oss i en historisk kontext där talet om den ”akademiska friheten” kan utnyttjas systematiskt av krafter som hotar denna frihet, liksom universitetens existens, genom att vilja ha inflytande över vilka ämnen, vilken forskning, vilka forskare och vilka kroppar som ska tillåtas och vilka som ska förbjudas. Det är sådan politik som hotar akademins frihet.

Ytterst handlar det om vilket samhälle som håller på att skapas och universitetets roll i detta samhälle. Som forskare har vi ett ansvar att utveckla kunskap om och granska makten i dess olika former. Detta ansvar utövar forskare i utbildning och forskning samt genom att delta i samhällsdebatt och samverkan med samhället.

Vi ska lära våra studenter att granska och analysera den politiska eliten till vilken Sverigedemokraterna – ett etablerat parti med 62 mandat i riksdagen – hör. SD har stort utrymme att ge uttryck för sin politik i medier och andra offentliga sammanhang. De statliga resurser som finns för att stödja politiska partier och deras interaktion med medborgarna är betydande. Forskare och studenter har även goda möjligheter att studera politiska processer och partier i samhället.

Med andra ord, syftet med protesten var inte att förhindra SD:s partisekreterare att tala eller att studenter inte skulle få lyssna till eller studera SD. Det var inte heller ett försök att begränsa akademikers frihet att forska, undervisa, tänka och diskutera, utan det var att ifrågasätta SD:s föreläsning inom ramen för en specifik plats: universitetet.

JMG har valt att bjuda in representanter för riksdagspartierna. Med argumentet att SD sitter i riksdagen har även SD:s partisekreterare blivit inbjuden. Den logiken innebär att om ett mer traditionellt nazistiskt parti hade suttit i riksdagen så hade även detta fått en plattform på JMG.

Trots talet om opartiskhet, har universitetet vid flera historiska tidpunkter speglat och förkroppsligat rådande samhälleliga omständigheter. Vid Uppsala universitet fanns exempelvis en professur i rasbiologi, och dess innehavare var föreståndare för Statens rasbiologiska institut i samma stad. I dag härbärgerar universitetet i stället ett centrum för mångvetenskaplig forskning om rasism. I en tid då demokratiska värden ifrågasätts är det särskilt viktigt att universitetet tar ställning för de principer om vetenskaplig frihet och människors lika värde som universitetets verksamhet vilar på.

Många av oss som har skrivit under uppropet mot att bjuda in en SD-företrädare till GU har blivit hotade och trakasserade av SD:s följare. Det råder ingen tvekan om att många av oss tystas av rädsla för att bli ytterligare utsatta. Flera av oss har systematiskt attackerats på sociala medier av SD:s anhängare.

Som anställda vid universitetet är vi mycket oroade över en utveckling där forskare räds att engagera sig i samhällsfrågor och undviker att ta

ställning mot aktörer som kränker grundläggande mänskliga värden. Vi är också medvetna om hur SD vill begränsa forskningens frihet och universitetets roll i samhället. SD ifrågasätter systematiskt vedertagen vetenskaplig kunskap om miljö, klimat, genus, utbildning och familj. I debatten har det hänvisats till vikten av att det är högt i tak på universitetet, att det är en förutsättning för akademisk verksamhet.

Men betyder det att kreationister ska föreläsa i evolutionslära? Ska historiestudenter undervisas av Förintelseförnekare? Finns det några gränser? Dessa frågor kan bara besvaras genom diskussioner om vad universitetets uppgift egentligen är – och hur vi skapar de bästa förutsättningarna för det.

SD:s hatideologier behöver placeras inom ramen för framväxande hatideologier runt om i världen och som riktar sig just mot universitetets verksamhet. Det är ett historiskt skifte när en institution vid ett svenskt lärosäte aktivt bjuder in ett parti som går emot både det aktuella universitetets egna styrdokument och den akademiska friheten.

Göteborgs universitet är en arbetsplats, med ansvar för studenter och anställda liksom för kunskapsutveckling. Problemet med att bjuda in en SD-politiker till universitetet är inte att studenter och lärare kan riskera att utsättas för åsikter de inte håller med om. Det är till och med troligt att vissa studenter och lärare delar dessa åsikter. Att upprätthålla vetenskaplig integritet i mötet med olika åsikter – vare sig man håller med om dem eller ej – är vad vi forskare är utbildade att klara av och något som vi ska utbilda våra studenter i.

Men vad händer när universitetet blir en plats som vissa studenter inte får tillträde till på samma villkor som andra? När vissa studenters själva existens ifrågasätts av föreläsaren? I debatten om SD:s närvaro vid universitetet är det betydelsefullt att uppmärksamma att vissa studenter och lärare är mer utsatta än andra. Det gäller dem som tillhör grupper för vilka SD:s politiska program vill begränsa grundläggande rättigheter, såsom till exempel rätt att få bära slöja, eller kringskära grundläggande förutsättningar för universitetsverksamhet, såsom SD:s förslag att endast personer med svenskt personnummer ska få lov att låna böcker och använda biblioteksresurser.

SD är ett auktoritärt parti med en kulturrasistisk nationsförståelse. Yttrandefrihet och demokrati innebär inte att JMG eller någon annan akademisk institution, är skyldig att bjuda in SD. I dag när vi ser en tydlig trend att SD:s åsikter påverkar allt fler partiers politik och mediernas världsuppfattning borde universiteten vara en bas för kritisk diskussion och en bas för att utveckla demokrati och ett pluralistiskt samhälle. I en tid då människovärdet står på spel är det djupt beklagligt att debatten har präglats av förenklande och okunniga argument.

Andrea Castro, professor i spanska, Göteborgs universitet
Mia Liinason, professor i genusvetenskap, Göteborgs universitet
Diana Mulinari, professor i genusvetenskap, Lunds universitet
Lena Martinsson, professor i genusvetenskap, Göteborgs universitet
Artikeln har undertecknats av ytterligare 201 forskare vars namn finns i DN.se-versionen av artikeln. "

" Peter Wolodarski: Kära Kristersson, känns det verkligen bra med SD?

DN SÖNDAG 8 DECEMBER 2019

Allt oftare får vi höra att vi inte ska bry oss om Sverigedemokraternas historia. Problemet är att deras nutid är allt annat än vacker.

et kom ett mejl i torsdags från Hédi Fried. Jag har enorm respekt för hennes mod och oförtröttliga engagemang. Hon överlevde Förintelsen och är nu 95 år. Ingen har tvingat henne att på äldre dagar ta till orda i offentligheten – det hade förmodligen varit enklare att avstå.

Men Hédi Fried har vägrat att tiga. Hon vill använda den tid hon har kvar till att göra nytta. ”Annars vet jag inte varför jag fortfarande finns här på jorden”, sade hon i en stor intervju 2018 med DN:s Johar Bendjelloul.

Hon har i flera år varnat för Sverigedemokraterna, och inte minst har hon varnat de etablerade partierna för att närma sig SD.

En av de partiledare hon bjöd in till sitt hem var Moderaternas Ulf Kristersson. ”Han bedyrade att han aldrig, aldrig kommer gå med på något samröre med SD. Han lät mycket övertygande. Vi skildes åt i god vänskap”, berättade Hédi Fried.

I veckan svek Ulf Kristersson detta löfte när han slutligen ryckte Moderaternas SD-plåster. Alliansen är död. I stället växer nu ett alternativt block fram bestående av M, KD och SD. Hédi Fried blev djupt besviken, och uttryckte det offentligt.

I mejlet till mig i torsdags skriver hon: ”Nu vill jag berätta att jag tidigare i morse fick mitt första sms: ’Åk tillbaka till det land du kom från, och lägg dig inte i svensk politik’.”

Ett enskilt sms från en okänd person är aldrig en massopinion. Men ingen som följer sociala medier, ingen som läser vad som ständigt pumpas ut på internet, ingen som sett nazisternas demonstrationer i Almedalen eller hört SD:s återkommande krav på ”återvandring” kan tvivla på att ”åk hem”-retoriken är mer än ett enstaka sms.

Så länge Hédi Fried begränsade sig till att tala om sina upplevelser under Förintelsen betraktades hon som harmlös. När hon däremot började använda historien för att belysa de farliga stämningarna i vår tid, då blev hon besvärlig. Då fick hon till och med höra att hon ”hänsynslöst” utnyttjas som ”bulvan” i debatten, för att citera Moderaternas nya fixstjärna Alice Teodorescu.

Vad de som nedlåtande kommenterar Hédi Fried inte förstår är att ingen utomstående kan styra Hédi Fried. Hon är inte ett redskap för någon. Jag vet ingen svensk 95-åring som har så viktiga synpunkter som hon, som själv skickar in debattartiklar i aktuella ämnen, som själv ber om att få träffas för att hon har något avgörande att berätta. Nu heter det allt oftare att vi ska sluta tala om Sverigedemokraternas historia och rötter. Och således ska vi inte heller bry oss om vad en äldre kvinna har att lära oss om det förflutna (från samma håll får vi ofta höra av vi inte heller ska bry oss om vad en ung kvinna som Greta Thunberg har att säga om framtiden).
Detta är naturligtvis en dumhet, en av de grövre som upprepas allt oftare.

Men okej — låt oss för en stund glömma att Sverigedemokraterna på 1990-talet, då Jimmie Åkesson gick med i SD, leddes av en person som varit aktiv nazist. Låt oss tänka bort att partiet under dessa år — ”de vilsna åren”, som SD:s ledning brukar kalla dem — var genompyrt av hat, rasism och öppet ”vi och dom”-tänkande.

Det är ju länge sedan, alla sansade människor vet ju att 20 år i politiken är en evighet. Låt oss i stället tala om i dag. Hur är det numera i Sverigedemokraterna?

Eftersom både Moderaterna och Kristdemokraterna i praktiken slutat att framföra negativa synpunkter om SD, kan man nästan få för sig att det inte längre finns några större värderingsskillnader mellan de tre partierna.

Är det verkligen så, KD och M? Jag är genuint nyfiken på era svar, särskilt från dem av er som fortfarande känner närhet till liberalism och öppenhet mot världen.

Men jag funderar också på hur Ulf Kristersson och Ebba Busch Thor känner när Jimmie Åkesson slår fast — vilket han gjorde häromåret — att han föredrar Ungerns antiliberala premiärminister Viktor Orbán framför Europas mäktigaste kristdemokrat: den tyska förbundskanslern Angela Merkel.

Jag undrar om Ulf Kristersson och Ebba Busch Thor tycker det kändes bra när Sverigedemokraterna på sina landsdagar bjöd in den ökände nederländske politikern Thierry Baudet som talare. Han framförde ett radikalt, nationalistiskt budskap till de samlade SD-politikerna — och möttes av stående ovationer.

Jag undrar om Ulf Kristersson och Ebba Busch Thor kände sig bekväma när Sverigedemokraternas ekonomiskpolitiske talesperson förekom på en film där han skämtar grovt om judar.

Eller när partiets styre i Jimmie Åkessons hemstad Sölvesborg halar Prideflaggan, försöker införa en flyktingfri zon och ger sig på den fria konsten.

Och vilken slutsats drog KD- och M-ledarna inför förra riksdagsvalet när Expressen och Expo avslöjade sammanlagt fjorton SD-politiker som varit medlemmar i nazistiska organisationer eller som på ett aktivt sätt spridit nazistisk eller grovt antisemitisk propaganda på nätet. Var det en tillfällighet?

Jag undrar vad de tänker när SD:s chefsideolog Mattias Karlsson i djup besvikelse efter valresultatet 2018 i apokalyptiska ordalag varnade för att den svenska nationen står på randen till undergången — och att det bara finns två val kvar: segra eller dö.

Och för att återvända till Jimmie Åkesson — störde det Ulf Kristersson och Ebba Busch Thor när SD:s partiledare ifrågasatte om Zlatan Ibrahimovic, som är född och uppvuxen i Sverige, verkligen är svensk?

Eller när samme Jimmie talade på en antimuslimsk konferens i Köpenhamn och beskrev det faktum att Muhammed är ett vanligt namn på nyfödda i Malmö som något oroande och hotfullt.
Ja just det, sista exemplet är från 2010. Det är samma år som SD kom in i riksdagen och några ledande partiföreträdare drog omkring med järnrör i Stockholmsnatten, efter att en av dem fräst åt en känd svensk komiker: ”Det är inte ditt land, det är mitt land.”

Kom igen, tänker kanske Ulf Kristersson och Ebba Busch Thor. Nybörjare i riksdagen har väl rätt att göra misstag? Varför tjata om det som hände för 10 år sedan, 1 år sen... 1 månad sen? Kan vi inte prata om här och nu. Eller snarare: kan vi inte vända blad och tänka framåt? Jag ringde och tackade Hédi Fried för mejlet. Hon mådde efter omständigheterna bra. Och hon har inga planer på att sluta påminna om historiens betydelse för vår nutid och för våra vägval, så länge hon orkar.

Den som hånar det förflutna förstår inte framtiden.

Peter Wolodarski
peter.wolodarski@dn.se "

Väljarnas betyg på politiken

Andel av väljarna som har förtroende (procent).

Grafik: Elin Lindwall Källa: Ipsos

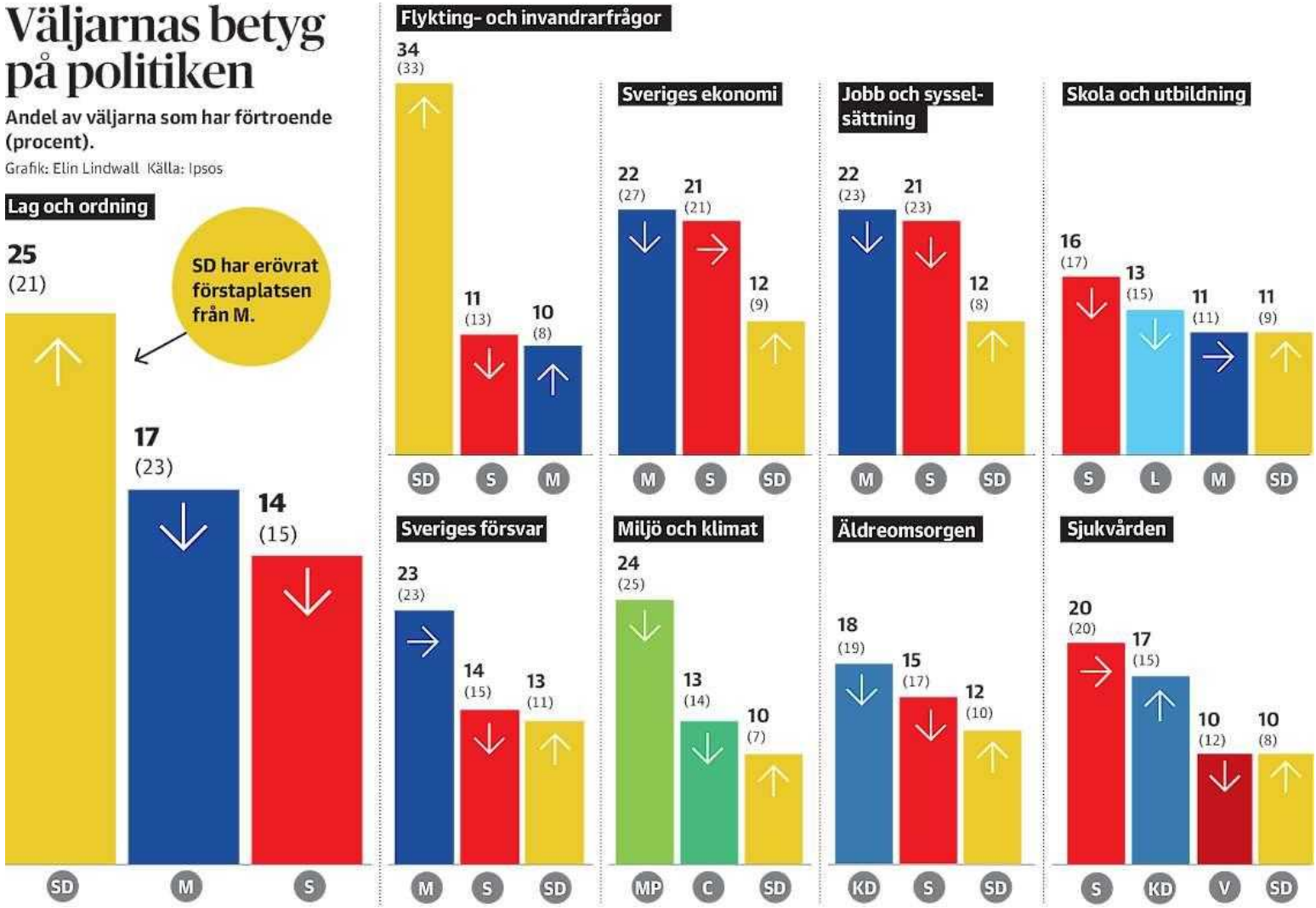

"Förtroendet växer för SD:s politik på flera områden

DN SÖNDAG 8 DECEMBER 2019

Förtroendet för SD:s politik stiger brett på flera områden. Det visar en mätning från DN/Ipsos. Partiet rankas som nummer ett av väljarna inom invandring och numera även inom lag och ordning. Tilltron till Socialdemokraterna sjunker på sju av nio områden.

Sverigedemokraterna har skördat stora framgångar i opinionen under den gångna hösten. I veckan slog Statistiska centralbyrån, SCB, fast i sin stora mätning som görs två gånger om året att SD:s väljarstöd ökat med över 5 procentenheter sedan i maj. I senaste DN/Ipsos låg SD jämsides med S på 25 procent.

En ny mätning från DN/Ipsos visar att SD:s framgångar avspeglas i ett växande förtroende för partiets politik. Väljarna har ombetts att ange vilka partier man sätter störst tilltro till inom nio områden. SD rankas nu av väljarna som topp tre inom åtta av de nio undersökta områden (sjukvård är enda undantaget). I alla nio frågorna får partiet nya eller tangerade toppnoteringar.

Nicklas Källebring är opinionsanalytiker på Ipsos:
– Jimmie Åkesson har försökt bredda bilden men i väljarnas ögon har man länge varit ett enfrågeparti. Nu har SD lyckats ändra på det.
När det gäller flykting- och invandrarfrågor behåller SD den förstaplats man haft sedan länge. Men sedan förra mätningen i juni har SD passerat Moderaterna som mest förtroendeingivande parti inom lag och ordning.

Det har skett under en period då gängkriminalitet och dödsskjutningar varit hett omdebatterade. M har gjort stora ansträngningar att profilera sig som hårdföra och mer effektiva än regeringen inom brottsbekämpningen. Utdelningen i opinionen har uteblivit. I stället har andelen som har förtroende för M-politiken sjunkit från 23 till 17 procent, medan motsvarande andel för SD har stigit från 21 till 25.
– Stora delar av väljarkåren tycker sig se ett samband mellan brottslighet och invandring. Det slår igenom i partisympatierna, säger Nicklas Källebring.

Socialdemokraterna har en långsiktigt negativ trend på samtliga nio områden och tappar på sju av dem sedan förra mätningen. Partiet är numera bara starkast inom skola och sjukvård.

Men inte ens inom sjukvården, och inte heller den gamla paradgrenen äldreomsorg, har S längre en tydlig styrkeposition. Kristdemokraterna är en svår utmanare på bägge områden och har till och med erövrat förstaplatsen när det gäller äldreomsorg.

Förtroendet för KD:s sjukvårdspolitik har vuxit kraftigt sedan 2018 och här är man tvåa, strax bakom Socialdemokraterna.

I den fråga som brukar förknippas med regeringsduglighet, förmågan att sköta Sveriges ekonomi, är det numera i princip dött lopp mellan M och S. Sedan Fredrik Reinfeldts och Anders Borgs dagar har andelen väljare som har förtroende för Moderaternas ekonomiska politik mer än halverats.

Till bilden hör dock att andra frågor sedan dess har stigit på väljarnas agenda, som invandring och lag och ordning.

Liberalerna har ett alarmerande lågt väljarstöd och tappar nu också förtroende i sin hjärtefråga skolan. I DN/Ipsos nya mätning är det endast 13 procent av väljarna som anser att partiet har den bästa skolpolitiken, den minsta andelen sedan de här mätningarna startade 2006.

Liberalerna och likaså Miljöpartiet är partier som i princip bara har en fråga där de vunnit något större förtroende hos väljarna. För MP är det miljö och klimat, men i likhet med L tappar man i sin hjärtefråga. Andelen som har förtroende för MP:s politik var i november 24 procent, partiets sämsta notering i hela mätserien. Detta under en period då klimatfrågan fått stor uppmärksamhet i medierna inför FN:s klimatmöte i Madrid. Fortfarande är dock MP etta på området, med Centern som tvåa.

Vänsterpartiet har fortsatt sin främsta styrka inom sjukvård, där man når plats tre med 10 procent.

Hans Rosén
hans.rosen@dn.se "

Fakta. Så gjordes undersökningen

DN/Ipsos har under perioden den 11 till den 24 november gjort 1 221 intervjuer med röstberättigade väljare.
Intervjuerna gjordes digitalt: 340 via sms-utskick med ett slumpmässigt urval, 880 med ett kvoturval från en slumpmässigt rekryterad webbpanel.
Frågan som ställdes var: Vilket parti tycker du har bäst politik när det gäller (område)?
Opinionsmätningar är alltid förknippade med viss osäkerhet. För mer information om urval, bortfall och svarsfrekvens, se ipsos.se.

"Nationalisterna brukade avsky EU – nu har de blivit européer

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Tidigare sade partier som Sverigedemokraterna att EU hotade den nationella särarten. Nu beskrivs hotet i stället som att den europeiska kulturen säljs ut – av en kosmopolitisk elit.

Djävulens skickligaste bluff", skrev Baudelaire, "var att övertyga er att han inte finns". Det samma kan sägas om nationalismen. Vi tar i dag nationsgränser och den nationella tillhörigheten för så givna att vi glömt bort att det krävdes en aktör och en idé för att de skulle uppstå.

Nationalismen är den enda ideologi som ytterst vilar på egoism. Den egna gruppens intressen kommer alltid först. Några universella anspråk existerar över huvud taget inte.

Det är därför nationalister alltid värnat landsmän som levt som minoriteter i grannländer men aldrig accepterat principen om rättigheter för det egna landets minoriteter.

Det är således ingen slump att det nästan alltid är just nationalistpartier som namnges med nationsbeteckningar: Sverigedemokraterna, Alternativ för Tyskland, Flamländskt intresse, Sannfinländarna, Storrumänska partiet och så vidare. Där andra partier med sina namnval signalerar en idé eller möjligen ett intresse presenterar nationalisterna en identitet. Den kollektiva identiteten är överordnad allt annat.

Nationen är nationalismens essens men ingen vet riktigt hur den ska avgränsas. Den nationella idén om social harmoni – en nation i varje stat, en stat för varje nation – motsvaras aldrig av den sociala verkligheten. Historiskt har konkurrerande nationella projekt givit konturer åt varandra. Identifierandet av det unikt svenska underlättades av att andra samtidigt letade efter det unikt danska och det unikt norska.

Men detta skapade också en osäkerhet. Är vi verkligen mer olika än lika?

"Söndringens tid är förbi", sa Esaias Tegnér till den danske skalden Oehlenschläger 1829 och den svenska nationalismen tog en skandinavistisk vändning. Ungefär samtidigt hände ungefär samma sak på Balkan, där kroatisk och slovensk nationalism under en tid fick konkurrens av idéer om sydslavisk gemenskap.

Nu tycks vi återigen befinna oss i ett formativt skede. De nationella myterna håller på att omformuleras till en berättelse om en gemensam europeisk civilisation.

Men den här gången är det inte federalister som försöker skapa en europeisk postnationell gemenskap. I stället har nationalistiska partier börjat omgruppera sig till försvarare av en gemensam europeisk kultur.

När Thierry Baudet, ledare för det nederländska partiet Forum för demokrati, talade på Sverigedemokraternas landsdagar för några veckor sedan efterlyste han en "västerländsk pånyttfödelse". Baudet är en av de ledande förespråkarna för en gemensam nationell kamp till försvar för det europeiska kulturarvet. Eller som det heter i den tyska organisationen Pegidas fullständiga namn: "Patriotiska européer mot islamiseringen av Västerlandet."

Den brittiska sociologen Rogers Brubaker har myntat ett begrepp för detta nationalistiska försvar av den europeiska civilisationen: "civilisationalism". "Våra förfäder byggde allt det vackra i västvärlden", som Baudet sa på SD:s landsdagar.

Detta är förstås inte helt nytt. Idéer om ett europeiskt kulturarv som förkroppsligas i nationell kamp har funnits tidigare. Under Jugoslavienkrigen gjorde både Franjo Tudjman och Slobodan Milosevic sig till försvarare av den europeiska civilisationen – inte så mycket i kampen mot varandra som mot den gemensamma, muslimska, fienden.

Det pågående skiftet är ideologiskt, inte bara taktiskt. Tidigare motiverades EU-fientligheten med att Bryssel hotade den nationella särarten. Sverigedemokraterna var ett av de sista partierna som stod fast vid utträdeskrav av just denna anledning.

Nu sägs problemet i stället vara att EU styrs av en kosmopolitisk elit som säljer ut den europeiska kulturen. Euroskepticism motiverad av kärlek till Europa.

Det paradoxala är förstås att detta skifte inträffar samtidigt som liberaler, socialdemokrater och konservativa runt om i Europa tappat tron på det europeiska. Fullt upptagna med att jaga brittiska, franska och svenska värderingar har de missat att ett nytt gäng har tagit över berättelsen om den europeiska identiteten.

Därav den besynnerliga krocken när Ursula von der Leyen i somras utnämnde Margaritis Schinas till kommissionär med ansvar för att försvara den europeiska livsstilen.

Här möttes två på ytan obekvämt likartade idéer om Europa. Å ena sidan den euro-byråkratiska föreställningen att de europeiska institutionerna ytterst vilar på gemensamma värden, vilka i sin tur kräver uppbackning från Bryssel.

Å andra sidan den euro-nationalistiska idén att den europeiska livsstilen är hotad av muslimer, araber och kosmopoliter och att det mest effektiva sättet att stoppa detta är att Europas nationalister gör gemensam sak och använder de instrument som EU förfogar över.

Även om, som Florian Bieber konstaterade nyligen i Foreign Policy, denna nya Europavurm kan beskrivas som ett tunt civilisationsfaner ovanpå en välbekant mix av rasism och etnisk nationalism, finns anledning till oro.

Nationalisternas Europafientlighet har länge varit ett effektivt sätt att avfärda dem. När de nu formar sin egen europeiska identitet höjs insatserna betänkligt.

Andreas Johansson Heinö är doktor i statsvetenskap, förläggare vid Timbro förlag och fristående kolumnist i Dagens Nyheter.

Andreas Johansson Heinö "

"M-ledaren hoppar av Bindefelds stipendieutdelning

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Moderatledaren Ulf Kristersson skulle i januari ha delat ut stipendiet från Micael Bindefelds stiftelse till minne av Förintelsen. Men under onsdagskvällen kom beskedet att partiledaren hoppar av utdelningen.

Stipendiet delas årligen ut i syfte att ge stöd till personer som på något sätt förmedlar kunskap om Förintelsen till en bred publik. På inbjudan som skickats ut står det att ”Stipendiet överlämnas av partiledare Ulf Kristersson”.

På Facebook skriver M-ledaren att han för en tid sedan fick frågan om att dela ut stipendiet och att det var självklart för honom att tacka ja men att han nu bestämt sig för att avstå efter samtal med Micael Bindefeld.

Ulf Kristersson träffade i förra veckan Sverigedemokraternas partiledare Jimmie Åkesson för ett enskilt möte i riksdagen. Ett möte som väckte stor uppmärksamhet och kritiserades från flera håll.

Förintelseöverlevaren Hédi Fried har sagt att mötet mellan SD- och M-ledaren gjorde henne besviken och ledsen. Detta eftersom Ulf Kristersson enligt henne lovat att aldrig ”gå med på något samröre med SD”.

Hanna Jakobson
hanna.jakobson@dn.se
Agnes Laurell
agnes.laurell@dn.se "

"Röstar aldrig moderat igen

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Jag har röstat borgerligt i hela mitt liv, mestadels på Moderaterna, men det kommer jag aldrig mer att göra så länge som Ulf Kristersson har utmärkt sig på ett sätt som ingen annan partiledare gjort.

Kristersson har på det mest respektlösa sätt förnedrat Förintelseöverlevaren Hédi Freid, 95 år. Ulf Kristersson kan komma med hur många förklaringar som helst, men varje tänkande person måste ställa sig frågan: Vad vill Kristersson åstadkomma med M:s samtal med SD?

Anders Rönnholm "

"Rebecka Kärde: Konsten att avpolitisera en politisk fråga

DN LÖRDAG 23 NOVEMBER 2019

Medelklassens äckel inför arbetarklassens konsumtion är till viss del klassförakt förklätt till omtanke. Och när den fattige individens upplevelse av att vara fattig lyfts fram i medierna förflyttas lätt uppmärksamheten från orsak till symtom.

Apropå Black Friday, den amerikanska reahögtiden som etablerat sig i Sverige, skrev kulturskribenten Patrik Lundberg häromdagen en text med rubriken: ”Ska man skämmas för att man jagar reapriser? ” (Expressen 20/11). Lundberg växte upp med en ensamstående mamma som aldrig hade råd med extravaganser. Tack vare reapriserna, och enbart tack vare dem, kunde han då och då få ha samma fotbollsskor som alla andra, låt vara en säsong för sent.

Men att glädjas åt rean är inte okej, har Lundberg i vuxen ålder upptäckt. Medelklassen omkring honom ser på de röda prislapparna med vämjelse. Man ropar på köpstopp, tycker att Black Friday är vulgärt – ett utslag av hysterisk konsumtionskultur – och handlar hellre second hand. Något Lundberg själv har svårt för, än i dag. Andra människors avlagda kläder lockar bara den som har råd att välja bort dem.

Jag förstår naturligtvis vad han menar. Medelklassens äckel inför arbetarklassens konsumtion är till viss del klassförakt förklätt till - omtanke. (Hemskt med överkonsumtion, men det värsta är ändå att det de köper är så fult!) Hyckleriet är iögonfallande, för ju mer pengar

människor har, desto mer kan man ju anta att de gör av med, på flygresor, kläder och annat som driver upp utsläppen. Vad gäller status är det skillnad på vintage och vintage: Bukowskis är en sak, Myrorna i Härnösand en annan.

Samtidigt finns här en annan tendens, en bredare diskurs som Lundbergs försvarstal – kanske ofrivilligt – skär in i: nämligen den att betrakta fattigdom som ett naturgivet tillstånd. I Lundbergs berättelse är politiken märkligt frånvarande. Att vara fattig framställs som en identitet, en kulturfråga, som om det vore samma sak att bli retad för sina skor som för sin hudfärg eller religion. Vissa familjer firar ramadan, andra handlar på mellandagsrean – inget fel med det!

Men klass fungerar inte som ras. Problemet med rasism är inte att det finns icke-vita människor, utan att det finns rasister. Problemet med fattigdom, däremot, är inte att det anses dåligt – det *är* ju dåligt! – utan att det förs en politik som åstadkommer och vidmakthåller enorma ekonomiska klyftor. Av vilka klassföraktet, behovet av att distansera sig från de längst ner, är en sannolikt ofrånkomlig konsekvens.

Visst vore det utmärkt om fattiga sågs som människor. Men vore det inte ännu bättre om de inte fanns? Om ekonomiska medel kunde distribueras jämlikt? Faktum kvarstår ju att inget välmenande utbildningsprogram i världen kan leda till fler arbetare i bolagsstyrelser, eftersom de då upphör att vara arbetare.

Jag vill inte tillskriva Patrik Lundberg någon särskild analys, eller anklaga just honom för politisk naivitet. Hans text kan och bör läsas som en personlig vittnesskildring från en samhällsklass som sällan kommer till tals på kultursidorna. Som sådan är den viktig, och det han skriver motsäger ju inte i sak min argumentation. Den som vill jämna ut klyftorna vill det antagligen för att den delar eller känner empati med de erfarenheter som Lundberg beskriver.

Ändå tror jag att detta fokus på individens upplevelse – hur kändes det *för dig* att vara fattig? – är ett problem. I förlängningen blir det ett sätt att flytta uppmärksamheten från orsak till symtom, att avpolitisera en i högsta grad politisk fråga. Vem som helst, oavsett ideologisk hemvist, kan liksom glädjas med ett barn med synfel som äntligen (tack vare rean!) får ett par glasögon. Färre frågar sig varför dessa glasögon inte var subventionerade.

Rebecka Kärde "

Det här kan uppfattas som en fråga om orsak och verkan (symton).

Man kan kort säga såhär:
Den fattiga är enligt borgerligt synsätt en orsak som bara **är** och inte har med politik att göra och enligt ett socialistiskt synsätt en verkan som man kan påverka med politik.

För de borgrliga är fattiga bara något som existerar och bara kan uppfattas som fattiga. Och de fattiga är fattiga.

De rika är enligt de bogerliga något som är utsatta för politik som man kan ha åsikter om, t ex att rikedomen ska försvaras eller ökas.

För de borgerliga är de fattiga avundsjuka och ovilliga att arbeta .

Dessa de borgerligas synsätt ingår i deras uppfattning om demokrati. Men i modern demokrati är de fattiga också utsatta för politiken och är dessutom medverkande i politiken.

" Gymnasievalet kan leda till kulturkrock

DN TORSDAG 21 NOVEMBER 2019

Nu drar det i gång igen – valet till gymnasiet. I år ska runt 30 000 niondeklassare i länet välja mellan nästan 200 olika gymnasieskolor. I det hårt segregerade Stockholm kan valet leda till att eleverna för första gången möter människor med en annan bakgrund än de själva har. Hur hanterar man den kulturkrocken?

Det är tisdagseftermiddag på Anna Whitlocks gymnasium på Kungsholmen. I en hörsal några våningar upp i den gamla, palatsliknande byggnaden som tidigare inrymde länsstyrelsen har initiativet #EttSthlm bjudit in till debatt. ”Kulturkrockar – vad händer när förort och innerstad möts?” är rubriken.

Det är fullsatt. Frågan är laddad och komplex och därför också känslig. Inte minst just på Anna Whitlock. Förra året fann några elever med utländsk bakgrund för gott att där starta föreningen POC (People of color) Aura – som är öppen för alla – men med det uttalade syftet att få marginaliserade grupper att känna sig hemma i skolan oavsett var man kommer ifrån. Eftersom frågan om kulturkrocken mellan förort och innerstad är väldigt aktuell har föreningen arbetat mycket med den.

– Att vara rasifierad och komma till en innerstadsskola är väldigt tufft. Det är som att komma till en helt annan värld, en värld där du inte kan vara dig själv, där du inte blir accepterad på grund av hur du pratar, vad du har på dig, säger Linah Gillman, elev på Anna Whitlock och ordförande i föreningen POC Aura.

Den här eftermiddagen sitter hon även i panelen som ska diskutera frågan. Hon gör det tillsammans med skolkamraten Julia Mourad, elevkårsordförande Johanna Sjöholm och skolans rektor Annika Tengbom Ödén.

Rektorns uttalade ambition är att göra allt hon kan för att ta till vara den chans hon nu har. I och med att skolan startade så sent som höstterminen 2018 sitter ännu ingenting i väggarna, vare sig traditioner, stämningar eller förutfattade meningar. Dessutom går här elever från 200 olika grundskolor – 168 av dem ligger utanför Stockholms stad. Blandningen av elever med olika bakgrund och erfarenheter är alltså stor.

– En fantastisk möjlighet i en utmanande tid, konstaterar Annika Tengbom Ödén.

Skolledningen tackade ja till att bereda plats för debatten om den upplevda kulturkrocken – trots att skolan därmed riskerar att pekas ut som en skola där det förekommer främlingsfientlighet och icke acceptabla, diskriminerande beteenden olika elevgrupper emellan.

– Det är en balansakt. Diskussionen är relevant i hela samhället och är inte specifik för vår skola. Men jag tycker det är vår uppgift att lyfta frågor som berör, inte minst för att visa att de ofta är mer komplexa än vad man kanske kan tro, säger Annika Tengbom Ödén.

Debatten initierades av Petter Beckman och Liza Youhanan, båda journalister, som arbetar för initiativet #EttSthlm.

I satsningen (se faktaruta) arbetar ytterligare två personer. Två av de fyra har egna erfarenheter av att växa upp i förorten och sedan gå på gymnasiet i innerstan. Båda upplevde skillnaden som chockartad.

– När vi gjorde research inför den här satsningen mötte vi många unga från förorterna som tog upp just den här kulturkrocken som ett stort problem. Alltså är det en fråga som måste diskuteras. Vad är problemet? Varför finns det där? Vad gör vi åt det? säger Petter Beckman.

När debatten inleds framgår mycket snart att bilden av problemets omfattning och uttryck går isär.

Medan Linah Gillman och Julia Mourad beskriver sitt möte med innerstadsskolan – både den egna erfarenheten och vänner som kommit in på andra skolor än Anna Whitlock – som ett möte med strukturell rasism där de känt sig förminskade och utpekade på grund av sina bakgrunder, säger sig Johanna Sjöholm och Annika Tengbom Ödén inte känna igen den beskrivningen.

– Det de berättar om sina upplevelser är viktigt. Om en enda individ upplever situationen så här måste det diskuteras. Men det är samtidigt svårt att generalisera. Jag har många skolkamrater med annan etnisk bakgrund än svensk som kommer från skolor utanför stan som inte alls upplever att de diskrimineras eller utsätts för rasism, säger Johanna Sjöholm.

Annika Tengbom Ödén anser också att det är en viktig fråga att lyfta, men menar samtidigt att det finns en risk att frågan polariseras på ett sätt som inte speglar verkligheten.

– Väldigt många, oavsett bakgrund, upplever att det är en stor omställning att börja gymnasiet. Många känner sig ensamma och utsatta. Det finns många olika kulturkrockar – hur man pluggar, nya krav, ny miljö. Jag skulle säga att själva definitionen av att börja gymnasiet är en kulturkrock, säger hon.

Linah Gillman och Julia Mourad vittnar dock om att det bemötande de, och andra som de känner, fått är helt och hållet kopplat till deras förortsbakgrund.

– Det är skämt om hur vi pratar, hur vi klär oss. Vi kan inte vara som vi är, utan måste anpassa oss. Det är en massa förutfattade meningar om att man måste ha skyddsväst om man åker dit vi kommer ifrån, säger Julia Mourad.

Hon inser att även personer från förorten har fördomar om innerstadsbarn. Men det handlar inte om så kontroversiella saker.

– Men vi tvingas stå ut med att folk ständigt har förutfattade meningar om vår trosuppfattning, våra eventuella anknytningar till terrorister och gängkriminella.

Både Linah Gillman och Julia Mourad har vänner som lämnat eftertraktade platser på innerstadsgymnasier för att de känt sig så exkluderade och utsatta att de inte orkar.

Annika Tengbom Ödén menar att det är väldigt olyckligt:

– Om det sprids en överdriven bild av förekomsten av kulturkonflikter mellan två polariserade och snävt definierade grupper – innerstadsbarn

och barn från förorter – finns det en risk att elever från olika förorter inte vågar söka sig till skolor i stan.

Johanna Sjöholm, elev och ordförande i Anna Whitlocks elevkår, tycker också att debatten är både olycklig och svår.

– Jag har gått i grundskolan i Huddinge, tillsammans med människor från hela världen. Jag upplever inte att mina skolkamrater eller vänner definierar människor utifrån vare sig etnicitet eller hemadress. Men självklart är det en fråga om hur individen upplever sin situation.

Debatten på Anna Whitlock går vidare. En åhörare som säger sig ha arbetat 30 år i en förortsskola menar att det är fel väg att gå att bilda en förening av den sort som People of color är. Åhöraren anser också att det är farligt att måla upp en bild som bygger på ”vi och dom”:

– Det finns en risk att man cementerar och förstärker skillnader då. Det gynnar ingen på sikt, tvärtom.

En annan aspekt är den allmänmänskliga – att de flesta söker sig till människor som liknar dem själva. Många med utländsk bakgrund - håller ihop och trivs med det, på samma sätt som etniska svenskar med samma intressen gör det. Det blir alltså ett slags självvald uppdelning – som inte behöver vara negativ.

Johanna Sjöholm konstaterar:
– Jag tycker att det viktigaste med att vi lyft den här debatten är att vi alla får upp ögonen för att vi tillsammans måste jobba för en bättre gemenskap på alla våra gymnasieskolor.

Ulrika By ulrika.by@dn.se

"Fakta. Initiativet #EttSthlm

#EttSthlm är ett initiativ som gjorts möjligt tack vare medieföretaget DirektPress. Syftet är att motverka polarisering och segregation inom Storstockholm genom att underlätta samtal mellan människor med olika bakgrunder och åsikter.

Genom sociala medier som Youtube och Facebook testar #EttSthlm olika sätt att lyfta frågor som lätt blir polariserade i sociala medier. Man gör det med hjälp av videoklipp, poddar och artiklar.

Idén till debatten om kulturkrockar i skolan väcktes efter att en banderoll med lydelsen ”Vad fan gör ni i stan förortsbarn?” satts upp på Östra real, en gymnasieskola inne i stan.

Reaktionerna på banderollen blev mycket starka. Skolan och elevkåren tog starkt avstånd. Det visade sig att banderollen satts upp i samband med en fotbollsmatch mellan Östra real och Bromma gymnasium och var menad som ett studentikost skämt.

Fakta. Antal 16-åringar uppdelat per kommun

Kommun där de som fyller 16 år 2020 är folkbokförda.
Stockholm 9 232
Huddinge 1 535
Nacka 1 507
Södertälje 1 235
Botkyrka 1 187
Sollentuna 1 132
Haninge 1 085

Täby 1 062
Järfälla 998
Tyresö 738
Lidingö 734
Österåker 680
Värmdö 635
Norrtälje 629
Danderyd 565
Solna 564
Sigtuna 553
Upplands Väsby 538
Vallentuna 504
Ekerö 437
Sundbyberg 418
Upplands-Bro 365
Håbo 311
Nynäshamn 307
Salem 250
Vaxholm 214
Nykvarn 162
Gnesta 135

Källa: Gymnasieantagningen Storsthlm "

Den här situationen är oerhört upprörande och tyder på katastrof i skolutbildningen.

De ungdomar som agerar är 16 år gamla och har just slutat den nioåriga skolubildningen som ska innehålla allt som behövs i det vuxna livet.

Är man 16 år är man i topptrim för utbildning och om man har dåliga kunskaper och värderingar är det skolornas fel.

Sextonåringar ska kunna umgås med vilken 16-åring som helst utan att det blir sådana störningar som nämns i artikeln.

Utbildningsminister bör genast förbättra skolutbildningen enligt kapitel 4

"Erik Helmerson: Det är dags att vi har ett samtal vänner emellan, moderater

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Kritiken mot Moderaterna bottnar inte i avsky mot vad partiet är, utan i rädsla för vad det kan bli. SD-samarbetet riskerar att deformera Moderaternas själ.

En man på Facebooksidan ”Vi som tror på Sverigedemokraterna” skriver: ”När skall vi få skjuta afrikaner! Jag längtar.” Kommentaren får fem gillamarkeringar. Den tas inte bort.

Inlägget är ett av många i samma stil i de SD-vänliga Facebook-grupper som nu granskats av stiftelsen Expo. Muslimer är ”afrikanska råttor”, islam kallas för ”pest”, tiggare är ”ohyra som ska bort”.

Ingen som vistas på sociala medier kan tappa hakan av Expos granskning. Sådana här tonfall och ordval är legio i vissa grupper, från vissa åsiktskorridorer. Alla hatinlägg kommer givetvis inte från SD-sfären, och alla i SD-sfären skriver inte hatinlägg – men överrepresentationen är, för att inte säga för mycket, markant.

I dessa januariavtalade dagar ställs ofta en fråga: ”Varför kritiserar Dagens Nyheters ledarsida Moderaterna mer än Socialdemokraterna?” Jag tycker att den är relevant.

En sak är säker: Det är inte för att vi står Löfven politiskt närmare än Kristersson, verkligen inte heller för att vi generellt skulle föredra en S-ledd regering framför en moderat statsminister.

DN är en liberal ledarsida. Som sådan vill vi se frihet för individen, en stat som i möjligaste mån håller fingrarna borta från medborgarna, blomstrande privata företag, valfrihet och ett skattetryck som inte kramar ut en krona mer än absolut nödvändigt. Det är politik som förknippas med andra partier än Socialdemokraterna.

När Moderaternas idéprogramsgrupp på onsdagen besökte Timbro i Stockholm för att berätta om sitt arbete fanns också gott om skäl att humma instämmande. Johanna Möllerström, ansvarig för området arbetsmarknad, berättade hur hon en gång gick med i ungdomsförbundet för att ”partiet satte individen före staten, det var ett rationellt parti präglat av framtidstro och optimism”.

Visst, M vill begränsa invandringen. Men när Alice Teodorescu Måwe, huvudsekreterare i framtidsgruppen, presenterade tankarna kring flyktingpolitik handlade frågeställningen om effektiv integration: ”Hur blir man svensk”, inte ”hur stänger vi gränserna och skickar tillbaka folk”.

Det är, som alla kan se, en avgrund mellan M och SD i dessa avgörande frågor.

I sitt jultal i onsdags talade Ulf Kristersson flera gånger varmt om invandrare och invandring. Vi ska, sa han, vara ett dynamiskt och internationellt öppet land. ”I Sverige spelar det roll vad du gör och vart du är på väg, inte vem du är och var du kommer ifrån.” Svenskar med invandringsbakgrund kallade han ”en ovärderlig del av vårt samhälle”.

Den stora frågan är hur allt detta uppfattas av SD, som Kristersson nu öppnat för samarbete med. Vad tänker Jimmie Åkesson? Kanske att de där Reinfeldtska laterna ska vi nog få bukt med i sinom tid.
Har han rätt?

En annan fråga som ställs av bekymrade moderater kan sammanfattas så här: ”Tror DN verkligen att vi, frihetens parti, skulle vara beredda att vrida Sverige tillbaka till 1930-talet? Tror ni att vi är smyg-nazister?”

Svaret kan sammanfattas med ett bergfast nej. Men däremot måste Moderaterna en gång för alla inse att närmandet till Sverigedemo-kraterna kommer att fläcka av sig på M.

Den som kliver ner i floden blir våt. Det går inte att simma sorglöst och tro att den moderata själen kommer att förbli opåverkad av SD:s ande, retorik och program.

Vi andra, vi liberaler och potentiella väljare, ser hur M-utspel och kommentarer applåderas på sociala medier av konton som två timmar tidigare hånfullt uttalat sig om ”skäggbarn” och ”massinvandring”.

Vi ser hur moderata företrädare, medvetet eller omedvetet, anpassar sig för att få kärlek från röster – ofta anonyma – som passar bättre i Flashbacks sunkigaste kommentarstrådar än i ett seriöst politiskt rum.

Vi ser hur SD-idéer om till exempel public service och kulturpolitik smyger sig in i moderata kontexter.

Vi ser hur helt rimliga moderata utspel om till exempel kriminalpolitik får 100 kommentarer av galningar som bara talar om gärningsmännens etnicitet. Kanske tänker ni ändå någon gång tanken att det är dessa människors favoritparti som ni funderar på att samarbeta med?

Det gör vi, och det oroar oss inte lite. Hur starka kommer Moderaterna att vara i sitt motstånd mot SD:s auktoritära tendenser? Vilka kompromisser är Kristersson villig att göra? Vad kan förhandlas bort?

En god vän är en som säger ifrån när han oroas över ens beteende, inte vänder sig bort och låtsas som att det regnar.

Det är just på grund av dessa farhågor och obesvarade frågor som vi envisas med att ifrågasätta och kritisera M.

Alla ni vettiga moderater, ni som ser med avsky på SD-sfärens ständiga övertramp – ni måste väl rimligen också oroas?

SD-samverkan är Tolkiens Härskarring: det är mycket frestande att använda den och få stora krafter. Men varje gång riskerar man att själv deformeras. Det kan vara svårt att öppna dörren för kompromisser om kriminalpolitik men samtidigt hålla den tillbommad för dem som tycker att politik är att skrika om pest, ohyra, afrikanska råttor.

Erik Helmerson
erik.helmerson@dn.se "

" Ulf Kristersson försöker spela med två bollar

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Det hör till att säga att man inte gillar det, men det är ändå svårt att tänka sig fotboll utan inslag av fulspel och filmningar. Lite fusk kan tvärtom vara en krydda som förhöjer spänningen och hjälper åskådaren att bli härligt upprörd.

Lite så är det också i politiken. Det hör till att säga att man inte gillar det sluga ränksmideriet, det lömska maktspelet, ”taktiserandet” eller politikens motsvarighet till filmningarna i frisparkslägen: indignation eller ödesmättad retorik i frågor där den indignerade eller ödesmättade uppenbarligen bara är ute efter att skörda opinionsdecimaler på motståndarens bekostnad.

Politiken ska handla om ”sakfrågorna”, inte om ”spelet”, ska man säga. Men jag gissar att många av dem som brukar säga detta är glada över att de aldrig får som de vill. Det skulle ju vara inte bara urtråkigt utan också naturvidrigt. Politiken har alltid varit och kommer alltid att förbli också ett ”spel”, en kamp om makt och inflytande. Inte sällan kan man lägga prefixet ”ful-” till spelet. Man köper det ofta. Man kan rentav tycka att det ger politiken en välbehövlig dramaturgisk nerv.

Men spela med två bollar samtidigt? Kräva att få göra mål på båda planhalvorna, samtidigt? Då handlar det inte längre om att töja en smula på uttalade och outtalade regler. Då gör man sig i stället till det oresonliga barnet på fotbollsplanen.

I veckan höll moderatledaren Ulf Kristersson jultal. Att han i striden kring Arbetsförmedlingen allierat sig med både Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna kommenterade han med att det är rimligt att ”diskutera med alla och komma överens i sakfrågor”. Med andra ord: det utslagsgivande för hur man agerar ska vara sakfrågorna. Det är en hållning man kan förstå och respektera, även om det är konstigt att inte betrakta också val av politiska allierade som politiska ”sakfrågor”.

Men när Svenska Dagbladet talade med Kristersson direkt efter jultalet gav han rakt motsatt besked. Då handlade det om ett annat av januari-avtalets reformprojekt, liberaliseringen av arbetsrätten. Ett antal fack-förbund har hoppat av de förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter som avtalet tvingat fram. Reformerna kan nu i stället komma att bli en fråga för riksdagen. Skulle Kristersson kunna tänka sig att hjälpa V att stoppa också dessa, för moderater rimligen ideologiskt attraktiva, reformer?

”Jag är beredd att fälla den här regeringen vilken dag som helst, och på vilken fråga som helst”, sa Kristersson enligt SvD. Sakfrågorna är det viktiga i ena fallet. Sakfrågorna har ingen betydelse i det andra. Är inte det att spela med två bollar, samtidigt?

Per Svensson
per.svensson@dn.se "

Kapitel 3: Något litet om utrikes förhållanden

Artiklar om inrikes förhållanden har redovisats t o m 11 september 2019 i
Sven Wimnell 20 september 2019: Nya riksdagen och nya regeringen 2019/2020. Kommentarer. Artiklar 1-11 september 2019 om inrikes och utrikes förhållanden.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzzk.pdf

Artiklar om utrikes förhållanden har redovisats t o m 31 oktober 2019 i
Sven Wimnell 1 november 2019: DN - artiklar 8-31 oktober 2019 om utrikes förhållanden.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzzo.pdf

Artiklar för tider därefter kommer förhoppningsvis såsmåningom.

I detta kapitel bara något litet från de senaste dagarna

”Att nå en varaktig fred är hårt arbete, det behövs tålamod”

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

"Etiopiens premiärminister tog stegen fram på scenen i Oslo rådhus och mottog diplomet och en guldmedalj som bevis på att han är Nobels fredspristagare 2019. Sedan höll han ett anförande om drivkrafterna som fick honom att påbörja arbetet med att skapa fred med grannlandet Eritrea.

– Tillåt mig att dela med mig av tron som ledde mig i kampen för att få fred, inledde Nobelpristagaren sitt anförande under den ståtliga ceremonin på tisdagen.

– Jag tror att fred är en angelägenhet för hjärtat. Fred är kärlek. Att nå en varaktig fred är hårt arbete. Vi måste ge den näring. Det tar tid att skapa fred, och precis som träd behöver vatten och bra jord för att växa behöver fred engagemang och tålamod för att växa, formulerade Abiy Ahmed.

Han underströk vikten av att lägga bort stolthet och arrogans för att lyckas. Och hur hans mål är att använda det bästa från hans lands historia för att bygga ett nytt samhälle och nytt civilsamhälle där tolerans, förståelse och civilisation är honnörsord.

Talet avslutades med stående ovationer från publiken.

I Oslo rådhus såg det ut som det brukar när utdelningen sker av Nobels fredspris. Annars har Abiy Ahmed gjort sitt yttersta för att inför ceremonin bryta med traditionerna. Han har tackat nej till intervjuer och till arrangemang där pristagare brukar få frågor.

Den 43-årige premiärministern har hukat för uppmärksamheten till den grad att tystnaden kallats ”högst problematisk” av företrädare i Nobelkommittén.

Övertalningsförsöken att få honom att ställa upp har varit förgäves. Abiy Ahmed har varken velat låta sig frågas ut av journalister eller av barn under Rädda Barnens ledning, som är kutym.

Däremot hann Nobelpristagaren dagen före ceremonin med ett besök i Stockholm hos Sveriges statsminister Stefan Löfven.

Det har framförts flera förklaringar till Abiy Ahmeds låga profil i Oslo. En är, enligt hans talesman, att han inte gillar att bli hyllad.

En annan formulerades i ett svar till NRK, som sänder norsk public service i radio och tv. Enligt det beskedet är det fel att påstå att premiärministern inte vill svara på frågor. I stället ska det röra sig om att fredspristagaren helt enkelt inte har tid, inte ens under besöket i Oslo, eftersom Etiopien befinner sig i en viktig demokratisk övergångsfas.

Eller annorlunda uttryckt: medan Abiy Ahmed hyllas i Oslo slåss han för sin politiska framtid i hemlandet.

Som fredspristagare var han ett klassiskt val, oomtvistad när det handlar om stadgarna i Nobels testamente. Hans gärning har gällt just ”förbrödring mellan nationer” och ”avskaffande av stående arméer”.

Främst fick Abiy Ahmed priset för sitt målmedvetna initiativ att lösa gränskonflikten med grannlandet Eritrea. Avtalet undertecknades sommaren 2018 och avslutade en motsättning som pågått i två decennier.

Han har också spelat en avgörande roll i samtalen mellan regim och demonstranter i Sudan, han har släppt tusentals politiska fångar i Etiopien, erbjudit samtal med tidigare terroristklassade sammanslutningar och lovat fria val i landet år 2020.

Enligt avvikande åsikter fick han priset för tidigt. För trots öppningarna han ligger bakom har regimen över 20 år av förtryck bakom sig. På så vis liknar Nobels fredspristagare år 2019 mannen som fick priset 1990, Sovjets ledare Michail Gorbatjov.

Kritiken har Nobelkommittén viftat undan med argumentet att det är i detta nu Abiy Ahmed verkligen behöver ett erkännande och en uppmuntran att gå vidare.

Tre stora utmaningar väntar Abiy Ahmed den närmaste månaden. Det är den norska tidningen Aftenposten som listat svårigheterna som Nobelpristagaren måste ta itu med den närmaste tiden.

Den första gäller en ung rival, den 33-årige aktivisten och mediepampen Jawar Mohammed med en stor skara följare på sociala medier. Förra året dök han upp i Etiopien efter tio år i exil i USA. Där hade han kämpat för politiska förändringar i sitt hemland och när de kom med Abiy flyttade han tillbaka.

Nu anklagar han premiärministern för att gå för långsamt fram med demokratiska reformer och för att vara på väg att bli en auktoritär ledare. Han har meddelat att han tänker utmana Abiy i valet 2020.

Den andra utmaningen är den etniska oron i landet. Etiopien med 105 miljoner invånare är Afrikas näst folkrikaste nation med ett 80-tal etniska folkgrupper. Stridigheterna mellan dem har länge skapat en oro som ibland jämförs med hur det såg ut i forna Jugoslavien.
Abiy Ahmed försöker nu reformera den sköra statsapparaten vid en känslig tidpunkt.

Den tredje punkten gäller flyktingarna i landet. Nära tre miljoner invånare har tvingats på flykt de senaste åren på grund av etniska konflikter, men också på grund av klimatförändringar. Boskapsägare letar ständigt efter nya betesmarker, men under de senaste åren har kraftig torka gjort att många djur dött och invånare gått miste om sitt tidigare levebröd.

Torbjörn Petersson
torbjorn.petersson@dn.se "

"Fakta. Abiy Ahmed
Född 15 augusti 1976 i Beshasha, Etiopien.
Leder Etiopiska folkets revolutionära demokratiska front, EPRDF, och Oromo Democratic Party, ODP. Medlem också av Etiopiens nationalförsamling.

Premiärminister sedan 2 april 2018, då han påbörjade en uppmärksammad demokratisering av etiopisk politik och släppte tusentals politiska fångar ur fängelserna.

I juli 2018 skrev han under ett fredsavtal ihop med Eritreas president Isaias Afwerki som avslutade en 20 år lång konflikt mellan länderna. Han har också varit engagerad i andra fredsprocesser i östra Afrika. "

" Ledare: Fredspriset är en utmärkelse värd att vila i frid

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

Ingen invände när det hände. Aung San Suu Kyi hade blivit något av hela världens Lady genom sitt oförtröttliga arbete för demokrati och mänskliga rättigheter i Myanmar. Så klart hon skulle få Nobels fredspris. Året var 1991. Militärjuntan höll henne kvar i husarrest i nästan 15 år till. Till slut gav diktaturen vika. Aung San Suu Kyis parti vann valet överlägset, hon blev ett slags regeringschef. Världen hurrade.

I går, på självaste Nobeldagen, startade så rättsprocessen om folkmordet på rohingyerna vid Internationella domstolen i Haag. För två år sedan jagade Myanmars armé tre kvarts miljon människor från den muslimska minoriteten ut ur landet. Massakrer, nedbrända byar och våldtäkter var vapnet. Minst 10 000 människor dödades.

Generalerna gav ordern. Men fredspristagaren för personligen landets talan i Haag. Anklagelserna kallas lögner.

Årets pris gick till Etiopiens premiärminister Abiy Ahmed. Nog har han fått saker uträttade. Han skrev fredsavtal med ärkefienden Eritrea, släppte ut politiska fångar och startade ekonomiska reformer. Norska Nobelkommitténs beslut i oktober hälsades med välvilja.

Fast på tisdagen vägrade Ahmed att delta i den traditionella presskonferensen i Oslo. Några intervjuer blev det inte heller. Frågorna kunde ha blivit besvärande. Fredsprocessen med Eritrea ligger på is. Ett försök att gripa en politisk rival utlöste etniskt präglade kravaller, där säkerhetsstyrkor sköt ihjäl dussintals etiopier. Pressfriheten är åter satt på undantag.

Myanmar och Etiopien är inte alldeles jämförbara. Men båda fallen skvallrar om riskerna med att placera en gloria på någons huvud. Nobelkommittén har haft otur förut. Colombias president fick priset 2016 för ett fredsavtal med Farcgerillan, men sedan röstade folket nej till uppgörelsen. Andra gånger har det ifrågasatts om ledamöterna alls har tänkt.

Barack Obama tog hem titeln 2009, efter ett par månader i Vita huset, för att han hade lovat skrota alla kärnvapen. Det hade han inte alls. Snart var han i gång med att modernisera bomberna. Att prisa amerikanska presidenter borde vara tabu, eftersom de tenderar att oftare invadera något än att avskaffa stående arméer (prisvärt enligt Alfred Nobels testamente).

Priset till USA:s utrikesminister Henry Kissinger 1973, i Vietnamkrigets slutskede, sågs som ett hån i stora delar av världen. Le Duc Tho, inte heller någon fredsduva, fick andra halvan. Arafat, Rabin och Peres utsågs 1994, men striden mellan israeler och palestinier rådde de inte på. F W de Klerk ansågs ha avskaffat apartheidsystemet i Sydafrika, tillsammans med Nelson Mandela, men hade dessförinnan tillbringat några decennier som dess försvarare.

Om det blir fred i Syrien efter åratal av inbördeskrig, ska Nobelkommittén tacka diktatorn al-Assad och hans kumpan Vladimir Putin? Helst inte.

Åtskilliga internationella organisationer har ansetts värda uppmuntran. Både FN och EU har fått priset, för lång och trogen tjänst. Att de behövde påminnas om sitt jobb var inte självklart.

Visst har modiga kämpar för goda syften hamnat på pristagarlistan genom åren, som Malala Yousafzai från Pakistan, Denis Mukwege från Kongo eller Liu Xiaobo från Kina. Övervikten för tvivelaktiga politiska bedrifter är dock förkrossande, därtill för sådana som måste omvärderas i historiens ljus.

Särskilt mycket fred har fredspriset faktiskt inte belönat. Därmed är frågan vad poängen är.

DN 11/12 2019 "

"Grymma detaljer i vittnesmål från Myanmar

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

Myanmar. Masskjutningar. Gruppvåldtäkter. Spädbarn som kastades i en flod. Fruktansvärda vittnesmål hörs när Internationella domstolen (ICJ) i Haag ska ta ställning till om Myanmar genom sin mycket hårda behandling av folkgruppen rohingya brutit mot FN:s konvention mot folkmord.

Under de inledande förhandlingarna läste juristen Andrew Loewenstein upp ohyggliga vittnesmål från FN:s Fact-finding mission, bland annat från en plats där 750 rohingyer hade fösts ihop av myanmariska styrkor.

– Män separerades från kvinnorna. Männen sköts sedan en och en. De som överlevde skotten höggs ihjäl, berättade Loewenstein i domstolen. Spädbarn slets från föräldrar och slängdes i en flod. Vissa slängdes i en eld eller knivhöggs. Flickor togs inomhus där de misshandlades, våldtogs brutalt och ofta knivhöggs.

På plats i Nederländerna för att försvara sitt Myanmar finns statskansler Aung San Suu Kyi, mottagare av bland annat Nobels fredspris och i många år rosad frihetskämpe.

TT "

" Skandalernas år för Nobelpriset – men kungafamiljen håller stilen

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

Den Stora Festen, kvällen då Sverige får glänsa i världen. Och visst har den glans och stil, fras och doft av den fina världen också i kväll, men skuggorna känns där.

Två av de prisutdelande institutionerna har skämt ut sig, och det inte i privata skandaler utan just i sitt arbete. De är inte de upphöjda församlingar som genomskådar världen, de består också av småskurna, avundsamma och till och med falskt uppblåsta egon.

Detta ska helst inte märkas här i Blå hallen, nu gäller det att visa att svensk elit vet att föra sig, att hantera kniv och gaffel rätt.
På den punkten behöver vi inte oroa oss för kungafamiljen, den kan sina saker – smyckeskrinet är välfyllt och förmågan att konversera fysik-, kemi- och medicinpristagare oklanderlig.

Och dess åsiktsyttringar är subtila – eller i vart fall inte omedelbara. Men nog måste kronprinsessan Victorias klänning få ses som en opinionsyttring:

Ett svart-vitt moln från 1600-talet med en vow-faktor sådan som Sara Danius gav oss vid tidigare Nobelfester. Ett snävt liv med decolletage, ett svart matelasserat och strass-stjärnor och ett vitt, tjockt siden vällande fram som från en egen kropp. Förebilden hänger på Drottningholm – Hedvig Eleonora. Som änkedrottning i 55 år regerade hon den svenska stormakten. En klänning värd en applåd om nu inte Nobelpubliken varit så väluppfostrad.

Drottningen och prinsessorna kom i skuggan med olika varianter av halvt dold hud, glitter och starka färger.

Knappt hade jag hämtat mig från barockklänningen förrän där kom ett nytt genombrott. Vår hittills fullkomligt anonyma högskoleminister Matilda Ernkrans som genom en tillfällighet blivit bordsdam till 2019 års litteraturpristagare, bar en vit, veckad och storartad klänning. Alice Bah Kuhnke har lämnat ett arv, det är uppenbart. Klänningen lär också vara av förgängligt, brännbart material.

Tidsenligt miljömedveten var också kulturminister Amanda Lind. I en svart kreation från Beckmanselever. Kolsvart – erinrade den också om vad som är farligt i vår värld.

Annars var damernas färger rätt dämpade, de skrikiga sidenblåsornas tid tycks förbi. Om herrarnas klädsel är enbart gott att säga – fracken klär mannen.

Barbro Hedvall
barbro.hedvall@dn.se "

"Fakta. Allt om festen i Stadshuset
Nobelmiddagens meny
Förrätt: Kalixlöjrom med gurka, inkokt kålrabbi, krämig dill och en sås på pepparrot.
Varmrätt: Anka fylld med svart trumpetsvamp och citrontimjan, potatis med karamelliserad vitlök, kryddpicklad gulbeta och rostad anksky.

Ankan serveras med savoykål med rökt shiitake, bakad lök och granolja.
Efterrätt: Hallonmousse, torkad chokladmousse, hallonkräm och hallonsorbet.
Viner: Taittinger Folies de la Marquetterie, Lunadoro Vino Nobile di Montepulciano DOCG Pagliareto 2015, Weingut Jurtschitsch 2017 Eiswein Grüner Veltliner.

Peter Handke fick ny bordsdam
Statsminister Stefan Löfvens fru Ulla Löfven missade festligheterna i Stockholms stadshus.

– Hon har blivit kraftigt förkyld och av omsorg till sin omgivning väljer hon att stanna hemma, vilket hon tycker är väldigt tråkigt, säger Stefan Löfvens pressekreterare Gösta Brunnander.

Talmannens fru Helena Norlén tog Ulla Löfvens plats i mitten av honnörsbordet. Därmed fick Peter Handke en ny bordsdam: utbildningsminister Matilda Ernkrans.

65 bord sitter gästerna vid under Nobelfesten. De har en total bordslängd på 360 meter.

16 personliga gäster får varje Nobelpristagare bjuda med sig. De serveras av 190 personer, varav 45 serverar dryck. "

" Kunglig prisceremoni i skuggan av ett folkmord

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

Nobelårets höjdpunkt – prisutdelningen i Stockholms konserthus – omgärdades i år av protester och bojkott. I centrum för kontroversen står litteraturpristagaren Peter Handke och den hårda kritiken mot hans syn på folkmordet i Srebrenica 1995.

Datumet är alltid det samma, platsen likaså. Här, i Konserthuset, den 10 december, tar Nobelpristagarna emot sina utmärkelser ur kungens hand. Det är Nobelårets klimax, och för många av pristagarna en höjdpunkt i en livslång gärning inom vetenskapen eller litteraturen. Nobelstiftelsens ordförande, professor Carl-Henrik Heldin, öppnade den högtidliga ceremonin med ett försvarstal för den vetenskapliga metoden, en metod som Alfred Nobel flitigt utövade under sin livstid och till vilken han fäste stort hopp.

– Tyvärr utmanas Alfred Nobels optimistiska vision i dag över hela världen och vi ser ledande politiker som nu och då förnekar fakta. Irrationellt tänkande och fördomsfulla åsikter vinner mark på bekostnad av vetenskapliga åstadkommanden, kunskap och rationellt tänkande, sade Carl-Henrik Heldin i sitt tal.

Bland årets pristagare finns personer som har gjort häpnadsväckande vetenskapliga landvinningar, som utvecklare av de litiumjonbatterier som i dag finns över allt i vår vardag eller som upptäckare av hur celler känner av och anpassar sig efter syretillgången i kroppen. Här finns ögon som skådat ut i kosmos och förändrat vår syn på jordens plats i världsalltet.

På betydligt närmre håll, utanför Konserthuset, hade demonstranter samlats för att protestera mot att författaren Peter Handke får årets Nobelpris i litteratur. Och för att påminna om en krigsförbrytelse – folkmordet i Srebrenica där bosnienserbiska styrkor mördade omkring 8 000 muslimska män och pojkar sommaren 1995.

Handke talade på den serbiske ledaren Slobodan Milosevics begravning 2006 och vill inte kalla massakern i Srebrenica för ett folkmord – trots att det är den status som händelserna har fått i en internationell tribunal.

Svenska Akademiens val av Handke som Nobelpristagare har mötts av massiv kritik och måste ses som det mest kontroversiella i den sittande akademins historia. Turkiets, Kosovos, Albaniens och Kroatiens ambassadörer bojkottar årets prisceremoni.

Debatten om Handkes pris har till stor del handlat om sanning – Handkes litterära sanning, av Akademien försvarad, och om hur den står i motsats till den sanning som har fastställts i domstol och som är verklighet för de som överlevde massakern i Srebrenica.

I Konserthuset föll det på akademiledamoten och litteraturprofessorn Anders Olsson att hålla hyllningstalet. Där nämnde han Peter Handkes slovenska påbrå, något som skulle ha inspirerat författarens ”anti-nationalistiska ursprungsmyt”.

Om den infekterade kontroversen talade Anders Olsson inte, dock om Handkes verk:
– Periferi blir åter centrum i Handkes senaste stora verk, ”Frukttjuven”, en vandring från Ingenmansbukten till hjärtat av Picardie. Ortsnamn glöder och varje steg avslöjar nya sprickor i verkligheten.

Carl Cato
carl.cato@dn.se "

" Läkare lämnar tillbaka Nobelmedalj i protest

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

Kungen markerade inte mot Peter Handke. Nu tänker Christina Doctare, som var expert i krigstribunalen i Haag, lämna tillbaka medaljen som hon fick till minne av Nobels fredspris. På tisdagskvällen ställde hon sig på en scen på Norrmalmstorg och tog demonstrativt av sig sin medalj.

Klockan 18 på tisdagskvällen inleddes manifestationen på Norrmalmstorg i Stockholm. Allteftersom strömmade fler deltagare till och som mest var cirka 400 personer på plats, enligt uppskattningar från dialogpoliser på torget.

– Alla som står här ikväll, de står upp för rätt sak. De står upp för sanningen och för dem som inte är med oss längre. Samtidigt kommer det här öppna en diskussion kring hur förtroendet för Akademien krackelerar, säger initiativtagaren Teufika Sabanovic.

Tio talare stod med på programmet. Förtryckta plakat delades ut till deltagarna som höll upp dem i luften. På dem stod ord som: ”Det heter folkmord Peter Handke, inte ’hämndmassaker’”.

Bland talarna fanns läkaren och författaren Christina Doctare, som varit expert i krigstribunalen i Haag. När DN träffade henne timmarna före demonstrationen skulle börja pekade hon på den symboliska medalj hon bar på axeln. Den visar att hon år 1988 (eftersom hon hade

tjänstgjort för FN:s fredsbevarande styrkor) kollektivt belönades med Nobels fredspris, som delas ut av den Norska Nobelkommittén.

På medaljen står det: ”In memory of the Nobel peace prize 1988”, och enligt Doctare fick alla som tjänstgjort i styrkorna en sådan medalj från FN. Hon själv tjänstgjorde för styrkan år 1974, då som bataljonsläkare på Cypern. Hon berättade om sin plan för kvällen: om kungen delar ut priset, utan att på något sätt markera mot Handke, tänker hon lämna tillbaka medaljen.

– Han tog honom i hand. Nu lämnar jag tillbaka den, säger Christina Doctare, sedan hon följt tv-sändningen från prisutdelningen i Konserthuset på en datorskärm.

En timme senare ställde hon sig på scenen på Norrmalmstorg. Hon avslutade med att ta av sig medaljen. Hon möttes av jubel och ropen ”Christina, Christina, Christina!”

Demonstrationen på Norrmalmstorg var den större av två tillståndsgivna protester mot Peter Handke på tisdagen. Tidigare under dagen samlades även ett fåtal demonstranter i ena hörnet av Hötorget.

Hugo Lindkvist
hugo.lindkvist@dn.se "

" Tolv kvinnor och sju män i Finlands nya regering

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

Tolv kvinnor och sju män – så ser Finlands 76:e regering ut. På tisdagen höll den färska statsministern Sanna Marin sin första presskonferens. – På fyra år kan Finland inte bli färdigt, men Finland kan bli bättre, sa hon.

Helsingfors.
Att Finlands statsminister Sanna Marin blir den yngsta på sin post i hela världen, i en kvinnligt dominerad regering, har gett rubriker i de flesta stora utländska medier under de senaste dagarna. Enligt regeringens presschef Päivi Anttikoski har Marin redan fått 200 intervjuförfrågningar från internationell press. Bland annat har den amerikanska tidskriften Time hört av sig och vill göra ett personporträtt.

Nyheten om den unga statsministern nådde även Malaysias premiärminister Mahathir Mohamad, 94, som är världens äldsta sittande regeringschef.

I en intervju med Reuters gav Mohamad en uppmaning till Sanna Marin:

– Vi tror på unga människors idealism, men det är mycket viktigt för dem att också använda sig av gamla människors erfarenhet. När det finns en kombination av ungdom och erfarenhet, då blir saker och ting bra, sa Mahathir Mohamad i intervjun.

Sanna Marin fick frågor om sin ålder även på den nya regeringens första presskonferens på tisdagen.

– Mitt fokus har alltid varit på sakfrågorna. Jag vill bygga ett samhälle som är socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart. Jag tror att det är det som engagerar människor. En politikers ålder och kön spelar säkert en roll, till exempel när det gäller vilka förebilder som syns i dagspolitiken. Men det är sakfrågorna om driver oss politiker.

Utbildningsminister Li Andersson, Vänsterförbundets partiordförande, hakade på:

– Viktigare än kön och ålder är ändå att finländare ser regeringens politiska linje i sin vardag.

Andersson lyfte fram både åldringsvård och utbildning som områden regeringen vill satsa på. Finlands färska resultat i Pisa-undersökningen visar på oroande trender.

– Trots att Finland fortfarande ligger i topp ser vi tyvärr att skillnaderna mellan elever ökar. Det måste vi åtgärda.

I den nya regeringen sitter tolv kvinnliga ministrar och sju män. Finland har tidigare slagit världsrekord i antalet kvinnliga statsråd. Det skedde redan 2007 då regeringen Matti Vanhanen tillträdde, då 60 procent av ministrarna – det vill säga 12 av 20 – var kvinnor. Nu är andelen något högre, 63 procent, men det är inte ett nytt rekord eftersom Spanien nådde upp till 64,7 procent i januari i år (den siffran har dock sjunkit något i höst, vilket borde placera Finland som etta). Oavsett är det egentligen bara utrikesministerposten, av de riktigt tunga titlarna, som innehas av en man. Pekka Haavisto är en veteranpolitiker från De gröna, som varit partiordförande och även presidentkandidat. För tillfället synas han av oppositionen som vill utreda påståenden om att Haavisto försökt pressa tjänstemän på utrikesministeriet när det gäller hemskickandet av barn från flyktinglägret al-Hol i nordöstra Syrien.

Finland har fortfarande inte löst situationen för de trettio finländska barn och elva mödrar som finns i al-Hol, trots att läget länge varit akut. Minister Haavisto i sin tur säger att han gjort det som förväntats av honom: han har försökt få saker att röra på sig.

Bland de manliga ministrarna finns också Centerpolitikern Antti Kaikkonen, som blir försvarsminister, och socialdemokraten Timo Harakka som tar över Sanna Marins gamla jobb som trafik- och kommunikationsminister. Svenska Folkpartiets Thomas Blomqvist är ansvarig för jämställdhet och nordiskt samarbete.

Till den nya regeringens utmaningar hör framför allt två saker: att övertyga medierna och oppositionen om att samarbetet löper smärtfritt, trots att samma regeringsbas föll ihop för bara en vecka sedan, då Centern fällde statsminister Antti Rinne.

Det spekuleras redan nu om att Sanna Marin eventuellt är för långt till vänster för att Centern ska kunna stå bakom henne. Sannfinländarnas ordförande Jussi Halla-aho kallade på tisdagen Sanna Marin för ”extremvänster”.

Småföretagarpartiet Centern gillar inte Socialdemokraternas kopplingar till fackföreningsvärlden, som de anser att är ett hot mot Finlands konkurrenskraft i den globala ekonomin.

Den andra utmaningen är att få till stånd en mer välmående arbetsmarknad. I det nya regeringsprogrammet lovas 60 000 nya jobb, och några konkreta åtgärder nämndes inte på presskonferensen på tisdagen.

Philip Teir
philip.teir@gmail.com "

"Fakta. Regeringens mål
Sysselsättningsgraden ska stiga till 75 procent år 2023. Det är lika med 60 000 nya jobb.

Finland ska vara kolneutralt 2035.

Föräldraledigheterna förnyas, så att papporna kan vara hemma längre med barnet.

Utbildnings- och kunskapsnivån höjs, skillnaderna i lärande minskar och den utbildningsmässiga jämlikheten ökar."

" Två riksrättsanklagelser riktas mot Trump i historiskt åtal

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

Washington. Demokraterna riktar två riksrättsanklagelser mot Donald Trump: för maktmissbruk och för att ha obstruerat mot kongressen under utredningen. Valåret 2020 lär därmed inledas med en rättegång mot Trump i senaten. Men partierna är lika splittrade som när processen tog sin början.

De såg sömndruckna ut, de sex demokrater som meddelade åtalspunkterna mot Donald Trump på tisdagsmorgonen amerikansk tid.

Nancy Pelosi, som leder partiet i representanthuset, lät förstämd när hon öppnade mötet. Jerry Nadler, ordförande för justitieutskottet, och Adam Schiff, ordförande för underrättelseutskottet, var lika modfällda.

Den dämpade attityden skulle framhäva högtidligheten i sammanhanget. Trump är den fjärde amerikanska presidenten hittills som riskerar att avsättas genom riksrätt. Det är oppositionens tyngsta vapen mot en sittande president.

Men svårmodet skulle också signalera plikt och en anda av ofrånkomlighet. Republikanerna hävdar att Demokraterna hanterar riksrättsmakten på ett frivolt sätt. Att oppositionen har hastat ihop en utredning under hösten där flera nyckelvittnen inte har hörts. Men Demokraterna säger att de inte har något val.
– Vår president åtnjuter det högsta förtroendet, sade Jerry Nadler. När han förråder det förtroendet och placerar sig själv före nationen

äventyrar han konstitutionen, demokratin och den nationella säkerheten.

Demokraterna åtalar Trump för maktmissbruk och för att ha försvårat riksrättsutredningen, bland annat genom att förbjuda anställda i Vita huset att vittna. Han har också, via Twitter, trakasserat anställda på utrikesdepartementet som vittnade.

Att Demokraterna skulle åtala Trump var väntat, men omfånget har varit föremål för intern debatt. Skulle representanthuset även inkludera Rysslandsutredaren Robert Muellers tio exempel på möjliga ”obstruction of justice”?

Nu blir det ett åtal som fokuserar på Ukrainaaffären och Trumps försök att få den ukrainska presidenten att utreda demokraten Joe Biden för att försämra dennes möjligheter i det kommande presidentvalet.

Men den juridiska texten runt åtalspunkterna kommer sannolikt att referera till Rysslandsutredningen. Mueller slår fast att Ryssland försökte påverka valet 2016, och att Trumpkampanjen i vissa fall välkomnade assistansen.

Adam Schiff sade att Trump skulle ”fuska” i november 2020 just som han gjorde i november 2016. Därför är det avgörande att åtala honom nu, sade Schiff.

– Argumentet ’varför väntar ni inte?” betyder: varför låter ni inte honom fuska i ett val till? Varför låter ni inte honom använda utländsk hjälp bara en gång till?

Justitieutskottet väntas nu rösta om åtalspunkterna på torsdag, vilket innebär att hela representanthuset, där Demokraterna har majoritet, kan rösta om riksrätt nästa vecka. Senaten kan därmed hålla rättegång mot Trump i början av 2020, när det officiella Washington öppnar på nytt efter helgerna.

Amerikanska nyhetsankare kallar varje riksrättsnyhet för ”historisk”. Samtidigt är stämningen i kongressen långt ifrån högtidlig.

Under måndagen lade jurister från de respektive partierna fram sina argument. Vi som befann oss i salen på Capitol Hill kunde se att Republikanernas juridiska biträde Steve Castor bar runt sina pärmar med juridiska dokument i en grön prasslig shoppingkasse. Så historisk var denna dag för honom. När Demokraternas advokater talade tog flera republikanska lagstiftare kaffepauser.

I två månader har politikerna suttit intill varandra i salen men inte tagit några intryck av varandras argument. Att åtala Trump för riksrätt är ett historiskt beslut men samtidigt har ingenting förändrats i relationen mellan partierna.

Björn af Kleen
bjorn.afkleen@dn.se "

"Fakta. Processen om riksrätt
Det demokratledda representanthusets utredning kom till sedan en visselblåsare larmat om ett telefonsamtal den 25 juli, i vilket USA:s president Donald Trump ber Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj om ”en tjänst”. Före samtalet hade Vita huset fryst ett militärt hjälppaket till Ukraina.

Tjänsten handlade om att utreda uppgifter kring exvicepresident Joe Biden, som leder i mätningarna över vem demokratiska väljare vill se som Trumps motståndare i nästa års presidentval, och hans son Hunter Bidens arbete i Ukraina efter revolutionen där 2014. "

" Riksrättsprövning kan börja nästa år

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

USA. Om och när det blir ett riksrättsåtal mot USA:s president Donald Trump kommer senaten att ta upp det först efter årsskiftet. Det säger Republikanernas majoritetsledare i kammaren, Mitch McConnell.

De kommande stegen i processen är att representanthusets justitie-utskott ska rösta om ett riksrättsåtal denna vecka, och sedan hela representanthuset. Detta ses som en formalitet, då Demokraterna styr den lägre kammaren. Det innebär att Trump ställs inför riksrätt – som den tredje presidenten i USA:s historia – varpå den avgörande prövningen sker i senaten.

TT-Reuters "

" President Zelenskyj satsar på utnötningsmetoden mot Putin

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

Analys. Moskva. Ryssland vill inte ge ifrån sig kontrollen över Ukrainas gränser. På den punkten skedde inga genombrott när Vladimir Putin och Volodymyr Zelenskyj möttes i Paris. Men Zelenskyjs strategi är av allt att döma att avancera med små steg.

Vapenvila längs hela frontlinjen och utväxling av alla fångar före nyår. Tillbakadragandet av trupper i tre områden före slutet av mars 2020. Det är det konkreta resultatet av första mötet mellan Ukrainas president Zelenskyj och Rysslands president Putin.

De här åtgärderna är kontentan i det två sidor långa, gemensamma dokument som bägge sidor skrev under i Paris natten till tisdagen. Förhandlingarna pågick i sju timmar.

Det var mycket man inte kom överens om. Tidtabellen för val i Donetsk och Luhansk är fortfarande oklar. När ska de ryska trupperna lämna området? Putin vägrar tala om det. När ska Ukraina återfå kontrollen över sina gränser? Putin tiger.

Ukraina vill att val ska hållas i samband med ukrainska lokalval. De ska organiseras först efter att de ryska trupperna dragit sig tillbaka och Ukraina har återfått kontrollen över sina gränser. Ryssland kräver att valen ska hållas direkt, vilket skulle innebära att Kreml i praktiken bestämmer utgången.

Enligt ukrainska källor föreslog Zelenskyj att valet ska hållas ett och ett halvt dygn efter att alla utländska soldater har lämnat området. Putin gick inte med på det.

– De svåraste frågorna var valet och gränsen. Olika modeller för val kommer att utarbetas inför nästa möte om fyra månader. Då tror jag att vi kommer att ha några alternativ på bordet, sade Zelenskyj.
Vad kontrollen över gränserna beträffar konstaterade Zelenskyj frankt att Putin och han har ”helt olika åsikter”.

– Det var ett långt och svårt möte. Men det var ändå framför allt positivt. Jag säger öppet att Rysslands president och jag har helt olika åsikter om när Ukraina ska återfå kontrollen över sina gränser. Han anser att vi ska få den efter valet, enligt det avtal som Ukrainas förra president skrev under i Minsk. Jag anser att vi ska få den före valet. Men det finns en orsak till att vi träffas på nytt om fyra månader. Jag tror att vi hittar en lösning, och jag inte bara tror det. Vi är förpliktade att göra det, sade Zelenskyj.

Putin vidhåller att det bara finns ett sätt att läsa Minskavtalet.
– Det stämmer att vi har olika åsikter när det gäller gränsen. Vår åsikt är enkel att förstå. Vi vill att Minskavtalet ska uppfyllas. Det är bara att läsa vad där står. Där står att Ukraina återfår kontrollen över gränsen dagen efter valet. Varför ska vi skriva om Minskavtalet? undrade Putin.

Han tillade dock att även han hoppas att de kvarvarande problemen ska gå att lösa efter fyra månader.

Var det här mötet en framgång? Inte på ett övergripande plan. För många hinder finns fortfarande kvar.

Ryssland håller fortfarande fast vid att valet ska genomföras under rysk kontroll. Det är helt omöjligt för Ukraina att gå med på en sådan sak. Av allt att döma hoppas Zelenskyj ändå på att han genom utnötningsmetoden ska få till stånd en lösning. Ett alternativ kunde vara att låta internationella trupper ta över kontrollen i området tills valet är genomfört. Det har dock Ryssland hittills vägra diskutera.

Men om mötet innebär att alla krigsfångar är utväxlade före nyår och vapenvilan längs hela fronten verkligen fungerar – då är det en framgång på fältet. Och för Zelenskyj är det viktigt att åtminstone göra livet drägligare för människor som lever vid fronten. Detta är en aspekt som många betraktare glömmer, men det är mycket uppenbart att just människolivet är en prioritet för Ukrainas president.

Därefter hoppas Zelenskyj av allt att döma på att han med hjälp av envishet samt Merkels och Macrons hjälp ska få till stånd en kompromiss som går att leva med. Frågan är om det är möjligt. I Kiev anser många att det är bättre att låta konflikten förbli frusen.

Zelenskyj har helt klart satt sig i sinnet att han åtminstone först tänker pröva på alla tänkbara sätt.

Anna-Lena Laurén"

"Fakta. Överenskommelsen i Paris
Bägge sidor förbinder sig till en fullständig vapenvila före slutet av 2019.

Trupperna ska dras tillbaka i tre områden till före slutet av mars 2020.
Alla krigsfångar ska utväxlas före slutet av 2019.
Donetsk och Luhansk ska få självstyre.
Dokumentet skrevs under av Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj, Rysslands president Vladimir Putin, Tysklands förbundskansler Angela Merkel och Frankrikes president Emmanuel Macron. "

" Fredspristagaren Aung San Suu Kyi förnekar folkmord

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Myanmars ledare Aung San Suu Kyi förnekade folkmord mot den muslimska minoritetsgruppen rohingyer när hon på onsdagen framträdde i den internationella domstolen i Haag. Åklagarsidan, anförd av Gambia, har radat upp anklagelser om våld och trakasserier som drivit över 700 000 rohingyer på flykt.

Peking.
På tisdagen satt hon tyst längst fram och lyssnade när åklagarsidans advokater anklagade Myanmar för att avsiktligt förinta rohingyer i delstaten Rakhine genom massmord, våldtäkter och andra sexuella övergrepp. För att förstöra rohingyers byar, bränna deras hus, ofta när de boende fortfarande var hemma.

På onsdagen var det den tidigare internationellt hyllade fredspristagaren Aung San Suu Kyis dag i rätten. Och hon, som i dag är Myanmars politiska ledare, förnekade som väntat anklagelserna inför de 17 domarna.

Hon förklarade att förhållandena i delstaten Rakhine är komplexa och går långt tillbaka i tiden. Att militären, som anklagas för angreppen, försvarar Myanmar mot militanta extremister som vill ha självständighet och att det började med att en militant grupp rohingyer dödade nio poliser.

Aung San Suu Kyi medgav att militären kan ha använt oproportio-

nerligt mycket våld någon gång. Men hon ansåg att det långt ifrån är bevis på att de försökt utradera en hel folkgrupp. Hon sade också att det är en sak för Myanmar att utreda, inte för den internationella domstolen.

Hennes vittnesmål står i skarp kontrast till när Gambias huvudadvokat Andrew Lowenstein på tisdagen läste upp vittnesuppgifter om barn som dödats när de kastats in i eldar och i floder, familjer som bränts levande, kvinnor som utsatts för sexuella övergrepp. Uppskattningsvis har 10 000 rohingyer dött sedan militären inledde sina attacker mot folkgruppen 2017.

Det är Gambia, ett litet västafrikanskt land, som med stöd av 57 medlemmar i organisationen för islamskt samarbete anklagar Myanmar för folkmord i den internationella domstolen i Haag.

Landets justitieminister Abucarr Tambadou var åklagare i FN-tribunalen för folkmordet i Rwanda. Efter att han hade besökt ett flyktingläger för rohingyer i Bangladesh, dit över 700 000 har flytt, bestämde han sig för att driva fallet.

– Jag tänkte, det här inte rätt och världen kan inte bara stå och se på när det händer igen, sade han vid en presskonferens när stämningsansökan lämnades in.

Att Aung San Suu Kyi själv skulle försvara landet i Haag har väckt visst uppseende. Men beslutet har hyllats av folkmassor i Myanmar som inför rättegången demonstrerat sitt stöd för henne. I Myanmar, där majoriteten av invånarna är buddister, har de nationella stämningarna växt på senare tid.

Det är sannolikt att Aung San Suu Kyi hade nästa års val i tankarna när hon beslutade sig för att åka till Haag. En stor grupp i Myanmar anser att rohingyerna är illegala invandrare och kallar dem bengaler. Många av dem invandrade från Bangladesh under den brittiska kolonialtiden 1824–1948.

Aung San Suu Kyis internationella rykte har förändrats totalt. När hon under militärjuntan satt i husarrest för att hon krävde demokrati hyllades hon och fick många utmärkelser, däribland Nobels fredspris. Men sedan hon kom till makten har allt fler förvånats över hur hon låtit militären härja i Rakhine, eller spekulerat i att hennes makt är kringskuren av militären.

Veckans förhör avslutas i dag, torsdag, och kommer att avgöra om domarna går med på Gambias krav att omedelbara åtgärder vidtas för att förhindra fortsatt folkmord på rohingyer, 600 000 bor kvar i Myanmar. Det handlar om att hindra fortsatta attacker och att se till att bevis för det som hänt inte avlägsnas. Beslut i denna fråga väntas kunna tas inom några veckor.

Om Myanmar döms skyldigt för folkmord, vilket kan ta år att avgöra, kan landet pressas att betala för att återuppbygga byar, införa lagar som hindrar att det händer igen och tillåta mer internationell granskning. Däremot kan inga individer dömas i den internationella domstolen.

Att konstatera folkmord är svårt och kräver bevis på att det funnits ett uppsåt att döda och attackera människor på grund av deras etniska bakgrund. Sedan andra världskriget har endast tre folkmord erkänts: I Kambodja i slutet av 1970-talet, i Rwanda 1994 och i Srebenica, Bosnien, 1995. **Marianne Björklund "**

"Fakta.
Efter en kupp 1962 styrde militären Myanmar i 50 år.

Aung San Suu Kyi tilldelades Nobels fredspris 1991 för sin kamp för demokrati. Sammanlagt tillbringade hon över 15 år i husarrest under militärregimen.

Hon släpptes 2010 och hennes parti National League for Democracy vann valet 2015.

En regel i grundlagen, inskriven av den tidigare militärledningen, hindrade henne från att bli president. I stället inrättade hon en position åt sig själv som statskansler ovanför presidenten.

Men fortfarande har armén stort inflytande och styr över försvaret, gränskontrollen och inrikesministeriet. "

" Turkiet uppmanas släppa fånge

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Turkiska demokrater jublar över Europadomstolen för mänskliga rättigheters uppmaning till Turkiet att släppa affärsmannen Osman Kavala, den mest berömde av landets många politiska fångar.

Europadomstolen för mänskliga rättigheter, med säte i Strasbourg, slog på tisdagen fast att den turkiska regimen gripit Kavala för att tysta honom, inte för att han begått något brott. Det turkiska justitiedepartementet – liksom den regimkontrollerade pressen – har ännu inte kommenterat domstolens beslut.

Kavala, 57, greps i oktober 2017 och sattes i det ökända fängelset Silivri – Europas största – nordväst om Istanbul. Han utpekades av pressen som en samhällsfiende med nära band till den bannlysta Gülensekten och finansiären George Soros.

Kavala sades ha organiserat kravallerna kring Geziparken i Istanbul 2013, då miljöaktivister hindrade regimen från att ersätta parken med ett köpcentrum.

Först i mars i år åtalades Kavala, för att ha ”försökt störta regeringen med våld”.

Kavalas vän Zülfü Livaneli, säger till DN:
– Beslutet i Strasbourg är goda nyheter för vår oskyldige vän Kavala och alla de andra inspärrade intellektuella. Det understryker det vi redan visste: Att det i vårt land inte existerar någon rättvisa.

Nathan Shachar
naranjal@gmail.com "

"Kritiserad medborgarlag stoppar muslimer

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Parlamentet i Indien har röstat ja till en mycket kontroversiell medborgarskapslag. Migranter från tre grannländer får rätt att stanna i landet – så länge de inte är muslimer. De senaste dagarna har tiotusentals människor demonstrerat i protest mot lagen.

Den nya lagen, som klubbades av parlamentets överhus i New Delhi på onsdagen, ger hinduer, kristna och buddister som invandrat illegalt från Pakistan, Bangladesh och Afghanistan rätt att bli indiska medborgare. Kravet är att de ska ha kommit till Indien före 2015 – och att de inte är muslimer.

En konsekvens av lagen blir att muslimer som bott i Indien i flera generationer riskerar att deporteras eller hamna i fångläger. Andra utsatta grupper – som rohingyer från Myanmar, tamiler från Sri Lanka och tibetaner från Kina – omfattas inte heller av den nya lagen.

Beskedet från parlamentet har mötts med våldsamma protester i framför allt nordöstra Indien, dit många människor från Bangladesh migrerar sedan andra halvan av 1900-talet. Tiotusentals soldater har skickats dit för att försöka lugna ned stämningen. Enligt människorättsorganisationer som Amnesty International sätts rättssäkerheten ur spel. Mer än 700 kända akademiker, däribland flera jurister, har skrivit under ett upprop mot lagen.

Indiens hindunationalistiska premiärminister Narendra Modi driver en politik som sätter den hinduiska majoriteten i första hand. Under Modis drygt fem år vid makten har den muslimska minoriteten – 190 miljoner människor – blivit mer utsatt.

Modi anklagas för att försöka förvandla det sekulära Indien till ett etniskt Hindustan. Den nya lagen ses av kritikerna som del i en agenda att marginalisera muslimerna.

– Muslimerna är redan förföljda, det här kommer att göra dem mer sårbara, sa en deltagare i en demonstration i Delhi till BBC.

Enligt regeringspartiet BJP är den nya lagen tänkt att ge en fristad för människor på flykt undan religiös förföljelse.

”Denna dag är en milstolpe för Indien och vår nations moraliska anda av medlidande och broderskap”, twittrar Indiens hindunationalistiske president Narendra Modi, som nu i ett sista formellt steg ska skriva under lagen.

Regeringen planerar att följa upp medborgarskapslagen med ett register där muslimer kommer att behöva bevisa att de är indiska medborgare från början och inte kommit dit från andra länder.

Tidigare i höstas presenterades ett första sådant register i delstaten Assam. 1,9 miljoner av delstatens invånare fanns inte med i registret och riskerar nu att bli statslösa, vilket kan innebära att många görs statslösa.

Mia Holmgren
mia.holmgren@dn.se "

" Klart för nyval – igen

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Israel. För tredje gången på mindre än ett år går Israel till val igen. Det stod klart på onsdagskvällen sedan alla möjligheter att bilda regering uttömts.

Premiärminister Benjamin Netanyahu utlyste nyval för ett år sedan, i hopp om att stärka sin ställning inför de åtal som stundade. Detta misslyckades i två val, i april och i september, och häromveckan åtalades Netanyahu för mutbrott och bedrägeri.

I nästa val, i mars, hoppas han vinna tillräckligt många mandat för att säkra parlamentarisk immunitet.

Men flera av hans partivänner i Likud uppmanar honom att avgå och bryta dödläget.

Nathan Shachar "

"Ambassadör tar över som Ann Lindes närmaste man

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Kabinettssekreterare Annika Söder avgår och lämnar över rollen som utrikesministerns närmaste tjänsteman till Romambassadören Robert Rydberg. Han pekar ut fängslade förläggaren Gui Minhai och journalisten Dawit Isaak som prioriterade ärenden.
– Vi kommer med stor energi att fortsätta engagera oss.

Annika Söders avgång ska ha varit planerad sedan Ann Linde (S) efterträdde Margot Wallström som utrikesminister i höstas. Det finns ingen dramatik bakom beslutet, skriver Ann Linde i ett pressmeddelande.

Nu tar Italienambassadören Robert Rydberg över efter Söder. Han har bland annat varit ambassadör i Israel och Demokratiska Republiken Kongo samt varit chef för utrikesdepartementets enhet för Mellanöstern- och Nordafrikafrågor. Han har också arbetat vid FN-representationen i New York och med FN:s säkerhetsråd.

– Jag misstänker att jag kommer att få jobba med ett mycket brett spektrum av politiska frågor. Jag har själv ett stort intresse för Europapolitiken, men om det betyder att jag kommer ägna mest tid åt det vet jag inte, säger han.

Vad kan du göra för att den fängslade svenskkinesiske förläggaren Gui Minhai och svenskeritreanske journalisten Dawit Isaak ska släppas fria?

– De är två av de viktigaste enskilda ärenden som står på UD:s dagordning och som utrikesministern och alla berörda under henne jobbar hårt med och prioriterar. Jag har ännu inte fått tillfälle att sätta mig in i alla detaljer. Men från en svensk utgångspunkt är det naturligtvis fullständigt oacceptabelt att en svensk medborgare hålls fängslad på detta sätt. Vi kommer med stor energi att fortsätta engagera oss.

Mellan 2003 och 2007 var du Sveriges ambassadör i Tel Aviv, hur anser du att relationen mellan Sverige och Israel har förändrats sedan dess?

– Den har blivit mer komplicerad, framför allt därför att Israel under perioden efter att jag tjänstgjorde där har dominerats ännu mer än tidigare av regeringar som haft en syn på bosättningspolitik och annat som skiljer sig markant från den syn som är Sveriges och EU:s. Det viktigaste som har förändrats under den period som jag var där, även då var vår relation ganska komplicerad, är utvecklingen på den israeliska sidan.

Annika Söder kom till UD redan 1982 och har varit rådgivare åt flera svenska utrikes- och statsministrar, bland annat i samband med Sveriges kampanj om en plats i FN:s säkerhetsråd. Hon blir kvar på UD, och ska arbeta med freds- och konfliktfrågor, och som styrelseordförande i European Peace Institute.

I ett internt mejl till kolleger på regeringskansliet som DN tagit del av skriver Annika Söder:

”I samband med skiftet på utrikesministerposten i september bestämde vi att jag skulle stanna kvar för att arbeta med Ann Linde, som ”lots” under en övergångstid i höst. När höstterminen nu snart är slut, är denna period också över. Jag kommer därför att lämna mitt arbete som kabinettssekreterare i dag.”

Hon skriver också att det kommande arbetet med ”konfliktlösning, försoning samt säkerhets- och fredsbyggande som stöd för och i samarbete med EU och dess medlemsländer, ju [är] viktigare än någonsin” och att hon också hoppas hinna med andra insatser som internationell rådgivare och ledare.

Hanna Jakobson
hanna.jakobson@dn.se
Sanna Torén Björling
Hugo Ewald
hugo.ewald@dn.se"

"Fakta. Robert Rydberg
Född 1955 i Stockholm.
Utbildad jurist och anställd inom utrikesdepartementet sedan 1984.
Sveriges ambassadör i Rom sedan 2015.
Ambassadör i Israel 2003–2007.
Ambassadör i Demokratiska Republiken Kongo (Kongo-Kinshasa) 2001–2003.
Förstesekreterare på den svenska beskickningen i Pretoria, Sydafrika 1988–1992.
Andra UD-uppdrag: Chef för UD:s enhet för Mellanöstern- och Nordafrikafrågor, arbetat vid FN-representationen i New York och med FN:s säkerhetsråd, med europeisk säkerhetspolitik och nedrustningsfrågor.
Kuriosa: Talar åtta olika språk. Utöver svenska även engelska, franska, italienska, spanska, tyska, hebreiska och afrikaans. **Källa: UD "**

" Mångmiljardstrid väntar om EU-avgifter

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

15 miljarder kronor mer i svensk EU-avgift? Eller något mindre, som ordförandelandet Finland föreslagit i en kompromiss? Sverige självt vill inte betala mer än tidigare. I dag, torsdag, på EU-toppmötet ska stats- och regeringscheferna försvara sina ståndpunkter.

Bryssel.
Nyligen presenterade EU:s ordförandeland Finland en kompromiss till långtidsbudget för 2021–2027. Förslaget möttes av stark kritik. ”Ett stort misstag” skrev till exempel Portugals premiärminister António Costa (S) på Twitter.

Han påpekade att förslaget går mot majoriteten av medlemsländer, mot EU-kommissionens förslag, mot Europaparlamentets förslag. ”Det måste därför tydligt avslås”, anser Costa.

Ursula von der Leyen, EU-kommissionens ordförande, är också kritisk.

– Jag är bekymrad över de kraftiga neddragningarna som är jämfört med kommissionens förslag. Neddragningarna påverkar våra viktigaste strategiska mål, till exempel kustbevakningsstyrkan, försvar, digitalisering, de gröna fonderna, sade hon på sin allra första presskonferens efter att hon tillträdde den 1 december.

När EU-kommissionen i maj förra året presenterade sitt förslag till långtidsbudget var det en kalldusch för Sverige. som tillsammans med tio andra länder är nettobetalare till EU, alltså betalar mer i avgift än vad som kommer tillbaka i olika stöd. Kommissionen vill att medlemsstaterna betalar 1,11 procent av sin nationalinkomst (bni) i avgift. För Sveriges del har regeringen uppskattat att det blir cirka 15 miljarder kronor mer, en höjning med upp till 40 procent från avgiften för 2018.

EU-kommissionen föreslog att de så kallade rabatterna på avgiften skulle tas bort. Rabatterna går till länder som är nettobetalare. De kom till efter att Storbritanniens dåvarande premiärminister Margaret Thatcher krävde pengarna tillbaka när hon insåg hur mycket landet betalade till EU. I delvis annan form har rabatten även kommit Sverige, Danmark, Nederländerna, Tyskland och Österrike till del.

Flera i den gruppen har krävt att EU-avgiften fortsatt ska vara 1 procent av bni. Finlands kompromissförslag är 1,07 procent. Sveriges finansminister Magdalena Andersson (S) är fortsatt missnöjd.
– Det här är ett alldeles för expansivt förslag. Här måste man rätta mun efter matsäck, sade hon förra veckan.

Magdalena Andersson syftar på att EU får ett hål i sin budget när Storbritannien lämnar EU. I Finlands förslag ska det hålet till större del täckas med besparingar och till mindre del med ökade avgifter från medlemsstaterna.

I det finländska kompromissförslaget finns även en formulering om att rabatterna kan fortsätta till 2027.

I både kommissionens och Finlands förslag finns skrivningar om att utbetalningar från EU-budgeten ska vara villkorad av att länderna följer rättstatens principer.

Ursula von der Leyen efterlyser att medlemsstaterna snabbt kommer överens om en långtidsbudget. Helst i början av nästa år vid ett extra toppmöte. Den tidplanen tror inte Daniel Tarschys, professor emeritus vid Stockholms universitet, på.

– Det här kommer att bli färdigt först sent nästa år. Det är alltid svårt att bli överens när du har helt olika intressen. Ett antal länder vill ha mycket jordbruksstöd och strukturfonder medan snåljåpar i norr som Sverige vill hålla nere alla utgifter, säger han.

Slutsumman som EU:s 27 stats- och regeringschefer ska bli eniga om är en sak. Hur pengarna ska fördelas är en minst lika stor strid. Liksom förmodligen formuleringarna om att utbetalningarna hör ihop med rättstatens principer.

– De närmast sörjande, Polen och Ungern, är väldigt emot det. Så de skrivningarna blir också en förhandlingsfråga, säger Daniel Tarschys. Han tror däremot att systemet med rabatter, som gynnar Sverige, kan bli kvar.

– De kommer dock att heta något annat, men som leder till samma resultat.

Pia Gripenberg "

" Ledare: Valet ger britterna en chans att gå vidare

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Ska man tro opinionsmätningarna kommer Boris Johnson att fortsätta som brittisk premiärminister efter torsdagens val. I genomsnitt ger de hans konservativa Toryparti 43 procent – och en ledning över Labour med 10 procentenheter. Enligt de flesta bedömare innebär de siffrorna att systemet med enmansvalkretsar genererar en betryggande majoritet i parlamentet.

I så fall är det brittiska utträdet ur EU ett faktum den 31 januari. Det betyder inte att brexitcirkusen tar slut. Avtalet som ska styra Storbritanniens och EU:s långsiktiga relationer ska fortfarande förhandlas fram. Det ska vara klart den 31 december nästa år.

Om Boris Johnson håller vad han lovat så blir det ett tunt dokument. Trängd av Brysselhatarna i det egna partiet har han slagit fast att förhandlingsperioden inte ska förlängas och att britterna ska kunna skriva vilka handelsavtal de vill med tredje part. Tillträdet till den inre marknaden blir i så fall begränsat, det ekonomiska priset högt, samtidigt som en gräns uppstår på Irländska sjön. Det förenade kungariket skakas om.

Huruvida Johnson står fast vid sina vallöften är dock en annan fråga. Vinner han en tillräckligt stor majoritet kan han, liksom han gjorde med nordirländska DUP tidigare i höstas, köra över Torypartiets brexitextremister. Och antingen förlänga övergångsperioden eller snabbt ge efter för Bryssels krav om att behålla olika EU-regleringar,

för att på så sätt försäkra sig om nära ekonomiska förbindelser över Engelska kanalen.

För en man vars enda egentliga övertygelse verkar vara att en kaka går att både äta och ha kvar finns det en viss logik i att genomföra en brexit *in name only*. Får Boris Johnson den majoritet mätningarna ger honom blir det brittiska utträdet av. Exakt hur högt priset för det blir återstår att se.

Samtidigt ska man kanske inte sätta för stor tilltro till opinionsundersökningarna. 2017 gav de Theresa May ett övertag med 8 procentenheter. Hon vann med 2. Sjunker Torypartiets ledning till under 7 procentenheter är sannolikheten stor att Boris Johnson missar en egen majoritet.

I så fall blir regeringsbildningen en mardröm. Labour, Liberaldemokraterna och de skotska nationalisterna har i princip ingenting gemensamt. Med ett undantag – motståndet mot Boris Johnsons utträdesavtal. Förnekar väljarna Torypartiet en majoritet är det oklart hur de vill att landet ska styras, men det blir tydligt att de måste få säga sitt om brexit en gång till.

Antingen lär Labour behöva dumpa både sitt socialistiska program och sin partiledare för att få administrera en ny folkomröstning. Eller så får Torypartiet göra en liknande uppoffring.

Den brittiska demokratin har historiskt varit ett föredöme. Men det senaste året har Storbritannien gjort sig självt till åtlöje:

Premiärministern har försökt runda parlamentet, de stora partierna har kastat ut sina mest pragmatiska och kompetenta politiker, den parlamentariska processen har helt gått i baklås. EU-utträdet har splittrat det brittiska samhället.

Torsdagens val kommer inte att göra slut på brexitvåndorna. För den som söker ljusglimtar finns ändå två. Väljarna kommer återigen att ha förkastat Jeremy Corbyns socialism. Missar Johnson sin majoritet är det trots, inte tack vare, Labourledaren och hans huvudlösa vänsterpolitik. Kanske kan det locka partiet till en återställare. Och efter ett år av blockeringar får britterna i alla fall en chans att gå vidare – med sitt utträde eller genom att ompröva det i en ny folkomröstning.

DN 12/12 2019 "

"Katrine Marçal: Hugh Grants taktik kan faktiskt avgöra det brittiska valet

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

London. Det brittiska valet är som en politisk skräckfilmsversion av filmen ”Love Actually”. Den romantiska komedin från 2003 skildrar London strax före jul och Hugh Grant spelar landets dansande premiärminister.

I årets val dansar Hugh Grant inte. I stället har han varit ute och kampanjat. Skådespelaren har dykt upp i flera marginalvalkretsar som inofficiell oppositionsledare för den försvunna mitten i brittisk politik. Det är det sista desperata försöket att stoppa brexit.

Vinner Boris Johnson torsdagens parlamentsval är det nämligen över. I alla fall för dem som likt Hugh Grant drömmer om att Storbritannien ska förbli EU-medlemmar. Får de konservativa majoritet i parlamentet kommer Storbritannien att lämna EU i januari.

Hugh Grant har inte kampanjat för något politiskt parti utan för den lokala kandidat (oavsett parti) som har en chans att besegra de konservativa. Skådespelaren är en del av den kampanj som förespråkar taktikröstning för att uppnå ett valresultat där ingen vinner. Om ingen får majoritet i parlamentet kommer Storbritannien nämligen sannolikt att tvingas hålla en ny folkomröstning om brexit. För att på något sätt lösa det politiska dödläget.

Brexitmotståndare som röstar taktiskt på detta sätt kallas för ”Hugh Grant-väljare”.

Och det ser ut som om de har en viss chans. Opinionsinstitutet YouGovs sista prognos visade i tisdags att det konservativa partiets ledning i opinionen nästan har halverats.

Att Jeremy Corbyn och Labour skulle vinna valet verkar osannolikt. Däremot skulle det kunna bli så att inget parti får majoritet: taktikröstarnas drömscenario. Japp. Hugh Grant kan faktiskt vinna valet. Detta är inget skämt.

Det är på många sätt Boris Johnsons värsta mardröm.

Så vad gör premiärministern då? Ja, eftersom vi befinner oss i den politiska skräckfilmsversionen av ”Love Actually” tar han en spritpenna och skriver ner sitt budskap på stora vita papper, sedan tar han sin portabla cd-spelare med julmusik och går för att knacka dörr.

I filmen ”Love Actually” deklarerar Andrew Lincoln sin kärlek till Keira Knightley på detta sätt. Och i det konservativa partiets valreklam gör Boris Johnson samma sak. Premiärministern dyker upp med julmusik hemma hos en väljare som ser ut som en 15 år äldre Keira Knightley. Och utanför hennes dörr lägger Boris Johnson fram sin politiska argumentation med spritpenna till tonerna av ”Stilla natt”.

Precis som Andrew Lincoln i ”Love Actually” är Boris Johnson en desperat man. Han vädjar om att ”det behövs minsann bara nio ytterligare konservativa parlamentariker” för att få en fungerande majoritet i parlamentet. Premiärministern hänvisar inte till några konservativa reformer. Inte till något hopp om ett bättre Storbritannien. Nej, han vill att hon ska rösta på honom för att helt enkelt bryta det politiska dödläget.

Boris Johnson brukade lyfta fram brexit som en fantastisk möjlighet för Storbritannien. En revolution! En dröm! En utopi av välstånd, självständighet och frihet. I dag pratar han mest om brexit som vore det en ond tand som behövde dras ut. Helst före jul. Så att Storbritannien kan tugga kalkon i fred. Detta är Boris Johnsons löfte till väljarna till tonerna av ”Stilla natt” en mörk vinterkväll i London.

– Låt oss få det gjort!
Och kanske kommer det att fungera. I politiken måste du som bekant möta väljarna där de är. Oavsett om du gillar det eller inte. Och de brittiska väljarna är trötta. Boris Johnson lovar att han ska dra ut brexittanden bara de ger honom åtminstone nio ytterligare platser i parlamentet. ”Om ni inte vill rösta för någon politik. Rösta i alla fall för ett fungerande politiskt system. Låt oss bryta dödläget.”
Det är budskapet.

I veckan körde Boris Johnson en traktor genom en symbolisk vägg för att visa vad han menar. Det är så premiärministern kommunicerar under denna valrörelse. På enklast möjliga sätt och med största möjliga bokstäver. ”GET BREXIT DONE.”

Vad Labourpartiets slogan är vet i princip ingen. Men partiet går hyfsat ändå. I alla fall för att vara ett parti som precis har tvingats be om ursäkt till Storbritanniens judar för ”det lidande vi har åsamkat dem”. Samt har en partiledare med förtroendesiffror på minus 37.

Boris Johnson ligger på minus 3. Han är med andra ord mindre avskydd än Jeremy Corbyn. Det är vad detta val i hög grad handlar om för många väljare. Vem tycker du minst illa om?

Många bedömare trodde före valet att Liberaldemokraterna skulle gå bra. Det är det enda parti som är emot brexit, vilket är en åsikt som runt 50 procent av väljarkåren delar. Men Liberaldemokraterna har hanterat valkampanjen så illa att Hugh Grant har fått kliva in för att driva deras sak.

Om än inte deras parti.
I verkligheten är detta val ingen romantisk komedi. Det må ha drag av surrealistisk politisk skräckfilm, men i själva verket är det ett vägval av historiska mått.

Resultatet kommer att definiera Storbritannien de närmsta 50 åren. Och även om många britter hellre hade fastnat i en hiss med prins Andrew än genomlidit den här valkampanjen:
I dag är det val i Storbritannien. Actually.

Katrine Marçal
katrine.marcal@dn.se "

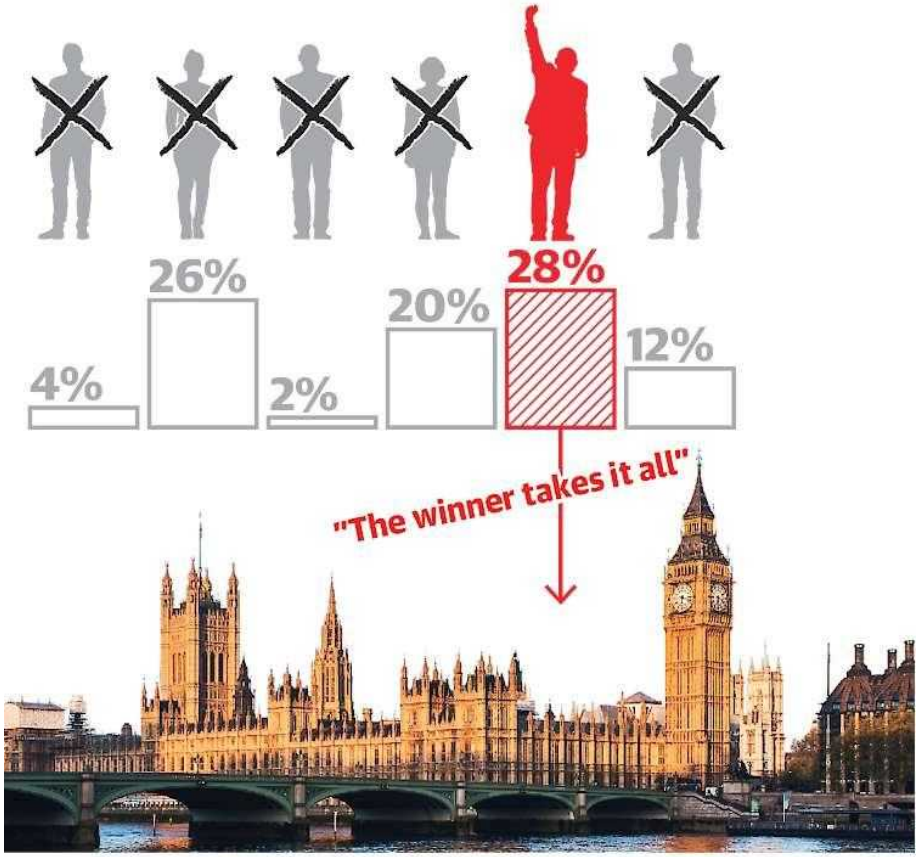

Det är bara den segrande kandidaten som räknas och får plats i underhuset. Röster på tvåan är bortkastade.

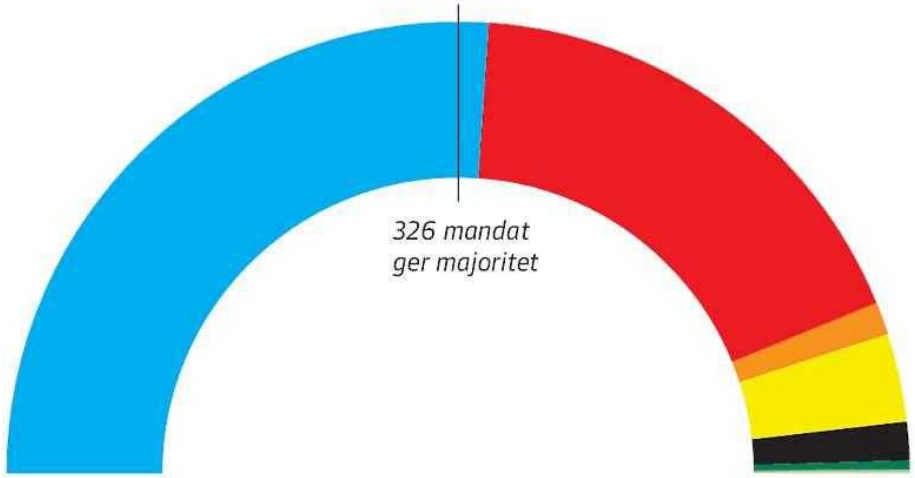

Totalt antal mandat: 650

Tories **339**	Labour **231**	Liberaldem. **15**	SNP **41**
DUP, Sinn Féin **18**	Plaid Cymru **4**	Green **1**	Övriga **1**

" DN sammanfattar: 10 saker om/brittiska valet

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

○ För första gången sedan 1923 ska brittiska folket i dag gå till val i december – och det i det tredje parlamentsvalet på fyra år. Blir det någon julefrid efter valet – eller fortsätter den politiska turbulensen? Vad gäller valet? Och blir det någon brexit?

Valet gäller samtliga 650 mandat i parlamentets underhus: 533 i England, 59 i Skottland, 40 i Wales och 18 i Nordirland.

Ett parti behöver vinna 326 mandat för att kunna bilda en majoritetsregering. Om ingen lyckas med det så kan det parti som har fått flest röster i valet söka stöd hos mindre partier.

Boris Johnson har förhandlat fram ett brexitavtal med EU. Han lovar väljarna att Storbritannien ska lämna EU den 31 januari nästa år. Jeremy Corbyn och Labourpartiet vill i stället förhandla fram nya villkor för brexit och sedan hålla en ny folkomröstning om EU-medlemskapet nästa år. Liberaldemokraterna vill stoppa brexit helt.

Ska Skottland folkomrösta om självständighet igen?
Nicola Sturgeon som leder det skotska nationalistpartiet SNP kräver en ny folkomröstning om skotsk självständighet från Storbritannien nästa år. Skottland röstade nej till självständighet 2014. Boris Johnson vill inte tillåta en ny sådan folkomröstning men Jeremy Corbyn har varit mer svävande. Mycket beror på hur bra det går för det skotska nationalistpartiet i torsdagens val.

Nicola Sturgeon vill stoppa brexit till varje pris och har därför öppnat för att stödja en Labourregering ledd av Jeremy Corbyn. Ett av hennes krav för det är just en ny folkomröstning om självständighet för Skottland.

141 dagar har Boris Johnson varit premiärminister på valdagen. Han har länge drömt om att leda landet – men redan nu sätter han alltså allt på spel. Om Tories inte får egen majoritet i underhuset kan det bli svårt för Johnson att sitta kvar. I så fall kan han bli den brittiske premiärminister som suttit kortast tid vid makten, med undantag för George Canning som dog i sviterna av en hjärnblödning 1827 efter bara 118 dagar på posten.

Nordirländska DUP kommer att kräva tydliga garantier
Om Boris Johnson skulle misslyckas med att säkra en majoritet i underhuset lär han vända sig till en gammal allierad: Arlene Foster, partiledare för unionistiska DUP, det största partiet i Nordirland. Men Foster kommer inte att ge någon hjälp gratis.

Arlene Foster kommer allra minst att kräva en rejäl omförhandling, med någon typ av tydligare garanti för att Nordirland inte ”fastnar” i en annan ekonomisk zon än övriga Storbritannien. Och då kan vi vara tillbaka på ruta ett – med uppenbar risk för en avtalslös brexit.

Valet är som en omvänd skönhetstävling där folk troligtvis kommer att rösta på den som de ogillar minst i stället för på den som de gillar mest.”

Laura McAllister, professor i offentlig politik vid Cardiff University, i en intervju med TT.

Vad innebär det att rösta taktiskt? Blir taktikröstandet mer utbrett i detta val än tidigare?
Att rösta taktiskt innebär att man röstar på en annan kandidat än sin favorit, för att den kandidaten har större chans att vinna i valkretsen. Huvudskälet är att man vill förhindra att den kandidat man ogillar mest vinner.

Och allt tyder på att taktikröstandet blir vanligare i dagens brittiska val. I en färsk undersökning säger 24 procent av väljarna att de planerar att rösta taktiskt. Det är en uppgång från 20 procent vid valet 2017. Totalt skulle det handla om nästan 8 miljoner väljare som ”håller för näsan” i valbåset.

Att de är så många har att göra med den allt överskuggande valfrågan – brexit.

Brexitpartiet och Liberaldemokraterna dalar i opinionen
Efter framgången i valet till Europaparlamentet i maj, då det nybildade Brexitpartiet fick 30,5 procent och blev största brittiska parti, har stödet fallit dramatiskt för Nigel Farages missnöjesparti.

Att ”brexitören” Boris Johnson blev vald till ny ledare för konservativa Tories drog undan mattan för Farage. Hans beslut att inte själv ställa upp i någon valkrets har också minskat chanserna för Brexitpartiet. I de sista mätningarna är det högst osäkert om partiet får något enda mandat.

Tvärtemot många politiska förståsigpåares spådomar har även Liberaldemokraterna dalat i opinionen och hamnar i de sista mätningarna under 15 procent. Blir det ett så svagt valresultat försvagas partiledaren Jo Swinsons förhandlingsposition gentemot både Labour och Tories. Men hon har ett ess i rockärmen: hon kan låta Boris Johnson sitta kvar som premiärminister i en konservativ minoritetsregering, i utbyte mot en folkomröstning om brexitavtalet – med ”stanna i EU” som andra alternativet.

Att ett barn behandlas på golvet är en skam för vårt samhälle.”
Oppositionsledaren Jeremy Corbyn försökte plocka poäng i början av veckan sedan premiärministern först vägrat att kommentera en bild som visar en pojke i syrgasmask på golvet på ett sjukhus i Leeds i norra England. Premiärministern ville först inte titta på bilden, men sade sedan ”förfärligt, förfärligt foto” och bad familjen om ursäkt.

Labour har lovat stora satsningar på sjukvårdssystemet NHS, en av valrörelsens stora frågor. Corbyn har också lanserat det mest vänsterradikala manifestet på årtionden med förstatliganden av bland annat posten och järnvägen.

Samtidigt har Corbyn blivit allt mindre omtyckt, långt från den rockstjärnestatus han hade 2017, vilket bland annat beror på antisemitism inom partiet.

Erik de la Reguera
erik@delareguera.se
Ingmar Nevéus
Katrine Marçal
katrine.marcal@dn.se "

" Här ska Boris Johnson riva den ”röda muren”

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Boris Johnson måste storma ”den röda muren” för att vinna det brittiska valet. Han måste övertyga Labourväljare i norra England om att rösta konservativt för första gången. Därför riktas allas blickar nu mot ställen som Grimsby, en sliten hamnstad vid östkusten. Här kan valet avgöras.

Tidigt i måndags morse dök Boris Johnson upp i Grimsbys fiskmarknad, en hangarliknande byggnad i hamnen. Han anlände med ett stort medieuppbåd, pratade med fiskhandlare och lät sig fotograferas i vita skyddskläder med en torsk i näven. Han meddelade att brexit är en chans att återuppliva Grimsbys döende fiskindustri. Sedan reste han vidare till Sunderland.

Det var ingen slump att Johnson valde att inleda sitt livs viktigaste vecka just här.

Grimsby är ena änden av det som kallas ”den röda muren”, ett nästan sammanhängande bälte av runt 50 valkretsar från norra Wales till Nordsjökusten som nästan alltid har röstat på Labour. Grimsby har gjort det sedan 1945.

Det är också platser där de flesta röstade för att lämna EU i folkomröstningen 2016 – i Grimsbys fall hela 71 procent.

Med andra ord: om de konservativa ska få en egen majoritet är det just genom att stjäla de här brexitröstande valkretsarna från Labour.

Nämn Grimsby för en Londonbo, och han eller hon associerar genast till misär och tristess.

Schablonbilden är så inarbetad att komikern Sacha Baron Cohen valde staden som scen för filmen ”Grimsby” från 2016. Där är hans egen rollfigur Nobby en alkoholiserad, bidragsfuskande elvabarnspappa och supporter till fotbollsklubben Grimsby Town.

Filmen spelades inte in här, men många Grimsbybor tog illa vid sig när Baron Cohen drev med deras hemstad.

Ändå är det sant att Grimsby är en stad på dekis. Den har varit det i årtionden. Tar man en promenad längs huvudgatan Freeman Street möts man av igenspikade butiker, pantbanker och en och annan nedsliten pub.

På nätterna är Grimsbys centrum en plats med öppen droghandel, prostitution och hundratals uteliggare.

Här är arbetslösheten dubbelt så hög som i landet som helhet. Vart fjärde barn lever officiellt under gränsen för fattigdom. Allt fler familjer behöver hjälp. På välgörenhetsorganisationen Rock Foundation berättar grundaren Pamela Hodge att antalet som besökte hennes matutdelning i november 2018 var 700 – i november i år var det 1 600.

Sherree Bull, en ensamstående trebarnsmamma, har kommit för att hämta fyra matkassar. Hon säger att hon inte har möjlighet att jobba på grund av barnen.

– Jag får socialbidrag nu, men det räcker inte. Och skulle jag få ett jobb så tar de ifrån mig bidraget.

Sherree Bull kanske ska rösta på Labour, säger hon. Men brexit har hon ingen åsikt om, det gör nog varken till eller från.

De flesta i Grimsby tänker annorlunda. De ser brexit som en universallösning på stadens problem. På 1950-talet hade Grimsby världens största fiskeflotta och en blomstrande livsmedelsindustri. I dag finns inte mycket kvar av detta.

Många Grimsbybor ser ett samband mellan nedgången för fisket och EU-medlemskapet. Det är inte nödvändigtvis hela sanningen, men huvudanledningen till att så många röstade för brexit.

På norra piren i den öde hamnen träffar vi Darren Kenyon, en av bara en handfull professionella fiskare som finns kvar i Grimsby. Han började redan som 13-åring 1970.

– Grimsby är en skithåla i dag. Annat var det när jag var pojke.

Överallt här var det svarta trålare, säger han och pekar tvärs över den nästan tomma hamnbassängen med sina sönderfallande träpirar.

Darren Kenyon gick för länge sedan över till att fiska krabba, hummer och andra skaldjur. I dag har han en liten fabrik vid kajen där fångsten kokas, förpackas och säljs till restauranger och butiker.

Han skulle egentligen vilja gå tillbaka till torsk, men det är omöjligt, säger han. På grund av EU och den gemensamma fiskeripolitiken som fördelar fiskekvoter mellan medlemsländerna.

– Jag har inget emot franska eller spanska fiskare. De är som jag, vill ju bara försörja sig. Men jag röstade på brexit för att det är vår chans att få det som det en gång var. Om jag röstar nu måste det bli på Boris. I valrörelsens slutskede har Boris Johnsons Tories nästan helt kokat ner sin politik till en enda slogan: att få brexit gjort.

Det är ett budskap som går hem i Grimsby. Nästan alla vi talar med här vill just få utträdet överstökat.

– Ingenting händer i den här stan. Vi har väntat i tre år nu. Min mans chef säger att han inte kan få heltid förrän brexit har gått igenom, säger Yasmin Brackenbury, en 27-årig kvinna som tidigare har röstat på Labour men som nu stödjer Boris Johnson.

Brexitfrågan anses så viktig i Grimsby att ingen av de ledande kandidaterna i valkretsen vågar stå för ett fortsatt EU-medlemskap.

Såväl den sittande underhusledamoten Melanie Onn från Labour som hennes konservativa utmanare Lia Nici röstade för att stanna i EU 2016. Men i dag är de brexitanhängare. Melanie Onn röstade som en av bara 19 Labourledamöter för Boris Johnsons brexitavtal i slutet av oktober.

Efter en debatt i tisdags kväll frågar jag dem båda varför de bytte åsikt. – Det viktigaste för mig var att respektera folkets åsikt. Oavsett hur jämn folkomröstningen var kan man inte ignorera demokratin. Gör vi det är vi på ett sluttande plan, säger Lia Nici.

– Det är en stor sak att gå emot sitt parti, men jag gjorde det för att den här överenskommelsen är den enda hittills som faktiskt har en chans att förverkligas, säger Melanie Onn.

Men Melanie Onn vill egentligen – precis som sin partiledare Jeremy Corbyn – prata om annat än brexit. Till exempel om det krisande nationella sjukvårdsorganet NHS.

Det är ett ämne som engagerar många i Grimsby eftersom stadens största sjukhus, uppkallat efter prinsessan Diana, anses som ett av landets allra sämsta. Det är satt under särskild övervakning från London eftersom det har för långa kötider och inte klarar de nationella kvalitetskraven.

Samtidigt som Boris Johnson besökte Grimsbys fiskmarknad i måndags ställde sig Melanie Onn utanför sjukhuset och angrep premiärministern i direktsändning.

– Han är i stan och pratar med affärsfolk, men jag undrar varför han inte kommer hit i stället. Han borde tala med personalen och patienterna om varför vårt sjukhus har ett underskott på 57 miljoner pund.

Ändå återkommer vi ständigt till brexit.

För de britter som vill gå ur EU handlar det ofta om en känsla av något som har gått förlorat och som måste återerövras.

I debatten förekommer inte sällan referenser till det förlorade imperiet eller till uppoffringarna och segern i andra världskriget.

Boris Johnson själv anklagade 2016 EU för att vilja skapa en superstat ”precis som Hitler” samtidigt som han uppmanade sina landsmän att åter bli ”Europas hjältar”.

Även i Grimsby finns en längtan tillbaka till fornstora dar. Det är ur det perspektivet många ser på brexit. Och på valet.

På en jullunch träffar vi Charlie Roach, en 80-åring i tomteslips vars hela släkt en gång arbetade inom fiskenäringen. Han har alltid röstat på Labour.

– Men nu säger min fru att vi ska rösta konservativt, säger han. Det är för att få brexit överstökat. Så det blir väl så. Men det känns väldigt ovant.

Ingmar Nevéus "

"Fakta. Tories kan vinna för första gången på 74 år
Valkretsen Great Grimsby har röstat fram parlamentsledamöter från Labour sedan 1945. 71 procent av väljarna här röstade för brexit i folkomröstningen 2016, en av de största marginalerna i landet.

Nu tyder opinionsmätningar på att regeringspartiet Tories kandidat, Lia Nici, vinner i Grimsby.

I en undersökning för Yougov härom veckan fick hon 42 procent mot Labours sittande parlamentsledamot Melanie Onn, som fick 37 procent.

Men mätningar på valkretsnivå är osäkra och Labour har haft medvind i valrörelsens slutspurt.

I Grimsby som på andra platser kan många väljare taktikrösta mot Boris Johnson, till förmån för Labour.

Grimsby har cirka 90 000 invånare och ligger i grevskapet Lincolnshire i norra England. "

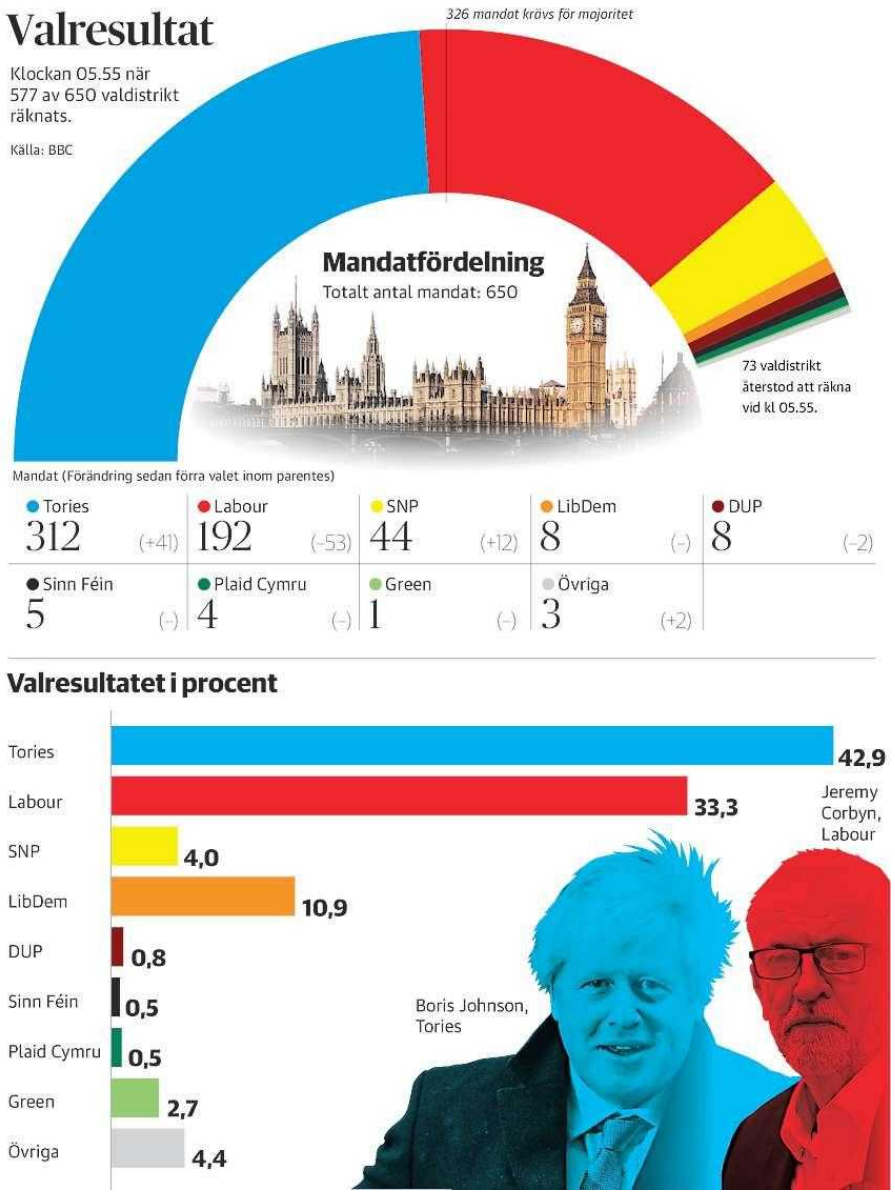

" Vinnaren Boris Johnson: ”Historiskt val”

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Tories är på väg att vinna det brittiska valet. Boris Johnsons parti ser ut att med god marginal få egen majoritet i parlamentet. Därmed talar allt för att brexit blir av och att Storbritannien lämnar EU i början av nästa år. Labour gör sitt sämsta parlamentsval sedan 1935 och Jeremy Corbyn meddelade att han inte kommer att vara partiledare i fler val.

Valnatten blev egentligen aldrig spännande. När vallokalsundersökningen publicerades 23.00 hade Tories ett försprång på 86 mandat före Labour. När resultaten från började strömma på småtimmarna på fredagen höll tendensen i sig.

Valresultatet väntas bli klart efter 09.00 på fredagen, men det är ingen tvekan om utgången blir rena succéföreställningen för Boris Johnson.

Han är på väg att bli den premiärminister som får det starkaste mandatet sedan Margaret Thatchers glansdagar på 1980-talet.

– Vi har fått en kraftfull nytt mandat för att få brexit gjort och för att ena landet och fokusera på vad det här landet behöver. Och vi ska bygga 40 nya sjukhus. Ett av dem här, sa Boris Johnson när han utnämnts till segrare i sin valkrets i Uxbridge.

Tack alla som gick ut och röstade i december, i ett val som blev historiskt. Det ger oss chansen att ändra det här landet till något bättre, sa Boris Johnson.

För Jeremy Corbyn är läget det rakt motsatta. När 577 av 650 distrikt räknats hade Labour fått 192 vilket betyder ett tapp på 53 platser i parlamentet – och att partiet gör sitt sämsta val sedan 1935. Labour har förlorat valkretsar som partiet vunnit i mer än 100 år.

Labours biträdande partiledare John McDonnell säger till Sky News att resultatet är ”en extrem besvikelse”. Andra använder ord som katastrof och blodbad.

– Jag trodde att det skulle bli jämnare. Jag tror att de flesta trodde att vi knappade in på den konservativa, säger John McDonnell.

På de tv-sända valvakorna spekuleras det om att Jeremy Corbyn kommer att tvingas avgå. Från parlamentsledamöter i de egna leden som förlorat sina platser hördes avgångskrav på natten. Tidigt på fredagsmorgon kom beskedet från Corbyn själv när han vunnit sin valkrets Islington norra med drygt 34 000 röster.

– Jag kommer inte att leda partiet i något nytt val. Jag kommer att leda partiet i en tid då vi diskuterar vår framtid.

På London School of Economics, där DN:s korrespondent Erik de la Reguera befann sig på valnatten, tror statsvetaren Simon Hix att en enorm strid nu väntar inom Labour.

– En majoritet av partimedlemmarna står numera långt ut till vänster politiskt – de är ”corbynister” om man så vill – och även om Corbyn nu själv väljer att gå är det långtifrån säkert att partiets linje ändras. Corbyn är väl medveten om det, vilket gör att han säkert är mer villig att stiga åt sidan nu än för bara ett par år sedan, säger Simon Hix på en pressträff.

John Bercow, underhusets karismatiska talman som lämnade sin post i oktober, tror att många tidigare Labourväljare vände partiet av frustration.

– Budskapet är att väljarna kräver handling när det gäller brexit, säger John Bercow till Sky News.

Tories har lyckats göra en ordentlig inbrytning i de valkretsar i nordöstra Wales, The Midlands och norra England som fått under namnet ”Labours röda vägg”. Här röstade många för brexit i folkomröstningen sommaren 2016.

För Liberaldemokraterna, som vill att Storbritannien stannar kvar i EU, blev valkvällen en besvikelse. När 577 av valkretsarna räknats hade partiet fått åtta mandat i parlamentet. Det innebär att partiet gör ett av sina sämsta val i modern historia. Jo Swinson förlorade dessutom sin parlamentsplats med bara 149 röster. Hon kan nu tvingas avgå som partiledare.

Skotska nationalistpartiet, SNP, rycker fram från 35 parlamentsplatser till 55 enligt vallokalsundersökningen. Det betyder att partiet får nästan alla av Skottlands 59 platser i underhuset. Partiledaren Nicola Sturgeon kommer att se resultatet som ett mandat för ytterligare en folkomröstning om självständighet för Skottland.

– I Skottland kommer det här valresultatet att tolkas som ett mandat för en andra folkomröstning om självständighet. Men Boris Johnson

har sagt att han inte tänker gå med på det – och då finns en uppenbar risk för att vi inom ett par år går mot en situation liknande den i Katalonien, säger Simon Hix till DN:s Erik de la Reguera.

Brexitpartiet ser inte ut att få någon parlamenstsplats över huvudtaget. Den högprofilerade ledaren Nigel Farage är dock nöjd med valresultatet. Med Boris Johnsons starka resultat tyder allt på att Storbritannien kan lämna EU den 31 januari.

Samtidigt som invånarna i Storbritannien gick till valurnorna inleddes ett toppmöte mellan EU:s stats- och regeringschefer i Bryssel.

På fredagen, när valresultatet är känt, kommer EU:s stats- och regeringschefer att diskutera brexit och hur EU förbereder sig för förhandlingarna om ett handelsavtal framöver. Bryssel får nu det tydliga valresultat man hoppats på.

Pundet steg med omkring 1,6 procent mot euron och 2 procent mot dollarn när vallokalsundersökningen publicerades, rapporterar AFP.

Mia Holmgren
mia.holmgren@dn.se "

" Erik de la Reguera: Boris Johnson får klart större makt

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

"London.
Boris Johnsons enkla budskap gick hem: ”Få brexit gjort”. Nu kan han driva igenom brexit den 31 januari – och därtill få betydligt större makt. För Labour är valet en katastrof. Jeremy Corbyn kommer att avgå och ett inbördeskrig väntar troligen i partiet.

Analys.
Litar du på Boris Johnson?
Nej, men jag gillar honom.
Så svarar många britter när man frågar vad de tycker om sin premiärminister.

Och kanske är det så enkelt.
För många handlade det här valet om att välja det minst dåliga alternativet. Både Boris Johnson och Jeremy Corbyn har mycket låga popularitetssiffror.

Men när det gäller den fråga som nästan alla britter är utled på – brexit – hade Johnson ett rakt svar: ”Jag har ett färdigt avtal, och om jag vinner en majoritet i parlamentet kan jag ta oss ut ur EU den 31 januari.”

Corbyn sa att han ville förhandla fram ett nytt avtal ”inom tre månader” och sedan hålla en ny folkomröstning om EU-utträdet.

Repris på repris, lät det som i många brexittrötta väljares öron.

I norra England, där en hel del arbetare röstade för att lämna EU i folkomröstningen 2016, sågs det som ett svek.

Det är där Labour förlorar som mest.

Ta bara valkretsen Blyth Valley. Där har Labour vunnit sedan 1950-talet – och ofta med mer än 50 procent av rösterna.

Nu vann de konservativa.
Det är som om Moderaterna skulle slå Socialdemokraterna i Luleå. Corbyn kommer att tvingas avgå, han har redan sagt att han inte kommer att leda partiet i nästa val. Och den radikala vänstersvängen lär ifrågasättas av den mittenfalang som länge varnat för att den skulle leda till katastrof.

Men det är svårt att sia om vilka sida som segrar. I Labour är medlemmarna numera betydligt mer vänsterradikala än för bara några år sedan. En som positionerat sig väl för att ta över är för övrigt Labours talesperson om just brexit, Keir Starmer.

Inne på 10 Downing Street infinner sig julefrid. Boris Johnson kan ägna helgerna till att fundera på hur han ska gå vidare.

Den stora majoritet han får ger honom avsevärd makt – och rent teoretiskt skulle han kunna välja en ”mjukare” brexit än den han förespråkat hittills. Detta eftersom han inte längre är lika beroende av stöd från brexitörfalangen i partiet.

Varför skulle han överväga en sådan kursändring i de fortsatta förhandlingarna med EU?

Jo, för ekonomin skull. Och den brittiska unionens sammanhållning. Det finns en stor grupp konservativa väljare som är djupt oroade över de ekonomiska följderna av brexit. I det här valet såg många av dem Labours radikala vänsterpolitik som ett större hot än brexit, och förblev därför trogna Tories.

Liberaldemokraterna lyckades inte locka över dem – partiledaren Jo Swinson förlorade till och med sin egen plats i parlamentet.

Men Johnson vet att det inte ligger i hans intresse att besanna deras farhågor om brexit. Särskilt inte som den brittiska unionens sammanhållning ligger i vågskålen.

I Skottland gjorde nationalistpartiet SNP ett starkt val, och nya krav på en andra folkomröstning om självständighet är att vänta. Johnson lär säga nej – men en kritisk massa kan uppstå efter valet till skotska parlamentet 2021.

Även i Nordirland jäser ett missnöje med den nuvarande brexitkursen – inte minst bland protestantiska unionister. Stora protester kan utbryta om det blir omfattande kontroller av tullar, livsmedel och annat mellan Nordirland och övriga Storbritannien efter EU-utträdet.

Det vill nog Johnson helst undvika.

Erik de la Reguera
erik@delareguera.se "

" Skilsmässa om 49 dagar – sedan ska nya avtal spikas

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

London. Boris Johnson har vunnit valet. Det innebär att Storbritannien formellt kommer att lämna EU i januari. Med betoning på ”formellt”. För brexitsagan är långt ifrån över…

Boris Johnson vann det brittiska valet på sitt löfte om att ”få brexit gjort”. Därmed är det hopp som många brexitmotståndare hyste släckt.

Brexit kommer att bli av. Och i den bemärkelsen är det hela över.

Boris Johnsons brexitavtal kommer att gå igenom parlamentet och Storbritannien kommer därmed lämna EU den sista januari.

Storbritannien kommer att träda in i det som premiärminister Boris Johnson gärna vill kalla för en ”implementeringsperiod”. Det är ingen särskilt bra beskrivning. Det kommer inte direkt att finnas något att implementera nästa år.

Storbritannien kommer fortsätta att lyda under EU-lag och betala pengar till EU. Alla regler kommer att vara de samma som i dag.
Det kommer att heta ”brexit” men det kommer inte att vara någon brexit i praktiken. Vad Storbritannien i stället måste ta itu med nästa år är att förhandla fram ett handelsavtal med EU.

Förenklat skulle man kunna säga att Boris Johnsons brexitavtal som nu kommer att gå genom parlamentet dikterar villkoren för den brittiska skilsmässan från EU. Vad som finns kvar att förhandla är vilken framtida relation parterna ska ha till varandra.

Det är med andra ord en rätt stor sak.
Och det måste bli klart innan 2020 är slut.

Vad blir det för tullar mellan Storbritannien och Sverige? Vilka regler kommer att gälla för varor och för finansiella tjänster? Hur kommer Nordirlands ekonomiska status egentligen att bli?

Allt detta kommer man att behöva komma överens om.

Och det kommer inte att bli enkelt.

EU:s handelsavtal med Kanada är nästan 2000 sidor långt och innehåller detaljerade regler för allt från ketchup till schampo.

Handelsavtal tar tid. Ofta närmare tio år. Boris Johnson vill göra det på tio månader. Han har rentav lovat det brittiska folket.

Vad händer om han inte lyckas?

Ja, då kommer Storbritannien igen att stå inför hotet om att krascha ut ur EU. En sådan hård brexit i december nästa år skulle bli mindre dramatisk än en krasch hade blivit i höstas.

Företag kommer att ha haft längre tid på sig att förbereda sig. Men det kommer ändå att få ekonomiska konsekvenser.

Boris Johnsons alternativ är att göra sin ”implementeringsperiod” längre.

Men det vore politiskt svårt. Hur länge kommer brexitörerna acceptera att fortsätta följa EU-lagar medan Boris Johnson förhandlar?

Inte särskilt länge.

Premiärministerns tredje alternativ blir att acceptera ett handelsavtal som kanske inte är idealt ur den brittiska regeringens perspektiv. Och sedan försöka sälja det politiskt på hemmaplan.

Den historien har vi ju sett utspela sig förr. Men till skillnad från Theresa May kommer Boris Johnson att ha en konservativ majoritet i ryggen.

Och det lär hjälpa.
Brexit är hursomhelst långtifrån över.

Katrine Marçal
katrine.marcal@dn.se "

"Fakta. Storbritanniens premiärministrar sedan andra världskriget
Clement Attlee, 1945–1951, *Labour*
Winston Churchill, 1951–1955, *Tories*
Anthony Eden, 1955–1957, *Tories*
Harold Macmillan, 1957–1963, *Tories*
Alec Douglas-Home, 1963–1964, *Tories*
Harold Wilson, 1964–1970, *Labour*
Edward Heath, 1970–1974, *Tories*
Harold Wilson, 1974–1976, *Labour*
James Callaghan, 1976–1979, *Labour*
Margaret Thatcher, 1979–1990, *Tories*
John Major, 1990–1997, *Tories*
Tony Blair, 1997–2007, *Labour*
Gordon Brown, 2007–2010, *Labour*
David Cameron, 2010–2016 *Tories*
Theresa May, 2016–2019, *Tories*
Boris Johnson, 2019– , *Tories*

31 januari 2020 är datumet då Storbritannien ska lämna EU, 1 317 dagar efter folkomröstningen 2016. "

"Preliminära vinnare per valdistrikt

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

" Pia Gripenberg: Räkna med bråk om Gibraltar – och fisk

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Bryssel. Boris Johnsons löfte om ett snart utträde ur EU lär bli av. Men ingen i Bryssel tror att brittiska premiärministern går i land med att fixa ett rekordsnabbt handelsavtal med sin närmaste granne. Räkna i stället med bråk om fiskevatten, konkurrensregler och Gibraltar.

Analys.
Boris Johnson och hans konservativa parti går mot en klar seger. Därmed kommer Storbritannien att lämna EU den 31 januari. Sedan börjar allt det svåra.

Den 1 februari tar en övergångsperiod vid när det mesta är som tidigare, förutom att Storbritannien inte alls deltar i EU-arbetet.

Övergångsperioden slutar 31 december 2020.

Den kan förlängas, men då måste Storbritannien begära detta senast den 1 juli nästa år. Det har Boris Johnson lovat dyrt och heligt att han inte ska göra.

För honom är 2020 det allra sista året som Storbritannien har kvar sina bojor till EU. Mycket tyder på att Boris Johnson måste svika det löftet.

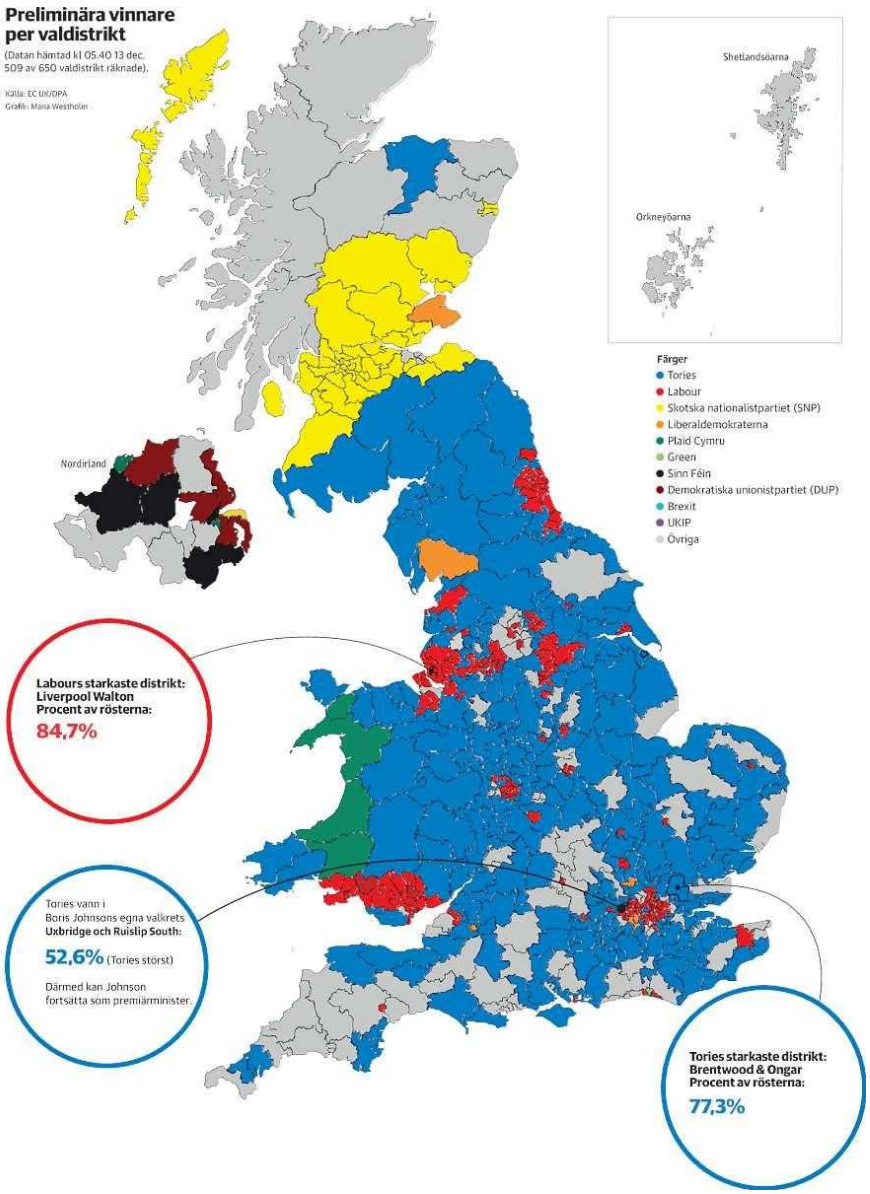

För under nästa år ska EU och Storbritannien hinna sluta ett handelsavtal, ett fiskeavtal, överenskommelser om säkerhetsarrangemang med mera. Sådana förhandlingar tar vanligen flera år. Ingen i Bryssel tror att de hinner bli klara på så kort tid som Johnson säger.

Möjligen om han lägger sig platt på marken och går med på allt EU begär. Till exempel tillgång till brittiska fiskevatten, att Storbritannien följer alla EU:s bestämmelser om konkurrenslagstiftning, miljölagstiftning, konsumenträtt och så vidare.

Kommer Boris Johnson att svika till exempel fiskebefolkningen i Grimsby? Ja, han kanske tvingas om fiskenationer som Frankrike, Nederländerna och Spanien kräver ett generöst fiskeavtal. Nobbar Johnson ett avtal får hans fiskare svårt att sälja till sin största kund – EU.

EU:s stats- och regeringschefer kommer på sitt pågående toppmöte i Bryssel att diskutera brexit. Ämnet är sist på dagordningen just för att valresultatet skulle bli klart.

Ledarna är eniga om att ha en nära framtida relation med Storbritannien. De är också eniga om att fransmannen Michel Barnier, närmast avgudad för hur han genomförde brexitförhandlingarna, ska få fortsätta föra EU:s talan i diskussionerna som väntar.

Men där slutar enigheten. För varje EU-land har sina egna hjärtefrågor när det gäller framtida relationen med Storbritannien. Frankrike lär framhäva just fisket. Spanien kommer att ta tillfället i akt när det gäller statusen för Gibraltar.

Och Irland, mest berörd av alla EU-länder, lär ha ögonen på allt som händer runt gränsen till irländska ön och på Nordirland. Juridiskt är Nordirland i tullunion med Storbritannien. Men ekonomiskt är man i union med EU. Nordirland ska nämligen ingå i EU:s inre marknad och därmed tillämpa samma tullar och regler som övriga medlemsstater.

Hur det här arrangemanget ska fungera i praktiken återstår att se. En samarbetskommitté med ledamöter från EU och Storbritannien ska lösa en del av de praktiska detaljerna, är tanken.

Det är med andra ord mycket möjligt att fram mot slutet nästa år vänder sig Boris Johnson åter till EU och begär en förlängd övergångsperiod. EU lär knappast motsätta sig det.

Som sagt: brexitförhandlingarna var jämförelsevis lätta. Nu börjar det svåra.

Pia Gripenberg "

" Nationalistiska SNP blev både vinnare och förlorare på valnatten

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Edinburgh. Två länder som glider allt längre ifrån varandra. Så ser valet ut från Edinburghs horisont. Medan skottarna ger tummen upp för självständighet gör engelsmännen tvärt om – ser ut att rösta fram en premiärminister som är fast besluten att hålla kvar Skottland i Storbritannien.

Det skotska nationalistpartiet SNP vann och förlorade på samma gång.

Samtidigt som partiledaren Nicola Sturgeon kunde glädjas åt en oväntat stor framgång i Skottland, såg hon Boris Johnson och hans Tories vara på väg att vinna egen majoritet i London.

Nicola Sturgeon har i valrörelsen drivit kravet på en ny omröstning om skotsk självständighet. Hon vill att den hålls redan under 2020.

För att detta ska bli verklighet krävs att regeringen i London ger sitt godkännande. Men Boris Johnson har varit tydlig med att han som premiärminister inte tänker göra detta. Hans argument har varit att skottarna sade nej till självständighet 2014 – med marginalen 55 procent mot 45 – och att det först årtionden in i framtiden kan bli aktuellt med en ny folkomröstning.

Labourledaren Jeremy Corbyn däremot har varit öppen för ”indyref2” som projektet kallas i brittiska medier, om än först 2021 eller 2022. Nicola Sturgeon har varit beredd att stödja en Labourregering på villkor att hon får ja till omröstningen.

Nu blir Corbyn inte premiärminister. Det stod klart redan tidigt under valnatten.

För Nicola Sturgeon innebär det att hon å ena sidan kan hävda ett starkt folkligt mandat för en ny folkomröstning, men att hon å andra sidan inte kommer att få hålla den.

Den första reaktionen från SNP-ledaren var också kluven.

”Vallokalsundersökningarna tyder på en bra kväll för SNP. Men det är bara en undersökning så vi måste vänta och se. Vad den visar för hela Storbritannien däremot är bistert”, twittrade hon vid 23-tiden.

På en valvaka för SNP-aktivister som DN besöker jublar publiken för varje ny valkrets som partiet erövrar. En efter en går SNP-ledamöter fram på tv-skärmen och håller segertal – de håller mandat i säkra nationalistiska valkretsar och erövrar nya från både Tories, Labour och Liberaldemokraterna.

– Det är ju alldeles fantastiskt, säger Dolina Maclennan, en 80-årig skådespelerska som säger att hon har stött skotsk självständighet sedan 1950-talet.

Hon vågar först inte tro att det är sant. Men allt eftersom valnatten framskrider känns det mer och mer troligt att SNP ska nå de sensationella siffrorna från torsdagskvällens vallokalsundersökning. Det skulle innebära att partiet erövrar hela 55 av de 59 mandat som står på spel i Skottland. Övriga partier får dela på de fyra som återstår. I Edinburgh ser vissa valresultatet som en tydlig signal om att Skottland och England glider allt längre ifrån varandra. Som ett tecken på Storbritannien inte har något existensberättigande längre.

Engelsmännen röstar blått för att ”få brexit gjort” och lämna den europeiska unionen. Skottarna röstar gult – SNP:s färg – och vill lämna den brittiska unionen.

I en hangarliknande byggnad utanför Edinburgh där fem valkretsars röster räknas talar jag med James Proctor som är valobservatör för SNP. Han är mycket bekymrad trots partiets framgångar.

– Vi regeras aldrig av ett parti som vi har röstat fram. Nu får vi den värsta möjliga premiärministern i London, en man som ignorerar och föraktar Skottland, säger han.

– Det här resultatet visar verkligen att Skottland och England är två helt olika länder.

Detta kommer många att kunna konstatera under de närmaste dagarna. Samtidigt som Boris Johnson genomför ett framskyndat brexit om sex veckor är skottarna mer EU-vänliga än någonsin.

Och det är ju just brexit som är Nicola Sturgeons huvudargument för att komma tillbaka med frågan om självständighet. Bara genom att bryta sig ut ur Storbritannien kan Skottland vara en del av EU, menar hon.

Därför kommer SNP-ledaren att fortsätta driva frågan. Hon kommer, som hon lovat, att skicka ett brev till Johnson redan före jul med krav på en folkomröstning.

På valvakan ser Dolina Maclennan hopp trots Boris Johnsons troliga storseger.

– Jag tror på ett sätt att detta var bästa möjliga utgång för oss som tror på skotsk självständighet. Boris Johnson är så impopulär här, och han kommer att göra och säga så mycket dumt, att det till sist får allt fler skottar att vilja bryta sig ut.

Ingmar Nevéus "

" Ledare: Nu måste Johnson tämja brexitfanatikerna

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Till slut var det inget snack. Boris Johnson och Tories vann det brittiska valet överlägset. Tokvänstern kollapsade. Brexit har segrat, hur smärtsamt det än känns för EU-vänner i och utanför landet. Storbritannien lämnar unionen den 31 januari.

Men klarhet har skapats, tre och ett halvt år efter den olycksaliga folkomröstningen. Demokratin och dess institutioner, från parlamentet till rättsstaten, har också stått pall mot alla skamgrepp. Högsta dom--stolen har visat Johnson att en regering inte får bete sig hur som helst.

Väljarnas utmattning går inte att ta miste på. Johnsons enkla budskap var just därför så effektivt: få brexit överstökad. De konservativas strategi att satsa på traditionella Labourdistrikt som röstat nej till Bryssel fungerade väl. Premiärministern, allmänt sedd som lat och slarvig, överraskade med en mycket fokuserad valrörelse.

Samtidigt finns det bitter eftersmak att hantera. Brexit har polariserat nationen. Gamla partilojaliteter har blivit nya och synnerligen osäkra.

De två stora har kidnappats av ytterkanterna, Tories av brexitfanatiker och Labour av vänsterpopulister. Johnsons nejkampanj i folkomröst-ningen byggde på lögner och överdrifter som nu ska testas mot verk-ligheten. Den skrotade EU-avgiften kommer inte att ge de utlovade hundratals gratismiljarderna till sjukvården.

En bekväm majoritet i parlamentet tillåter Johnson att ordna upp brexitprocessen. Eftersom han gett partiet ett sådant valresultat, kommer de mest rabiata EU-hatarna inte längre att kunna styra och ställa i Tories. Det öppnar för en mer intim framtida relation med unionen.

Men att det skulle gå att fixa fram ett frihandelsavtal med EU innan övergångsperioden tar slut vid nyår 2020 är en illusion. Förlängning måste begäras redan den 1 juli, och det har Johnson svurit att inte göra. Då tvingas han välja mellan eftergifter och ett nytt kaos under stark tidspress. Ju mer tillgång till EU:s inre marknad britterna vill ha, desto mer måste de följa den regelbok Johnson alltid gjort narr av. Samtidigt ska inte fan målas på väggen: det är klart att det går att sluta en vettig uppgörelse en vacker dag.

Tories väljarbas har fullständigt stöpts om. Där ryms från i torsdags allt från börsmäklare och excentriska lorder på landsbygden till desillusionerade arbetare i nedkörda industristäder i norr. Vissa brexitsupportrar drömmer om ett avreglerat marknadsparadis, ett Singapore vid Themsen, medan de nytillkomna vill att staten kommer och räddar jobben eller höjer a-kassan.

Johnson har haft fler åsikter om invandring än någon kan räkna, och får svårt att tillfredsställa alla vilt skiftande önskemål.

Skottland är ännu ett dilemma. Nationalistpartiet SNP har använt brexit som motiv för en ny folkomröstning om självständighet, eftersom en stor majoritet av skottarna vill stanna i EU. Johnson har ett engelskt mandat att säga nej, men problemet dunstar inte bort för det. Priset för att lämna den europeiska unionen kan bli att den brittiska går under.

Brexit blir av. Det är sorgligt på så många plan. Den brittiska ekonomin får en rejäl smäll, men resten av EU klarar sig inte helskinnat. Sverige mister en allierad i kampen för fria marknader och mot protektionism. Europa behöver försvarsmakten Storbritannien, även om Nato inte behöver drabbas av eländet.

Känslomässigt är skilsmässan också svår. Britterna får säga vad de vill. De är européer i alla fall.

DN 14/12 2019 "

" Johnsons segerrecept: vinna arbetarklassen

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Boris Johnson har vunnit en jordskredsseger i Storbritannien. Labour tappade i torsdagens parlamentsval stora delar sin traditionella väljarbas. Det politiska fenomenet Boris Johnson har återuppstått som någon form av arbetarklassledare.

London.
Under sina 55 år på jorden har Boris Alexander de Pfeffel Johnson varit många saker. Han har rentav inte ens alltid varit Boris. Han föddes med namnet Alexander. Tills det inte passade honom längre. Då bytte han ut det.

Boris Johnson började som ung reporter i Bryssel. Han blev känd genom att gräva fram ofördelaktig och hårdvinklad fakta om EU. Sedan blev han tv-personlighet. En provokatör som satt i skämtprogram och deklarerade att den som röstade på Tory-partiet skulle få en fru med större bröst. Sedan förvandlades han till Londons populäre borgmästare. En liberal, invandringsvänlig politiker som cyklade till jobbet och engagerade sig för miljön. Men precis när Storbritannien tyckte sig ha fått grepp om honom bytte han skepnad igen. 2016 kom Boris Johnson ut för brexit. Han blev frontfigur för en folkomröstningskampanj som stod för motsatsen till det öppna, mångkulturella London han tills alldeles nyligen hade företrätt.

Från att bråka med Donald Trump blev Boris Johnson omfamnad av Donald Trump.

När han var utrikesminister i Theresa Mays regering uppfattades Boris Johnson i hög grad som ett skämt. Han misslyckades som diplomat och folk räknade ut honom. Bara för att se honom återuppstå igen: denna gång som hänsynslös premiärminister med hämnd i blicken.

Den version av Boris Johnson som vi har sett under hösten var beredd att stänga parlamentet och vilseleda drottningen för att få igenom en Brexit till varje pris. Strunta i den brittiska konstitutionen! Strunta i näringslivet! Boris Johnson var fullständigt obeveklig tills han inte var det längre. Då charmade han Irlands ledare Leo Varadkhar och kastade sitt eget stödparti DUP under bussen. Den kompromisslöse Boris Johnson föreslog plötsligt en kompromiss om Nordirland som Theresa May hade sagt att ”ingen konservativ premiärminister någonsin skulle kunna gå med på”.

Och därmed trollade Boris Johnson fram ett nytt brexitavtal ur sin extremt flexibla politiska identitet.

Sedan gick han till val. Och i valrörelsen förvandlades mannen som i decennier har varit känd för sin yvighet plötsligt till en politisk robot. ”Get Brexit Done. Get Brexit Done”, upprepade han oavsett vilken fråga han fick.

Och på fredagen bytte han skepnad igen. Strax efter 7 på morgonen äntrade Boris Johnson scenen på Queen Elizabeth Centre mittemot Westminster Abbey i London. Det var fortfarande mörkt ute. Den 900-åriga katedralens klockor slog i duggregnet. In genom dörren strömmade det konservativa partiets elit: bakfulla, segerrusiga och lite chockade. Isaac Levido, den 35-årige australiensare som hade lett valkampanjen, poserade för selfies med spontana beundrare. ”Oh, Isaac Levido! Oh, Isaac Levido” hade det konservativa partiets huvudkontor sjungit kvällen innan. Michael Gove, en av Boris Johnsons viktigaste ministrar, såg svettigt fokuserad ut och den Boris Johnson som talade från scen var en ny Boris Johnson.

Boris Alexander de Pfeffel Johnson har nämligen plötsligt funnit sig själv som någon form av arbetarklassledare. Det var den stora skrällen i torsdagens val. Labour gjorde sitt sämsta val sedan innan andra världskriget. Partiets stöd kollapsade i traditionella arbetarklassvalkretsar. Platser som Ashfield, Bishops Auckland och Workington som aldrig någonsin tidigare hade röstat konservativt röstade på Boris Johnson.

Det finns tre skäl till detta. För det första brexit. Det här är valkretsar som röstade för brexit i folkomröstningen 2016.

För det andra: Jeremy Corbyn. I de mätningar som har kommit verkar Labours partiledare ha varit den viktigaste anledningen för de väljare som vände Labour ryggen. Jeremy Corbyn uppfattas av många som en farlig vänsterextremist och även om vissa av Labours politiska förslag (som förstatligande av järnvägen) är populära har många uppenbarligen svårt att svälja den socialistiska helheten.

Det tredje skälet är det konservativa partiets vänstersväng. Boris Johnson har under valrörelsen lockat Labourväljare med satsningar på välfärden. Dessutom har han backat från ytterligare sänkningar av exempelvis den brittiska bolagsskatten.

Uppblandat med segerruset fanns på fredagsmorgonen ett allvar hos den konservativa partieliten. Det är en sak att vinna väljare. Det är en helt annan att behålla dem. Kanske hade man bara haft tur? Är det verkligen en sådan bedrift att vinna mot en Labourledare med

popularitetssiffror på minus 37? Vid nästa val skulle det inte finnas någon brexitfråga att spela på. Vad skulle de göra då?
För att inte tala om nu?

Hur formulerar man en politik som kan förena arbetarklassen i Stoke-on Trent med aktiemäklare i Guildford söder om London, säger en person som skyndar sig bort mot regeringskvarteret för att börja göra precis detta.

Han har sovit i 30 minuter. På en soffa.
– Jag lovar att arbeta dag och natt för att fortsätta att förtjäna ert stöd, säger Boris Johnson från talarstolen.

Till de väljare som röstade konservativt för första gången: ”Jag är tacksam och ödmjuk över att ni har lånat oss er röst. Och jag ämnar göra mitt yttersta för att fortsätta förtjäna ert stöd.”

Sådan är nämligen Boris Johnson. I alla fall sedan i går. Han har kammat hår och landsfaderambitioner.

Och här någonstans strax efter sju på fredagsmorgonen den 13 december 2019 inser jag att det faktiskt är över. Solen stiger upp över en mulen Londonhimmel, katedralens klockor slår och tre decennier av konservativa inbördeskrig om EU är slut.

De slutade med att Labourpartiet slets isär.
Inte de konservativa.

Katrine Marçal
katrine.marcal@dn.se "

"Fakta. Valets tre viktigaste punkter

1 Tidigt på fredagen stod det klart. Boris Johnsons Tories tog en storseger i det brittiska parlamentsvalet. 365 av parlamentets 650 platser innebär egen majoritet för de konservativa och premiärministern får därmed det starkaste mandatet sedan Margaret Thatchers glansdagar.

2 Boris Johnson har nu alla förutsättningar för att infria löftet han gick till val på: ”Get Brexit Done”. I segertalet försäkrade han väljare i sin egen valkrets Uxbridge om att turerna kring brexit är över och att Storbritannien kommer att lämna EU den sista januari 2020.

3 Samtidigt gjorde Labour sitt sämsta parlamentsval sedan 1930-talet och på fredagen meddelade Jeremy Corbyn att han kommer att avgå när en efterträdare utses för honom i början av nästa år. Även Liberaldemokraterna gjorde ett av de svagaste valen i partiets historia."

"Katrine Marçal: Brexit blir av – men dramat är långtifrån över

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Boris Johnson har vunnit valet. Det innebär att Storbritannien formellt lämnar EU i januari. Med betoning på ”formellt”. För brexitsagan är långt ifrån över…

London.
Boris Johnson vann det brittiska valet på sitt löfte om att ”få brexit gjort”. Därmed är det hopp som många brexitmotståndare hyste släckt.

Brexit blir av. Och i den bemärkelsen är det hela över. Boris Johnsons brexitavtal kommer att gå igenom parlamentet och Storbritannien kommer därmed lämna EU den sista januari.

Storbritannien träder in i det som premiärminister Boris Johnson gärna vill kalla för en ”implementeringsperiod”. Det är ingen särskilt bra beskrivning. Det kommer inte direkt att finnas något att implementera nästa år. Storbritannien fortsätter att lyda under EU-lag och betala pengar till EU. Alla regler kommer att vara de samma som i dag.

Det kommer att heta ”brexit” men det kommer inte att vara någon brexit i praktiken. Vad Storbritannien i stället måste ta itu med nästa år är att förhandla fram ett handelsavtal med EU.

Förenklat skulle man kunna säga att Boris Johnsons brexitavtal som nu kommer gå genom parlamentet dikterar villkoren för den brittiska skilsmässan från EU. Vad som finns kvar att förhandla är vilken framtida relation parterna ska ha till varandra.

Det är med andra ord en rätt stor sak.
Och det måste bli klart innan 2020 är slut.

Vad blir det för tullar mellan Storbritannien och Sverige? Vilka regler kommer att gälla för varor och för finansiella tjänster? Hur kommer Nordirlands ekonomiska status egentligen att bli?

Allt detta måste man komma överens om.

Och det kommer inte att bli enkelt. EU:s handelsavtal med Kanada är nästan 2 000 sidor långt och innehåller detaljerade regler för allt från ketchup till schampo. Handelsavtal tar tid. Ofta närmare tio år. Boris Johnson vill göra det på tio månader. Han har rentav lovat det brittiska folket.

Vad händer om han inte lyckas? Ja, då ställs Storbritannien återigen inför hotet om att krascha ut ur EU.

En sådan hård brexit i december nästa år skulle bli mindre dramatisk än en krasch hade blivit i höstas. Företag kommer att ha haft längre tid på sig att förbereda sig. Men får ändå ekonomiska konsekvenser. Boris Johnsons alternativ är att göra sin ”implementeringsperiod” längre. Men det vore politiskt svårt. Hur länge kommer brexitörerna acceptera att fortsätta följa EU-lagar medan Boris Johnson förhandlar?

Inte särskilt länge.

Premiärministerns tredje alternativ blir att acceptera ett handelsavtal som kanske inte är idealt ur den brittiska regeringens perspektiv. Och sedan försöka sälja det politiskt på hemmaplan.

Den historien har vi ju sett utspela sig förr. Men till skillnad från Theresa May kommer Boris Johnson att ha en konservativ majoritet i ryggen.

Och det lär hjälpa.
Brexit är hur som helst långtifrån över.

Katrine Marçal
katrine.marcal@dn.se "

" Donald Trump erbjuder Johnson nytt handelsavtal

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Flera världsledare och internationella medier kommenterade på fredagen Boris Johnsons storseger i parlamentsvalet.

”Grattis till Boris Johnson för hans stora SEGER! Storbritannien och USA kommer nu efter BREXIT kunna få ett massivt nytt handelsavtal på plats. Avtalet har potentialen att bli mycket större och mer lönsamt än något avtal som kunnat slutas med EU. Fira, Boris!”, skriver Donald Trump.

Israels president Reuven Rivlin gratulerar också Johnson, som han beskriver som sin ”vän”. Tjeckiens premiärminister Andrej Babis beskriver Boris Johnson som en ”karismatisk ledare”. Han uppger sig dock vara sorgsen över att förlora Storbritannien som EU-medlem.

Även ledare från bland annat Nederländerna, Zambia, Somalia, Litauen, Österrike, Indien och Maldiverna har gratulerat Johnson.

Hugo Ewald
hugo.ewald@dn.se "

”Boris Johnson har ingen rätt att stoppa skotsk självständighet”

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

DN i Edinburgh
Boris Johnson ”har ingen rätt” att stoppa en ny folkomröstning om självständighet för Skottland. Det är budskapet från Nicola Sturgeon, ledare för skotska nationalistpartiet SNP, efter partiets succéval. Nu väntar ett allt mer infekterat gräl mellan Edinburgh och London.

Skotska SNP vann och förlorade på samma gång.

För samtidigt som Nicola Sturgeon kunde glädja sig åt en jordskredsseger i Skottland – där partiet får 48 av 59 mandat – så såg hon Boris Johnson och hans Tories vinna en övertygande majoritet i London. Sturgeon har i valrörelsen drivit kravet på en ny omröstning om skotsk självständighet. Hon vill att den hålls redan under 2020.

För att detta ska bli verklighet krävs att regeringen i London ger sitt godkännande. Men Boris Johnson har varit tydlig med att han inte tänker göra detta. Hans argument är att skottarna sade nej till självständighet 2014 och att det först årtionden in i framtiden kan bli aktuellt med en ny folkomröstning.

För Nicola Sturgeon innebär det nya läget att hon å ena sidan kan hävda ett starkt folkligt mandat för en ny folkomröstning, men att hon å andra sidan inte kommer att få hålla den.

I ett tal här i Edinburgh på fredagseftermiddagen gick hon ut hårt mot Boris Johnson, vars Tories bara lyckades skrapa ihop sex av de 59 skotska mandaten.

– Som ledare för ett besegrat parti i Skottland har du ingen rätt att ställa dig i vägen. Skottlands folk har talat. Nu är tiden att bestämma vår egen framtid.

Nicola Sturgeon kommer inom de närmaste dagarna att skriva ett brev till Johnson med en formell begäran att hålla en självständighetsomröstning under det kommande året. Ett krav som alla alltså vet kommer att besvaras med nej.

Centralt för förhållandet mellan Skottland och resten av Storbritannien är frågan om EU-medlemskap. Skottarna röstade nej till brexit 2016, med 62 procent mot 38, och stödet för EU är minst lika stort i dag. Detta är huvudanledningen till att SNP kräver en ny omröstning bara sex år efter den första.

– Jag måste tyvärr acceptera att Johnson har ett mandat för brexit i England, men han har inget mandat över huvud taget att ta Skottland ur EU, säger Sturgeon.

Nationalism i olika former präglade valet såväl norr som söder om gränsen. Engelsmännen röstade blått för att ”få brexit gjort” och lämna den europeiska unionen. Skottarna röstade gult – SNP:s färg – och vill lämna den brittiska unionen. DN följde valnatten tillsammans med SNP-anhängare i Edinburgh, på rösträkningen i en hangarliknande byggnad strax väster om stan, och på en valvaka för medlemmar i centrum.

Många av dem vi talar med ser valresultatet som en tydlig signal om att Storbritannien inte har något existensberättigande längre.

SNP:s 48 mandat innebär en uppgång på 13 mandat jämfört med 2017. 80 procent av landets valkretsar röstade nationalistiskt. Ändå är inte så få SNP-anhängare bekymrade.

– Vi regeras aldrig av ett parti som vi har röstat fram. Nu får vi den värsta möjliga premiärministern i London, en man som ignorerar och föraktar Skottland, säger James Proctor som är valobservatör för SNP. – Det här resultatet visar verkligen att Skottland och England är två helt olika länder.

På valvakan träffar vi Dolina Maclennan, en 80-årig skådespelerska som säger att hon har stött skotsk självständighet sedan 1950-talet. Hon är optimistisk trots Tories storseger.

– Jag tror på ett sätt att detta var bästa möjliga utgång för oss. Boris Johnson är så impopulär här, och han kommer att göra och säga så mycket dumt, att det till sist får allt fler skottar att vilja bryta sig ut.

Ingmar Nevéus "

" Ett Labour i chock – nu måste falangerna enas kring ny ledare

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019
Analys
Labour gör sitt sämsta valresultat sedan 1935. Det är inget mindre än en katastrof för det anrika, brittiska arbetarpartiet. Jeremy Corbyn kommer att avgå i början av nästa år – och nu inleds maktkampen. Vem efterträdaren blir beror på tolkningen av fiaskot.

London.
Den politiska karta som vi vant oss vid i Storbritannien har just ritats om i grunden. I norra England, där den berömda ”röda muren” av Labourkontrollerade valkretsar sträckt sig från kust till kust, är det nu påtagligt blått.

Någon noterade att Storbritanniens politiska karta mer kommit att likna en blå smurf med gul (skotsk) ”mössa”.

Det kan man småle åt.
Men i Labour är många i chock.

Jeremy Corbyn lovade på fredagen att avgå ”i början av nästa år”.
– Jag är stolt över det valmanifest vi tog fram. Men i slutändan blev det här valet en fråga om brexit, sa Labourledaren.

Mittenfalangen i Labour håller inte med. Där ser man det här valet som ett slutgiltigt bevis för det man hela tiden sagt: att den radikala vänsterorienteringen oundvikligen skulle leda till ett väljartapp.

Det handlar inte, menar denna falang, bara om Corbyns brister som ledare, oförmågan att hantera anklagelserna om antisemitism och otydligheten om brexit. Bland andra förre premiärministern Tony Blair inskärper också att det framför allt är en fråga om att Labour fört en politik som det inte går att vinna val på.

Den tolkningen kommer den starka vänsterfalangen inte att acceptera. Sedan Corbyn blev partiledare 2015 har antalet medlemmar fördubblats. Många har lockats till partiet av den radikala vänstergiren. Den gräsrotsrörelsen är knappast beredd att släppa kontrollen nu.
Men problemet med att som Corbyn skylla valförlusten på brexit är att brexit aldrig bara handlat om brexit.

I de gamla industristäderna i norra England var folkomröstningen om EU-medlemskapet minst lika mycket en proteströst – mot osäkra anställningar, låga löner, arbetslöshet, neddragningar i offentlig sektor, frånvarande politiker och en känsla av att ha glömts bort av etablissemanget.

Att Labour försökt dribbla bort den protesträsten har inte uppskattats, för att uttrycka saken milt.
Frågan för Labour är därför i grunden densamma som för nästan alla socialdemokratiska partier i Europa: hur få med sig storstadsväljare från arbetar- och medelklass, utan att överge kärnväljarna i arbetarklassen i små och medelstora städer?

Den frågan kommer att dominera eftervalsdebatten – och svaret kan avgöra vem av dessa tänkbara kandidater till partiledarposten som tar över.
Erik de la Reguera
erik@delareguera.se "

”Libdems” ledare avgår efter fiasko

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Liberaldemokraternas ordförande Jo Swinson förlorade sin plats i parlamentet till SNP. Nu avgår partiledaren, som tog över partiet tidigare i år.

Strax före klockan 05 på fredagsmorgonen svensk tid stod det klart att det Skotska nationalistpartiet (SNP) tar över Jo Swinsons plats i den egna valkretsen. Swinson förlorade med 149 röster då Amy Callaghan fick 19672 röster mot 19523.

Senare under morgonen meddelade Joe Swinson att hon lämnar positionen som partiledare efter förlusten. Hon ersätts för tillfället av Ed Davey och Sal Brinton.

– Under de kommande veckorna kommer vi att välja en ny ledare, och vårt parti kommer att fortsätta vara en kraft för de som tror på ett land där alla har en chans klara sig i livet, säger Sal Brinton till The Guardian, och tackar samtidigt Joe Swinson för hennes tid som partiledare.

Liberaldemokraterna ser ut att gå mot ett av sina sämsta val under partiets moderna historia med endast 11 platser i parlamentet. Swinson upprepade därmed den tidigare partiledaren Nick Cleggs öde när denne röstades ut ur parlamentet 2017.

Partiet skapade tidigare i år en tydlig slogan: ”Skit i brexit”. Då räknade partiet med att kunna vinna 80 mandat i valet. Nu tappar partiet över hela linjen.

– Några kommer att fira vågen av nationalism och jag gratulerar alla som blivit valda. Men låt mig säga en sak. För miljoner av människor i landet kommer dettas att betyda problem och elände. Jag tror att vi som land kan vara varmt och inkluderande och jobba tillsammans med våra närmaste grannar, sa Swinson i sitt avskedstal.

Josef Svenberg
josef.svenberg@dn.se
Clas Svahn
clas.svahn@dn.se "

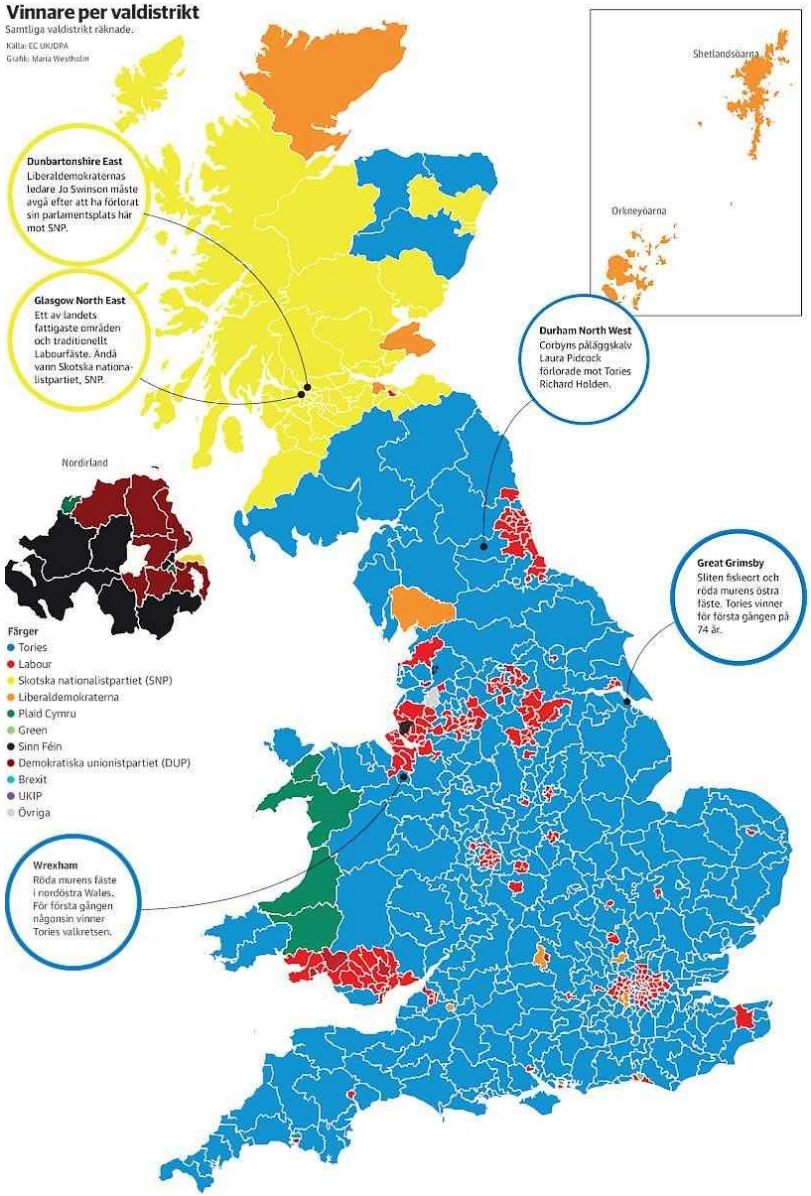

" <u>Så lyckades de konservativa riva ”den röda muren</u>”

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

"Analys
Boris Johnson lyckades inte bara riva stora delar av ”den röda muren” av traditionella Labourfästen. Han lyckades också skada Labours band med arbetarklassen i hela England och Wales, kanske permanent. Nästan bara tack vare sin enkla slogan – att ”få brexit gjort”.

Storbritannien vaknade på fredagen upp till ett nytt politiskt landskap. En triumferande konservativ premiärminister kunde skämta om att först ”få frukosten överstökad” innan han gör samma sak med brexit. Sedan begav han sig till drottningen för att formellt få tillstånd att bilda regering.

I sitt segertal i valkretsen Uxbridge kostade Boris Johnson till och med på sig att gratulera fejkkandidaten Lord Buckethead för att han deltog. Det står klart att Tories lyckades med precis vad de hade föresatt sig: att göra stora inbrytningar i den röda muren, det bälte av gamla Labourfästen som sträcker sig från norra Wales i väster till den stora havsviken Humber vid Nordsjökusten.

En efter en föll dessa bastioner under natten. Förståsigpåarna på tv-valvakor häpnade över att valkretsar som Bishops Auckland och Burnley färgades blåa på kartan – det är platser som inte har röstat konservativt sedan 1910.

Enorm symbolisk betydelse tillskrivs att Workington valde en Torykandidat. Denna gruv- och stålverksstad längst upp i norr har utmålats som sinnebilden för engelsk arbetarklass – med ”Workington man” som en klyscha för en typisk Labourväljare.

Nu är ”Workington man” död, konstaterar flera kommentatorer. Även Great Grimsby, en valkrets som DN besökte dagarna före valet, valde den konservativa kandidaten Lia Nici med stor marginal över Labour som har abonnerat på mandatet sedan 1945.

Det bekräftar vad många väljare sa till oss i den slitna före detta fiske-metropolen: att de alltid tidigare har röstat på Labour, men nu för första gången kryssar i den konservativa rutan.

Varför? Jo, för att få brexit gjort.

I stort sett alla valkretsar i ”den röda muren” röstade med stor marginal för brexit 2016. Och här har Boris Johnsons budskap om att få frågan bort från dagordningen gått hem, möjligen också bland folk som röstade för att stanna i EU, men som är hjärtligt trötta på det ständiga pratet om brexit på tv.

Samtidigt visar valresultatet att brexitklyftan finns kvar i väljarkåren. Valgurun professor John Curtis påpekade på BBC:s valvaka att Tories visserligen gick fram starkt i valkretsar där mer än 60 procent röstade för brexit. Men på ställen där mer än 60 procent ville stanna i EU gick de faktiskt tillbaka, med 3 procentenheter.

Sådana siffror tyder på att EU-frågan trots allt kommer att fortsätta dela den brittiska befolkningen. Den försvinner dessvärre inte heller från tv-rutorna efter 31 januari – särskilt som risken för att ”krascha ut” ur unionen i högsta grad kvarstår.

Inte minst Nicola Sturgeon, ledare för skotska nationalistpartiet SNP som vann en jordskredsseger norr om gränsen, kommer att fortsätta tala om negativa konsekvenser av EU-utträdet.

Ändå måste man konstatera att Johnson har lyckats göra stora inbrytningar bland arbetarklassväljare. Hans verktyg: brexitfrågan. Det är en återspegling av en utveckling som har pågått länge på andra håll. I så skilda länder som Frankrike, Polen och USA har frågor om nationell identitet seglat upp högst på dagordningen hos väljare som tidigare såg ekonomisk rättvisa som huvudsaken.

Därför röstar många ur arbetarklassen i dag på Marine Le Pen, polska högerpopulisterna PIS, eller Donald Trump. Samma fenomen är en del av SD:s framgångar i Sverige.

Boris Johnson, med sin klassiska bildning och sin överklassdialekt, är kanske en osannolik medlem i det högerpopulistiska gänget. På fredagsmorgonen tackade han också storsint Labourväljare som hade ”lånat” de konservativa sina röster och förutsåg att de kanske skulle återvända till sitt gamla parti i nästa val.

Ändå kan Johnsons nationalistiska budskap så småningom visa sig ha förändrat Tories lika mycket som Trump har förändrat USA:s republikaner. Att han skulle backa från ett vinnande koncept om ett par år känns osannolikt.

Ingmar Nevéus "

" Pia Gripenberg: Ett Storbritannien som faller samman drabbar även EU

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Brittiska valet visar att EU är på väg att bli indraget i två politiska storstrider: ett Skottland som vill bli medlem i Europeiska unionen och ett Nordirland som kan vara på väg att förena sig med Irland. Som lök på laxen: en besvärlig förhandling om handelsavtal.

Bryssel.
När skottarna folkomröstade 2014 om självständighet var ett motargument från dåvarande premiärministern David Cameron att Skottland i sådana fall också skulle rösta sig ur EU. Det var ett tungt argument. En stor majoritet av skottarna uppskattar nämligen EU.

Camerons logik gäller inte längre. I stället är det Nicola Sturgeon, regeringschef i Edinburgh, som framhåller att bara genom att lämna Storbritannien kan Skottland vara kvar i EU.

Landet skulle utan tvekan platsa i EU. 5,5 miljoner invånare är i nivå med Danmark. Lägg till ekonomi och demokratiska institutioner som fungerar.

Men. Förutom att skottarna måste säga ja till självständighet i en folkomröstning ska EU:s medlemsstater bevilja medlemskapsförhandlingar. Ett land kommer att spjärna emot. Spanien vill inte på något sätt uppmuntra självständighetsivrarna i Katalonien och få dem att tro att de kan följa Skottland i spåren.
Storbritannien riskerar även att falla samman i nordväst. I Nordirland fick för första gången republikaner och nationalister fler röster än Tories systerparti DUP. Lägg till senaste brexitavtalet, som särskiljer Nordirland från övriga Storbritannien, vilket bidragit till att Sinn Féin ökat trycket på att en folkomröstning ska hållas om ett enat Irland. Den politiska striden riskerar tyvärr att bli blodig på riktigt.

Hur Irland och EU övriga ska förhålla sig till en sådan folkomröstning måste de kvarvarande 27 stats- och regeringscheferna fundera rejält över.

Till detta kommer att Storbritannien och EU ska förhandla om sin framtida relation. EU:s skickliga brexitförhandlare Michel Barnier ska föra EU:s talan. När det gäller brexit var EU-länderna extremt eniga. Nu kommer egenintresset att börja tala.

Danmarks statsminister Mette Fredriksen har redan sagt att hon vill att landet har tillgång till brittiska fiskevatten.

Den åsikten delar säkert Nederländerna och Frankrike. Spanien har ögonen på Gibraltars status. Polen har massor med egna medborgare i Storbritannien som man värnar om. Irland har sin särskilda status som närmast berörd.

Statsminister Stefan Löfven sade när han lämnade fredagens toppmöte att Sverige har en bred ansats i de kommande förhandlingarna.

Förutom handel finns till exempel medborgarnas rättigheter och säkerhetsfrågor med.

Gången nu är att EU först ska bli enigt om vilka ramar Michel Barnier ska förhandla inom. Det lär ta sin tid.

Efter att Storbritannien lämnat EU, vilket sannolikt blir den 31 januari, börjar sedan dessa förhandlingar om framtiden.

Överläggningarna ska pågå under tio, elva månader. Denna övergångsperiod omfattas Storbritannien av alla EU:s regler, utan att

vara med i beslutsfattandet. Normalt tar ett handelsavtal åtminstone fem år att förhandla. Hur EU och Storbritannien ska bli överens till årsskiftet 2020/2021 är därför en gåta.

Frågan blir då snarare vilken part som blinkar först och begär en längre övergångsperiod – EU eller britterna.

"Fakta. Storbritannien och EU
23 juni 2016: 52 procent av britterna röstar för att lämna EU i folkomröstningen.

29 mars 2017: Premiärminister Theresa May meddelar att Storbritannien åberopar Lissabonfördragets utträdesparagraf.

15 januari 2019: Parlamentet röstar nej till utträdesavtalet. Ytterligare två nej under våren leder till att Storbritannien beviljas fortsatt förhandlingstid till den 31 oktober, i stället för den 29 mars.

24 juli 2019: May avgår och ersätts av Boris Johnson, som vill förhandla om Mays avtal och annars lovar att lämna utan uppgörelse med EU.

17 oktober 2019: Ett nytt avtal nås mellan Johnsons regering och EU. Johnson tvingas ändå be om förlängd förhandlingstid i tre månader till, eftersom det fortsatt oeniga brittiska parlamentet inte vill rösta igenom avtalet så fort som regeringen vill.

12 december 2019: Konservativa partiet vinner stort i det nyval som utlysts. "

" Katalansk toppolitiker lovar godta ett ”nej” vid folkomröstning

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

– Vi kräver inte självständighet av Spanien, utan endast rätten att välja vår väg i en öppen och erkänd folkomröstning. Det säger den katalanska regeringens utrikesansvarige Alfred Bosch till DN.

När DN frågar honom om han skulle acceptera ett ”nej” för självständighetslinjen i en folkomröstning svarar han:

– Ja, det var ju så det gick i Quebec och i Skottland. Den brittiske premiärministern David Cameron vann skottarnas hjärtan 2014 just genom att låta dem rösta fritt om sin framtid. Om Madrid skulle tillåta en folkomröstning om katalansk självständighet så skulle vi som demokrater vara förpliktigade att respektera resultatet, vilket det än blir.

Också att förbli en del av Spanien?
– Ja.

Bosch är i praktiken Kataloniens utrikesminister och kallas också så av sina egna, men Spanien, som inte erkänner regionens rätt att idka egen utrikespolitik, tillåter inte denna titel.

I ett telefonsamtal från Barcelona berör Bosch de pågående regeringsförhandlingarna mellan hans eget parti ERC och det spanska socialistpartiet PSOE. Situationen efter det spanska valet i november är att socialistledaren Pedro Sánchez endast kan bilda regering om ERC lägger ned sina röster då Sánchez svärs in i den spanska kongressen.

För att göra det kräver ERC en ”dialog om situationen i Katalonien”. Men denna fras är sprängstoff i spansk rikspolitik, där alla resonemang om självständighet är tabu. De spanska nationalistpartierna PP, Vox och Ciudadanos menar att Sánchez, i och med sina samtal med ERC, redan gjort sig skyldig till författningsbrott.

Bosch säger att detta är en onödig dramatisering:

– PSOE kan inte bilda regering utan oss. Vi har andra preferenser än de. Som alltid då partier vill olika saker måste vi samtala. Dialog betyder att utbyta åsikter, om allt som ligger parterna varmt om hjärtat.

Men det som ligger ERC varmast om hjärtat, en folkomröstning om separation från Spanien, är något som Sánchez och PSOE inte kan erbjuda. Bosch kommenterar detta:

– Vi måste någon gång sätta oss ned och prata om de här sakerna. Aldrig någonsin, varken före krisen 2017 eller efteråt, har Spanien gått med på att samtala om det som skiljer oss åt. Det enda sättet att närma sig den här typen av problem i en demokrati är politik, inte polis och inte domstolar.

Alfred Bosch är expert på fredsprocessen i Sydafrika, där han levat, och på den skotska självständighetsrörelsen. Han understryker att vad som än händer så kommer de katalanska självständighetspartierna aldrig att bruka våld för att driva sin sak.

Men i oktober bröt våldsamma upplopp ut i Barcelona, av en typ som vi inte sett motstycke till under de sju år separatistprocessen pågått. Håller era anhängare på att tröttna på icke-våldslinjen?

– Nej, de allra flesta står bakom vår princip, att målen måste nås på demokratisk väg. Vi såg också hur våldsamheterna upphörde efter några dagar och hur de fredliga protesterna sedan dess dominerat helt.

Nathan Shachar
naranjal@gmail.com "

"Fakta. Katalonien försökte bryta sig loss 2017
Spaniens demokratiska författning 1978 gav landets regioner autonomi.

Baskien och Katalonien, där den lokala nationalismen är stark, gavs särskilt omfattande självstyre.

I drygt tre decennier accepterade Kataloniens nationalister motvilligt 1978 års modell, men 2012 valde de att verka öppet för självständighet. Hösten 2017 försökte separatisterna att bryta sig ur Spanien, men misslyckades. De som ledde utbrytningsförsöket befinner sig sedan dess i landsflykt eller i spanska fängelser. "

"Fakta. Utsläppsrätter
Handeln med utsläppsrätter inom EU startade år 2005.

Systemet går ut på att företag inom främst energiintensiv industri och energiproduktion får en gräns för hur mycket de totala utsläppen får vara. Genom att handla med utsläppsrätter går det att minska utsläpp där kostnaden är lägst.

Företag kan också sälja vidare överskott. Mellan 2008–2012 blev det ett överskott i utsläppsrätter. Det gjorde att det inte längre var lika lönsamt för företag att minska utsläppen.

Från år 2021 börjar ett nytt system gälla.

Källa: Naturvårdsverket "

" Rekordsiffror på Wall Street efter uppgifter om nytt avtal

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

USA och Kina uppges ha kommit överens om den första fasen av det som ska bli ett nytt handelsavtal mellan länderna. Dokumentet skrevs under av USA:s president Donald Trump klockan 22.30 på torsdagskvällen, uppger källor för Bloomberg News.

Efter ett års förhandlingar ser det ut som om USA och Kina har kommit överens om ett nytt handelsavtal.

Bloomberg News uppger att president Trump skrivit under avtalet sedan han mött sina rådgivare i handelsfrågor under torsdagskvällen. Då hade Trump några timmar tidigare i ett inlägg på Twitter skrivit att ett sådant avtal var nära.

Under kvällen nådde Wall Street rekordsiffror när de första uppgifterna om att ett principavtal nåtts mellan länderna.

Uppgifterna om hur nära USA och Kina egentligen har varit att komma fram till ett avtal har fått börser runt om i världen av reagera, och under det senaste året har länderna lagt tullar på varandras varor till ett värde av flera hundra miljarder dollar.

USA har genom Donald Trump till och med hotat med att tvinga amerikanska företag att lämna Kina. ”Vi behöver inte Kina och skulle uppriktigt sagt vara mycket bättre utan dem”, skrev Trump på Twitter i slutet av augusti.

I mitten av november ökade oron när presidenten sa att han var beredd att införa ännu högre tullar mot Kina. I början av december sa Donald Trump att avtalet kanske kunde vänta till efter det amerikanska presidentvalet 2020. Men för några dagar sedan meddelade USA att man skulle skjuta på de nya tullar som skulle införas mot kinesiska varor den 15 december i väntan på att förhandlingarna skulle gå i mål.

Clas Svahn
clas.svahn@dn.se "

" Kinas UD ger stöd åt sin kritiske ambassadör

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Kinas utrikesdepartement ställer sig bakom sin ambassadörs kritik mot Sverige.

Det var i förra veckan som ambassadören Gui Congyou till GP sagt att den pågående diplomatiska konflikten mellan Kina och Sverige skulle leda till försämrade handelsrelationer mellan länderna.

GP har sedan dess försökt få svar på om ambassadörens hot hade stöd från regimen i Peking. Ett sådant svar kom på torsdagen från Kinas utrikesdepartement. I mejlet skriver en talesperson för departementet bland annat att ”Sverige den senaste tiden har gjort och begått en rad felaktiga uttalanden när det gäller Kinarelaterade frågor”.

Bakgrunden är den svenska kritiken mot att förläggaren Gui Minhai som är svensk medborgare sitter fängslad i Kina.

Dan Lucas
dan.lucas@dn.se "

"USA erbjuder sänkta tullar på Kinavaror

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Nyhetsbyrån Dow Jones Newswires rapporterar att USA erbjuder Kina att sänka existerande importtullar med upp till 50 procent på varor för 360 miljarder dollar och att avstå från att införa de nya tullarna på resterande amerikansk import från Kina som planerats till den 15 december.

Enligt uppgifterna kommer dock USA att återinföra samtliga tullar igen om Kina inte uppfyller sina åtaganden i avtalet.

Direkt "

"Efter dödliga protester – toppmöte ställs in

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Efter omfattande och dödliga protester i Indien har ett möte mellan landets premiärminister och Japans ledare ställts in. Våldsamheterna i Indien har blossat upp sedan en kontroversiell medborgarskapslag röstats igenom. Samtidigt kritiserar FN lagen som de kallar ”fundamentalt diskriminerande”.

Det var i onsdags som överhuset i New Delhi röstade igenom lagen som påverkar möjligheterna till medborgarskap i landet.

Människor som tagit sig in i Indien illegalt från Afghanistan, Pakistan och Bangladesh före år 2015 ges rätten att bli indiska medborgare. Däremot omfattas inte muslimer som kommit till landet under samma omständigheter, vilket har varit gnistan till protesterna.

På fredagen kom beskedet att ett möte mellan Indiens premiärminister Narendra Modi och Japans dito Shinzo Abe ställts in. Mötet som skulle ha ägt rum i staden Guwahati i nordöstra Indien har drabbats hårdast av protesterna, rapporterar AFP. Tusentals människor har begett sig ut på gatorna och indiska myndigheter har skickat paramilitära styrkor till området, som haft en omfattande invandring från grannländerna sedan mitten av 1900-talet.

Två människor har dödats och ett 20-tal skadats efter att polis under torsdagskvällen, lokal tid, skjutit mot demonstranter i staden, skriver AFP. Fyra av dem ska vara allvarligt sakade.
Efter flera dagars våldsamheter där demonstranter bränt bilar och blockerat vägar var fredagen lugnare och i huvudsak bestått av en omfattande sittprotest.

I New Delhi var fredagen däremot desto mer våldsam. Polis har skjutit tårgas och använt batonger mot studenter som demonstrerat på universitetet Jamia Millia Islamia i centrala New Delhi, rapporterar Reuters. Flera personer har förts till sjukhus med skador. Omkring 50 studenter ska ha gripits i samband med vårdsamheterna.

Protester har också hållits i delstaterna Västbengalen, Kerala och premiärministerns hemstat Gujarat under gårdagen.

FN:s kontor för mänskliga rättigheter har också uttryckt kritik mot den nya medborgarskapslagen som de kallar ”fundamentalt diskriminerande i sin natur”, skriver Reuters.

– Vi förstår det som att den nya lagen ska granskas av högsta domstolen i Indien och hoppas att de noggrant kommer granska den utifrån Indiens åtaganden för mänskliga rättigheter, säger Jeremy Laurence talesperson på FN.

Agnes Laurell
agnes.laurell@dn.se "

"Fakta. Nya medborgarlag
I onsdags klubbade Indiens parlament igenom en lag som gör det möjligt för fler migranter från landets grannländer att bli indiska medborgare. Lagen ska granskas av Indiens högsta domstol. Buddhister, kristna, hinduer, jainister, parser och sikher som flytt till Indien från Afghanistan, Bangladesh eller Pakistan före 2015 kommer att kunna få indiskt medborgarskap, men inte muslimer från samma länder.
Den indiska regeringen har argumenterat att dessa länder har muslimsk majoritet och att muslimer därför inte kan vara förföljda minoriteter där. Andra utsatta grupper – som rohingyer från Myanmar, tamiler från Sri Lanka och tibetaner från Kina – omfattas inte heller.

Källa: Reuters, FN:s högkommissionär för mänskliga rättigheter, TT"

" Sanktioner mot Nordkoreas elit slår mot befolkningen

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Vanliga nordkoreaner har under de senaste två åren drabbats hårdare av FN:s sanktioner än någon gång tidigare. Syftet var att komma åt makteliten, men det är civilbefolkningen som får lida.

Ett tilläggsbeslut i december 2017 betydde att tillämpningen skruvades åt och att nästan alla varor innehållande metall stoppades.

Listan blev lång.

Här är ett axplock av saker som omfattades: vattenkranar, stetoskop, injektionsnålar, vågar att väga nyfödda på, instrument för att diagnostisera och behandla tuberkulos, metallbågar till växthus, utrustning för att ge nordkoreaner rent och säkert dricksvatten, standardcyklar till lokala volontärer för Röda korset som arbetar på landsbygden.

Varorna sveptes med av sanktionsvågen.

Syftet är att straffa Nordkorea för provsprängningarna av kärnladdningar och missiluppskjutningar.

– Vi har inga synpunkter politiskt på sanktionerna, men det blir absurt när all metall som ingår i kirurgiska instrument eller i hjälpmedel vid barnafödande faller för sanktionerna, och när enkla vattenledningar stoppas, säger Margareta Wahlström, Svenska röda korsets ordförande, med stor erfarenhet av Nordkorea.

I två år har Röda korset åberopat att undantag enligt reglerna ska göras för humanitär hjälp. I två år har Margareta Wahlström och hennes kollegor skickat in de ansökningar som krävs för varje enskild leverans.

Det är ett tålamodskrävande arbete som sker i ett otydligt system. Ofta tar processen sex månader för en enda varusändning. När den strängare tolkningen infördes för två år sedan sänktes takten med vilken undantagen godkändes av sanktionskommittén. I den sitter diplomater, men inga humanitära experter. Då kunde det ta upp till nio månader av pappersarbete.

– Det är då man ser vilket trubbigt vapen sanktioner är, och det var därför vi började tala tydligare om konsekvenserna, säger Margareta Wahlström.

Från svenskt håll har ett signalsystem föreslagits för att förhindra att alla varor fortsätter att dras över samma kam i sanktionerna.
Åsa Sandberg, som är ansvarig för verksamheten i Nordkorea i Svenska röda korset, beskriver systemet i färger.

Rött: försök inte ens ta in. Gult: produkt som innehåller metall och som kräver mer specificerade detaljer och diskussioner. Grönt: det här kan ni alltid skicka till Nordkorea, som mediciner.

– Men som det är nu går alla varor igenom samma långsamma process. Därför är det viktigt att vi får in våra ansökningar i tid så att det inte blir stopp i leveranserna, säger Åsa Sandberg.

Nordkoreaner i allmänhet framhäver sällan hur sanktionerna drabbar dem. Istället sätter de upp stolta ansikten och säger att de klarar sig fint eftersom nationen utvecklat egna produkter. Egna metallbågar till växthus, egna delar till vattenledningssystem, fast de mycket hellre skulle använda dem som tillverkas i Kina.

Vad som tydligt påverkar den humanitära hjälpen till Nordkorea är omvärldens minskade vilja till bidrag. Sverige, Norge, Tyskland och Danmark är klassiska givarländer, medan bland annat Schweiz har fallit bort.

– Några har kanske tyvärr tagit en politisk ställning, i stället för en humanitär. Det är också mycket krångel och det har blivit kostsamt att vara givare. Dessutom undrar de om det finns människor i Nordkorea som kan följa stödet för att se att det verkligen kommer fram, beskriver Margareta Wahlström några av de faktorer som gör att bidragen numera är mindre än tidigare.

Mindre även från Sverige.

– Nordkoreaner är inte särskilt bra på att tala om svagheter och behov, och vårt uppdrag är alltid att stå bakom de mest utsatta och påtala när hjälpbehov uppstår, säger Margareta Wahlström.

Skillnaden är stor mellan de hälsokliniker i Nordkorea som Röda korset kunnat bygga upp med hjälp av utländska bidrag och de inhemska kliniker som står helt utan stöd.

Röda korsets kliniker är nymålade, har solcellsbatterier som ger el och varmt vatten, där finns tillgång till rent vatten och i bästa fall något kvar av grundläggande västerländska mediciner i form av antibiotika och huvudvärkstabletter vid sidan av de inhemska örtmedicinerna.

I en rent nordkoreansk klinik finns ingen värme, inget rinnande vatten, ingen inredning, utom en säng och ett skrivbord. I förrådet finns endast örtmediciner. Därför kan inga födslar äga rum i kliniken och behandling kan varken ske av större infektioner eller ens vanliga förkylningar.

– Vintern är iskall i landet, men inte ens de mest grundläggande sjukdomarna finns det förutsättningar att ge hjälp för. Och skulle folk vara undernärda så finns det heller ingen hjälp att få, säger Margareta Wahlström.

Torbjörn Petersson
torbjorn.petersson@dn.se "

"Fakta. Hotar med en ”julklapp”
Förhandlingarna om Nordkoreas nedrustning av kärnvapen med USA har avbrutits flera gånger efter det misslyckade toppmötet i Hanoi i februari. Bland annat avbröts samtal som hölls i Stockholm i höstas av Nordkorea.

Nu kräver Nordkorea att USA mjukar upp sin inställning och lättar på sanktionerna. I annat fall hotar landet med att skicka en ”julklapp”.
I slutet av november sa sig Nordkorea ha utvecklat ett nytt supervapen."

" Ilska mot nyvalde algeriske presidenten

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Abdelmadjid Tebboune, lojal med den auktoritäre förre presidenten Abdelaziz Bouteflika, vann det omstridda presidentvalet i Algeriet. Beskedet möttes av protester i huvudstaden Alger.

Den tidigare premiärministern Abdelmadjid Tebboune fick drygt 58 procent av rösterna, enligt preliminära resultat som landets valmyndighet hänvisar till. Men många algerier bojkottade torsdagens val. Det var bara 40 procent av de registrerade väljarna som gick och röstade, enligt valmyndigheten. Valet förkastas också av den proteströrelse som i nio månader har demonstrerat mot Algeriets styrande elit. De första stora missnöjesyttringarna ledde till att Bouteflika avgick i april, men protesterna har fortsatt.

På fredagen riktade sig protesterna i stället mot den tillträdande presidenten Abdelmadjid Tebboune.

”Valet är riggat. Era val betyder inget för oss och er president kommer inte att styra oss”, skanderade folkmassor i huvudstaden.

– Han är känd som en av tjuvarna. Vi röstade inte och vi kommer inte att backa, säger demonstranten Meriem om den tillträdande presidenten.

Myndigheternas förhoppning var att oroligheterna skulle upphöra efter valet, medan aktivister å sin sida lovat att de inte ska sluta protestera.
– Vi har fällt Bouteflika och vi kommer att fälla alla systemets män, säger en av demonstranterna.
De fem godkända kandidaterna i valet har antingen varit uttalade Bouteflika-anhängare eller tidigare suttit i en Bouteflika-regering.
TT-AFP-Reuters "

" Anklagelserna mot Donald Trump godkända

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

Det demokratstyrda justitieutskottet i USA:s representanthus har godkänt riksrättsanklagelserna mot president Donald Trump. Det innebär att Trump med all sannolikhet blir den tredje presidenten i USA:s historia att ställas inför riksrätt.

Utskottet röstade utifrån partitillhörighet, med en majoritet för att godkänna en anklagelseakt om att Trump missbrukat sin presidentmakt genom att med hjälp av påtryckningar försökt få Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj att utreda sin politiske rival Joe Biden och dennes son.

Utskottet godkände också ytterligare en anklagelseakt om att Trump obstruerat kongressens utredning av händelsen.

Nu väntar en omröstning om riksrättsåtal i representanthuset i sin helhet, varpå saken prövas i senaten. Det väntas bli ja även i representanthuset eftersom Demokraterna där är i majoritet. Däremot har Republikanerna majoritet i senaten, varför Trump sannolikt inte riskerar att fällas.

TT-Reuters "

"Nu får Kinas föräldrar skaffa två barn – men gör det inte

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

För tre år sedan övergav Kina ettbarnspolitiken – oroad för att en allt äldre befolkning ska stoppa landets ekonomiska uppgång. Men babyboomen som regimen hoppades på uteblev. Tvärtom sjunker födelsetalen. DN följde det femåriga ensambarnet Wang Ruowen och hennes föräldrar under en späckad dag för att ta reda på varför.

Klockan är åtta på morgonen och femåriga Wang Ruowen tittar nyfiket ut genom dörren till lägenheten hon delar med sina föräldrar i ett trevåningshus i Shanghai. Hon har på sig en rosa plyschoverall och bär ett super-Mario spel i handen.

Ruowen har stigit upp klockan sju och nu är det dags att gå till förskolan med pappa Wang Chunheng.

På vägen hoppsar hon och går om vartannat, som barn gör. Berättar att hon vill ha en hund, pratar om kompisar och frågar nyfiket vilka vi är. När hon är framme vid förskolans illgröna byggnad tvättar hon händerna i en kran som ser ut som Musse Pigg. Där inne vankas kakor och mjölk.

Det är början på en lång, inrutad dag för femåringen. Precis som nästan alla dagar.

När förskolan är slut 16.30 följer lektioner i privat regi. Simning, matematik, kinesiska, engelska, drama, logiskt tänkande, dans. Ruowen går på kurs i alla dessa ämnen.

Och på liknande sätt ter sig många kinesiska medelklassbarns vardag. Från ung ålder är deras liv fullspäckat, styrt in i detalj.

– Det gäller att lära sig saker tidigt. Alla hennes vänner gör också mycket. Om inte vår dotter hänger med kommer hon hamna efter i skolan, säger Chunheng när vi tar en kaffe efter lämningen.
Både han och hans fru Wang Shuyun jobbar som guider och i dag är han ledig.

Ruowen är deras enda barn och några fler kommer det inte att bli.
– Vi har varken pengar eller tid för att klara av ett barn till. Vi skulle aldrig hinna det, säger Chunheng.

Det är inte ett svar som skulle tillfredsställa den kommunistiska regimen som för tre år sedan övergav den politik som förbjöd familjer, med vissa undantag, att skaffa fler än ett barn.

Efter att ha tittat på befolkningskurvorna insåg politikerna att ettbarnspolitiken inte längre var hållbar.

Denna politik infördes 1979 för att dämpa befolkningsökningen och stärka ekonomin. Med färre barnfödslar skulle levnadsstandarden och BNP per capita kunna öka i ett snabbare tempo, löd resonemanget. ”Om du vill bli rik snabbt, föd färre barn”, propagerade Kommunist-partiet.

Resultatet blev att det i dag finns 100 miljoner ensambarn under 40 år och 400 miljoner utförda aborter. Samtidigt råder ett mansöverskott. Familjer ville hellre ha en pojke som kunde föra släktbanden vidare och gjorde ofta abort om de fick veta att fostret var en flicka.

Nu är budskapet från Kommunistpartiet ett annat. Det är numera förbjudet att ta reda på könet i förväg och den patriotiska plikten har förändrats till att föda två barn, den nya begränsningen. Att föda barn är en nationell angelägenhet, skrev Folkets Dagblad i en ledare förra året.

Bakgrunden är en snabbt åldrande befolkning. Prognoser visar att en tredjedel av befolkningen kommer att vara över 65 år 2050. Samtidigt rasar antalet kineser i arbetsför ålder. Vem ska då se till att ekonomin fortsätter växa? Och vem ska finansiera pensionerna, sjukvården? Med dagens låga födelsetal kan dessa frågor bli djupa problem.

Rykten går om att regimen planerar att helt släppa på gränsen för hur många barn kineser får skaffa. Ett tecken som spädde på spekulationerna var att årets frimärke, det är grisens år, visar en grisfamilj med tre kultingar.

En sjunkande befolkning är inte bara ett hot mot ekonomin. Om inte levnadsstandarden fortsätter öka kan det också bli ett hot mot kommunistpartiets maktinnehav.

Men frågan är om Kina med social ingenjörskonst kan vända barnafödandet. Det kinesiska folket visar inga tecken på att plötsligt vilja leva i storfamiljer. De senaste två åren har tvärtom antalet nyfödda minskat. 2018 föddes 15,23 miljoner barn, den lägsta siffran sedan 1961 när svält rådde i Kina.

Om nuvarande trend håller i sig, vilket mycket pekar på, kommer antalet invånare i Kina enligt prognoserna toppa på 1,45 miljarder 2027 för att sedan minska. Kina riskerar bli ett land fyllt av åldringar innan det blir rikt.

Varför vill då inte kineserna ha fler barn? Det finns flera förklaringar. Höga bostadskostnader, brist på barnomsorg till rimligt pris, dåligt utbyggd föräldraförsäkring och långa arbetsdagar är några. I linje med andra länder där levnadsstandarden ökar dröjer också kvinnor längre upp i åren med att skaffa barn. Samtidigt gör den sneda könsfördelningen att Kinas andel kvinnor i fertil ålder har minskat.

Men en viktig anledning är också att många kinesiska föräldrar liksom Wang Chunheng och Wang Shuyun har höga ambitioner för sina barn.

Precis som de har högre levnadsstandard än sina föräldrar, vill de att deras barn ska klättra på samhällsstegen.

Att leva upp till det målet kostar både tid och pengar. Och ju fler familjer som satsar, desto tuffare blir det. Efterfrågan på privatlektioner ökar och priser trissas upp i en tävling svår att dra sig ur.

– 80 000–90 000 yuan, utan kinesiskan inräknad.

Ruowens mamma Wang Shuyun lägger pannan i djupa veck och diskuterar med sin make när jag frågar hur mycket pengar de lägger ner per termin för sin dotters olika aktiviteter. Siffran motsvarar 110 000–120 000 kronor.

Det är stora pengar, särskilt med tanke på att medellönen i Shanghai är cirka 14 000 kronor per månad. Men familjen anser sig inte ha något val om dottern ska få goda förutsättningar för en ljus framtid.
– Här i Shanghai bor 26 miljoner människor. Ska hon komma in på ett bra universitet och få ett bra jobb måste hon ta många lektioner.

Konkurrensen är knivskarp, säger pappa Chunheng

Hela deras liv kretsar kring dotterns olika aktiviteter. Egna fritidsintressen som att idrotta eller spela tv-spel har de lagt på hyllan.

– Barnen i Kina är väldigt pressade och stressen bara ökar. I föräldragrupper på sociala medier hetsar man varandra om olika lektioner. Det är inte bra. Men vad kan jag göra? Vi måste om hon ska ha en bra framtid, säger Shuyun hjälplöst.

Flera gånger upprepar de vikten av att dottern kommer in på något av de bättre universiteten. Vilka som gör det, färre än 10 procent, avgörs i intagningsprovet Gaokao, känt som ett av de tuffaste i världen.

För Ruowen började förberedelserna inför detta prov redan i vaggan. Från att hon föddes till att hon var tre år pratade mamma Shuyun till exempel bara engelska med henne. Engelskkunskaper anses i dag vara ett måste och Wang Shuyun vill att dottern ska få ett försprång.

Även privatlektioner i grundläggande ämnen som matematik och kinesiska är nödvändiga redan i ung ålder om barnet ska ha en chans till att gå bra skolor och få bra jobb i framtiden, enligt paret.

Lärarna i grundskolan, som startar när barnen är sju år, förutsätter nämligen att barnen har lärt sig saker redan innan de börjar.

– De drar igenom grunderna väldigt fort. Den som inte tagit privatlektioner hänger inte med, säger Shuyun.

Hon tycker egentligen det är fel, att lärarna börjar på nivå två eller tre i stället för noll. Så var det inte när hon var barn. Då förutsatte föräldrarna att barnen lärde sig det de skulle i skolan och genom läxor. I dag räcker inte det.

– Därför måste vi anmäla henne till privatlektioner. Jag förväntar mig inte som många andra föräldrar att hon kommer bli en toppstudent. Men jag vill i alla fall inte att hon är bland de sämsta, att hon blir stämplad som någon på botten. Det är viktigt att hon har självförtroende, säger Shuyun.

Inom det kommunistiska partiet finns en rad förslag på hur barnafödandet ska öka. Vid förra årets partikongress föreslogs en bonus till de som föder fler än ett barn. En ledamot ville införa den offentliga helgdagen ”Chinese babies day”. Andra var mer inne på piskor, som ett ekonomiskt straff för dem som inte skaffar barn. Ytterligare åtgärder som varit uppe i luften är hårdare kontroll av aborter, utökad föräldraledighet eller skattelättnader och bostadssubventioner för dem som har fler barn. Det har även diskuterats att sluta straffa ensamstående barnaföderskor, i Kina föds barn traditionellt inom äktenskapet. Försök med olika metoder pågår redan i flera provinser.

Men hittills utan resultat.
Shuyun ser ett annat problem som hon tror bidrar till att kinesiska föräldrar driver sina barn så hårt att de inte har utrymme för fler än ett barn. Det handlar om hur man ser på arbetare och tjänstemän.

– Arbetare får ingen respekt här i Kina. Det ökar pressen på att ditt barn får en god utbildning, ingen förälder vill att deras barn ska ta ett vanligt arbetarjobb. Om också vanliga arbetare respekterades tror jag pressen skulle minska.

När förskolan är slut för dagen ringlar kön lång utanför. Många som väntar är mor- och farföräldrar. Det är ofta de som tar hand om barnen i Kina när föräldrarna jobbar.

Ruowen skuttar liksom de andra barnen ut och vinkar hej då till vakterna. Alla förskolor i Kina har vakter efter ett antal attacker där barn har dödats inne på skolor och daghem.

Hon springer glatt fram till pappa Chunheng innan de drar i väg på hans elmoppe.

Nu väntar en paus i en park mellan förskolan och en kurs där barn får prova olika spel för att träna sin logik. En helt fri stund. Det händer inte varje dag, ofta måste de hasta direkt till nästa aktivitet.

Wang Ruowen berättar vad hon ätit på förskolan. Ris, grönsaker och frukt.

– Pappa är en dumpling, utbrister hon sedan plötsligt med perfekt engelskt uttal och slår lite på honom.

En liten stund ligger hon i pappas knä, äter på ett äpple och lyssnar på sagor i mobilen. Därefter far hon runt som en tätting mellan bänken och en bro i parken. Jagar fåglar och leker med en fjäder.

Jag frågar Wang Chunheng om de inte tycker det borde finnas mer tid för fri lek. Han svarar att de försöker gå till parken eftersom de tror att det är bra för dotterns ögon att vistas utomhus, hon har lite problem med synen. Resonemanget att fri lek kan stimulera fantasin och kreativiteten ger han inte mycket för.

– Barn förstår inte vad de ska bli. Därför gäller det att läsa olika ämnen som hjälper dem att hitta ett jobb. Vi har en annan kultur här i Kina. Efter en stund är det dags att åter sätta sig på pappas elmoppe och åka till nästa aktivitet i en shoppinggalleria: ett tyskt leksaksföretag har kurser med sina spel som sägs vara pedagogiska.

Ruowen får gå in i ett litet rum med tre andra barn och en pedagog. De lägger brickor i något som liknar memory.

Utanför sitter uttråkade föräldrar på barnstolar och stirrar i sina mobiler.

Barnen får prova på nya spel varje vecka på kursen som kostar 12 000–13 000 yuan per år. Efter lektionerna får föräldrarna meddelanden om barnen behöver öva på något.

Att köpa spelet och spela hemma med kompisar eller familjen är inget alternativ, enligt Wang Chunheng. Tilltron till lärarna är stor.

– De har ett system de går efter och växlar mellan hundratals spel. De vet vad som passar bäst.

Ruowen klagar enligt föräldrarna sällan på att hon varje dag har något efter förskolan. Ibland kan de tycka att hon är lite okoncentrerad och att tankarna far i väg när hon ska göra olika uppgifter. Men hon är van

vid ett liv med många lektioner och hon träffar vänner på kurserna. En kurs i lego har de strukit för att ge lite mer fritid och mamma Wang Suyun hoppas kunna stryka fler framöver när de vet vad dottern är intresserad av.

Även på loven när förskolan är stängd fylls dagarna av olika privatlektioner mellan resorna som familjen gör. Det brukar bli två om året, en utomlands och en inom Kina.

När lektionen är över rusar Ruowen ut för att utnyttja den gratis kvart barnen får i det pastellfärgade leklandet intill.

Sedan är det dags för middag, som i dag blir i gallerian med ett stort utbud. Wang Ruowen tar tag i en liten röd shoppingvagn och stannar vid en köttrestaurang och säger bestämt:

– Jag ska ha stek, bara stek, inget ris.
Hon får som hon vill och äter med god aptit. De har medvetet uppfostrat henne att bli självständig och kinesiska barn är kända inte bara för att vara pressade, som ensambarn är de också något av kungar och drottningar i sina familjer.

När hon kommer hem är klockan över åtta på kvällen. Att barnet står i centrum märks i den lilla lägenheten på ett rum och kök. Det enda rummet domineras av barnböcker, gosedjur och har prinsessor klistrade på tapeterna. Enligt traditionen i Kina är det mannens föräldrar som ska stå för bostaden när sonen gifter sig. Chunheng fick egentligen en större lägenhet än den vi nu befinner oss i utanför Shanghai. Men hans fru vill inte att de ska bo där, eftersom skolorna inte håller tillräckligt hög standard i det området.

Ruowen visar oss sina favoritböcker och börjar läsa en saga om den svenska kungafamiljen på engelska vid ett litet skrivbord. När fotograf Kalle Koponen vill filma henne när hon läser säger hon bestämt att hon i sådana fall måste läsa på kinesiska, det är lättare. Det blir Bambi på kinesiska.

Klockan närmar sig elva på kvällen och föräldrarna börjar se trötta ut. Men Wang Ruowen har fått förnyad energi.

Hon berättar att hennes favoritfilm är ”Frost” och byter kvickt om till en ljusblå klänning som förvandlar henne till filmens prinsessa Elsa, hon som med sitt trollspö kan förvandla saker till is och framkalla snö. Ruowen dansar runt lycklig i klänningen, viftar med sitt spö och hoppar upp på sängen.

– Jag vill bli prinsessa, säger hon.

En dröm som många femåriga flickor när.
Men så lägger hon till att prinsessutbildningen ska ske på ett av Kinas mest prestigefyllda universitet.

Marianne Björklund "

"Ruowens veckoschema efter förskolan
Måndag simning.
Onsdag spelkurs som ska uppmuntra logiskt tänkande.
Torsdag matematik.
Fredag drama och engelska.
Lördag kan välja ur ett utbud av kurser.
Söndag kinesiska tecken och dans.

Över 100 000 kronor om året på privatlektioner
Kinesiska föräldrar lägger i snitt ner 120 000 yuan, runt 160 000 kronor, om året på privatlektioner för sina barn. En del lägger ner så mycket som 400 000 kronor, enligt Kinas utbildningsmyndighet.

Åldrande befolkning
Kinas ettbarnspolitik infördes 1979 och övergavs 2016. Anledningen är att Kinas befolkning håller på att åldras i snabb takt.

Under ettbarnspolitiken ökade förväntad livslängd i Kina från 67 till 75 år.

Samtidigt sjönk nativiteten från 2,8 till 1,7 barn. Det är lägre än de 2,1 barn som krävs för att befolkningen inte ska sjunka.
Kinas befolkning förväntas toppa år 2027 på 1,45 miljarder och sedan börja sjunka.

Mycket talar för att Indien om bara några år går om som världens folkrikaste land. "

" Ledare: Nyheterna om ekonomin är klart bättre än vi tror

DN SÖNDAG 15 DECEMBER 2019

”Ojämlikhet. Bevisen finns överallt.” Så inleds den senaste FN-rapporten om mänsklig utveckling som publicerades förra veckan. Den tjocka publikationen har mycket riktigt underrubriken ”Ojämlikhet i mänsklig utveckling under det 21:a århundradet” och är en tämligen pessimistisk exposé över de senaste 30 åren.

”Sett över hela världen har många rest sig ur extrem fattigdom, men ännu fler har varken möjlighet eller resurser att själva styra sitt liv”, slår rapportförfattarna fast.

Medier och debattörer har generellt köpt FN-vinkeln. ”FN: Klyftorna i världen ökar”, slår ETC fast. ”Klyftor gör oss otrygga och misstänksamma”, konstaterar Aftonbladets ledarskribent medan Sveriges Radio formulerar nyheten som ”Ny rapport: Ojämlikheten ökar över hela världen”.

Det är framför allt nyhetsbyrån TT som väljer en annan ingång. ”Fler länder har fått det bättre”, slår byrån fast i sin text och plockar ur FN-rapporten ut fakta som skulle kunna klassas som extremt goda nyheter: Fler länder har vad FN kallar ”mycket hög mänsklig utveckling” nu jämfört med för 30 år sedan. Antalet sådana länder har under perioden ökat från 12 till 62.

Färre länder hamnar i kategorin ”låg mänsklig utveckling”, från 62 till 36.

Sverige, detta land som gärna målas upp som en gödselstack av systemkollaps och förfall, hamnar för övrigt på åttonde plats i indexet för mänsklig utveckling, strax efter Island.

Även nationalekonomen Andreas Bergh, kolumnist på dessa sidor, läser FN:s rapport med positiva glasögon. På sin blogg listar han flera anledningar att glädjas: Syrien är det enda land där medborgarna fått det sämre sedan 1990. Förväntad livslängd ökar, framför allt i de minst utvecklade länderna.

Och detta: nu har en majoritet av invånarna också i de minst utvecklade länderna ett mobilabonnemang.

Men ojämlikheten? Jo, den finns, ökar på flera områden och är ett reellt problem. Vi är ojämlika bland annat vad gäller hälsa, inkomst, utbildning och självbestämmande. Den rika världen har ett ansvar att fördela sitt överflöd så att det kommer många fler till del, och att underlätta för fattigare länder och regioner att hinna i kapp.

Problemet uppstår när man bekämpar väderkvarnar och falska verklighetsbilder.

Om ”alla vet” att ojämlikheten ökar lavinartat och att ”vanligt folk” får det sämre ökar risken att populister vinner mark och att politiker stormar mot ett samhälleligt maskineri som i grunden fungerar ganska bra.

Kapitalismen som vi känner den är långt ifrån perfekt. I det rika väst yttrar sig problemen bland annat i en ojämlik fördelning av jobben, miljöförstöring, en utarmning av landsbygden och bostadspriser i storstäderna som stiger mot det absurda.

Men problemen går att lösa med konkreta politiska justeringar, inte med storsläggor som slår sönder hela maskinen.

De fattigaste reser sig inte trots ekonomisk liberalism, raserade handelshinder och frihet utan tack vare dem. Det som håller människor tillbaka globalt är korrumperade diktatorer, en hårresande ojämlikhet mellan könen och brist på fungerande marknader.

När politiker som Elizabeth Warren, Jeremy Corbyn och Jonas Sjöstedt drar till storms mot marknadsekonomin riskerar de att skriva ut en medicin som är betydligt skadligare än åkomman.

DN 15/12 2019 "

Kapitel 4: Om inrikes förhållanden och inrikespolitik.

Projektet om samhällsplaneringens problem.

Utredningen nu ingår i forskningspojektet om Samhällsplaneringens problem - hur ska man kunna förbättra världen?

Det handlar inte bara om politik utan handlar om att beskriva världen och att i någon mån ge förslag till förbättringar.

Svensk politik ska skötas av de politiska partierna, som har till uppdrag att göra det. Svenska folket väljer representanter till Riksdagen och de ska sköta huvuddragen av politiken. Regeringen styr Sverige och gör det med ledning av direktiv från riksdagen. Regeringen gör förslag till förändringar som riksdagen godkänner eller avslår. I förordningar har dock regeringen rätt att föreskriva förändringar i detaljer.

Regeringen har underlydande myndigheter för delområden i det svenska samhället, som ska sköta detaljområdena utan direkt medverkan från regeringen, men enligt direktiv. Om regeringen ogillar myndigheternas skötsel och vill få dem att mer göra enligt regeringens önskemål kan de bli tvungna ändra eller förtydliga direktiven.

Regeringen styr inte allt, kommunerna och landstingen/regionerna har rätt att inom vissa gränser själva föreskriva regler för verksamheter.

Det är alltså mycket komplicerat att styra Sverige, och projektet om samhällsplaneringens problem gäller att beskriva hur allt hänger ihop inom landet och också hänger ihop med världen utanför.

I projektet ingår alltså inte bara att behandla förslag till förändingar.

I projektet har forskats fram ett system för mänkliga verksamheter som avgör hur världen förändras. Genom att undersöka hur de pågående verkliga verksamheterna överensstämmer med systemet kan man finna oämpliga förhållanden som de politiska partierna och ledamöterna och riksdagen inte upptäckt eller bryr sig om, och då är det nödvändigt att påpeka det och lämna förslag till förändringar.

Det har skett många gånger under den tid projektet pågått sedan 1960-talet. Senast har lämnats förslag i
http://wimnell.com/omr36-39zzzzzn.pdf

Gemensamma problem och privata problem

I projektet om samhällsplaneringens problem har konstruerats ett system för mänskliga verksamheter som innehåller 9 huvudområden med tillsammans 129 stora delområden som kan delas i mindre delområden.

Systemet är uppgjort med hjälp av biblioteksystem som i princip registrerar allt som skrivits om alla problem. De biblioteksystem som utgåtts ifrån är

* Det amerikanska Deweys system, tillkom i slutet av 1800-talet. Kan ses som världens största
* Det snarlika UDK
* Det svenska SAB, tillkom omkring 1920 och som svenskarna troligen är mest vana vid, men som är unikt för Sverige.

Systemen tillkom före demokratins genombrott.och har brister med hänsyn till demokratin. I Systemet för mänskliga verksamheter är alla problem med och i stort sett ordnade enligt Deweys system, men ordningen har justerats med hänsyn till demokratins krav.

I systemet för mänskliga verksamheter finns i huvudområdena och delområdena gemensamma problem och privata problem.

Man räknar historisk tid som de senaste cirka 5000 åren då det funnits skrivkonst. Under de åren har funnits mer eller mindre fullständiga bibliotek, i de som finns nu finns alla problem med, med viss fördröjning för det senaste. Det allra senaste finns i tidningar, radio, TV o d.

Vilka problemen var före den histoiska tiden försöker vetenskaperna lista ut. Man kan anta att i början av mänsklghetens förhisoriska tid var människorna problem privata, det gällde mat och bostad o d. Med tiden har människorna på olika sätt slagit sig samman kring gemensamma problem och för dem har gjorts organisationer ned ledare som ordnat det gemensamma.

Ledarna har sett till att de fått makt att sätta regler som gynnar organitationernas medlemmar, men också i stor utsträckning gynnar dem själva. Så har uppstått furstar, furstedömen, kungar, kungadömen o s v på stora geografiska nivåer och till exempel fackföreningar o d på lägre nivåer.

Det finns nu omkring 200 stater på jordklotet i ett antal världsdelar: Europa, Asien, Afrika, Nordamerika, Sydamerika, Australien och Oceanien, Arktis, Antarktis, Världshaven och Rymden.

För Världen finns FN, Förenta Nationen. För världdelarna finns organisationer, till exempel EU, Europeiska Unionen för Europa.

Staterna har i en del fall delstater. Och har kommuner o d som delar. Sverige har 290 kommuner och det finns landsting och statliga län/regioner. De här delarna har regler för gemensamma problem och i viss utsräckning regler för privata personliga problem.

Vid sidan av statliga och kommunala regler finns privata organisationer som kan syssla med både gemensamma och privata verksamheter.

Några exempel på gemensamma och privata problem.

SW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.
Utgångspunkten är männisokroppens anatomi och fysilogi som kan ses som privata verksamheter . Sedan kommer Offentliga hygienverksamheter, räddning, sjukvårdsorganisation o d., som är gemensamma verksamheter.

Därefter läkemedelsbehandlingar, där problemen kan vara av privat natur men också gälla gemensamma problem för läkarna eller patienterna.

SW . 656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.
Det kan här gälla privata resor eller gemensamma system för resor, vägsystem, tågsystem, flygsystem o s v.

SW 66/68 Tillverkning av varor.
Det kan här gälla problem med tillverkning av vissa produkter eller Gemensamma problem med tillverkning.

För alla problemområden kan det gälla både gemensamma och enskilda/privata problem. Och i dokument kan båda problemen behandlas. De gemensamma problemen är ju en följd av många enskilda/privata problem.

Politikområden för politiken 1 oktober 2019

Regeringens ministerområden. http://www.regeringen.se

*** Partiledaren/statsministern Stefan Löfven.**
*** Allmänt om regeringens politik.**
Statsminister Stefan Löfven
statsradsberedningen.registrator@regeringskansliet.se

*** Europapolitik.**
Politik för EU
EU-minister Statsrådsberedningen Hans Dahlgren
sb.registrator@regeringskansliet.se

*** Utrikespolitik.**
Politik för en utrikesminister.
Utrikesminister Ann Linde
utrikesdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Politik för juridik och migration.**
Politik för en justitie-och migrations)minister.
Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson
justitiedepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Försvar.**
Politik för en försvarsminister.
Försvarsminister Peter Hultqvist
forsvarsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Miljö och klimat.**
Politik för fysiska och sociala miljöer i regioner och kommuner. Politik för klimat.
Miljö- och klimatminister samt vice statsminister Isabella Lövin
m.registrator@regeringskansliet.se Miljödepartementet

*** Transporter och infrastruktur.**
Politik för en infrastrukturminister.
Infrastrukturminister Tomas Eneroth
n.registrator@regeringskansliet.se (Infrastrukturdepartement ?)

*** Energi- och digitalisering.**
Politik för energi och digitalisering
Energi- och digitaliseringsminister Anders Ygeman
n.registrator@regeringskansliet.se (Infrastrukturdepartement ?)

*** Landsbygdspolitik.**
Politik för en landsbygdsminister.
Landsbygdsminister Jennie Nilsson
naringsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Internationellt utvecklingssamarbete. Bistånd.**
Minister för internationellt utvecklingssamarbete. Peter Eriksson
utrikesdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Sjuk- och hälsovård o d.**
Politik för en socialminister med hälso- och sjukvård.
Socialminister Lena Hallengren
socialdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Hushållet.Mat, boende, konsumtion, hushållsekonomi o d**
Politik för en socialförsäkringsminister. som borde ha ansvar för hushållsverksamheter.
Socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi
socialdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Jämställdhet. Diskriminering. Segregation**
Politik för jämställdhet och mot diskriminering och segregation
Jämställdhetsminister samt minister med ansvar för arbetet mot diskriminering och segregation Åsa Lindhagen
arbetsmarknadsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Utbildning.**
Politik för utbildning i skolor. Ungdomspolitik
Utbildningsminister Anna Ekström
utbildningsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Högre utbildning och forskning.**
Minister för högre utbildning och forskning Matilda Ernkrans
utbildningsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Information, konst, kultur o d. Demokrati. Idrott.**
Politik för en kultursminister. Med demokrati och idrott
Kultur- och demokratiminister samt minister med ansvar föridrottsfrågorna Amanda Lind
kulturdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Jobb.**
Politik för en arbetsmarknadsminister.
Arbetsmarknadsminister Eva Nordmark
arbetsmarknadsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Näringar.**
Politik för en näringsminister.
Näringsminister Ibrahim Baylan
naringsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Handel.**
Politik för en handelsminiser.
Utrikeshandelsminister och minister med ansvar för nordiska frågor Anna Hallberg
utrikesdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Polisen. Brott. Kriminalvård.**
Politik för en inrikesminister för brott och polis o d
Inrikesminister Mikael Damberg
justitiedepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Politik för statens finanser och statens stöd till regioner och kommuner o d.**
Politik för finans- finansmarknads- och civilministrar.

Finansminister Magdalena Andersson
finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Finansmarknads- och bostadsminister, biträdande finansminister
Per Bolund
finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Civilminister Lena Micko
finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

*** Andra aktörer**
Partisekreterare (S) Lena Rådström Baastad
Socialdemokraterna Partiet info@socialdemokraterna.se

Gruppledare för S i riksdagen. annelie.karlsson@riksdagen.se

Karl-Petter Thorwaldsson. Ordförande i LO
karl-petter.thorwaldsson@lo.se

Vänsterpartiledare Jonas Söstedt
Sjöstedt Jonas <jonas.sjostedt@riksdagen.se>

Ulla Andersson, vänsterpartiet. <ulla.andersson@riksdagen.se>

Ordf. Annie Lööf. Centerpartiet.se, info@centerpartiet.se

Ordf. Nyamko Sabuni. Liberalerna.se, info@Liberalerna.se

Sverige styrs av regeringen

Regeringen måste ha kontroll över alla regleringar som finns men har inte direkt makt över alla system. Regeringen har underställda myndigheter som arbeter efter direktiv från regeringen, men regeringen får inte direkt ingripa i myndigheternas verksamheter, bara ändra direktiven. Ungefär så också för regeringens inflytande över kommuner och lsndsting.

När det sedan gäller gemensamma och privata problem är det så att regeringen huvudsaakligen bör ägna sig åt gemensamma problem, vilka dock är beroende av alla enskild/privata problem så att regeringen måste ägna mycket tid till privata problem för att kunns ge gemensamma regler för de privata problemen.

Regeringen kan åstadkomma gemensamma regler för privata/enskilda verksamheter eller undvika regler utan att beakta effekterna för hushåll och företag. Vad regeringen gör och inte gör för de privata verksamheterna är något som svenskarna undrar över. Statsråden är inte alltid duktiga på att på sina hemsidor berätta om det.

På regeringens hemsida står departementen i bokstavsordning.

På förteckning på föregående sida är statsråden ordnade efter deras huvudsakliga problemområden, först de med gemensamma problem och därefter de där privata problem kan ses som de viktiga.

Privata poblem kan vara problem som gäller individerna direkt kroppsligen och kan vara problem som inte är utsatta för på olika sätt bindande regler.

Här en förteckning över statsråden med gissningar om hur deras verksamheter fördelar sig mellan gemensamma problem och problem på lägre nivåer i privata fall.

Statsministerns huvuduppgift är gemensamma problem som dock grundas på personliga privata problem

Eu-ministerns huvuduppgift är gemensamma EU-problem.

Utrikesministerns huvuduppgift är gemensamma världsproblem. System för mänskliga rättigheter kan anses som gemensamma problem men handlar om privata fall.

Justitie- och migrationsministerns huvuduppgift är gemensamma problem. Lagar o d. Inrikesministern se nedan.

Försvarsministerns huvuduppgift är gemensamma problem.

Miljö- och klimatministerns huvuduppgift är gemensamma problem.

Infrastrukturministerns huvuduppgift är gemensamma problem.

Energi- och digitaliseringsministerns huvuduppgift är gemensamma problem och gemensamma problem för mindre grupper.

Landsbygdsministerns huvuduppgift är gemensamma problem. Men sysslar också med mindre problem.

Minister för internationellt utvecklingssamarbete. hans uppgifter

gäller både individuella/privata problem och gemensamma problem. Förhållanden i privata nivåer och gemensamma problem i stora grupper

Socialministerns huvuduppgift kan anses vara privata problem om hälsa och sjukvård, men också gemensamma problem med organisation.

Socialförsäkringsministerns huvuduppgift kan anses vara privata/ enskilda problem och sedan också organisation. Ministerns huvuduppgifter borde vara individernas och hushållens problem Men också uppgifter om stora grupper. Borde vara centrum för välfärdens problem på individnivå.

Jämställdhetsminister samt minister med ansvar för arbetet mot diskriminering och segregation, huvuduppgiften kan anses gälla Problem som gäller privata förhållanden.

Utbildningsministerns huvuduppgift är syftet med utbild- ningarna , men har också problem med organisation av det.

Minister för högre utbildning och forskning, uppgiften är främst att sörja för syftet men också för organisation.

Kultur- och demokratiminister samt minister med ansvar för idrottsfrågorna, uppgiften gäller enskilda problem men också att få bra gemensamma regler.

Arbetsmarknadsministerns huvuduppgift kan anses vara gemensamma problem , men måste utgå från individnivåer.

Näringsministerns kan anses vara problem med privata företag. Också gemensamma problem.

Utrikeshandelsminister och minister med ansvar för nordiska frågor, uppgifterna gäller både gemensamma och enskilda problem.

Inrikesministerns huvuduppgift kan anses vara problem med privata/ enskilda händelser.

Finansministerns huvuduppgift kan anses vara gemensamma problem, men måste utgå från individnivåer som behandlas av andra statsråd.

Finansmarknads- och bostadsminister, biträdande finansminister, huvuduppgift kan anses vara gemensamma problem. Men måste utgå från individnivåer som behandlas av andra statsråd.

Civilministerns uppgifter kan vara både gemensamma och enskilda problem.

Det är svårt att beskriva statsrådens uppgifter med hänsyn till om det är gemensamma eller enskilda problem som är de största .

Man kan säga att det är fråga om uppgiftens syftet i enskilda/ privat fall och de gemensamma regler o d som behövs för att uppnå syftet.

Klart är dock att statsråden själva inte tycks ha det klart. Så tycks utbildningsministern lägga större vikt vid gemensamma problem

med PISA-undersökningen än vid läroplanerna som anger vad eleverna ska kunna.

Välfärden har sin utgångspunkt i hushållens förhållanden som bör gälla som utgångdpunkt och som i högsta grad är beroende av socialförsäkringsministerns verksamheter. De förhållandena är beroende av de andra statsrådena som kan anses driva service-verksamheter till hushållsverksamheterna.

Det har inte gått att få statsråden att uttrycka förståelse för detta .

Alla statsråd bör tänka ut hur deras verksamheter eller icke-verksamheter påverkar hushållen ifråga om välfärden och dess fördelning på gott och ont.

I kapitl x i det följande har gjorts en kort sammanfattning om regeringens verksamheter enligt regeringens hemsida på internet Den 2 december 2019.

Regeringens sätt att arbeta

Regeringen arbetar förvisso med många angelägna arbetsuppgifter men den verkar inte ha någon tydlig bild av hur alla problem hänger samman. Och anger inte tydligt vilka som är viktigast. Det har gällt sedan åtminstone 1960-talet.

Projektet på http:wimnell.com om Samhällsplanerimgens problem: Hur ska man kunna förbättra världen har tillkommit för att förbättra regeringens sätt att arbeta.

Det bygger på de krafter som förändrar, och det är människornas verksamheter. Därför har forskats fram systemet för mänskliga verksamheter som har beskrivits i brev till regeringen på 1900-talet och på 2000-talet och på Internet sedan den 29 april 1998. Har alltså funnits på Internet under 20 år.

Systemet för mänskliga verksamheter beskrivs i kapitel x . Det innehåller 9 huvudområden och 129 stora delmråden. Regeringen kan inte ha 129 statsråd, de 129 områdena delas här ut på statsministern och 22 andra statsråd enligt den förteckning som visats.

Arbetsuppgifterna har har den 1 oktober 2019 av regeringen delats upp på statsråden något litet annorunda än tidigare, men i stort sett som förut.

Från http://wimnell.com/omr36-39zzzzzg.pdf

Hushållsverksamheter.

Verksamheter på individnivå som utgör grund för välfärden.

Det är därför viktigt att regeringen kan ange det som bör ingå, privata verksamheter, privata förhållanden med anknytning till vardagsbeteenden.

Hushållsverksamheter och skatter behandlas litet mer utförligt på sidorna 57- 86 i
Sven Wimnell 16 november 2019: Levnadsförhållanden och mänskliga verksamheter som styr världen. Hushåll. Politik. Regeringar. Statsbudgeten. Skatter. Bidrag. Riksdagsdebatter. http://wimnell.com/omr36-39zzzzzn.pdf

Från sidorna 59-64 i 40zo

Hushållsverksamheter. Vad man har och vad man gör i bostäderna.

Politikområdet för hushållens verksamheter är det viktigaste för välfärden, politikområdet som i regeringen tyvärr inte har någon minister.

SW 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.

SW . 641 Matlagning. 642 Måltider, matservering.

SW . 643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.

SW . 644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d. Tele.
Vedeldning, vattenkraft, kärnkaft, solkraft, vindkraft, vågkraft, kolkraft, oljekraft, gaskraft.

SW . 645 Användning av inventarier o d.

SW . 646 Personlig hygien o d, klädvård (utom tvätt o d) m m
Här kan ingå umgänge och verksamheter i hemmet, o d.

SW . 647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster o utgifter mm.

SW . 648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.

SW . 649 Personvård: barn, hemsjukvård.

641- 642 Det börjar med maten.

Till det kan räknas allt man stoppar i sig, bl a godis, sprit, tobak, droger. Man ska akta sig för farliga bakterier o d , inte äta för mycket. Äta mediciner o d. Vara vaccinerad. Anpassa sig efter sjukdomar o d. Inte äta malda elefantbetar så att djuren utrotas. Man ska röra på sig och hålla kroppen i form. Få lämplig mängd solljus.

Svenskarnas 10 miljarder måltider per år äts av alla åldrar med olika behov efter ålder och hälsotillstånd och hemma eller på arbetsplatser . skolor, på restauranger, på semestrar och resor på olika orter o s v.

Måltiderna ska vara näringsriktiga och ge avkoppling, gärna ihop med andra. Man kan laga maten själv eller äta det andra gjort.

Livsmedelsverket, folkälsomyndigheten och socialstyrelsen har mycket att säga om detta.

Enligt ett TV-program om åldrandets hemligheter i kunskapskanalen den 4 mars 2018 kl 15.30 beror människornas livslängd i världen enligt omfattande forskningar till 25% på gener och till 75% på miljön, dvs vad vi äter, hur vi bor och arbeter, dvs levnadssätt.

Socialministern är numera också idrottsminister. Skolämnet Idrott bör ge en bra utbildning om människokroppens problem.

(September 2013: idrotten ligger hos kulturministern)

643. När det gäller bostaden har boverket krav om hur de bör vara.

I genomsnitt bor det cirka 2 personer per bostad.

Antal hushåll	2013
Med 1 person	37,7 % av alla hushåll
2 personer	31,3 %
3	12,4 %
4	12,3 %
5	4,3 %
6	1,2 %
7+	0,8 %

Antal rum som krävs för att inte anses trångbodd

Enboende		2 rum
2 personer		3
Ensamförälder och Samboende med	1 barn	3
	2 barn	4
	3 barn	5
	4 barn	6

Finns samboende i hushållet.redueras rumskravet med ett rum.

Man bör observera att många utöver permanentbostaden har fritidshus o d. Många är trångbodda. Det finns hemlösa och många bor i olika slags provisorier eller vårdhem o d. Statistiken över bostadsbrist är dålig. Det sägs att det behöver byggas 700 000 bostäder.

Det som byggs bör uppfylla boverkets krav, man ska inte i panik bygga sämre. Dåliga bostäder finns det tillräckligt av.

Utöver själva bostaden med rum och kök o d behöver hushållen förvaringsutrymmen, bl a garage och uppställningsplatser för hushållens bilar. Samt lekplatser för barnen o d.

644. Till bostaden hör teknisk utrustning för vatten och avlopp , energi m m.

Det finns uppgifter om sådant hos boverket.
Alla hushåll berörs av all energislag, bl a drivmedel till hushållens bilar. Energimyndigheten ger uppgifter om energi.
Med uppgörelsen om kärnkraften har det blivit mer klart om energiproblemen.

För bostädernas skötsel underhåll kan behövas hantverkare, i områdena för mänskliga verksamheter:
690 Allmänt.
691 Byggnadsmaterial (tillverkas vanligen i 66-68).
692 Byggnadsdelar.
693 Murning, betonggjutning o d.
694 Byggnadsträarbeten.
695 Olika slags byggnader och anläggningar.
696 Inbyggnad o reparation av el- och sanitetsutrustning o d.
697 Inbyggnad o reparation av värme- o ventilationsutrustning o d.
698 Måleri-, glasmästeri- och inredningsarbeten o d.
699 Isolerande och skyddande byggnadskonstruktioner.

SKL har bestämmelser om sopor o d.

645 Hushållen har mycket utrustning av olika slag.

Möbler, belysningar, kylutrustningar radio, TV, mobiltelefoner, läsplattor, datorer, gräsklippare, cyklar, motorcyklar, bilar, köksapparater, hobbyutrustning, leksaker, symaskiner o s v, som behöver köpas och skötas.

Konsumentverket kan ha upplysningar om det.

646 Utveckling av de inre verkligheterna

Individens inre verklighet är det som finns i huvudet.
Individen vet nog inte själv allt hon har i huvudet, än mindre vet man vad andra har i huvudet. Det finns statistik om individernas utbildning i skolor o d och om kunnande och erfarenheter, men det säger inte mycket om vad kunskaper, åsikter o s v de har. Det finns forskningar med intervjuer där man försöker lista ut de inre verkligheterna, och det finns mycket spekulationer om det. Men på det hela taget är de inre verkligheterna mest okända för världen utanför. Man frågar och diskuterar för att få reda på kunskaper och åsikter. När man anställer folk görs intervjuer för att få veta om vad folk kan och tycker.
Inför valen görs det opininionsundersökningar om väljarnas tycken .
Så är läget.

Hushållsverksamheterna 641-645 och 647-649 handlar huvudsakligen om de materiella, yttre verkligheterna. Men en viktig resurs i hushållen är hushållsmedlemmarnas inre verkligheter, som är grunden för välfärden. Det vill säga att man uppfattar sig som en samhällsmedborgare som är minst lika mycket värd som alla andra.

På fritiden i hemmet bör man ha möjlighet att göra det man vill inom ramen för allmän moral så att man trivs. Man bör ha sociala kontakter och andra verksamheter så att de inre verkligheterna utvecklas , bl a med lämpliga kunskaper och värderingar om de ständigt pågående förändringarna i världen, och så att möjligheterna att anpassa sig och påverka andra utvecklas på lämpligt sätt.

Här handlar det om personlig hygien, kläder och hur vi umgås i hemmet med familj, släkt och vänner. Vi ser på TV, läser tidningar och böcker, skriver, har hund, katt, hobby med hantverk m m.
Vad gör arbetslösa och sjuka hemma hela dagarna?

Behöver de hjälp med att göra något nyttigt med tiden? Vad gör de

som på grund av sjukdom eller arbetslöhet o d inte har något arbete att gå till ? Och kriminella o d ?

Livsmedel o d , boende, vatten-och avloppsförjning, energitillgång, tillgång till prylar och pengar som ingår i områdena 641-649 är materiella resurser som måste kompletteras med välfungerande inre verkligheter som kan behandlas i område 646.

Människorna påverkar och påverkas genom verksamheter i fyra olika roller i livet:

A.Huvudroll: allmän levnadsroll lekmannaroll-fritidsroll.

A1: att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.

A2: att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

B1: att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.

B2: att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få uträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Välfärden beror av dessa fyra områden. Individernas inre verklig -heter kan få det grundläggande utformat i förskolan, grundskolan och gymnasiet, men måste sedan under livet få kompletteringar i sina vardagliga verksamheter i hushållen.

Det räcker inte med att man har bostad, telefonledningar, telefoner. TV-abonemang, datorer, soffor, tidningar och skrivbord etcetera, det behövs också kunskaper för att kunna utnyttja det materiella, diskutera det med anhöriga och bekanta.

Som serviceområden till hushållen kan ses skolornas verksamheter.

Klart är att grundskolans ämnen Samhällskunskap, Religionskunskap och Hemkunskap behöver förbättras med hänsyn till vad man behöver. Likaså Samhällskunskap och religionskunskap på gymnasiet. Där skulle det också vara bra med ett ämne Hemkunskap, men om det inte finns plats för det borde Samhällskunskapen kunna ökas på med viktiga hemkunskapsproblem.

Högervridningen, våldet och allt annat elände gör att man måste förbättra undervisningen i skolan. Religionskunskapen bör ändras till Religion och levnadskunskap, Samhällskunskapen behöver bli mycket bättre och Hemkunskapen behöver utökas. Med rätta förbättringar blir barnen lyckligare som barn och sedan som vuxna och demokratin förbättras.

För de svenska barnen är det viktigt att de får kunskaper för de fyra roller de har , A1, A2, B1 och B2.

Utbildningen i samhällskunskap bör utgå från systemet för mänskliga verksamheter, som är en fullständig samhällsbeskrivning.

Förbättringar av undervisingen i de två ämnena är av stor betydelse för kultur och demokrati. Demokrati- och kulturministern har anledning att övertyga utbildningsministrarna om vikten av förbättringar.

Det är särskilt viktigt för invandrare att de får en bra samhällsbeskrivning som utgår från svenska förhållanden och också innehåller beskrivningar om samhällen utanför Sverige, så att invandrarna får kunskaper som passar till deras speciella förutsättningar.

Slutsats:
Grundskolor och gymnasier måste ge barnen kunskaper om sig själva och sina beteenden och världens problem så att de kan leva väl ihop med andra och med demokratin kan förbättra levnadsförhållandena för sig själva och alla andra.

Religioner ger gammalmodiga bilder av världen och om hur man bör bete sig, som inte fungerar idag. Religionsämnet bör utvidgas till att omfatta levnadskunskap om hur man kan utveckla sig själv och om hur man bör samverka med andra.

Ämnet om samhällskunskap måste göras mer fullständigt i både grundskolor och gymnasieskolor. Kunskaper i hemkunskap bör förbättras i grundskolorna och förmedlas också i gymnasierna.

Det här gäller de svenska barnen och också de nyanlända, invandrarna, för vilket det är särskilt viktigt att läroplanerna ger en bra modern utbildning i de nämnda ämnena, som passar till deras speciella förutsättningar.

Utbildningen ska direkt hjälpa de enskilda individerna och hjälpa dem att på politisk väg förbättra välfärden för alla.

De utbildningar som nu nämnts för skolorna är utbildningar som bör ske hela tiden genom verksamheterna i hemmet.

Om religionsämnet ombildas till ett ämne med filosofi och psykologi kommer det ämnet att innehålla många universitetsämnen. Av ämnena kan man anse att religionen var först och om man lägger ämnena i en kronologisk och logisk ordning kan man börja med religion:

Religion och levnadskunskap. (Barnen lär också föräldrarna)

1. Religionskunskap.
2. Filosofihistoria.
3. Idé-och lärdomshistoria.
4. Vetenskapshistoria
5. Utbildnings- och skolhistoria.
6. Skolverkets läroplan för grundskolan.
7. Arkiv-och bibliotekskunskap.
8. Individernas kunskaper och erfarenheter.
9. Framtidsplanering. För Sverige och världen för kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer, med samhällsbeskrivning, sambandsforskning och demokratins krav.
10. Estetik och värderingar.
11. Livsåskådningar och världsåskådningar. Världsbilder.
12. Psykologi. Biologisk psykologi. Kognition. Utvecklingspsykologi.
13. Socialpsykologi.
14. Sociologi och informationskunskap.
15. Logik och vetenskapsteori.
16. Etik och moral.
17. Konsten att inte ha tråkigt. (Tillägg 18 feb 2014)
    Ämnet bör utformas i flera alternativ passade till utbildningsnivåerna. Enklare för lägre klasser och mer utvecklade för högre.

647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter, Kapital.

Behandlas i nästa kapitel.

648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.

Det finns cirka 5 miljoner hushåll i Sverige. Om de anväder en timme om dagen för städning o d blir det för varje dag 5 miljoner timmar och för alla under ett år cirka 2 miljarder timmar.

649 Personvård: barn, hemsjukvård o d .

Socialtjänsten har hand om personer som har det särdeles besvärligt men i området 64 gäller det hushåll som vill och kan klara sig själva. Somliga kan få assistans vissa timmar genom socialtjänsten men får klara sig för övrigt själva.

Det här handlar om att sköta barn, uppfostra och leka med dem. uppfostra tonåringar och om rörelsehindrade, sjuka och äldre o d som vill klara sig själva men behöver stöd av anhöriga och vänner eller enklare hemtjänst.

"Regeringen. Mål för social omsorg
Det finns särskilda mål för de tre delområden som ingår i social omsorg: individ- och familjeomsorg, personer med funktionsnedsättning samt äldreomsorg.

Omsorg om äldre människor

Äldre ska kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande i samhället och över sin vardag, kunna åldras i trygghet och med bibehållet oberoende, bemötas med respekt samt ha tillgång till god vård och omsorg.

Kvaliteten i äldreomsorgen ska vara hög. Äldre och anhöriga ska kunna lita på att vården och omsorgen är bra och att det finns tillräckligt med anställda med lämplig utbildning och erfarenhet.

Individ- och familjeomsorg
Målet är att stärka förmågan och möjligheten till social delaktighet för människor i ekonomiskt och socialt utsatta situationer och att stärka skyddet för utsatta barn.

Socialtjänsten ska främja var och ens ekonomiska och sociala trygghet och hjälpa till med att skapa jämlika levnadsvillkor. På så sätt görs det möjligt för människor att aktivt delta i samhällsgemenskapen.

Delaktighet, självbestämmande och rättssäkerhet är grunden för en väl fungerande socialtjänst. Insatser inom socialtjänsten ska grundas på kunskap och ha god kvalitet. De ska även utformas utifrån den enskildes behov och förutsättningar. Kontinuitet och möjligheten att få välja hur omsorgen och stödet ska utformas och av vem man tar emot insatserna är en viktig del i detta.

Personer med funktionsnedsättning
Målen för området Personer med funktionsnedsättning är en samhällsgemenskap med mångfald som grund, att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Hinder för människors delaktighet i samhället ska rivas. Det är en fråga om jämlikhet och rättvisa. Kvinnor, män, flickor och pojkar med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att verka i vardagen på lika villkor vad gäller delaktighet och tillgänglighet.

Publicerad 25 september 2014 · Uppdaterad 26 mars 2015"

Från http://wimnell.com/omr36-39zzzzzg.pdf

Hushållsekonomi. Lön, skatter, utgifter i hushåll. Överskott, underskott

Från konsumentverkets hemsida, "Koll på pengarna"

Konsumentverkets beräkningar 2019

"Konsumentverket gör varje år en beräkning av vad som är rimliga kostnader för hushåll av olika storlek. Siffrorna kan vara en utgångspunkt när du vill gå igenom din ekonomi. Du kan också jämföra våra beräkningar med dina egna.

Konsumentverkets beräkningar baseras på ett basbehov av varor och tjänster och visar exempel på kostnader för detta. De individuella kostnaderna är en beräknad genomsnittskostnad för män och kvinnor. I beräkningarna förutsätts att du inte har några funktionsnedsättningar eller sjukdomar som innebär extra utgifter för till exempel hjälpmedel, särskild kost eller mediciner. Det förutsätts också att du bor i lägenhet och inte har några utgifter för trädgård eller reparationer. Observera att inte alla hushållskostnader ingår i beräkningarna. Kostnader som inte ingår är till exempel boende, resor, hälso- och sjukvård, glasögon, presenter, semester, kalas, alkohol, måltider på restaurang, tobak och spel.

Använd beräkningarna
Skriv in ditt hushålls kostnader i tabellen eller använd Konsumentverkets siffror om du är osäker på hur mycket du gör av med. Flytta sedan över dina kostnader till budgeten på sidan 5. Beloppen i tabellerna har avrundats till jämna tiotal kronor.

Läs mer om Konsumentverkets beräkningar på konsumentverket.se

Detta innehåller kostnadsposterna:

Förbrukningsvaror: Dagligvaror som främst används för vård och skötsel av hemmet som tvätt- och rengöringsmedel, toalett- och hushållspapper med mera.

Hemutrustning: Möbler, husgeråd, tv, dator, surfplatta med mera. Vitvaror som disk- och tvättmaskin ingår inte.

Medier: Kostnad för bredband, fast telefoni, streamingtjänster, dagstidning med mera.

Hemförsäkring: Kostar olika beroende på hemmets försäkringsbelopp och bostadsort.
Storstad: över 200 000 invånare.
Mellanstor stad: 50 000–200 000 invånare.
Mindre tätort: under 50 000 invånare.

All mat lagas hemma: Barn och vuxna äter alla måltider hemma, baserat på Konsumentverkets matsedel som finns på Konsumentverkets webbplats. Det är en fyraveckors näringsberäknad matsedel som täcker dagsbehovet av energi och näring för respektive åldersgrupp. Matsedeln består av frukost, lunch, middag och två till tre mellanmål.

All mat utom lunch vardagar lagas hemma: Matkostnad där lunch fem dagar per vecka är borträknad, du får själv lägga till kostnad för lunch på restaurang. Barnen äter i skolan.

Övriga matkostnader för exempelvis festmåltider och extra fika (hemma eller på uteställe) ingår inte i beräkningen. Du måste själv lägga till den kostnad du har för detta.

Kläder och skor: Ett basbehov av kläder och skor som används till vardags, på fritiden och vid festligare tillfällen. Här ingår även tillbehör som väska, klocka och paraply.

Fritid och lek: Vanliga fritidsaktiviteter, leksaker, böcker, skidor, cykel, föreningsavgift med mera.

Mobiltelefon: Kostnad för en smarttelefon med kontantkort.

Personlig hygien: Gäller sådant som tvål, tandkräm, blöjor, hårklippning med mera samt kostnad för ett årligt tandläkarbesök (undersökning) för vuxna.

Barn-/ungdomsförsäkring: Kostnad för sjuk-och olycksfallsförsäkring för barn och ungdomar, som även omfattas under fritid. "

Månadskostnader år 2019, förvärvs-arbetande icke-pensionärer.

Individuella respektive gemensamma kostnader:	Ensam	2 personer
Livsmedel. Alla mål äts hemma eller matlåda	2900	5800
Hygien	480	960
Kläder och skor	660	1320
Lek och fritid	690	1380
Mobiltelefon	290	580
Förbrukningsvaror	120	150
Hemutrustning	610	700
Medier	1150	1200
Hemförsäkring	160	180
Hushålls-el	310	390
Summa per månad 2019	7370	12660

Årskostnader år 2019, förvärvs-arbetande icke-pensionärer.

Individuella respektive gemensamma kostnader:	Ensam	2 personer
Summa per månad 2019	7370	12660
enligt månadsedovisningen. 2019 per år:	88440	151920
Bostadshyra per år säg : Ensam 2rok, 12x 5700	68400	
2 personer 3rok, 12x 7000		84000
Summa per år 2019, bostad + övrigt	156840	235920
Förvärvsarbetande:arbets-resor+ fackavgifter säg	16560	33120
Summa per år 2019: bostad + övrigt	173400	269040
Här är inget räknat för höga semesterkostnader eller andra resor än lokalresor.		
Säg för enkelhets skull, avrundat	174000	269000
2 personer 155 % av ensam. Per person:	174000	134500
		77% av ensam

174000-134500= 39500kr

Pensionärer 2019

Individuella respektive gemensamma kostnader:	Ensam	2 personer
Livsmedel. Alla mål äts hemma	2120	4240
Hygien (personlig)	480	960
Kläder och skor	650	1300
Lek och fritid	580	1160
Mobiltelefon	170	340
Förbrukningsvaror	120	150
Hemutrustning	610	700
Medier	1150	1200
Hemförsäkring	160	180
Hushålls-el	310	390
Summa per månad 2019	6350	10620

Kollektiva lokalresor i Stockholm kostar med månadsbiljett 590 kr per månad. Det motsvarar ungefär 1,5 tur och returresor i veckan med enkelbiljetter för 2x31 kr tur och retur,
Säg lokalresor 590 kr per månad = 7080 kr per år.

Vårdkostnad 1150 kr per år (gräns i försäkringen)
Läkemedelskostnad 2300 kr per år (gräns i försäkringen)
Vård + läkemedel per år per person 3450 kr

Hemtjänst: Säg (lågt räknat) ensam 1200 kr per år, makar 1800 per år.

Årskostnader år 2019, pensionärer.

Individuella respektive gemensamma kostnader:	Ensam.	2 personer
Summa per månad 2019 enligt månadsedovisningen.	6350	10620
2019 per år:	76200	127440
Bostadshyra per år säg : Ensam 2rok, 12x 5700	68400	
2 personer 3rok, 12x 7000		84000
Summa per år 2019, bostad + övrigt	144600	211440
Lokalresor	7080	14160
Vård, läkemedel	3450	6900
Hemtjänst.	1200	1800
Summa per år 2019: bostad + övrigt	156330	234300
Säg för enkelhets skull, avrundat	156000	234000
2 personer 150 % av ensam. Per person	156000	117000
		75% av ensam
Pensionärer i % av förvärvsarbetande:	90%	87%

Från Koll på pengarna 2019

Ekonomi för unga

Redan som ung är det viktigt att du har koll på din ekonomi. Kläder, fika, resor, mobiltelefon och att ta körkort är några exempel på saker som kostar pengar.

Dina föräldrar måste betala för ditt uppehälle tills du fyller 18 år, eller tills du är 21 år om du fortfarande går i gymnasiet. I ditt uppehälle ingår bland annat mat, bostad och kläder. Men tjänar du egna pengar är det bra om du betalar en del för att bo hemma. I tabellen på nästa sida kan du se vad som är rimligt att betala.

Dina egna pengar

För att få egna pengar när du går i skolan kan du prata med dina föräldrar om att låta dig få en del av studiebidraget. Har du möjlighet kan du ta ett extrajobb under kvällar och helger för att tjäna pengar. Under sommaren kan det även finnas möjlighet att få ett sommarjobb.

Om du vill ingå ett avtal innan du fyllt 18 år måste dina föräldrar godkänna det. Annars är avtalet ogiltigt och dina föräldrar kan kräva att köpet ska gå tillbaka. Från att du fyllt 16 år får du dock bestämma över de pengar du själv tjänat. Om du bor själv får du också ingå avtal som behövs för den dagliga hushållningen, till exempel för hyra och el. Du kan aldrig ingå avtal om kredit innan du fyllt 18 år, inte ens om din förälder godkänner det.

Koll på din ekonomi

Ett bra sätt att få koll på dina pengar är att göra en budget. Då ser du dina inkomster och utgifter. På sidan 4 kan du läsa om hur du gör en budget. Att till exempel ta en fika på stan en gång i veckan blir cirka 3 100 kr på ett år! Fler exempel kan du hitta på sidan 14.

Flytta hemifrån

När du flyttar hemifrån får du eget ansvar för både din ekonomi och ditt boende. För att klara av att sköta ditt hushåll är det viktigt att du har koll på både inkomster och utgifter.

Alla kostnader blir plötsligt dina

När du bor hemma hos föräldrarna finns till exempel köksgrejer, el, möbler och dammsugare redan på plats. I ett eget boende är det du som måste se till att allt finns – och du måste betala för det.

Det är bra att skaffa en hemförsäkring när du flyttar hemifrån, det kostar runt 100 kronor i månaden. Om något försvinner eller går sönder så kan du få ersättning och slipper betala allt själv.

Räcker pengarna?

Förutom hyra och andra kostnader för din bostad ska pengarna räcka till annat. Räkna ut hur mycket pengar du har över efter att hyran är betald. Pengarna ska räcka till mat, el, hemförsäkring, mobiltelefon och nöjen. Se över din ekonomi – kanske finns det möjlighet att spara lite varje månad?

Om du inte har råd att betala en räkning så är det viktigt att du genast kontaktar den du fått räkningen av. En obetald räkning på 600 kronor kan snabbt komma upp i över 2 000 kronor om du inte gör något åt det. På sidorna 6–8 kan du läsa mer om vad du kan göra när pengarna inte räcker och se ett exempel på vad som händer med en obetald räkning.

Tänk ekonomiskt

Det finns flera saker du kan göra för att minska på dina utgifter. Istället för att bo själv kan du dela boende med någon. Då är ni flera som delar på de gemensamma kostnaderna. Du kanske inte heller kan inreda hela din lägenhet på en gång. Det kan vara bra att vänta lite och känna efter vad du egentligen behöver. Ett annat sätt att spara pengar kan vara att till exempel köpa begagnade möbler och begagnat porslin.

Exempel: Vad det kan kosta för en 20-åring med egen inkomst att bo hos föräldrar eller ha eget boende

Utgifter per månad	Bo hos föräldrar	Eget boende
All mat lagas hemma utom		
lunch vardagar	2000	2000
Förbrukningsvaror	70*	120
Hemutrustning	240*	610
Medier	300*	1150
Hyra	1 990*	5200
Hemförsäkring	40*	100
Summa hushållsutgifter	4 640	9180
Övriga utgifter		
Personlig hygien	490	490
Kläder och skor	680	680
Fritid	710	710
Mobil	370	370
Äta lunch ute (20 ggr/månad)	1880	1880
Resor med lokaltrafik	580	580
Medlemskap i fack och a-kassa	490	490
Summa övriga utgifter	5200	5200
Total summa utgifter	9840	14380

*** En fjärdedel av hushållets kostnader eftersom beräkningen utgår ifrån ett hushåll med fyra personer.**

Per år: avrundat	118000	173000
Skillnad:	55000	

Statsråden kan själva se vilka problemområden de inte behandlar och har någon politik för.

Det är inte nu av utrymmesskäl möjligt att gå igenom allt vad regeringen inte har med i de arbetsuppgifter de angett att de har.

All utveckling mot framtiden beror av individernas inre verkligheter och det behandlar knappats regeringen.

Regeringen talar om välfärd men behandlar inte problemet från grunden. Socialförsäkringsministern svarar för försäkringar men man får inte veta vad de grundas på.

Socialförsäkringsministern borde ha uppgiften att behandla det som gäller för individerna, de privata förhållandena , och övriga statsråd borde ses som service till individerna och lämna över till socialförsåkringsministern problem som finns i vardagen för individerna.

I stort sett blir socialförsäkringsministerns arbete en fråga om hushållsverksamheterna och välfärden som regeringen inte har någon tydlig välfärdspolitik för.

Vad socialförsäkringarna grundas på för vardagliga problem anger inte regeringen, försäkringarna är därmed godtyckliga. Socialförsäkrigsministern bör bli minister för hushållsverksamheterna och göra ordentliga utredningar för dem.

Från välfärden läcker miljardtals kronor varje år och många får inte det de borde få.

”Så kan miljardläckaget från välfärden minskas”

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

"DN. DEBATT 20191212
Sedan 2005 har runt 300 miljarder kronor betalats ut felaktigt från våra välfärdssystem, enligt våra studier. Trots de stora summorna finns i dag inte något långsiktig arbete för att motverka detta. Inte heller sker någon samlad uppföljning. Vi lämnar nu till regeringen förslag på en rad angelägna åtgärder för att minska läckaget, skriver Sven-Erik Österberg.

Våra studier visar att runt 18 miljarder kronor, eller 5,5 procent av utgifterna exklusive ålderspensionssystemet, betalas ut felaktigt från välfärdssystemen varje år, med ett osäkerhetsintervall på mellan 11 och 27 miljarder kronor. Det motsvarar mer än hälften av den årliga kostnaden för barnbidrag. Jämför vi med den första studien av totala felaktiga utbetalningar som gjordes på uppdrag av regeringen 2005 av Delegationen mot felaktiga utbetalningar (FUT) så ligger andelen fel på ungefär samma nivå.

Det innebär att runt 300 miljarder kronor sammanlagt kan ha betalats ut felaktigt sedan dess. Det är medel som hade kunnat användas till angelägna reformer. Den dominerande orsaken till de felaktiga utbetalningarna är att de uppgifter som ligger till grund för besluten inte är korrekta.

Trots de betydande statsfinansiella konsekvenserna finns det i dag inte någon långsiktig inriktning för arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar. Inte någonstans sker en samlad uppföljning av vad som görs och vilka effekter det har. Träffsäkrare system och minskat läckage är dessutom viktigt för att upprätthålla förtroende för välfärdssystemen och för välfärdssamhället i stort.

Ser vi till hur felaktiga utbetalningar från EU-budgeten hanteras är skillnaderna stora. Där görs årliga uppskattningar av felnivåerna, som diskuteras av EU:s finansministrar vid olika tillfällen, och regeringen informerar och förankrar frågan hos riksdagen under året. Då har felaktiga utbetalningar från EU-budgeten långt mindre konsekvenser för den svenska statsbudgeten än felaktiga utbetalningar från de svenska välfärdssystemen: uppskattningsvis cirka 0,9 miljarder kronor jämfört med runt 18 miljarder kronor per år.

Vi kan också konstatera att fokus ligger på service och effektivitet i den egna verksamheten när myndigheterna digitaliseras. Vi bedömer att digitaliseringen i dag till och med kan ha negativa effekter för felaktiga utbetalningar. Våra studier visar att ett par av de ersättningssystemen med högst andel felaktiga utbetalningar är högautomatiserade.

Vi lämnar nu förslag på en rad angelägna åtgärder för att minska läckaget från välfärdssystemen:

1 Styrningen och uppföljningen av arbetet med felaktiga utbetalningar måste samordnas. Regeringen bör besluta att ett samlat, systematiskt och långsiktigt arbete i syfte att väsentligt minska de felaktiga utbetalningarna ska bedrivas. Denna inriktning redovisas i budgetpropositionen och ska följas upp i en särskild skrivelse från regeringen till riksdagen vart tredje år.

Uppföljningen bör bland annat innehålla en uppskattning av orsakerna till och omfattningen av felaktiga utbetalningar. Arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar bör dessutom på ett samlat sätt årligen följas upp i budgetpropositionen. Finansdepartementet behöver ha en tydlig samordnande roll i Regeringskansliet för detta arbete. Av myndigheternas instruktioner bör det framgå att de ska vidta kontroller och samverka med berörda för att säkerställa att utbetalningarna är korrekta.

2 Ett råd behöver inrättas för att få en helhetssyn på frågan om felaktiga utbetalningar och överutnyttjande. Ett råd bör inrättas med representanter från berörda myndigheter och Finansdepartementet. Rådet ska bidra till att en helhetssyn på frågan uppnås. Rådet ska följa utvecklingen, identifiera övergripande strategiska insatser och ge råd och rekommendationer till regeringen på angelägna åtgärder.

Till rådet knyts ett kansli med uppgift att bland annat samordna myndigheternas arbete med att uppskatta de felaktiga utbetalningarna och förse regeringen med uppdaterade lägesbeskrivningar på området.

3 Omfattningen av och orsakerna till felaktiga utbetalningar måste kontinuerligt följas upp för att rätt åtgärder ska kunna utformas och prioriteras. En förutsättning för att arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar ska kunna bedrivas effektivt är att det finns kunskap om felens omfattning och orsaker. Det är först med den kunskapen som det går att prioritera resurser dit riskerna för och omfattningen av felen är störst samt bedöma effektiviteten i arbetet.

Vi presenterar därför, i enlighet med vårt uppdrag, en modell för återkommande omfattningsbedömningar. Modellen gör det möjligt att få en samlad bild av de felaktiga utbetalningarna, följa utvecklingen och höja kunskapsnivån. Rådets kansli får i uppdrag att samordna implementeringen av modellen och kontinuerligt utveckla den.

4 Den outnyttjade potentialen i digitalisering och artificiell intelligens (AI) behöver tas tillvara. Svensk offentlig förvaltning digitaliseras snabbt, i det arbetet måste vikten av korrekta utbetalningar lyftas in. Regeringen behöver därför komplettera sin digitaliseringsstrategi med detta perspektiv. Vi föreslår också att en kunskapssammanställning görs av hur självbetjäningstjänster, automatiserad handläggning och riskbaserade kontroller kan utformas för att säkerställa korrekta utbetalningar.

De utbetalande myndigheterna bör dessutom uppskatta hur investeringar i digitalisering och AI påverkar omfattningen av felaktiga utbetalningar. Det är även centralt att ett uttryckligt lagstöd för att få behandla personuppgifter för kontrolländamål föreslås.

5 Insatser för att förhindra felaktiga utbetalningar. Regelverken behöver säkras mot felaktiga utbetalningar och överutnyttjande. Därför bör ett särskilt stödmaterial tas fram för att användas vid nya eller ändrade regelverk. Vidare bör de regelverk som styr informationsutbytet mellan myndigheterna ses över i syfte att förbättra förutsättningarna för korrekta utbetalningar.

Våra studier visar att de felaktiga utbetalningarna och andelen misstänkta avsiktliga fel är hög i ersättningssystem med utbetalningar till företag och andra välfärdsaktörer. Det är därför angeläget att de utbetalande myndigheterna får i uppdrag att, tillsammans med Inspektionen för vård och omsorg, Bolagsverket och Skatteverket, kartlägga vad som behövs för att tidigt och systematiskt upptäcka oseriösa och kriminella aktörer inom välfärdssystemen. Vi lämnar också konkreta förslag på hur arbetsgivardeklarationerna bättre kan utnyttjas för att förhindra felaktiga utbetalningar.

6 Stärkta förutsättningar för att upptäcka och hantera realiserade felaktiga utbetalningar. Svartarbete orsakar betydande felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Vår bedömning är att mellan 2,7 och 5,9 miljarder kronor per år betalas ut felaktigt på grund av svartarbete. Vi föreslår därför att det utvecklas rutiner för kontroll av felaktiga utbetalningar när svartarbete upptäckts.

En felaktig utbetalning av en pensionsgrundande ersättning innebär att även avsättningen till allmän pension blir fel. Vi uppskattar att nästan 1 miljard kronor per år felaktigt avsätts till pension. Ett uppdrag bör ges till Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) i syfte att tillförsäkra att felaktigt erhållen ersättning inte ger pensionsrätt. Vi föreslår också att de utbetalande myndigheterna ska att ta fram ett förslag på hur strikt återbetalningsskyldighet kan utformas. Slutligen föreslår vi att ett sanktionssystem vid sidan av bidragsbrottslagen utreds.

Sven-Erik Österberg, ordförande för Delegationen för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen "

"Fakta. Delegationen
Delegationen för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen är en statlig delegation under Finansdepartementet som tillsattes hösten 2016. Delegationens kansli har i drygt tre år arbetat med att kartlägga olika aspekter av felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Resultaten från kartläggningarna har presenterats i sex underlags-rapporter. I delegationen har bland annat utbetalande myndigheter, inspektionsmyndigheter och myndigheter i rättskedjan ingått.

Delegationen har letts av Sven-Erik Österberg, landshövding i Stockholm och tidigare riksdagsledamot och minister (S). "

" Ledare: Stoppa bidragssvinnet är bättre än att höja skatten

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Anta att 5 procent av dina utgifter varje år försvann i ett svart hål. Att det visar sig att pengarna inte alls gick dit de var avsedda, utan till något du saknade kontroll över, kanske någon som inte hade med dina pengar att göra.

Troligtvis hade du snarast åtgärdat problemet, täppt till luckan, anmält den som roffat åt sig dina tillgångar. Det gör alltför sällan svenska myndigheter. De låter pengarna fortsätta att läcka ut, år efter år. Det är ju inte deras slantar som slösas bort.

På torsdagens DN Debatt berättar Sven-Erik Österberg, ordförande för Delegationen för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen, om ”miljardläckaget från välfärden”. Det handlar om de cirka 18 miljarder kronor som årligen försvinner från det offentliga på grund av slarv, misstag eller rent fusk.

Redan 2005 rapporterades om svinnet. Vad har hänt sedan dess, under flera regeringars fögderi? Ingenting. För att citera Österberg i artikeln: ”Trots de betydande statsfinansiella konsekvenserna finns det i dag inte någon långsiktig inriktning för arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar. Inte någonstans sker en samlad uppföljning av vad som görs och vilka effekter det har.”

De ”betydande konsekvenser” han talar om har en siffra, om än uppskattad och avrundad: 300 miljarder sedan larmrapporten 2005.

18 miljarder per år – det motsvarar 70 procent av det så kallade reformutrymmet 2020.

300 miljarder allt som allt – då har vi kommit upp i fem försvarsbudgetar, fyra sjukvårdsbudgetar eller hela 25 migrationsbudgetar.
Det är också pengar.

I ”P1-morgon” uppskattar Sven-Erik Österberg att ungefär hälften av svinnet beror på rent fusk. Han konstaterar också i radiointervjun att politikerna inte tagit fasta på 2005 års rapport. Det är för dålig samverkan mellan olika departement och myndigheter och riksdagen tycks vara för ointresserad av att följa upp vad som händer med de bidrag som klubbats igenom.

Till de årliga läckta 18 miljarderna måste förstås läggas skattefusket och den ljusskygga skatteplaneringen. Det är ännu en summa som är svår att fastställa, men för tre år sedan uppskattades den av Skatteverket till mellan 30 och 50 miljarder årligen.

Bidrags- och skattefuskarna stjäl pengar från välfärden. Oavsett vad man tycker om rättvisan i systemen har ingen rätt att ställa sig utanför dem. Att vissa människor tillämpar egen moral för egen vinning är svårt att göra något åt, däremot kan vi kräva att politikerna gör det så svårt som möjligt för de ohederliga och slarviga. Och att fuskarna straffas kännbart när de väl blir upptäckta.

Att vi alltid måste höja skatten för att trygga välfärden är ett socialdemokratiskt mantra – trots att Sverige envist parkerar bland länderna med världens högsta skattetryck.

Sven-Erik Österberg lägger i sin debattartikel fram sex förslag för att minska bidragssvinnet, och därmed öka de offentliga inkomsterna avsevärt, utan att skatten behöver höjas med en enda krona.

Det handlar till exempel om bättre styrning och uppföljning, digitala system med större precision och ett vassare sanktionssystem.

Innan regering och riksdag kramar fler skattekronor ur medborgarna är de skyldiga att förvalta de pengar som finns så försiktigt som möjligt. Även om slantarna inte är deras.

DN 13/12 2019 "

Kommentarer till regeringens statsbudget ges i förslag som sammanfattas enligt följande lista.

Sid 167- 186 i
Sven Wimnell 16 november 2019: **Levnadsförhållanden och mänskliga verksamheter som styr världen. Hushåll. Politik. Regeringar. Statsbudgeten. Skatter. Bidrag. Riksdagsdebatter.**
http://wimnell.com/omr36-39zzzzzn.pdf

Sid167 i omr zzzzzn.pdf:

Alla statsråd bör samarbeta i planeringar för världens och Sveriges framtid.September 2019

Alla statsråd bör för sina respektive politikområden ha planeringar för världens och Sveriges framtid.

Statsministern bör samordna de andra statsrådens planeringsverksamheter till en planering för världen och en planering för Sverige. Det går inte att planera Sverige utan att ha en svensk planering för världen.

Planering innehåller fyra moment: hur det var, hur det är, hur det kan bli (flera alternativ) och hur det bör bli.

Ministern för internationellt utvecklingssamarbete. Peter Eriksson borde kunna med ledning av utrikesdepartementet hantera den svenska planeringen av världen.

Miljö- och klimatministern samt vice statsministern Isabella Lövin borde kunna hantera planeringen av Sverige. Men det har visat sig att miljöministern kanske inte intresserar sig så mycket för miljöerna utan mest för klimatet (som behöver planeras för världen).

Det finns fysiska och sociala miljöer som båda är viktiga och som behöver planeras för hela Sverige och kan sägas gälla välfärdsfördelningen, som gäller bl a hushållsverksamheter och service av alla slag bl a skolor, informationer, sjukvård, hälsovård, bostäder, transporter, energi, digitalisering, butikssservice, kulturella verksamheter, hushållens inkomster och skatter. näringsverksamheter , arbetsförmedling o s v.

Det är 129 verksamhetsområden som vardera innehållller hundratals eller tusentals mindre verksamhetsområden.

Att få grepp om dem är inte lätt, professionella djuplodande forskare behöver flera års arbete för att beskriva vad som händer. Vill man få veta vad som händer nu måste man gå till journalister som är kunniga och följer utvecklingen.

Problemen är i grunden fyra: hur var det, hur är det, hur kan det bli och hur bör det bli. För att det inte ska bli för mycket får man inte lägga för mycket tid på de första momentet, hur det var och är bara så mycket som behövs för de följande momenten.

Och i de följande momenten måste man se till att ägna sig åt väsentligheter, något som är svårt.

Vad som är väsentligt beror på individernas uppfattningar, av deras inre verkligheter. Alla har inre verkligheter, se avsnittet om de inre verligheterna i kapitel tre i innehållsförteckningen till

Sven Wimnell 20 mars 2018 del 1 av 3: Samhällsplaneringens problem. Områden 1-5 samt 1-9 med myndigheter och professorer, yrken och utbildningar m m.
http://wimnell.com/omr40zl.pdf.

Utbildning i grundskolor, gymnasier, högskolor och universitet samt forskning behöver förbättras. September 2019

Under tjugo års tid har detta påpekats många gånger i de särskilda utredningarna som finns förteckanade på wimnell.com

Innehållen i alla skolämnen behöver kollas och justeras så att de motsvarar kunskaper som behövs i dagens förändrade värld.

Ämnet Hem- och konsumentkunskap behöver förbättras i grundskolan och på något sätt införas på gymnasiet.

Ämnet Samhällskunskap behöver förbättras mycket.

Ämnet Religionskunskap bör ombildas till ett ämne med filosofi och psykologi, bli Religion och levnadskunskap. Även på gymnasiet.

Dessa ämnen kommenteras närmare i det följande avsnittet om Hushållsverksamheter.

Regeringen bör se till att det på internet upprättas en förteckning över universitetens och högskolornas professurer med uppgifter om vad de forskar om, och professurerna bör få till uppgift att på internet redo-visa sina forskningar så att forskningarna kommer till nytta för allmänheten, politiker och organsisationer.

Regeringen bör redovisa vilka andra som forskar och förmå dem att redovisa sina forskningar på internet. Regeringen bör använda sig av de forskningar som finns och uppmuntra forskningar som inte finns men behövs .

I http://wimnell.com/omr40zl.pdf. finns mycket om ämnen och forskning.

Varken borgerliga eller socialdemokratiska regeringar har sett till att lärare har lämplig utbildning.

Utbildningsministrarna har inte sett till att lärarna har lämplig utbildning vid högskolor och universitet. Ämneskunskaper får de kanske enligt ämnesplaner, men ämnesplanerna har brister.
De får inte lämplig utbildning ifråga om hur de ska umgås med eleverna.

De som tänker bli offentligt eller privat anställda eller chefer i organisationer får nog inte tillräcklig utbildning om hur man bör umgås med andra.

I det följande avsnittet om Hushållverksamheter finns en skiss till En komplettering av religionsämnet till ett ämne Religion och levnadskunskap för grundskolan och gymnasiet. Där kan föreskrivas hur man umgås med elever. Psykologi för hur man kan få eleverna att lära sig.

Samma kunskaper behövs i alla verksamheter.

I slutet av kapitlet nu visas två tidningsartklar, en om hur lärare kan hantera rasism och en om hur poliser kan hantera terrorism.

646 Utveckling av de inre verkligheterna

Individens inre verklighet är det som finns i huvudet.
Individen vet nog inte själv allt hon har i huvudet, än mindre vet man vad andra har i huvudet. Det finns statistik om individernas utbildning i skolor o d och om kunnande och erfarenheter, men det säger inte mycket om vad kunskaper, åsikter o s v de har. Det finns forskningar med intervjuer där man försöker lista ut de inre verkligheterna, och det finns mycket spekulationer om det. Men på det hela taget är de inre verkligheterna mest okända för världen utanför. Man frågar och diskuterar för att få reda på kunskaper och åsikter. När man anställer folk görs intervjuer för att få veta om vad folk kan och tycker.
Inför valen görs det opininionsundersökningar om väljarnas tycken .
Så är läget.

Hushållsverksamheterna 641-645 och 647-649 handlar huvudsakligen om de materiella, yttre verkligheterna. Men en viktig resurs i hushållen är hushållsmedlemmarnas inre verkligheter, som är grunden för välfärden. Det vill säga att man uppfattar sig som en samhällsmedborgare som är minst lika mycket värd som alla andra.

På fritiden i hemmet bör man ha möjlighet att göra det man vill inom ramen för allmän moral så att man trivs. Man bör ha sociala kontakter och andra verksamheter så att de inre verkligheterna utvecklas , bl a med lämpliga kunskaper och värderingar om de ständigt pågående förändringarna i världen, och så att möjligheterna att anpassa sig och påverka andra utvecklas på lämpligt sätt.

Här handlar det om personlig hygien, kläder och hur vi umgås i hemmet med familj, släkt och vänner. Vi ser på TV, läser tidningar och böcker, skriver, har hund, katt, hobby med hantverk m m.
Vad gör arbetslösa och sjuka hemma hela dagarna?

Behöver de hjälp med att göra något nyttigt med tiden? Vad gör de

som på grund av sjukdom eller arbetslöhet o d inte har något arbete att gå till ? Och kriminella o d ?

Livsmedel o d , boende, vatten-och avloppsförjning, energitillgång, tillgång till prylar och pengar som ingår i områdena 641-649 är materiella resurser som måste kompletteras med välfungerande inre verkligheter som kan behandlas i område 646.

Människorna påverkar och påverkas genom verksamheter i fyra olika roller i livet:

A.Huvudroll: allmän levnadsroll lekmannaroll-fritidsroll.

A1: att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.

A2: att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

B1: att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.

B2: att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få uträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Välfärden beror av dessa fyra områden. Individernas inre verkligheter kan få det grundläggande utformat i förskolan, grundskolan och gymnasiet, men måste sedan under livet få kompletteringar i sina vardagliga verksamheter i hushållen.

Det räcker inte med att man har bostad, telefonledningar, telefoner. TV-abonemang, datorer, soffor, tidningar och skrivbord etcetera, det behövs också kunskaper för att kunna utnyttja det materiella, diskutera det med anhöriga och bekanta.

Som serviceområden till hushållen kan ses skolornas verksamheter.

Klart är att grundskolans ämnen Samhällskunskap, Religionskunskap och Hemkunskap behöver förbättras med hänsyn till vad man behöver. Likaså Samhällskunskap och religionskunskap på gymnasiet. Där skulle det också vara bra med ett ämne Hemkunskap, men om det inte finns plats för det borde Samhällskunskapen kunna ökas på med viktiga hemkunskapsproblem.

Högervridningen, våldet och allt annat elände gör att man måste förbättra undervisningen i skolan. Religionskunskapen bör ändras till Religion och levnadskunskap, Samhällskunskapen behöver bli mycket bättre och Hemkunskapen behöver utökas. Med rätta förbättringar blir barnen lyckligare som barn och sedan som vuxna och demokratin förbättras.

För de svenska barnen är det viktigt att de får kunskaper för de fyra roller de har , A1, A2, B1 och B2.

Utbildningen i samhällskunskap bör utgå från systemet för mänskliga verksamheter, som är en fullständig samhällsbeskrivning.

Förbättringar av undervisingen i de två ämnena är av stor betydelse för kultur och demokrati. Demokrati- och kulturministern har anledning att övertyga utbildningsministrarna om vikten av förbättringar.

Det är särskilt viktigt för invandrare att de får en bra samhällsbeskrivning som utgår från svenska förhållanden och också innehåller beskrivningar om samhällen utanför Sverige, så att invandrarna får kunskaper som passar till deras speciella förutsättningar.

Slutsats:
Grundskolor och gymnasier måste ge barnen kunskaper om sig själva och sina beteenden och världens problem så att de kan leva väl ihop med andra och med demokratin kan förbättra levnadsförhållandena för sig själva och alla andra.

Religioner ger gammalmodiga bilder av världen och om hur man bör bete sig, som inte fungerar idag. Religionsämnet bör utvidgas till att omfatta levnadskunskap om hur man kan utveckla sig själv och om hur man bör samverka med andra.

Ämnet om samhällskunskap måste göras mer fullständigt i både grundskolor och gymnasieskolor. Kunskaper i hemkunskap bör förbättras i grundskolorna och förmedlas också i gymnasierna.

Det här gäller de svenska barnen och också de nyanlända, invandrarna, för vilket det är särskilt viktigt att läroplanerna ger en bra modern utbildning i de nämnda ämnena, som passar till deras speciella förutsättningar.

Utbildningen ska direkt hjälpa de enskilda individerna och hjälpa dem att på politisk väg förbättra välfärden för alla.

De utbildningar som nu nämnts för skolorna är utbildningar som bör ske hela tiden genom verksamheterna i hemmet.

Om utbildning i skolan. (Sid 75 i zzz)

Vilka möjligheter har svenska folket att förstå partiers beskrivningar av sin politik?

Man får då återgå till det svenska utbildningsväsendet. Det finns inga andra krav om att svenskarna ska följa med utvecklingen än att man ska gå igenom grundskolan. Om man har lärt sig det som står i grundskolans läroplaner är man redo att rösta - så får man uppfatta det. Äldre personer som gått i äldre skolor med äldre läroplaner får rösta, men kan naturligtvis inte tillräckligt för att göra det.

Före skolåldern finns inga krav om utbildning, man räknar med att föräldrarna uppfostrar barnen. För dagis och förskola finns vissa krav. Krav om barn finns i FNs deklaration om mänskliga rättigheter och i Barnkonventionen.

Regeringen ska utreda om barnkonventionen bör bli svensk lag. Regeringen vill ta reda på hur tillämpningen av lagar och andra föreskrifter överensstämmer med barnkonventionen och tillsätter därför en utredare, Anita Wickström. Den särskilda utredaren ska även analysera för- och nackdelar med att inkorporera barnkonventionen, det vill säga om den ska gälla som svensk lag. - Barnets rättigheter behöver stärkas i vårt land. Även om vi tycker att vi gör mycket rätt enligt barnkonventionen så finns det anledning att förstärka barnets rättigheter på flera områden, säger Maria Larsson.

Grundskolan regleras med läroplanerna. I den läser alla om religion, men något ämne om filosofi och psykologi finns inte, ämnen som gäller tänkandets och kunskapens historia och ämnen som gäller hur människor fungerar psykologsikt sett. Grundskolan ska vara allmän-

bildande och innehålla allt man behöver, men gör det inte.

Före andra världskriget gick cirka 5 % av årskullarna på gymnasiet som då var allmänbildande, men inte hade filosofi och psykologi som obligatoriskt. Uppskattningsvis kanske 20 % av dem på gymnasiet läste detta, dvs cirka 1% av årskullen läste filosofi.

Nu är gymnasiet huvudsakligen till för yrkesutbildning, men kanske fortfarande 1% av årskullarna läser filosofi och psykologi.

På högskolor och universitet läses de ämnena bara då det behövs i yrkena. Om man räknar med att 1% läser det kommer man till att 99 % av dem på universitet och högskolor blir fackidioter.

I de 22 politikområdena finns anledning att kommentera hur grundskolan tillgodoser kunskapsbehoven i områdena.

Som tur är följer många svenskar, trots dålig skolgång, med i det som händer och sker.

Klart är att grundskolans ämnen Samhällskunskap, Religionskunskap och Hemkunskap behöver förbättras med hänsyn till vad man behöver. Likaså Samhällskunskap och religionskunskap på gymnasiet. Där skulle det också vara bra med ett ämne Hemkunskap, men om det inte finns plats för det borde Samhällskunskapen kunna ökas på med viktiga hemkunskapsproblem.

Högervridningen, våldet och allt annat elände gör att man måste förbättra undervisningen i skolan. Religionskunskapen bör ändras till Religion och levnadskunskap, Samhällskunskapen behöver bli mycket bättre och Hemkunskapen behöver utökas. Med rätta förbättringar blir barnen lyckligare som barn och sedan som vuxna och demokratin förbättras.

Religion och levnadskunskap. (sid 84 i zzz)

Tanken med att bygga ut religionsämnet är att religionsämnet är litet och skulle tåla en komplettering. Litet är kanske ämnet i Sverige, men det är stort i världen, stort i Mellanöstern, Nordafrika och andra länder med Islam, stort i USA med bl a högerextrema religiösa fundamentalister som hotar ruinera USA, stort i Sydamerika och stort i de flesta länder utom Norden och kommunistiska länder som Ryssland och Kina. I Sverige förekommer religiösa problem bland invandrare. I Ryssland har religion trätt fram efter Sovjetunionens fall. Påvedömet är kvar.

Religioner har i Sverige på senare tid blivit mer problematiska än tidigare. Religioner behöver en motvikt bestående av filosofi och psykologi o d som föreslås som komplettering i ämnet Religionskunskap i grundskolan. Även på gymnasiet behövs samma kompletteringar.

Gymnasiegemensamma ämnen: Engelska, Historia, Idrott och hälsa, Matematik, Naturkunskap, Religionskunskap, Samhällskunskap, Svenska/svenska som andraspråk.

Förr fanns högre allmänna läroverk. Cirka 5 % av årgångarna barn gick där och resten i folkskolan. På gymnasiet kunde finnas en lektor som var präst och hade hand om religionsundervisningen (kristendom var ämnet då). Han skötte också undervisningen i filosofi, som bestod av tre ämnen: filosofi, logik och psykologi.

Filsofiämnet var inte obligatoriskt, i en klass på reallinjen med 25 elever kunde det vara bara två som läste filosofi. Filosofiämnet är fortfarande inte obligatoriskt på gymnasiet och hela efterkrigstiden har en stor del av dem som gått där och efteråt på högskolor och universitet inte fått någon utbildning i filosofi och psykologi. Många av dem har blivit chefer och män i staten - utan utbilding i filosofi och psykologi,

men väl i religion. Det är inte bra. Det gamla filosofiämnet är nu uppdelat på filosofi och psykologi.

De första gymnasierna kom till i början på 1600-talet och hade då uppgiften att förbereda för prästutbildning och utbildning av tjänstemän i staten. Religion hade en stark ställning. Den allmänna folkskolan kom till 1842 och sköttes till en början i stor utsträckning av präster och andra kyrkans män. Barn skulle bli religiösa med kristlig tro. Gymnasierna utvecklades vartefter med nya ämnen, reallinjer tillkom, och flickor fick börja gå på gymnasierna på 1920-talet. Biskoparna var högsta chefer för läroverken. Med tiden togs biskoparnas ledarskap bort.

Folkskolan växte vartefter och de nuvarande grundskolorna och gymnasierna kom till i slutet på 1900-talet. Statskyrkan har avskaffats och och kristendomskunskapen har ändrats till religionskunskap. Man får nu inte undervisa i religion så att barnen blir religiösa utan bara om religion.

Man bör komma ihåg att religioner med gudars styrningar tillkom under forntiden och att deras betydelse har minskat och nu mer och mer ersätts av demokrati där människorna är ansvariga för styrning och utveckling. Religionerna är visserligen ännu av stor betydelse, men de är i dagens situation ändå av marginell betydelse.

Att i Sverige ha ett obligatoriskt ämne som bara handlar om religion är att tillmäta religionerna för stor betydelse. Viktigare är värdsliga problem och kunskaperna om dem förtjänar större uppmärksamhet. Att komplettera religionsämnet med mer aktuella saker är lämpligt. Det gör att ämnets beteckning Religionskunskap inte passar utan bör ersättas av något mer rättvisande.

Man kan inte bara ändra till “Livsåskådning”, “Filosofi” eller “Psykologi”, det blir för snävt och missvisande.

Ämnet Samhällskunskap har sina lärare utbildade på Statsvetenskapliga institutioner, Det som behöver tillkomma ligger närmare religionerna och därför kan det vara bra att lägga det tillkommande tillsammans med religion, i ett ämne Religion och levnadskunskap.

Om religionsämnet ombildas till ett ämne med filosofi och psykologi kommer det ämnet att innehålla många universitetsämnen. Av ämnena kan man anse att religionen var först och om man lägger ämnena i en kronologisk och logisk ordning kan man börja med religion:

<u>Religion och levnadskunskap.</u> (Barnen lär också föräldrarna)

1. Religionskunskap.
2. Filosofihistoria.
3. Idé-och lärdomshistoria.
4. Vetenskapshistoria
5. Utbildnings- och skolhistoria.
6. Skolverkets läroplan för grundskolan.
7. Arkiv-och bibliotekskunskap.
8. Individernas kunskaper och erfarenheter.
9. Framtidsplanering. För Sverige och världen för kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer, med samhällsbeskrivning, sambandsforskning och demokratins krav.
10. Estetik och värderingar.
11. Livsåskådningar och världsåskådningar. Världsbilder.
12. Psykologi. Biologisk psykologi. Kognition. Utvecklingspsykologi.
13. Socialpsykologi.
14. Sociologi och informationskunskap.
15. Logik och vetenskapsteori.
16. Etik och moral.
17. Konsten att inte ha tråkigt. (Tillägg 18 feb 2014)
    Ämnet bör utformas i flera alternativ passade till utbildningsnivåerna. Enklare för lägre klasser och mer utvecklade för högre.

Inkomstskatterna (Sammanfattningar)

Sverige var under 1800-talet ett utpräglat klassamhälle. Sverige styrdes av kungen med hjälp av de fyra stånden i riksdagen, adel, präster, borgare och bönder. Någon plats för arbetare fanns inte.....

I skattereformen 1990 fick kapitalinkomstskatten nuvarande form med statlig skatt 30% oavsett inkomstens storlek. Den sattes till 30% för att ungefär motsvara kommunalskatterna som ligger ungefär där.

De flesta betalar ingen statlig inkomstskatt, bara kommunal inkomstskatt. Kapitalinkomstskatten på 30 % är för de flesta ungefär som kommunalskatten.

Progessiviteten i inkomstskattesystemet ombesörjs av den staliga inkomstskatten som 2017 börjar vid inkomst cirka 38000 kr per månad. I sista minuten 1990 gjordes i skattereformen på förslag av LO en ändring av reglerna för kommunalskatten. För att lindra skatten för de lägsta inkomsterna bestämes att grundavdraget vid låga inkomster skulle ökas ett antal procent upp till inkomt litet över 100 000 kr per år, istället skulle sedan grundavdaget minska en viss procent vid inkomst däröver.

Inkomtsskattesystemet består enligt detta av en kommunalskatt som med nyss nämnda undantag är lika med den skatt kommunerna bestämmer samt en statlig skatt vid inkomst över en viss nivå som riksdagen avgör. Till det en kapitalinkomstskatt på 30% oavsett arbetsinkomstens storlek. Man bör observera, att skuldräntor (negativ kapitalinkomst) bör medge avdrag 30%.

Kvar står sedan att de med de lägta inkomsterna får orimligt höga skatter på grund av att grundavdraget inte når upp till lägsta rimliga levnadskostnader.

Mer om skatter och bidrag.

Politikerna har under årens lopp då och då talat om att skatt ska utgå efter bärkraft och skattekraft och bidrag ska utgå efter behov. Men varken regeringen, riksdagen eller partierna har någonsin under de senaste femtio åren visat upp hushållsbudgetar som visar behov eller visat hur bärkraft hänger ihop med hushållsbudgetar.

Jag har nästan varje år under denna tid redovisat hushållsbudgetar och påpekat att inkomsterna vid låga inkomster inte räcker till hushållsbudgetarna och att skatter och bidrag bör bestämmas med hänsyn till det. Tyvärr har politikerna inte rätttat sig efter det, och fortfarande måste många med låga inkomster betala skatter trots att inkomsterna inte räcker till rimliga levnadskostnader.

Skattefördelningen bör ske efter bärkraft. Den bör ske med hänsyn till inkomst och med hänsyn till hushållsutgifter för rimliga behov.

Skattefördelningen har två dimensioner: Vertikal och horisontell fördelning.

Den vertikla fördelningen gäller fördelningen på personer med samma rimliga utgifter men med olika höga inkomster. Den horisontella fördelningen gäller fördelning på personer med olika rimliga utgifter men samma inkomster.

I den allmänna skattedebatten talas nästan bara om den vertikala fördelningen av skatterna - med hänsyn till inkomstens storlek.....

Det borgerliga blocket vann valet 2006 med löften om skattesänkningar för låg- och medelinkomsttagare och åtgärder som skulle ge jobb åt arbetslösa och minska "utanförskapet". Det blev stora skattesänkningar för dem med höga inkomster och nedskärningar som mest drabbar dem med låga inkomster. Arbetslösheten är stor. De borgerliga har ställt i utsikt att de ska forsätta på samma sätt.

En central fråga, som alltid, är skatterna. Vem ska betala dem och vad ska de användas till. De som ska betala är individer, hushåll och företag och skatterna ska gå till saker som är till nytta för de kategorierna. Skatterna tas ut på skattebaser: skatter på arbetsinkomster, inkomster av företag, vinster och kapital, skatt på varor mm.
En högerfilosofi är att de som har höga arbetsinkomster inte arbetar om de inte får lägre skatter och högre bidrag och att de med låga inkomster inte arbetar om de får lägre skatter och högre bidrag.

Den borgerliga alliansen hatar bidrag och har satt ett annat namn på jobbskatteavdragen, nämligen avdrag, som är detsamma som bidrag. Jobbskatteavdragsbidragen är vid höga inkomster mycket stora.

Folkpartiet framför krav om att den s k värnskatten ska tas bort, annars vill ingen utbilda sig, och utbildat folk är nödvändigt i den globala konkurrensen. Kravet är nonsens. De som inte vill utbilda sig på grund av värnskatten har fel inställning till utbildning och om de avstår utbildning är det bara bra. Samhället bör undvika att släppa fram giriga personer till välbetalda platser där de bara tänker på att skaffa sig själva förmåner.

De som nu ihärdigt propagerar för lägre skatter för höginkomster borde istället intressera sig för dem med låga och de lägsta inkomsterna och kräva förbättringar för dem. Skattesänkningarna bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.....

Fastighetsskatter och förmögenhetsskatter.

Kd-ledaren Göran Hägglund gjorde en stor insats för att förbättra fastighetsbeskattningen. En stor del av befolkningen äger småhus och för dem har fastighetsskatten många år varit en pina. Skatten har byggt på fastighetstaxeringarna, som bygger på uppmätta marknadspriser för fastigheter i omvärlden. Skatterna har byggt på fiktiva inkomster på husen, inkomster som i verkligheten inte funnits. Husägarna har inte haft inkomster av husen som kunnat användas till fastighetsskatten.

Det gamla systemet har fått en bättre efterföljare. För reavinstskatten finns förmånliga regler om uppskov som kostar mycket pengar för staten, regler som kanske är alltför förmånliga.

Fastighetsskatten, förmögenhetsskatten, arvs- och gåvoskatterna bör ej återinföras. Statliga inkomstskatten bör ej tas bort.

Fastighetsskatterna och förmögenhetsskatterna är ett elände därför att fastigheter och förmögenheter för många inte alltid inbringar pengar som räcker till skatterna. Arvs- och gåvoskatter ger upphov till onödigt manipulerande.

Den mest rättvisa skatten är skatten på förvärvsinkomster som handlar om pengar man disponerar och är mer kontrollerbara än de andra skatterna.

Om förmögenheter: det finns olika slags förmögenheter, man kan ha ett hus eller pengar på banken, men en viktig typ av förmögenhet är den förmåga man har genom kunskaper och erfarenheter. Denna förmögenhet beskattas inte, man beskattar avkastningen av kunnandet, dvs inkomster man har av kunnandet, avkastningen av kunnandet. Samma bör gälla för de materiella förmögenheterna, man beskattar avkastningen.

Ränteavdrag och kapitalinkomstskatter bör ligga kvar på 30%

De svenska politiska partierna har aldrig förstått sig på problemen med fördelningen av inkomstskatterna, isynnerhet för de lägsta inkomsterna där de olika hushållkostnaderna, mest på grund av bostadskostnaderna, för ensamma och makar/sambor spelar stor roll.

För pensionärerer och barnfamiljer görs en sorts anpassning genom bostadstillägg vid låga inkomster. Samma sorts anpassning borde ske för icke-pensionärer utan barn, för dem borde införas lämpliga bostadstillägg. Sådana tillägg har funnits en tid men tagits bort.

Genom jobbskatteavdragen har skattefördelningen ytterligare försämrats.

Man bör observera, att makar/sambor (utan barn) vanligen klarar sig bra om båda har inkomster. Ensamstående är missgynnade i skattesystemet eftersom de ensamma ska betala hela levnadsstandarden. Om man sänker skatterna så att ensamma klarar sig vid låga inkomster kommer makar/sambor att bli överkompenserade. Man kan klara detta problem bara med hjälp av lämpligt utformade bostadsbidrag.

Under de senaste 40 åren har man i riksdagen inte kunnat få syn på någon vettig sammanhängande framställning om skatte- och bidragsfördelningsproblem. Varken de rödgröna eller de borgerliga partierna har gjort någon redovisning om levnadskostnaderna och satt skatter och bidrag i relation till det. Skattelättnaderna: bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.....

Nyss har nämnts om kapital:

"Fastighetsskatten, förmögenhetsskatten, arvs- och gåvoskatterna bör ej återinföras. Statliga inkomstskatten bör ej tas bort.

Fastighetsskatterna och förmögenhetsskatterna är ett elände därför att fastigheter och förmögenheter för många inte alltid inbringar pengar som räcker till skatterna. Arvs- och gåvoskatter ger upphov till onödigt manipulerande.

Den mest rättvisa skatten är skatten på förvärvsinkomster som handlar om pengar man disponerar och är mer kontrollerbara än de andra skatterna.

Om förmögenheter: det finns olika slags förmögenheter, man kan ha ett hus eller pengar på banken, men en viktig typ av förmögenhet är den förmåga man har genom kunskaper och erfarenheter. Denna förmögenhet beskattas inte, man beskattar avkastningen av kunnandet, dvs inkomster man har av kunnandet, avkastningen av kunnandet. Samma bör gälla för de materiella förmögenheterna, man beskattar avkastningen.

Ränteavdrag och kapitalinkomstskatter bör ligga kvar på 30%

De svenska politiska partierna har aldrig förstått sig på problemen med fördelningen av inkomstskatterna, isynnerhet för de lägsta inkomsterna där de olika hushållkostnaderna, mest på grund av bostadskostnaderna, för ensamma och makar/sambor spelar stor roll.

Vad ingår i skattetabellerna?

I beräkningen av skattetabellerna ingår kommunal och statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster, allmän pensionsavgift, begravningsavgift och avgift till registrerat trossamfund. Även den nya public service-avgiften är inkluderad i skattetabellerna för 2019. Avdrag och skattereduktioner för grundavdrag, allmän pensionsavgift, jobbskatteavdrag och skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning ingår också i tabellerna.

Kolumn 1
Avser löner, arvoden och liknande ersättningar till den som vid årets ingång inte fyllt 65 år om inkomsten ger rätt till jobbskatteavdrag. Tabellen ska tillämpas oavsett om allmän pensionsavgift ska betalas eller inte.

Ensamstående förvärvarbetande är missgynnade i förhållande till makar/sambor.

Ensamståendes levnadskostnader per år 2019 är 174000kr
En makes/sambos kostnad är 134500 kr, dvs 39500 kr lägre och därför blir överskottet för en make 39500 kr högre för en ensamstående. Om makarna var för sig har samma inkomst som en ensamstående har makarna tillsammans 2x39500kr= 79000kr mera disponibelt sedan inkomstskatter och levnadskostnarna betalats.

Underskott tillsammans för ett par makar blir på motsvarande sätt 79000 kr lägre än för en ensamstående

Sammanräknad förvärvsinkomst efter deciler. Kvinnor och män 20-64 år. Kr/år

Sammanräknad förvärvsinkomst efter deciler. Personer folkbokförda i Sverige både 2016-01-01 och 2016-12-31

Sammanräknad förvärvsinkomst efter deciler. Personer folkbokförda i Sverige både 2017-01-01 och 2017-12-31

Decilgrupp	2016	2017	2019 antagande. cirka samma årliga ökning som 216-217.	Månad ca
1	11 855	12 096	13 000	1083
2	96 357	99 028	104 000	8667
3	177 761	183 315	194 000	16167
4	241 790	249 625	265 000	22083
5	289 357	298 285	316 000	26333
6	327 932	337 863	358 000	29833
7	366 546	377 964	401 000	33417
8	414 336	426 988	452 000	37667
9	486 239	499 991	527 000	43917
(9,5				ca 57000)
10	789 273	809 306	849 000	70750

Statistiken är inte uppdelad efter esamstående och makar/sambor. Men ensamstående behöver 2019 inkomst 19000 och makar var för sig 14000 per månad för att klara hushållsbudgetarna på plus. Genomsnitt cirka 16000 kr
Det betyder att cirka 30 % av inkomsttagarna inte klarar sig.

Inkomstskattesystemet är inte uppbyggt efter skatteförmåga och inget talar för att svenska folket vill ha det.

Brister i detta system kompenseras i någon mån av bidrag av olika slag, bland annat barnbidrag och bostadsbidrag för ensamma och makar/sambor med barn.

Ungdomar utan barn kan få ungdomsbostadsbidrag. Äldre utan barn har några år fått bostadsbidrag, men de har i ovist nit tagits bort, det bör snarast återinföras. Det kan enkelt ske genom att höja åldersgränsen för bidrag. Ungdomsbidragen avtrappas med 33,33% av viss stigande inkomst. I ett nytt bidrag för äldre kan det vara 33,33 % eller 20%, som gälller för barnbostadsbidrag.

Se senare utredning: Sven Wimnell 22 april 2019: Bostadsbidrag för barnfamiljer och nya för barnlösa. Bostadstillägg för pensionärer. Utredningar om verksamheter som styr världen. Vårbudgeten 2019.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzze.pdf

Om värnskatten

Agenda började för hösten den 25 augusti 2019 och hade bl a en intervju med den nya liberalledaren Nyamkon Sabuni.

Expressen skrev om intervjun:
Sabuni: – Det viktigaste från vår sida är att vi gör det som är bäst för Sverige: att vi säkrar goda förutsättningar för företagande, för arbetsmarknaden så att vi får fler i arbete, och att vi säkrar kompetensen.

Hon menar att den budgetram som finansministern presenterat ger utrymme både för sänkta marginalskatter och satsningar på rättsväsendet, som är en hjärtefråga för L.

Partiet har stridit hårt för att slopa värnskatten, något som beräknas kosta 6 miljarder kronor.
– Så statiskt är det inte, säger Nyamko Sabuni.

– Genom att ta bort värnskatten kan vi få fler att vilja avancera men också att vilja jobba lite mer.
Agenda: Varför inte satsa de där miljarderna på kommunerna?
– Vi har också pengar som vi kommer att satsa på kommunerna.

Den s k värnskatten avskaffas sista decmber 2019. Den ger cirka 6 miljarer kr till statskassan. (Det är cirka 0,5 % av statens årliga inkomster dryg 1000 miljarder kr)

Jag föreslår att en ny värnskatt införs fr o m 1 januari 1920 med samma regler som för den gamla värnskatten som avskaffas, men att skatten tillförs försvarsdeparrtementet.

2019. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

Bostadshyran antages vara 5700 kr per mån = 68400 kr per år för ensam och 7000 kr per mån för makar/sambor= 84000kr/år.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan 174 000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll och 269000 för makar/sambor. I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. (Skattetabell 33, kolumn1.)

Ensam Mån. lön	Prelskatt /mån	Prelskatt /år	Efter skatt /mån	Efter skatt /år	Över-skott/år	Inkomstskatt i% av inkomst	Årsinkomst per person
6001	626	7512	5375	64500	-109500	10,4	72 000
7001	854	10248	6147	73764	-100236	12,2	84 000
8001	1081	12297	6920	83040	-90960	13,5	96 000
9001	1308	15696	7693	92316	-81684	14,5	108 000
10001	1535	18420	8466	101592	-72408	15,3	120 000
11001	1765	21180	9236	110832	-62168	16,0	132 000
12001	1997	23964	10004	120048	-53952	16,6	144 000
13001	2268	27216	10733	128796	-45204	17,4	156 000
14001	2568	30816	11433	137196	-36804	18,3	168 000
15001	2859	34308	12149	145704	-28296	19.0	180 000
16001	3149	37788	12852	154224	-19776	19,7	192 000
17001	3440	41280	13561	162732	-11268	20,2	204 000
18001	3730	44760	14271	171252	-2748	20,7	216 000
19001	4020	48240	14981	179772	5772	21,2	228 000
20001	4340	52080	15661	187932	13932	21,7	240 000
21001	4630	55560	16371	196452	24252	22,0	252 000
22001	4921	59052	17080	204960	30960	22,3	264 000
23001	5211	62532	17790	213480	39480	22,7	276 000
24001	5501	66012	18500	222000	48000	22,9	288 000
25001	5792	69504	19209	230508	56508	23,2	300 000
26001	6082	72984	19919	239028	65028	23,4	312 000
27001	6373	76476	20628	247536	73536	23,6	324 000
29001	6953	83436	22048	264576	90576	24,0	348 000
30001	7244	86928	22757	273084	99084	24,1	360 000
35001	8848	106176	26153	313836	139836	25,3	420 000
40001	10498	125976	29503	354036	180036	26,2	480 000
45001	12782	153384	32219	386628	212628	28,4	540 000
50001	15432	185184	34569	414828	240828	30,7	600 000
55001	18164	217968	36837	442044	268044	33,0	660 000
60001	21045	252540	38956	467472	293472	35,1	720 000

2019 är skatten 33 % av inkomsten vid inkomst 55000 och 35,1 60000

Inkomst 60000 månad = 720 000 per år ligger 30 700 över 689 300 och värnskatten blir 5% av det = 1535 kr som är 0,21% av 720 000 Skatten blir 35,1-0,21= cirka 34,9 av inkomsten.

Vid inkomst 100 000 kr/månad = 1200 000 kr per år är inkomsten 480 000 kr högre och värnskatten 24 000 kr högre= 25535 kr som är 2,1 % av inkomsten. Vid inkomst mellan 60 000 och 100 000 kr per månad är alltså värnskatten 0.21 - 2,1 % av inkomsten. Vid 70 000 cirka 0,9%

Ensam barnlös med inkomst 18-19 000 kr/månad, och som efter skatt knappt har till rimliga levnadskostnader 174 400 kr, betalar 21 %av inkomsten i skatt.

Den med månadsinkomst 60 000 har överskott i hushållsbudgeten på 293 473 kr sedan rimliga levnadskostnader betalats. Och , räknat på 2019, betalar bara 34,9 %av inkomsten i skatt sedan värnskatten tagits bort.

Man kan nog säga att borttagandet av värnskatten är en onödig lyx för dem med de höga inkomsterna.

Ensamma med inkomster under 19 000 kr per månad har underskott i hushållsbudgetarna. Ensam med inkomst 60 000 kr/ månad har överskott 293457 kr på året.

Cirka 35 % av inkomsttagarna ha inkomster under 19 000 kr.

För den med månadsinkomst 60 000 kr och överskott 293473 kr minskar skatten med 0,21 av inkomsten när värnskatten tas bort, det är inte troligt att man arbetar mer för det. Om inkomsten är 70 000 kr/månad = mitt- eller medel för de 10%med de största inkomsterna, minskar skatten med 0,9%% av inkomsten och det får nog inte vederbörande att arbete mer.

Barnfamiljer med bostadsbidrag. Förslag för 2019

Enligt gällande regler för barnfamiljernas bostadsbidrag ska de trappas av med 20% av den del av inkomsten som överstiger 150 000 kr per år.

Det bör höjas till 200 000 kr per år= 16 666 kr per månad.

För ensamma med 1, 2 och 3 barn räcker då inkomsterna efter skatt till levnadskostnader ungefär enligt konsumentverkets beräknade kostnader mm och hyror för lägenheter enligt boverkets krav.

Enligt beräkningarna i det föregående ligger den lämpliga inkomstgränsen för ensamma på cirka 17000 kr per månad= 204 000 kr per år

För makar/sambor med 1 barn skulle avtrappningen kunna börja vid cirka 14 000 kr per månad, för 2 barn vid inkomst cirka 16 000 kr och för 3 barn vid cirka 17 000 kr. För enkelhets skull kan man nog sätta gränsen till 16 666 kr per månad = 200 000 kr/ år.

Marginalskatten i avtrappningsperioderna är cirka 30%, bostadsbidragen avtrappas med 20% och barntillsynsavgifterna ligger kanske på 2-4% av inkomsterna. Summan blir marginal-effekter cirka 52-54%.

Om inkomstgränsen för avtrappnings början höjs med 50000 kr innebär det att avtrappningarna minskar med 10000kr under året. Om man behåller gränsen vid 150000 kr betyder det att levnadskostnad 174000 kr för ensam förälder minskar till 164000 kr. För makarna minskar 269000 till 259000.
Men vill man ha mer exakt måste man räkna mer exakt.

Bostadsbidrag för barnlösa i åldrar över 29 år upp till pensionsåldrar. Förslag för 2019

För bostadsbidrag till enamma utan barn föreslås här samma bidrag som för åldrarn 18-29 år och samma avtrappningsfaktor 33,33%, men inkomstgräns för avtrappningens början som är satt så att bidraget är avtrappat vid inkomst där underskotten är noll. Cirka 18300 kr/månad = cirka 220000 kr/ år för ensam och cirka 13700 kr/månad = 164400 kr/år per make för makar.

Enligt reglerna kan bostadsbidraget bli 90% av hyran mellan 1800 och 2600 kr per månad = 720 kr per månad = 8640 kr per år. Samt 65% av hyran mellan 2600 och 3600= 650/mån = 7800 kr per år.
Ensam summa bidrag och makar summa bidrag 16440 kr per år =1370 kr/månad.

16440 är 9,45% av hela levnadskostnaderna 174000 för ensam.
16440 är 6,11% av hela levnadskostnaden 269000 för makar.
Då bör man komma ihåg att skattesystemet gynnar makar med 39000kr på året i förhållande till ensam.
Om makarna var för sig har samma inkomst som en ensamstående har makarna tillsammans 2x39500kr= 79000 kr mera disponibelt sedan inkomstskatter och levnadskostnarna betalats.

Avtrappningssträckan blir 49320 kr per år. Inkomst när bidraget för ensam tar slut om avtrappning sker från inkomst 41000 kr blir: 41000+49320= 90320 per år = 7527kr/mån.

Om man höjer gränsen för avtrappnings början till 220000-49320= 170 680=14223kr/månad ska underskottet bli noll.
Kontroll:
Inkomst 220000 minus skatt cirka 45802= 174198 nästan precis som ensams levnadskostnader 174000

För makarna blir avtrappningsgänsen 164400x2 minus 49320= 279480. 139740 per make.

Kontroll:
Inkomst 164400 minus skatt 29376 =134664 för varje make= 269328 för båda, nästan precis som makars levnadskostnader 269000

Bostadsbidragen bör trappas av från inkomst 170680 kr för ensam och trappas av från inkomst 139740 för make.

De beloppen bör rundas av på lämpligt sätt, förslagsvis inkomstgräns när bostadsbidrag ska börja trappas av med 33,33%:
170 000 för ensam = 14157 kr /månad och
140 000 för make = 11667 kr/månad.

Bidragen är slutavtrappade vid inkomst cirka
För ensam 18300 kr/ månad
För makar 13700 kr/månad för make

Avtrappning sker
För ensam: inkomster mellan 14157 och 18300 kr/ månad.
För make: inkomster mellan 11667 och 13700 kr/ månad.
Marginalskatten är i dessa intervall cirka 29% för ensam och cirka 23% för makar. Med avtrappning 33.33% för bostadsbidrag gör det summa marginaleffekt cirka 62% för ensam och cirka 56% för makar. Vid kommunal utebitering 33% som är nästan precis som genomsnittet i Sverige.

Om avtrappningseffekt 20% hade valts hade marginaleffekterna kblivit lägre, men avtrappningarna hade börjat vid en lägre inkomst så att bidragen blivit lägre vid lägre inkomster. Därför har faktorn 33,33% valts istället för 20%. 33,33% är också det som gäller för ungdomsbostadsbidragen. Förslaget för äldre har tidigare innehållit 20% och det kanske kan accepteras, men då får man räkna om.

Socialförsäkringsbalken

Kapitel 97
"**Förmögenhet**
6 § Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten ska göras med 15 procent av den sammanlagda förmögenhet som överstiger 100 000 kronor, avrundad nedåt till helt tiotusental kronor.

I den sammanlagda förmögenheten ingår förmögenhet för varje försäkrad samt för varje barn som avses i 96 kap. 4, 5 a och 9 §§. I fråga om barn som avses i 96 kap. 5 a § ska dock endast hälften av den förmögenhet som tillhör barnet ingå i den sammanlagda förmögenheten. *Lag (2017:1123).*
7 § Tillägg för makars förmögenhet ska fördelas på makarna i förhållande till deras respektive andel av den sammanlagda förmögenheten.
Tillägg för barns förmögenhet ska fördelas lika mellan makar.
8 § Förmögenheten beräknas enligt lagen (2009:1053) om förmögenhet vid beräkning av vissa förmåner, om inte annat följer av 9 och 10 §§.
Förmögenheten beräknas per den 31 december det år som bostadsbidraget avser. "

Regeln om att 15 % av förmögenheter ska tas upp som inkomst vid beräkning av bostadsbidragen bör avskaffas. Regeln bör avskaffas även för bostadsbidrag till personer utan barn och för pensionärernas bostadstillägg.

Detta bör gälla också för ungdomsbostadsbidragen och bidragen till äldre barnlösa

Bostadtillägg och garantipension för pensionärer.

Verkan av kapital

Varken promemorian, regeringen eller utredningarna behandlar inverkan av kapital enligt de gällande reglerna.

De gällande reglerna om att 15 % av kapital ska tas upp som inkomst vid bostadstilägg för pensionärer bör tas bort. Det är särskilt viktigt att taxeringsvärden för pensionärernas fritidshus tas bort.

De gällande reglerna säger att kapital över 100 000 kr för ensam och 200 000 för makar ska inverka på bostadstilläggen så att 15% ska tas upp som inkomst. Det innbär en förmögenhetsskatt för dem med låga inkomster vilket är synnerligen orättvist eftersom de med högre inkomst inte betalar någon förmögenhetsskatt.

Vid skattereforman 1970 sattes de nuvarande gränserna 100 000 och 200 000 till 75 000 och 150 000 och skulle de har räknats upp med inflationen enligt KPI skulle de nu ha varit drygt 400 000 och 800 000.

Att de gällande reglerna för bostadstilläggen är mycket krävande och olämpliga för pensionärer med låga inkomster har påpekats under flera decennier och det är anmärkningsvärt att regeringen och utredningarna inte beaktar detta.

Varken regeringen, myndigheterna eller de politiska partierna har några offentliga redovisningar om pensionärernas levnads-kostnader, i förhållande till inkomster, skatter och bidrag som gör att det går att bedöma skäligheten i de regler som gäller.

När det gäller bostadstillägg finns i socialförsäkringsbalken följande:

- 99 kap. Innehåll
- 100 kap. Allmänna bestämmelser om bostadstillägg
- 101 kap. Rätten till bostadstillägg
- 102 kap. Beräkning av bostadstillägg
- 103 kap. Särskilda handläggningsregler för bostadstillägg
- 103 a kap. Innehåll
- 103 b kap. Allmänna bestämmelser om boendetillägg
- 103 c kap. Rätten till boendetillägg
- 103 d kap. Beräkning av boendetillägg
- 103 e kap. Särskilda handläggningsregler för boendetillägg

Årskostnaderna för pensionärer 2020

Kostnaderna 2019 156330 är genomsnittskostnader i riket.

Kostnaderna 156330 kr för ensam 2019 kommer kanske att öka med 2% = 3127 kr. Då skulle kostnaderna öka och bli cirka 159457, avrundat 160000 kr. Detta skulle vara genomsnittskostnaden i Sverige. Hyran skulle vara ca 5814 kr/månad i genomsnitt.

Bostadstilläggen för ensam höjs förmodlingen för hyror upp till 7000 kr/månad. Men 7000 kan inte anses vara genomsnittskostnaden i Sverige. Hyra 7000 kan vara hyran i vissa fall, i nyproduktionen. Och då kan bostadstilläggen vara så att de verkliga kostnaderna för hyran mellan 5814 och 7000= 1186 kr reduceras.

Enligt promemorian: "en person som är berättigad till bostadstillägg får full ersättning för bostadskostnad upp till 3 000 kronor. Från 3 001 kronor till 5 000 kronor är ersättningsgraden 90 procent. För boende-kostnader från 5001 till 7000 kronor ersätts 70 procent"

Den verkliga kostnaden för pensionären för 1186 kr blir 30% av 1186= 356 kr/månad =4272 kr/år, och det ligger inom ramen för de variationer som kan förekomma kring genomsnittskostnader. Om hyran ökar över genom-snittskastnaden får man minska på andra kostnader.

Genomsnittskostnader är underlag för inkomstskatter. När inkomster går över vissa belopp uppstår överskott som kan ta hand om variationer kring genomsnittskostnaderna. Men vid låga inkomster uppsår underskott och då är det viktigt att det finns bidrag som kan ta hand om dem. Och viktigt veta var det finns överskott och underskott.

Regeringen har ingen politik för hushållsverksamheterna och vet inte vilka som får överskott och underskott. Det måste regeringen visa.

Ensam väntad ändring 2020:

Reducering av tillägg vid stigande inkomsten blir bara med en faktor, 62%. Det s k fribeloppet höjs med cirka 500 kr. Avtrappningen går snabbare på slutet. Den avtrappning med 50% som 2019 sker mellan inkomsterna 147405 och 223185 kr/år skulle ha blivit 62% och avtrappningen slutat vid inkomst 208518 kr/år

Garantipensionen ökas med cirka 200 kr/månad= cirka 2400 kr/år

De regler som föreslås innebär sammantaget att maximalt bostadstillägg höjs från 5 560 kronor till 6 540 kronor per månad. Ökning per år från 66720 till 78480= ökning 11760 kr/år

Höjningen av bostadstillägg och garantipension blir cirka 14160 kr Om man gjort det 2019 skulle underskottet 417 kr vid pension 5000 kr/månad blivit ett överskott på 13473 kr/år och medgivit en hyra 7000 kr/månad med kostnad 4272 kr/år utöver den normala hela levnad-skostnaden 156000kr.

Men det hjålper inte ensam med frittidsfastighet. Maximalt bostads-tillägg 2019 är 66720 kr/år. En ensam med fritidsfastighet ska ta upp 15 % av taxeringsvärdet som inkomst. Om tillägget reduceras med 62% av denna inkomst faller hela bostadstillägget bort när taxerings-värdet är 717419 kr. 717419 x 0,15 x 0,62 = 66720. Det är idag en mycket torftig fastighet.

Att den skulle kunna anses ge en inkomst på 15% av taxeringsvär-det=107612 kr är bortom allt förmuft, det borde en statlig pensionsut-redare förstå. Statsminister Göran Persson har inte förstått det och han ses nu kunna bli styrelseordförande i Swedbank och reda upp alla bankens svindlerier.

Bostadstillägg för pensionärer. 16 mars 2006

Från http://wimnell.com/omr36-39k.pdf. 060316

Sid

59 **Pensionärer med låga inkomster.**
61 I samband med småhus finns två sätt att bo.
62 Viktiga händelser i bostadstilläggens historia.
62 **I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen**.
62 **1995 föreslog regeringen att skärpningsregeln skulle tas bort.**
63 **Dråpslaget kom i prop 1995/96:150 och 1996/97:1, mot pensionärer med fritidshus.**
63 **I intervju av Thomas Hempel i P1:statsminister Göran Persson sa, att han var beredd dra tillbaka förslagen**
63 **I prop 2000/01:140 har det istället blivit ytterligare försämringar.**
64 Kommentar 051122:
65 Avskrift av brev Till statsminister Göran Persson.
66 Skattereduktion för fastighetsskatt.
67 Andra påpekanden o förslag.
68 Summa marginaleffekt 2004.
70 Ett alternativ med bara en faktor 57%_för avtrappning av bostadstillägg.
73 Innehållet i sidorna 3380-3459: Sven Wimnell 20040208: Pensionärer födda 1937 eller tidigare.
75 Påminnelser om pensionärsproblemen. Har gått till statsråd och partiledare.Flera gånger efter 8 april 2004.....

I samband med småhus finns två sätt att bo. (8 april 2004).

Det ena sättet är att man bor i en villa, och vanligen är en sådan tämligen rymlig och större än det minsta rimliga. Reglerna för bostadsbidrag till villaboende är generösa. Garage, bilplats stor källarevåning od räknas inte som förmån.

Det andra sättet är att man bor i en liten hyreslägenhet och har ett fritidshus vid sidan om för kontakt med naturen. Den som bor i villa får bostadsbidrag för den stora bostaden, den som har fritidshus får inget bostadsbidrag för fritidshuset.

Pensionärer med låga inkomster, med fritidshus kan räknas ha haft dem under en stor del av livet, troligen ofta byggt dem själva långt tillbaka i tiden och huset ingår i levnadsättet. De har ådragit sig stora taxeringsvärden på grund av att andra sålt hus dyrt. Budgeten tillåter bara en liten billig permanentbostad-hyreslägenhet. Det är inte troligt, att nyblivna pensionärer med BTP skaffar fritidshus.

Taxeringsvärdena har höjts så att fastighetsskatterna stigit. Pensionärerna med inkomster i skikt som ger bostadstillägg har svårt betala dessa höjningar, än mindre betala minskningar av bostadstilläggen. Fritidshusen är vanligen sådana att de bebos bara en del av året. Tillsammans med andra pålagor på fritidshusen blir det en dryg kostnad räknat per boendemånad, och man kan räkna med att fritidshusägare i inkomstskikt med bostadsbidrag måste sänka sina hushållskostnader mer än rimligt för att kunna ha råd ha husen om det överhuvudtaget är möjligt att ha dem kvar.

Taxeringsvärdena i fritidshusen är fiktiva värden, som inte motsvaras av några verkliga inkomster. Enda sättet att få ut några pengar från fritidshusen är att sälja dem. (En pensionär med låg inkomst får vanligen inte låna på husen). Men det är olämpligt att genom minskning av bostadsbidragen för fritidshusägare tvinga dem att sälja husen. De bör få ha den stimulans som fritidshusen ger. Det finns i så fall lika goda skäl att på samma sätt sänka bostadstilläggen för dem som bor i villor.

Jämför två fall för ensam pensionärer med låga inkomster:
1) pensionär som bor i en liten hyreslägenhet och har ett genomsnittligt fritidshus med taxeringsvärde 460 000. Inget på banken. På grund av fritidshuset minskas bostadstillägget: Fritidshuset anses ge en inkomst på 15% av 360 000= 54 000. Bostadstillägget minskas med 62% av 39300 = 24366 plus 50% av 14700=7350, Summa bidragsminskning. 31 716 kr.Ingen reduktion av fastighetsskatten.

2) pensionär som permanentbor i en villa med samma eller högre taxeringsvärde. Ingen minskning av bostadstilläget. Men reduktion av fastighetsskatten med uppemot 3000 kr om taxeringsvärdet är 762000 kr = genomsnitt för permanentboendehus.

Skillnaden till fritidshusägarens nackdel är i runda tal 35 000 kr per år. För pensionären med fritidshus innebär det katastrof, pensionären kan inte öka sina disponibla inkomster genom förvärvsarbete eftersom det intjänade till nära 100 %försvinner i skatt och minskning av bostadstillägg.

Viktiga händelser i bostadstilläggens historia. (8 april 2004).

I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.

Bl a infördes regler om kapital som ska påverka pensionärernas bostadstillägg, BTP. Från min sida 2275: Efter den 1 januari 1990 gällde att förmögenhet i form av privatbostadsfastighet eller privatbostad inte skulle påverka inkomstberäkningen för bostadstillägg om bostaden beboddes av pensionären:

"Ett småhus eller en bostadsrätt pensionären bor permanent i och som pensionären söker bostadstillägg för skall således inte påverka årsinkomsten och därmed inte heller minska bostadstilläggets storlek. Inte heller skuld på sådan bostad påverkar inkomstberäkni(ngen.
När det gäller privatbostadsfastighet eller privatbostad som pensionären inte bebor men har för privat bruk (fritidsfastighet) gäller samma regler, dvs. inte heller sådan bostad påverkar inkomstberäkningen"

En orsak till att fritidsfastigheter var undantagna från inkomstprövningen var att en sådan fastighet inte inbringar någon verklig inkomst. Det ansågs rimligt att utforma inkomstprövningen i större utsträckning med hänsyn till faktisk inkomst än med hänsyn till möjlig inkomst, det var önskvärt att göra inkomstprövningen efter faktisk inkomst.....

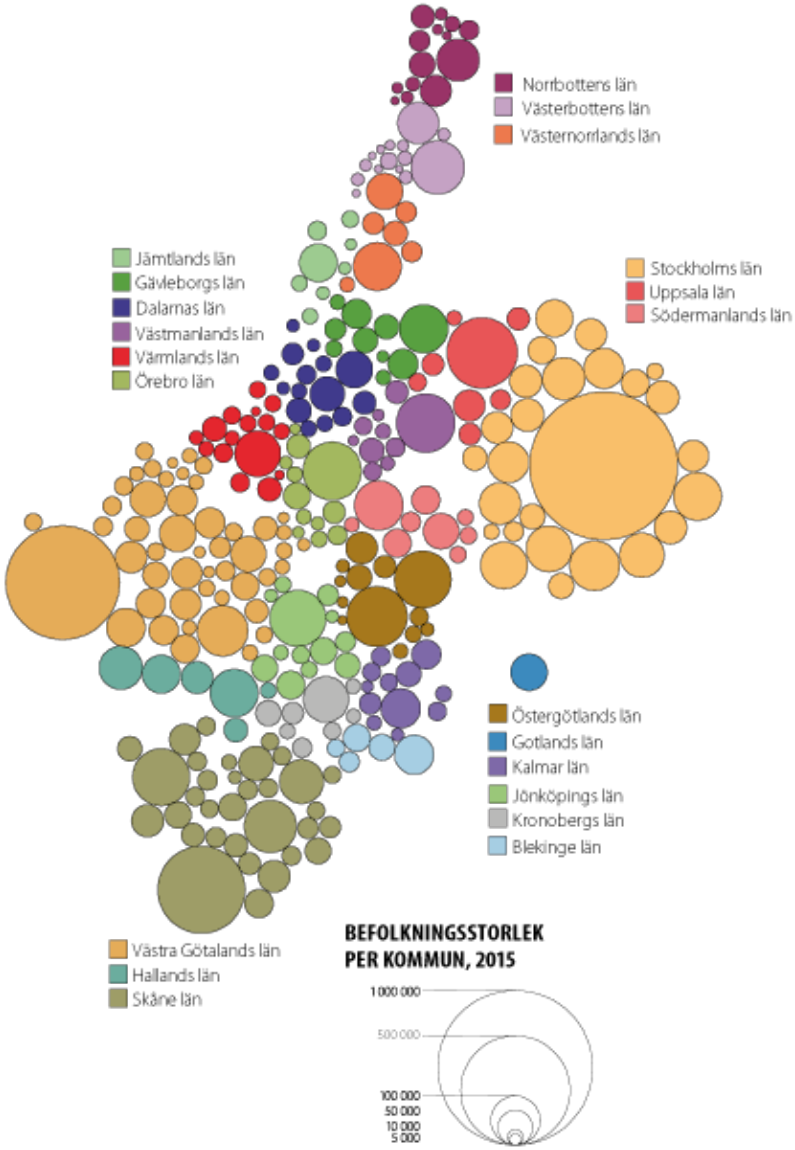

Befolkningsstorlek per kommun, 2015

Från SCB Publicerad: 2017-03-06 (http://www.scb.se/hitta-statistik/)

I kartan ser vi hur många kommuner som finns i varje län, det varierar från 1 i Gotlands län till 49 i Västra Götalands län. Men också att de flesta län har en befolkningsmässigt dominerande kommun, som Östersund i Jämtlands län eller Växjö i Kronobergs län. Det finns dock undantag där det är två kommuner som dominerar befolkningsmässigt, exempelvis Linköping och Norrköping i Östergötlands län samt Falun och Borlänge i Dalarnas län.

I norra Sverige finns flera av de större kommunerna vid kusten och mindre kommuner i länens inland. Men det finns också befolkningsmässigt mindre kommuner i de södra delarna av landet, exempelvis i gränstrakterna mellan Värmlands och Västra Götalands länoch diagonalt ned mot gränsen mellan Östergötlands ochKalmar län.

Sida i http://wimnell.com/omr36-39zzzzze.pdf

197 Var finns rum för våra barn? – om trångboddheten i Sverige
197 Antal hushåll efter hushållstyp
202 De föreslagna nya lägenhetstyperna
204 Bostad 2 rum och kök och 3 rum och kök i mindre skala
205 Bostad 2 rum och kök i större skala
206 Bostad 3 rum och kök i större skala
207 Fyra rum och kök.
208 Två studentbostäder med gemensamma utrymmen
209 Bostad 2 rum och kök med större sovrum
210 Bostad 2,3 och 4 r o k, beskrivning
211 Två studentbostäder med gemensamma utrymmen
212 Bostad 2 r o k med större sovrum, beskrivning
212 Det är viktigt med rejäla balkonger
213 Antal lägenheter i flerbostadshus efter storlek. Riket
214 Trångboddhet

Mycket av det som behandlats i det föregående behandlades redan 2015 i

Sven Wimnell 20 april 2015: Arbetslöshet och välfärd. Samhällsplaneringens problem. Utbildning, skatter och bidrag.Vårbudgeten.
http://Wimnell.com/omr36-39zzz.pdf

Innehåll
Sida

6 **Kapitel 1. En början.**

7 Viktigast: arbete eller välfärd.
10 Personlig situation och välfärd. Skatter och utbildning.
11 Hushållsverksamheter. Hemkunskap.
13 Arbetsförmedling och träningsjobb.

14 ”Automatiseringen har tagit bort 450 000 jobb på fem år.
16 Så kan Sverige utrota ungdomsarbetslösheten på bara några år.
17 Chefer måste ta ansvar för ökande psykiska ohälsan.
19 6 500 nya utbildningsplatser redan i år ska stärka Sverige.
21 Det behövs en statlig haverikommission för att utreda sjuksköterskornas villkor.
24 Alla mellan 18 och 24 bör kallas till medborgartjänst.
26 Birgitta Forsberg: I Landet Lagom behöver sällan någon stå till svars.
27 Politikproffs i kulisserna styr utan demokratiskt mandat.
30 Vi stämmer högskola för dålig utbildningskvalitet.
32 SD visar sitt janusansikte.
33 Tillväxten kan bli EU:s giftbägare.

36 **Kapitel 2. Samhällsplaneringens problem och grunderna för den svenska politiken.**

37 Samhällsplaneringens problem.
38 Yuval Noah Harari: ”Sapiens. En kort historik över mänskligheten.
40 Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
43 Klassifikationssystem för verksamheter.
45 22 politikområden.
46 De 22 politikområdena och klassifikationssystemets verksamheter.
50 Regeringen styr Sverige.
52 Politiska problem i de 22 politikområdena.
54 Särskilda utredningar 30 januri 2010 - 17 juni 2013.
56 Utredningar före 30 januari 2010.
57 Ska vi tacka Stalin för Europas frihet?
59 Tillbaka till framtiden.
63 Politisk skräll med höga ideal.
64 Politikproffsen tar över.

66 Förhistorien. Historisk tid. Demokrati. Globalisering. Forskningsarbetets början.Skattereformer. Socialdemokraterna.
69 Politikerna - folkets valda representanter.

74 **Kapitel 3. Utbildning o d.**

75 Om utbildning i skolan.
76 Läroplan för grundskolan, förskoleklassen,fritidshemmet 2011
80 Ämneslärare saknar utbildning för att undervisa.
83 Många obehöriga lärare i skolan.
84 Religion och levnadskunskap.
86 Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.
87 Tema SO.
87 Hur viktiga är SO-ämnena ur ett samhälleligt perspektiv?
88 Hur ser SO-undervisningen ut i praktiken?
90 Hur viktigt är det att lärarna har ämnesdidaktiska kunskaper?
91 Kursplaner.
91 Något för kulturministern och demokratiministern.
92 Något för arbetsmarknadsministern och näringsministern.
93 Planering och styrning. En svensk världsplanering behövs.
94 En inledning om planering.
96 Det första steget om folkets kunskaper och värderingar.
97 Svenska väljare okunniga.
98 Innehållet i : Sven Wimnell 31 januari 2014:
Fel i skolor. Folkrörelser, Folkbildning och Studieförbund.
Utbildning och forskning. Vuxnas och 15-åringars kunskaper.
PISA. Civilsamhället. Kultursamhället.
101 Innehållet i: Sven Wimnell 4 september 2014:
Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem.
107 ”Förbättra resultaten i skolan genom att
kasta ut datorerna från lektionerna.
109 Kunskapsklyftan riskerar bli en av de stora klassfrågorna.
111 Öka kännedomen om landets natur.
112 Alla mellan 18 och 24 bör kallas till medborgartjänst.
114 Domstolarna accepterar mer våld från de vuxna i skolan.

117 **Kapitel 4. Skatter och bidrag.**

119 Något om skatte- och bidragshistoria.
122 Mer om skatter och bidrag.
127 Tillägg om skatter.
129 Matmomsen.
130 Problem med lån.
132 Deklarationsdags. Bostadsförsäljningar.
133 Var glad för att du slipper djävulsblanketten.
134 10 tips som hjälper dig med din deklaration.

137 Årskostnader år 2014, förvärvsarbetande icke-pensionärer.
137 Årskostnader år 2014, pensionärer.
138 2006. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.
138 2014 Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.
139 Underskott och överskott i hushållsbudgetarna.
139 2006-2014 Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.
140 Beräkningar av barnkostnader.
141 Villaägarna: Mer rättvist rikta kravet mot banken.

143 **Förslag till riksdagsbeslut.**
144 Kompletteringar/revideringar till förslagen om riksdagsbeslut.

147 **TV-avgiften avskaffas för privathushåll.**
149 Branschen har fått styra för mycket i digitalradiofrågan.
151 Experter delade om ökat surfande.
154 Använder internet dagligen.
154 Tillgång till surfplatta i hemmet.

155 **Systemet för pensionärernas bostadstillägg.**
156 Pensionärerna med låga pensioner.

156 Förbättringar för pensionärer med låga inkomster.
157 Bostadstillägg för pensionärer.
158 I samband med småhus finns två sätt att bo.
159 Viktiga händelser i bostadstilläggens historia.
167 Ingen i regeringen eller riksdagen har visat tillräckligt intresse för de lägsta inkomsterna.
167 Januari 2013: Förslagen för bostadstilläggen på sid 95 i http://wimnell.com/omr36-39zq.pdf bör bli att man helt slopar reglerna som föreskriver att kapital/förmögenheter och fastigheter ska påverka bostadstilläggen.
170 Så beräknar vi dina inkomster.
171 Så beräknar vi din bostadskostnad.
173 Så mycket kan du få i bostadstillägg.
174 Så beräknar vi ditt bostadstillägg.
176 Avtrappningsregler.
178 Från pensionsmyndigheten 22 april 2015.
178 Bostadstillägg till pensionärer.
178 Om bostadstillägg.
179 Innan du ansöker om bostadstillägg.
179 Ansökan om bostadstillägg.
180 Så mycket kan du få i bostadstillägg.
181 Efter du har ansökt.
182 För dig som har bostadstillägg.
182 Socialförsäkringsbalken (2015)

186 **Bostadsbidrag bör införas för barnlösa ickepensionärer.**
187 Bostadsbidrag bör införas för barnlösa ickepensionärer som inte kan få ungdomsbostadsbidragen.
188 Från försäkringskassan 18 april 2015.
189 Bostadsbidrag till unga utan barn 2015.
193 Bostadsbidrag – information om bostadskostnad och inkomst. 2015.
197 Svenska folket och dess boende.
198 De föreslagna nya lägenhetstyperna.
199 B1.Målsättningar och definitioner kring trångboddhet.
200 Ritning 2rok och 3rok.
201 Ritning studentbostäder.
202 Ritning 2rok med större sovrum
203 Två studentbostäder med gemensamma utrymmen för entré, badrum, kök och balkong.
204 Bostad 2 r o k med större sovrum.
205 Förslag till lägenhetstyper i ny bostadsbebyggelse.
207 Årshyra per lägenhet.
209 Genomsnittlig yta per lägenhet.
210 Kommentarer till försäkringskassans regler om bostadsbidrag för unga 18-28 år.
214 Traineejobb.

215 **Bostadsbidrag för barnfamiljer.**

216 **Skatteverkets belopp och procentsatser för inkomstår 2015. Försäkringskassans aktuella belopp 2015. Prisbasbelopp. Grundavdrag inkomståret 2015. Avtrappning av bostadsbidrag 2015. Jobbskatteavdraget. Marginalskatter/ marginaleffekter.**
217 SKATTEVERKET Belopp och procentsatser för inkomstår 2015.
219 Försäkringskassan. Aktuella belopp 2015.
220 Prisbasbelopp inkomstår 2015: 44500.
220 Grundavdrag enligt Wikipedia.
221 Grundavdrag enligt Swedbank. 2015.

221 Med kommunala skatter 33% 2015.
221 Avtrappning av bostadsbidrag 2015. Barnfamiljer.
223 Förr fanns tabeller över bostadsbidrag för olika barnantal och olika inkomster. De går inte att finna nu.
224 Jobbskatteavdraget.
226 Marginaleffekter av skatt och bidrag. 2015.
227 Jobbskatteavdraget år 2015 diagram.
228 Marginalskatt år 2015, diagram.
229 Tabeller för grundavdrag och preliminärskatt inkomståret 2015.
230 Grundavdrag 2015.
235 Skattetabeller för beräkning av preliminär A-skatt 2015.
236 Skatteavdrag för månadslön 2015

243 **Från Ekonomifakta 11 april 2015. Skatter.**
243 Skattetrycket.
244 Skattetryck - internationellt.
245 Skattetrycket per typ av skatt.
246 Skatteintäkter per skatt.
247 Skattestrukturen 2014.
248 Arbetsgivaravgift.
249 Sociala avgifter.
250 Sociala avgifter över tid.
251 Marginalskatt år 2015.
252 Genomsnittsskatt.
253 Jobbskatteavdraget.
255 Kommunalskatter.
256 Skatt på arbete - internationellt.
257 Skatt på arbete för en genomsnittlig löntagare.
257 Andra skattefrågor.

258 **Kapitel 5. Vårbudgeten 2015.**

259 Ett Sverige som håller ihop - vårbudgeten för 2015.
259 Vårbudgeten på 5 minuter.
264 Finanspolitikens inriktning.
267 2015 års ekonomiska vårproposition.
268 Vårändringsbudget för 2015.
269 Statens budget 2015 i siffror.
270 Skatteförslag i vårändringsbudgeten 2015.
274 Sammanfattning prognos för den ekonomiska utvecklingen.
276 Den statliga budgetprocessen.
278 Det finanspolitiska ramverket.
280 Bedömningen av finanspolitikens långsiktiga hållbarhet.

282 Regeringens proposition 2014/15:100 2015 års ekonomiska vårproposition Förslag till riktlinjer.
282 Innehållsförteckning.
284 Tabellförteckning.
286 Diagramförteckning.
288 Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen.
289 Tabeller.

319 Regeringens proposition 2014/15:99 Vårändringsbudget för 2015.
319 Innehållsförteckning.
321 Tabellförteckning.
321 Diagramförteckning.
322 Tabeller.

333 **Kapitel 6. Budgetdebatt i riksdagen 15 april 2015.**

" Luciafirande i Högalidskyrkan.

DN 13 december 2019

En decemberkväll för många år sedan slog det mig att jag inte upplevt ett luciatåg sedan skolan. I samma stund stod det klart att det var något jag saknat. I DN:s På stanbilaga hittade jag ett luciatåg i närheten. I ottan nästa morgon knatade jag bort mot S:t Görans kyrka i mörkret. Inne i kyrkan var det fullt av tända ljus, men inte alls fullt av människor.

Så kom då tåget sakta skridande upp genom kyrkan med fladdrande ljus i händerna. Tonerna av Natten går tunga fjät, Nu tändas tusen juleljus och Staffan stalledräng förflyttade mig till min barndoms kyrka. Så starkt kom kom minnena tillbaka om den spända förväntan inför julen.

När jag promenerade hemåt efteråt hade det börjat snöa lite lätt. Jag var nu fast förvissad om att det har skulle bli en årlig vana. Ändå skulle det dröja ända tills jag fick egna barn innan jag hörde luciasångerna igen.

Från förskolan och uppåt stod vi föräldrar varje år med tindrande ögon och beundrade våra små tomtar, pepparkaksgubbar och -gummor, stjärngossar och tärnor. Ibland var alla lucior. Varje gång hade de blivit lite större.

Någon hade med sig en filmkamera. Det var stort. Men efter några år stod alla och filmade med sina mobiler.

Denna morgon strilar regnet. Jag har smugit mig in i Högalidskyrkan där Mariaskolan har sitt luciafirande. Inga nior vill att deras föräldrar ska komma på deras luciatåg. Några av oss står ändå och gömmer oss längst bak i kyrkan.

Allt för att få höra luciasångerna en sista gång.

Hans Arbman "

Om förslag till skattereformer från Katalys och Timbro

Katalys: ”Vi har råd att bevara den svenska välfärdsmodellen”

DN LÖRDAG 23 NOVEMBER 2019

"DN. DEBATT 20191123
Sverige har urstarka statsfinanser och vi har som land aldrig varit rikare. De summor som behövs för att lösa dagens brister och sluta finansieringsgapet framöver är långt ifrån oöverkomliga. I en ny rapport visar vi på tre sätt att säkra välfärdens gemensamma finansiering, skriver Daniel Suhonen, Balder Bergström och Enna Gerin på fackliga idéinstitutet Katalys.

Frågan om välfärdens framtida finansiering har diskuterats länge. Vi kan nu konstatera att framtiden är här och frågan har blivit akut.

Demografin slår nu till med kraft samtidigt som Sverige är på väg in i en lågkonjunktur. Kommuner och regioner har det redan tufft ekonomiskt och gapet mellan kostnader och intäkter växer dramatiskt de kommande åren. De som värnar den svenska generella välfärdsmodellen måste ta debatten om välfärdens finansiering på allvar. I en ny rapport från Katalys ”Tre sätt att finansiera välfärden” visar vi att det finns mycket goda förutsättningar för att säkra välfärdens gemensamma finansiering.

På tröskeln till 2020-talet står Sveriges kommuner och regioner inför ett allvarligt ekonomiskt läge. Enligt Sveriges kommuner och landsting (SKL) väntas ett 90-tal av landets 290 kommuner gå med underskott i år samtidigt som 79 procent av kommunernas ekonomichefer varnar för att det ekonomiska läget kommer att bli

ännu värre under 2020. Enligt Lärarförbundets enkät planerar närmare nio av tio kommuner att göra nedskärningar i skolan nästa år. Inom regionernas somatiska hälso- och sjukvård räknar SKL med att 18 av 20 regioner kommer att gå med underskott i år.

Effekterna av sparkraven och nedskärningarna märks redan nu. I Motala kommun planerade man att sänka värmen på äldreboenden och i Ystad kommun ska den varma maten för äldre dras in. I Gullspång bävar undersköterskor för fler nedskärningar, de hinner inte gå på toaletten som det är i dag. Från Kiruna rapporteras det om lärare som gråter när kommunen ska skära ner på 50 elevassistenter. I Region Stockholm uppmärksammades nyligen varslet av 250 läkare och 350 undersköterskor på Karolinska sjukhuset som väntas gå back med 1,6 miljarder kronor i år.

Det märkliga med dessa uppsägningar och varsel är att de kommer samtidigt som rekryteringsbehoven i den offentliga sektorn är enorma. Enligt SKL:s försiktiga prognos behöver det anställas 200 000 fler inom välfärden fram till 2026. Räknar man med pensionsavgångar behöver totalt 508 000 nyrekryteras till 2026. Behovet av fler anställda är direkt kopplat till den demografiska utvecklingen där antalet barn och framför allt äldre i befolkningen ökar kraftigt. Antalet äldre över 80 år beräknas näst intill fördubblas fram till 2028.

Enligt finansdepartementet leder de ökande behoven till att välfärden i dagsläget dras med ett finansieringsgap på 90 miljarder kronor fram till 2026. Enligt SKL är gapet mellan kostnader och intäkter ännu större och ligger på 18 miljarder kronor 2021, ytterligare 27 miljarder kronor 2022 och 33 miljarder 2023. Men dessa prognoser underskattar behoven då man utgår ifrån dagens otillräckliga personaltäthet och standard. Enligt Kommunal behövs det i dag runt 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att nå en acceptabel arbetsmiljö för dagens välfärdsarbetare. Vi är eniga med Kommunal på denna punkt, dagens nivå räcker inte.

Grundfundamentet i den svenska generella välfärdsmodellen är att alla medborgare inkluderas på lika villkor och att välfärden finansieras gemensamt. Men ekonomiska och politiska krafter mobiliserar nu för att utnyttja välfärdskrisen och dagens brister i ett försök att utmana välfärdens gemensamma finansiering.

Karin Svanborg-Sjövall, vd på näringslivets tankesmedja Timbro förutsåg att ”i en lågkonjunktur kommer vi tvingas till mycket tuffa prioriteringar, och då kommer diskussionen om hur välfärden ska finansieras att komma i gång på allvar” (Di 2/11, 2018). Enligt henne ska Timbros ”nästa stora opinionsoffensiv” rikta in sig på sjukvården och äldreomsorgen och driva på för att öppna upp för privat finansiering via olika försäkringslösningar.

MUF-ordförande Benjamin Dousa driver linjen att vården ska finansieras med privata sjukvårdsförsäkringar som ska ersätta landstingskatten. Efter påtryckningar från MUF beslutade Moderaternas partistämma nyligen att partiets nytillsatta arbetsgrupp för framtidens vård och omsorg ska göra en översyn av den skattebaserade finansieringsmodellen. Moderaternas främsta sjukvårdpolitiker, Stockholms skandalomsusade finansregionråd Irene Svenonius, föreslog liknande idéer nyligen i en intervju i Svenska Dagbladet.

Ett vanligt argument från de som vill överge den solidariska finansieringen är att det i dag inte skulle finnas pengar nog för att upprätthålla ett gemensamt finansierat välfärdssystem av hög standard. I vår rapport visar vi att detta inte är sant. Sverige har urstarka

statsfinanser och vi har som land aldrig varit rikare. De summor som behövs för att lösa dagens brister och sluta finansieringsgapet framöver är långt ifrån oöverkomliga.

Vi pekar på tre sätt som möjliggör en fortsatt gemensam finansiering:
1 Höj skattekvoten. Den svenska skattekvoten som andel av bnp har minskat dramatiskt de senaste tjugo åren. Detta har bidragit till att erodera den ekonomiska basen för det svenska välfärdssystemet. Om vi i dag hade haft samma skattekvot som 1999 hade det bara under 2019 genererat runt 240 miljarder kronor mer i skatteintäkter. Det är långt mycket mer pengar än vad som behövs årligen för att lösa dagens underbemanning och möta de ökande behoven framöver. Vår slutsats är att det i dag finns gott om utrymme att höja skattekvoten om man vill säkra välfärdens finansiering.

2 Överge överskottsmålet. Dagens finanspolitiska ramverk är förlegat. Sverige har i dag en rekordlåg statsskuld som, enligt prognoser, kommer fortsätta sjunka mot noll med nuvarande regler. Om ramverkets överskottsmål slopas och ett balansmål införs skulle omkring 17 miljarder kronor frigöras varje år. Detta är pengar som kan användas till att börja täppa igen kommunernas och regionernas växande gap mellan intäkter och kostnader för välfärden.

3 Stabilisera statsskulden. Ett balansmål räcker dock inte för att stabilisera statsskulden vid skuldankarets rekommenderade 35 procent av bnp. I dagens läge behöver Sverige gå med underskott för att statsskulden ska stabiliseras och sluta sjunka som andel av bnp. Enligt våra beräkningar behövs ett underskott på strax under 1 procent, vilket innebär att det finns ett utrymme att tillföra nästan 45 miljarder kronor om året till statsbudgeten, utöver de 17 miljarder som balansmålet skulle ge, utan att statsskulden växer. Detta är pengar som kan användas till viktiga investeringar i infrastruktur, bostäder och välfärd. En möjlig höjning av skuldankaret bör också diskuteras vid behov av större samhällsviktiga investeringar.

För den som värnar den svenska välfärdsmodellen är det största problemet i dag inte bristen på pengar. Bara genom att införa ett balansmål kan finansieringsgapet på 90 miljarder kronor fram till 2026 enkelt hanteras. Bara genom att höja skattekvoten 1 procent kan cirka 50 miljarder kronor användas till att anställa minst 50 000 fler i välfärden och bryta dagens underbemanning. Därutöver kan skattekvoten höjas ytterligare eftersom den sänkts kraftigt sedan 1999.

Alternativet till de lösningar vi skisserar är att ge upp möjligheten till en sammanhållen välfärd där arbetarklass och medelklass ingår i samma solidariska system. Det skulle innebära ett förödande systemskifte. Vi visar i vår rapport att välfärdens svältkur inte är nödvändig. Den är ett politiskt val. För ett socialdemokratiskt parti som administrerar denna välfärdsstat och just nu tappar stöd är denna politiska strid en ödesfråga.

Daniel Suhonen, chef för det fackliga idéinstitutet Katalys
Balder Bergström, utredare på det fackliga idéinstitutet Katalys
Enna Gerin, utredare på det fackliga idéinstitutet Katalys

Rapporten ”Tre sätt att finansiera välfärden” ges ut i dag och finns att läsa på www.katalys.org "

https://www.katalys.org/publikation/tre-satt-att-finansiera-valfarden/

Kommentarer:

Katalys påstår att det nuvarande inkomstskattesystemet fördelar skatter efter bärkraft. Detta är inte sant.

Det befintliga skattesystemet fördelar inte skatt efter behov och bärkraft. Det bestämdes redan i 1970 års skattereform.

Att Katalys och svenska folket tror att skattesystemet fördelar efter behov och bärkraft är ett missförstånd som de politiska partierna och regeringen inte talar om.

Fördelningsproblemen finns på vertikala och horisontella nivåer. De vertikala efter inkomsternas storlek och de horisontella efter skatte-betalarnas levnadskostnader.

Fördelningarna på vertikal nivå ombesörjs i 1990 års skattereform huvusakligen av de statliga inkomsskatterna och efter jobbskatteav-dragens tillkomst också av jobbskatteavdragen.

Den horisontella fördelningen ombesörjs huvudsakligen av grund-avdrag och vissa bidrag som t ex barnbidrag och bostadsbidrag.

Att skatterna inte fördelas efter behov och bärkraft framgår av att plånbokarna efter inkomstskatt och rimliga levnadskostnader nu på året för förvärvsarbetande blir 37 000 kr större för en make/ sambo än för en ensamstående och för två makar tillsamman 75 000 kr.

Katalys ger exempel på "skatter som kan ses över" och de är mycket problematiska, de ger oöverskådliga konsekvenser för skattefördelningen. Isynnerhet är det mycket olämpligt att införa förmögenhetsskatt, arvs- och gåvoskatt och ny fastighetsskatt.

Ändringar av moms kräver långa utredningar om fördelnings-effekter och behov av kompensationer. Jobbskatteavdragen bör minskas vid vissa högre inkomster, men Socialdemokraterna är rädda för att förslag om det leder till att antalet röstande för dem i valen blir för lågt.

Men Katalys har resonemang om över-skottsmål o d som finans-departementet bör undersöka närmare. Nu tar staten in skatter och lägger en del av dem på hög för att använda någon annan gång än nu.

Enligt Katalys borde mer av de inkomna skatterna användas nu på områden där det finns stora behov av resurser. Det behandlas i avsnittet 2.2 "Sluta betala av på en rekordlåg statsskuld" och i avsnitten därefter.

Det vore bra om finansdepartementet kan hålla med Katalys när det gäller överskottsmål o d så att det blir mer pengar till de stora behov som finns idag och i framtiden.

Katalys nr 76 TRE SÄTT ATT FINANSIERA VÄLFÄRDEN

Enna Gerin & Balder Bergström

Enna Gerin är utredare och biträdande chef på det fackliga idéinstitutet Katalys. Balder Bergström praktiserar som utredare på det fackliga idéinstitutet Katalys.

Katalys – Institut för facklig idéutveckling
Katalys är ett oberoende fackligt idéinstitut som bedriver utredningsverksamhet och opinionsbildning. Våra verksamhets områden är välfärd, samhällsekonomi, arbetsmarknad och fördelningsfrågor. Vår uppgift är att generera kunskap och perspektiv som kommer såväl den politiska debatten som fackföreningsrörelsen och dess företrädare på lokal, regional och central nivå till gagn. Men vår uppgift är även att driva den politiska debatten framåt i dessa frågor, med egna analyser och förslag grundade i fackliga perspektiv. Vi står på två ben – idéutveckling och politisk påverkan. Värderingsmässigt står vi på LO-medlemmarnas sida.

Katalys tror inte att ökade samhällsklyftor är en naturlig eller opåverkbar följd av en globaliserad värld. Vi ställer inte upp på resonemang om att bara för att det går att skapa en marknad av något som vi äger gemensamt, så ska den marknaden skapas. Vi ser att det finns konstruktiva vägar framåt för den svenska arbetsmarknaden och att de principer som en gång formade arbetsmarknaden är relevanta även i framtiden. Vi vill bidra till att den generella välfärden och trygghetssystem säkras och utvecklas. Katalys – Institut för facklig idéutveckling startades på initiativ av 6F – fackförbund i samverkan. 6F utgörs av LOförbunden Byggnads, Elektrikerna, Fastighets, Målarna och Seko.
Besök vår hemsida: www.katalys.org

Sammanfattning

n På tröskeln till 2020talet står Sveriges kommuner och regioner inför ett allvarligt ekonomiskt läge. Omfattande nedskärningar riskerar att drabba skolan, sjukvården och äldreomsorgen. Effekterna av den akuta välfärdskrisen märks redan i dag och riskerar att förvärras framöver om inget görs.

n De demografiska utmaningarna välfärden står inför har länge varit kända. Antalet barn och äldre i befolkningen ökar kraftigt, samtidigt som antalet personer i arbetsför ålder ökar betydligt mindre. Antalet äldre personer över 80 år förväntas nära på fördubblas fram till 2028.

n Enligt SKL behövs 200 000 fler anställda i välfärden fram till 2026 för att möta de ökande behoven till följd av den demogra fiska utvecklingen. Räknar man därtill med pensionsavgångar behöver totalt 508 000 rekryteras till välfärdssektorn fram till 2026.

n Enligt finansdepartementet finns ett finansieringsgap på 90 miljarder kronor fram till 2026 i välfärden. Enligt SKL ligger gapet mellan kostnader och intäkter på 18 miljarder kronor 2021, ytterligare 27 miljarder 2022 och 33 miljarder 2023. Men dessa prognoser underskattar behoven då man utgår ifrån dagens otillräckliga personaltäthet och standard. Enligt Kommunal skulle det redan i dag behövas runt 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att nå en acceptabel arbetsmiljö för dagens välfärdsarbetare.

n Ett fundament i den svenska generella välfärdsmodellen är att välfärden finansieras gemensamt. Bristerna i välfärden utnyttjas av ekonomiska och politiska intressen som vill utmana den gemensamma finansieringen och öppna upp för privat finansiering av välfärdenen via privata försäkringssystem.

n Mellan 1999 och 2014 sjönk skattekvoten med 6,6 procent, i dag ligger den på runt 43,5 procent av BNP. Om vi i dag hade haft samma skattekvot som 1999 skulle det offentlig fått in runt 240 miljarder kronor mer i skatteintäkter bara under 2019. Det finns i dag utrymme att höja skattekvoten om man vill säkra välfärdens finansiering.

n Sverige har i dag en rekordlåg statsskuld som prognosticeras fortsätta sjunka med nuvarande regler. Om man slopar överskotts målet och istället inför ett balansmål skulle omkring 17 miljarder kronor frigöras årligen. Pengar som kan användas till att börja täppa igen välfärdens finansieringsgap.

n Om statsskulden ska stabiliseras vid skuldankarets 35 procent av BNP behöver man i dagens läge gå med underskott. Detta kräver enligt våra beräkningar ett underskott på runt 0,85 procent av BNP vilket innebär att det finns ett utrymme på drygt 60 miljarder kronor om året att tillföra statsbudgeten utan att statsskuldskvoten växer. En möjlig höjning av skuldankaret bör diskuteras vid behov av större samhälls viktiga investeringar.

Innehåll

Sammanfattning 3
Förord:Striden om den gemensamma välfärden har bara börjat 5
1.Välfärdensutmaningar och framtid 7
1.1.Den akuta välfärdskrisen 7
1.2.Det demografiska trycket 8
1.3.Välfärdens ökande behov 8
1.4.Den kroniska under bemanningen 10
1.5.Striden om den svenska välfärdsmodellen 12
2.Tre sätt att finansiera välfärden gemensamt 15
2.1.Det finns utrymme atthöja skattekvoten 15
2.2.Sluta betala av på en rekordlåg statsskuld 19
2.3.Stabilisera statsskulden med ett underskott 24
3.Slutsats:Vi har råd med välfärden 27
Bilaga1 28
Noter 30

FÖRORD

Striden om den gemensamma välfärden har bara börjat.

Innan välfärdssamhället skapades fanns naturligtvis vård, omsorg och utbildning fast i privat form. För den som kunde betala fanns mycket god omvårdnad och omsorg, som alltid varit en personalintensiv verksamhet. Högre utbildning krävde att man hade resurser att låta nästan vuxna tonåringar och vuxna stå utanför produktionen, vilket var en klassfråga. Fram till 1900talets välfärdsreformer var dessa avgörande nyttigheter en privatsak och ojämlikt fördelade.

Med det framväxande moderna välfärds samhället, som intensifierades och fick en riktning med Socialdemokraternas regeringsperiod 1932, inleddes en politik där vård, omsorg, trygghet och högre utbildning började ses som sociala rättig heter som skulle tillhandahållas av samhället och bekostas efter förmåga och ges efter behov. Kring dessa sociala rättigheter byggdes en omfattande offentligt driven och finansierad välfärdsstat upp.

Sedan 1980talet är dock politiska och ekonomiska krafter på frammarsch för att nedmontera, privatisera och försvaga det gemensamma. I dag är den offentliga välfärden betydligt mindre om fattande som del av samhällets alla resurser och bristerna är många, vilket visas i denna rapport.

Vi menar att det finns starka skäl att tala om en välfärdskris under uppsegling, som redan pågår men riskerar att förvärras de kommande åren.

Vänsterteoretikern Noam Chomsky har sagt att den bästa standard-tekniken för att montera ner ett välfärdssystem är att ”minska resurserna, se till att saker inte fungerar, människor blir arga, du

överlämnar det till privata företag.” Tyvärr verkar socialdemokratin ha glömt sina egna strategier för att försvara den gemensamma välfärden.

I dag vill starka ekonomiska och ideologiska krafter exploatera de resursbrister som växer fram i välfärden. Sjukvården är ett strategiskt exempel där köer vållar stor risk och oro, och där möjligheten att köpa sig före i kön blir lockande för de som har möjlighet. Redan i dag omfattas 650 000 människor i vårt land av privata sjukvårdsförsäkringar och det är denna grupp som skall växa, tänker sig välfärdsstatens fiender.

I grundargumentationen från högerns tanke smedjor finns idén att gemensam sjukvård eller äldrevård plötsligt blivit så dyr att vi inte längre har råd att tillsammans via skattsedeln betala detta. Lösningen är istället att var och en av oss betalar detta själva. Då får alla plötsligt, var för sig, den vård de behöver, säger högern. Vad är det för magi som händer när var och en ”väljer” sin vård och betalar den själv? Jo, vården blir en spegel av vår plånbok. Med en privatiserad vård får vi en klasskiktad vård, där den som kan betala får det bästa och de längst ner det sämsta. Vill vi ha ett sådant samhälle?

Denna rapport varnar för en stor kris i svensk välfärd. Men den visar i grunden politikens möjligheter. Vilken välfärd vi har handlar om politiska val och prioriteringar. Bästa sättet att försvara den gemensamma välfärden är att ge den ordentligt med resurser och personal så att medborgarna, även de något mer välbeställda, blir nöjda och har skäl att stanna i det gemensamma. Vi har råd med en bra välfärd för alla om vi vill. Vi på Katalys tror att det är viktigt att vi till vänster tar den striden nu, innan det är försent.

Daniel Suhonen, chef Katalys

1. Välfärdens utmaningar och framtid

1.1 Den akuta välfärdskrisen

Sverige står på tröskeln till 2020talet och även på tröskeln till en omfattande välfärdskris. Under 2010talets sista år har det blivit uppenbart att det nya årtiondet kommer inledas med ett allvarligt ekonomiskt läge för landets kommuner och regioner. Om inget görs kommer välfärdens verksamheter drabbas hårt. Det handlar om barn ens förskolor, grundskolor och gymnasieskolor, det handlar om de äldres omsorg på boenden och i hemtjänsten, och det handlar om vår sjukvård. Redan nu märks den ansträngda ekonomiska situationen av. Dess effekter ger oss en föraning om hur den akuta välfärdskrisen kan komma att materialiseras i en allt större omfattning framöver.

Aftonbladets reportageserie När Sverige sviker har under hösten granskat kommunkrisen och effekterna av de tuffa sparkraven. I Motala aviserade kommunen att man tänkte sänka värmen med tre grader på äldreboendena. 1 Kommunal rådet föreslog att de gamla kan använda filtar om de fryser. 2 Efterprotester backade man och beslöt att bara sänka värmen med en grad.3 I Ystad kommun ska den varma maten för äldre dras in och städning kommer bara göras var tredje vecka. 4 I Kiruna rapporteras det om lärare som gråter och funderar på att säga upp sig när kommunen planerar att skära ner på femtio elevassistenter. 5 I Gullspång larmar fackförbundet Kommunals huvudskyddsombud om en ständig tidspress och att undersköterskor inte hinner gå på toaletten –nu bävar man inför fler nedskärningar. 6

I oktober presenterade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) sin ekonomirapport. Där bekräftas det att 2019 varit ett tufft år för kommunerna och man räknar med att ett 90tal av landets 290 kommuner kommer att redovisa underskott 2019. 7 I SKL:s egna enkät som är ställd till kommunernas ekonomichefer har 216 kommuner som totalt

härbärgerar runt 80 procent av Sveriges befolkning svarat. I den framgår att 79 procent av ekonomicheferna bedömer att det ekonomiska läget kommer vara ännu sämre under 2020.8

Enligt SKL har regionerna, det som tidigare hette landsting, ”fortsatt mycket svaga resultat”. Resultatet väntas försämras i nio regioner och man räknar med att sju regioner kommer gå med underskott 2019. Bara två regioner väntas ha ekonomisk balans inom den så kallade somatiska hälso- och sjukvården, resterande arton beräknas gå med underskott inom det verksamhetsområdet. I primärvården och psykiatrin väntas ett underskott jämfört med budgeten i 16 regioner, i tandvården 11 och kollektivtrafiken 7. 10

I september rapporterade Sveriges Radio om att sjukvården i Sverige ser ut att kosta sju miljarder kronor mer än planerat under 2019. 11

En av regionerna med störst underskott sett till antalet invånare var Örebro län som prognosticerade att man skulle gå 450 miljoner kronor minus. Socialdemokraten Karin Sundin som är ordförande i Hälso- och sjukvårdsnämnden förklarade att situationen ”beror på att vi har höga ambitioner att erbjuda vård och service till våra med-borgare än vad vi har pengar till i vår budget”.12

I Sveriges Radios enkät som skolcheferna i 262 av landets 290 kommuner svarade på framgår det att drygt hälften av landets kommuner under 2019 gjort besparingar inom grundskolan.13 I mer än var fjärde svensk kommun har besparingarna lett till en minskning av personal i relation till antalet elever. Trots alla besparingar bedömer hälften av skolcheferna att grundskolan inte kommer hålla sin budget 2019. År 2020 bedöms bli ett ännu tuffare år då tre fjärdedelar av skolcheferna svarat att det är sannolikt att man kommer behöva göra ytterligare besparingar inom grundskolan. Enligt Lärarförbundets enkät planerar närmare nio av tio kommuner att göra nedskärningar i skolan nästa år. 14

Under hösten 2019 förväntade sig många bedömare att regeringen skulle öka de generella statsbidragen till kommuner och regioner i höstens budgetproposition 2020. Besvikelsen var stor bland många aktörer när inga väsentliga höjningar presenterades utöver de tidigare planerade tillskotten på fem miljarder per år under denna mandatperiod. Detta blir extra bekymmersamt om vi tittar närmare på välfärdens kraftigt stigande behov av resurser och personal framöver.

1.2 Det demografiska trycket

Det är viktigt att påminna sig om att den akuta välfärdskrisen som vi nu ser ta form inte var oförutsägbar och plötsligt drabbade kommuner och regioner. Självklart har den aktuella inbromsningen i ekonomin förvärrat läget och SKL räknar nu med att Sverige går in i en mild lågkonjunktur 2020 som kommer fortsätta under 2021. Samtidigt har välfärdens kraftigt ökande behov av resurser och personal på grund av den demografiska utvecklingen varit kända under en längre tid.

Med tanke på den offentliga och politiska debatten i Sverige kanske många tänker på de senaste årens migration när demografin kommer på tal. Men kommuners och regioners demografiska utmaningar handlar främst om att antalet barn och äldre i befolkningen ökar kraftigt, samtidigt som antalet personer i arbetsför ålder ökar betydligt mindre, och i vissa delar av landet till och med minskar. 15

Försörjningskvoten räknar på hur många personer som 100 personer i åldern 20–65 ska försörja utöver sig själva – den ökar enligt SKL från 75 till 89 fram till 2026.16

I Diagram 1 ser man SKL:s beräkning av snittkostnaden för offentlig individuell välfärdskonsumtion per ålder i kommuner och regioner från 2017. I diagrammet framgår det tydligt att barn och unga har en högre snittkostnad och att de allra äldsta, de över 80 år, kostar mest både för kommunerna och för regionerna i form av hälso- och sjukvård.17

I SKL:s senaste beräkningar av förändringen av antalet invånare i olika åldersgrupper mellan åren 2018 och 2028 framgår tydligt den dramatiska ökningen av antalet äldre över 80 år. I Tabell 1 ser man att den äldsta åldersgruppen nästan fördubblas och ökar med 47 procent fram till 2028. 18 På kortare sikt räknar finansdepartementet med att antalet personer över 80 år ökar med 200 000 personer, vilket är en ökning på 36 procent fram till 2026 19

TABELL 1

Ökning av antal invånare 2018–2028 i olika åldersgrupper.

Här måste tyvärr avbrytas. Dokumentet från Katalys kan inte kopieras och har hittills huvudsakligen skrivits av, vilket tar för lång tid. Läsaren bör klicka www.katalys.org Och kopiera dokumentet: Tre sätt att finansiera välfärden, där fort-sätta med tabell 1 på sidan 8.

Och efter det

1.3 Välfärdens ökande behov
1.4.Den kroniska underbemanningen
1.5.Striden om den svenska välfärdsmodellen
2.Tre sätt att finansiera välfärden gemensamt
2.1.Det finns utrymme att höja skattekvoten
2.2.Sluta betala av på en rekordlåg statsskuld
2.3.Stabilisera statsskulden med ett underskott
3.Slutsats:Vi har råd med välfärden
Bilaga 1
Noter

Kommentarer.

I början är det intressanta beskrivningar om hur det varit och behov för framtiden.

I avsnitt 2.1 Det finns utrymme att höja skattekvoten, kommer ett avsnitt Skatt efter bärkraft är en viktig princip ssom visar att Katalysgruppen inte förstått det befintliga skattesystemet på ett riktigt sätt.

Där står:
"Trots att de högsta marginalskatterna sänktes så var principen om skatt efter bärkraft central i 1990 års skattereform. Att ta ut skatt efter bärkraft är en enkel princip som innebär att varje medborgare efter förmåga bidrar till det gemensamma. Om alla skulle bidra med samma andel av sin inkomst skulle en betydligt större del av låginkomsttagarnas privata konsumtionsutrymme gå till det offentliga i förhållande till höginkomsttagarnas. Principen om skatt efter bärkraft är således viktig ur en rättvise-aspekt.

Principen har dessutom ett brett folkligt stöd. När Katalys hösten 2013 lät Novus ställa frågan om skatt efter bärkraft ansåg 60 procent av svenskarna att inkomstskatten ska tas ut så att de som tjänar mest även ska betala mest procentuellt. 57 När Katalys tillsammans med Jämlikhetsfonden hösten 2019 lät Novus ställa frågor om en kommande skattereform svarade 73 procent av svenskarna att de tycker det är viktigt att en ny skattereform leder till minskade ekonomiska klyftor. Bland sympatisörerna till varje svenskt riksdagsparti fanns en majoritet som tyckte att minskade klyftor var en viktig aspekt i utformandet av en ny skattereform. 58 "

TIMBROS SKATTEFÖRSLAG 26 NOVEMBER 2019.

”Sänk skatterna på arbete och kapital med 245 miljarder”

DN TISDAG 26 NOVEMBER 2019

"DN. DEBATT 20191126
Trots att behovet av förändringar i skattesystemet är uppenbart börjar tiden för januariöverenskommelsens utlovade skattereform att rinna ut. Det skriver Jacob Lundberg och Karin Svanborg-Sjövall, Timbro, som i dag presenterar en samlad skattereform med halverad bolagsskatt, sänkt kapitalskatt, enhetlig moms och avskaffad statlig inkomstskatt.

Bristerna i det svenska skattesystemet blir allt tydligare. Medan höga marginalskatter på arbete gör att det lönar sig sämre för människor att utbilda sig och anstränga sig på jobbet leder kapitalbeskattningen till färre investeringar, att sparande lönar sig sämre och att skuldsättning premieras. Resultatet blir sämre sysselsättning, svag tillväxt och en lägre levnadsstandard för medborgarna.

Vi är inte ensamma om att se dessa brister och på senare tid har allt fler efterlyst en reform av skattesystemet. Timbro valde 2017 att inleda ett större projekt i syfte att bidra till nya idéer och förslag och under 2018 och 2019 har tre delrapporter publicerats. Det reformförslag som vi i dag lägger fram innebär genomgripande förslag till förändringar i nästan alla delar av skattesystemet och berör skatterna på arbete, kapitalskatterna och momsen.

Med våra förslag sänks skatterna på arbete och kapital med sammanlagt 245 miljarder kronor. 63 miljarder beräknar vi kan finansieras med dynamiska effekter när arbetsutbud och investeringar efter några år ökar till följd av sänkta skattesatser. 107 miljarder, motsvarande 2 procent av bnp, behöver finansieras med utgiftsminskningar eller reformutrymme. Resterande 75 miljarder finansieras med höjd moms. Konjunkturinstitutet räknar med ett reformutrymme på 105 miljarder kronor för 2021–2023. Minskade transfereringar kan också vara ett sätt att finansiera reformen.Som en jämförelse kan nämnas att skattetrycket har minskat med drygt 5 procentenheter sedan 2000.

Reformförslaget består av sex konkreta huvudpunkter:

1 Ersätt jobbskatteavdraget med ett jobbgrundavdrag.
Jobbskatteavdraget är krångligt, subventionerar höga kommunalskatter och kommer inte bidragstagare med låga arbetsinkomster till del. Det jobbgrundavdrag på 10 000 kronor per månad som vi föreslår skulle lösa dessa problem, göra det mer lönsamt att arbeta och skapa uppskattningsvis 60 000 nya jobb. Det är ett viktigt tillskott i ett läge där konjunkturen viker och arbetslösheten riskerar att växa.

2 Avskaffa den statliga inkomstskatten.
Även efter att värnskatten tas bort vid årsskiftet kommer Sverige att ha världens tredje högsta marginalskatter på högre inkomster. Om vi vill att människor ska utbilda sig, anstränga sig och ta ansvar i yrkeslivet krävs ytterligare lättnader. En avskaffad statlig inkomstskatt skulle sannolikt, i likhet med vad som är fallet med värnskatten, vara självfinansierande för statskassan.

3 Synliggör arbetsgivaravgifterna.
Det finns starka demokratiska motiv till att göra det lättare för människor att förstå hur mycket de betalar i skatt. Därför bör arbetsgivaravgifterna göras om till direkta skatter som betalas av löntagarna. Av samma skäl bör pensionsavgiften särredovisas, och

bara betalas upp till taket för pensionsgrundande inkomst, för att stärka kopplingen mellan inbetalningarna och pensionsrätten.

4 Halvera bolagsskatten och sänk kapitalinkomstskatten.
För att värna välståndet måste förutsättningarna att starta, driva och utveckla företag bli bättre. En halvering av bolagsskatten till drygt 10 procent, som vi föreslår, gör det lättare att attrahera kapital till Sverige. Det skapar också utrymme för löneökningar. Skatten på kapitalinkomster, som i dag varierar mellan 15 och 30 procent, sänks till en enhetlig skattesats på 15 procent i syfte att främja sparandet.

5 Reformera fastighetsbeskattningen.
I dag är hyrt boende skattemässigt missgynnat jämfört med ägt boende, eftersom inkomster från uthyrning av bostäder beskattas som kapitalinkomst – en kostnad som egnahemsägare slipper. Vi föreslår en reform av bostadsbeskattningen där skatten på villor och bostadsrätter höjs samtidigt som fastighetsskatten på hyreshus avskaffas. På så sätt skapas neutralitet mellan upplåtelseformerna.

Fastighetsskatten på kommersiella fastigheter gör det mindre lönsamt att investera i fastigheter jämfört med andra tillgångar. Den snedvrider på så sätt företagens investeringar och bör avskaffas. Stämpelskatten, som betalas vid köp och belåning av fastighet, är en ren transaktionsskatt som minskar rörligheten på bostadsmarknaden. Även den bör slopas. Reformerna på fastighetsområdet innebär, tillsammans med sänkt reavinstskatt till 15 procent, en skattesänkning med 17 miljarder.

6 Gör momsen enhetlig och bredda skattebasen.
Företag i branscher som omfattas av momsundantag lägger inte moms på sin försäljning, men får inte heller tillbaka momsen på sina inköp, vilket gör att de har incitament att bedriva verksamhet i egen regi.

Därför bör undantagen begränsas. Vi föreslår att skattebasen utvidgas till att även omfatta bland annat hyror, lotterier och föreningar.

Olika momssatser innebär också att politiken gynnar vissa branscher på andras bekostnad och därigenom skapar gränsdragningsproblem. Därför bör momsen bli enhetlig. Vi föreslår att den enhetliga skattesatsen sätts till 25 procent, vilket tillsammans med bredare skattebas inbringar 75 miljarder kronor till statskassan.

Vårt förslag till skattereform innebär alltså en skatteväxling från arbete och kapital till moms. Vi föreslår det eftersom momsen är en av de minst skadliga skatterna. Momsen är en konsumtionsskatt och påverkar därför inte hur mycket det lönar sig att spara – den höjer priset på dagens konsumtion och framtidens konsumtion med lika mycket.

Genom denna egenskap kan momsen hjälpa till att skilja arbetsinkomster från kapitalinkomster för företagare, ett återkommande problem i svensk skattepolitik. I dag är skatten på kapitalinkomster lägre än på arbetsinkomster, något som har gett upphov till de omdebatterade 3:12-reglerna. Vi föreslår inga förändringar i detta komplicerade regelverk, men vårt förslag till en övergång till mer av konsumtionsbeskattning skulle sänka kapitalbeskattningen och samtidigt minska incitamenten för så kallad inkomstomvandling. Detta är en aspekt som sällan hörs i debatten.

Det är nu 30 år sedan Århundradets skattereform annonserades. Överenskommelsen mellan Socialdemokraterna och Folkpartiet (numera Liberalerna) är ett stycke politisk historia och sannolikt en viktig förklaring till Sveriges goda ekonomiska utveckling efter 1990-talskrisen. Ska denna framgångsrika historia få en fortsättning krävs dock högre ambitioner för en rättvis och effektiv beskattning än vad som hittills framkommit av partierna i debatten.

Tiden för den i januariöverenskommelsen utlovade skattereformen börjar bli knapp. Ett år in på mandatperioden finns varken några tydliga former för reformen eller direktiv till utredningar. Det svenska skattesystemet är i väsentliga delar inte anpassat för vår tid. Utan

reformer som gynnar arbete och företagande är risken uppenbar att det kommer att gå ut över välståndet och därmed också framtidens välfärd.

Jacob Lundberg, chefsekonom, Timbro
Karin Svanborg-Sjövall, vd, Timbro "

Kommentarer

Timbros skatteförslag är ett högerpolitiskt förslag som gynnar höga inkomster och ökar klyftorna. Det framgår isynnerhet av **2 Avskaffa den statliga inkomstskatten**. Den statliga inkomstskatten svarar för progressionen i skattesystemet. Tas den bort blir skatten huvudsakligen proportionell och den ökar procentuellt inte vid högre inkomster så som vi är vana vid. Timbro anser att förslaget är självfinansierande, vilket nog är fantasier.

De övriga förslagen går till stor del ut på att gynna höga inkomster. Det ska bli intressant att få veta vad de politiska partierna anser om förslaget.

I Timbros rapport har inte hittats beskrivningar om konsekvenser för hushållen, vilket gör bedömningen svår.

Timbro måste redovisa kosekvenserna för olika hushåll för olika stora inkomster (deciler) utan barn och med olika antal barn i olika åldrar, ensamma, makar/sambor förvärvsarbetande, pensionärer, kapitalinkomster, anställda, företagare o s v i olika kombinationer.

Det kan inte en enskild läsare göra. Och det måste redovisas antal i olika grupper och kombinationer. Det måste göras så att man kan uppfatta hur hela systemet fungerar. Redovisningen måste vara skriftlig på internet och inte muntlig. Och kopierbar så att man kan diskutera konskvenserna skriftligt på internet.

Och det måste göras för olika framtida inrikes och utrikes siuationer, politiska och opolitiska. Det måste också reovisas konsekvenserna för staten, kommunerna, regionerna, organisationer o sv. Och hur grupper av olika slag kan antas uppfatta det hela, med möjligheter till genomförande.

Kapitel 5: Aktörer i svenska politiken

"Klimat och migration i fokus när von der Leyens kommission börjar jobba

DN TORSDAG 28 NOVEMBER 2019

Strasbourg. Med oväntat stor majoritet valde Europaparlamentet Ursula von der Leyens kommission. Nu startar det officiella arbetet. Nästa vecka åker migrationskommissionär Ylva Johansson till Grekland i försöken att nå en gemensam asylpolitik.

Ursula von der Leyen själv valdes med bara nio rösters övervikt till EU-kommissionens ordförande i juli i år. Onsdagens omröstning om hela hennes kommission blev tvärtom överraskande odramatisk. Av 707 ledamöter i kammaren röstade 461 för nya EU-kommissionen. Fler än som röstade på Junckerkommissionen för fem år sedan.

– Det var ett överraskande starkt resultat, kommenterar Ylva Johansson, som ska ha ansvar för migrations- och säkerhetsfrågor i kommissionen, som formellt tillträder den 1 december.

Ylva Johansson har fått ett av de svåraste uppdragen i Ursula von der Leyens kommission. Svenskan ska utforma en ny gemensam asyl- och migrationspolitik för EU.

Den gamla har havererat eftersom sprickorna är djupa mellan medlemsstaterna. Till exempel Polen och Ungern motsätter sig stenhårt att asylsökande omfördelas inom EU medan framför allt Grekland fått ta emot många migranter som samlas i överfyllda läger på öarna. Grekland, och delvis Italien, kritiserades nyligen skarpt av EU:s revisorer för hur förhållandena är på mottagningscentrumen.

Ylva Johanssons allra första officiella resa går till just Grekland. Tillsammans med grekiska kommissionärskollegan Margaritis Schinas ska hon bland annat försöka träffa frivilligorganisationer.

Kommer du ta upp synpunkterna från EU:s revisorer när du besöker Grekland?

– Det finns många saker att ta upp. Revisorernas rapport har jag inte tagit del av, men det har också varit stark kritik från andra mot förhållandena när det gäller mänskliga rättigheter på till exempel Lesbos.

Ylva Johansson säger att hon förstått att situationen i flyktinglägret Moria, som DN rapporterade om nyligen, är fruktansvärda.
– Nu ska man stänga lägret säger man, vilket jag tycker är bra, men då måste man säkerställa att det som kommer efter blir mycket bättre. Vad kommer du säga till grekiska myndigheter och regeringen när det gäller flyktingarnas situation?

– De har ett eget ansvar för flyktingarna. Det jag är där för att diskutera är hur vi ska komma framåt. Men situationen är ett tecken på vad det kostar oss i EU och vad det kostar flyktingarna att vi inte har ett gemensamt fungerande system. Mitt huvudsyfte är att komma vidare. Det här är inte hållbart, säger Ylva Johansson.

Tidigare har det inom EU diskuterats att länder ska kunna betala för att inte behöva ta emot flyktingar. Förslaget innebär i förlängningen att ett pris sätts på varje flykting.

– Det är inte förslaget jag skulle välja i första hand. Det som diskuterats bland medlemsländer, som jag lyssnat till, är om de kan bidra praktiskt på andra sätt med personella resurser eller insatser. Det kanske är ett bättre spår att starta diskussionen i, säger Ylva Johansson.

Hon understryker att hon först måste lyssna på medlemsstaterna och Europaparlamentet innan hon kan skissa på en asyl- och migrationspakt.

– Jag är helt beroende av att kunna bygga förtroende. Det förslag som vi till sist kommer fram till kommer säkert att vara ett förslag som inte älskas av så många, men som förhoppningsvis kan accepteras av tillräckligt många, säger hon.

Kommissionsordförande Ursula von der Leyen framhåller att alla medlemsstater måste bidra till en migrationspakt.

– Migration är ett fenomen som inte kommer att försvinna. Vår uppgift som union är att utveckla en övergripande modell för migration som är human och effektiv. En modell som kan göra oss till förebild för övriga världen hur migration kan skötas, säger von der Leyen.

Hennes första resa går till klimattoppmötet i Madrid. Där ska hon hålla tal på måndag om hur EU kan bli ett föredöme på klimatområdet.
– Gör vi rätt kommer det inte bara att vara bra för planeten. Det kommer också vara viktigt för EU, som blir exportör av kunskap, exportör av teknik och som vet att grön finansiering lönar sig, säger hon.

Pia Gripenberg "

"Fakta. Så röstade svenska ledamöterna
I Europaparlamentet röstade 461 ledamöter för von der Leyens kommission. 157 röstade mot och 89 lade ned sina röster.
M, KD, S, C och L röstade för kommissionen. Det gjorde i stort sett alla i deras olika partigrupper.

MP lade ned sina röster, precis som majoriteten i sin grupp.
V röstade mot, precis som majoriteten i sin grupp.

SD röstade mot, de flesta i partigruppen röstade för kommissionen.

Källa: Europaparlamentet "

europaparlamentet.se

Europeiska kommissionen

Från Europeiska kommissionen 14 december 2019

Europeiska kommissionen

Home - Europeiska kommissionen

Sök

Om Europeiska kommissionen

Läs om kommissionens roll när det gäller att ta initiativ till och genomföra EU:s politik. Kommissionens arbete leds av ett kollegium av kommissionärer med en ordförande. Kommissionärerna arbetar med vissa politiska prioriteringar som fastställs av kommissionens ordförande.

Ordförande Ursula von der Leyen

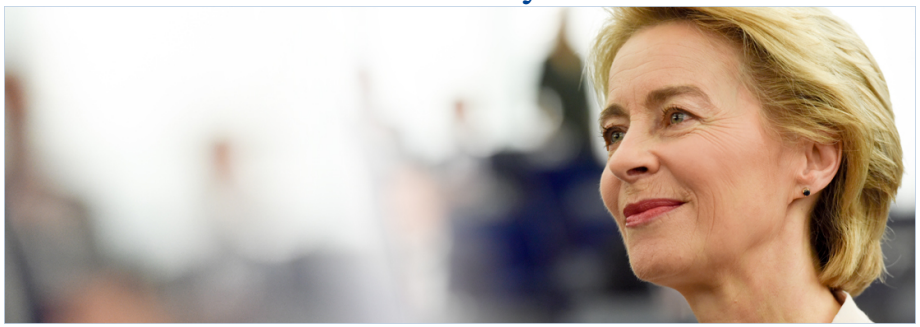

Ordförande Ursula von der Leyen

Ordförande Ursula von der Leyen

Kommissionärerna

Organisation

Organisation

Hur kommissionen är organiserad
Personal
Kommissionens kontor

Avdelningar och genomförandeorgan

Avdelningar och genomförandeorgan

Läs om generaldirektoratens, serviceavdelningarnas och genomförandeorganens funktioner och ansvarsområden.

Vad EU-kommissionen gör

Vad EU-kommissionen gör

Strategi och initiativ
Lagstiftning
Budget och finansiering
Internationella förbindelser

Principer och värderingar

Principer och värderingar

Kommissionens arbete följer principer för öppenhet och insyn, språktäckning, miljöhänsyn, lika möjligheter och etiskt uppförande.

Var med och påverka

Var med och påverka

Tyck till om EU:s initiativ och lagar
EU:s medborgarinitiativ
Medborgardialoger
Framställning till EU

Besök kommissionen

Besök kommissionen

Besökscentrumet
Bibliotek och arkiv
Avdelningar och byråer
I ditt land
Andra EU-institutioner och organ

Kontakt

Kontakt

Press services
Representationskontor i EU-länderna
Problem och klagomål

I fokus
EU:s nästa långtidsbudget
#EUandME
#investEU
#investEU
Läs också
Basfakta om EU
KOLLEGIET (2019-2024)

Kommissionärerna

Europeiska kommissionens politiska ledarskap

- **Så här arbetar vi**
- **Regler och förfaranden**
- **Kalender**
- **Öppenhet**
- **Historik**
- **Kommissionens prioriteringar för 2019-2024**

Ordförande

- Ursula von der Leyen

- ORDFÖRANDE
  Ursula von der Leyen

Kommissionärer
Funktion Kommissionärsgrupp
Namn

Frans Timmermans

VERKSTÄLLANDE VICE ORDFÖRANDE
Frans Timmermans

En europeisk grön giv

- Margrethe Vestager

VERKSTÄLLANDE VICE ORDFÖRANDE
Margrethe Vestager

Ett Europa rustat för den digitala tidsåldern

- Valdis Dombrovskis

VERKSTÄLLANDE VICE ORDFÖRANDE
Valdis Dombrovskis

En ekonomi för människor

- Josep Borrell Fontelles

HÖG REPRESENTANT/VICE ORDFÖRANDE
Josep Borrell Fontelles

Ett starkare Europa i världen

- Maroš Šefčovič

VICE ORDFÖRANDE
Maroš Šefčovič

Kontakter mellan institutionerna och framtidsfrågor

- Věra Jourová

VICE ORDFÖRANDE
Věra Jourová

Värden och öppenhet

- Dubravka Šuica

VICE ORDFÖRANDE
Dubravka Šuica

Demokrati och demografi

- Margaritis Schinas

VICE ORDFÖRANDE
Margaritis Schinas

Främjande av vår europeiska livsstil

- Johannes Hahn

KOMMISSIONÄR
Johannes Hahn

Budget och administration

- Phil Hogan

KOMMISSIONÄR
Phil Hogan

Handel

- Mariya Gabriel

KOMMISSIONÄR
Mariya Gabriel

Innovation, forskning,kKultur, utbildning och ungdomsfrågor

- Nicolas Schmit

KOMMISSIONÄR
Nicolas Schmit

Sysselsättning och sociala rättigheter

- Paolo Gentiloni

- KOMMISSIONÄR
  Paolo Gentiloni

  Ekonomi

- Janusz Wojciechowski

- KOMMISSIONÄR
  Janusz Wojciechowski

  Jordbruk

- Thierry Breton

KOMMISSIONÄR
Thierry Breton

Inre marknaden

- Elisa Ferreira

KOMMISSIONÄR
Elisa Ferreira

Sammanhållning och reformer

- Stella Kyriakides

KOMMISSIONÄR
Stella Kyriakides

Hälsa och livsmedelssäkerhet

- Didier Reynders

KOMMISSIONÄR
Didier Reynders

Rättsliga frågor

- Helena Dalli

KOMMISSIONÄR
Helena Dalli

Jämlikhet

- Ylva Johansson

KOMMISSIONÄR
Ylva Johansson

Inrikes frågor

- Janez Lenarčič

KOMMISSIONÄR
Janez Lenarčič

Krishantering

- Adina Vălean

KOMMISSIONÄR
Adina Vălean

Transport

- Olivér Várhelyi

KOMMISSIONÄR
Olivér Várhelyi

Grannskap och utvidgning

- Jutta Urpilainen

KOMMISSIONÄR
Jutta Urpilainen

Internationella partnerskap

- Kadri Simson

KOMMISSIONÄR
Kadri Simson

Energi

- Virginijus Sinkevičius

KOMMISSIONÄR
Virginijus Sinkevičius

Miljö, hav och fiske

Europeiska kommissionens webbplats

Webbplatsen sköts av generaldirektoratet
för kommunikation

Strategier
Om Europeiska kommissionen
Företag, ekonomi och euron
Bo, jobba och resa i EU
Lagstiftning
Bidrag och upphandling
Forskning och innovation
Energi, klimat och miljö
Utbildning
Bistånd, utvecklingssamarbete och grundläggande rättigheter
Livsmedel, jordbruk och fiske
EU-stöd till regioner, landsbygd och städer
Jobba hos EU-kommissionen
Statistik
Nyheter
Evenemang
Publikationer
Contattare la Commissione europea
Följ kommissionen på sociala medier
Resurser för partner
Språkpolicy
Kakor ”cookies
Skydd av personuppgifter
Rättsligt meddelande

Sveriges Riksdag och dess utskott, partier och ledamöter

Sveriges riksdag

https://www.riksdagen.se

Start
Ledamöter & partier
Utskotten & EU-nämnden
Debatter & beslut
Dokument & lagar
Så funkar riksdagen
Webb-tv

Riksdagens utskott (14 feb 2019 Från omr40zp)

Klicka på länkarna

Alla utskott och EU-nämnden
http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/#alla-utskott--eu-namnden

Arbetsmarknadsutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/arbetsmarknadsutskottet/

Civilutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/civilutskottet/

Finansutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/finansutskottet/

Försvarsutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/forsvarsutskottet/

Justitieutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/justitieutskottet/

Konstitutionsutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/konstitutionsutskottet/

Kulturutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/kulturutskottet/

Miljö- och jordbruksutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/miljo--och-jordbruksutskottet/

Näringsutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/naringsutskottet/

Skatteutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/skatteutskottet/

Socialförsäkringsutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/socialforsakringsutskottet/

Socialutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/socialutskottet/

Trafikutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/trafikutskottet/

Utbildningsutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/utbildningsutskottet/

Utrikesutskottet http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/utrikesutskottet/

EU-nämnden http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/eu-namnden/

Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet
http://www.riksdagen.se/sv/utskotten-eu-namnden/sammansatta-utrikes--och-forsvarsutskottet/

Arbetsmarknadsutskottet (AU)

Arbetsmarknadsutskottet ska bereda ärenden om
1. arbetsmarknadspolitik,
2. arbetslivspolitik med arbetsrätt,
3. integration,
4. åtgärder mot diskriminering i den mån ärendena inte tillhör något annat utskotts beredning samt
5. jämställdhet mellan kvinnor och män i den mån ärendena inte tillhör något annat utskotts beredning.

Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 13 Integration och jämställdhet och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv bereds av arbetsmarknadsutskottet. *Lag (2008:757)*.

Civilutskottet (CU)

Civilutskottet skall bereda ärenden om
1. äktenskaps-, föräldra-, ärvda-, handels-, jorda- och utsökningsbalkarna och lagar som ersätter eller anknyter till föreskrifter i dessa balkar, i den mån ärendena inte tillhör ett annat utskotts beredning,
2. försäkringsavtalsrätt,
3. bolags- och föreningsrätt,
4. skadeståndsrätt,
5. transporträtt,
6. konkursrätt,
7. konsumentpolitik,
8. internationell privaträtt,
9. lagstiftning i andra ärenden av allmänt privaträttslig beskaffenhet,
10. bostadspolitik,
11. vattenrätt,
12. bebyggelseplanläggning,
13. byggnadsväsendet,
14. fysisk planering samt
15. expropriation, fastighetsbildning och lantmäteriväsendet.

Ärenden om anslag inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik bereds av civilutskottet. *Lag (2006:885)*.

Finansutskottet (FiU)

Finansutskottet ska bereda ärenden om
1. penning-, kredit-, valuta- och statsskuldspolitiken,
2. kredit- och fondväsendet,
3. det affärsmässiga försäkringsväsendet,
4. Riksrevisionen i den mån ärendena inte tillhör konstitutionsutskottets beredning,
5. den kommunala ekonomin,
6. statliga arbetsgivarfrågor, statlig statistik, redovisning, revision och rationalisering,
7. statens egendom och upphandling i allmänhet,
8. förvaltningsekonomiska frågor i övrigt som inte rör enbart ett visst ämnesområde samt
9. budgettekniska frågor.

Utskottet ska även granska beräkningen av statens inkomster, sammanställa statsbudgeten och granska årsredovisning för staten.

Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, 25 Allmänna bidrag till kommuner, 26 Statsskuldsräntor m.m. samt 27 Avgiften till Europeiska unionen bereds av finansutskottet. *Lag (2010:1417)*.

Försvarsutskottet (FöU)

Försvarsutskottet ska bereda ärenden om
1. totalförsvar,
2. samhällets räddningstjänst,
3. åtgärder för att minska samhällets sårbarhet,
4. kärnteknisk säkerhet och strålningsskydd samt
5. sjö- och kustövervakning,

allt i den mån ärendena inte tillhör ett annat utskotts beredning. Ärenden om anslag till utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap bereds av försvarsutskottet. *Lag (2008:757)*.

Justitieutskottet (JU)

Justitieutskottet skall bereda ärenden om
1. domstolarna,
2. arrendenämnderna och hyresnämnderna,
3. åklagarväsendet,
4. polisväsendet,
5. rättsmedicinen,
6. kriminalvården samt
7. brottsbalken, rättegångsbalken och lagar som ersätter eller har nära samband med föreskrifter i dessa balkar.

Ärenden om anslag inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet bereds av justitieutskottet. *Lag (2003:180)*.

Konstitutionsutskottet (KU)

Konstitutionsutskottet ska bereda ärenden om
1. lagstiftning i konstitutionella och allmänt förvaltningsrättsliga ämnen,
2. lagstiftning om radio, television och film,
3. yttrandefrihet, opinionsbildning och religionsfrihet,
4. press- och partistöd,
5. Riksrevisionen, såvitt avser val av riksrevisor, skiljande av riksrevisor från uppdraget och åtal mot riksrevisor,
6. riksdagen och riksdagens myndigheter i övrigt utom Riksbanken,
7. länsförvaltningen och rikets administrativa indelning,
8. den kommunala självstyrelsen samt
9. medgivande från riksdagen att väcka talan mot en riksdagsledamot eller att ingripa i en ledamots personliga frihet.

Ärenden om anslag inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse bereds av konstitutionsutskottet *Lag (2010:1417)*.

Kulturutskottet (KRU)

Kulturutskottet skall bereda ärenden om
1. allmänna kultur- och bildningsändamål,
2. folkbildning,
3. ungdomsverksamhet,
4. internationellt kulturellt samarbete,
5. idrotts- och friluftsverksamhet,
6. trossamfunden i den mån de inte tillhör konstitutionsutskottets beredning samt
7. radio och television i den mån de inte tillhör konstitutionsutskottets beredning.

Ärenden om anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid bereds av kulturutskottet. *Lag (2003:180).*

Miljö- och Jordbruksutskottet (MJU)

Miljö- och jordbruksutskottet ska bereda ärenden om
1. jordbruk, skogsbruk, trädgårdsnäring, jakt och fiske,
2. vädertjänst,
3. naturvård samt
4. miljövård i övrigt som inte tillhör något annat utskotts beredning.

Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård samt 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel bereds av miljö- och jordbruksutskottet. *Lag (2009:928).*

Näringsutskottet (NU)

Näringsutskottet ska bereda ärenden om
1. allmänna riktlinjer för näringspolitiken och därmed sammanhängande forskningsfrågor,
2. industri och hantverk,
3. handel,
4. immaterialrätt,
5. energipolitik,
6. regional tillväxtpolitik,
7. statlig företagsamhet samt
8. pris- och konkurrensförhållanden i näringslivet.

Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 19 Regional tillväxt, 21 Energi och 24 Näringsliv bereds av näringsutskottet. *Lag (2008:757)*.

Skatteutskottet (SkU)

Skatteutskottet skall bereda ärenden om
1. taxering och skattebetalning,
2. folkbokföring samt
3. exekutionsväsendet.

Ärenden om anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution bereds av skatteutskottet. *Lag (2003:180)*.

Socialförsäkringsutskottet (SfU)

Socialförsäkringsutskottet skall bereda ärenden om
1. allmän försäkring,
2. allmän pension,
3. arbetsskadeförsäkring,
4. ekonomiskt stöd åt barnfamiljer,
5. svenskt medborgarskap samt
6. migration.

Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 8 Migration, 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp, 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom och 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn bereds av socialförsäkringsutskottet. *Lag (2006:885)*.

Socialutskottet (SoU)

Socialutskottet ska bereda ärenden om
1. omsorger om barn och ungdom i den mån ärendena inte tillhör ett annat utskotts beredning,
2. omsorg om äldre och handikappade,
3. åtgärder mot missbruk och andra socialtjänstfrågor,
4. alkoholpolitiska åtgärder,
5. hälso- och sjukvård samt
6. sociala ärenden i övrigt.

Ärenden om anslag inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg bereds av socialutskottet. *Lag (2010:867)*.

Trafikutskottet (TU)

Trafikutskottet skall bereda ärenden om
1. vägar och vägtrafik,
2. järnvägar och järnvägstrafik,
3. hamnar och sjöfart,
4. flygplatser och luftfart,
5. post,
6. elektroniska kommunikationer samt
7. IT-politik.

Ärenden om anslag inom utgiftsområde 22 Kommunikationer bereds av trafikutskottet. *Lag (2006:885)*.

Utbildningsutskottet (UbU)

Utbildningsutskottet ska bereda ärenden om
1. skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet,
2. högre utbildning och forskning samt
3. studiestöd.

Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning bereds av utbildningsutskottet. *Lag (2010:867)*.

Utrikesutskottet (UU)

Utrikesutskottet skall bereda ärenden om
1. rikets förhållande till och överenskommelser med andra stater och mellanfolkliga organisationer,
2. bistånd till andra länders utveckling samt
3. utrikeshandel i övrigt och internationellt ekonomiskt samarbete,
allt i den mån ärendena inte tillhör något annat utskotts beredning.
Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd bereds av utrikesutskottet. *Lag (2003:180).*

EU-nämnden

EU-nämnden
9 § För samråd enligt 10 kap. 10 § regeringsformen ska riksdagen för varje valperiod inom sig tillsätta en nämnd för Europeiska unionen (EU-nämnden).
EU-nämnden ska bestå av ett udda antal ledamöter, lägst femton.
Vid nämndens sammanträden har varje partigrupp som är representerad i nämnden rätt att ersätta en ledamot i nämnden med en ledamot av det utskott vars område berörs av de frågor som nämndens överläggningar med regeringen rör. Denna rätt har dock inte en partigrupp som redan har en ledamot eller suppleant i nämnden som samtidigt är ledamot av det berörda utskottet. *Lag (2010:1411).*
Tilläggsbestämmelse
10.9.1
Antalet ledamöter i EU-nämnden fastställs av riksdagen på förslag av valberedningen. *Lag (2009:1332).*
Regeringens skyldighet att underrätta och rådgöra med EU- nämnden
10 § Regeringen skall underrätta EU-nämnden om frågor som skall beslutas i Europeiska unionens råd. Regeringen skall också rådgöra med nämnden om hur förhandlingarna i rådet skall föras inför besluten i rådet.
Regeringen skall överlägga med EU-nämnden i andra frågor rörande arbetet i Europeiska unionen när nämnden på grund av särskilda skäl påkallar sådan överläggning.
Regeringen skall rådgöra med nämnden inför möten i Europeiska rådet. *Lag (2009:1332).*

De politiska partiernas åsikter 1 oktober 2019 framgår av budgetpropositionen och budgetmotionerna, som finns på sidorna 109 - 160 i

Sven Wimnell 16 november 2019: Levnadsförhållanden och mänskliga verksamheter som styr världen. Hushåll. Politik. Regeringar. Statsbudgeten. Skatter. Bidrag. Riksdagsdebatter.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzzn.pdf

109 **Regeringen 1 oktober 2019 och oppositions-partiernas budgetmotioner**
110 Ny regering. Politikområden för politiken 1 oktober 2019..
112 Moderaternas budget 2020
133 KD:s budgetmotion 2020
139 Vänsterpartiet. Budgetmotion för 2020
151 Sverigedemokraternas höstbudget för 2020
158 Ras för Liberalerna – men grönblå fortfarande störst. I
-160 kommunalval i Sthlm

Svenska regeringen

Regeringens hemsida på internet.

Från regeringen.se den 2 december 2019

Innehåll

Sveriges regering
Regeringens politik
Veckans regeringssammanträde
Kalendarium
Så styrs Sverige
Sverige i EU
Rättsliga dokument
Om Regeringskansliet
Om webbplatsen
Prenumerera via e-post
Press
Kontakt
Jobba hos oss
Regeringens utlysningar
UD:s reseinformation
Other languages

Departement

Statsrådsberedningen
Arbetsmarknadsdepartementet
Finansdepartementet
Försvarsdepartementet
Infrastrukturdepartementet
Justitiedepartementet
Kulturdepartementet
Miljödepartementet
Näringsdepartementet
Socialdepartementet
Utbildningsdepartementet
Utrikesdepartementet

Kontakt

Regeringskansliet
103 33 Stockholm
Växel 08-405 10 00

Stefan Löfven

Statsminister
Statsrådsberedningen
”Vårt land ska vara en ledande och inspirerande kraft i världen. Där vi sluter klyftor och förverkligar de löften om frihet vi ställt ut till våra barn. Där vi investerar gemensamt i människor och miljö, i kunskap och konkurrenskraft, i trygghet i nuet och hopp inför framtiden.”

Hans Dahlgren

EU-minister
Statsrådsberedningen
"Sverige ska ha en aktiv roll i den Europeiska unionen. I en tid då vi har många gemensamma utmaningar och när ett land till och med väljer att lämna EU, så vill vi se mer gränsöverskridande samarbete. För fler och bättre jobb, för en ambitiös klimatpolitik och för trygghet och säkerhet för alla som bor här."

Eva Nordmark

Arbetsmarknadsminister
Arbetsmarknadsdepartementet

"Alla som kan arbeta ska arbeta. Det är grunden för vår gemensamma välfärd. När arbetslivet förändras gör vi en nystart i arbetsmarknadspolitiken. Regeringen fortsätter föra en politik för fler jobb och nya satsningar på kompetensutveckling. Vi bygger ett tryggare arbetsliv med goda utvecklingsmöjligheter. Så möter vi framtiden tillsammans."

Eva Nordmarks områden

- **Arbetsmarknad**
- **Arbetsrätt och arbetsmiljö**
- **Nyanländas etablering**

Arbetsmarknad

Arbetsmarknadspolitiken syftar till att alla människor som kan ska ha möjlighet att delta i arbetslivet. Den syftar även till att skapa trygghet och underlätta omställning på arbetsmarknaden. Politikområdet handlar bland annat om insatser för unga i jobb, matchning av arbetssökande och lediga jobb, arbetsmarknadspolitiska program, arbetslöshetsförsäkringen och Europeiska socialfonden.

Om arbetsmarknad

Relaterad navigering

- **Arbetsmarknad i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för arbetsmarknad

Arbetsrätt och arbetsmiljö

Arbetsrätt och arbetsmiljö handlar om villkor och förhållanden i arbetslivet. I området ingår även frågor som rör lönebildning och medling vid arbetstvister. Goda arbetsvillkor och en bra arbetsmiljö bidrar till en hög produktivitet i svensk ekonomi som utmärks av högt arbetskraftsdeltagande och en hög sysselsättningsgrad. Ingen som arbetar i Sverige ska ha ett arbete där man blir utnyttjad eller utsliten. Ingen ska riskera att dö eller skadas allvarligt i sitt arbete.

Om arbetsrätt och arbetsmiljö

Relaterad navigering

- **Arbetsrätt och arbetsmiljö i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för arbetsrätt och arbetsmiljö

Genvägar

- **Lönebildning och medling vid arbetstvister**
- **En arbetsmiljöstrategi för det moderna arbetslivet 2016-2020**

Nyanländas etablering

Området handlar om att skapa bättre förutsättningar för att nyanlända och andra utrikes födda ska komma i arbete eller utbildning och etablera sig i samhället. Området omfattar också ersättning till kommuner och landsting för flyktingmottagande.

Om nyanländas etablering

Relaterad navigering

- **Nyanländas etablering i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för nyanländas etablering

Genvägar

- **Arbetsförmedlingen - Etableringsprogrammet**
- **Länsstyrelsernas arbete med integrationsfrågor**
- **Delegationen för unga och nyanlända till arbete**
- **Information om Sverige - en portal för nyanlända**

Åsa Lindhagen

Jämställdhetsminister samt minister med ansvar för arbetet mot diskriminering och segregation
Arbetsmarknadsdepartementet

"Vi kan aldrig acceptera att människor inte har makten över sina egna liv. Regeringen jobbar för ökad jämställdhet på alla nivåer, att stärka barns rättigheter, att bekämpa våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Vi står tydligt upp för alla människors lika värde."

Åsa Lindhagens områden

- **Barnets rättigheter**
- **Demokrati och mänskliga rättigheter**
- **Jämställdhet**
- **Nyanländas etablering**

Barnets rättigheter

Barnets rättigheter utgår från FN:s barnkonvention och handlar om att ta tillvara barns och ungas rättigheter och intressen i samhället. Området omfattar alla verksamheter där barn är berörda, till exempel utbildningspolitiken, migrationspolitiken, kulturpolitiken och socialtjänstpolitiken.

Om barnets rättigheter

Relaterad navigering

- **Barnets rättigheter i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för barnets rättigheter

Genvägar

- **Om mänskliga rättigheter på regeringens webbplats om mänskliga rättigheter**
- **Reviderad svensk översättning av FN:s konvention om barnets rättighete**
- **FN:s kommitté för barnets rättigheter: Sammanfattande slutsatser och rekommendationer**
- **Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige**
- **Barnombudsmannen**
- **Stiftelsen Allmänna Barnhuset**
- **Webbportalen Youmo - en vägledning om hälsa och jämställdhet för nyanlända unga**

Demokrati och mänskliga rättigheter

De mänskliga rättigheterna är universella och gäller för alla och envar. De slår fast att alla människor, oavsett land, kultur och sammanhang, är födda fria och lika i värde och rättigheter. Demokratipolitiken omfattar bland annat allmänna val, åtgärder för att stärka och värna individens möjligheter till inflytande samt åtgärder för att främja och säkerställa respekten för de mänskliga rättigheterna. Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer ska även genomsyra hela den svenska utrikespolitiken.

Om demokrati och mänskliga rättigheter

Relaterad navigering

- Demokrati och mänskliga rättigheter i statens budget
- Rättsliga dokument
- Myndigheter med flera
- Remisser
- Kontakt

Ansvariga för demokrati och mänskliga rättigheter

Genvägar

- Skrivelse 2016/17:29 Regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter
- Skrivelse 2016/17:62 Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i svensk utrikespolitik
- Fakta om mänskliga rättigheter
- Internationell granskning av mänskliga rättigheter i Sverige
- Rapporter om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i världen
- Regeringens strategi för romsk inkludering
- Samlat grepp mot rasism och hatbrott
- Sveriges strategi mot terrorism och arbete mot våldsbejakande extremism
- Hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter

Jämställdhet

Jämställdhet handlar om att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Området omfattar bland annat frågor som makt, inflytande, ekonomi, hälsa, utbildning, arbete och fysisk integritet.

Om jämställdhet

Relaterad navigering

- Jämställdhet i statens budget
- Rättsliga dokument
- Myndigheter med flera
- Remisser
- Kontakt
-

Ansvariga för jämställdhet

Genvägar

- Feministisk regering
- Jämställdhetsintegrering
- En nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor
- Handlingsplan mot prostitution och människohandel
- Prenumerera på nyhetsbrev om jämställdhetspolitiken

Nyanländas etablering

Området handlar om att skapa bättre förutsättningar för att nyanlända och andra utrikes födda ska komma i arbete eller utbildning och etablera sig i samhället. Området omfattar också ersättning till kommuner och landsting för flyktingmottagande.

Om nyanländas etablering

Relaterad navigering

- **Nyanländas etablering i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för nyanländas etablering

Genvägar

- **Arbetsförmedlingen - Etableringsprogrammet**
- **Länsstyrelsernas arbete med integrationsfrågor**
- **Delegationen för unga och nyanlända till arbete**
- **Information om Sverige - en portal för nyanlända**

•Magdalena Andersson

Finansminister
Finansdepartementet

"Att tillväxten skapas på ett sätt som är socialt och ekologiskt hållbart och fördelas rättvist är en av vår tids ödesfrågor, men också en fråga där Sverige har goda möjligheter att ligga i framkant".

Magdalena Anderssons områden

- **Ekonomisk politik**
- **Skatt och tull**

Ekonomisk politik

Ekonomisk politik handlar om att få den svenska ekonomin att fungera effektivt, dämpa konjunktursvängningar i ekonomin samt fördela ekonomiska resurser mellan olika individer och över tid.

Om ekonomisk politik

Relaterad navigering

- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för ekonomisk politik

Genvägar

- **Aktuellt om statens budget**
- **Aktuellt om skatteförslag**
- **Prognoser för den ekonomiska utvecklingen**
- **Om det finanspolitiska ramverket**

Skatt och tull

Regeringen ansvarar för lagstiftning och myndighetsfrågor som rör skatter, tull och indrivning. Skattelagstiftningen ska bland annat stödja de ekonomisk-politiska målen, ge goda villkor för företagande och investeringar samt underlätta för medborgare och företagare att göra rätt för sig.

Om skatt och tull

Relaterad navigering

- **Skatt och tull i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för skatt och tull

Lena Micko

Civilminister
Finansdepartementet

Lena Mickos områden

- **Kommuner och landsting**
- **Konsumentpolitik**
- **Offentlig upphandling**
- **Statlig förvaltning**

Kommuner och landsting

Den kommunala självstyrelsen är inskriven i grundlagen och innebär en självständig och fri bestämmanderätt för kommuner och landsting. Staten reglerar delvis dessa ramar genom lagstiftning samt genom sitt övergripande ansvar för att den kommunala verksamheten utvecklas på ett sätt som är förenligt med en samhällsekonomisk balans.

Om kommuner och landsting

Relaterad navigering

- **Kommuner och landsting i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för kommuner och landsting

Konsumentpolitik

Målet för konsumentpolitiken är väl fungerande konsumentmarknader och en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar konsumtion. För detta krävs fungerande lagstiftning som skyddar konsumenterna samt ett konsumentstöd som är lättillgängligt och tillförlitligt. Ett högt konsumentskydd är viktigt även utanför Sveriges gränser, till exempel vid resor eller inköp via internet.

Om konsumentpolitik

Relaterad navigering

- **Konsumentpolitik i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för konsumentpolitik

Offentlig upphandling

Offentlig upphandling ska vara effektiv, rättssäker och ta tillvara konkurrensen på marknaden. Den ska också främja innovativa lösningar och ha miljö- och sociala hänsyn i beaktande. Lagstiftningen om upphandling ska göra det lättare för varor och tjänster att röra sig fritt inom EU.

Om offentlig upphandling

Relaterad navigering

- **Offentlig upphandling i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för offentlig upphandling

Statlig förvaltning

Statlig förvaltning handlar om att ge statliga myndigheter verktyg och förutsättningar för att kunna genomföra de beslut som regeringen och riksdagen har fattat. Området omfattar bland annat ledning, styrning och organisation i staten, utveckling av service och effektivitet, staten som arbetsgivare, regional samordning i länen, statens ansvar som arbetsgivare samt skötsel och förvaltning av statens fastigheter.

Om statlig förvaltning

Relaterad navigering

- **Statlig förvaltning i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för statlig förvaltning

Genvägar

- **Förvaltningskultur (Statskontoret)**

Per Bolund

Finansmarknads- och bostadsminister, biträdande finansminister
Finansdepartementet

”Jag är en oroad optimist. Vår generations viktigaste uppdrag är att skapa ett samhälle som håller även för de som ska leva långt efter oss. Därför arbetar jag för finansiell stabilitet och ett stabilt bostads-byggande. Ekonomin ska gynna den som fattar klimatsmarta val.”

Per Bolunds områden

- **Bostäder och samhällsplanering**
- **Finansmarknad**

Bostäder och samhällsplanering

Bostäder och samhällsplanering handlar om att få en bostadsmarknad och finansiering av bostäder som fungerar väl. Det handlar också om hur man planerar och utformar miljöer och byggnader. Området omfattar bostadsmarknad, lantmäteri – det vill säga geografisk information och fastighetsinformation – samt samhällsplanering och byggande.

Om bostäder och samhällsplanering

Relaterad navigering

- **Bostäder och samhällsplanering i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**

Ansvariga för bostäder och samhällsplanering

Finansmarknad

Finansmarknadsfrågor handlar om att bevaka och analysera hur det finansiella systemet fungerar, till exempel banktjänster, försäkringar och värdepapper. I fokus står stabiliteten i det finansiella systemet samt åtgärder för att stärka konsumentskyddet på finansmarknaden.

Om finansmarknad

Relaterad navigering

- **Finansmarknad i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för finansmarknad

Genvägar

- **Bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism**

Peter Hultqvist

Försvarsminister
Försvarsdepartementet

"Försvarspolitiken måste ha sin utgångspunkt i ansvaret för Sverige. Det handlar om att hävda vår suveränitet, vår demokratiska samhällsordning och rätten att själva bestämma över vår framtid."

Peter Hultqvists områden

- **Försvar**
- **Militärt försvar**

Försvar

Området omfattar totalförsvar, det vill säga den verksamhet som är nödvändig för att förbereda Sverige för krig. Totalförsvar består av det militära försvaret och det civila försvaret samt samordningen mellan dessa verksamheter. Området inkluderar bland annat frågor rörande totalförsvarsplikt, försvarsunderrättelseverksamhet och signalskydd. I området ingår också försvars- och försvarsmaterielsamarbeten med andra länder.

Områden inom försvar

Områden inom försvar)

- **Civilt försvar**
- **Militärt försvar**
-

Om försvar

Relaterad navigering

- **Försvar i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för försvar

Genvägar

- **Nordiskt försvarssamarbete**

Tomas Eneroth

Infrastrukturminister
Infrastrukturdepartementet

"Vi bygger Sverige. För att klara klimatet och för att jobben ska bli fler investerar vi i infrastruktur. Vi gör den största järnvägssatsningen i modern tid och satsar på ny konkurrenskraftig teknik. Det är nu det händer!"

Tomas Eneroths områden

- **Transporter och infrastruktur**

Transporter och infrastruktur

Transportpolitiken handlar om att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. I området ingår infrastruktur och samtliga trafikslag såsom spårtrafik, vägtrafik, sjöfart och luftfart samt transport- och infrastrukturforskning.

Om transporter och infrastruktur

Relaterad navigering

- **Transporter och infrastruktur i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för transporter och infrastruktur

Genvägar

- **Regeringens strategiska samverkansprogram**
- **Följ Infrastrukturdepartementet på twitter**

Anders Ygeman

Energi- och digitaliseringsminister
Infrastrukturdepartementet

Anders Ygemans områden

- **Digitaliseringspolitik**
- **Energi**

Digitaliseringspolitik

Digitaliseringspolitiken handlar om att använda och främja de möjligheter som digitaliseringen för med sig för samhället: för individer, näringsliv, civilsamhälle och offentlig sektor. Området omfattar bland annat arbete med att digitalisera offentlig förvaltning med utgångspunkt i medborgarens behov. Syftet med digitaliseringen av offentlig sektor är att kunna erbjuda enklare, öppnare och effektivare service till alla, oavsett om användaren befinner sig i Sverige eller i utlandet. Digitaliseringspolitiken handlar också om att skapa goda förutsättningar för digital infrastruktur som till exempel bredband, digital post, digital identitet och 5G, och om att skapa goda förutsättningar för utveckling och användning av ny teknik så som data och artificiell intelligens. Arbete med att främja digital kompetens och digitalt ledarskap hör också till området.

Om digitaliseringspolitik

Relaterad navigering

- **Digitaliseringspolitik i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för digitaliseringspolitik

Genvägar

- **Digitaliseringsstrategin**
- **Informationsmaterial: Sverige helt uppkopplat 2025 - en bredbandsstrategi**

Morgan Johansson

Justitie- och migrationsminister
Justitiedepartementet
"Som justitie- och migrationsminister vill jag arbeta för att knäcka den organiserade kriminaliteten och förstärka kampen mot terrorismen. Vår migrationspolitik ska vara långsiktigt hållbar och brett förankrad. Jag tror på den välfärdsmodell som vi har i Sverige och på ett samhälle som håller ihop."

Morgan Johanssons områden

- **Bekämpning av terrorism**
- **Demokrati och mänskliga rättigheter**
- **Familjerätt**
- **Grundlagar och integritet**
- **Migration och asyl**
- **Rättsväsendet**

Bekämpning av terrorism

Området beskriver hur Sverige, enskilt och tillsammans med andra stater arbetar för att möta hotet från terrorismen. Det omfattar också frågor om lagstiftning mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Om bekämpning av terrorism

Relaterad navigering

- **Bekämpning av terrorism i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för bekämpning av terrorism

Genvägar

- **Rättsväsendet**
- **Sveriges strategi mot terrorism och arbete mot våldsbejakande extremism**
- **Skr. 2014/15:146 Förebygga, förhindra och försvåra - den svenska strategin mot terrorism**
- **Åtgärder mot terrorism sedan slutet av 2014**
- **Center mot våldsbejakande extremism (CVE)**

Demokrati och mänskliga rättigheter

De mänskliga rättigheterna är universella och gäller för alla och envar. De slår fast att alla människor, oavsett land, kultur och sammanhang, är födda fria och lika i värde och rättigheter. Demokratipolitiken omfattar bland annat allmänna val, åtgärder för att stärka och värna individens möjligheter till inflytande samt åtgärder för att främja och säkerställa respekten för de mänskliga rättigheterna. Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer ska även genomsyra hela den svenska utrikespolitiken.

Om demokrati och mänskliga rättigheter

Relaterad navigering

- **Demokrati och mänskliga rättigheter i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**

Ansvariga för demokrati och mänskliga rättigheter

Genvägar

- **Skrivelse 2016/17:29 Regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter**
- **Skrivelse 2016/17:62 Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i svensk utrikespolitik**
- **Fakta om mänskliga rättigheter**
- **Internationell granskning av mänskliga rättigheter i Sverige**
- **Rapporter om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i världen**
- **Regeringens strategi för romsk inkludering**
- **Samlat grepp mot rasism och hatbrott**
- **Sveriges strategi mot terrorism och arbete mot våldsbejakande extremism**
- **Hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter**

Familjerätt

Familjerätt omfattar frågor om äktenskap och samboende, förhållandet mellan föräldrar och barn samt arvsrätt. Det rymmer även regler om gode män och förvaltare.

Om familjerätt

Relaterad navigering

- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för familjerätt

Genvägar

- **Broschyr: Familjerätt**
- **Arvsrätt**
- **Förvaltare och god man**
- **Föräldrar och barn**
- **Könsneutrala äktenskap och vigsel**
- **Äktenskap och samboende**

Grundlagar och integritet

Området omfattar Sveriges fyra grundlagar vilka är regeringsformen, successionsordningen, tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. I området ingår frågor som rör offentlighetsprincipen och den enskildes personliga integritet.
Om grundlagar och integritet

Relaterad navigering

- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för grundlagar och integritet

Genvägar

- **Demokrati och mänskliga rättigheter**
- **The Elections Act (2005:837), vallagen på engelska**
- **Grundlagarna**
- **Lagförslag som kompletterar EU:s dataskyddsförordning**
- **Lättläst om Sveriges grundlagar**
- **Offentlighetsprincipen**
- **Om grundlagarna på riksdagens webbplats**

Migration och asyl

Svensk migrationspolitik omfattar flykting- och invandringspolitik, återvändande, stöd för återvandring och kopplingen mellan migration och utveckling. Den inbegriper även samarbetet på internationell nivå kring dessa frågor. Området omfattar också frågor om svenskt medborgarskap.

Om migration och asyl

Relaterad navigering

- **Migration och asyl i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för migration och asyl

Rättsväsendet

Rättsväsendet omfattar de institutioner som ansvarar för rättssäkerhet och rättstrygghet i Sverige, det vill säga polis, åklagare, domstol och kriminalvård. Det innebär att förebygga och bekämpa brottslig verksamhet, utreda brott, verkställa påföljder samt ge stöd till brottsoffer.
Om rättsväsendet

Relaterad navigering

- **Rättsväsendet i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**

Ansvariga för rättsväsendet

Genvägar

- **34-punktsprogrammet: Regeringens åtgärder mot gängkriminaliteten**
- **Bekämpning av terrorism**
- **Brottmålsärenden**
- **En europeisk e-juridikportal**
- **Grundlagar och integritet**
- **Informationsmaterial: Det svenska rättsväsendet**
- **Internationellt rättsligt samarbete**
- **Nåd i brottmål**
- **Skärpta straff viktig del i kampen mot den organiserade brottsligheten - fler än 50 straffskärpningar**
- **Åtgärder mot gängkriminalitet och annan organiserad brottslighet**

Mikael Damberg

Inrikesminister
Justitiedepartementet

Mikael Dambergs områden

- **Bekämpning av terrorism**
- **Civilt försvar**
- **Försvar**
- **Krisberedskap**
- **Rättsväsendet**

Bekämpning av terrorism

Området beskriver hur Sverige, enskilt och tillsammans med andra stater arbetar för att möta hotet från terrorismen. Det omfattar också frågor om lagstiftning mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Om bekämpning av terrorism

Relaterad navigering

- **Bekämpning av terrorism i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för bekämpning av terrorism

Genvägar

- **Rättsväsendet**
- **Sveriges strategi mot terrorism och arbete mot våldsbejakande extremism**
- **Skr. 2014/15:146 Förebygga, förhindra och försvåra - den svenska strategin mot terrorism**
- **Åtgärder mot terrorism sedan slutet av 2014**
- **Center mot våldsbejakande extremism (CVE)**

Civilt försvar

Civilt försvar och arbetet med detta, tar sin utgångspunkt i samhällets krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap samt under krig värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp.

Om civilt försvar

Relaterad navigering

- **Civilt försvar i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för civilt försvar

Genvägar

- **Krisberedskap**

Försvar

Området omfattar totalförsvar, det vill säga den verksamhet som är nödvändig för att förbereda Sverige för krig. Totalförsvar består av det militära försvaret och det civila försvaret samt samordningen mellan dessa verksamheter. Området inkluderar bland annat frågor rörande totalförsvarsplikt, försvarsunderrättelseverksamhet och signalskydd. I området ingår också försvars- och försvarsmaterielsamarbeten med andra länder.

Områden inom försvar

Områden inom försvar)

- **Civilt försvar**
- **Militärt försvar**
-

Om försvar

Relaterad navigering

- **Försvar i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**

Amanda Lind

Kultur- och demokratiminister samt minister med ansvar för idrottsfrågorna
Kulturdepartementet
”Vår demokrati ska främjas, journalister och konstnärers frihet skyddas och oavsett om du bor i storstad eller på landsbygden ska du ha tillgång till att utöva och uppleva kultur

Amanda Linds områden

- **Civila samhället och idrott**
- **Demokrati och mänskliga rättigheter**
- **Kultur**
- **Medier**
- **Ungdomspolitik**

Civila samhället och idrott

Med det civila samhället avses en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor organiserar sig och agerar tillsammans i gemensamma intressen. I området ingår nätverk, ideella föreningar, registrerade trossamfund med mera. Politiken omfattar bland annat möjligheter att bilda organisationer, att få statligt stöd och att göra människor delaktiga och bedriva verksamhet. Idrottspolitiken utgör en specifik del av politiken för det civila samhället.

Om civila samhället och idrott

Relaterad navigering

- **Civila samhället och idrott i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för civila samhället och idrott

Genvägar

- **Sakråd**

Demokrati och mänskliga rättigheter

De mänskliga rättigheterna är universella och gäller för alla och envar. De slår fast att alla människor, oavsett land, kultur och sammanhang, är födda fria och lika i värde och rättigheter. Demokratipolitiken omfattar bland annat allmänna val, åtgärder för att stärka och värna individens möjligheter till inflytande samt åtgärder för att främja och säkerställa respekten för de mänskliga rättigheterna. Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer ska även genomsyra hela den svenska utrikespolitiken.

Om demokrati och mänskliga rättigheter

Relaterad navigering

- **Demokrati och mänskliga rättigheter i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**

Ansvariga för demokrati och mänskliga rättigheter

Genvägar

- **Skrivelse 2016/17:29 Regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter**
- **Skrivelse 2016/17:62 Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i svensk utrikespolitik**
- **Fakta om mänskliga rättigheter**
- **Internationell granskning av mänskliga rättigheter i Sverige**
- **Rapporter om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i världen**
- **Regeringens strategi för romsk inkludering**
- **Samlat grepp mot rasism och hatbrott**
- **Sveriges strategi mot terrorism och arbete mot våldsbejakande extremism**
- **Hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter**

Kultur

Kulturpolitiken handlar om att främja ett levande och oberoende kulturliv. Området omfattar kulturskaparnas villkor och människors tillgång till kultur i alla dess former samt hur kulturarvet ska bevaras, användas och utvecklas.

Om kultur

Relaterad navigering

- **Kultur i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för kultur

Isabella Lövin

Miljö- och klimatminister samt vice statsminister
Miljödepartementet

Isabella Lövins områden

- **Miljö och klimat**

Miljö och klimat

Miljöpolitiken handlar om att skapa ett samhälle som är fritt från utsläpp och farliga gifter med hänsyn till både människor, djur och natur. Den handlar också om att skapa ett hållbart samhälle som är anpassat till ett förändrat klimat. Många miljöfrågor är globala och därför sker en stor del av arbetet i samverkan med andra länder.

Om miljö och klimat

Relaterad navigering

- **Miljö och klimat i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för miljö och klimat

Genvägar

- **Parisavtalet**
- **Vattenförsörjning och torka**
- **Nationell strategi för klimatanpassning**

Ibrahim Baylan

Näringsminister
Näringsdepartementet

Ibrahim Baylans områden

- **Bolag med statligt ägande**
- **Innovation**
- **Näringspolitik**

Bolag med statligt ägande

Staten är en betydande bolagsägare i Sverige. I den statliga bolagsportföljen finns 46 hel- och delägda bolag, varav två är börsnoterade. Dessutom förvaltas två verksamhetsstiftelser. Tillsammans sysselsätter bolagen med statligt ägande cirka 135 000 personer. Det uppskattade sammanlagda värdet på den statliga bolagsportföljen uppgår till 630 miljarder kronor.

Om bolag med statligt ägande

Relaterad navigering

- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för bolag med statligt ägande

Innovation

Innovation handlar om nya eller bättre lösningar som skapar värde för samhälle, företag och individer. Området omfattar planer och åtgärder för att utveckla och stärka innovations- och förnyelsekraften hos svenska företag inom många samhällsområden.

Om innovation

Relaterad navigering

- **Innovation i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för innovation

Näringspolitik

Näringspolitiken handlar om att skapa förutsättningar för jobb och växande företag. I området ingår bland annat villkor för företagande och entreprenörskap, innovationskraft och en väl fungerande konkurrens. Området omfattar även riktade insatser till olika sektorer inom näringslivet, samt statsstödsfrågor samt geologi- och mineralfrågor.

Om näringspolitik

Relaterad navigering

- **Näringspolitik i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för näringspolitik

Genvägar

- **Regeringens strategiska samverkansprogram**
- **Handel och investeringsfrämjande**
- **Exportstrategin**

Jennie Nilsson

Landsbygdsminister
Näringsdepartementet

Jennie Nilssons områden

- **Landsbygd, livsmedel och areella näringar**
- **Regional tillväxt**

Landsbygd, livsmedel och areella näringar

De areella eller gröna näringarna är viktiga basnäringar. De står för en betydande del av markanvändningen på landsbygden och har en unik roll som förvaltare av landskapets natur- och kulturvärden. Detta ger förutsättningar för att bedriva annan näringsverksamhet på landsbygden som till exempel verksamhet kopplat till upplevelser och rekreation.

Om landsbygd, livsmedel och areella näringar

Relaterad navigering

- **Landsbygd, livsmedel och areella näringar i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för landsbygd, livsmedel och areella näringar

Genvägar

- **Ett nationellt skogsprogram för Sverige**
- **En livsmedelsstrategi för jobb och hållbar tillväxt i hela landet**
- **Vattenförsörjning och torka**

Regional tillväxt

Den regionala tillväxtpolitiken handlar om åtgärder för att ta tillvara hela landets utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter. Området omfattar frågor som regionala utvecklingsstrategier, regionala företagsstöd, stöd till kommersiell service och EU:s regionalfondsprogram.

Om regional tillväxt

Relaterad navigering

- **Regional tillväxt i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för regional tillväxt

Lena Hallengren

Socialminister
Socialdepartementet

"Vården och omsorgen ska funka, oavsett vem du är eller var i landet du bor. Det ser jag som min viktigaste uppgift de kommande åren. Det är en fråga om trygghet, svenska folket förväntar sig vård och omsorg av den allra högsta kvaliteten. Och det ska vi leverera."

Lena Hallengrens områden

- **Folkhälsa och sjukvård**
- **Funktionshinder**
- **Socialtjänst inklusive äldreomsorg**

Folkhälsa och sjukvård

Sjukvård handlar om de insatser som görs för att vårda dem som är sjuka och att utveckla vården. Vården ska vara jämlik, jämställd och tillgänglig och erbjudas utifrån behov på lika villkor. Folkhälsa handlar om de insatser som görs för att förebygga ohälsa och omfattar allt från breda insatser för att främja folkhälsan till specifika frågor som alkohol, tobak, spelberoende och skydd mot smittsamma sjukdomar.

Om folkhälsa och sjukvård

Relaterad navigering

- **Folkhälsa och sjukvård i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för folkhälsa och sjukvård

Genvägar

- **Artikel: Erkännande av brittiska yrkeskvalifikationer inom hälso- och sjukvården vid avtalslöst brexit**
- **Försäkringskassans information för dig som arbetar med hälso- och sjukvård (forsakringskassan.se)**
- **Könsdysfori - frågor och svar**

Funktionshinder

Funktionshinderspolitiken utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Politiken tar tillvara de rättigheter och intressen som personer med funktionsnedsättningar har i samhället. Flera områden omfattas av politiken, till exempel arbetsmarknadspolitiken eller utbildningspolitiken.

Om funktionshinder

Relaterad navigering

- Funktionshinder i statens budget
- Rättsliga dokument
- Myndigheter med flera
- Remisser
- Kontakt
-

Ansvariga för funktionshinder

Genvägar

- En funktionshinderspolitik för ett Sverige som håller ihop
- Assistansersättning och LSS

Socialtjänst inklusive äldreomsorg

Socialtjänst inklusive äldreomsorg handlar om samhällets stöd och hjälp till människor som är särskilt utsatta eller i svårigheter. Området omfattar individ- och familjeomsorg, stöd till personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg.

Om socialtjänst inklusive äldreomsorg

Relaterad navigering

- Socialtjänst inklusive äldreomsorg i statens budget
- Rättsliga dokument
- Myndigheter med flera
- Remisser
- Kontakt
-

Ansvariga för socialtjänst inklusive äldreomsorg

Genvägar

- Trygghet och livskvalitet för äldre
- Assistansersättning och LSS
- E-hälsa - digitalisering i socialtjänst och hälso- och sjukvård
- Sverige samverkar med Bulgarien och Rumänien om utsatta EU-medborgare
- Regeringen stödjer arbetet med ensamkommande barn
- Riksnormen för försörjningsstöd
- Min insats på Socialstyrelsens webbplats
- Webbfilm med Lena Hallengren: För att utveckla välfärden behövs ett starkt samhälle

Ardalan Shekarabi

Socialförsäkringsminister
Socialdepartementet

”De som varit med och byggt landet genom sitt arbete har lagt grunden för vår gemensamma välfärd. De har rätt till en trygg ålderdom. Därför är höjda pensioner min främsta prioritering.”

Ardalan Shekarabis områden

- **Socialförsäkringar**
- **Spelpolitik**

Socialförsäkringar

Socialförsäkringen handlar om att ge ekonomisk trygghet vid sjukdom, ålderdom och när barnen är små. Området omfattar sjukförsäkringen, pensionerna samt föräldraförsäkring och bidrag till föräldrar.

Om socialförsäkringar

Relaterad navigering

- **Socialförsäkringar i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för socialförsäkringar

Genvägar

- **Prisbasbelopp för år 2020**
- **Inkomstbasbelopp och inkomstindex för år 2020**
- **Pensionsgruppen**
- **Hållbara pensioner**
- **Jämställda pensioner**
- **Insatser för pensionärer 2015-2018**
- **En modern föräldraförsäkring**
- **Samling för friska arbetsplatser**
- **Åtgärdsprogram för ökad hälsa och minskad sjukfrånvaro**

Spelpolitik

Området spelpolitik handlar om att förebygga spelberoende och att skapa en sund och säker spelmarknad där sociala skyddsintressen värnas genom att efterfrågan på spel tillgodoses under kontrollerade former.

Om spelpolitik

Relaterad navigering

- **Spelpolitik i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för spelpolitik

Genvägar

- **Om regeringens arbete med en omreglerad spelmarknad**

Anna Ekström

Utbildningsminister
Utbildningsdepartementet

"Vi har haft ett av de mest högpresterande och jämlika skolsystemen i världen. Dit ska vi igen. Då krävs ordning och studiero, kunskap och bildning. Vi ska skapa en skola där varje elevs ansträngning avgör hur långt hon kan nå i sina studier – inte vilka föräldrar hon råkar ha eller vilken skola hon valt."

Anna Ekströms områden

- **Barn- och ungdomsutbildning**
- **Folkbildning**
- **Vuxenutbildning**

Barn- och ungdomsutbildning

Till barn– och ungdomsutbildningen hör förskola, fritidshem, den obligatoriska skolan samt gymnasieskolan. Elever ska utifrån sina olika förutsättningar och behov få utbildning så att de uppnår kunskapskraven och därmed får möjlighet att utvecklas så långt som möjligt.

Om barn- och ungdomsutbildning

Relaterad navigering

- **Barn- och ungdomsutbildning i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för barn- och ungdomsutbildning

Genvägar

- **Studiefinansiering**

Folkbildning

Till folkbildningen räknas folkhögskolor, studieförbund och studerandeorganisationer inom folkhögskolan. Inom folkbildningen finns även särskilda statsbidrag för viss tolkutbildning.

Om folkbildning

Relaterad navigering

- **Folkbildning i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för folkbildning

Genvägar

Studiefinansiering

- **Svensk folkbildning – hur och varför**

Matilda Ernkrans

Minister för högre utbildning och forskning
Utbildningsdepartementet

Matilda Ernkrans områden

- **Högskola och forskning**

Högskola och forskning

Högre utbildning bidrar till bildning och enskilda individers utveckling, samhällsengagemang och kritiska tänkande. Utbildning av hög kvalitet är avgörande för att stärka Sveriges konkurrenskraft. Den behövs för välutbildad arbetskraft och skapar förutsättningar för forskning och ökad kunskap.

Om högskola och forskning

Relaterad navigering

- **Högskola och forskning i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för högskola och forskning

Genvägar

- **Studiefinansiering**
- **Att studera utomlands - studera.nu**

Ann Linde

Utrikesminister
Utrikesdepartementet

”När allt fler demokratier utmanas världen över måste Sverige fortsatt vara en stark och respekterad röst för fred, frihet och mänskliga rättigheter. Vår utrikespolitik ska bidra till att i samarbete med andra stärka tryggheten och säkerheten, i vårt närområde och globalt. Det är så vi värnar grundläggande demokratiska rättigheter och gemensam säkerhet världen över.”

Ann Lindes områden

- **Demokrati och mänskliga rättigheter**
- **Folkrätt**
- **Utrikes- och säkerhetspolitik**

Demokrati och mänskliga rättigheter

De mänskliga rättigheterna är universella och gäller för alla och envar. De slår fast att alla människor, oavsett land, kultur och sammanhang, är födda fria och lika i värde och rättigheter. Demokratipolitiken omfattar bland annat allmänna val, åtgärder för att stärka och värna individens möjligheter till inflytande samt åtgärder för att främja och säkerställa respekten för de mänskliga rättigheterna. Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer ska även genomsyra hela den svenska utrikespolitiken.
Om demokrati och mänskliga rättigheter

Relaterad navigering

- **Demokrati och mänskliga rättigheter i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**

Ansvariga för demokrati och mänskliga rättigheter

Genvägar

- **Skrivelse 2016/17:29 Regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter**
- **Skrivelse 2016/17:62 Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i svensk utrikespolitik**
- **Fakta om mänskliga rättigheter**
- **Internationell granskning av mänskliga rättigheter i Sverige**
- **Rapporter om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i världen**
- **Regeringens strategi för romsk inkludering**
- **Samlat grepp mot rasism och hatbrott**
- **Sveriges strategi mot terrorism och arbete mot våldsbejakande extremism**
- **Hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter**

Folkrätt

Folkrätten består av regler och principer som reglerar hur stater och vissa andra internationella aktörer ska samarbeta och agera gentemot varandra. Folkrätten baseras främst på traktater (överenskommelser) och sedvanerätt. Folkrätten kräver bland annat respekt för FN-stadgan och dess regler om territoriell integritet och förbud mot våldsanvändning. Folkrätten innehåller också regler om ansvarsutkrävande för internationella brott som folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser. I folkrätten ingår bland annat mänskliga rättigheter, internationell humanitär rätt, internationell straffrätt och traktaträtt.

Om folkrätt

Relaterad navigering

- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för folkrätt

Genvägar

- **Anförande i FN:s säkerhetsråd om folkrättens betydelse för att upprätthålla internationell fred och säkerhet**
- **Debatt i FN:s säkerhetsråd om skydd för civila i väpnad konflikt**
- **UD:s folkrättsdag 2018**
- **Handlingsplan för feministisk utrikespolitik 2015-2018**

Utrikes- och säkerhetspolitik

Utrikespolitiken handlar om Sveriges förbindelser med och politik gentemot andra länder. Att förebygga risker och hot är en viktig del av säkerhetspolitiken som är en del av utrikespolitiken. Den svenska politiken förs i direkta förbindelser med andra länder men också genom exempelvis EU och FN. Samarbetet bygger på folkrätten, som består av alla internationella avtal och bestämmelser som reglerar hur stater och andra internationella aktörer ska samarbeta och hur de får och inte får agera gentemot varandra.

Om utrikes- och säkerhetspolitik

Relaterad navigering

- **Utrikes- och säkerhetspolitik i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för utrikes- och säkerhetspolitik

Genvägar

- **Utrikesdeklarationen**
- **Internationella sanktioner**
- **Sveriges diplomatiska förbindelser**

Anna Hallberg

Utrikeshandelsminister och minister med ansvar för nordiska frågor
Utrikesdepartementet

"När exporten ökar och jobben blir fler kan hela Sverige växa och utvecklas. Därför står vi upp för frihandeln och möjliggör för fler svenska företag att ta sig ut i världen. Genom utrikeshandeln kan vi främja hållbara lösningar och svenska värderingar."

Anna Hallbergs områden

- **Handelspolitik och främjande**
- **Nordiska frågor**

Handelspolitik och främjande

Den svenska handels- och främjandepolitiken syftar till att främja svenska ekonomiska intressen och bilden av Sverige utomlands, för att i sin tur underlätta export och utländska investeringar till Sverige samt möjliggöra ett ömsesidigt handelsutbyte med andra länder.

Om handelspolitik och främjande

Relaterad navigering

- **Handelspolitik och främjande i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för handelspolitik och främjande

Genvägar

- **Sveriges exportstrategi**
- **Informationsmaterial: Tjänstehandelsavtalet TiSA**

Nordiska frågor

Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region. Det är visionen för år 2030 som antogs av de nordiska statsministrarna den 20 augusti 2019. Sverige fortsätter att arbeta aktivt inom det nordiska samarbetet för ett mer hållbart, gränslöst och integrerat Norden. De nordiska länderna prioriterar nu gemensamt klimatfrågan högt. Vi står kollektivt bakom 1,5-gradersmålet och har enats om att de nordiska länderna ska bli koldioxidneutrala.

Om nordiska frågor

Relaterad navigering

- **Nordiska frågor i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för nordiska frågor

Genvägar

- **Information om Nordiskt samarbete**
- **Sverige i Nordiska ministerrådet**
- **State of the Nordic Region**
- **Gränshinderdatabasen**
- **Informationstjänsten Info Norden**
- **Nordiska ministerrådets hemsida**

Peter Eriksson

Minister för internationellt utvecklingssamarbete
Utrikesdepartementet

”Världen står inför stora utmaningar. Vi ser en försvagad demokrati globalt sett, samtidigt som klimatförändringarna blir alltmer akuta och fattigdomen tycks bita sig fast i delar av Afrika. Sveriges bistånd ska stärka demokratin och bidra till att utveckla en mer hållbar och fredlig värld."

Peter Erikssons områden

- **Internationellt utvecklingssamarbete**

Internationellt utvecklingssamarbete

Sverige har en lång tradition av ett generöst och ambitiöst bistånd. Utvecklingssamarbetet handlar om att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Det svenska utvecklingsbiståndet kanaliseras ofta genom internationella organisationer som FN och EU. Med humanitärt bistånd avses Sveriges insatser för att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet för nödlidande människor som drabbas av naturkatastrofer, väpnade konflikter eller andra katastrofliknande förhållanden.

Om internationellt utvecklingssamarbete

Relaterad navigering

- **Internationellt utvecklingssamarbete i statens budget**
- **Rättsliga dokument**
- **Myndigheter med flera**
- **Remisser**
- **Kontakt**
-

Ansvariga för internationellt utvecklingssamarbete

Genvägar

- **Openaid.se**

Under regeringen lyder Landshövdingar med Läns/regionstyrelser.

Här från Sven Wimnell 1 maj 2019:
Människornas verksamheter och grunderna för planering av framtiden för världen och Sverige.
http://wimnell.com/omr40zp.pdf

Länsstyrelserna

Sverige är indelat i 21 län som alla har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är en statlig samordnande myndighet, en servicemyndighet, en överklagandeinstans och med tillsynsansvar. Länsstyrelsen står som garant för att de av regeringen beslutade nationella målen genomförs.
Länsstyrelsernas webbplats

Publicerad 17 december 2014 · Uppdaterad 05 februari 2015

Länsstyrelsen Blekinge län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Läsa våra senaste nyheter Läsa mer om oss Besöka ett naturreservat Våra remisser Ring rätt telefonnummer vid kriser

Dalarnas län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Kontakta oss Sök i Länsstyrelsens diarium Hitta publikationer Hitta ett naturreservat Läs om landshövding och länsledning

Gotlands län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Få utflyktstips Kontakta oss Anmäla bristande djurhållning Ansöka om stöd i Landsbygdsprogrammet Jobba hos oss

Gävleborgs län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Anmäla bristande djurhållning Söka solcellsstöd Titta i vårt diarium Veta mer om motortrafik i naturen Veta mer om hotade arter (ÅGP) Läsa våra nyheter

Hallands län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Läsa våra nyheter Söka jobb Söka stöd till solceller Läsa våra kungörelser Kontakta oss Ansöka om strandskyddsdispens Anmäl för miljöprövning av vattenkraft

Jämtlands län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Jobba hos oss Evenemang på gång Kungörelser Aktuella jaktbeslut och domar Komplettering eller yttrande i ärende

Jönköpings län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Jobba hos oss Evenemang på gång Kungörelser Aktuella jaktbeslut och domar Komplettering eller yttrande i ärende

Kalmar län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Läsa nyheter Kontakta oss Anmäla att djur far illa Söka karta eller geotjänster Läsa fiskeregler Ansöka om medborgarskap Publikationer

Kronobergs län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Anmäla vattenkraft till miljöprövning Ta del av kungörelser Anmälan om vattenverksamhet Söka stöd till solceller Kolla lediga jobb

Norrbottens län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Jobba hos oss Veta mer om årets älgjakt Söka i diariet Läsa våra senaste nyheter Veta mer om landshövdingen

Skåne län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Söka solcellsstöd Överklaga kommuns beslut Ansöka om tillstånd för djurverksamhet Söka stiftelser och stipendier Ansöka om medborgarskap

Stockholms län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Registrera stiftelse Anmäla att djur far illa Kontakta Länsstyrelsen Jobba hos oss

Södermanlands län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Läsa våra senaste nyheter Jobba hos oss Veta mer om Länsstyrelsen Anmäla vattenverksamhet Ansöka om tillstånd för djurverksamhet Ansöka om förprövning av djurstallar

Uppsala län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Läsa nyheter Söka jobb Läsa kungörelser Skaffa en digital brevlåda Söka stöd för naturvård Överklaga kommunens beslut Hyra boende i naturreservat

Värmlands län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Se om vi har lediga tjänster Läsa om nya regler för vattenkraft 2019 Hitta ett naturreservat Läsa nyheter Söka energistöd Delta i Regional samverkanskurs - RSK - 2019

Västerbottens län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Anmäla bristande djurhållning Anmäla vattenkraft till nationell plan för miljöprövning Söka i Länsstyrelsens diarium Läsa våra nyheter Ladda ner en publikation Jobba hos oss

Västernorrlands län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Besöka ett naturreservat Läsa våra publikationer Hitta en författning Söka i vårt diarium

Västra Götalands län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Läsa våra nyheter Kolla status på vattnet och musslor i Västerhavet Ansöka om medborgarskap Registrera stiftelse Jobba hos oss Komplettera ditt ärende Söka i våra karttjänster och geodata

Örebro län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Läsa nyheter Kontakta oss Söka jobb Ladda ner en publikation Använda karttjänster och geodata Hitta naturreservat eller kulturmiljö

Östergötlands län

Privat Företag Förening Lantbruk och landsbygd Stat och kommun Besök och upptäck

Bygga och bo
Djur och natur
Jakt och fiske
Livshändelser

Ansöka om bidrag för vård av kulturhistoriska miljöer Ansöka om bidrag till solceller Hitta en vigselförrättare Söka stiftelser i vår stiftelsedatabas Samråd för ändring i naturmiljön

Myndigheter

Utredningar: sök under deparementen

Under regeringen lyder Myndigheter

Här från Sven Wimnell 1 maj 2019:
Människornas verksamheter och grunderna för planering av framtiden för världen och Sverige.
http://wimnell.com/omr40zp.pdf

Genom att klicka får man veta vad de gör. De sysslar med gemensamma problem och privata problem

Statsrådsberedningen

https://www.regeringen.se/sveriges-regering/statsradsberedningen/

Myndigheter

- **Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps)**
  18 december 2014 från Statsrådsberedningen

- **Harpsundsnämnden**
  18 december 2014 från Statsrådsberedningen

Utrikesdepartementet

https://www.regeringen.se/sveriges-regering/utrikesdepartementet/

Myndigheter

- **Business Sweden**
  02 september 2015 från Utrikesdepartementet

- **Sweden House**
  10 augusti 2015 från Utrikesdepartementet

- **Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, SWEDAC**
  26 maj 2015 från Utrikesdepartementet

- **Nordiska Afrikainstitutet**
  09 februari 2015 från Utrikesdepartementet

- **Svenska institutet, SI**
  06 februari 2015 från Utrikesdepartementet

- **Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, Sida**
  06 februari 2015 från Utrikesdepartementet

- **Kommerskollegium**
  06 februari 2015 från Utrikesdepartementet

- **Exportkreditnämnden (EKN)**
  06 februari 2015 från Utrikesdepartementet

- **Folke Bernadotteakademin**
  06 februari 2015 från Utrikesdepartementet

Justitiedepartementet

https://www.regeringen.se/sveriges-regering/justitiedepartementet/

Myndigheter

- **Revisorsinspektionen (RI)**
  19 april 2017 från Justitiedepartementet

- **Polismyndigheten**
  11 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Inspektionen för strategiska produkter, ISP**
  06 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Stiftelsen Gällöfsta utbildningscentrum**
  05 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Justitiekanslern (JK)**
  05 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Statens haverikommission (SHK)**
  04 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Sveriges Domstolar**
  04 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden**
  04 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Rättshjälpsmyndigheten**
  04 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Migrationsverket**
  04 februari 2015 från Justitiedepartementet

-
- **Kriminalvården**
  04 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Ekobrottsmyndigheten (EBM)**
  04 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Domarnämnden**
  04 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Brottsoffermyndigheten (BrOM)**
  04 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Brottsförebyggande rådet (Brå)**
  04 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Åklagarmyndigheten**
  04 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Kustbevakningen (KBV)**
  04 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)**
  02 februari 2015 från Justitiedepartementet

- **Säkerhetspolisen**
  05 januari 2015 från Justitiedepartementet

- **Rättsmedicinalverket (RMV)**
  05 januari 2015 från JustitiedepartementetMorgan Johansson
-
- **Genteknikmnden**
  05 januari 2015 från Justitiedepartementet

- **Datainspektionen**
  05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Försvarsdepartementet

https://www.regeringen.se/sveriges-regering/forsvarsdepartementet/

Myndigheter

- **Myndigheten för digital förvaltning**
  07 september 2018 från Finansdepartementet

- **Totalförsvarets rekryteringsmyndighet**
  05 februari 2015 från Försvarsdepartementet

- **Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)**
  05 februari 2015 från Försvarsdepartementet

- **Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun)**
  05 februari 2015 från Försvarsdepartementet

- **Försvarsunderrättelsedomstolen**
  05 februari 2015 från Försvarsdepartementet

- **Försvarsmakten**
  05 februari 2015 från Försvarsdepartementet

- **Försvarets radioanstalt (FRA)**
  05 februari 2015 från Försvarsdepartementet

- **Försvarets materielverk (FMV)**
  05 februari 2015 från Försvarsdepartementet

Miljö- och energidepartementet

https://www.regeringen.se/sveriges-regering/miljodepartementet/

Myndigheter

- **Stiftelsen Institutet för vatten- och luftvårdsforskning, SIVL**
  28 april 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Stiftelsen för miljöstrategisk forskning, Mistra**
  28 april 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Stiftelsen för Internationella institutet för industriell miljöekonomi vid Lunds universitet**
  28 april 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **De lokala säkerhetsnämnderna vid kärntekniska anläggningar**
  28 april 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Svenska Miljöinstitutet AB, IVL**
  28 april 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, SMHI**
  02 februari 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Kemikalieinspektionen, KemI**
  27 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Energimyndigheten**
  27 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Statens geotekniska institut (SGI)**
  26 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Strålsäkerhetsmyndigheten**
  26 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Oljekrisnämnden**
  26 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Naturvårdsverket**
  26 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Kärnavfallsfonden**
  26 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Havs- och vattenmyndigheten, HaV**
  26 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas**
  26 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Energimarknadsinspektionen**
  26 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Elsäkerhetsverket**
  26 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

- **Statens va-nämnd**
  19 december 2014 från Miljö- och energidepartementet

- **Svenska kraftnät**
  08 december 2014 från Miljö- och energidepartementet

Socialdepartementet

https://www.regeringen.se/sveriges-regering/socialdepartementet/

Myndigheter

- **Jämställdhetsmyndigheten**
  21 mars 2018 från Socialdepartementet

- **Myndigheten för vård- och omsorgsanalys**
  06 februari 2015 från Socialdepartementet

- **Läkemedelsverket (LV)**
  06 februari 2015 från Socialdepartementet

- **Stiftelsen WHO Collaborating Centre for International Drug Monitoring**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Provinsialläkarstiftelsen**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Systembolaget Aktiebolag**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Apotek Produktion & Laboratorier AB (APL)**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV)**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Statens institutionsstyrelse (SiS)**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

  Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU)
  19 december 2014 från Socialdepartementet

-
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Pensionsmyndigheten**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF)**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Myndigheten för delaktighet**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Inspektionen för socialförsäkringen (ISF)**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN)**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Försäkringskassan**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (FORTE)**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Folkhälsomyndigheten**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

E-hälsomyndigheten
19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Barnombudsmannen (BO)**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Arvsfonden**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Alkoholsortimentsnämnden**
  19 december 2014 från Socialdepartementet

- **Inspektionen för vård och omsorg (IVO)**
  18 december 2014 från Socialdepartementet

Utbildningsdepartementet

https://www.regeringen.se/sveriges-regering/utbildningsdepartementet/

Myndigheter

- **Etikprövningsmyndigheten**
  24 januari 2019 från Utbildningsdepartementet

- **Karlstads universitet**
  23 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Högskolan i Skövde**
  23 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Högskolan i Halmstad**
  23 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Högskolan i Borås**
  23 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Högskolan Dalarna**
  23 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Göteborgs universitet**
  23 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH)**
  23 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Försvarshögskolan**
  23 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Centrala studiestödsnämnden (CSN)**
  23 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Blekinge tekniska högskola (BTH)**
  23 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Överklagandenämnden för högskolan**
  18 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Överklagandenämnden för studiestöd (ÖKS)**
  18 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Örebro universitet**
  18 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Vetenskapsrådet**
  18 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Uppsala universitet**
  18 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Universitetskanslersämbetet (UKÄ)**
  18 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Universitets- och högskolerådet (UHR)**
  18 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Södertörns högskola**
  18 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Stockholms universitet**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Stockholms konstnärliga högskola (SKH)**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Statens skolverk**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Statens skolinspektion**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Skolforskningsinstitutet**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Sameskolstyrelsen**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Rymdstyrelsen**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Polarforskningssekretariatet**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet

- **Mälardalens högskola (MDH)**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH)**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Mittuniversitetet**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Malmö universitet**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Lunds universitet**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Luleå tekniska universitet**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Linnéuniversitetet**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Linköpings universitet**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Kungl. Tekniska högskolan (KTH)**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Kungl. Musikhögskolan i Stockholm (KMH)**
  17 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Kungl. Konsthögskolan**
  13 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Kungl. biblioteket (KB)**
  13 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Konstfack**
  12 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Karolinska institutet (KI)**
  12 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Institutet för rymdfysik**
  11 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Högskolan Väst**
  11 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Högskolan i Kristianstad (HKR)**
  11 januari 2017 från Utbildningsdepartementet
- **Umeå universitet**
  05 februari 2015 från Utbildningsdepartementet
- **Skolväsendets överklagandenämnd**
  05 februari 2015 från Utbildningsdepartementet

Kulturdepartementet

https://www.regeringen.se/sveriges-regering/kulturdepartementet/

Myndigheter

- **Nationalmuseum**
  02 januari 2018 från Kulturdepartementet

- **Delegationen mot segregation**
  02 januari 2018 från Kulturdepartementet

- **Myndigheten för stöd till trossamfund**
  01 juli 2017 från Kulturdepartementet

- **Sveriges Fängelsemuseum**
  02 januari 2017 från Kulturdepartementet

- **Nämnden för hemslöjdsfrågor**
  21 november 2016 från Kulturdepartementet

- **Myndigheten för press, radio och tv**
  27 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Myndigheten för tillgängliga medier**
  27 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Statens musikverk**
  27 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Statens konstråd**
  27 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Statens försvarshistoriska museer**
  27 februari 2015 från Kulturdepartementet
- **Riksantikvarieämbetet**
  27 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Naturhistoriska riksmuseet**
  27 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Myndigheten för kulturanalys**
  27 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Moderna museet**
  27 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Konstnärsnämnden**
  24 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Institutet för språk och folkminnen**
  24 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Forum för levande historia**
  24 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Svenska Artisters och Musikers Intresseförening (SAMI)**
  20 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Stiftelsen Dansmuseifonden**
  20 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Sveriges Radio**
  20 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Nordicom**
  20 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Riksteatern**
  20 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Valmyndigheten**
  05 februari 2015 från Kulturdepartementet

- **Zornsamlingarna**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Stiftelsen Thielska galleriet**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Stiftelsen Tekniska museet**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Stiftelsen Strindbergsmuseet**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Stiftelsen Skansen**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Stiftelsen Nordiska museet**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Stiftelsen Carl och Olga Milles Lidingöhem**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Stiftelsen Arbetets museum**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Riksförbundet Sveriges museer**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Nobelmuseet**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Judiska museet i Stockholm**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Áttje, Svenskt fjäll- och samemuseum**
  26 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Voksenåsen AS**
  21 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Stiftelsen Drottningholms Slottsteater**
  21 januari 2015 från Kulturdepartementet

- **Kungliga Operan AB (Operan)**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Föreningen Svensk Form**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Diskrimineringsombudsmannen, DO**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Utbildningsradion**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Sveriges Television**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Sveriges författarfond**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå (STIM)**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Stiftelsen Svenska Filminstitutet**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Stiftelsen Dansens Hus**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Statens museer för världskultur**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Statens medieråd**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Statens maritima museer**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet
- **Statens kulturråd**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Statens historiska museer**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Statens centrum för arkitektur och design**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Sametinget**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Röhsska museet i Göteborg**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Riksarkivet**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Nämnden mot diskriminering**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Kungliga Dramatiska teatern AB (Dramaten)**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Bildkonst Upphovsrätt i Sveriges (BUS)**
  19 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Sveriges Författarförbund**
  11 december 2014 från Kulturdepartementet

- **Bildmuseet i Umeå**
  11 december 2014 från Kulturdepartementet

Arbetsmarknadsdepartementet

https://www.regeringen.se/sveriges-regering/arbetsmarknadsdepartementet/

Myndigheter

- **Myndigheten för arbetsmiljökunskap**
  16 augusti 2018 från Arbetsmarknadsdepartementet
- **Arbetsmiljöverket**
  07 mars 2016 från Arbetsmarknadsdepartementet
- **Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar, SNAU**
  15 oktober 2015 från Arbetsmarknadsdepartementet
- **Arbetsdomstolen**
  02 februari 2015 från Arbetsmarknadsdepartementet
- **Svenska ILO-kommittén**
  02 februari 2015 från Arbetsmarknadsdepartementet
- **Svenska ESF-rådet, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige**
  02 februari 2015 från Arbetsmarknadsdepartementet
- **Nämnden för styrelserepresentationsfrågor**
  02 februari 2015 från Arbetsmarknadsdepartementet
- **Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU**
  02 februari 2015 från Arbetsmarknadsdepartementet
- **Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF**
  02 februari 2015 från Arbetsmarknadsdepartementet
- **Arbetsförmedlingen**
  02 februari 2015 från Arbetsmarknadsdepartementet
- **Medlingsinstitutet**
  03 december 2014 från Arbetsmarknadsdepartementet

Näringsdepartementet

https://www.regeringen.se/sveriges-regering/naringsdepartementet/

Myndigheter

- **Teracom Group AB (Teracom)**
  22 november 2017 från Näringsdepartementet
- **European company for the financing of railroad rolling stock (EUROFIMA)**
  09 april 2015 från Näringsdepartementet
- **Stiftelsen Norrlandsfonden (Norrlandsfonden)**
  09 april 2015 från Näringsdepartementet
- **Stiftelsen Industrifonden (Industrifonden)**
  09 april 2015 från Näringsdepartementet
- **Centrala djurförsöksetiska nämnden**
  06 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Skogsstyrelsen**
  06 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA)**
  06 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Livsmedelsverket (SLV)**
  06 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Statens jordbruksverk (SJV)**
  06 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)**
  06 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Lernia AB (Lernia)**
  05 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Orio AB (Orio)**
  05 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Verket för innovationssystem (Vinnova)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Vattenfall AB (Vattenfall)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Vasallen AB (Vasallen)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **V.S. VisitSweden AB (VisitSweden)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Transportstyrelsen**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Trafikverket**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Trafikanalys**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Tillväxtverket**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **TeliaSonera Aktiebolag (TeliaSonera)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Svevia AB (publ) (Svevia)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Sveriges geologiska undersökning (SGU)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB (Svedab)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Svenska skeppshypotekskassan (Svenska Skeppshypotek)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Svenska rymdaktiebolaget (SSC)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Swedfund International AB (Swedfund)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Swedesurvey Aktiebolag (Swedesurvey)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Swedavia AB (Swedavia)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Sveaskog AB (Sveaskog)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Statens Bostadsomvandling AB (Sbo)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Specialfastigheter Sverige Aktiebolag (Specialfastigheter)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **SOS Alarm Sverige AB (SOS Alarm)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Sjöfartsverket**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **SJ AB (SJ)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **SBAB Bank AB (publ) (SBAB)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **SAS AB (SAS)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **Samhall Aktiebolag (Samhall)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet
- **RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **PostNord AB (PostNord)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Post- och telestyrelsen (PTS)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Patentombudsnämnden**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Patent- och registreringsverket (PRV)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Myndigheten för tillväxtpolitiska analyser och utvärderingar (Tillväxtanalys)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Metria AB (Metria)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag (LKAB)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Luftfartsverket (LFV)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Konkurrensverket (KKV)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Jernhusen AB (Jernhusen)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Inlandsinnovation AB (Inlandsinnovation)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Infranord AB (Infranord)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Green Cargo AB (Green Cargo)**
  04 februari 2015 från

- **Fouriertransform Aktiebolag (Fouriertransform)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Bolagsverket**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Arlandabanan Infrastructure AB (Arlandabanan)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Apoteksgruppen i Sverige Holding AB (Apoteksgruppen)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Apoteket AB (Apoteket)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **ALMI Företagspartner AB (ALMI)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Aktiebolaget Svensk Exportkredit (SEK)**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Aktiebolaget Svensk Bilprovning**
  04 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Aktiebolaget Bostadsgaranti (AB Bostadsgaranti)**
  03 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Akademiska Hus Aktiebolag (Akademiska Hus)**
  03 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **AB Svenska Spel (Svenska spel)**
  03 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **AB Göta kanalbolag (Götakanal)**
  03 februari 2015 från Näringsdepartementet

- **Styrelsen för samefonden**
  19 december 2014 från Näringsdepartementet

- **Lantmäteriet**
  19 december 2014 från Näringsdepartementet

- **Boverket**
  19 december 2014 från Näringsdepartementet

Finansdepartementet

https://www.regeringen.se/sveriges-regering/finansdepartementet/

Myndigheter

- **Myndigheten för digital förvaltning**
  07 september 2018 från Finansdepartementet

- **Upphandlingsmyndigheten**
  25 november 2015 från Finansdepartementet

- **Trygghetsstiftelsen**
  25 juni 2015 från Finansdepartementet

- **Miljömärkning Sverige AB (Miljömärkning Sverige)**
  19 maj 2015 från Finansdepartementet

- **Statistiska centralbyrån**
  06 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Statens skadereglerings nämnd**
  06 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Statens Personadressregisternämnd**
  06 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Resegarantinämnden**
  06 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Kammarkollegiet**
  06 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Fastighetsmäklarinspektionen**
  06 februari 2015 från Finansdepartementet
- **Allmänna reklamationsnämnden (ARN)**
  06 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Första AP-fonden**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Stipendiestiftelsen för studier av japanskt näringsliv**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Tredje AP-fonden**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Tullverket**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Sparbankernas säkerhetskassa**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Skatteverket**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Skatterättsnämnden**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Sjätte AP-fonden**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Sjunde AP-fonden**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Riksgälden**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Länsstyrelserna**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Lotteriinspektionen**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Krigsförsäkringsnämnden**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Konsumentverket**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Kronofogdemyndigheten**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Konjunkturinstitutet**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Forskarskattenämnden**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Fjärde AP-fonden**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet
-
- **Finanspolitiska rådet**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Finansinspektionen**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Ekonomistyrningsverket**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Bokföringsnämnden**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Arbetsgivarverket**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Andra AP-fonden**
  05 februari 2015 från Finansdepartementet

- **Statskontoret**
  19 december 2014 från Finansdepartementet

- **Statens överklagandenämnd**
  19 december 2014 från Finansdepartementet

- **Statens tjänstepensions- och grupplivnämnd**
  19 december 2014 från Finansdepartementet

- **Statens servicecenter**
  19 december 2014 från Finansdepartementet

- **Statens fastighetsverk (SFV)**
  19 december 2014 från Finansdepartementet

- **Statens ansvarsnämnd**
  19 december 2014 från Finansdepartementet

- **Fortifikationsverket**
  19 december 2014 från Finansdepartementet

- **Statens tjänstepensionsverk (SPV)**
  18 december 2014 från Finansdepartementet

- **Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor**
  18 december 2014 från Finansdepartementet

- **Offentliga sektorns särskilda nämnd**
  18 december 2014 från Finansdepartementet

Kommuner och landsting (regioner)

Kommunallag (2017:725)

Svensk författningssamling 2017:725
SFS nr: 2017:725
Departement/myndighet: Finansdepartementet K
Utfärdad: 2017-06-22
Ändringsregister: SFSR (Lagrummet)
Källa: Regeringskansliet / Lagrummet.se

SFS-nummer · 2017:725 · Visa fulltext

Innehåll:

- 1 kap. Grunderna för den kommunala verksamheten
- 2 kap. Kommunala angelägenheter
- 3 kap. Kommunernas och landstingens organisation och
- 4 kap. Förtroendevalda
- 5 kap. Fullmäktige
- 6 kap. Styrelsen och övriga nämnder
- 7 kap. Anställda
- 8 kap. Delaktighet och insyn
- 9 kap. Kommunal samverkan
- 10 kap. Överlämnande av kommunala angelägenheter
- 11 kap. Ekonomisk förvaltning
- 12 kap. Revision
- 13 kap. Laglighetsprövning
- Övergångsbestämmelser

Sven Wimnell 9+16+26 maj 2016:

Sveriges 6 regioner. Länsstyrelser, landsting och kommuner. Invånare 2005 och 2013. Antalet bostäder 2010. Länkar till deras hemsidor på internet 6 maj 2016 med uppgifter om allt de vill visa upp.

http://wimnell.com/omr36-39zzzq.pdf

Innehåll:

Sida

3 **Sveriges regioner.**

10 **Länsstyrelser, landsting och kommuner. Invånare 2005 och 2013. Antalet bostäder 2010. Länkar till deras hemsidor på internet 6 maj 2016 med uppgifter om allt de vill visa upp**.
Kompletteringar har skett den 14 och 16 maj 2016:
För varje län har lagts till:
* Skattesatser 2016 i kommuner, län riket. Uppgifter från SCB.
* Sammanräknad förvärvsinkomst per kommun år 2014 för kvinnor och män. Uppgifter från SCB.
* Samtliga förväntade påbörjade bostäder genom nybyggnad, Uppgifter från boverkets intervjuundersökningar presenterade i maj 2016.
* Antal förvärvsarbetande (dagbefolkning) efter sektor och kommun År 2014. Uppgifter från SCB.
* Svenskt Näringslivs hemsidor för länen.
* Arbetsförmedlingarna i länen.
* Handelsbanken

11 1) Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län.

29 2) Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands och Örebro län.

55 3) Östergötlands, Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län.

74 4) Gotlands och Stockholms län.

84 5) Hallands, Värmlands och Västra Götalands län.

106 6) Blekinge och Skåne län.

119 **Detaljer om kommunerna. Folkmängd per tätort och småort per kommun 2005 (enligt SCB)**

121 1) Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län.

144 2) Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands och Örebro län.

177 3) Östergötlands, Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län.

200 4) Gotlands och Stockholms län.

212 5) Hallands, Värmlands och Västra Götalands län.

246 6) Blekinge och Skåne län.

267 **Pressinbjudan: Indelningskommittén presenterar diskussionsunderlag angående Sveriges framtida regionala indelning.**

277 **Några kommentarer den 14 maj 2016.**

280 **Innehållet i hemsidor hos boverket, naturvårdsverket och socialstyrelsen samt arbetsuppgifter för den nya regeringen.**

293 **Människor påverkas hela livet av fysiska och sociala miljöer de vistas i.**

294 Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.

297 Utvecklingens krafter

298 Systemet för mänskliga verksamheter

301 Den fundamentala påverkanskedjan

303 Sven Wimnells hemsida på Internet: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?

305 Något om välfärd och näringsliv. 26 maj 2016.

307 Näringslivet.

308 Svenskt Näringaliv

317 Arbetsförmedlingen

324 Handelsbanken

Sveriges kommuner och landsting, SKL

skl.se januari 2019

-
- **Om SKL**
- **Arbetsgivare, kollektivavtal**
- **Demokrati, ledning, styrning**
- **Ekonomi, juridik, statistik**
- **Hälsa, sjukvård**
- **Integration, social omsorg**
- **Näringsliv, arbete, digitalisering**
- **Samhällsplanering, infrastruktur**
- **Skola, kultur, fritid**

https://skl.se/skolakulturfritid.27.htm

Om SKL

- Politisk organisation
- Om kongressen
- Styrelse och beredningar
- Remissyttranden
- Kansliorganisation
- Inriktning och verksamhet
- Uppföljning och utvärdering
- Våra företag
- Servicelöfte
- Lediga jobb på SKL
- Vi vässar välfärden
- Ordförandedagen
- Dataskydd inom SKL
- SKL:s framtida lokalbehovKommuner & regioner
-

- **Om SKL**

SKL är en arbetsgivar- och intresseorganisation. Vi är en medlemsorganisation för alla kommuner och regioner.

SKL:s uppgift är att stödja och bidra till att utveckla kommuner och regioners verksamhet. Vi fungerar som ett nätverk för kunskapsutbyte och samordning. I vår roll ingår att ge service och professionell rådgivning inom alla de frågor som kommuner och regioner är verksamma inom. Vi erbjuder även kurser och konferenser inom många ämnen.
SKL:s medlemmar

Sveriges största arbetsgivarorganisation
SKL är arbetsgivarorganisation för alla kommuner och regioner. De är tillsammans arbetsgivare för mer än en miljon människor. SKL har till uppgift att teckna centrala kollektivavtal om lön och allmänna anställningsvillkor.

Arbetsgivarfrågor
Det går att göra skillnad
SKL:s ambition är att ligga steget före och belysa viktiga omvärldsförändringar. På så vis kan vi påverka utvecklingen i den riktning som ger störst nytta för våra medlemmar, och som i förlängningen bäst gynnar allmänheten. Genom intressebevakning arbetar vi för att påverka beslutsfattare såväl nationellt som internationellt.

Internationellt
Lättläst information om Sveriges Kommuner och Landsting

Kontakta SKL

Publicerad: 1 januari 2019 från SKL

Kommuner och regioner

Det finns 290 kommuner och 20 regioner i Sverige.

Gotland är kommun med landstingsuppgifter och regionalt utvecklingsansvar och har också rätt att kalla sig region.

Kommuner
Kommunerna ansvarar för en stor del av den samhällsservice som finns där vi bor. Bland de viktigaste uppgifterna är förskola, skola, socialtjänst och äldreomsorg.
Kommunerna är skyldiga att ha vissa verksamheter enligt lag. Andra verksamheter är frivilliga och beslutas av lokalpolitikerna.
Kommunernas obligatoriska och frivilliga åtaganden

Regioner
Regionerna ansvarar för uppgifter som är gemensamma för stora geografiska områden och som ofta kräver stora ekonomiska resurser. Till exempel hälso- och sjukvården, kultur, kollektivtrafik och att stärka regionernas tillväxt och utveckling.

Regioners obligatoriska uppgifter
- Hälso- och sjukvård
- Tandvård för barn och unga upp till 22 års ålder (från och med 1 januari 2018)
- Regionalt utvecklingsansvar

Frivilliga uppgifter
- Kultur
- Utbildning
- Turism

Gemensam, obligatorisk uppgift för kommuner och regioner
- Regional och lokal kollektivtrafik

Kommuner & regioner
- Fakta, kommuner och regioner
- Kommuner, lista
- Regioner, lista

- **Arbetsgivare, kollektivavtal**

Publicerad: 31 januari 2019

SKL är landets största arbetsgivarorganisation. Vi tecknar centrala kollektivavtal för över en miljon medarbetare i kommuner och regioner. Genom att skapa attraktiva villkor och erbjuda intressanta jobb kan arbetsgivare attrahera medarbetare med rätt kompetens och trygga kompetensförsörjningen för framtidens välfärd. SKL ger medlemmarna stöd i det arbetet.

- **Arbetsgivare, kollektivavtal**
- Arbetsmiljö
- Arbetsrätt, lagar
- Avtalsrörelse
- Chefs- och ledarskap
- Förtroendevaldas arbetsgivaransvar
- Internationellt, EU
- Kollektivavtal
- Lönebildning
- Personal- och kompetensförsörjning
- Snabbspår, nyanlända
- Sveriges Viktigaste Jobb
- Uppföljning, analys

- **Demokrati, ledning, styrning**

Publicerad: 1 januari 2019

Detta gör SKL

SKL arbetar för att stärka och utveckla den kommunala självstyrelsen. Det gör vi bland annat i form av stöd till förtroendevalda och fritidspolitiker.

Politiska ledare ska vara rustade för att leda i förändring och driva en effektiv verksamhet med en stark medborgerlig förankring.

Mest besökta sidor

- Så styrs en kommun
- Tillämpning av lagen om valfrihet (LOV)
- Kommunens Kvalitet i Korthet
- Så styrs regioner
- Ledningssystem, kvalitetsarbete
-

Demokrati, ledning, styrning

- Driftformer, valfrihet
- EU, internationellt
- Medborgardialog, delaktighet
- Mänskliga rättigheter, jämställdhet
- Politisk styrning, förtroendevalda
- Revision
- Stöd för att styra och leda
- Upphandling
- Val, maktfördelning
- Våldsbejakande extremism

- **Ekonomi, juridik, statistik**

Detta gör SKL
SKL arbetar för att skapa stabila och förutsägbara ekonomiska förutsättningar för medlemmarna. Vi tar fram prognoser för skatteintäkter, kostnader och sysselsättning.

Vi utvecklar former för styrning och uppföljning. Statistik och öppna jämförelser är viktiga verktyg.

SKL ger juridisk vägledning till kommuner och regioner inom exempelvis upphandlingsfrågor och kommunal- och civilrättsliga frågor.

Mest besökta sidor
- **Cirkulär till kommuner, ekonomi**
- **Löner, personalstatistik**
- Juridisk service
- Arbetsgivaravgifter
- Prisindex
-

Ekonomi, juridik, statistik
- Ekonomi
- Juridik
- Statistik

- **Hälsa, sjukvård**

Publicerad: 16 januari 2019

SKL arbetar för att utveckla sjukvården med patienten i fokus. Vården ska präglas av patientsäkerhet, tillgänglighet och hög medicinsk kvalitet. Vårdens digitalisering och patientens väg genom vården är centrala utvecklingsområden där SKL:s engagemang är stort.

Hälsa, sjukvård
- E-hälsa
- Folkhälsa
- Jämlik vård och hälsa
- Kunskapsstöd, vård och behandling
- Läkemedel
- Patientinflytande
- Patientsäkerhet
- Psykisk hälsa
- Sjukskrivning och rehabilitering
- Strategi för hälsa
- Verksamhetsutveckling
- Vård av personer från andra länder

- **Integration, social omsorg**

Publicerad: 1 januari 2019

Detta gör SKL
SKL arbetar för att kommuner och regioner ska ha goda förutsättningar att ge barn och vuxna som flyr till Sverige ett bra mottagande och goda förutsättningar till integration. Vi driver våra medlemmars intressen och för fram behov och synpunkter till regering och myndigheter.

SKL arbetar för att höja kvaliteten på stöd och omsorg till utsatta grupper, bland annat genom att stärka socialtjänsten och underlätta samverkan med olika utförare och andra intressenter.

Mest besökta sidor
Rekommendationer för familjehemvård till kontaktpersoner och kontaktfamiljer
Särskilt förordnad vårdnadshavare
GDPR för socialtjänsten
Kvalitet i äldreboenden
Stöd till personer med funktionsnedsättning

Integration, social omsorg
- Asyl- och flyktingmottagande, integration
- Ekonomiskt bistånd, försörjning
- Social omsorg

- **Näringsliv, arbete, digitalisering**

Publicerad: 24 maj 2018

Detta gör SKL
SKL stöder kommuner att utveckla arbetsmarknadsinsatser, inte minst för unga och nyanlända. Vi jobbar brett med näringslivsfrågor – ett bra företagsklimat är centralt för jobb, tillväxt och välfärd.

Det behövs smarta digitala tjänster som gör det lätt att ta del av offentlig information, starta företag, komma i kontakt med vården, eller planera en utbyggnad av villan. SKL driver på i det arbetet.

Mest besökta sidor
- Dataskyddsförordningen, GDPR
- E-arkiv
- Leda för smartare välfärd
- Mål och strategier för digitalisering
- Informationssäkerhet
-

Näringsliv, arbete, digitalisering
- Arbetsmarknad, sysselsättning
- Digitalisering
- Forskning och innovation
- Näringsliv, företagsklimat

- **Samhällsplanering, infrastruktur**

Publicerad: 1 januari 2019

Detta gör SKL
SKL arbetar för att kommunerna och regionerna ska få bättre förutsättningar att bygga hållbara och attraktiva städer och samhällen. Vi driver våra medlemmars intressen och ger stöd i form av bland annat underlag till taxor och vägledningar om upphandling av kollektivtrafik.

Mest besökta sidor
- Lagstiftning skolskjuts
- Taxa, plan- och bygglov
- Taxa, miljöbalkens område
- Exempelsamling PBL
- Delegationsordning, lov och byggande

Samhällsplanering, infrastruktur
- Besöksnäring
- Fastigheter
- Miljö, hälsa
- Planera, bygga, bo
- Regional utveckling
- Trafik, infrastruktur
- Trygghet, säkerhet

Skola, kultur, fritid

https://skl.se/skolakulturfritid.27.htm
Publicerad: 14 december 2018

Detta gör SKL
SKL arbetar för att elevernas resultat i skolan ska förbättras. Skickliga lärare, god arbetsmiljö och bra ledarskap är avgörande. SKL stöder också kommunerna i arbetet med förskola och fritids.

Inom kultur och fritid arbetar SKL för goda förutsättningar i hela landet. Det gäller exempelvis områden som idrottsanläggningar, e-böcker på folkbibliotek och föreningsliv. SKL arbetar också för att beslut om kulturlivet ska fattas så nära medborgarna som möjligt.

Mest besökta sidor
- Skolan och dataskyddsförordningen
- Så mycket kostar skolan
- Handlingsplan för skolans digitalisering
- Måttboken
- Mer för fler - hur når vi fler inom kulturområdet
-

Skola, kultur, fritid
- Förskola, grund- och gymnasieskola
- Kultur, fritid

Fackföreningar och arbetsgivareföreningar

Sven Wimnell 27 februari 2010 + 3 april 2014:

Fackföreningar och arbetsgivareföreningar 2014. Statistik om arbete och näringar. Arbetsförmedlingens hemsida.
http://wimnell.com/omr658f.pdf

Innehåll

Sid

Innehållet hämtat från Internet 2-3 april 2014.

3 LO, LANDSORGANISATIONEN I SVERIGE
http://www.lo.se

40 TCO. Tjänstemännens Centralorganisation.
TCO

74 SACO, Sveriges akademikers centralorganisation.
http://www.saco.se

99 SN. Svenskt Näringsliv.
http://www.svensktnaringsliv.se/

132 Företagarna.
http://www.foretagarna.se

149 Statistisk årsbok för Sverige 2014.
Statistik om arbetsmarknad och näringsverksamhet

152 Arbetsförmedlingen 3 april 2014
http://www.arbetsformedlingen.se

161 Andra företagareföreningar

163 Arbetsrätten på bordet under ett unikt möte

Företagarna

https://www.foretagarna.se/

Om Företagarna

- Om Företagarna
- Personuppgiftshantering
- Press
- Redaktör - logga in

Om medlemskap

- Bli medlem
- Våra medlemskap
- Medlemsförmåner
- Juridisk rådgivning FAQ

Kontakta oss
Företagarna
Rådmansgatan 40
info@foretagarna.se
08-406 17 00
Fler kontakter
FÖLJ OSS I SOCIALA MEDIER

LO, Landsorganisationen i Sverige LO.se

- **Det gör LO**
- **Löner, arbetsmiljö och avtal**
- **Facket försäkrar**
- **Politiska sakfrågor**
- **Internationellt**
- **Om oss**
  - **De 14 förbunden**
  - **Organisation**
  - **LOs hantering av personuppgifter**
  - **Lediga tjänster**
  - **Kansli**
  - **Ledningen**
  - **LO-distrikten**

- LO FAKTA
- FACKET DIREKT
- MEDIERUM
- MATERIAL
- LO PLAY
- LO BLOGGEN

KONTAKT

LO-SEAUNG

- Hitta förbund
- Lyssna
- English
- Teckenspråk
- Lättläst

FACKET NÄRA DIG
LO finns i hela Sverige

SN, Svenskt näringsliv

https://www.svensktnaringsliv.se/

PLAY
FRÅGOR VI ARBETAR MED
VÅRT MATERIAL
Allt vårt material
Rapporter
Pressmeddelanden
Remissvar
Nyhetsbrev
Webbutik
Nyhetsarkiv
Skolmaterial
Skiljenämnden i uppfinnar- och konkurrensklausulstvister

KALENDARIUM
REGIONKONTOR

OM OSS
Innehåll A–Ö
Nyhetsbrev
Pressrum

PLAY
FRÅGOR VI ARBETAR MED
VÅRT MATERIAL
KALENDARIUM
REGIONKONTOR

Webb-tv

Innehåll A–Ö

A
Adress
Allmänna löneavgiften
Almedalen
Arbetsförmedlingen
Arbetsgivaravgift
Arbetsgivareförbund
Arbetskraftsinvandring
Arbetslöshet
Arbetstider
Avsked
Avtalsrörelsen
B
Beställ
Blanketter för avsked
Blanketter för uppsägning
Blekinge län
Bli medlem
Bolagsskatt
Branschföreningar
Bryssel
C
Cookies
CSR
Curt Nicolin-priset
D
Dalarnas län
Debattartiklar
Digitalisering
Dolda skatter
E
Ekonomiska läget
Elmarknaden
Energi
Energiskatt
English
Enkla jobb
Entreprenörskap i skolan
EU:s inre marknad
Europa
Europeisk arbetsmarknad
Event
F
Facebook
Fakta om löner och arbetstider
Falun
Fokus på jobben
Fokus på skatterna
Forskning
Frihandel
Företag
Företagens betydelse för samhället
Företagsamt med Carola Lemne
Företagsklimat
Förhandling
G
Gotland
Gotlands län
Grafisk profil
Gävle

Gävleborgs län
Göteborg
H
Hallands län
Halmstad
Högupplösta bilder
I
In English
Infrastruktur
Innovationer
Integration
Integritetspolicy
Invandring
J
Jobb
Jobba med lönen
Jämställdhet
Jämtlands län
Jönköping
Jönköpings län
K
Kalendarium
Kalmar
Kalmar län
Kapitalbeskattning
Karlshamn
Karlstad
Kilometerskatt
Klimat
Kollektivavtal
Kollektivavtal - så funkar det
Kommentaren
Kommunranking
Kompetensförsörjning
Konfliktregler
Konjunktur
Konjunkturrapport
Konkurrensrätt
Kontakta oss
Kontaktuppgifter
Kort om sajten
Kronobergs län
Kvinnor styrelser
Kvotering
L
Lagen om anställningsskydd
LAS
Lediga tjänster
Linkedin
Linköping
Logotyp
Lokalt företagsklimat
Luleå
Läromedel
Lönebildning
Lönestatistik
M
Malmö
Matchning på arbetsmarknaden
Medarbetare
Medlemsavgift
Medlemskap
Medlemsorganisationer
Medlemsuppgift
Miljö
Miljölagstiftning

Miljörätt
Moms
N
Nicolinpriset
Norrbottens län
NSD
Nyföretagande
Nyhetsarkiv
Nyhetsbrev
NYK
Nytt från Skola & Näringsliv
Nytt från Svenskt Näringsliv
Näringslivets Säkerhetsdelegation
O
Offentlig upphandling
Organisationsschema
Osund konkurrens
P
Peter Isling
Play
Prenumerera på pressmeddelanden
Pressmeddelanden
Pressrum
Punktskatt
R
Rapporter
Rapportera löner
Regelkrångel
Regionkontor
Registrator för remisser
Rekryteringsenkäten
Remissvar
Rot-avdrag
Rut-avdrag
Rätt till heltid
S
Seminarier
Sjukfrånvaro
Skatt på arbete
Skatt på företagande
Skatt på ägande
Skatteavtal
Skattemål
Skattetryck
Skellefteå
Skiljedomsreferat
Skola och näringsliv
Skolmaterial
Skrivelser
Skåne län
SME-kommittén
SMS-bevakning
Småföretag
Socialförsäkring
SPN
Stockholm
Stockholms län
Styrelsen
Sundsvall
Svensk ekonomi
Sverige tar matchen
Sympatiåtgärder
Sällskapet Politik & Näringsliv
Södermanlands län
T
Telefonnummer
Tillväxt
Tryckt material
TTIP
Turordningsregler

TV
Twitter
U
Umeå
Ungdomsarbetslöshet
Upphandling
Uppsala
Uppsala län
Uppsägning
Utbildning som bransch
V
Vardagsjobb
Vd-löner – vägledning
Välfärd
Värmlands län
Västerbottens län
Västernorrlands län
Västerås
Västmanlands län
Västra Götalands län
Växjö
W
Webbtv
Webbutik
Y
YouTube
Yrkeskoder
Ö
Örebro
Örebro län
Östergötlands län
Östersund

Utbildning och forskning. Och även Statliga myndigheter stiftelser och bolag.

Se kapitel 3 och 4 , sidorna 107 - 745 i

Sven Wimnell 20 mars 2018 del 1 av 3: Samhällsplaneringens problem. Områden 1-5 samt 1-9 med myndigheter och professorer, yrken och utbildningar m m.
http://wimnell.com/omr40zl.pdf.

del 2=40zm.pdf. del 3=40zn.pdf

107 **Kapitel 3: Något om områdena 1-5**

110 **SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.**

111 **101 Arkiv och 102 bibliotek. Om det vetande som finns.**
111 Kungliga biblioteket - SverigesNationalbibliotek.
117 Klassifikationssystemet för verksamheter och biblioteks-systemen.
118 Om klassifikation
120 LIBRIS/SAB klassifikationssystem
121 Dewey decimalklassifikation

124 **103. Encyklopedier och övergripande värderingar**
123 Encyklopedi
125 FN:s högkommissarie för mänskligarättigheter
126 Europeiska konventionen om de mänskligarättigheterna
127 Medborgerliga fri- och rättigheter

129 **104. Övergripandefilosofiska versamheter om samband**
130 Systemet för mänskliga verksamheter
139 Kommentarer till Samhällsplaneringens problem.
142 Kort om skillnader mellan klassifikationssystemet för mänskliga verksamheter och biblioteksystemen DC, DK och SAB.

148 **105. Övergripande om forskning. Om det mer vetande man vill ha**
148 Samhällsplaneringens problem.
150 Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2016
177 Vetenskapsrådet
181 forskning.se
183 Formas

184 Forte
185 Riksbankens Jubileumsfond
186 VINNOVA
186 KK-stiftelsen

187 **106-107. Övergripande om ekonomiska och kulturella verksamheter**
187 Yrkesverksamheter enligt SSYK 2012. Näringsliv enligt SNI 2007. Utbildning enligt SUN 2000, SCBs statistik om allt.

189 Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 Reviderad 2016
194 Gymnasiet

208 **108. Samhällskunskap**
208 Klassifikationssystemet för verksamheter. Med några förtydligande kommentarer
214 Mer om verksamheter
216 Sociologi
222 Framtidsplaneringar
223 Schema över påverkans- och förändringsproblem
224 Förteckning över verksamheter

225 **109. Filsofins historia. Idé- och lärdomshistoria**
226 Filosofi
234 Filosofins historia. Bertrand Russel om västerlandets visdom.
235 De stora filosoferna
236 Ludwig Wittgenstein
238 Idé- och lärdomshistoria
241 I skuggan av framtiden. Modernitetens idéhistoria.

262 **11-19. Individernas inre verkligheter**

262 **SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter**
263 Schema om inre och yttre verkligheter och verksamheter
264 Hjärnan
285 människosyn
287 tro och vetande
288 erfarenhet
289 minne
294 bildning
297 realism
300 idealism
302 förnuft
303 intuition
304 attityd
306 inlärning
307 intellektualism
310 antiintellektualism
313 vanföreställning
314 dagdröm
315 hallucination
317 fördom
318 opinion
320 norm
321 institution

323 **SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d**.
324 förändring.
354 framstegstanken
327 tradition
328 framtidsforskning
330 Framtidskonventet
332 växthuseffekten

338 **SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.**
339 värdering
340 emotion
341 empati
343 sympati
344 kärlek
352 erotik
353 estetik
358 stress
360 depression

362 **SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d**.
363 nätverk
364 världsbild
366 världsåskådning
367 livsåskådning
368 ideologi
370 religion
372 buddhistisk filosofi
374 indisk filosofi
375 islam
382 konservatism
385 liberalism
389 socialism
392 kapitalism
395 globalisering
397 nationalism
399 populism
400 rasism
403 främlingsfientlighet
404 hedersvåld
406 islamisk kvinnosyn.
407 etnicitet
408 integration
409 levnadsnivå
410 livskvalitet
411 politik

413 **SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.**
414 biologisk psykologi
417 personlighetsutveckling
418 personlighetspsykolog
420 perceptionsstörning
421 ADHD
422 psykisk störning
424 psykossjukdom
425 psykiatri
429 socialpsykologi

430 **SW 16 Individens logik. Vetenskpsteori o d.**
431 logik

437 **SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.**
438 etik
443 moral
444 kardinaldygder
445 dödssynd
446 rättvisa
447 brottslighet
448 polisen
454 Tidningsutgivarna
455 dagstidning

460 **SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.**

461 Informationsstress vår nya folksjukdom.
462 Opinionsundersökningar.SOM-institutet

464 **2. Religiösa verksamheter.**

465 **31-34. Politiska vetenskaper**

466 **35. De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter**
467 SW . 351 Sveriges riksdag

468 SW . 352 Kommun- och landstingsfullmäktige

469 Sven Wimnell 9+16+26 maj 2016: Sveriges 6 regioner. Länsstyrelser, landsting och kommuner. Invånare 2005 och 2013. Antalet bostäder 2010. Länkar till deras hemsidor på internet 6 maj 2016 med uppgifter om allt de vill visa upp. http://wimnell.com/omr36-39zzzq.pdf

470 SW . 353 Sveriges regering
471 Politikområden för politiken 28 juli 2017
473 Politiska och opolitiska planeringar

474 SW . 354 Mellanfolkliga centrala organ (FN, EU o d).

475 **36-39. Politiska partier och organisationer. Politiskt verksamma personer. SOU.**
475 Politiska partier i Sverige
475 Statens Offentliga Utredningar, SOU
475 Sven Wimnell 27 februari 2010 + 3 april 2014: Fackföreningar och arbetsgivareföreningar 2014. Statistik om arbete och näringar. Arbetsförmedlingens hemsida. http://wimnell.com/omr658f.pdf

476 **4. Sambandsforskningsverksamheter**

477 **5. Matematik och naturvetenskap.**

478 **Kapitel 4: Statliga myndigheter stiftelser och bolag. Professorer vid universitet och högskolor**

479 Kompletteringar med yrken, näringsliv, utbildning m m

480 **SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.**

515 **SW 2 Religiösa verksamheter o d.**

521 **SW 3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.**

535 **SW 4 Sambandsforskningsverksamheter.**

536 **SW 5 Naturforsknings - och matematikverksamheter.**

549 **SW 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.**
550 SW 60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter.
551 SW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.
570 SW 62 Ingenjörsverksamheter (konstruktion o d)
586 SW 63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske o
595 SW 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.

605 SW 65 Administration, distribution
606 SW . 651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning.
607 SW . 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.
608 SW . 6525-6529 Militära verksamheter o d
614 SW . 653 Handelsverksamheter.
623 SW . 654 Telekommunikationsverksamheter
624 SW . 655 Förlagsverksamheter o d.
625 SW . 656 Transportverksamheter, resbyrå,lagring o d.
628 SW . 657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.
633 SW . 658 Företagsekonomi, Arbetsförmedling. Arbetsmarknad.
642 SW . 659 Marknadsförings- ochreklamverksamheter od

643 SW 66/68 Tillverkning av varor.
646 SW 69 Tillverkning/ byggande avbyggnader o anläggningar

647 **SW 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.**
648 SW 70 Allmänt om konst o kultur

653 SW 71 Övergripande formgivning/ planering fysiska miljöer.
SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.
664 SW 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning
667 SW 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål.
672 SW 75 Konstmåleri. 76 Grafisk konst, tecken 77 Fotografi.
675 SW 78 Musik (konserter o d 792)

681 SW 79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport.
683 SW . 7911-7913 Seder och bruk.
686 SW . 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.
688 SW . 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.
691 SW . 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.
692 SW . 794 Spel. Skicklighets-och turspel. Lotteri. Lotto. Tips
693 SW 795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.
694 SW . 7951 Socialvård..
695 SW . 7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.
701 SW . 7957 Undervisning o d.
724 SW . 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet
725 SW . 7959 Sociala miljöer i allmänna grupper o d.
726 SW 796/799 Sport, idrott o d.

730 **SW 8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur**
731 SW 80 Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.
735 SW 81 Litteraturvetenskap.Litteraturhistoria.
737 SW 82/89 Skönlitteratur på olika språk.

738 **SW 9 Saklitterära verksamheter. Allmän geografi och historia. Biografi.**
739 SW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.
741 SW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.
743 SW 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.
744 SW 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.

De svenska biblioteken enlig SAB

Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden. Kan vara lämplig uppställning på biblioteken.

Från zzzzl

Här har SABs ämnen lagts in. Individernas inre verkligheter behöver förbättras genom utbildningar i skolor på alla nivåer. Observera att SAB har dålig redovisning för område 3 om politik. Regeringen har dålig hand med området 64 om hushållsverksamheter. Regeringen har ansvariga statsråd för alla politikområden utom för hushållsverksamheterna som är grunden för välfärden. (SAB= system på biblioteken)

SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.

O SW 10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar

SW . 101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.
SW . 102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning
SW . 103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar.
SW . 104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband
SW . 105 Övergripande om forskning
SW . 106 Övergripande om ekonomiska verksamheter
SW . 107 Övergripande filosofier om utbildning o d.
SW . 108 Samhällskunskap.
SW . 109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.

Ac Arkiv11152 träffar
Aa Bibliografi72330 träffar
Ab Bibliotek33294 träffar
Ba Allmänna encyklopedier3393 träffar
Be Allmän idé- och lärdomshistoria10295 träffar
Bf Allmän vetenskaplig och kulturell verksamhet16245 träffar
Db Filosofins historia

O SW 11/19 Individernas inre verkligheter.

SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.
SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.
SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.
SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.
SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.
SW 16 Individens logik. Vetenskpsteori o d.
SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.
SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.

D(x) Filosofiska lexikon334 träffar
D:d Filosofisk teori och metodlära75 träffar
Df Estetik3423 träffar
De Värdefilosofi: allmänt468 träffar
Dj Verklighetsuppfattningar (metafysik, ontologi, kosmologi m m)5262 tr
Dh Filosofisk antropologi4683 träffar
Do Psykologi69173 träffar
Dd Kunskapsteori och vetenskapsteori12632 träffar
Dc Logik och språkligt orienterad filosofi6341 träffar
Dg Etik18582 träffar
Da Äldre västerländsk samt icke-västerländsk filosofisk litteratur5654 träffar
Db Filosofins historia43514 träffar
Dba Antikens filosofi3099 träffar
Dbb Medeltidens och renässansens filosofi1452 träffar
Dbc Nya tidens filosofi (fr o m Descartes)12017 träffar
Dbd Icke-västerländsk filosofi2611 träffar
Dbz Särskilda filosofer24621 träffar

O SW 2 Religiösa verksamheter o d.

CReligion
C(x) Religionslexikon118 träffar
C:d Religionsfilosofi och -psykologi7141 träffar
C:oa Religionssociologi2246 träffar
Ca Kristendomen: allmänt6644 träffar
Cb Bibelutgåvor9294 träffar
Cc Exegetik och litteratur om Bibeln32998 träffar
CdÄldre teologisk litteratur7302 träffar
Ce Dogmatik och symbolik20777 träffar
Cf Teologisk etik4851 träffar
Cg Praktisk teologi14366 träffar
ChGudstjänsten7219 träffar
Ci Uppbyggelselitteratur20632 träffar
Cj Kyrkohistoria45869 träffar
Ck Kristna samfund25627 träffar
Cl Kristen mission4441 träffar
Cm Religionshistoria57604 träffar
Cn Moderna religionsbildningar3399 träffar

SW 3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.
O
SW 31 Statistik och demografi.
SW 32 Statsvetenskap.
SW 33 Nationalekonomi, internationell ekonomi.
SW 34 Lagar o förordningar, traktat, juridik.

Oi Statistik7682 träffar
Oi(x) Statistiklexikon50 träffar
Oi:d Statistisk teori och undersökningsmetodik1116 träffar
Oi:k Statistikens historia45 träffar

Oj Demografi (befolkningsvetenskap)10117 träffar
Oj:bf Demografiska institutioner19 träffar
Oj:d Demografisk teori, filosofi och metodlära289 träffar
Oj:k Demografisk forskningshistoria161 träffar
Oj:oi Statistiska demografiska tabeller62 träffar
Oj- Allmänt: särskilda länder och områden3887 träffar
Oja Nativitet och mortalitet737 träffar
Ojc Flyttningar och befolkningsändringar2181 träffar
Ojd Befolkningssammansättning och -fördelning491 träffar
Ojf Folkbokföring240 träffar
Ojp Befolkningspolitik520 träffar

Oc Statskunskap och politik136937 träffar
Oc(x) Allmänt: lexikon205 träffar
Oc:bf Organisationer och institutioner42 träffar
Oc:d Politisk teori, politisk psykologi och metodlära5128 träffar
Oc:k Statskunskapens vetenskapshistoria584 träffar
Oc:oa Politisk sociologi1672 träffar

Oc.0 Särskilda statsvetenskapliga och politiska delområden, politiska skrifter13592 träffar
Ocb Statsrätt7253 träffar
Occ Sveriges statskunskap och politik17489 träffar
Ocf Främmande länders statskunskap och politik44858 träffar
Ocg Politiska begrepp och politiska åskådningar39099 träffar
Ocl Utomparlamentariska metoder, konspirativ verksamhet, terrorism m m4690 träffar

Qa(x) Nationalekonomiska etc lexikon

Qa:k Nationalekonomins historia361 träffar
Qa:oe Lagstiftning8 träffar

Oe Rättsvetenskap114353 träffar
Oe(x) Juridiska lexikon459 träffar
Oe(u) Lagar och lagförslag: allmänt16 träffar
Oe:d Rättsfilosofi och rättsvetenskaplig metodlära3655 träffar
Oe:oa Rättssociologi889 träffar
Oe- Juridik: särskilda länder och områden8863 träffar
Oea Civilrätt46145 träffar
Oeb Straffrätt7950 träffar
Oek Processrätt10811 träffar
Oel Tryckfrihetsrätt1241 träffar
Oep Kriminologi och polisväsen15455 träffar till 7955
Oeq Kriminalvård3233 träffar till 7955
Oer Rättsfall4887 träffar
Oes Försvars- och krigslagstiftning1109 träffar
Oet Rättshistoria10036 träffar
Oeö Särskilda verksamheters juridik25 träffar

O(x) Samhälls- och rättsvetenskapliga lexikon169 träffar

O:bf Samhälls- och rättsvetenskapliga institutioner29 träffar
O:d Samhälls- och rättsvetenskapens filosofi och metodlära11011 träffar
O:k Samhälls- och rättsvetenskapens historia175 träffar

O- Allmänt: särskilda länder och områden4022 träffar
O-a Europa: allmänt81 träffar
O-b Norden: allmänt52 träffar
O-c Sverige967 träffar
O-dÖvriga Norden182 träffar
O-e Brittiska öarna (Storbritannien)122 träffar
O-f Mellaneuropa270 träffar
O-g Nederländerna, Belgien och Luxemburg20 träffar
O-h Schweiz16 träffar
O-i Italien (inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta)59 träffar
O-j Frankrike och Monaco134 träffar
O-k Spanien (inkl Andorra och Gibraltar)22 träffar
O-l Portugal18 träffar
O-mÖsteuropa296 träffar
O-n Balkanländerna95 träffar
O-o Asien758 träffar
O-p Afrika407 träffar
O-q Amerika550 träffar
O-r Oceanien (Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Polynesien, Mikronesien)51 träffar
O-s Polarländerna7 träffar

Ob Internationella relationer51526 träffar
Ob(x) Allmänt: lexikon64 träffar
Ob:bf Allmänt: institutioner83 träffar
Ob:k Allmänt: historia90 träffar
Ob.09 Allmänt: politiska skrifter286 träffar
Oba Folkrätt10884 träffar
Obb Freds- och nedrustningsfrågor8780 träffar
Obd Internationellt samarbete: allmänt1946 träffar
Obe Nationernas förbund (NF)440 träffar
Obf Förenta nationerna (FN)3985 träffar
Obk Regionalt mellanfolkligt samarbete6743 träffar
Obl Försvarspakter735 träffar
Obn Nordiskt samarbete953 träffar
Obq Utvecklingsbistånd och internationell hjälpverksamhet7528 träffar
Obr Röda korset (och likvärdiga organisationer)483 träffar

O SW 35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.
Här församlingarnas egna dokument. Oklart var SAB har dem.

O SW 36/39 Politiska krav och politiska planeringar:
Oh Sociala frågor och socialpolitik173566 träffar se7951
Här politiska krav och politiska planeringar. Oklart var SAB har dem.

O SW 4 Sambandsforskningsverksamheter.
Finns inte i SAB

O SW 5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.

T Matematik

Ta Matematik: allmänt20686 träffar
Tb Aritmetik463 träffar
Tc Algebra7432 träffar
Td Analys11819 träffar
Te Geometri5824 träffar
Tf Mått, mål och vikt611 träffar
Th Sannolikhetskalkyl och matematisk statistik12869 träffar

U Naturvetenskap

U(x) Naturvetenskapliga lexikon407 träffar
U:b Naturvetenskaplig forskning och n naturvetenskapliga institutioner530 träffar
U:d Naturvetenskaplig teori, filosofi och metodlära1413 träffar
U:k Naturvetenskapens historia2319 träffar
U:oa Naturvetenskapens sociologi133 träffar
U.02 Allmän instrumentlära683 träffar

Ua **Astronomi**15199 träffar
Ua(y) Astronomiska kartor, stjärnkataloger och bilderböcker48 träffar
Ua:bf Astronomiska institutioner74 träffar
Ua:k Astronomins historia1307 träffar
Ua.02 Instrumentlära324 träffar
Uaa Universum2504 träffar
Uab Solsystemet2247 träffar
Uac Stjärnor1230 träffar
Uae Praktisk astronomi874 träffar
Uaf Tidmätning1484 träffar
Uag Celest mekanik227 träffar
Uah Sfärisk astronomi och positionsastronomi111 träffar
Uai Astrofysik1032 träffar

Ub **Geofysik**17337 träffar
Ub.02 Instrumentlära: allmänt8 träffar
Uba Meteorologi6524 träffar
Ubb Oceanografi och hydrologi6125 träffar
Ubc Geodesi1764 träffar
Ubd Jordmagnetism407 träffar
Ube Vulkaner och jordbävningar1012 träffar

Uc **Fysik och kemi**71241 träffar
Uc.bf Institutioner0 träffar
Uc:k Fysikens och kemins historia360 träffar
Ucb Mekanik5380 träffar
Ucc Fysik27528 träffar
Ucd Molekyl-, atom-, kärn- och partikelfysik7146 träffar
Uce Kemi27368 träffar

Ud **Geologi och paleontologi**26607 träffar
Ud:bf Geologiska och paleontologiska institutioner57 träffar
Ud:k Geologins och paleontologins historia199 träffar
Ud.02 Instrumentlära8 träffar
Ud- Särskilda länder och områden3186 träffar
Uda Allmän och historisk geologi7438 träffar
Udb Paleontologi4005 träffar
Udt Geokemi462 träffar
Udu Mineralogi2407 träffar
Udv Petrologi1358 träffar
UdxEkonomisk geologi2978 träffar

J Arkeologi

Ue **Biologi**37710 träffar
Ue:bf Biologisinstitutioner42 träffar
Ue:k Biologins historia661 träffar
Ue.0 Särskilda biologiska aspekter och delområden20173 träffar
Uea Utvecklingslära och genetik6109 träffar
Ueb Fysisk antropologi1735 träffar
Uec Mikrobiologi2095 träffar
Ued Bioteknik1481 träffar

Uf **Botanik**29412 träffar
Uf:bf Botanikinstitutioner251 träffar
Uf:k Botanikens historia559 träffar
Uf.0Särskilda botaniska aspekter och delområden11570 träffar
Ufa Särskilda grupper av växter2464 träffar
Ufe Fröväxter (Fanerogamer): allmänt962 träffar
Uff Fanerogamer: gömfröiga (Magnoliophytina)2724 träffar
Ufg Fanerogamer: nakenfröiga (Pinophytina)287 träffar
Ufh Kryptogamer5684 träffar

Ug **Zoologi**36507 träffar
Ug:bf Zoologiinstitutioner115 träffar
Ug:k Zoologins historia233 träffar
Ug.0 Särskilda zoologiska aspekter och delområden7168 träffar
Uge Ryggradsdjur (Vertebrata)531 träffar
Ugf Däggdjur (Mammalia)5257 träffar
Ugg Fåglar (Aves)6556 träffar
Ugh Kräldjur (Reptilia) och groddjur (Amphibia)999 träffar
Ugi Fiskar (Pisces) och rundmunnar (Cyclostomi)2329 träffar
Ugj Ryggradslösa djur (Evertebrata)11027 träffar

Uh Miljöfrågor och naturskydd41368 träffar till 71

SW 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.

O SW 60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter.
Kv Allmän ekonomisk historia19921 träffar

O SW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.

V Medicin
V(x) Medicinska lexikon666 träffar
V:b Medicinsk forskning och medicinska institutioner623 träffar
V:d Medicinens filosofi och metodlära1487 träffar
V:k Medicinhistoria6408 träffar
V:oa Allmänt: medicinsk sociologi741 träffar
V:oe Allmänt: medicinlagstiftning52 träffar
V:oi Allmänt: medicinstatistik62 träffar
Va Medicinsk genetik, mikrobiologi, immunologi m fl icke-kliniska discipliner6597 träffar
Vb Anatomi4013 träffar
Vc Medicinsk fysiologi, biofysik och kemi8182 träffar
Vd Farmakologi8243 träffar
Ve Allmän medicin51942 träffar
Vf Kirurgi och anestesi8641 träffar
Vg Gynekologi och andrologi6128 träffar
Vh Pediatrik4490 träffar
Vi Oftalmologi (ögat)2109 träffar
Vj Otorinolaryngologi2486 träffar
Vk Odontologi5159 träffar
Vl Psykiatri24284 träffar
VmTerapimetoder8514 träffar
Vn Samhällsmedicin, hygien, sexologi25450 träffar

Vo Rättsmedicin459 träffar
Vp Hälso- och sjukvård29201 träffar
Vs Geriatrik1844 träffar
Vt Flyg- och navalmedicin, rymdmedicin181 träffar
Vu Idrottsmedicin773 träffar
Vx Militärmedicin1166 träffar
Qdfb Veterinärmedicin2005 träffar
Qdfb:bf Organisationer och institutioner14 träffar
Qdfb:k Historia101 träffar
Qdfb:oe Lagstiftning13 träffar

Ps Brandteknik och brandväsen2731 träffar. Delar om brandkår och räddningstjänst ingår i 61

O SW 62 Ingenjörsverksamheter (konstruktion o d)

P Teknik, kommunikationer ... Del om ingenjörsverksamheter , konstruktion o d. Tillverkning ingår i 66-69. Drift av kommunikationer ingår i 654+656. Drift av energi- och hygienproduktion o d ingår i 64. Allmänt om drift av datorer och datorbehandling Ingår i 651.

P(x) Tekniklexikon693 träffar
P:d Teknisk teori och filosofi405 träffar
P:k Allmän teknikhistoria1548 träffar
P:oa Allmänt: sociologiska aspekter964 träffar
P.0 Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet31872 träffar
Pa Teknisk fysik9422 träffar
Pb Maskinteknik12532 träffar
Pc Elektroteknik och elektrisk industri32335 träffar
Pd Bergsbruk9320 träffar
Pe Metallbearbetning och metallindustri7705 träffar
Industrier Pf o s v förtecknas på 66-69.
Pp Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien40657 träffar
Pr Transportmedel och kommunikationer50745 träffar
Ps Brandteknik och brandväsen2731 träffar. Delar om brandkår och räddningstjänst ingår i 61
Pt Patentbeskrivningar231 träffar
Pu Datorer och databehandling69084 träffar

O SW 63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od.

Qd Lantbruk46433 träffar
Qd(x) Lantbrukslexikon80 träffar
Qd:bf Lantbruksorganisationer och -institutioner61 träffar
Qd:k Lantbrukets och lantbruksforskningens historia846 träffar
Qd:oe Lantbrukslagstiftning32 träffar
Qd- Särskilda länder och områden12333 träffar
Qda Lantbruksekonomi2258 träffar
Qdb Lantbrukets byggnader, redskap och maskiner1263 träffar
Qdc Jordbrukslära3467 träffar
Qdd Växtodlingslära3142 träffar
Qde Växternas sjukdomar och skadedjur, växtskydd1608 träffar
QdfHusdjurslära16986 träffar
Qdg Mjölkproduktion475 träffar
Qdh Äggproduktion31 träffar
Qdi Köttproduktion133 träffar
Qdfb Veterinärmedicin2005 träffar till 61

Qe(x) Trädgårdsexikon38 träffar
Qe:k Trädgårdsskötselns och trädgårdsforskningens historia128 träffar
Qe Trädgårdsskötsel7959 träffar
Qe- Särskilda länder och områden1686 träffar
Qec Trädgårdsarbete261 träffar
Qed Köksväxtodling526 träffar
Qee Frukt- och bärodling842 träffar
Qef Prydnadsväxtodling2164 träffar

Qf Skogsbruk9821 träffar
Qf(x) Skogsbrukslexikon32 träffar
Qf:bf Skogsbruksorganisationer och -institutioner20 träffar
Qf:k Skogsbrukets och skogsforskningens historia94 träffar
Qf- Särskilda länder och områden4329 träffar
Qfb Skogsekonomi296 träffar
Qfd Skogsbotanik727 träffar
Qfe Skogsvård813 träffar
Qfh Avverkning och transport454 träffar
Qfj Skogsuppskattning och virkesmätning259 träffar
QfkFlottning och sortering264 träffar

Qg Jakt och fiske9402 träffar
Qg- Allmänt: ärskilda länder och områden96 träffar
Qga Jakt3576 träffar
Qgb Fiske5560 träffar

O SW 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.

Qc Hem och hushåll41918 träffar
Qc(x) Allmänt: lexikon29 träffar
Qc- Särskilda länder och områden1087 träffar
Qca Mat och dryck (inkl kulturhistoriska arbeten)27057 träffar
Qcb Hemmets vård2195 träffar
Qcc Kläder och sömnad5413 träffar
Qcd Personlig hygien1173 träffar
Qcg Umgängeskonst, etikettfrågor och andra personliga förhållanden1233 träffar
Qci Privatekonomi1953 träffar
Qm Hotell, restauranger och turism7078 träffar

P Teknik, kommunikationer ... Drift av energi- och hygienproduktion o d ingår i 64.

SW 65 Adm, distribution, kommunikation, organisation o d.

O SW . 651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning.
Qbg Kontorsteknik3071 träffar
Pu Datorer och databehandling69084 träffar delar om drift.

O SW . 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.
Od Förvaltning46142 träffar
Od(x) Allmänna förvaltningslexikon19 träffar
Od:d Allmän förvaltningseori och metodlära225 träffar
Od:k Allmän förvaltningshistoria39 träffar
Od.0 Allmän central- och lokalförvaltning405 träffar
Odb Förvaltningsrätt3324 träffar
Odc Förvaltning: Sverige14084 träffar
Odf Främmande länders förvaltning5511 träffar
Odg Samhällsplanering20410 träffar till 71

O SW . 6525-6529 Militära verksamheter.
S Militärväsen
S(x) Militära lexikon128 träffar
S:bf Militära institutioner28 träffar
S:do Allmänt: militär psykologi179 träffar
S:k Allmän krigshistoria och krigskonstens historia2002 träffar
S:oa Allmänt: militär sociologi251 träffar
S.0 Allmänt: särskilda militära aspekter3617 träffar
S- Allmänt: särskilda länder och områden12851 träffar
Sa Lantkrigsväsen5784 träffar
Sb Sjökrigsväsen9059 träffar
Sc Luftkrigsväsen4066 träffar
Se Total krigföring1924 träffar

Sf Kärnvapenkrigföring1325 träffar
Sg Kemisk och biologisk krigföring409 träffar
Sh Psykologiskt försvar227 träffar
Si Civilförsvar852 träffar
Sj Ekonomiskt försvar88 träffar
Sk Frivilligt försvarsarbete649 träffar
Sv Vapen5481 träffar

O SW . 653 Handelsverksamheter.

Qi Handel13303 träffar
Qi(x) Allmänt: lexikon och uppslagsverk139 träffar
Qi:k Handelns historia148 träffar
Qi:oe Handelslagstiftning64 träffar
Qi-Särskilda länder och områden4168 träffar
Qia Handelsteknik822 träffar
Qik Varukännedom118 träffar
Qil Handelskalendrar och -lexikon428 träffar
Qim Handel med speciella varor3616 träffar
Qis Marknader och varumässor394 träffar
Qiv Handelskammare, handelsrepresentation267 träffar

O SW . 654 Telekommunikationsverksamheter.

P Teknik, kommunikationer ... Del om drift av televerksamheter

Qjg Televäsen1485 träffar
Qjg:bf organisationer och institutioner17 träffar
Qjg:k Televäsendets historia33 träffar
Qjg:oe Telelagstiftning37 träffar
Qjg- Särskilda länder och områden931 träffar

O SW . 655 Förlagsverksamheter o d.

Ad Bokförlag och bokhandel6476 träffar
Ad:k Bokförlagens och bokhandelns historia68 träffar
Ad- Särskilda länder och områden4435 träffar
Ada Bokhandelsteknik och -organisation177 träffar
Ads Lagerkataloger273 träffar
Adt Bokauktionskataloger465 träffar
Ae Bokväsen14489 träffar

O SW . 656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.

P Teknik, kommunikationer ... Del om drift av transporter

Pra Landsvägsfordon och landsvägstrafik15600 träffar
Prb Järnvägar och spårvägar4531 träffar
Prc Fartyg och sjöfart15778 träffar
Prd Luft- och rymdfarkostteknik8471 träffar
Prf Svävare, amfibiefarkoster m m44 träffar
PrtTransportväsen4375 träffar
Prt-Särskilda länder och områden870 träffar
Prtg Godstransporter (inkl containertrafik)827 träffar
Prtp Persontransporter (inkl kollektivtrafik)915 träffar
Qjf Postväsen2276 träffar

O SW . 657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.

Ok Försäkring11994 träffar
Om Kooperation1711 träffar
Qaa Ekonomisk teori27779 träffar
Qab Ekonometri2459 träffar
Qac Konjunkturteori och konjunkturlära1891 träffar
Qad Ekonomiska förhållanden68420 träffar
Qae Penning- och bankväsen23674 träffar
Qaf Finansväsen med finansrätt20234 träffar
Qbc Redovisning13451 träffar

O SW . 658 Allm.företagsekonomi, Arbets-förmedling o -marknad.

Qb Företagsekonomi97354 träffar
Qb(x) Företagsekonomiska lexikon217 träffar
Qb:bf Allmänt: Organisationer och institutioner14 träffar
Qb:d Företagsteori, metodlära539 träffar
Qb:k Företagsekomomins historia148 träffar
Qb-Särskilda länder och områden1221 träffar
Qba Företagsorganisation, företagsformer, företagsledning36814 träffar
Qbb Standardisering707 träffar
Qbc Redovisning13451 träffar till 657
Qbd Anläggningar och inventarier821 träffar
Qbf Personaladministration9735 träffar
Qbg Kontorsteknik3071 träffar till 651
Qbi Driftsorganisation11573 träffar
Qbk Materialadministration2864 träffar
Qbl Försäljningsorganisation. Marknadsföring12145 träffart 659
Qbm Reklam och PR (public relations)4594 träffar till 659
Qz Särskilda företag19026 träffar

O SW . 659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.

Qbl Försäljningsorganisation. Marknadsföring12145 träffar
Qbm Reklam och PR (public relations)4594 träffar

O SW 66/68 Tillverkning av varor.

P Teknik, kommunikationer ... Del om tillverkning av varor. Konstruktion se 62

Pa Teknisk fysik9422 träffar
Paa Teknisk akustik1455 träffar
Pab Teknisk optik5481 träffar
Pac Teknisk värmelära1351 träffar

Pb Maskinteknik12532 träffar
Pb.0 Särskilda aspekter52 träffar
Pba Maskinelement6072 träffar
Pbb Värmemotorer1375 träffar
Pbc Vattenmotorer och pumpar671 träffar
Pbd Vindmotorer m m327 träffar
Pbe Transportanordningar522 träffar
Pbf Kylteknik, Tryckluftteknik, luftpumpar870 träffar

Pc Elektroteknik och elektrisk industri32335 träffar
Pc:bf Allmänt: institutioner5 träffar
Pc:oe Allmänt: lagstiftning8 träffar
Pc.0 Alllmänt: särskilda aspekter342 träffar
Pca Elektrisk kraftproduktion523 träffar
Pcb Elektrisk kraftöverföring och distribution2091 träffar
Pcc Elektriska maskiner844 träffar
Pcf Elektrisk ljusteknik531 träffar
Pcg Elektrisk värmeteknik63 träffar
Pch Teknisk elektrokemi455 träffar
Pci Elektronik10078 träffar
Pcj Radio- och teleteknik11381 träffar

Pd Bergsbruk9320 träffar
Pd:bf Institutioner27 träffar
Pd:oe Lagstiftning35 träffar
Pd.05 Industri134 träffar
Pda Prospektering och mineralutvinning3062 träffar
Pdb Metallurgi4079 träffar

Pe Metallbearbetning och metallindustri7705 träffar
Pe.0 Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet541 träffar
Pea Gjutning406 träffar
Pec Bearbetning och formning930 träffar
Ped Värme- och köldbehandling152 träffar
Pee Svetsning, skärning, lödning, limning841 träffar
Peg Ytbehandling541 träffar
Peh Metallprodukter141 träffar
Pej Metallmanufaktur och smideshantverk1035 träffar
Pel Finmekanik1402 träffar

Pf Stenindustri974 träffar

Pg Glas, keramik, porslin2830 träffar
Pg.0 Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet507 träffar
Pga Glas1296 träffar
Pgb Keramik och porslin560 träffar

Ph Träteknik och träindustri3955 träffar
Ph.0 Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet623 träffar
Pha Virkesframställning513 träffar
Phc Lagring av virke34 träffar
Phd Träbearbetning401 träffar
Phh Träprodukter359 träffar
Phi Finsnickeri1338 träffar
Phj Kork och korkprodukter15 träffar

Pi Pappersindustri3451 träffar
Pi.05 Industri208 träffar
Pia Cellulosa- och pappersmasseindustri608 träffar
Pib Papper och papp1109 träffar
Pic Pappersprodukter389 träffar

Pj Textil- och beklädnadsindustri3572 träffar
Pj.0 Allmänt: särskilda aspekter192 träffar
Pja Textil- och konstfiberindustri1649 träffar
Pjb Textilkemi635 träffar
Pjc Beklädnadsvaror588 träffar
Pjd Övriga textilprodukter127 träffar

Pk Läder- och pälsvaruindustri781 träffar
Pk.05 Allmänt: industri18 träffar
Pk.09 Allmänt: amatör- och hobbyverksamhet9 träffar
Pka Läderbearbetning188 träffar
Pkb Pälsberedning48 träffar
Pkc Skor och andra lädervaror456 träffar
Pl Övriga produkter516 träffar
Pl.09 Amatör- och hobbyverksamhet308 träffar
Plb Leksaker92 träffar
Plc Halm- och hårarbeten m m65 träffar

Pm Kemisk teknik och kemisk industri21529 träffar
Pm:oe Allmänt: lagstiftning8 träffar
Pm.0 Allmänt: särskilda aspekter454 träffar
Pma Bränslen och sprängämnen3547 träffar

Pmb Livsmedel och njutningsmedel7728 träffar
Pmc Läkemedel och kosmetika1178 träffar
Pmg Oljor, fetter och vaxer264 träffar
Pmh Färger och lacker1410 träffar
Pmi Gummi och plaster1617 träffar
Pmö Övrig kemisk-teknisk industri989 träffar

Pn Fotografi och filmteknik7261 träffar
Pna Fotografi4139 träffar
Pnb Filmteknik, TV- och videofotografering1030 träffar
Pnd Vetenskaplig och teknisk fotografi983 träffar
Pny Fotografi och filmteknik: restaurering och konservering131 träffar

Po Tryckeri och bokbinderi2487 träffar
Po.05 Allmänt: industri70 träffar
Poa Tryckeri1763 träffar
Pob Bokbinderi336 träffar

Pr Transportmedel och kommunikationer50745 träffar
Pra Landsvägsfordon och landsvägstrafik15600 träffar
Prb Järnvägar och spårvägar4531 träffar
Prc Fartyg och sjöfart15778 träffar
Prd Luft- och rymdfarkostteknik8471 träffar
Prf Svävare, amfibiefarkoster m m44 träffar
Prt Transportväsen4375 träffar

O SW 69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.

P Teknik, kommunikationer ... Del om tillverkning/byggande av byggnader och anläggningar. Konstruktion se 62

Pp Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien40657 träffar
Pp:bf Allmänt: organisationer och institutioner61 träffar
Pp:oe Byggnadslagstiftning365 träffar
Pp.0 Allmänt: särskilda aspekter422 träffar
Ppa Byggnadsteknik9156 träffar
Ppb Byggnadsproduktion: husbyggnad9363 träffar
Ppc Bygnadsproduktion: väg- och vattenbyggnad6287 träffar
Ppd Teknisk hygien, vatten och avlopp, värmeförsörjning m m9198 träffar

SW 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.

O SW 70 Allmänt om konst o kultur.
Ia Konst: allmänt10951 träffar
Ib Konsthistoria95037 träffar
O
SW 71 Övergripande planering av fysiska miljöer. samt
SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.

Odg Samhällsplanering20410 träffar
Odg(x) Allmänt: lexikon19 träffar
Odg:bf Organisationer och institutioner11 träffar
Odg:d Samhällsplneringens teori, filosofi och metodlär181 träffar
Odg:k Samhällsplaneringens histori28 träffar
Odg:oe Lagstiftning33 träffar
Odg- Allmänt: särskilda länder och områden5957 träffar
Odgb Riksplanering74 träffar
Odgc Regionplanering2387 träffar
Odgd Kommunal planering5690 träffar
Odgl Planering för bostäder710 träffar
Odgm Planering för rekreation, lek, fritid och kultur583 träffar
Odgp Planering för handel, industri och arbetsplatser277 träffar
Odgq Planering för kommunikationer och transporter1534 träffar
Op Framtidsstudier1604 träffar
Uh Miljöfrågor och naturskydd41368 träffar
Ic Arkitektur64589 träffar
Ic:bf Arkitekturorganisationer och -institutioner41 träffar
Ic:d Arkitekturteori och -psykologi1713 träffar
Ic:do Arkitekturpsykologi174 träffar
Ic:k Vetenskapshistoria82 träffar
Ic. Särskilda perioder3428 träffar
Ic- Särskilda länder och områden35673 träffar
Icd Byggnader för särskilda ändamål10412 träffar
Ict Stadsplanekonst3929 träffar
Icu Landskapsarkitektur4153 träffar
Icv Byggnadsvård3914 träffar

O
SW 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning. Samt
SW 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning.
SW 75 Konstmåleri. 76 Grafisk konst, teckenkonst. 77 Fotografi.

Id Skulptur7222 träffar
Bg Allmänna museer14987 träffar
Bh Allmänna utställningar1538 träffar
Ie Målarkonst19432 träffar
If Grafisk konst7647 träffar
Ig Teckningskonst7391 träffar
Ih Konsthantverk39390 träffar
Ii Konstsamlingar och -utställningar18292 träffar
In Fotokonst12369 träffar
Af Skrift3418 träffar
Ky Historiska hjälpvetenskaper16163 träffar delar

O SW 78 Musik (konserter o d till 792)
Ij Musik89664 träffar (konserter, evenemang od till 792)
X Musikalier (noter)
Y Musikinspelningar

SW 79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport.
Allmänt om sociala miljöer

O SW . 7911-7913 Seder och bruk.

Oa Sociologi64809 träffar
Oa(x) Sociologiska lexikon116 träffar
Oa:bf Sociologiska institutioner8 träffar
Oa:d Sociologisk teori, filosofi och metodlära5133 träffar
Oa:k Sociologins historia715 träffar
Oaa Socialpsykologi11628 träffar kan ingå i 15
Oab Sociala strukturer31995 träffar
Oac Familjesociologi6571 träffar

M Etnografi, socialantropologi

M(x) Etnografiska etc. lexikon112 träffar
M:b Etnografisk etc. forskning. Institutioner337 träffar
M:d Etnografisk etc teori, filosofi och metodlära2649 träffar
M:k Etnografins etc historia507 träffar
Ma Europa: allmänt1767 träffar
Mb Norden: allmänt373 träffar
Mc Sverige9481 träffar
Md Övriga Norden1365 träffar
Me Brittiska öarna (Storbritannien)434 träffar
Mf Mellaneuropa1064 träffar
Mg Nederländerna, Belgien och Luxemburg89 träffar
Mh Schweiz113 träffar
Mi Italien (inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta)192 träffar
Mj Frankrike338 träffar
Mk Spanien (inkl Andorra och Gibraltar)233 träffar
Ml Portugal93 träffar

Mm Östeuropa1158 träffar
Mn Balkanländerna464 träffar
Mo Asien4523 träffar
Mp Afrika3277 träffar
Mq Amerika5608 träffar
Mr Oceanien1499 träffar
Ms Polarländerna549 träffar
Mu Bebyggelse och byggnader2315 träffar
Mv Föremål1351 träffar
Mx Näringsliv och arbetsliv3887 träffar
My Samhälls- och familjeliv3531 träffar
Mz Folktro och folkseder10687 träffar
Bl Omstridda fenomen och företeelser2995 träffar

O
SW . 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm. Samt
SW . 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans. och
SW . 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.
SW . 794 Spel. Skicklighets-och turspel. Lotteri. Lotto. Tips etc.

Im Film26097 träffar
Ik Teater30897 träffar
Rc Danslekar och dans1723 träffar
Rh Scoutrörelsen684 träffar
Rd Spel och tidsfördriv7462 träffar
Re Lotteri, vadhållning, tips499 träffar

SW 795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.

O SW . 7951 Socialvård.

Oh Sociala frågor och socialpolitik173581 träffar
Oh:oe Allmänt: sociallagstiftning140 träffar
Oh- Allmänt: särskilda länder och områden7023 träffar
Oha Arbete och arbetsmarknad54266 träffar
Ohc Bostäder8400 träffar
Ohd Emigration och immigration12477 träffar även 7958
Ohe Minoriteter12938 träffar
Ohf Social omsorg29923 träffar
Ohg Frivillig hjälpverksamhet3148 träffar
Ohi Alkohol-, narkotika- och nikotinfrågor10907 träffar
Ohj Genusfrågor35587 träffar
Ohk Fritidsverksamhet2265 träffar
Ohm Allmänna samlingslokaler516 träffar

O SW . 7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.

Planering av sociala miljöer för **Odgm**-**Odgq** se 71+72
Odgm Planering för rekreation, lek, fritid och kultur583 träffar
Odgp Planering för handel, industri och arbetsplatser277 träffar
Odgq Planering för kommunikationer och transporter1534 träffar
Oep Kriminologi och polisväsen15455 träffar
Oeq Kriminalvård3233 träffar

O SW . 7957 Undervisning o d.

EUppfostran och undervisning
E:b Uppfostran och undervisning: forskning44 träffar
E:bf Organisationer och institutioner26 träffar
E:d Uppfostran och undervisning: teori och filosofi1395 träffar
E:k Uppfostran och undervisning: historia1888 träffar
E:oa Uppfostran och undervisning: sociologi293 träffar
Ea Pedagogik60803 träffar
Eh Uppfostran i hemmiljö1475 träffar
Em Undervisningsväsen (ej högskolor)47580 träffar
Ep Högskolor35133 träffar
Et Ungdomsvårdsskolor235 träffar
Eu Elever med särskilda behov8568 träffar
Ev Folkbildning5026 träffar
Ex Yrkesval1496 träffar

O SW . 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.

Odgl Planering för bostäder710 träffar se 71+72
Ohd Emigration och immigration12477 träffar

O SW . 7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d.

Bi Förenings- och mötesteknik1107 träffar
Bk Allmänna sällskap och föreningar3306 träffar

O SW 796/799 Sport, idrott o d.

Ra Gymnastik3153 träffar
RagMotion1185 träffar
Rah Bodybuilding314 träffar
Rai Yoga277 träffar
Raj Akrobatik12 träffar
Rb Idrott och sport28365 träffar
Rb:bf Idrottsorganisationer och -institutioner160 träffar
Rb:do Idrottspsykologi731 träffar
Rb:k Idrottsforskningens historia367 träffar
Rb:oa Idrottssociologi917 träffar
Rb- Särskilda länder och områden4253 träffar
Rba Allmän idrott. Friidrott725 träffar
Rbb Boll- och kägelsport4213 träffar
Rbc Simning, simhopp, dykning m m622 träffar
Rbd Sjösport. Båtsport1366 träffar
Rbe Djursport1600 träffar
Rbf Cykel-, motor- och flygsport1137 träffar
Rbg Vintersport1710 träffar
Rbh Rullskridskor, rullbräda, rullskidor90 träffar
Rbi Budo (kampsporter)502 träffar
Rbj Brottning145 träffar
Rbk Boxning218 träffar
RblTyngdlyftning49 träffar
Rbm Orienteringssport (inkl skidorientering)1599 träffar
Rbn Alpinism368 träffar
Rbo Friluftsliv1471 träffar
Rbp Fäktning183 träffar
Rbq Skytte340 träffar
Rbr Handikappidrott163 träffar
Rbv Olympiska spelen691 träffar
Rbz Särskilda idrottsutövare2594 träffar

SW 8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur

O SW 80 Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.

F Språkvetenskap

F(x) Flerspråkiga lexikon och språkvetenskapliga uppslagsverk1123 träffar
F:b Språkvetenskaplig forskning, organisationer och institutioner177 träffar
F:d Språkteori och -filosofi10397 träffar
F:k Språkvetenskapens historia1329 träffar
F:oa Språksociologi6526 träffar
F:oi Språkstatistik73 träffar
F:pu Datalingvistik1334 träffar
F:t Matematisk lingvistik81 träffar
F.0 Allmänt: särskilda språkvetenskapliga aspekter20983 träffar
Fb Indoeuropeiska språk: allmänt5008 träffar
Fc Svenska24043 träffar
Fd Övriga nordiska språk5173 träffar
Fe Engelska24149 träffar
Ff Tyska16219 träffar
Fg Nederländska1637 träffar
Fh Romanska språk: allmänt2891 träffar
Fi Italienska3959 träffar
Fj Franska11394 träffar
Fk Spanska6634 träffar
Fl Portugisiska1048 träffar
FmSlaviska och baltiska språk18187 träffar
Fn Keltiska språk772 träffar
Fo Grekiska och latin15432 träffar
Fp Indo-ariska språk2495 träffar
Fq Iranska språk1553 träffar
Fr Övriga indoeuropeiska språk998 träffar

Fs Semitiska språk11097 träffar
Ft Hamitiska språk och tchadspråk1909 träffar
Fu Finsk-ugriska och altaiska språk10458 träffar
Fv Sinotibetanska och austroasiatiska m.fl. språk3094 träffar
Fx Övriga språk7413 träffar
Fy Konstgjorda språk566 träffar
Få Teckenspråk550 träffar

O SW 81 Litteraturvetenskap. Litteraturhistoria.

G Litteraturvetenskap

G(x) Litteraturvetenskapliga lexikon802 träffar
G:b Litteraturvetenskaplig forskning, organisationer och institutioner178 träffar
G:dd Litteraturvetenskaplig metodlära1357 träffar
G:df Litteraturestetik8370 träffar
G:dg Litteraturkritik3012 träffar
G:do Litteraturpsykologi1164 träffar
G:k Litteraturvetenskapens historia475 träffar
G:oa Litteratursociologi2804 träffar
G.0 Särskilda litterära genrer och motiv27810 träffar
G. Allmänt: särskilda litterära perioder31799 träffar
Gb Germansk och nordisk litteraturhistoria: allmän1434 träffar
Gc Svensk litteraturhistoria28437 träffar
Gd Övrig nordisk litteraturhistoria7197 träffar
Ge Engelsk litteraturhistoria44252 träffar
Gf Tysk litteraturhistoria25513 träffar
Gg Nederländsk litteraturhistoria822 träffar
Gh Romansk litteraturhistoria: allmän1002 träffar
Gi Italiensk litteraturhistoria4836 träffar
Gj Fransk litteraturhistoria20285 träffar
Gk Spansk litteraturhistoria8600 träffar
Gl Portugisisk litteraturhistoria1668 träffar
Gm Slavisk och baltisk litteraturhistoria24365 träffar
Gn Keltisk litteraturhistoria366 träffar
Go Grekisk och latinsk litteraturhistoria12880 träffar
Gp Indo-arisk litteraturhistoria1190 träffar
Gq Iransk litteraturhistoria911 träffar
Gr Övrig indoeuropeisk litteraturhistoria160 träffar
Gs Semitisk litteraturhistoria3993 träffar
Gt hamitiska språk och tchadspråk129 träffar
Gu Finsk-ugrisk och altaisk litteraturhistoria4207 träffar
Gv Litteraturhistoria: sino-tibetanska och austroasiatiska språk1443 träffar
Gx Övrig litteraturhistoria2706 träffar
Gz Särskilda utländska författare6100 träffar

O SW 82/89 Skönlitteratur på olika språk.

H Skönlitteratur

H.07 Folkdiktning: allmänt1506 träffar
Hbn Nordisk skönlitteratur: samlingar510 träffar
Hc Svensk skönlitteratur264319 träffar
Hd Övrig nordisk skönlitteratur22540 träffar
He Engelsk skönlitteratur111581 träffar
Hf Tysk skönlitteratur29946 träffar
Hg Nederländsk skönlitteratur2645 träffar
Hh Romansk skönlitteratur1176 träffar
Hi Italiensk skönlitteratur8110 träffar
Hj Fransk skönlitteratur26798 träffar
Hk Spansk skönlitteratur18943 träffar
Hl Portugisisk skönlitteratur4602 träffar
Hm Slavisk och baltisk skönlitteratur47428 träffar
Hn Keltisk skönlitteratur323 träffar
Ho Grekisk och latinsk litteratur25654 träffar
Hp Indisk litteratur4321 träffar
Hq Iransk litteratur5971 träffar
Hr Övrig indoeuropeisk litteratur1395 träffar
Hs Semitisk litteratur12166 träffar
Ht Litteratur på hamitiska språk och tchadspråk620 träffar
Hu Finsk-ugrisk och altaisk skönlitteratur19683 träffar
Hv Skönlitteratur på sinotibetanska och austroasiatiska m.fl. språk6319 träffar
Hx Övrig skönlitteratur6009 träffar
Hy Skönlitteratur på konstgjorda språk139 träffar
Hå Skönlitteratur på teckenspråk229 träffar

SW 9 Saklitterära verks.Allmän geografi o historia. Biografi.

O SW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.

Ä Tidningar

Bd Allmänna tidskrifter och allmänna serier9483 träffar
Bb Allmänna samlingsverk9362 träffar
Br Kommunikation, cybernetik, informationsteori6897 träffar
Bs Masskommunikation: allmänt13047 träffar
Bt Publicistik (inkl tidningsväsen och -historia)13022 träffar
Bu Masskommunikation: radio och television7423 träffar
Bv Informationsteknik (IT)5082 träffar

O SW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.

N Geografi och lokalhistoria

N(x) Allmänt: geografiska lexikon453 träffar
N(y) Allmänt: kartor och bilder2829 träffar
N:d Geografisk teori, filosofi och metodlära680 träffar
N:k Geografiforskningens historia1898 träffar
N.0 Allmänt: reseskildringar och -handböcker, särskilda geografiska aspekter6401 träffar
Na Europa: allmänt2573 träffar
Nb Norden: allmänt2031 träffar
Nc Sverige79719 träffar
Nd Övriga Norden9805 träffar
Ne Brittiska öarna (Storbritannien)4697 träffar
Nf Mellaneuropa9987 träffar
Ng Nederländerna, Belgien och Luxemburg1154 träffar
Nh Schweiz1086 träffar

Ni Italien4287 träffar
Nj Frankrike4121 träffar
Nk Spanien1958 träffar
Nl Portugal482 träffar
Nm Östeuropa6915 träffar
Nn Balkanländerna2880 träffar
No Asien16466 träffar
Np Afrika7168 träffar
Nq Amerika10113 träffar
Nr Oceanien (Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Polynesien, Mikronesien)2084 träffar
Ns Polarländerna2285 träffar
Nt Oceaner och hav831 träffar
Ny Kartografi3678 träffar

O SW 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.

L Biografi med genealogi

L:k Vetenskapshistoria7 träffar
Ld Genealogi9789 träffar
Lk Biografisk vetenskap660 träffar
Lm Biografiska uppslagsverk15002 träffar
Ls Biografiska samlingar10970 träffar
Lz Biografi: särskilda personer130729 träffar

O SW 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.

K Historia

K(x) Historiska lexikon252 träffar
K:bf Historiska organisationer och institutioner146 träffar
K:d Historisk teori, filosofi och metodlära4808 träffar
K:k Historieforskningens historia4174 träffar
K. Allmänt: särskilda historiska perioder45052 träffar
Ka Europa: allmänt6460 träffar
Kb Norden: allmänt4345 träffar
Kc Sverige28531 träffar
Kd Övriga Norden14266 träffar
Ke Brittiska öarna (Storbritannien)15845 träffar
Kf Mellaneuropa30066 träffar
Kg Nederländerna, Belgien och Luxemburg1854 träffar
Kh Schweiz815 träffar
Ki Italien5268 träffar
Kj Frankrike13523 träffar
Kk Spanien4401 träffar
Kl Portugal851 träffar
Km Östeuropa26727 träffar
Kn Balkanländerna6073 träffar
Ko Asien52814 träffar
Kp Afrika12429 träffar
KqAmerika29025 träffar
Kr Oceanien1087 träffar
Ks Polarländerna243 träffar
Kt Allmän kulturhistoria21717 träffar
Ku Allmän socialhistoria22902 träffar
Kv Allmän ekonomisk historia19921 träffar till 60
Ky Historiska hjälpvetenskaper16163 träffar delar till 73

” Stora dagstidningar dränerar stödet till de lokala medierna”

DN TISDAG 10 DECEMBER 2019

" DN. DEBATT 20191210
Det nya mediestödet skulle särskilt stärka lokaljournalistiken i svagt bevakade områden. Men största delen av de ökade resurserna har gått till några få stora dagstidningar. Inte ens hälften av det stöd som lokalmedier ansökte om kunde delas ut. Det är en gåta varför regeringen konstruerat stödet så här, skriver Gunnar Nygren, Carina Tenor och Lars Truedson.

När journalistiken årligen förlorar en halv miljard i annonsintäkter, i nivå med hela mediestödet, är det dags för politiken att se till att pengarna används där de bäst behövs.

Vår analys är att journalistiken under de senaste decenniernas digitalisering försvagats mest längst ute i periferin, på de små orterna.

Nedlagda lokalredaktioner och centralisering i de stora mediekoncernerna urholkar på många platser den lokala journalistiken. Till detta kommer nedläggningar av dagliga lokaltidningar, som Laholms Tidning och senast Östra Småland.

För att hantera denna situation på ett effektivt sätt infördes i år det nya mediestödet med ett särskilt stöd för att stärka lokaljournalistiken i svagt bevakade områden. Det nya stödet är en direkt följd av den medieutredning som pekade på att allt större delar av Sverige ställdes utan lokala medier.

Men av denna mediepolitiska vante har det bara blivit en tumme. Visserligen har ett antal kommuner fått mer lokaljournalistik, men den allra största delen av de ökade resurserna till mediestöd har gått direkt in i några få stora dagstidningars sinande kassor. Inte ens hälften av det stöd som lokalmedier ansökte om till svagt bevakade områden kunde delas ut.

Institutet för Mediestudier kan i den årsbok som publiceras i veckan visa att det nya lokaljournalistikstödet ändå gjort skillnad. I Mediestudiers databas över redaktioner med lokalbevakning (kommundatabas.mediestudier.se) har ökningen av redaktionslösa kommuner, de ”vita fläckarna”, stannat av i år. Det är första gången sedan vi började räkna redaktioner 2015 som de vita fläckarna inte har brett ut sig från ett år till nästa, och skälet är bland annat att ett par kommuner har fått ökad bevakning tack vare det nya mediestödet.

Lokalredaktioner har öppnat i till exempel Bräcke och Jokkmokk, och andra kommuner utan redaktion, som Hofors, Sorsele, Vårgårda och Ragunda har dessutom fått specialbevakning av journalister baserade på en annan ort.

Det totala antalet redaktioner med lokal samhällsbevakning fortsätter visserligen minska, men minskningen tycks inte längre slå mot de redan mest utsatta kommunerna.

Men effekten skulle alltså ha kunnat vara mycket större – om inte det ökande mediestödet i stället gått till ett fåtal stora tidningar. Bakom detta faktum ligger en statsbudget som klumpar ihop allt mediestöd i en enda påse, och där lokaljournalistikens vita fläckar får det som blir kvar när de skenande driftsstöden delats ut.

Så här fungerar systemet: För hela 2019 fick mediestödet 652 miljoner ur statens kassa. I första hand går mediestödet till det som kallas driftsstöd, statens bidrag till dagstidningar som har en svag ställning på annonsmarknaden. Fram till i år gällde detta främst så kallade andratidningar, de som har en större konkurrent som har tagit de flesta annonserna. Detta stöd är en rättighet för de tidningar som uppfyller de kriterier som regeringen ställer upp, och en magisk gräns är en hushållstäckning på 30 procent. Om en dagstidning sjunker under detta anses den vara tillräckligt svag för att få mediestöd.

Under 2019 gick 515 miljoner av mediestödet till driftsstöd, en ökning med 106 miljoner från året innan. Nästan hela ökningen beror på att upplagan (analogt och digitalt) för tre stora tidningar sjunkit tillräckligt för att de ska komma in i systemet – GöteborgsPosten, Nerikes Allehanda och Gefle Dagblad. Tre tidigare starka förstatidningar som nu når färre än 30 procent av hushållen på sina utgivningsorter.

Visserligen innebär stödet till de tre stora tidningarna att de får bättre förutsättningar för den lokala journalistiken i dessa tre relativt välbevakade städer med omnejd. Men det innebär samtidigt att det knappt blev några pengar kvar till det nya och omtalade stödet för lokaljournalistik. Inte heller till det innovationsstöd som ska hjälpa dagstidningarna i den digitala omställningen.

När lokaljournalistikstödet skulle fördelas i våras fanns det 101 kvalificerade ansökningar på sammanlagt 71 miljoner kronor för att stärka den lokala journalistiken i områden där lokalredaktioner lagts ner och bevakningen nästan upphört. Men bara 30 miljoner kunde delas ut till de mest behövande områdena. Insatser för 40 miljoner fick nej. Inte för att de inte uppfyllde kraven utan bara för att det inte fanns pengar kvar i systemet.

Det nya stödet till lokaljournalistik fungerar alltså, men många områden får inte del av det. Inför 2020 ser det ännu mörkare ut. Nya tidningar kvalificerar sig för driftsstöd.

Bara de fyra nya stora mottagarna Sydsvenska Dagbladet, VLT, Upsala Nya Tidning och Norrbottens-Kuriren kommer att kunna kvittera ut sammanlagt drygt 100 miljoner kronor när besluten är tagna. Nästan lika mycket som riksdagen beslutat att öka mediestödet med under 2020. Det innebär att det inte heller under 2020 blir möjligt att stödja den lokala journalistiken på det sätt som medieutredningen avsåg. Det finns knappt några pengar kvar när de stora tidningarna fått sitt driftsstöd.

De lokala medierna är en del av demokratins infrastruktur, och syftet med det nya stödet till lokaljournalistik i svagt bevakade områden var att återskapa en del av denna infrastruktur. Denna effekt hade blivit ännu större om stödet till lokaljournalistik haft en egen post i budgeten, och inte bara blivit dagens restpost när de stora driftsstöden delats ut. Då hade alla de 101 kvalificerade ansökningarna under 2019 kunna få det stöd som dessa svagt bevakade områden så väl behöver, och då skulle också de nya ansökningar som kommer 2020 kunna få stöd. I detta lokaljournalistikstöd går varje krona till en förbättrad lokal bevakning.

Varför regeringen klumpar ihop alla mediestöd på detta sätt och därmed reducerar det välbehövliga och bevisligen effektiva lokaljournalistikstödet är en gåta. Eller också är det ett tecken på att regeringen blivit överraskad av hastigheten i de stora dagstidningarnas upplageras och annonskris. Eller också är det bara ett budgettekniskt förbiseende.

Vad än orsaken är, så borde det finnas möjlighet att garantera att den lokala journalistiken i svagt bevakade områden får det stöd som avsågs. Om den politiska viljan finns.

Gunnar Nygren, professor i journalistik vid Södertörns högskola, ledamot i Mediestödsnämnden
Carina Tenor, journalist, från årsskiftet doktorand i medie- och kommunikationsvetenskap vid Karlstads universitet.
Lars Truedson, föreståndare för Institutet för mediestudier "

"Bakgrund. Mediestudier
Mediestudiers årsbok utges årligen av Institutet för Mediestudier. I årets bok ges en bild av förutsättningarna för journalistiken i hela landet.

Institutet för Mediestudier granskar kvaliteten på svensk journalistik och förutsättningarna för journalistik av god kvalitet i landet. Arbetet sker med forskning som verktyg. Mediestudier är en oberoende förening och finansieras av de fackliga centralorganisationerna, Svenskt näringsliv, ett antal stora företag och enskilda fackförbund samt organisationer från civilsamhället som Riksidrottsförbundet och Svenska kyrkan. Forskningsmedel kommer från bland annat Marcus och Marianne Wallenbergs stiftelse. "

" Gränserna flyttas fram i attackerna mot public service

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

Inför valet i Storbritannien har konservativa politiker försökt underminera public service. Påhoppen följer en lång tradition och går nu igen i svensk debatt. Respekten för oberoende journalistik måste värnas, skriver Thomas Mattsson, tidigare chefredaktör för Expressen.

Att titta ner på nyhetsredaktionen i new Broadcasting House i London är rätt imponerande. 460 journalister vid olika deskar, nästan alla bemannade dygnet runt, dirigerande all den journalistik som BBC med sina 35 000 medarbetare pumpar ut.

BBC, public service-bolagens public service-bolag, är sedan 1932 själva sinnebilden för allt det som Sveriges Television, Sveriges Radio och Utbildningsradion vill vara. Men där som här hotar hökarna.

Bara dagar före det brittiska extravalet attackeras BBC från både höger och vänster. Channel 4, den reklamfinansierade men statsägda kanalen som också definieras som public service, har till och med hotats med indraget sändningstillstånd av det konservativa regeringspartiet.

Hur kunde det bli så där?
Och hur hamnade vi här?
Med sverigedemokrater som vill slå samman de tre public service-bolagen, ”reformera” verksamheterna och skapa ett vetenskapsråd som granskar innehållet? Med kristdemokrater och moderater som vill smalna av innehållet i SVT, SR och UR?

Det pågår en maktkamp nu, där som här, och respekt för fri och oberoende journalistik gäller inte alltid längre.

Ett exempel: Boris Johnson vägrar den traditionella partiledarintervju i BBC som alla andra premiärministerkandidater ställer upp på. Ett exempel till: när Channel 4 höll partiledardebatt om klimatet dök en Johnson förvisso upp, dock Stanley Johnson – Boris Johnsons far.

Premiärministerpappan kom i sällskap med sonens partikamrat Michael Gove, som oinbjuden försökte forcera sig in i studion för att delta i diskussionen, med argumentet att han minsann var före detta miljöminister. När kanalen vägrade – det var ju en partiledardebatt – dokumenterades detta av Goves eget tv-team. Resultatet blev en pr-kupp där han slog fast att han hade utsatts för ett ”förnekande av demokrati”. (Channel 4 svarade med att på Boris Johnsons plats i studion ställa en isskulptur som inför tittarnas ögon smälte samtidigt som det snackades om klimatkrisen.) Bisarrt nog är dessutom Michael Gove själv en före detta journalist som jobbat för både BBC och Channel 4.

Under valrörelsen har de konservativa också manipulerat BBC-innehåll och använt som reklamvideo på Facebook; 430 000 visningar senare stoppade techjätten annonsen, men någon ursäkt har BBC inte fått.

Undermineringen av BBC har pågått under lång tid. Tony Blair klagade så mycket på BBC-granskningen av motiven till Irakkriget 2003 att public service-jättens chef och styrelseordförande båda

avgick. Harold Wilson, den premiärminister som vann flest brittiska val under hela 1900-talet, utnyttjade sin makt för att tillsätta en BBC-ordförande med det oblyga uppdraget att motarbeta bolaget. Och så vidare.

Riktigt så här långt har det ännu inte gått i Sverige, ännu, men det saknas inte försök till konfrontation.

Det konservativa block som i Sverige vill ge sig på public service samlar bara 154 av 349 röster i riksdagen, men Moderaterna i Stockholms län vill helt lägga ner SVT, SR och UR medan Sverigedemokraterna i Blekinge ville förbjuda politisk satir i public service.

Sakta men säkert flyttas gränserna för det acceptabla; trots en yttrande-frihetslag som utgår från världens äldsta tryckfrihetsförordning tycker Näringslivets medieinstitut att det är rimligt att kräva ”reformer där liberalers och nationalisters intressen sammanfaller” (SvD 8/12).

Näringslivets medieinstitut vill se ett samarbete mellan SD, M och KD för ”en oberoende strukturell granskning av hela public services utbud”. Till stöd för sin sak anför man egna kartläggningar av anmälda publiceringar i public service, där Granskningsnämnden antingen varit kritisk eller fällt innehållet.

I den första rapporten fann man 50 fällningar för partiskhet, från 2012 och framåt. Endast 12 av dessa publiceringar kunde emellertid beslås med ett vänsterperspektiv, i enlighet med den så kallade gal–tan-skalan.

I en uppföljande sammanställning med fall mellan 2006 och 2012, där Granskningsnämnden var kritisk mot partiskhet men inte fällde innehållet, fann Näringslivets medieinstitut 40 fall varav 11 kunde placeras på den gröna, alternativa och libertära halvan av gal–tan-skalan.

Om detta utfall ska svara på rapporternas gemensamma rubrik, ”Public service – en bastion för vänsterliberaler?”, torde svaret bli nej. 12 fällningar och 11 publiceringar som inte fälldes framstår knappast som någon övertygande bevisföring, mot bakgrund av att SVT uppger sig ha sänt över 200 000 timmar tv och SR säger sig ha sänt en miljon timmar radio under dessa 13 år.

BBC har en publik om 426 miljoner personer i veckan, men historia och räckvidd är ingen garant mot ogenerade försök att påverka bolaget. Där som här presenteras enstaka exempel på misstag i nyhetsförmedlingen som underlag för behovet av hårdare styrning av public service.

Precis som i Storbritannien flyttas de public service-kritiska positionerna fram i Sverige, och förslag om ökad kontroll utifrån närmast obefintlig evidens om politisk partiskhet riskerar att skymma mer relevanta meningsutbyten som dem om public service-bolagens mediemarknadspåverkan.

Polen och Ungern är skräckexemplen, förstås, men public service är satt under tryck också i Storbritannien. Sverige nästa?

Thomas Mattsson "

" Ännu tuffare tider väntar för tidningsbranschen

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

På onsdagen släpps Institutet för mediestudiers årliga rapport om mediebranschens tillstånd. Den visar på positiv utveckling på vissa håll. Men vid horisonten ser det mörkt ut.

Rapporten behandlar bland annat nedskärningar på redaktioner, annonsförsäljningen och vilka områden som saknar journalistisk bevakning.

Först det positiva: Antalet kommuner som saknar lokal nyhetsredaktion har inte ökat, utan är i år 46 stycken, precis som föregående år. Och även om nedskärningarna inom branschen fortsätter, är det i minskad takt mot tidigare. Mellan år 2017 och 2019 minskade antalet journalister med drygt fyra procent. Tidigare har redaktionerna bantats mycket hårdare: sedan 2013 har en fjärdedel av antalet journalister försvunnit.

Lars Truedson är föreståndare för Institutet för mediestudier. Han säger att antalet underbevakade områden är oförändrat tack vare det nya mediestödet som inrättades i år, som ska stärka den journalistiska närvaron i svagt bevakade områden: två kommuner tappade sina sista redaktioner, men två andra fick tillbaka sina.

– En annan faktor i att nedskärningarna minskat tror jag är sammanslagningarna där större koncerner köpt upp nedläggningshotade tidningar men behållit främst journalisterna, säger han.

De många åren med nedskärningar har dock påverkat hur många som utbildar sig och söker sig till yrket. Flera företag, främst på landsbygden, menar att det blivit svårt att rekrytera personal.

– Vem vill bli journalist när det inte finns jobb? Utbildningar som Poppius, där man betalar för att bli journalist, har det tufft nu. Även andra utbildningar har lågt tryck. Har man höga betyg är det inte journalist man i första hand blir, säger Truedson.

Dagspressen har historiskt sett vilat på två ben ekonomiskt: läsarintäkter, försäljning av lösnummer och prenumeration, och annonsförsäljning. Men det andra benet verkar nu vara på väg att förtvina: nyhetsjournalistikens andel av reklamintäkterna har halverats sedan 2008. Förra året, liksom flera föregående år, sjönk reklamintäkterna till journalistik med över en halv miljard kronor. Det är en förlust i nivå med hela presstödet. Trots det slog den totala annonsmarknaden rekord. Det bådar inte gott för framtiden, tror Truedson.

– Det vi vet om 2019 utifrån preliminära siffror är att annonsmarknaden har rasat ihop och det har drabbat dagspress och andra medier. Ska vi titta framåt är det väldigt oroande: ett antal mediers resultaträkning har gått riktigt åt skogen andra halvåret 2019 på grund av att annonstappet accelererar.

2016 till 2018 var *all time high* för annonsmarknaden, men *all time low* vad gäller annonspengar till journalistik, säger han.

– Så nu är vi i en begynnande annonslågkonjunktur där det inte blir ett nytt rekordår, om jag tytt tecknen rätt. Så om man förlorar annonsintäkter i högkonjunktur, vad gör man då inte i lågkonjunktur?

– Effekten kommer bli att medborgarna får den journalistik de är beredda att betala direkt för. Hela branschen går mot ett ökat beroende av läsarintäkter.

Tv och radio går däremot bra, TV4 gjorde 2018 en rekordvinst på 1,3 miljarder kronor. Dels beror det på spelannonserna, säger Truedson. Ett annat skäl är att tv är ett räckviddsmedium för annonsörer som vill kunna nå hela befolkningen samtidigt för att berätta om något stort.

– Då finns bara tv för att göra det, i dagspressen måste man samordna stora paket men tidningarna har låga täckningsgrader; så ser annonsköparlogiken ut. Dagspressen får även spö på det lokala planet där småföretag vänder sig till digitala tjänster och sociala medier. Man kan köpa Facebookannonser riktade mot de boende i området som är i rätt ålder eller kön, det är mycket billigare att annonsera än digitalt hos dagstidningar. På 1900-talet var man tvungen att vara klantig för att inte bli rik med en stark dagstidning, men nu måste man vara extremt skicklig för att kunna tjäna pengar på den.

I en artikel i DN (”Lokaljournalistiken hotas i dagstidningsdödens spår”, 4/12) är det flera röster som efterfrågar en ökning av det statliga mediestödet. Men det skulle kunna skapa en situation som hotar mediernas självständighet, säger Truedson, eftersom en dagstidning för att få söka stödet måste ha en hushållstäckning på under 30 procent på utgivningsorten.

– Men vi riskerar få en situation inom kort där alla svenska tidningar har rätt till stödet eftersom de alla ligger under 30 procent-spärren. Poängen med fria medier är att man ska äga sina produktionsmedel och kunna be folk dra åt helvete, oavsett om det är stat eller lokala annonsörer. Det blir lite märkligt med ett system där alla får stöd, kanske måste man förskjuta gränsen – om man vill att mediestödet ska gå till de mest behövande kanske man måste sänka gränsen till 25 eller 20 procent.

Siffrorna visar även att hushållen är mer beredda att betala för underhållning än för journalistik. Ett hushåll lägger i genomsnitt 6 500 kr per år på rörlig bild som Netflix eller C More, medan man bara köper nyhetsmedier för i snitt för 1 700 kr. Truedson nämner även att teleoperatörerna tagit en del av mediepengarna.

– Vi är beredda att köpa mobiltelefoner och betala för abonnemang med många gigabyte surf för att kunna se rörligt innehåll på mobilen, så på ett sätt är det en mediekostnad. Vi har gått från ett underskott på media till ett enormt överskott i utbudet och vi väljer snarare underhållning än nyheter.

Dessutom måste man numer ofta betala för det som förut varit gratis, journalistik på nätet, även om Truedson tror att det är ett beteende som kan förändras.

– Det ser ut att vara möjligt att få folk att förstå att det kostar att göra journalistik på nätet.

Kristofer Ahlström
kristofer.ahlstrom@dn.se "

"TV4 släcks ner för vart tredje hushåll

DN ONSDAG 11 DECEMBER 2019

Com Hems kunder får från och med i dag klara sig utan TV4. Företagen har inte lyckats komma överens om ett nytt avtal.

Tele2-ägda Com Hem meddelade på tisdagskvällen att man släcker ner TV4:s kanaler och C More vid midnatt natten till onsdag.

Tidigare under kvällen träffade Tele2:s vd Anders Nilsson cheferna för TV4 och dess ägare Telia, Casten Almqvist och Christian Luiga, men förhandlingen resulterade inte i något nytt avtal. När kanalerna släcks drabbas en tredjedel av Sveriges hushåll, enligt Tele2.

Enligt Tele2 har bolaget velat förhandla om nya rättigheter med Telia och TV4 i ett halvår. Tele2 hävdar att ett avtal krävs för att företaget ska kunna digitalisera 1,6 miljoner hushåll under det kommande året. TV4 har erbjudit Com Hem att sända kanalerna fritt, utan avtal, en månad till. Men Com Hem har avfärdat erbjudandet. TV4:s vd Casten Almqvist kallar det obegripligt – och menar att Com Hem därmed stjäl tv-julen för miljoner tittare.

”Det här är ett riktigt tråkigt och onödigt beslut. Det är en sak att vi inte kommer överens, men det är oansvarigt att låta det gå ut över tittarna”, säger Almqvist i ett pressmeddelande.

TT "

"Tv-bråket – så påverkas kunderna

DN TORSDAG 12 DECEMBER 2019

Natten till onsdagen släcktes TV4 och C More för kunder hos Com Hem och Boxer. DN reder ut hur konflikten påverkar tv-tittarna.

1 Varför kan man inte se TV4 längre om man har Com Hem eller Boxer?
Tele2-ägda Com Hem och Teliaägda TV4 har inte kunnat enas om ett nytt avtal. Enligt Tele2 har man försökt få till förhandlingar i ett halvårs tid om nya rättigheter i samband med att bolaget under 2020 digitaliserar 1,6 miljoner hushåll.

TV4 menar att Tele2 inte är villigt att betala för de nya rättigheterna. Enligt Tele2 har man inte erbjudits några konkreta förslag och diskussionen har därför ännu inte kommit till en punkt där pris förhandlas.

2 Hur många kanaler är det som försvinner?
Kanalerna som släckts är TV4, TV4 Guld, TV4 Fakta, TV4 Film, SF-kanalen, Sjuan, TV12, Sportkanalen samt C More.

3 Hur länge kommer det att dröja innan man kan se TV4?
Tills ett nytt avtal är på plats. Enligt Tele2 är det för tidigt att säga hur lång tid förhandlingarna kan ta. Företaget uppger att det första seriösa mötet hölls bara timmar före släckningen.

4 Kan jag se programmen via TV4:s playkanal?
TV4:s innehåll finns att se gratis på TV4 Play. Kanalerna går att se på C More kostnadsfritt i fyra veckor.

5 Kan jag få ersättning om jag är kund hos Com Hem eller Boxer?
Kunder hos Com Hem och Boxer har fått sms eller mejl med en länk till individuella ersättningar. Dessa beror på vilket kanalpaket kunden har.

Bland annat får alla betalande kunder tillgång till flera linjära tv-kanaler kostnadsfritt. Premiuminnehåll från C More ersätts med motsvarande från Viaplay.

Kunder hos Com Hem och Boxer som har mobilabonnemang hos Tele2, Comviq eller Com Hem fick också obegränsad mobildata från och med i går, onsdag.

Mer information finns på Com Hems och Boxers hemsidor.

Gustav Olsson
gustav.olsson@dn.se "

"Fortsatt dödläge i tv-bråket

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Än en gång har parterna i tv-bråket träffats i ett möte för att förhandla. Men efter mötet klargör TV4 att det dröjer innan Com Hem kan sända TV4 igen. – Först måste vi i lugn och ro träffa alla marknadens aktörer som är intresserade, och de är många, säger TV4:s vd Casten Almqvist.

Com Hem och TV4 träffades under torsdagen för att hitta en lösning på konflikten.

– Tyvärr ville de inte förhandla med oss. Vi tycker så klart att det är beklagligt, säger Viktor Wallberg, kommunikationsdirektör på Tele2 som äger Com Hem, efter mötet.

TV4 konstaterar att det kommer att dröja innan Com Hem kan sända TV4 igen. Enligt Casten Almqvist är TV4 bundna genom åtaganden till EU-kommissionen att erbjuda rättigheter för internet-tv, så kallade OTT-rättigheter, till minst en aktör på marknaden efter Telias köp av TV4.

– Vi har lovat och åtagit oss att förhandla med alla marknadens aktörer på lika villkor, säger Casten Almqvist.

Förhandlingarna kommer att inledas under första kvartalet 2020, tillägger han.

Natten mot onsdag släcktes TV4:s och C Mores sändningar för Com Hems 1,6 miljoner kunder.

TT "

" SVT satsar på berättelser och nyheter om hela Sverige

DN FREDAG 13 DECEMBER 2019

Sveriges Television satsar på fler svenska originalmanus för att stärka berättelserna om Sverige. Samtidigt kommer SVT att kraftigt utöka sin redaktionella närvaro i hela landet, skriver Hanna Stjärne, vd för SVT.

Ibland i den rätt hetsiga debatt om public service som präglat hösten hör jag sägas: nu när vi lever i ett överflöd av både kultur och nyheter, då behövs inte public service längre. Men jag tror att det är precis tvärtom – att digitaliseringen och internationaliseringen gjort att det är viktigare än någonsin. Att saklig och trovärdig journalistik behövs i en värld där det blir allt svårare att skilja fakta från påståenden och rykten. Att det aldrig varit viktigare att förstå vad som händer i olika delar av Sverige.

I vår tid är det också mer som drar människor isär. Då blir det viktigare att samla Sverige till upplevelser som vi delar, till gemenskap och en känsla av att höra till. Därför är jag glad att det nu formellt har slagits fast i det nya sändningstillståndet att SVT ska ha ett brett uppdrag.

Sverige kommer de närmaste åren behöva fler svenska program, inom alla genrer. Amerikanska bolag som Netflix, HBO samt Google, Facebook med flera ökar i allt snabbare takt sitt inflytande i Sverige.

Numera finns också kinesiska konsumenttjänster på den svenska marknaden, som Tiktok som växer snabbt bland barn och unga. De internationella bolagen har enorma ekonomiska muskler och mycket av deras utbud och tjänster håller utmärkt kvalitet. Men för dem är Sverige bara en liten perifer marknad långt upp i norr. För oss är Sverige centrum. Huvudansvaret för att berätta historier om Sverige, vad som format vårt samhälle och vad som är allra mest angeläget för dagens svenskar kommer att ligga på svenska medieföretag. Sverige är ett litet språkområde och utbudet på svenska behöver värnas.

Här kan SVT göra skillnad och med anledning av det nya sändningstillståndet gör vi därför flera satsningar och startar med två områden inom kultur och journalistik:

Det är utmanande tider för den svenska filmen. Utbudet ökar och på totalen har biopubliken inte minskat, men hittills i år är det endast 10 procent av biobesökarna i Sverige som valt att se en film på svenska. Risken är att vi får se allt färre filmer som bygger på svenska berättelser. Just därför ser vi att det är av största vikt att fortsätta investera i svensk film tillsammans med våra omfattande satsningar på svenskt tv-drama.

För tre år sedan, hösten 2016, lovade SVT att ta ett fortsatt ansvar för filmen. Filmavtalet hade fallit, och vi gjorde en utfästelse att investera 300 miljoner kr under tre år, 2017 – 2019.

Detta löfte förnyar vi nu. SVT kommer även de tre kommande åren (2020–2022) satsa minst 300 miljoner kronor på svensk film. Löftet gäller som tidigare långfilm, barnfilm, dokumentärfilm, kulturdokumentär, kortfilm samt utveckling av nya talanger.

I dialogen med svenska manusförfattare får vi ofta höra att de slutat skriva originalmanus för långfilm. De säger att de gärna skulle vilja

men att finansiärerna inte vågar tro på berättelser som inte baseras på en bästsäljande roman eller annan förlaga. Det är en destruktiv utveckling för svensk film och här vill SVT göra skillnad.

För att sätta den svenska berättelsen i fokus kommer vi inom kort att utlysa en satsning på svenska originalmanus för långfilm. Med satsningen vill vi stärka bredden inom svensk film och motverka likriktning.

Vi vill säkerställa berättelser om Sverige på bio men också i tv-rutan och på SVT Play, en allt viktigare arena för svensk kultur, med en ökning i tittartid med drygt 50 procent bara i år.

Även dokumentärfilmen är starkt konkurrensutsatt från internationella medieföretag. De internationella streamingtjänsterna är dock inte heller här intresserade av att ta till vara det svenska perspektivet.

Dokumentärfilmen – kanske i ännu högre grad än den svenska spelfilmen – når ut till en svensk publik på ett helt annat sätt hos SVT än enbart via biosalongerna.

SVT gör just nu en historiskt stor ökning av antalet redaktioner runt om i Sverige. För fyra år sedan hade SVT journalister på 27 orter, under nästa år kommer vi att utöka till 38. Under våren startar vi en redaktion i Arvidsjaur och inviger redaktionerna i Kristianstad, Skara och Nyköping. Målet är att fortsätta utökningen till 45 orter de kommande åren.

Fler journalister på fler platser gör att vi bättre kan skildra ett Sverige i förändring. Sverige urbaniseras och de flesta bor i dag i mellanstora orter. SVT ska både kraftsamla där många människor bor och skildra livet i glesbygd.

Satsningarna de senaste åren har varit möjliga tack vare tuffa rationaliseringar och genom att SVT utvecklat innovativ och miljövänlig teknik för bland annat utsändning av nyheter. De publicistiska ambitionerna stöds av det nya sändningstillståndet där det finns ett uttalat krav att stärka den journalistiska bevakningen av svagt bevakade områden.

Vår ambition är också att de frågor som bränner i olika delar av landet ska kunna följas av alla i Sverige. Program som Rapport (fyllda 50 år i dagarna), Aktuellt och SVT Nyheter digitalt är de nyhetskällor där man bäst kan följa frågor från hela Sverige. Nästa år lyfter vi fram de lokala nyheterna ännu mer och samlar dem i SVT1, Sveriges största tv-kanal. Vi testar också just nu nyutvecklad AI-teknik på SVT Play som på sikt skulle kunna göra det möjligt att texta de lokala nyheterna, allt för att öka tillgängligheten.

SVT har som vision att bidra till ett Sverige där alla är mer nyfikna och insatta. Alla i Sverige är med och äger SVT och vi ska alltid ha publikens intressen och public service-uppdraget som ledstjärna. SVT är en nationalscen för rörlig bild och Sveriges kollektiva minne för kommande generationer – ”Fem myror är fler än fyra elefanter”, ”Scener ur ett äktenskap”, ”Melodifestivalen”, ”Vetenskapens värld”, ”På spåret”, ”Vår tid är nu”, nyhetsbevakning, julvärdar och julkalendrar genom åren.

Många i Sverige bidrar med viktiga delar i ett upplyst samhälle – utbildningsväsendet, forskning och vetenskap och inte minst privata medieföretag. I en tid när globala företag dominerar reklamintäkterna

och till och med kan fungera som en plattform för ryktesspridning måste det finnas förutsättningar för en livskraftig svensk kommersiell mediemarknad. Svenska medieföretag är innovativa och en förebild internationellt, men affärsmodellerna utmanas allt mer, inte minst lokalt, och därför kommer vi i början av nästa år att träffa de lokala tidningskoncernerna för att lyssna, lära och se inom vilka områden som vi kan samarbeta bättre.

Enligt forskning är det just kombinationen starka privata medier och ett starkt public service som gynnar publiken mest – till gagn för alla i Sverige och i förlängningen för den svenska demokratin.

Hanna Stjärne "

”Vi borde inte ha privatiserat Telia så som vi gjorde det”

DN LÖRDAG 14 DECEMBER 2019

"DN. DEBATT 20191214
Som näringsminister var jag år 2000 ansvarig för att öppna Telia för privat ägande. Det var rätt i princip, men vi borde redan då ha skilt den samhällskritiska infrastrukturen från bolagets kommersiella del. Konflikten mellan Telia-ägda TV4 och Tele2-ägda Comhem är ett tecken på att dagens hybridmodell för ägandet inte fungerar, skriver Björn Rosengren.

För nästan tjugo år sedan, sommaren 2000, börsintroducerades Telia och staten sålde 30 procent av sitt innehav. Som näringsminister i Göran Perssons regering var jag ansvarig för att öppna bolaget för privat ägande. Det var rätt: det finns inga bra argument för att staten ska äga teleoperatörer.

Men så här i efterhand kan man konstatera att vi redan då borde ha skilt den samhällskritiska infrastrukturen från bolagets kommersiella del. I stället fick Telia behålla monopol på accessnätet, själva infrastrukturen. Vi skapade ett halvprivat monopol, och konsekvenserna av det är fortfarande tydliga. Dagens Telia verkar i huvudsak på en konkurrensutsatt marknad, men agerar alltjämt som en monopolist.

Nu håller Teliahistorien på att ta en ny olycklig vändning. Telia köpte nyligen tv-bolaget Bonnier Broadcasting, som bland annat äger TV4 och C More. Köpet godkändes av EU-kommissionen för några veckor sedan och slutfördes förra veckan.

Förvärvet har fått skarp kritik. Att staten tar kontroll över den största privata tv-kanalen, den enda kanal som på allvar har utmanat de statliga public service-kanalerna när det gäller bredd och räckvidd, har jämförts med mediekoncentrationen i länder som vi inte ser som förebilder. När affären blev känd i juni 2018 varnade jag för konsekvenserna av att Telia skulle bli huvudman för både public service och TV4.

Det är både överraskande och oroväckande att det första som händer efter att Telia tagit över TV4 är att kanalen släcks för en tredjedel av de svenska hushållen.

Det är nämligen det som händer just nu. Natten mellan tisdag och onsdag, mindre än tio dagar efter att TV4 uppgick i Telia, stängdes TV4 av för de kunder som tittar genom abonnemang hos Com Hem och Boxer.

Konflikten grundar sig i att Telia vill begränsa möjligheten för tittare hos andra operatörer att se fotbolls-EM och andra TV4-program på mobiltelefon eller surfplatta. Det är ett stort problem eftersom den yngre generationen överhuvudtaget inte tittar på traditionell tv. TV4:s funktion som samhällets lägereld och som den enda breda, privata public service-kanalen kommer att gå förlorad om en tredjedel av tittarna permanent stängs ute, vilket nu riskerar att ske.

Telia måste bestämma sig för om det ska uppträda som vilket privat bolag som helst eller som en ansvarsfull förvaltare av samhällskritisk infrastruktur. Dagens hybridmodell fungerar inte.

Två saker borde nu hända:

1 För det första borde Telia ta sitt ansvar och värna mediemångfalden och den fria konkurrensen. Lås inte in TV4. Ta marknadsmässigt betalt för att licensiera sändningsrättigheterna, men lås inte in det enda breda, privata alternativet till SVT bakom betalvägg.

Detta är nu ingen nyhet för staten eller socialdemokratiska regeringar. 2004 stoppades MTG:s köp av Skandias andelar i Boxer på grund av konsekvenserna av att samma ägare kontrollerar både innehåll och distribution.

2 För det andra borde staten bryta upp Telia i två delar: en statlig del med samlat ansvar för fiberinfrastrukturen, och en privat teleoperatör som kan konkurrera på en fri marknad.
En separation bör göras där Telias koppar- och fiberinfrastruktur samlas i ett separat företag där staten har kontroll och möjlighet att utöva inflytande. I det nya infrastrukturbolaget samlas Telias passiva accessnät och transportnät, inklusive tillhörande installationer och kanalisationer. Dessa verksamheter motsvarar det som tidigare kallades Skanova. Den bör stå under samhällelig kontroll.

Övriga tillgångar och verksamhet inom Telia, som tjänsteerbjudandet, behålls i Telia Company.

Strukturförändringen kan antingen ske genom en försäljning av Skanova till staten eller en särnotering av verksamheten, som då helt måste separeras från moderbolaget såväl operationellt som finansiellt. Det sistnämnda är då att föredra eftersom aktieägarna på detta sätt går skadeslösa ur processen.

Så kan infrastrukturen frikopplas från det kommersiella bolag som kämpar om marknadsandelar och som köper tv-kanaler. Ett statligt kontrollerat koppar- och fiberinfrastrukturnät är betydelsefullt ur ett försvars- och säkerhetsperspektiv, och det är viktigt för landets sammanhållning. Telias position som leverantör av olika konkurrens-utsatta tjänster är det däremot upp till marknaden att bestämma.

För 20 år sedan såg jag behovet av en avmonopolisering. I dag är det viktigt att staten förstår hur denna privatisering ska fullbordas utan att varken våra säkerhetsintressen eller våra fria medier äventyras.

Björn Rosengren, näringsminister (S) 1998–2002, tidigare rådgivare åt Kinnevikkoncernen som äger Tele2 "

Övriga aktörer

Det finns tankesmedjor av många slag .
Här en lista från Google

Kategori:Svenska tankesmedjor – Wikipedia
https://sv.wikipedia.org › wiki › Kategori:Svenska_tankesmedjor

1. Cachad
2. Liknande

Artiklar i kategorin "Svenska **tankesmedjor**". Följande 31 sidor (av totalt 31) finns i denna kategori. ... K. Katalys (**tankesmedja**) ...

Lista över tankesmedjor – Wikipedia
https://sv.wikipedia.org › wiki › Lista_över_tankesmedjor

1. Cachad

... TCO:s och TCO-förbundens **tankesmedja** för framtidens yrkesliv. Planka.nu, ett nätverk som beskriver sig själva som "Sveriges enda trafiktankesmedja" ...
Europa · Norden · Nordamerika · Kanada

Tankesmedja – Wikipedia
https://sv.wikipedia.org › wiki › Tankesmedja

1. Cachad
2. Liknande

En **tankesmedja** är en mer eller mindre lös sammanslutning av skribenter och intellektuella som har som syfte att påverka den politiska opinionen.

Topplista: De är hjärnorna bakom debatten | Arbetsvärlden
https://www.arbetsvarlden.se › topplista-de-ar-hjarnorna-bakom-debatten

1. Cachad

12 feb. 2019 - **Tankesmedjorna**, som så sent som under 1940-talet i princip var ett anglosaxiskt fenomen, utövar i dag ett stort inflytande över debatt och ...

[PDF]
en granskning av svenska tankesmedjor - Arena Idé
https://www.arenaide.se › wp-content › uploads › sites › 2012/06 › En-gra...

1. Cachad

Svenska näringslivsintressen ligger bakom merparten av svenska **tankesmedjor**. Av de sjutton någorlunda stora och kända idébaserade instituten är 10 och 17 ...

Här är Nordens 7 högst rankade tankesmedjor - Timbro
https://timbro.se › allmant › har-ar-nordens-7-hogst-rankade-tankesmedjor

1. Cachad
2. Liknande

27 jan. 2016 - Bara två svenska **tankesmedjor** har lyckats knipa en placering på den globala topplistan, det är Stockholm International Peace Research ...

Timbro klättrar på listan över världens bästa tankesmedjor
https://timbro.se › timbro-klattrar-pa-listan-varldens-basta-tankesmedjor

1. Cachad

31 jan. 2018 - Nu har 2017 Global Go To Think Tank Report, det tyngsta indexet över **tankesmedjor** i världen, publicerats. Indexet som publiceras av ...

Här är Nordens 7 högst rankade tankesmedjor: Timbro och ...
www.mynewsdesk.com › timbro › pressreleases › haer-aer-nordens-7-hoe...

1. Cachad

27 jan. 2016 - I dag släpps 2015 Global Go To Think Tank Report, det mest prestigefulla indexet för **tankesmedjor**. Indexet som publiceras av University of ...

Vad är en tankesmedja? - GodEl
https://godel.se › nyheter › vad-ar-en-tankesmedja

1. Cachad

I Sverige är **tankesmedjor** ännu ett rätt okänt begrepp, men i till exempel USA och Storbritannien har ”think tanks” funnits ända sen 1700-talets upplysningstid.

Vänsterns svartmålar oberoende tankesmedjor - Barometern
www.barometern.se › ledare › vansterns-svartmalar-oberoende-tankesmedjor

5 sep. 2018 - Den **tankesmedja** som får mest pengar enligt rapporten är Studieförbundet Näringsliv och Samhälle, i vanligt tal kallad SNS. Den bildades ...

Sökningar relaterade till tankesmedjor

tankesmedjor **stockholm**
tankesmedja definition
tankesmedjor **miljö**
tankesmedja webbkryss
tankesmedja timbro
tankesmedja socialdemokraterna
tankesmedja jobb
tankesmedja fores

Sidnavigering

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Nästa

Åsikter i Sveriges historia

Från. http://wimnell.com/omr40zp.pdf

Sida

464 **Kapitel 6: Sveriges historia och svensk politik**

466 **Sveriges historia i 8 delar från Norstedts förlag.**
466 Sveriges historia: 13000 f.Kr- 600 e.Kr.
466 Sveriges historia: 600 -1350.
467 Sveriges historia: 1350-1600.
467 Sveriges historia: 1600-1721.
468 Sveriges historia: 1721-1830.
468 Sveriges historia: 1830-1920.
469 Sveriges historia: 1920-1965.
469 Sveriges historia: 1965-2012.

470 **Sveriges kungalängd**

473 **Regeringskansliet genom tiderna**
473 Tiden fram till Gustav Vasa
474 Den äldre Vasatiden 1521–1611
475 Stormaktstiden 1611–1718
477 Frihetstiden 1718–1772
479 Gustavianska tiden 1772–1809
479 Karl Johanstiden och den tidiga liberalismen 1809–1840
481 Tiden efter 1840
485 Sverige och EU
485 Regeringskansliets lokaler

487 **Sveriges regeringar under 100 år**

489 **Sverige under 1900-talet**

Sven Wimnells hemsida: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?

På Sven Wimnells hemsida på Internet, http://wimnell.com, ges en redovisning av ett forskningsarbete med titeln: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen. Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som styr världen. Forskningen har med varierande intensitet pågått sedan mitten av 1960-talet.

Hemsidan lades in på Internet våren 1998. Redovisningen omfattar sju inledande dokument och 129 dokument med verksamhetsområden som i första hand ska belysa hur verksamheterna fördelas på de olika områdena. De första åren fylldes de 129 sidorna med sådant, men det visade sig att allt inte kunde läggas in, det skulle bli för mycket. Därför gjordes särskilda bilagor, vanligen i pdf-format, som fick länkar på de 129 sidorna.

De särskilda utredningarna/bilagorna finns förtecknade i följande pdf, som också innehåller innehållsförteckningar till de senaste årens utredningar.
Sven Wimnell 080203+++: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Ett forskningsarbete. Utredningar och deras innehåll. (http://wimnell.com/omr40zf.pdf)

De senaste bilagorna, som var för sig ofta redovisar aktuella saker i alla de 129 delområdena. förtecknas på hemsidan i kronologisk ordning med den senaste allra överst.

Utredningar från och med 30 januari 2010

Sven Wimnell 16 november 2019: Levnadsförhållanden och mänskliga verksamheter som styr världen. Hushåll. Politik. Regeringar. Statsbudgeten. Skatter. Bidrag. Riksdagsdebatter. **http://wimnell.com/omr36-39zzzzzn.pdf**

Sven Wimnell 1 november 2019:
DN - artiklar 8-31 oktober 2019 om utrikes förhållanden.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzzo.pdf

Sven Wimnell 20 oktober 2019: Tidningsartiklar om utrikes förhållanden 12 september till 7 oktober 2019 .
http://wimnell.com/omr36-39zzzzzm.pdf

Sven Wimnell 5 oktober 2019:
Om Skolverkets förslag till nya kurs-och ämnesplaner för grundskolor och gymnasier. Och om aktuell politik och om forskning och undervisning.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzzl.pdf

Sven Wimnell 1 september 2019 : Nya riksdagen och nya regeringen 2019/2020. Kommentarer. Artiklar 1-11 september 2019 om inrikes och utrikes förhållanden.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzzk.pdf

Sven Wimnell 1 september 2019 :DN-artiklar 2 - 31 augusti 2019 om utrikes förhållanden och litet om inrikes förhållanden i augusti . http://wimnell.com/omr36-39zzzzzj.pdf

Sven Wimnell 9 augusti 2019 :Information om klimatkrisen på hemsidor hos museer m m, kulturpolitik. Agenda 2030. Regeringen, Sida, Utrikesdeklarationen. Artiklar om utrikes förhållanden 11 juli-1 augusti 2019.) http://wimnell.com/omr36-39zzzzzi.pdf

Sven Wimnell 11 juli 2019 :DN-artiklar 28 maj - 11 juli 2019 om utrikes förhållanden. http://wimnell.com/omr36-39zzzzzh.pdf

Sven Wimnell 5 juni 2019 :Tidningsartklar 22 april - 27 maj 2019 om inrikes förhållanden. http://wimnell.com/omr36-39zzzzzg.pdf

Sven Wimnell 27 maj 2019 :Tidningsartiklar 22 april - 27 maj 2019 om utrikes förhållanden och de första rapporterna om valet till EU-parlamentet den 26 maj 2019. http://wimnell.com/omr36-39zzzzzf.pdf

Sven Wimnell 1 maj 2019 :Människornas verksamheter och grunderna för planering av framtiden för världen och Sverige. http://wimnell.com/omr40zp.pdf

Sven Wimnell 22 april 2019 :Bostadsbidrag för barnfamiljer och nya för barnlösa. Bostadstillägg för pensionärer. Utredningar om verksamheter som styr världen. Vårbudgeten 2019. http://wimnell.com/omr36-39zzzzze.pdf

Sven Wimnell 16 mars 2019 :Om Europa, klimat, FNs mål och artiklar 16 februari - 12 mars om Klimat, Brexit och Utrikes och internationella förhållanden. http://wimnell.com/omr36-39zzzzzd.pdf

Sven Wimnell 15 mars 2019 :Om Europa, klimatet, FNs mål, mänskliga verksamheter, inrikespolitik, bostadspolitik och artiklar 16 februari - 12 mars om Svenska inrikes förhållanden. http://wimnell.com/omr36-39zzzzzc.pdf

Sven Wimnell 21 februari 2019 :Artiklar 23 januari - 15 februari 2019 om utrikes och internationella förhållanden. Med introduktion och artiklar om klimat och Brexit samt Utrikesdeklaration 2019 och protokoll om utrikesdebatt i riksdagen. http://wimnell.com/omr36-39zzzzzb.pdf

Sven Wimnell 20 februari 2019 :Samällsplaneringens problem. Något av det viktigaste och artiklar 23 januari - 15 februari om inre svenska förhållanden. http://wimnell.com/omr36-39zzzzza.pdf

Sven Wimnell 23 januari 2019 :Artiklar om utrikes och internationella förhållanden 22 dec 2018 - 22 jan 2019 http://wimnell.com/omr36-39zzzzz.pdf

Sven Wimnell 22 januari 2019 : Artiklar om klimat, regeringsbildning och svenska inrikes förhållanden 22 december 2018 - 22 januari 2019. http://wimnell.com/omr36-39zzzzy.pdf

Sven Wimnell 2 januari 2019: Artiklar om utrikes förhållanden från 1 november till 21 december 2018. Komplement till redovisningen 21 december om samhällsplaneringens problem, klimatet och regerings-bildningen. http://wimnell.com/omr36-39zzzzx.pdf

Sven Wimnell 21 december 2018: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen: Innehåll i en stor sammanfattning 16 maj 2018 och artiklar från och med 1 november 2018 om klimatet och regeringsbildningen.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzv.pdf

Sven Wimnell. 16 maj 2018: Boende och bostadsbygge. Levnadsförhållanden, skatter. SCB-statistik. Boverket. SOMinstitutet. Vårbudgeten. Första maj och veckor därefter. Löner. TVdebatt. Regeringens verksamheter.
http://wimnell.com/omr40zo.pdf

Sven Wimnell 20 mars 2018 del 1 av 3: Samhällsplaneringens problem. Områden 1-5 samt 1-9 med myndigheter och professorer, yrken och utbildningar m m.
http://wimnell.com/omr40zl.pdf

Sven Wimnell 20 mars 2018 del 2 av 3: FN, EU, artiklar om utrikes förhållanden samt Sveriges riksdag och Sveriges kommuner, landsting och länsstyrelser.
http://wimnell.com/omr40zm.pdf

Sven Wimnell 20 mars 2018 de 3 av 3: Samhällsplaneringens problem. Sveriges regering och artiklar om de politiska partierna och deras problem.
http://wimnell.com/omr40zn.pdf

Sven Wimnell 20 december 2017: Tidningsartiklar om inrikes förhållanden. 10 - 16 oktober 2017 enstaka artiklar. 17 oktober - 3 december ett större urval.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzt.pdf

Sven Wimnell 19 december 2017: Tidningsartiklar om utrikes förhållanden. 10 - 16 oktober 2017 enstaka artiklar. 17 oktober - 3 december ett större urval.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzs.pdf

Sven Wimnell 24 december 2017: Samhällsplaneringens problem. Levnadsvillkor. Utvecklingens krafter. Mänskliga verksamheter. Utrikes och inrikes förhållanden.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzr.pdf

Sven Wimnell 17 oktober 2017: Tidningsartiklar 13 september till 9 oktober 2017 om inrikes förhållanden i Sverige. Bilaga till sammanställning 16 oktober.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzq.pdf

Sven Wimnell 16 oktober 2017: Alliansen och regeringen. Hushållens levnadskostnader, skatter och bidrag. Annat. Myndigheter. Levnadsförhållanden och utvecklingens krafter. Riksdag, regering, budget, debatter. http://wimnell.com/omr36-39zzzzp.pdf

Sven Wimnell 10 september 2017: Läget i Sverige och världen. Levnadsförhållanden. Utvecklingens krafter. Systemet för mänskliga verksamheter. Samhällsplanering. Partipolitik. Skatter och bidrag.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzo.pdf

Sven Wimnell 23 juni 1917: Tidningsartiklar 15 -23 juni 2017 om inrikes förhållanden samt protokoll till partiledardebatten i riksdagen 14 juni 2017.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzn.pdf

Sven Wimnell 23 juni 2017: Tidningsartiklar 31 maj - 23 juni 2017 om utrikes förhållanden och terrorism.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzm.pdf

Sven Wimnell 4 juni 2017: Politik från höstbudgeten 2016 till 4 juni 2017
http://wimnell.com/omr36-39zzzzl.pdf

Sven Wimnell 23 maj 2017: Yrkesverksamheter enligt SSYK 2012. Näringsliv enligt SNI 2007. Utbildning enligt SUN 2000, Forskningsämnen 2016. SCBs statistik om allt.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzk.pdf

Sven Wimnell 30 maj 2017 : Tidningsartiklar 10-30 maj 2017 om utrikesförhållanden och terrorism.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzj.pdf

Sven Wimnell 9 maj 2017: Tidningsartiklar 26 april till 9 maj 2017 om utrikes förhålanden och terrorism. Presidentvalet i Frankrike andra omgången.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzi.pdf

Sven Wimnell 25 april 2017: Tidningsartiklar 3-25 april 2017 om utrikes förhållanden och terrorism. Bland annat terrorn på Drottninggatan, Erdogan kan bli diktator i Turkiet, Franska presidentvalet, första omgången.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzh.pdf

Sven Wimnell 5 april 2017: Tidningsartiklar 27 februari - 2 April 2017 om utrikes förhållanden. Kommentarer och sammanfattning om samhällsplaneringens problem.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzg.pdf

Sven Wimnell 19 mars 2017: Påminnelser om inrikespolitiken. Introduktion med korta kommentarer om inrikesproblem och läget i världen. Sedan mänskliga verksamheter som styr världen och regeringens verksamheter.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzf.pdf

Sven Wimnell 5 mars 2017:Läget i världen. Artiklar om läget 5-26 februari 2017. Utrikesdeklarationen och riksdagsdebatten. Utrikesdepartementets förbättringar av världen.
http://wimnell.com/omr36-39zzzze.pdf

Sven Wimnell 15 februari 2017: Socialdemokraterna och regeringen. Regionplanering. Trygghet och myndigheter.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzd.pdf

Sven Wimnell 5 februari 2017: Samhällsplaneringens problem. Hur skaman kunna förbättra världen? Vetande från SIDA och Nationalencyklopedin och tidningsartiklar om förhållandena i världen 18 december 2016 till 3 februari 2017.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzc.pdf

Sven Wimnell 16 januari 2017: Att förbättra världen. Att förbättra Sverige. Inkomstskattesystemet ger orimligt höga skatter för de lägsta inkomsterna. De måste kompenseras för det. Det behövs en politik för hushållens förhållanden.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzb.pdf

Sven Wimnell 20 december 2016: Ett bättre nytt år önskas. Kunskaper och etik. Statsministerns jultal. Tidningsartiklar 12-20 december 2016, Ett system för mänskliga verksamheter som styr utvecklingen. Hur ska man kunna förbättra världen?
http://wimnell.com/omr36-39zzzza.pdf

Sven Wimnell 3 december 2016: De nya regionerna. Läget i världen. Mänskliga verksamheter som styr världen. Regeringens politik och brist på politik. Samhällsplaneringens problem. Planering av fysiska och sociala miljöer. Tidningsartiklar.
http://wimnell.com/omr36-39zzzz.pdf

Sven Wimnell 9 november 2016: Verksamheter och kunskaper som alla i en demokrati bör känna till och vad regeringen gör och borde göra. Och tidningsartiklar.
http://wimnell.com/omr36-39zzzy.pdf

Sven Wimnell 10 oktober 2016: Riksmötets öppnande 13 september 2016. Statsbudget 2017. Budgetmotioner. Debatter. Kommentarer. Läget i Sverige och i världen. De politiska partierna. Jämlikhet.
http://wimnell.com/omr36-39zzzx.pdf

Till statsminister Stefan Löfven den 10 september 2016.
http://wimnell.com/omr36-39zzzv.pdf

Sven Wimnell 29 augusti 2016: Brev till statsråd. Om bostäder och skolor m m. Även om skatter o d.
http://wimnell.com/omr36-39zzzu.pdf

Sven Wimnell 18 juni 2016: Världen och Sverige 5-13 juni. Regeringens utbildningspolitik, politik för fysiska och sociala miljöer i regioner och kommuner och politik för hushåll samt partiledardebatt.
http://wimnell.com/omr36-39zzzt.pdf

Sven Wimnell 4 juni2016: Verksamheterna i 22 politikområden och något om samhällsplaneringens problem. Kulturministern: Skattepengar ska inte gå till hatretorik och polarisering.
http://wimnell.com/omr36-39zzzs.pdf

Sven Wimnell 30 maj 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Ny regering 25 maj 2016.
http://wimnell.com/omr36-39zzzr.pdf

Sven Wimnell 9+16+26 maj 2016: Sveriges 6 regioner. Länsstyrelser, landsting och kommuner. Invånare 2005 och 2013. Antalet bostäder 2010. Länkar till deras hemsidor på internet 6 maj 2016 med uppgifter om allt de vill visa upp m m.
http://wimnell.com/omr36-39zzzq.pdf

Sven Wimnell 8 maj 2016: Hushållens levnadskostnader. Samhällskunskap, samhällsplanering. Sveriges regioner. Regionplanering. Förstamajtal 2016. Miljöpartiet. Oppositionen. Kungen
http://wimnell.com/omr36-39zzzp.pdf

Sven Wimnell 29 april 2016: Vårbudgeten 2016, tidningsartiklar och förslag om en svensk världsplanering för svenska behov och planeringar för Sverige och 6 svenska regioner.
http://wimnell.com/omr36-39zzzo.pdf

Sven Wimnell 4 april 2016: Utvecklingens krafter. Levnadsförhållanden. Regeringens verksamheter och prioriteringar enligt hemsidan på internet 2 april 2016. Vad gör Kristina Persson ? Planering av Sverige. Utbildning och kultur.
http://wimnell.com/omr36-39zzzn.pdf

Sven Wimnell 2 april 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen. Tidningsartiklar och debattartiklar efter 4 februari 2016.
http://wimnell.com/omr36-39zzzm.pdf

Sven Wimnell 1 april 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Tillägg till utredningen 5 februari 2016.
http://wimnell.com/omr36-39zzzl.pdf

Sven Wimnell 5 februari 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Med ett system för mänskliga verksamheter som kan hjälpa oss att forma framtiden.
http://wimnell.com/omr36-39zzzk.pdf

Sven Wimnell 4 februari 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen. Tidningsartiklar och debattartiklar 27 december 2015 - 4 februari 2016
http://wimnell.com/omr36-39zzzj.pdf

Sven Wimnell 28 dec 2015: Gestaltad livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design. SOU 2015:88. Berör hela verksamhetsområdet 7 med planering av fysiska och sociala miljöer och sociala beteenden.

http://wimnell.com/omr70d.pdf
Sven Wimnell 30 november 2015: Samhällsplaneringens problem. System för mänskliga verksamheter Hur ska man kunna förbättra världen?Förbättra de inre verkligheterna och politiken.
http://wimnell.com/omr36-39zzzi.pdf

Sven Wimnell 10 november 2015: Samhällsplaneringens problem. Förbättringar av bibliotek och utbildningssystem med hjälp av ett system för mänskliga verksamheter med helhetssyn på utvecklingen
http://wimnell.com/omr36-39zzzh.pdf

Sven Wimnell 25 oktober 2015: Kommentarer till "Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som hjälp vid planeringen av framtiden."
http://wimnell.com/omr40zj.pdf

Sven Wimnells hemsida 2018-01-20 18'59
file:///AAASW%20hemsida/wimnell.com/index.html Sida 8 av 23
http://wimnell.com/omr40zk.pdf

Sven Wimnell 1 oktober 2015: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som hjälp vid planeringen av framtiden.
http://wimnell.com/omr40zj.pdf

Sven Wimnell 11 september 2015: Tidningsartiklar om inrikes förhållanden 12 juni - 24 juli 2015.
http://wimnell.com/omr36-39zzzg.pdf

Sven Wimnell 10 september 2015: Tidningsartiklar om utrikes förhållanden 12 juni - 24 juli 2015.
http://wimnell.com/omr36-39zzzf.pdf

Sven Wimnell 9 september 2015: Samhällsplaneringens problem. Påminnelser om våren och försommaren 2015.
http://wimnell.com/omr36-39zzze.pdf

Sven Wimnell 11 juni 2015: Folkhemmet tur och retur. Socialdemokraternas forskningar om sin politik, samhällsplaneringens problem och partiets kongress 2015.
http://wimnell.com/omr36-39zzzd.pdf

Sven Wimnell 17 maj 2015: Svensk elförsörjning i framtiden – en fråga med globala dimensioner. En tvärvetenskaplig rapport från Uppsala universitet
http://wimnell.com/omr36-39zzzc.pdf

Sven Wimnell 11 maj 2015: De föreslagna nya lägenhetstyperna.
http://wimnell.com/omr36-39zzzb.pdf

Sven Wimnell 11 maj 2015: Hur Sverige styrs. Socialdemokraternas politik. Politiska problem. Regeringens bostadspolitik. Boverket och SCB m m. Sven Wimnell om boende och byggande.
http://wimnell.com/omr36-39zzza.pdf

Sven Wimnell 20 april 2015: Arbetslöshet och välfärd. Samhällsplaneringens problem. Utbildning, skatter och bidrag. Vårbudgeten.
http://wimnell.com/omr36-39zzz.pdf

Sven Wimnell 3 april 2015 +rev sid 27: Svenska folket och dess boende, nya lägenhetstyper, hushålls- och bostadsstatistik. Hushållskostnader, samhällsplaneringens problem och regeringens verksamheter och ansvar.
http://wimnell.com/omr36-39zzy.pdf

Sven Wimnell 10 mars 2015: Utrikespolitisk debatt och några tidningsartiklar i 22 politikområden 28 januari - 27 februari 2015, med utvecklingen under perioden. En fortsättning på http://wimnell.com/omr36-39zzv.pdf
http://wimnell.com/omr36-39zzx.pdf

Sven Wimnell 17 sept 1997 + 1 februari 2015: Filosofins historia. Bertrand Russel om västerlandets visdom.
http://wimnell.com/omr109b.pdf

Sven Wimnell 31 januari 2015: Socialdemokraternas hemsida på internet. Människornas levnadsvillkor och utvecklingens krafter. Partiledardebatt och tidningsartiklar i 22 politikområden 10-27 jan 2015
http://wimnell.com/omr36-39zzv.pdf

Sven Wimnell 10 jan 2014: Tidningsartiklar 11 december 2014 - 10 januari 2015. Med förhandlingar och överenskommelser om hur man ska styra Sverige utan extra val.
http://wimnell.com/omr36-39zzu.pdf

Sven Wimnell 10 dec 2014: Om politik med anledning av budgetbeslutet i riksdagen den 3 dec 2014.
http://wimnell.com/omr36-39zzt.pdf

Sven Wimnell 1 dec 2014: Tidningskommentarer 27 okt - 27 nov 2014 om de sista 11 politikområdena.
http://wimnell.com/omr36-39zzs2.pdf

Sven Wimnell 1 dec 2014: Några kommentarer om sådant som de politiska partierna inte bryr sig om och tidningskommentarer 27 okt - 27 nov 2014 för de första 11 politikområdena..
http://wimnell.com/omr36-39zzs1.pdf

Sven Wimnell 12 nov 2014: Levnadsförhållanden, system för verksamhetsområden, politiska aktörer, riksdagen, kommuner, myndigheter. utskott. regeringen och departementen, statsbudgeten.
http://wimnell.com/omr36-39zzr.pdf

Sven Wimnell 12 nov 2014: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Förteckning över särskilda utredningar t o m 12 november 2014
http://wimnell.com/omr40zi.pdf.pdf

Sven Wimnell 26 oktober 2014: Budgetpropositionen 2015. Människornas levnadsförhållanden. Regeringen. Myndigheter. Sammanfattningar om budgeten. Tidningskommentarer. Bugetdebatten.
http://wimnell.com/omr36-39zzq.pdf

Sven Wimnell 13 oktober 2014: Människornas levnadsförhållanden. Riksdagens utskott. Den nya regeringen. Kommentarer och förslag. Tidningskommentarer. Partiledardebatten 8 okt 2014
http://wimnell.com/omr36-39zzp.pdf

Sven Wimnell 13 okt 2014: Samhällsplaneringens problem. Tidningsartiklar 21 sept-13 oktober 2014.
http://wimnell.com/omr36-39zzo.pdf

Sven Wimnell 20 september 2014: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Politik september 2014
http://wimnell.com/omr36-39zzn.pdf

Sven Wimnell 4 september 2014: Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem.
http://wimnell.com/omr36-39zzm.pdf

Sven Wimnell 30 juni 2014: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Politik maj - juni 2014
http://wimnell.com/omr36-39zzl.pdf

Sven Wimnell 10 maj 2014: Svensk politik från vikingatiden till oppositionens valplattformar för valen 2014.
http://wimnell.com/omr36-39zzk.pdf

Sven Wimnell 080201+5 april2014: Sveriges och omvärldens historia.
http://wimnell.com/omr93c.pdf

Sven Wimnell 3 april 2014: Statstisk årsbok för Sverige 2014 och regeringens verksamheter inlagt i 22 politikområden. Med många länkar till myndigheter o d och biblioteksystem.
http://wimnell.com/omr36-39zzj.pdf

Sven Wimnell 3 april 2014: Hushållsverksamheter, hushållsbudgetar, inkomster och boende, skatteproblem m m. Och sedan: Statistisk årsbok för Sverige 2014 och regeringens verksamheter inlagt i 22 politikområden, med många länkar.
http://wimnell.com/omr36-39zzi.pdf

Sven Wimnell 27 februari 2010 + 3 april 2014: Fackföreningar och arbetsgivareföreningar 2014. Statistik om arbete och näringar. Arbetsförmedlingens hemsida.
http://wimnell.com/omr658f.pdf

Sven Wimnell 18 mars 2014: Socialdemokraterna inför valen 2014. Det som fanns på partiets hemsida på Internet den 18 mars 2014 inlagt på 22 politikområden
http://wimnell.com/omr36-39zzh.pdf

Sven Wimnell 15 mars 2014: Samhällsplaneringens problem. Förslag till förstasida med 22 politikområden på socialdemokraternas hemsida och kommentarer om de 22 områdena.
http://wimnell.com/omr36-39zzg.pdf

Sven Wimnell 31 januari 2014: Fel i skolor. Folkrörelser, Folkbildning och Studieförbund. Utbildning och forskning. Vuxnas och 15-åringars kunskaper. PISA. Civilsamhället. Kultursamhället.
http://wimnell.com/omr36-39zzf.pdf

Sven Wimnell 24 december 2013: Socialdemokraternas politik. Krav om bättre politik och bättre information om politik. Krav om bättre samhällsinformation och bättre skolundervisning.
http://wimnell.com/omr36-39zze.pdf

Sven Wimnell 27 november 2013: Regeringens, kommunernas och landstingens verksamheter i 22 politikområden den 27 november 2013. Första delen med de första 12 områdena.
http://wimnell.com/omr36-39zzd1.pdf

Sven Wimnell 27 november 2013: Regeringens, kommunernas och landstingens verksamheter i 22 politikområden den 27 november 2013. Andra delen med de sista 10 områdena.
http://wimnell.com/omr36-39zzd2.pdf

Sven Wimnell 22 november 2013: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Hösten 2013 inför valet 2014. Del 4
http://wimnell.com/omr36-39zzc.pdf

Sven Wimnell 22 november 2013: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Hösten 2013 inför valet 2014. Del 1-3.
http://wimnell.com/omr36-39zzb.pdf

Sven Wimnell 1+17 juni 2013: Samhällsplaneringens problem. Om planering av politik för ministrar. Socialdemokraternas hemsida 1 juni 2013.
http://wimnell.com/omr36-39zzas.pdf

Sven Wimnell 20 maj 2013: Politik våren 2013. En fortsättning på tidigare sammanställningar om samhällsplaneringens problem den 1, 20 och 30 mars 2013.
http://wimnell.com/omr36-39zz.pdf

Sven Wimnell 30 mars 2013: Om uppgifter för en socialdemokratisk skuggregering. Kommentarer till fem sammanställningar omr36-39zs-zx
http://wimnell.com/omr36-39zy.pdf

Sven Wimnell 1 mars 2013: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Med ett klassifikationssystem för verksamheter som förändrar världen.
http://wimnell.com/omr36-39zs.pdf

Sven Wimnell 20 mars 2013: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Några händelser och problem sommaren 2012 - mars 2013 i områdena 1-5.
1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.
2. Religiösa verksamheter.
3. Politiska vetenskaper. Politiska verksamheter.
4. Sambansforskningsverksamheter
5. Naturforskning. Matematikverksamheter.
http://wimnell.com/omr36-39zt.pdf

Sven Wimnell 20 mars 2013: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Några händelser och problem sommaren 2012 - mars 2013 i område
6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
http://wimnell.com/omr36-39zu.pdf

Sven Wimnell 20 mars 2013: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Några händelser och problem sommaren 2012 - mars 2013 i områdena 7-9. Kulturella verksamheter
http://wimnell.com/omr36-39zv.pdf

Sven Wimnell 20 mars 2013: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen?
Några händelser och problem i världen sommaren 2012 - mars 2013.
http://wimnell.com/omr36-39zx.pdf

Sven Wimnell 29 oktober 2012. Förslag: TV-avgiften avskaffas för privahushåll och ersätts med en kollektivavgift betald av riksdagen.
http://wimnell.com/omr36-39zr.pdf

Sven Wimnell 16 mars 2008: Något om sociala miljöer. Kompletterad 1 juni 2012 med våldet i världen, mänskliga rättigheter, mobbning, diskriminering o d.
http://wimnell.com/omr7952-7956d.pdf

Sven Wimnell 16 maj 2012: Politik i maj 2012 och socialdemokraternas möjligheter att vinna valet 2014.
http://wimnell.com/omr36-39zq.pdf

Sven Wimnell 10 april 2012: Universitet och högskolor. Utbildning och forskning.
http://wimnell.com/omr40zh.pdf

Sven Wimnell 28 februari 2012: Yttrande till Plan- och byggnadsnämnden i Strängnäs kommun angående järnvägen i Strängnäs.
http://wimnell.com/omr71m.pdf

Sven Wimnell 10 februari 2012: Alliansregeringens verksamheter i februari 2012 och en socialdemokratisk skuggregering.
http://wimnell.com/omr36-39zp.pdf

Sven Wimnell 11 januari 2012:
Kulturutredningar och kulturbudgetar.
http://wimnell.com/omr70c.pdf

Sven Wimnell 10 januari 2012: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Politik inför 2012. Det behövs ordentliga och hederliga planeringar för många delområden i nio huvudområden.
http://wimnell.com/omr36-39zo.pdf

Sven Wimnell 9 jan 2012:
http://Världsarvslistan http://whc.unesco.org/en/list/
http://wimnell.com/omr91b.pdf

Sven Wimnell 16 juni 2011:
Fysisk planering i Sverige. (Område 71)
http://wimnell.com/omr71l.pdf

Boverket maj 2011: Regelsamling för hushållning, planering och byggande. Lagar med förordningar och föreskrifter.
Plan- och bygglag (2010:900), Miljöbalken m m.
http://wimnell.com/omr71k.pdf

Sven Wimnell 26 maj 2011: Något om socialdemokrater och politik april maj 2011.
http://wimnell.com/omr36-39zn.pdf

Sven Wimnell 10 maj 2011: Barnfattigdom och annan fattigdom.
http://wimnell.com/omr36-39zm.pdf

Sven Wimnell 4 maj 2011: Om mänskliga rättigheter 2007 i alla världens länder enligt Urikesdepartementets utredningar.
http://wimnell.com/omr103a.pdf

Sven Wimnell 29 april 2011: Brev till kommunstyrelsen i Strängnäs om järnvägen i Strängnäs.
http://wimnell.com/omr71i.pdf

Sven Wimnell 20 april 2011: En samhällsbeskrivning. Hushållsekonomi. Politisk planering. Socialdemokraternas extrakongress och början på ny politik. Jobbskatteavdragen. Skolan. Järnvägen i Strängnäs.
http://wimnell.com/omr36-39zl.pdf

Sven Wimnell 8 april 2011 Statliga myndigheter mm och några av deras webbkartor på Internet.
http://wimnell.com/omr40zg.pdf

Sven Wimnell 18 feb 2011+ 21 mars: Till socialdemokraternas valberedning. Om politik för en ny partiledare. + Till socialdemokrater om kongressmaterial och framtidsplanering.
http://wimnell.com/omr36-39zk.pdf

Sven Wimnell 30 december 2010 : Samhällskunskap, framtidsplanering och hjälpmedel för socialdemokraterna när de ska forma sin nya politik.
http://wimnell.com/omr36-39zj.pdf

Sven Wimnell 20 december 2010 : Klassifikationssystem för verksamheter. Förbättring av länkkataloger för Samhällskunskapen i skolan. Regeringens arbete.
http://wimnell.com/omr36-39zh.pdf

Sven Wimnell 30 november 2010 : En fortsättning på omr 36-39zf. Klassifikationssystemet, samhällskunskapen, partierna, skatterna, s-problemen, framtidsplaneringen, hälsa och jämlikhet mm.
http://wimnell.com/omr36-39zg.pdf

Sven Wimnell 25 oktober 2010 : En fortsättning på 36-39ze. Samhällsplaneringens problem, grundskolan och politik hösten 2010.
http://wimnell.com/omr36-39zf.pdf

Sven Wimnell 25 juni 2010 : En fortsättning på 36-39zd. Samhällsplaneringens problem, gymnasiet och politik april-juni 2010.
http://wimnell.com/omr36-39ze.pdf

Sven Wimnell 10 april 2010 :En fortsättning på 36-39zc. Politik mm. Grundskolan. Universitet och Högskolor.
http://wimnell.com/omr36-39zd.pdf

Sven Wimnell 8 mars 2010 : Politik i början på 2010. Skolverkets förslag. Demonstration av klassifikationssystem för verksamheter. En fortsättning på 36-39za.
http://wimnell.com/omr36-39zc.pdf

Sven Wimnell 30 januari 2010: Planering, klimat och välfärdsfördelning.
http://wimnell.com/omr36-39za.pdf

Kapitel 6: Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.

Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.

Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer :

Individens kroppsliga förhållanden, dvs individens kroppsliga status och personliga hjälpmedel för de kroppsliga behoven.
Individens psykiska förhållanden, dvs individens olika psykiska tillstånd och aktiviteter, individens inre verklighet.
Individens fysiska miljö - fysiska samhälle. De fysiska miljöerna gäller det fysiska i omgivningarna. De fysiska miljöerna kan gälla:
* De fysiska miljöerna som estetiska objekt med kulturella värden och funktioner.
* De fysiska miljöerna som materiella objekt med ekonomiska värden och teknologiska funktioner.
Individens sociala miljö - sociala samhälle, dvs människornas psykiska samspel, de sociala miljöerna.

Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga avseendena igång av människornas verksamheter :

Individernas viljor.
Kollektiva viljor. (Politik).
Handlingar för kroppen (ekonomiska- teknologiska handlingar).
Handlingar för psyket (informationshandlingar- kulturella handlingar).
Verksamheterna påverkar varandra i en påverkanskedja utan slut.

Människorna påverkar och påverkas genom verksamheter i fyra olika roller i livet:

A.Huvudroll: allmän levnadsroll lekmannaroll-fritidsroll.
A1: att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.
A2: att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.
B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.
B1: att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.
B2: att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få uträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Individer och samhällen planerar framtiden.
Planeringar går ut på att finna vad man bör vilja och innehåller fyra planeringsmoment som kan redovisas på många olika sätt alltefter omständigheterna i varje planeringsfall :

Hur var det ?	Kunskaper och erfarenheter från det förgångna.
Hur är det ?	Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.
Hur kan det bli ?	Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?
Hur bör det bli ?	Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?

Dessa frågor bör ställas ifråga om alla mänskliga verksamheter. Man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna, sedda i jämlikhetsperspektiv, på individernas levnadsvillkor, som ges av
psykiska och
kroppsliga förhållanden och av deras
fysiska och sociala miljöer.

Vill man förbättra världen - göra världen till en bättre plats - måste man arbeta på alla de fyra områdena om psykiska och kroppsliga förhållanden och fysiska och sociala miljöer. De fyra områdena påverkar varandra och direkt eller indirekt slutmålet: tillfredsställelse för individen.

Ska man gemensamt kunna åstadkomma en bättre framtid i världen måste man ha gemensamma framtidsvisioner, det kräver gemensamma viljor och gemensamma planeringar. I en demokrati är alla medansvariga för utvecklingen och får försöka bilda sig uppfattningar och ta ställning och försöka påverka verksamheterna inklusive samverkansverksamheterna i lämplig riktning. I en demokrati är det viktigt att alla medborgare är så väl informerade att de kan delta i styrningarna mot framtiden. Det ställer stora krav på informationssystemen.

Resonemangen leder till att man bör göra allt som är möjligt för att till alla genom utbildning och information sprida ut kunskaper om världsförbättringsproblemen, dvs kunskaper om hur det var och är, kan bli och bör bli. För att ha något att sprida ut måste man hålla igång forskningar, utredningar och planeringar. För att hålla ihop allt detta måste man hålla igång även kontinuerliga planeringar om forskning, utredning, utbildning, information och planeringar.

Planeringar bör finnas dels för en mängd ämnesområden-verksamhetsområden, dels för geografiska områden av olika storlekar. För alla planeringar bör finnas flera framtida tidshorisonter. Både tillstånd och framför allt processer bör planeras. Man bör alltså ha planeringar för tillstånd i rummet vid olika tidpunkter och planeringar för processer som fördelar i rummet och förändrar med tiden.

Man bör noga skilja mellan planeringar och beslut. Planeringar är beslutsunderlag. När alla fått alla informationer i planeringsprocesserna ska allas åsikter slussas igenom i hierarkierna till dem som fått makt att besluta, och det är också informationsprocesser som ingår i samhällsplaneringens problem.

Till problemen hör också informationsprocesserna från beslut till det slutliga verkställandet. Samhällsplaneringsprocesserna bildar ett jättelikt informationssystem som rymmer alla informationsflöden. I själva verket är det så att de förekommande informationsprocesserna bildar eller utgör de förekommande planerings- och beslutsprocesserna.

Samhällsplaneringsprocessernas och beslutsprocessernas problem kan ses som en mängd informationsproblem med ca 7 miljarder personers, dvs världsbefolkningens, inre informationsproblem i psykiska processer och ett yttre informationsproblem med informationsutbyten mellan alla dessa personer. Samhällsplanering innebär bl a konstruktion av förslag till framtider, då det konstruktiva arbetet utförs i de psykiska processerna med hjälp av kunskapsmaterial som tillkommer genom både inre och yttre informationsflöden.

Förändringsprocesserna hålls igång av informationsflöden i och mellan människorna, och därför övergår förändringsproblemen och samhällsplaneringens problem i ett stort problem om produktion och spridning av kunskaper och värderingar, som leder till handlingar som förändrar världen.

Vill man förbättra världen bör man i första hand förbättra individernas inre verkligheter och viljor och förbättra de politiska-demokratiska styrningsprocesserna. Det kan man göra genom åtgärder på planerings-, forsknings-, utrednings-, utbildnings- och informationsområdena.

Arbetet om samhällsplaneringens problem vänder sig till dem som har makten över förändrings- och fördelningsprocesserna på olika nivåer och i synnerhet på de politiska nivåerna. Eftersom Sverige är en demokrati har i princip folket makten. Arbetet vänder sig därför till folket, men då den s k representativa demokratin tillämpas har de förtroendevalda politikerna makten och arbetet vänder sig därför främst till dem.

Men det vänder sig också i hög grad till alla som på ledande sätt på opolitiska nivåer medverkar vid förändring av individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och deras fysiska och sociala miljöer, och de finns inom alla delar av systemet. Arbetet vänder sig i hög grad till alla som sysslar med utbildning och information.

I rollen A1 behöver man information så att man klarar det dagliga livet. I den rollen kan man ställas inför problem var man ska köpa varor bäst, hur man lagar bra mat, hur man kan resa bäst, hur man gör för att bota krämpor, vart man vänder sig när man blir sjuk, hur man knypplar, vad aktierna står i, vad de ger på bio och teater, vem som vann fotbollsmatcherna etc etc. I den rollen vet man vad man vill efterfråga och det kan då vara bra med en söktjänst där man bara skriver in t ex ”fotbollsmatcher” eller ”magont”. I ett väl utvecklat nät ska man då få ”träffar” som beskriver det man är ute efter.

I rollen B1 gäller det att hitta ett bra jobb man trivs med och man får betalt för så mycket man vill ha. I den rollen måste man välja utbildning om man inte har någon man tycker räcker och då får man söka på utbildningar och lediga jobb.

I rollen B2 gäller det att göra jobbet bra, dvs man måste göra det på bästa sätt och på rätt tid. Vill man använda Internet för den här rollen får man söka på det yrke man valt och se om man kan få några tips om hur man bör göra. Arbetsgivarna bör tala om hur arbetet ska skötas och anställda och specialister och forskare kan komma med förslag till förbättring av arbetsrutinerna.

Rollen A2 är den verkligt svåra rollen : Att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer. Klassifikationssystemet som redovisas här är uppbyggt i första hand med hänsyn till rollen A2, men tillfredsställer automatiskt informationsbehoven i de andra rollerna eftersom man i rollen A2 behöver veta bland annat allt som man behöver veta i de andra rollerna. Det som man ytterligare behöver veta i rollen A2 är hur alla verksamheter påverkar varandra och behöver veta vad man ska sträva mot, dvs veta vilka verksamheter som behövs och hur de bör vara fördelade.

Information för rollen A2 kan man inte få genom att söka på ett enda ord utan man måste orientera sig i hela informationsutbudet. För att inte drunkna i all information måste man ha hjälp att få ordning på frågorna, och den hjälpen får man med det uppgjorda klassifikationssystemet för verksamheter.

Följande sidor från omr36-39zzzn

Utvecklingens krafter.

Utvecklingen i världen i framtiden beror av människornas verksamheter och av naturens verksamheter, dess krafter och resurser. Människornas verksamheter gäller tankeverksamheter och handlingar hos individer, grupper, organisationer och institutioner o d. Naturen och människorna påverkar och påverkas.

För att få grepp om utvecklingen måste man ha beskrivningar om människornas och naturens verksamheter. Människornas tankar och handlingar är för det mesta inte beskrivna utan bara utförda, Individer, grupper, organisationer etc är ofta dåliga på att beskriva sina tankar och handlingar, det behövs i stor utsträckning särskilda åtgärder för att få fram nödvändiga beskrivningar, det behövs bl a forskningar inom en lång rad vetenskaper och utredningssystem.

Naturen har inga tankar och kan inte själv beskriva vad den gör, för att få fram beskrivningar om naturens krafter och resuser blir det bl a uppgifter för människor inom naturvetenskaperna att göra beskrivningar om naturen. På det hela taget är det då människornas verksamheter som avgör världens framtid.

För framtidsplaneringen har forskats fram en planeringsfilosofi och ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som ska ge bättre underlag för kunskaper om verksamheterna och deras samband - för bättre demokrati och bättre framtid i en gemensam värld.

De mänskliga verksamheterna har på översta nivån grupperats i nio huvudområden:

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.	**20 områden**
2. Religiösa verksamheter o d.	**5 områden**
3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.	**15 områden**
4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.	**3 områden**
5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.	**11 områden**
6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.	**30 områden**
7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.	**21 områden**
8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.	**12 områden**
9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.	**12 områden**
Summa	**129 områden**

Huvudområdena har underindelats i delområden enligt en decimalprincip som framgår av de härefter följande sidorna.

Alla röstberättigade måste känna till vad demokratiska samhällen består av och hur de fungerar och behöver känna till systemet för de mänskliga verksamheterna.

Isynnerhet de som sysslar med information och utbildning och de som har makt och ledande ställning i verksamheterna behöver kunskaper om allt och har i sitt arbete nytta av att väl känna till alla verksamheter som formar framtiden.

Systemet för mänskliga verksamheter.

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter
20 områden:
Texten för områdena är länk till hemsidan.

SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.

SW 10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar
SW . 101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.
SW . 102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning
SW . 103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar.
SW . 104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband
SW . 105 Övergripande om forskning
SW . 106 Övergripande om ekonomiska verksamheter
SW . 107 Övergripande filosofier om utbildning o d.
SW . 108 Samhällskunskap.
SW . 109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.

SW 11/19 Individernas inre verkligheter.
SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.
SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.
SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.
SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.
SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.
SW 16 Individens logik. Vetenskpsteori o d.
SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.
SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.

2. Religiösa verksamheter o d.
5 områden:

SW 2 Religiösa verksamheter o d.
SW 20 Övergripande religiösa verksamheter o d.
SW 21 Allmän religionsvetenskap.
SW 22/28 Kristna religioner.
SW 29 Icke kristna religioner o d.

3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.
15 områden

SW 3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.

SW 31 Statistik och demografi.
SW 32 Statsvetenskap.
SW 33 Nationalekonomi, internationell ekonomi.
SW 34 Lagar o förordningar, traktat, juridik.

SW 35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.
SW . 351 Sveriges riksdag (och motsvarande utomlands)
SW . 352 Kommun- och landstingsfullmäktige (och mots.)
SW . 353 Sveriges regering (och motsvarande utomlands)
SW . 354 Mellanfolkliga centrala organ (FN, EU o d).

SW 36/39 Politiska krav och politiska planeringar:
SW 36 ...om individernas kroppsliga förhållanden.
SW 37 ...om utbildning o d.
SW 38 ...om fysiska miljöer o ekonomiska verks.
SW 39 ...om sociala miljöer, nöjen, sport o d.

4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.
3 områden:

SW 4 Sambandsforskningsverksamheter.
SW 40 Systemvetenskap.Infostruktur.
SW 41-49 Samband o samordning mellan olika verksamheter.

5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.
11 områden

SW 5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.
SW 50 Allmänt om naturforskning. Naturkunskap.
SW 51 Matematik.
SW 52 Astronomi, rymdforskning.
SW 53 Fysik o d.
SW 54 Kemi o d.
SW 55 Geologi, meteorologi, hydrologi o d.
SW 56 Paleontologi, arkeologi o d.
SW 57 Biologi, ekologi. Naturgeogr. Utv.lära, ärftlighet
SW 58 Botanik.
SW 59 Zoologi.

6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
30 områden:

SW 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
SW 60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter.

SW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.
SW 62 Ingenjörsverksamheter (konstruktion o d)
SW 63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od.
SW 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.
SW . 641 Matlagning. 642 Måltider, matservering.
SW . 643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.
SW . 644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.
SW . 645 Användning av inventarier o d.
SW . 646 Personlig hygien o d, klädvård (utom tvätt o d)
SW . 647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster o utgifter mm.
SW . 648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.
SW . 649 Personvård: barn, hemsjukvård.

SW 65 Adm, distribution, kommunikation, organisation o d.
SW . 651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning.
SW . 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.
SW . 6525-6529 Militära verksamheter.
SW . 653 Handelsverksamheter.
SW . 654 Telekommunikationsverksamheter.
SW . 655 Förlagsverksamheter o d.
SW . 656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.
SW . 657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.
SW . 658 Allm.företagsekonomi, Arbets-förmedling o -marknad.
SW . 659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.

SW 66/68 Tillverkning av varor.
SW 66 Tillverkning av kemivaror od.
SW 67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d
SW 68 Tillverkning av komplexvaror.

SW 69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.

7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.
21 områden:

SW 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.
SW 70 Allmänt om konst o kultur.

SW 71 Övergripande formgivning/planering av fysiska miljöer.
SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.
SW 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning.
SW 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning.
SW 75 Konstmåleri. 76 Grafisk konst, teckenkonst. 77 Fotografi.
SW 78 Musik (konserter o d 792)

SW 79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport.
SW . 7911-7913 Seder och bruk.
SW . 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.
SW . 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.
SW . 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.
SW . 794 Spel. Skicklighets-och turspel. Lotteri. Lotto. Tips etc.

SW 795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.
SW . 7951 Sociologi. Socialvård..
SW . 7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.
SW . 7957 Undervisning o d.
SW . 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.
SW . 7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d.

SW 796/799 Sport, idrott o d.

8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
12 områden:
SW 8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
SW 80 Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.
SW 81 Litteraturvetenskap. Litteraturhistoria.
SW 82/89 Skönlitteratur på olika språk.
SW 82 Engelsk skönlitteratur o d.
SW 83 Tysk, nederländsk, nordisk skönlitt.
SW 84 Fransk skönlitteratur o d.
SW 85 Italiensk skönlitteratur o d.
SW 86 Spansk och portuguisisk skönlitteratur o d.
SW 87 Grekisk och latinsk skönlitteratur o d.
SW 88 Slavisk och baltisk skönlitteratur o d.
SW 89 Skönlitt på orientaliska och övriga språk o d .

9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.
12 områden:
SW 9 Saklitterära verks.Allmän geografi o historia. Biografi.
SW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.
SW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.
SW 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.
SW 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.
SW 93 Allmänt om allm. historia. Världs- och forntidshistoria.
SW 94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa.
SW 95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.
SW 96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.
SW 97 Medeltidens o nya tidens hist i Nord- o Mellanamerika.
SW 98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika.
SW 99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Poler. Rymden.

Det är huvudsakligen människornas verksamheter som styr utvecklingen i världen.

Kunskaps- och värderingsverksamheter:

Samlade kunskaper och övergripande värderingar
Samhällenas arkiv, bibliotek och gällande kunskaper och värderingar. Bl a Mänskliga Rättigheter.Kunskapsforskning. Överblickande samhällskunskap. Lärdomshistoria.

Individernas inre verkligheter.
Tankar om hur det var, är, kan bli och bör bli. Framtidsvisioner. Individens känslor, värderingar o d. Estetik. Ideologi, uppfattningar om samband o d. Psykiska mekanismer. Psykologi od. Individens logik. Vetenskapsteori od. Individens moral och tankar om moral.

Religiösa verksamheter od.

Politiska vetenskaper.
Statistik. Demografi. Statvetenskap. Nationalekonomi. Internationell ekonomi. Lagar och förordningar, traktat, juridik

De demokratiska församlingarnas verksamheter.
Riksdag. Kommun- och landstingsfullmäktige. Regering. Mellanfolkliga centrala organ, FN, EU od.

Politiska krav och politiska planeringar.
Poltiska partier o d om indidviernas kroppsliga förhållanden, utbildning o d, fysiska miljöer och ekonomiska verksamheter, sociala miljöer o d.

Sambandsforskningsverksamheter.
Samband och samordning mellan olika verksamheter

Naturforsknings- och matematikverksamheter.
Naturkunskap. Matematik. Astronomi, rymdforkning. Fysik. Kemi. Geologi. meteorologi, hydrologi o d. Arkeologi o d. Biologi, ekologi, naturgeografi, utvecklingslära, ärftlighet. Botanik, Zoologi.

Teknologiska/ ekonomiska verksamheter:

Allmänt om Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.

Hälso- och sjukvårdsverksamheter, räddning o d. Veterinär.

Ingenjörsverksamheter, konstruktion o d.

Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od.

Hushållsverksamheter.
Mat, boende. El-, gas- värme-, vatten-, avloppsförsörjning o d. Sophantering. Användning av inventarier od. Personlig hygien och verksamheter i hemmet. Hushållsekonomi, inkomster och utgifter o d. Städning od. Personvård: barnuppfostran, hjälp till gamla och sjuka i hemmet.

Kontorsarbete o d. Datoranvändning.

Opolitisk offentlig civil förvaltning.

Militära verksamheter. Fredsarbete.

Handelsverksamheter.

Telekommuniationsverksamheter.

Förlagsverksamheter o d.

Transportverksamheter. Resebyrå. Lagringsverksamheter o d.

Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.

Allmän företegsekonomi. Arbetsförmedling. Arbetsmarknad.

Marknadsförings- och reklamverksamheter o d.

Tillverkning av varor.

Tillverkning / byggande av byggnader och anläggningar.

Kulturella verksamheter:

Allmänt om fysiska och sociala miljöer och konst och kultur

Övergripande formgivning av fysiska miljöer.
Klimatproblem. Jordens geologi. Växt- och djurvärd. Världsplaner. Riksplaner. Länsplaner. Stadsplaner. Vägar, ledningar. Kvartersplaner. Kulturvård.

Formgivning av byggnader och anläggningar. Arkitektur.

Formgivning av föremål och ljud.
Skulptur. Museer. Konsutställningar. Konsthantverk. Bruksföremål. Konstmåleri. Grafisk konst. Teckenkonst. Fotografi. Musik

Sociologi. Seder och bruk.

Film, radio, TV, offentliga fester m m. Teater. Opera. Konserter. Revyer. konstdans, Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. lek. Spel. Lotteri. Tips etc.

Socialvård.

Äldre sociala miljöer.

Vissa sociala miljöer. Bl a brott och kriminalvård m m

Undervisning o d. Forskning.

Sociala verksamheter i boendet.

Verksamheter i allmänna grupper od.

Sport. Idrott od.

Språkvetenskap.
Litteraturvetenskap.
Skönlitteratur.

Tidningar o d.

Allmän geografi. Lokalhistoria. Reseskildringar.

Biografiska verksamheter.

Historieskrivande verksamheter, allmän historia.
Allmänt om allmän historia. Världs- och forntidshistpria. Medeltidens och nya tidens historia i allmänhet och i Europa. Medeltidens och nya tidens historia i Asien. Medeltidens och nya tidens historia i Afrika. Medeltidens och nya tidens historia i Nord- och Mellanamerika Medeltidens och nya tidens historia i Sydamerika. Medeltidens och nya tidens historia i Oceanien. Poler. Rymden..

Det är 129 verksamhetsområden som vardera innehållller hundratals eller tusentals mindre verksamhetsområden.

Att få grepp om dem är inte lätt, professionella djuplodande forskare behöver flera års arbete för att beskriva vad som händer. Vill man få veta vad som händer nu måste man gå till journalister som är kunniga och följer utvecklingen.

Problemen är i grunden fyra: hur var det, hur är det, hur kan det bli och hur bör det bli. För att det inte ska bli för mycket får man inte lägga för mycket tid på de första momentet, hur det var och är, bara så mycket som behövs för de följande momenten.

Och i de följande momenten måste man se till att ägna sig åt väsentligheter, något som är svårt.

Vad som är väsentligt beror på individernas uppfattningar, av deras inre verkligheter. Alla har inre verkligheter, se avsnittet om de inre verligheterna i kapitel tre i innehållsförteckningen till

Sven Wimnell 20 mars 2018 del 1 av 3: Samhällsplaneringens problem. Områden 1-5 samt 1-9 med myndigheter och professorer, yrken och utbildningar m m.
http://wimnell.com/omr40zl.pdf.

Innehållet i
Sven Wimnell 20 mars 2018 del 1 av 3: Samhällsplaneringens problem. Områden 1-5 samt 1-9 med myndigheter och professorer, yrken och utbildningar m m.
http://wimnell.com/omr40zl.pdf. del 2=40zm.pdf. del 3=40zn.pdf

Innehåll:

Sida 7 **Kapitel 1: Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter. Systemet för mänskliga verksamheter.**

7 Mänskligheten har förändrats mycket sedan tidernas begynnelse.

8 Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter

11 Utvecklingens krafter.

12 Systemet för mänskliga verksamheter

15 Den fundamentala påverkanskedjan

17 Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden. Kan vara lämplig uppställning på biblioteken.

37 Sveriges regeringar under 100 år

39 Makthavare i världen efter andra världskriget.

41 Världskarta med världens befolkning

42 Sven Wimnells hemsida på Internet: Samhällsplaneringens problem.Hur ska man kunna förbättra världen ?

52 **Kapitel 2: Något om världshistoria och Sveriges historia**

53 ÅKE HOLMBERG: Vår världs historia.

61 World Values Survey
62 Kulturkartan 2015

63 Världsarvslistan
63 Världsnaturfonden WWF

64 Utrikespolitiska institutet

65 Gapminder
65 Exempel på statistik: Choose a graph

66 MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER I SVENSK UTRIKESPOLITIK
67 Afrika söder om Sahara
68 Asien och Oceanien
69 Europa och Centralasien
70 Mellanöstern och Nordafrika
71 Nordamerika Latinamerika och Karibien

72 Amnesty. Årsrapport - mänskligarättigheter 2016/2017
74 Amnestys årsrapport 2016: En politik som demoniserar skapar rädsla och splittring

80 Sveriges historia
85 Vänstervåg. Högervåg
89 Sveriges kungalängd
92 Regeringskansliet genom tiderna
106 Palm, August, "Mäster Palm"

107 **Kapitel 3: Något om områdena 1-5**

110 **SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.**

111 **101 Arkiv och 102 bibliotek. Om det vetande som finns.**
111 Kungliga biblioteket - SverigesNationalbibliotek.
117 Klassifikationssystemet för verksamheter och biblioteks-systemen.
118 Om klassifikation
120 LIBRIS/SAB klassifikationssystem
121 Dewey decimalklassifikation

124 **103. Encyklopedier och övergripande värderingar**
123 Encyklopedi
125 FN:s högkommissarie för mänskligarättigheter
126 Europeiska konventionen om de mänskligarättigheterna
127 Medborgerliga fri- och rättigheter

129 **104. Övergripandefilosofiska versamheter om samband**
130 Systemet för mänskliga verksamheter
139 Kommentarer till Samhällsplaneringens problem.
142 Kort om skillnader mellan klassifikationssystemet för mänskliga verksamheter och biblioteksystemen DC, DK och SAB.

148 **105. Övergripande om forskning. Om det mer vetande man vill ha**
148 Samhällsplaneringens problem.
150 Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2016
177 Vetenskapsrådet
181 forskning.se
183 Formas
184 Forte
185 Riksbankens Jubileumsfond
186 VINNOVA
186 KK-stiftelsen

187 **106-107. Övergripande om ekonomiska och kulturella verksamheter**
187 Yrkesverksamheter enligt SSYK 2012. Näringsliv enligt SNI 2007. Utbildning enligt SUN 2000, SCBs statistik om allt.

189 Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 Reviderad 2016
194 Gymnasiet

208 **108. Samhällskunskap**
208 Klassifikationssystemet för verksamheter. Med några förtydligande kommentarer
214 Mer om verksamheter
216 Sociologi
222 Framtidsplaneringar
223 Schema över påverkans- och förändringsproblem
224 Förteckning över verksamheter

225 **109. Filsofins historia. Idé- och lärdomshistoria**
226 Filosofi
234 Filosofins historia. Bertrand Russel om västerlandets visdom.
235 De stora filosoferna
236 Ludwig Wittgenstein
238 Idé- och lärdomshistoria
241 I skuggan av framtiden. Modernitetens idéhistoria.

262 **11-19. Individernas inre verkligheter**

262 **SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter**
263 Schema om inre och yttre verkligheter och verksamheter
264 Hjärnan
285 människosyn
287 tro och vetande
288 erfarenhet
289 minne
294 bildning
297 realism
300 idealism
302 förnuft
303 intuition
304 attityd
306 inlärning
307 intellektualism
310 antiintellektualism
313 vanföreställning
314 dagdröm
315 hallucination
317 fördom
318 opinion
320 norm
321 institution

323 **SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d**.
324 förändring.
354 framstegstanken
327 tradition
328 framtidsforskning
330 Framtidskonventet
332 växthuseffekten

338 **SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.**
339 värdering
340 emotion
341 empati
343 sympati
344 kärlek
352 erotik
353 estetik
358 stress
360 depression

362 **SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d**.
363 nätverk
364 världsbild
366 världsåskådning
367 livsåskådning
368 ideologi
370 religion
372 buddhistisk filosofi
374 indisk filosofi
375 islam
382 konservatism
385 liberalism
389 socialism
392 kapitalism
395 globalisering
397 nationalism
399 populism
400 rasism
403 främlingsfientlighet
404 hedersvåld
406 islamisk kvinnosyn.
407 etnicitet
408 integration
409 levnadsnivå
410 livskvalitet
411 politik

413 **SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.**
414 biologisk psykologi
417 personlighetsutveckling
418 personlighetspsykolog
420 perceptionsstörning
421 ADHD
422 psykisk störning
424 psykossjukdom
425 psykiatri
429 socialpsykologi

430 **SW 16 Individens logik. Vetenskpsteori o d.**
431 logik

437 **SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.**
438 etik
443 moral
444 kardinaldygder
445 dödssynd
446 rättvisa
447 brottslighet
448 polisen
454 Tidningsutgivarna
455 dagstidning

460 **SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.**

461 Informationsstress vår nya folksjukdom.
462 Opinionsundersökningar.SOM-institutet

464 **2. Religiösa verksamheter.**

465 **31-34. Politiska vetenskaper**

466 **35. De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter**
467 SW . 351 Sveriges riksdag

468 SW . 352 Kommun- och landstingsfullmäktige

469 Sven Wimnell 9+16+26 maj 2016: Sveriges 6 regioner. Länsstyrelser, landsting och kommuner. Invånare 2005 och 2013. Antalet bostäder 2010. Länkar till deras hemsidor på internet 6 maj 2016 med uppgifter om allt de vill visa upp. http://wimnell.com/omr36-39zzzq.pdf

470 SW . 353 Sveriges regering
471 Politikområden för politiken 28 juli 2017
473 Politiska och opolitiska planeringar

474 SW . 354 Mellanfolkliga centrala organ (FN, EU o d).

475 **36-39. Politiska partier och organisationer. Politiskt verksamma personer. SOU.**
475 Politiska partier i Sverige
475 Statens Offentliga Utredningar, SOU
475 Sven Wimnell 27 februari 2010 + 3 april 2014: Fackföreningar och arbetsgivareföreningar 2014. Statistik om arbete och näringar. Arbetsförmedlingens hemsida. http://wimnell.com/omr658f.pdf

476 **4. Sambandsforskningsverksamheter**

477 **5. Matematik och naturvetenskap.**

478 **Kapitel 4: Statliga myndigheter stiftelser och bolag. Professorer vid universitet och högskolor**

479 Kompletteringar med yrken, näringsliv, utbildning m m

480 **SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.**

515 **SW 2 Religiösa verksamheter o d.**

521 **SW 3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.**

535 **SW 4 Sambandsforskningsverksamheter.**

536 **SW 5 Naturforsknings - och matematikverksamheter.**

549 **SW 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.**
550 SW 60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter.
551 SW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.
570 SW 62 Ingenjörsverksamheter (konstruktion o d)
586 SW 63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske o
595 SW 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.

605 SW 65 Administration, distribution
606 SW . 651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning.
607 SW . 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.
608 SW . 6525-6529 Militära verksamheter o d
614 SW . 653 Handelsverksamheter.
623 SW . 654 Telekommunikationsverksamheter
624 SW . 655 Förlagsverksamheter o d.
625 SW . 656 Transportverksamheter, resbyrå,lagring o d.
628 SW . 657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.
633 SW . 658 Företagsekonomi, Arbetsförmedling. Arbetsmarknad.
642 SW . 659 Marknadsförings- ochreklamverksamheter od

643 SW 66/68 Tillverkning av varor.
646 SW 69 Tillverkning/ byggande avbyggnader o anläggningar

647 **SW 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.**
648 SW 70 Allmänt om konst o kultur

653 SW 71 Övergripande formgivning/ planering fysiska miljöer.
SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.
664 SW 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning
667 SW 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål.
672 SW 75 Konstmåleri. 76 Grafisk konst, tecken 77 Fotografi.
675 SW 78 Musik (konserter o d 792)

681 SW 79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport.
683 SW . 7911-7913 Seder och bruk.
686 SW . 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.
688 SW . 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.
691 SW . 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.
692 SW . 794 Spel. Skicklighets-och turspel. Lotteri. Lotto. Tips
693 SW 795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.
694 SW . 7951 Socialvård..
695 SW . 7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.
701 SW . 7957 Undervisning o d.
724 SW . 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet
725 SW . 7959 Sociala miljöer i allmänna grupper o d.
726 SW 796/799 Sport, idrott o d.

730 **SW 8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur**
731 SW 80 Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.
735 SW 81 Litteraturvetenskap.Litteraturhistoria.
737 SW 82/89 Skönlitteratur på olika språk.

738 **SW 9 Saklitterära verksamheter. Allmän geografi och historia. Biografi.**
739 SW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.
741 SW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.
743 SW 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.
744 SW 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.

Innehåll i : Sven Wimnell 1 maj 2019: Människornas verksamheter och grunderna för planering av framtiden för världen och Sverige.
http://wimnell.com/omr40zp.pdf

17 **Kapitel 1: Universum och Jordklotet. Människornas verksamheter och vår världs historia.**

22 **Sven Wimnells hemsida: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?**

28 **Förhistorisk tid. Naturforskning. Universums och jordklotets historia**

29 **Världskarta med världens befolkning i början av 1990-talet**

30 **Sven Wimnell 1995 Världshistorien på nio sidor.**
30 Forntiden. Till omkring 400.
31 Medeltiden. 400-1500.
31 Nya tiden . Från 1500.
31 Religionsstridernas tid 1500-1648 och tiden 1648-1815 med bl a oinskränkt furstemakt.
32 Genombrottstid för demokrati och industri, 1815-1914.
32 Första världskriget 1914-1918 och mellankrigstiden 1918-1939
33 Andra världskriget 1939-1945.
33 Efterkrigstiden. Från 1945.
34 Nutid och framtid.
34 Afrikas och Asiens äldsta historia.
35 Europeernas kolonier och utomeuropeisk historia.
36 Världsbefolkningen.
37 Läget i världen. April 2005
37 Befolkningen i miljoner i Världen och i Sverige inom parentes.
38 Sveriges historia.
38 Källor till de historiska avsnitten.

39 **Systemet för mänskliga verksamheter.**
39 Mänskligheten har förändrats mycket sedan tidernas begynnelse.
40 Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
43 Utvecklingens krafter.
44 Systemet för mänskliga verksamheter.
47 Den fundamentala påverkanskedjan
49 Schema över påverkans och förändringsproblem
50 Politiska och opolitiska planeringar
51 Samband mellan huvudområdena
52 Samhällsplaneringens problem. Kunskaper och värderingar.
53 Det är huvudsakligen människornas verksamheter som styr utvecklingen i världen.
53 Kunskaps- och värderingsverksamheter
53 Teknologiska/ ekonomiska verksamheter
54 Kulturella verksamheter

55 **Historien om människan.**
57 En resa genom tid och rum
60 Våra förfäder aporna
63 Apor på två ben
65 De första människorna
68 Vår tids människor
75 Dagens värld
77 Framtidsperspektiv

79 **Filosofins historia. Bertrand Russel om västerlandets visdom.**

Klicka på Sven Wimnell 17 sept 1997 + 1 februari 2015: Filosofins historia. Bertrand Russel om västerlandets visdom. http://wimnell.com/omr109b.pdf och läs utdrag ur Russels bok. Sidor i omr109b:

Prolog	2
Före Sokrates	3
Aten	13
Hellenismen	22
Den äldsta kristendomen	30
Skolastiken	37
Den moderna filosofins uppkomst	51
Den brittiska empirismen	74
Upplysningen och romantiken	80
Utilismen och efteråt	92
Samtiden	108
Epilog	123-126

I utredningen nu finns kopior av:

80 **Prolog**

81 **Epilog**

85 **Idéhistoria. I skuggan av framtiden. Modernitetens idéhistoria**

Sven Wimnell 000524: Ett referat av Sven-Eric Liedmans bok I skuggan av framtiden. Modernitetens idéhistoria.

85 **Innehåll**

Inledning 15

FÖRSTA DELEN: I VAR MANS HUVUD

Första kapitlet: Klockan 59
Andra kapitlet: Rummet 73
Tredje kapitlet: Tiden 91
Fjärde kapitlet: Människan 131

ANDRA DELEN: INSTITUTIONERNA

Femte kapitlet: Lära för livet 199
Sjätte kapitlet: Det sanna och det goda 263
Sjunde kapitlet: Artefakterna 345
Åttonde kapitlet: Den gudomliga politiken 403

TREDJE DELEN: I SKUGGAN AV FRAMTIDEN

Nionde kapitlet: Modernitetens trolldomsglans 453
Tionde kapitlet: Europeerna och de andra 477
Elfte kapitlet: I skuggan av framtiden 5 17
Anmärkningar till texten 542
Register 580-598.

86 **Utdrag ur boken:**
Från förordet.
88 Inledningen
89 Kapitel 5. Lära för livet. Här behandlas skolans och utbildningens institutioner.
96 Kapitel 7. Artefakterna. I detta kapitel behandlas teknologins och estetikens institutioner.
Summering
102 Författarens avslutning

106 **Kunskapens makt (och maktens kunskap)**
AV SVEN-ERIC LIEDMAN
En mångfald relationer
Olika intressen styr
Många sanningar om människan
Motsättningarna är störst nu

111 ÅKE HOLMBERG: Vår världs historia.

111 **INLEDNINGEN**

Därefter innehållsförteckningen som ger en bild av världens urveckling:

112 **MÄNNISKAN OCH MILJÖERNA**.
Erövringen av jorden
De första hundratusen generationerna

Stads- och statsbyggandet.
Högkulturerna

113 **MÄNNISKAN OCH VÄRLDSRELIGIONERNA**.
Samfund och samhälle under två tusen år
Ca 500 f Kr —ca 1500 e Kr
Buddhismen i Asien
Kristenheten
Islam .

116 **MÄNNISKAN OCH HAVET**
Kolonialismens värld 1500—1800

117 ***Spindeln i nätet***
Den atlantiska världen 1500—1800

118 ***Västerlandet och världen***
1815—1914

119 **KONFRONTATIONERNAS SEKEL**
Världskrig och världsrevolution
1914—1945

119 ***Förenade och oförenade nationer***
Tiden efter 1945

120 **Utrag ur ÅKE HOLMBERG: Vår världs historia.**

120 **Exempel på inre verkligheter och sociala miljöer.**

121 **Högkulturernas uppkomst. Från sid 44 och 47.**
Handlar om samspel= sociala miljöer.

122 **Mesopotamisk ekonomi och babyloniskt samhälle. Sid 54-55.** Handlar om samspel= sociala miljöer och religioner=inre verkligheter.

123 **Grekernas konst och vetenskap. Sid 95.**
Handlar om skönhet, religioner, kunskaper= inre verkligheter, och möten mellan kulturer= sociala miljöer.

124 **Folkreligioner. Sid 116.**
Handlar om religioner= inre verkligeter, och samspel mellan religiösa= sociala miljöer.

125 **Den siste romerske kejsaren. Sid 174-175.**
Handlar om kulturspridning o d= inre verkligheter och sociala miljöer.

126 **Bysans undergång. Sid 181.**
Handlar om vackra saker och religion= inre verkligheter, och spridning av religion= sociala miljöer.

127 **Korstågen. Sid 209.**
Handlar om religioner= inre verkligheter, och kunskaps- och kulturspridning= sociala miljöer.

128 **Universiteten. Sid 212.**
Handlar om religioner och kunskaper= inre verkligheter, och kunskapsspridning= sociala miljöer.

129 **Gotiken. Sid 213-214.**
Handlar om konst, estetik och religioner= inre verkligheter, och kulturspridning= sociala miljöer.

130 **Den senmedeltida krisen. Sid 218-219**
Handlar om spridning av kriser och kunskaper om kriser= inre verkligheter och sociala miljöer.

131 **Kyrkans kris. Sid 222.**
Handlar om religioner= inre verkligheter, och samspel mellan religiösa= sociala miljöer.

132 **Islam. Sid 230-231.**
Handlar om religioner= inre verkligheter, och religionsspridning= sociala miljöer.

133 **Indianfolken och kyrkan. Slaveriet. Sid 310-311.**
Handlar om religioner= inre verkligheter, och samspel= sociala miljöer.

134 **Det brittiska härskarsystemet. sid 343-344.**
Handlar om samspel= sociala miljöer, och religion= inre verkligheter.

135 **Den ryska samhällsutvecklingen. Sid 362-363.**
Handlar om samspel/maktspel= sociala miljöer.

136 **Reformationerna. Sid 368-369**
Handlar om religioner= inre verkligheter, och religionsspridning= sociala miljöer.

137 **Den naturvetenskapliga revolutionen. Sid 376-377.**
Handlar om kunskaper och religioner= inre verkligheter, och kunskapsspridning= sociala miljöer.

138 **Samhällstänkandet. Sid 377-378.**
Handlar om tänkande= inre verkligheter. och maktspel= sociala miljöer.

139 **Det franska enväldets framväxt. Sid 382-383.**
Handlar om maktspel= sociala miljöer, och konst och religion= nre verkligheter.

140 **Ludvig XIV och Versailles. Sid 383-385**
Handlar om maktspel och kulturspridning= sociala miljöer, och förlustelser= inre verkligheter.

141 Religioner, världsliga makthavare, klasser och slavar.
En sammanfattning av exemplen i det föregående.

150 **Kapitel 2: Komplement till världshistorien fram till början av 20-hundratalet.**

152 **Tiden efter mitten av 1700-talet.**

154 **Områdena kring östra Medelhavet.**
Från äldsta tid till 1930-talet.

157 **Konsthistoria.**
159 Byggnadskonsten

160 **Industrin och utvecklingsprocesserna.**
162 Uppfinningar och upptäckter

164 **Teknikhistoria.**

166 **Medicinhistoria.**

167 **Det periodiska systemet för grundämnen.**

170 **1900-talet.**

175 **En lista med några författare och titlar**

185 **Världen byggdes om på 1900-talet.**
185 Makt och sociala relationer i världen 1914.
186 Tänkesätten och de sociala relationerna.
187 Utdrag ur “Det svenska folklynnet” (1911).
189 Första världskriget.
189 Slutet på första världskriget.
190 Mellankrigstiden.

192 Andra världskriget.
193 Atombomberna 1945.
194 Världen under efterkrigstiden efter andra världskriget.
198 Asien.
198 Främre Orienten/mellanöstern.
198 Israel och Palestina.
198 Syrien och Libanon.
199 Jordan, Saudiarabien och småstaterna.
199 Irak och Iran. Kurder.
199 Främre Orienten/mellanöstern 1991.
200 Asien bortom Iran.
200 De engelska kolonierna.
200 De holländska kolonierna.
200 De franska kolonierna.
201 Kina.
201 Japan.
201 Korea, Filippinerna, Afghanistan mm.
202 Afrika.
203 Amerika.
204 Amerikas förenta stater/USA.
205 Oceanien, polarområdena och rymden.
205 Europa 1991.
205 Världens djur-och växtvärld.
205 Källor till historien på 1900-talet.

206 **Makthavare i världen efter andra världskriget.**

208 **Världen efter 1990-1991.**
209 Jugoslavien.
224 Irak.

231 **Det finns fysiska och sociala miljöer.**
Många myndigheter har inflytande över de fysiska och sociala miljöerna. Här några:
Boverket. http://www.boverket.se
Naturvårsverket: http://www.naturvardsverket.se
Socialstyrelsen: http://socialstyrelsen.se
Folkhälsomyndigheten: http://www.folkhalsomyndigheten.se
Sveriges kommuner
och Landsting: http://skl.se

232 **Exempel: Miljöpartiets partiprogram 2016**
Staden
Förorter och miljonprogram

238 **Något om sociala miljöer**

239 **Våldet i världen och mänskliga rättigheter.**

240 **Något om mobbning, diskriminering o d.**

241 **Myndigheter och organisationer om mobbning och diskriminering**

242 **Kort om Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen?**

243 **Världen. Klimat och sociala relationer. Koldioxidutsläpp.**
Fysiska och sociala miljöer
Mänsklighetens utveckling
Sociala relationer

245 **Sveriges elva folkhälsomål**
Delaktighet och inflytande i samhället
Ekonomisk och social trygghet
Trygga och goda uppväxtvillkor
Ökad hälsa i arbetslivet
Sunda och säkra miljöer och produkter.
En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård.
Gott skydd mot smittspridning.
Trygg och säker sexualitet och en god reproduktiv hälsa.
Ökad fysisk aktivitet
Goda matvanor och säkra livsmedel.
Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande

248 **Inre verkligheter och sociala miljöer**

252 **De inre verkligheterna och de sociala.miljöerna under tidernas lopp**

253 **Något om värdsbilder, livsåskådningar, ideologier, människosyn, värderingar, attityder, fördomar, moral, jämställdhet och diskriminering.**

261 **Något om läget inför 2012**

263 **Läs på! Världen har förändrats**

265 **Världen utanför Sverige**

266 **Mot en fredligare värld**

268 **Kapitel 3: FN, Förenta nationerna**

271 **50 år med FN.**

276 **Förenta Nationernas Millenniedeklaration**.
276 FÖRORD
277 VÄRDERINGAR OCH PRINCIPER
278 II. FRED, SÄKERHET OCH NEDRUSTNING
279 III. UTVECKLING OCH FATTIGDOMSBEKÄMPNING
281 IV. SKYDD AV VÅR GEMENSAMMA MILJÖ
281 V. MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER, DEMOKRATI OCH GOD SAMHÄLLSSTYRNING
282 VI. SKYDD AV DE SÅRBARA.
282 VII. ÅTGÄRDER FÖR ATT MÖTA AFRIKAS SÄRSKILDA BEHOV.
282 VIII. ETT STARKARE FÖRENTA NATIONERNA.

284 **Läget i världen 2002.**
286 **Läget i början av 2008**

287 **FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna.**

291 **Från regeringen.se 28 april 2019- Demokrati och mänskliga rättigheter.**

292 **Från Utrikesdepartementets hemsida på Internet. 2011**
292 De mänskliga rättigheterna
294 Konventioner om mänskliga rättigheter som Sverige har undertecknat
296 Vilka rättigheter finns det?

297 Rätten att inte bli diskriminerad
298 Rätten till liv - dödsstraffet
299 Förbud mot tortyr
301 Förbud mot slaveri och slavhandel
302 Regler om rättssäkerheten
303 Privat- och familjelivet
303 Tanke- och religionsfrihet
304 Yttrandefrihet
306 Förenings- och församlingsfrihet
307 Rätten till arbete
307 Rätten till tillfredsställande levnadsstandard
308 Rätten till hälsa
308 Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
309 Rätten till utbildning
311 Kvinnors rättigheter
313 Allt du behöver veta om FN:s kvinnokommission
314 Mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck i samkönade relationer
317 Barnets rättigheter
319 Barns deltagande fick konkret innebörd på evenemang som hölls parallellt med FN debatten om barnets rättigheter
320 Rättigheter för personer med funktionsnedsättning
322 Urfolkens rättigheter
323 Rättigheter för HBT-personer
326 Flyktingars rättigheter
327 Migranters rättigheter
328 Folkmord
330 Väpnade konflikter
332 Våld och förtryck i hederns namn

333 **Från UD 29 april 2019 Viktiga regler. Barnkonventionen**

337 **Mänskliga rättigheter. Innehållet har flyttat. Finns nu på regeringen.se**

338 **Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling**
338 **Ingress**
Människorna
Planeten
Välståndet
Freden
Partnerskapet
339 **Deklaration**
Inledning
Vår vision
Våra gemensamma principer och åtaganden
Vår värld i dag
Den nya agendan
Medel för genomförande
Uppföljning och översyn
Ett upprop för handling för att förändra vår värld

350 **Mål och delmål för hållbar utveckling**

351 **Mål för hållbar utveckling**
352 Mål 1. Avskaffa fattigdom i alla dess former överallt
352 Mål 2. Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk
353 Mål 3. Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar
354 Mål 4 Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla
355 Mål 5. Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt
356 Mål 6. Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla

357 Mål 7. Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla
358 Mål 8. Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla
359 Mål 9. Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation
360 Mål 10. Minska ojämlikheten inom och mellan länder
361 Mål 11. Göra städer och bosättning-ar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara
362 Mål 12. Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster
363 Mål 13. Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser*
363 Mål 14. Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling
364 Mål 15. Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald
365 Mål 16 Främja fredliga och inklude-rande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.
366 Mål 17. Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling

368 **Medel för genomförande och det globala partnerskapet**

372 **Uppföljning och översyn**

377 **Förenta Nationerna, FN 12 februari 2018. Engelsk text**

379 **Svenska FN-förbundet 17 februari 2018. Svensk text.**

381 **INFO OM FN**
386 17 GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING
399 Allmän förklaring om de mänskliga rättigheterna
404 FN SOM ORGANISATION
405 GENERALFÖRSAMLINGEN
405 SÄKERHETSRÅDET
405 EKONOMISKA OCH SOCIALA RÅDET
405 FÖRVALTARSKAPSRÅDET
405 INTERNATIONELLA DOMSTOLEN
405 SEKRETARIATET
406 FN:S UNDERORGAN
409 FN:S FACKORGAN

414 **Kapitel 4: Europeiska unionen, EU**

415 **EU Europeiska unionen. 17 februari 2018**

415 **Basfakta om EU**

416 **EU-institutionerna**

Europeiska centralbanken
Europeiska revisionsrätten
Europeiska utrikestjänsten
Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
Europeiska regionkommittén
Europeiska investeringsbanken
Europeiska datatillsynsmannen
Europaparlamentet
Europeiska rådet
Europeiska unionens råd
EU:s ordförandeskap
Europeiska kommissionen
EU-domstolen

417 **EU-institutionernas ledare**

418 **Europeiska kommissionen**

427 **Europaparlamentet**

432 **Kapitel 5: Andra aktörer i världspolitiken**

433 **World Values Survey**

434 **Kulturkartan 2015**

435 **Världsarvslistan**

435 **Världsnaturfonden WWF**

436 **Utrikespolitiska institutet**

437 **Gapminder**
437 Exempel på statistik: Choose a graph

438 MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER I SVENSK UTRIKESPOLITIK

439 **Folkmängd 2017**
439 Afrika söder om Sahara
440 Asien och Oceanien
441 Europa och Centralasien
442 Mellanöstern och Nordafrika
443 Nordamerika Latinamerika och Karibien

444 **Regeringens utredningar om mänskliga rättigheter.**2019
444 Afrika
444 Amerika
445 Asien och Oceanien
445 Europa och Centralasien
446 Mellanöstern och Nordadrika

447 **Amnesty. Årsrapport - mänskliga rättigheter 2016/2017**

449 **Amnestys årsrapport 2016: En politik som demoniserar skapar rädsla och splittring**

455 **MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER I VÄRLDEN - LÄGET 2018**

456 **Rights Today ger en ögonblicksbild av hur det såg ut när det gäller mänskliga rättigheter runt om i världen under 2018.**

458 **Amnesty: FN:S DEKLARATION OM DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA**

459 **sida.se 23 februari 2019**

464 # Kapitel 6: Sveriges historia och svensk politik

466 **Sveriges historia i 8 delar från Norstedts förlag.**
466 Sveriges historia: 13000 f.Kr- 600 e.Kr.
466 Sveriges historia: 600 -1350.
467 Sveriges historia: 1350-1600.
467 Sveriges historia: 1600-1721.
468 Sveriges historia: 1721-1830.
468 Sveriges historia: 1830-1920.
469 Sveriges historia: 1920-1965.
469 Sveriges historia: 1965-2012.

470 **Sveriges kungalängd**

473 **Regeringskansliet genom tiderna**
473 Tiden fram till Gustav Vasa
474 Den äldre Vasatiden 1521–1611
475 Stormaktstiden 1611–1718
477 Frihetstiden 1718–1772
479 Gustavianska tiden 1772–1809
479 Karl Johanstiden och den tidiga liberalismen 1809–1840
481 Tiden efter 1840
485 Sverige och EU
485 Regeringskansliets lokaler

487 **Sveriges regeringar under 100 år**

489 **Sverige under 1900-talet**

492 **Inkomstskatterna**

500 **Sveriges Riksdag www.riksdagen.se Februari 2019**

500 **Partierna i riksdagen och antalet ledamöter**

501 **Riksdagens utskott 14 feb 2019**

510 **Så styrs Sverige. Från regeringen.se 28 januari 2019**

511 **Regeringens politik**

512 **Politikområden för politiken**

514 **Myndigheter**

533 **Länsstyrelserna**

539 **Sven Wimnell 9+16+26 maj 2016:**
Sveriges 6 regioner. Länsstyrelser, landsting och kommuner. Invånare 2005 och 2013. Antalet bostäder 2010. Länkar till deras hemsidor på internet 6 maj 2016 med uppgifter om allt de vill visa upp.
http://wimnell.com/omr36-39zzzq.pdf

540 **Sveriges kommuner och landsting, SKLskl.se januari 2019**

546 **Sven Wimnell 27 februari 2010 + 3 april 2014:**
Fackföreningar och arbetsgivareföreningar 2014. Statistik om arbete och näringar. Arbetsförmedlingens hemsida.
http://wimnell.com/omr658f.pdf

546 **Företagarna**

547 **LO, Landsorganisationen i Sverige**

548 **SN, Svenskt näringsliv**

552 **Kommunallag (2017:725)**

586 **Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden**.

606 **Område 1-5 samt 1-9 med myndigheter och professorer, yrken och utbildningar m m.**

613 **Innehållet i Sven Wimnell 20 mars 2018 del 2 av 3: FN, EU, artiklar om utrikes förhållanden samt Sveriges riksdag och Sveriges kommuner, landsting och länsstyrelser.**
http://wimnell.com/omr40zm.pdf

614 **Innehållet i Sven Wimnell 20 mars 2018 del 3 av 3: Samhällsplaneringens problem. Sveriges regering och artiklar om de politiska partierna och deras problem.**

http://wimnell.com/omr40zn.pdf

615 **Innehållet i Sven Wimnell. 16 maj 2018: Boende och bostadsbygge. Levnadsförhållanden, skatter. SCB-statistik. Boverket. SOM-institutet.Vårbudgeten. Första maj och veckor därefter. Löner. TVdebatt. Regeringens verksamheter.**
http://wimnell.com/omr40zo.pdf

622 **Innehållsförteckningar till utredningar från och med 21 december 2018 till 22 april 2019.**

642 **Särskilda utredningar på Sven Wimnells hemsida från och med 30 januari 2010**

653 - 667 **Förstamajtal 2019**

Innehåll i : Sven Wimnell 5 oktober 2019:
Om Skolverkets förslag till nya kurs-och ämnesplaner för grundskolor och gymnasier. Och om aktuell politik och om forskning och undervisning.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzzl.pdf

Innehåll:

Sida

5 **DN: Faktakunskaper betonas i förslaget till nya kursplaner**

8 **Skolverket: Så arbetar vi med att revidera kurs- och ämnesplanerna**

16 **Sven Wimnells hemsida: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?**

16 Det är ett elände i världen och det har det alltid varit.

18 Mänskligheten har förändrats mycket sedan tidernas begynnelse.

19 Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
22 Utvecklingens krafter.
23 Systemet för mänskliga verksamheter.

26 Det är huvudsakligen människornas verksamheter som styr utvecklingen i världen.
28 Det är 129 verksamhetsområden som vardera innehållller hundratals eller tusentals mindre verksamhetsområden.

28 Innehåll; i Sven Wimnell 20 mars 2018 del 1 av 3: Samhällsplaneringens problem. Områden 1-5 samt 1-9 med myndigheter och professorer, yrken och utbildningar m m. http://wimnell.com/omr40zl.pdf. del 2=40zm.pdf. del 3=40zn.pdf

34 Innehåll i : Sven Wimnell 1 maj 2019: Människornas verksamheter och grunderna för planering av framtiden för världen och Sverige. http://wimnell.com/omr40zp.pdf

46 Innehållet i:Sven Wimnell 23 maj 2017: Yrkesverksamheter enligt SSYK 2012. Näringsliv enligt SNI 2007. Utbildning enligt SUN 2000, Forskningsämnen 2016. statistik om allt. http://wimnell.com/omr36-39zzzzk.pdf

48 SUN, Svensk utbildningsnomenklatur
56 Om utbildning i skolan. (Sid 75 i zzz)
57 Religion och levnadskunskap.
58 Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.
61 Hushållsverksamheter.
75 Hushållsekonomi. Lön, skatter, utgifter i hushåll. Överskott, underskott

105 **Skolverkets förslag. Och kommentarer**
105 Hem- och konsumentkunskap . Gällande Från Skolverket, 26 november 2019
106 Hem- och konsumentkunskap.Skolverkets förslag 25 sept 2019
111 Religionskunskap. Skolverkets förslag 25 september 2019
116 Samhällskunskap. Skolverkets förslag 25 september 2019

126 Ämnena geografi och historia kan ses som en del av ämnet samhällskunskap och bör byggas upp enligt det som nämnts om ämnet samhällskunskap.
127 Geografi. Skolverkets förslag 25 september 2019
132 Historia. Skolverkets förslag 25 september 2019
138 Idrott och hälsa.. Skolverkets förslag 25 september 2019
143 Bild. Skolverkets förslag 25 september 2019
147 Slöjd. Skolverkets förslag 25 september 2019
151 De nämnda ämnena och de övriga skolämnena får skolverket försöka anpassa till det som behandlas i projektet om samhällsplaneringens problem - hur man ska kunna förbättra världen. Övriga ämnen: se sidorna 325- 398.

152 **Utredningar av betydelse för skolämnena**
153 Innehållsförteckningar till utredningar från och med 21 december 2018 till 20 september 2019.
197 Länkar till utredningar från och med 30 januari 2010

207 DN: Regeringen agerar för att stoppa orättvisa betyg
209 DN: Ledare: Skolan ska lära oss fakta – inte att prata strunt

211 **Aktuell politik**
212 Nya riksdagen och nya regeringen 2019/2020 (10 sept. 2019)

212 H.M. Konungens tal vid riksmötets öppnande, tisdagen den 10 september 2019
213 Regeringsförklaring avgiven av statsminister Stefan Löfven

224 Budgetpropositionen för 2020: Reformer för ett starkare samhälle
227 Budgetpropositionen för 2020 Prop. 2019/20:1
225 Budgeten för 2020 på fem minuter

232 **Kommentarer till budgeten:**
233 Museer. myndigheter, skolor m m ska ha tydlig information om framtidsproblemen
238 Alla statsråd bör samarbeta i planeringar för världens och Sveriges framtid
239 Utbildning i grundskolor, gymnasier, högskolor och universitet samt forskning behöver förbättras.
240 Utveckling av de inre verkligheterna
242 Religion och levnadskunskap
242 Inkomstskatterna
247 Barnfamiljer med bostadsbidrag
248 Bostadsbidrag för barnlösa i åldrar över 29 år upp till pensionsåldrar
250 Bostadtillägg för pensionärer
255 Befolkningsstorlek per kommun, 2015
255 Bostadspolitik

256 Peter Wolodarski: Trump och Åkesson tål inte Greta Thunberg. Begripligt
258 Martin Gelin: Trump har tappat befälet över nyhetsutvecklingen
261 DN: S-kommuner slår larm om problem med integrationen

265 **Om några institutioner för forskning och utbildning**
266 DN: Inför ett enprocentsmål för statens forskningsanslag

268 Kungl. vetenskapsakademien
270 Om Vetenskapsrådet
271 Ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap
273 Ämnesrådet för medicin och hälsa

275 Ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap
277 Rådet för forskningens infrastrukturer
280 Kommittén för klinisk behandlingsforskning
283 Kommittén för kliniska studier
286 Kommittén för konstnärlig forskning
288 Kommittén för utvecklingsforskning
290 Utbildningsvetenskapliga kommittén

292 Universitetskanslersämbetet
301 Skolverket

302 **Något om den historiska bakgrunden till det föregående. Från NE.se**
303 Arkeologins internationella historia
304 Utvecklingshistoria, människan
305 Bildkonsten i historiskt perspektiv
307 reformationen
308 protestantism
309 Svenska kyrkan
311 folkskola
312 skolförordning
312 grundskola
316 gymnasieskola
317 läroplan
319 läroämne
319 arbetslivsorientering
320 universitet
321 högskola
322 vetenskap
323 forskning
324 världsbild

325 **Skolverkets förslag 25 september 2019. Grundskolans ämnen matematik, fysik, kemi, biologi, teknik och språk**

399 **En skolhistoria av Sven Wimnell. Om skolorna i Strängnäs . En uppdatering 2001 av en historia 1992. Kompletterad med nyheter 2010-2011.**
(http://wimnell.com/omr7957b.pdf)

446 **Forskning.se Hemsidor för 56 st forsknings-institutioner**
524 **Från Sven Wimnell 20 mars 2018 del 1.**
Delar om område 7957 Undervisning o d och område 90 Tidningar, tidskrifter och jurnalistik.
http://wimnell.com/omr40zl.pdf

550 **Regeringen 1 oktober 2019 och oppositions-partiernas budgetmotioner**
551 Ny regering. Politikområden för politiken 1 oktober 2019..
553 Moderaternas budget 2020
561 KD:s budgetmotion 2020
567 Vänsterpartiet. Budgetmotion för 2020
579 Sverigedemokraternas höstbudget för 2020
584 Ras för Liberalerna – men grönblå fortfarande störst. I kommunalval i Sthlm

587 **Något om situationen 4 oktober 2019**
587 Ledare: Ingen har krävt att slippa bli bildad
589 Tidningen är i dag full av åsikter från journalister som övergett sin roll
591 Utan antikens historia i läroplanen riskeras Sveriges konkurrenskraft
593 Fler lektionstimmar måste läggas på historieundervisning
594 Skolverket backar om antikens historia
595 Maria Schottenius: Bra att Skolverket backar om antiken – men ge eleverna ännu fler historietimmar

597 **Några ord på slutet**

Innehåll i :Sven Wimnell 22 april 2019:
Bostadsbidrag för barnfamiljer och nya för barnlösa.
Bostadstillägg för pensionärer. Utredningar om verksamheter som styr världen. Vårbudgeten 2019.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzze.pdf

Sida

2 **Innehåll**

6 **Botadsbidrag för barnfamiljer och barnlösa i förvärvslivsåldrar**

7 Årskostnader år 2019, förvärvsarbetande icke-pensionärer.
7 Konsumentverket: Exempel: Vad det kan kosta för en 20-åring med egen inkomst att bo hos föräldrar eller ha eget boende

8 2019. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn. Skatter och marginalskatter
8 2019. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn. Överskott och underskott
9 Sammanräknad förvärvsinkomst efter deciler. Kvinnor och män 20-64 år. Kr/år
10 Från skatteverket.se Inkomståret 2019
11 Vad ingår i skattetabellerna?

12 **Bostadsbidragen för barnfamiljer**
12 Kostnader för barn 2019
13 Socialförsäkringsbalk (2010:110) t.o.m. SFS 2018:1952 Avd. G BostadsstödAVD.13
14 Bostadsbidragen
15 2019. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn. Tabell
15 Ett resonemang om inkomster vid avtrappningsbörjan.
16 Levnadskostnader
17 SCB-statistik 2013 om antalet hushåll

17 Barnkostnader. Ensam med 1 barn.
19 Kostnad för ett barn. Genomsnitt för åldrar 0-18 år. Ensam förälder.
19 För makar/sambor med 1 barn

20 Stockholm barntillsynskostnader
22 barnomsorgsguiden.se
23 Försäkringskassan 2019. Aktuella belopp.

24 Ensam med 2 och 3 barn
25 Makar/sambor med 2 och 3 barn
26 Barnkostnader. Sammanfattning.
27 Förslag för 2019
27 Socialförsäkringsbalken om kapital

28 **Bostadsbidrag för barnlösa. ickepensionärer.**
29 forsakringskassan.se Bostadsbidrag till unga (under 29 år)
30 Socialförsäkringsbalk (2010:110). Kapitler om barnlösa

31 Bostadsbidrag för barnlösa i åldrar över 29 år upp till pensionsåldrar.

31 Ungdomsbostadsbidragen. Barnlösa 18 - 29 års ålder.
32 Socialförsäkringsbalken om kapital

34 **Bostadtillägg och garantipension för pensionärer.**
35 Personer 55 år och äldre efter ålder, kön och typ av pension
38 Fastställd förvärvsinkomst 2017.Andelen personer efter inkomst och kön

41 Regeringen:Tydligare mål och uppföljning för Pensionsmyndigheten
42 Promemoria Socialdepartementet. Socialförsäkringsenheten Förbättrat grundskydd för pensionärer
42 Innehåll
43 Inledning
48 Förslag för ett förbättrat grundskydd
59 Promemoria Socialdepartementet Socialförsäkringsenheten Förbättrat grundskydd för pensionärer Promemoria 1 februari 2019 Tabell 4.2 Typfall med effekter av förslagen

59 Verkan av kapital
61 I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.
61 Om en lång historia om pensionärer

63 Regeringskansliet. Blocköverskridande överenskommelse för långsiktigt höjda och trygga pensioner
67 Pensionsgruppens överenskommelse om långsiktigt höjda och trygga pensioner
75 Stora möjligheter att få fler över 65 år att jobba vidare

78 Socialförsäkringsbalk (2010:110)
81 66 kap. Garantipension för den som är född 1937 eller tidigare
84 Varken regeringen, myndigheterna eller de politiska partierna har några offentliga redovisningar om pensionärernas levnadskostnader. Kapitler i socialförsäkringsbalken

84 Från pensionsmyndigheten.se 21 mars 2019
84 Fakta om bostadstillägg
98 pensionsmyndigheten.se 1 april 2019. Som mest kan garantipensionen bli 8 254 kronor för ensamstående och 7 363 kronor i månaden för gifta

99 Garantipensioner. Ensam 2019
99 Bostadstillägg Ensam 2019
99 Marginaleffekter av skatt och bostadstillägg 2019
100 2019. Ensam pensionär över 65 år Två tabeller

101 Månadskostnader år 2019, förvärvsarbetande icke-pensionärer.
101 Pensionärer 2019 Månadskostnader
102 Årskostnader år 2019, förvärvsarbetande icke-pensionärer.
102 Årskostnader år 2019, pensionärer.
103 Årskostnaderna för pensionärer 2020
103 Ensam väntad ändring 2020

106 Tabell 33 Skatteavdrag för månadslön 2019 Tabell 33
112 Från pensionsmyndigheten.se 21 mars 2019
Sidor i pensionsmyndigheten.se

120 **Kopior av tidigare utredningar om systemet för pensionärernas pensioner och bostadstillägg.**
121 Systemet för pensionärernas bostadstillägg.
122 Förbättringar för pensionärer med låga inkomster införs.
123 Bostadstillägg för pensionärer
123 I samband med småhus finns två sätt att bo. (8 april 2004).
124 Viktiga händelser i bostadstilläggens historia. (8 april 2004).
I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.
130 Andra påpekanden o förslag. (8 april 2004.)

131 Summa marginaleffekt 2004. (Från sid 3405)
132 Ingen i regeringen eller riksdagen har visat tillräckligt intresse för de lägsta inkomsterna.
133 Januari 2013: Förslagen för bostadstilläggen på sid 95 i http://wimnell.com/omr36-39zq.pdf bör bli att man helt slopar reglerna som föreskriver att kapital/förmögenheter och fastigheter ska påverka bostadstilläggen.
136 Så beräknar vi dina inkomster
Från pensionsmyndigheten 6 feb 2013
138 Så beräknar vi din bostadskostnad (6 feb 2013)
140 Så mycket kan du få i bostadstillägg
141 Så beräknar vi ditt bostadstillägg
143 Avtrappningsregler

144 Många anser att pensionärerna halkar efter i välfärden. Att öka bostadstilläggen något och sänka skatten något för dem är gott och väl, men det är dags ta bort den grovt snedvridande effekten av regeln att 15% av kapital ska ses som inkomst. Regeln bör snarast tas bort.

145 **Kopior av tidigare utredningar om mänskliga verksamheter som styr världen.**

146 **Sven Wimnells hemsida: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?**

148 **Inkomstskatterna**
150 Mer om skatter och bidrag.
153 Fastighetsskatter och förmögenhetsskatter.
156 Nyss har nämnts om kapital

157 **Statsråd och myndigheter**
157 Politikområden för politiken 21 januari 2019
159 Myndigheter
178 Länsstyrelserna

184 **Befolkning och bostäder**
184 Hushållsverksamheter. Vad man har och vad man gör i bostäderna.
185 641- 642 Det börjar med maten.
185 643. När det gäller bostaden har boverket krav
186 644. Teknisk utrustning för vatten och avlopp , energi m m.
186 645 Hushållen har mycket utrustning av olika slag.
186 646 Utveckling av de inre verkligheterna
189 647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter, Kapital.
189 648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.
189 649 Personvård: barn, hemsjukvård o d

190 SCB Statistiska Centralbyrån. Om allt och hyror

196 Befolkningsstorlek per kommun, 2015
197 Var finns rum för våra barn? – om trångboddheten i Sverige
197 Antal hushåll efter hushållstyp

202 De föreslagna nya lägenhetstyperna
204 Bostad 2 rum och kök och 3 rum och kök i mindre skala
205 Bostad 2 rum och kök i större skala
206 Bostad 3 rum och kök i större skala
207 Fyra rum och kök.
208 Två studentbostäder med gemensamma utrymmen
209 Bostad 2 rum och kök med större sovrum
210 Bostad 2,3 och 4 r o k, beskrivning

211 Två studentbostäder med gemensamma utrymmen
212 Bostad 2 r o k med större sovrum, beskrivning
212 Det är viktigt med rejäla balkonger
213 Antal lägenheter i flerbostadshus efter storlek. Riket
214 Trångboddhet

219 **Systemet för mänskliga verksamheter**.
219 Mänskligheten har förändrats mycket sedan tidernas begynnelse.
220 Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
223 Utvecklingens krafter.
224 Systemet för mänskliga verksamheter.
227 Den fundamentala påverkanskedjan
228 Schema över påverkans och förändringsproblem
229 Politiska och opolitiska planeringar
230 Samband mellan huvudområdena
231 Samhällsplaneringens problem. Kunskaper och värderingar.
232 Det är huvudsakligen människornas verksamheter som styr utvecklingen i världen.

234 **Några tidningsartiklar de senaste dagarna med något om mänskliga verksamheter som förändrar världen**
235 Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen ?
236 Utveckling av de inre verkligheterna
237 Tidningsartiklarna företecknas under rubrikerna Inrikes och Utrikes förhållanden
238 Förteckning över utredningar med fler artiklar.

239 **Inrikes förhållanden**
240 Ungdomssynder
270 Utbildning
294 Sjukvård
336 Arbetsmiljö
348 Klimat och transporter
408 Banker och pengar
426 Politiska partier
459 Bostäder, byggande, städer. Fysiska och sociala miljöer

518 **Utrikes förhållanden**
519 Världen
527 Europa och EU
546 Tyskland
556 Frankrike
589 England / Storbritannien
612 Italien, Spanien, Ungern, Polen m m
630 Nordiska länder
649 USA
669 Ryssland och Ukraina
694 Ost- och Centralasien
710 Mellanöstern
744 Afrika
754 Syd- och Mellanamerika, Kanada
763 Australien och Oceanien
772 Övrigt i världen

782 **Vårbudgeten 2019**
783 Vårbudgeten har lämnats till riksdagen
785 Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken
793 Vårbudgeten 2019 på fem minuter
797 Länkarna i det föregående
816 Riksdagen 10 april 2019 Debatt med anledning av
-869 vårpropositionens avlämnande

Innehållet i: Sven Wimnell 23 maj 2017: Yrkesverksamheter enligt SSYK 2012. Näringsliv enligt SNI 2007. Utbildning enligt SUN 2000, Forskningsämnen 2016. SCBs statistik om allt. http://wimnell.com/omr36-39zzzzk.pdf

Innehåll:

Sida

4 **Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.**
7 **Politikens höger–vänster har börjat spela ut sin roll**
9 **Utvecklingens krafter.**
10 **Systemet för mänskliga verksamheter**
13 **Den fundamentala påverkanskedjan**
15 **Kort om skillnader mellan klassifikationssystemet för mänskliga verksamheter och bibliotekssystemen DC, DK och SAB.**

27 **Klassifikationssystemet för verksamheter. Med ämnen i SAB Libris, DC (Dewey) och DK (UDK) Kompletterad med yrkesverksamheter med kod enligt Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK)**

29 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter
50 2 Religiösa verksamheter o d.
57 3 Politikvetenskaper. Politiska verksamheter.
71 4 Sambandsforskningsverksamheter
71 5 Naturforskning. Matematikverksamheter
85 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter
176 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer
224 8 Språk. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur
236 9 Saklitterärt. Allmän geografi, allmän historia. Biografi

247 **Arbetskraftsundersökningarna 2016**
247 **Lönestrukturstatistik, hela ekonomin**
250 **Officiell statistik efter ämne**
250 Arbetsmarknad
255 Befolkning
257 Boende, byggande och bebyggelse
259 Hushållens ekonomi
261 Levnadsförhållanden
262 Näringsverksamhet
266 Utbildning och forskning

276 **Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2016**
303 Klicka på följande och läs om forskning: http://wimnell.com/omr40zj.pdf

304 **Statistiska centralbyrån, SCB.21 maj 2017.**
305 Sveriges officiella statistik
306 Statistikansvariga myndigheter
310 Officiell statistik efter ämne
311 Klassifikationer och standarder

312 **SUN, Svensk utbildningsnomenklatur**
315 Grundskolanoch gymnasiet
315 Gymnasiet. Programstruktur och examensmål
316 Samhällsjunskap. Gymnasiet.
320 Om utbildning i skolan
321 Religion och levnadskunskap
322 Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan
323 Tillägg i mars 2016 om undervisningen i Religion och levnadskunskap och Samhällskunskap.

324 **Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI)**

330 **AKU:s yrkesredovisning övergår till SSYK 2012**

333 Yrkesområde 1 – Chefsyrken

346 Yrkesområde 2 – Yrken med krav på fördjupad högskole-kompetens

365 Yrkesområde 3 – Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande

376 Yrkesområde 4 – Yrken inom administration och kundtjänst

381 Yrkesområde 5 – Service-, omsorgs- och försäljningsyrken

387 Yrkesområde 6 – Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske

389 Yrkesområde 7 – Yrken inom byggverksamhet och tillverkning

397 Yrkesområde 8 – Yrken inom maskinell tillverkning och transport m.m.

405 Yrkesområde 9 – Yrken med krav på kortare utbildning eller introduktion

409 -410 Yrkesområde 0 – Militära yrken

Innehållet i:
Sven Wimnell 16 november 2019: Levnadsförhållanden och mänskliga verksamheter som styr världen. Hushåll. Politik. Regeringar. Statsbudgeten. Skatter. Bidrag. Riksdagsdebatter.
http://wimnell.com/omr36-39zzzzzn.pdf

Innehåll:

5 **Sven Wimnells hemsida: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?**

5 Det är ett elände i världen och det har det alltid varit.

9 Mänskligheten har förändrats mycket sedan tidernas begynnelse.

10 Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
13 Utvecklingens krafter.
14 Systemet för mänskliga verksamheter.

17 Det är huvudsakligen människornas verksamheter som styr utvecklingen i världen.
19 Det är 129 verksamhetsområden som vardera innehållller hundratals eller tusentals mindre verksamhetsområden.

20 Innehåll; i Sven Wimnell 20 mars 2018 del 1 av 3: Samhällsplaneringens problem. Områden 1-5 samt 1-9 med myndigheter och professorer, yrken och utbildningar m m. http://wimnell.com/omr40zl.pdf. del 2=40zm.pdf. del 3=40zn.pdf

25 Innehåll i : Sven Wimnell 1 maj 2019: Människornas verksamheter och grunderna för planering av framtiden för världen och Sverige. http://wimnell.com/omr40zp.pdf

37 Innehåll i: Sven Wimnell 5 oktober 2019: Om Skolverkets förslag till nya kurs-och ämnesplaner för grundskolor och gymnasier. Och om aktuell politik och om forskning och undervisning. http://wimnell.com/omr36-39zzzzzl.pdf

41 Innehållei:Sven Wimnell 23 maj 2017: Yrkesverksamheter enligt SSYK 2012. Näringsliv enligt SNI 2007. Utbildning enligt SUN 2000, Forskningsämnen 2016. SCBs statistik om allt. **http://wimnell.com/omr36-39zzzzk.pdf**

43 **Hushållsverksamheter.**
43 Vad man har och vad man gör i bostäderna.
44 641- 642 Det börjar med maten.
44 643 När det gäller bostaden har boverket krav
45 644 Till bostaden hör tekniskt för vatten, avlopp, energi m m.
45 645 Hushållen har mycket utrustning av olika slag.
45 646 Personlig hygien, umgänge, fritidsverksamheter, utveckling av de inre verkligheterna
48 647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter, Kapital.
48 648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.
48 649 Personvård: barn, hemsjukvård o d .
49 Mat och dryck, medicin och droger, matservering.

57 **Hushållsekonomi. Lön, skatter, utgifter i hushåll. Överskott, underskott**
57 Konsumentverkets beräkningar 2019. Kostnader månad, år
62 Inkomstskatterna
70 Överskott och underskott
71 Sammanräknad förvärvsinkomst, deciler
80 Värnskatten
83 Innehåll i: Sven Wimnell 22 april 2019: Bostadsbidrag för barnfamiljer och nya för barnlösa. Bostadstillägg för pensionärer. Utredningar om verksamheter som styr världen. Vårbudgeten 2019. http://wimnell.com/omr36-39zzzzze.pdf

87 **Aktuell politik**
88 Nya riksdagen och nya regeringen 2019/2020 (10 sept. 2019)

88 H.M. Konungens tal vid riksmötets öppnande, tisdagen den 10 september 2019
89 Regeringsförklaring avgiven av statsminister Stefan Löfven

100 Budgetpropositionen för 2020: Reformer för ett starkare samhälle
103 Budgetpropositionen för 2020 Prop. 2019/20:1
105 Budgeten för 2020 på fem minuter

109 **Regeringen 1 oktober 2019 och oppositions-partiernas budgetmotioner**
110 Ny regering. Politikområden för politiken 1 oktober 2019..
112 Moderaternas budget 2020
133 KD:s budgetmotion 2020
139 Vänsterpartiet. Budgetmotion för 2020
151 Sverigedemokraternas höstbudget för 2020
158 Ras för Liberalerna – men grönblå fortfarande störst. I kommunalval i Sthlm

161 **Kommentarer till budgeten . Sammanfattningar**
162 Museer. myndigheter, skolor m m ska ha tydlig information om framtidsproblemen
167 Alla statsråd bör samarbeta i planeringar för världens och Sveriges framtid
167 Det är 129 verksamhetsområden som vardera innehållller hundratals eller tusentals mindre verksamhetsområden.
168 Utbildning i grundskolor, gymnasier, högskolor och universitet samt forskning behöver förbättras.
168 Utveckling av de inre verkligheterna
171 Om utbildning i skolan
172 Religion och levnadskunskap

174 **Inkomstskatterna. (Sammanfattningar)**
174 Mer om skatter och bidrag.
176 Nyss har nämnts om kapital
177 Vad ingår i skattetabellerna?
177 Ensamstående förvärvarbetande är missgynnade i förhållande till makar/sambor.
177 Sammanräknad förvärvsinkomst efter deciler.
178 Om värnskatten

180 **Barnfamiljer med bostadsbidrag**
180 **Bostadsbidrag för barnlösa i åldrar över 29 år upp till pensionsåldrar**
182 **Bostadtillägg för pensionärer**
186 **Befolkningsstorlek per kommun, 2015**
186 **Bostadspolitik**

187 **Riksdagens snabbprotokoll 2019/20:20. Partiledardebatt Onsdagen den 16 oktober 2019 Kl 09.00 - 16.09.**

242 **Några kommentarer efter partiledardebatten**
Ewa Stenberg: Debatten speglade det nya läget i svensk politik
243 Fyra av fem kommuner tvingas skära ner
245 Det vore förödande om två brandstationer får läggas ned

247 **Några DN-artiklar om utrikes förhållanden 16-24 oktober 2019.**

268 **Riksdagens snabbprotokoll 219/20:31**
Onsdagen den 13 november 2019. Kl 09.00-16.43
EU-politisk partiledardebatt.

323 **Några artiklar efter EU-debatten i riksdagen den 13 november 2019**

332 **Artiklar om inrikes förhållanden** finns tidigare bara för tiden före den 12 september 2019. Artiklar om utrikes förhållanden finns för tiden före den 1 november 2019.

Det finns inte utrymme nu för att infoga artiklar för inrikes förhållanden för tiden efter den 11 september 2019.
Några sena artiklar om inrikes förhållanden iförs dock efter "Några ord på slutet"

333 **Några ord på slutet**
(En kort sammanfattning m m)

333 Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen?
334 Hushållsverksamheter och hushållsekonomi
226 Aktuell politik
338 Befolkningsstorlek per kommun, 2015
Efter bostadsproblemen följer protokoll från riksdagens partiledardebatt 16 oktober,
några artiklar om utrikes förhållanden och
protokoll för partiledardebatten om EU den 13 november 2019

339 **Regeringen och de politiska partierna har försummat mycket.**
340 Skolan ska lära elever hantera problem och bygga tillit till vuxna
341 Skolorna bör utbilda om förmågan att leva på ett hyggligt sätt ihop med andra.
341 Hushållsverksamheter
343 Utveckling av de inre verkligheterna
345 Religionsämnet bör ombildas till Religion och levnadskunskap.

347 **Det bör göras en förteckning över professorer/professurer**

349 **Några sena artiklar som belyser delar av dagsläget SE f ö S**

SE f ö förteckningen som börjar på sidan 395